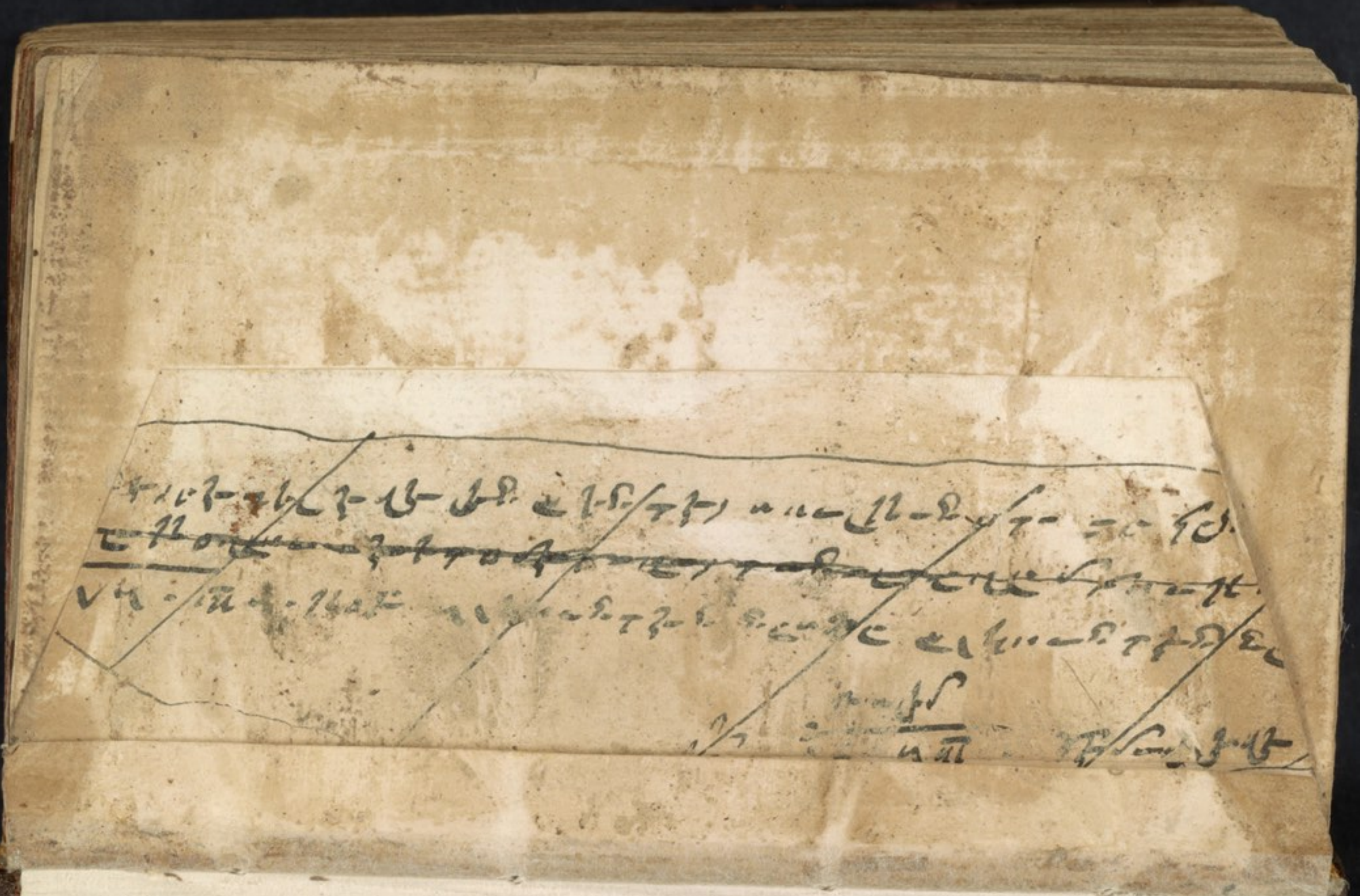

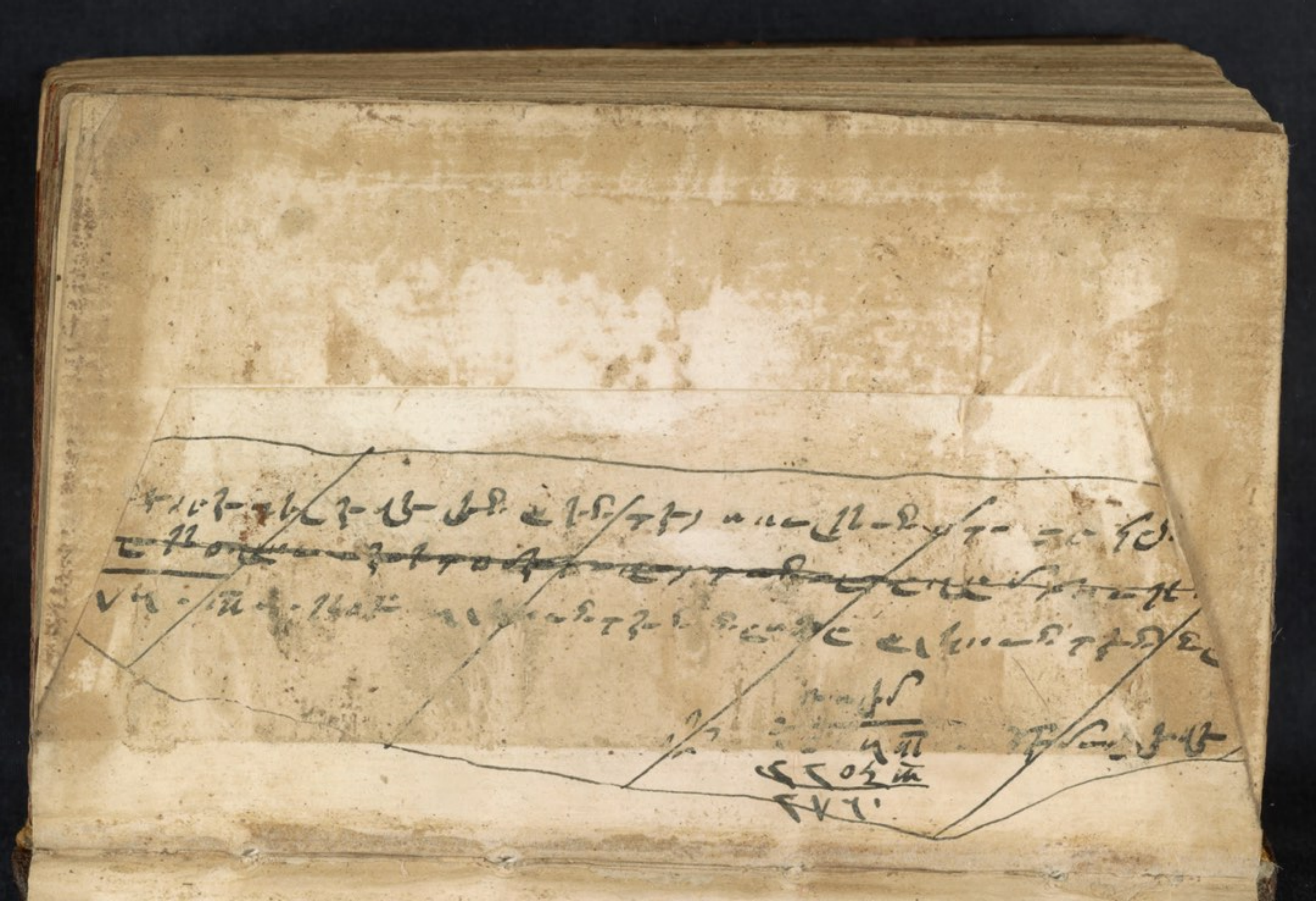

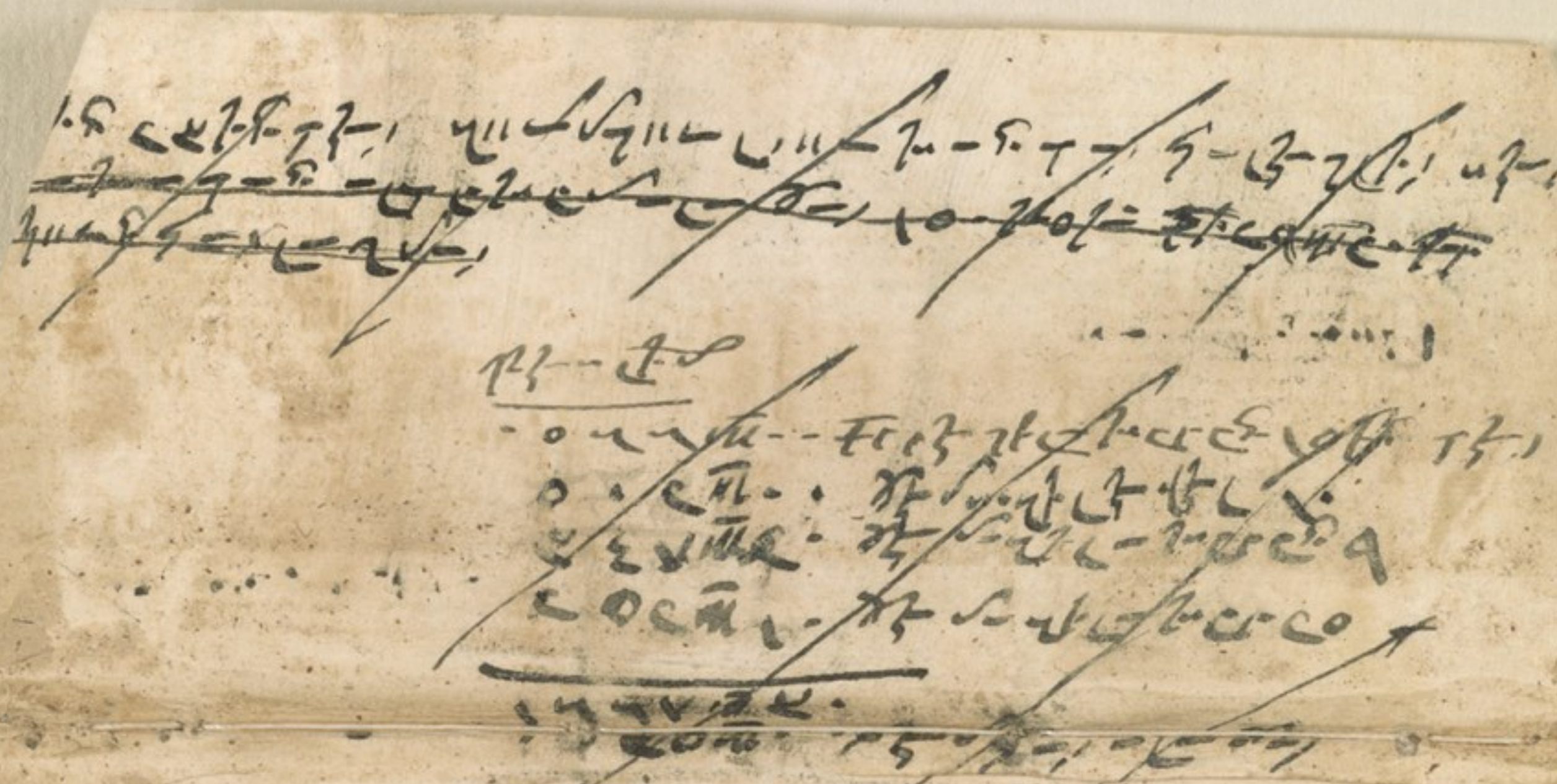

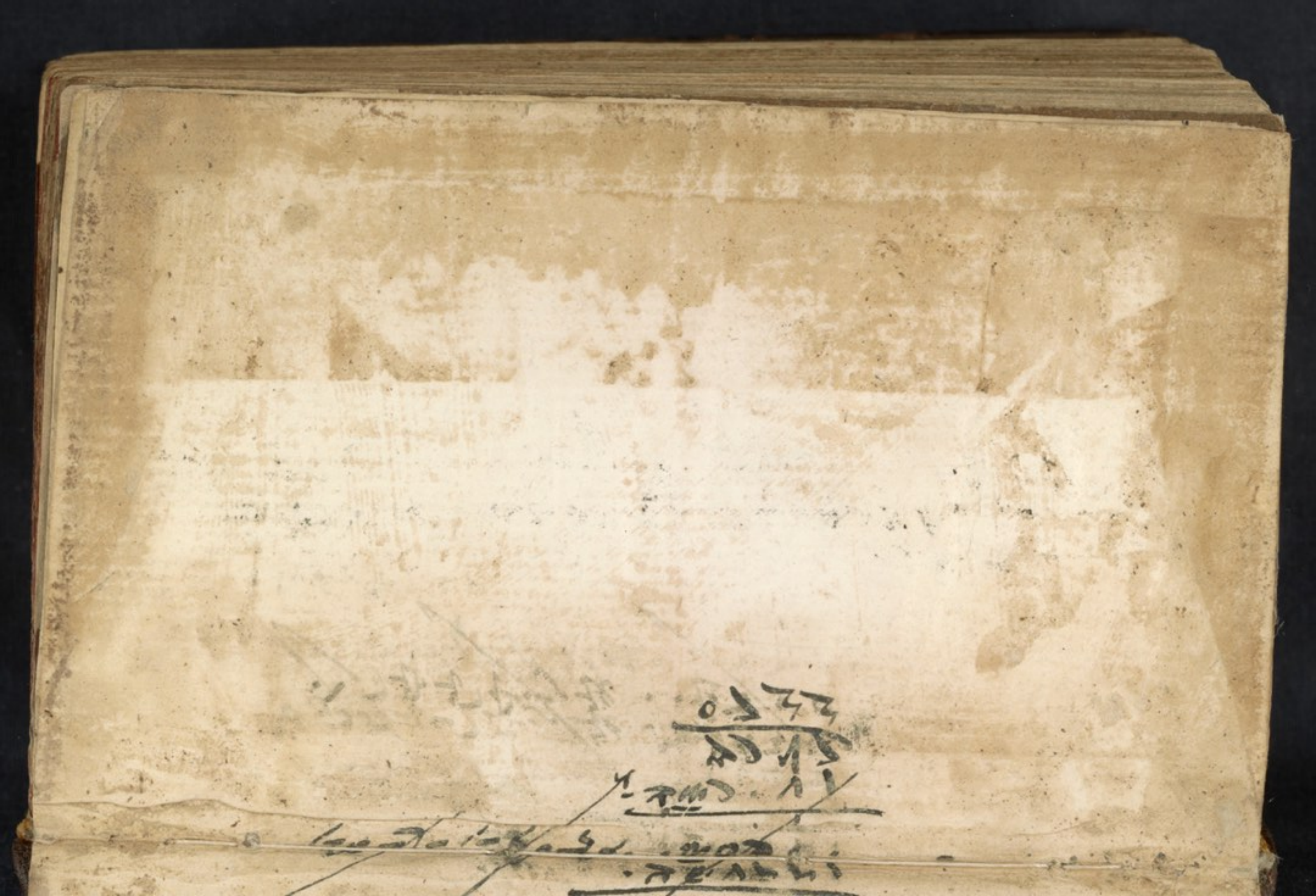

LCCN
2005 554925

١٨٤٦
١٧١٢
١٤٤

Ofrecido Sres. Zuchsheuer
y Ebrenfest

1899 Enero 23

ԵՐԵՔԻՐ ՆՈՒԱՐԱՆ
ԵՊԳԵՑՄՈՒՆՔ
ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆՔ
Ի Ծայնոց և երգանկաց
Ըստ վարդապետաց
Հայոց Թարգմանչաց

Օ կորփոսոսորոմէս էկէղե
ցոյ վայելչացուցանողաց

Ի Թուականն քառասուն ՋԺԲ
ամ ի Հայոց. ՌՃԿԱ
դեկտեմբերի ամսոյ. Ի

Տպեցեալ Յամսդամ
տարեալ Բ. ադրքի.

Զ Ամենայնիս Երկոցայ Զշարադանն.

Զբ զծորանս Հոգւոյն արբին. և ընդ
ժամանակս ժամանակս երգեցին
զեղանակաւոր երգս շաբաթականաց.
Զ Զախ մեծն մեսրոպ զկարգն ապաշխարուն.
Զ Եւ զբն Ղ սահակ զաւագ շաբաթեանն.
Զ Յովսէս քերթողն, զծնընդեանն. և զմեծա
ցուսցէքն, և զտն ընդ առաջինն. ուղիղ
ման առաջի պատկերն. Զ.ԺԼ և զկարգն յա
րութեան սուրբ է ասացեալ մեծն վարդան 'ի
տեսութեն անթառամ ծաղկի. իսկ այլք
ասեն թէ անանիա շիրակունին է ասացեալ.
Զ Եւ զպենտէկոստէին. և զԼ արդավառին.
և զտրք Ղրիգորին. և զ Յոհաննոյն. և
զԼ արդարեւոցն և զԼ արդապետացն. և
զ Ն ռաքելոցն. և զ Ն ապաւորացն. և զ Ն
տոնին. զայս ամ, ոմանք անանիայի տան.
Զ և ոմանք խորենացւոյն. Զ Մեղաք յամե
Զ նայնին. և զկարգ մեծ տօնիցն. յոհան
օձնեցին. զ Ռիփսիմեանց անձինքն և
զհարցն. որ Հռոմիտան.
Զ Յոհան մանդակունին. և այլք ասեն թէ օձ
Զ նեցին. Զ Հանգստեանն և զմարտիրոսացն.
Զ Պետրոս գետադարձն. և ևս զբազում
Զ 'ի մանկտեացն. զ Ն աչին և զեկեղեցւոյն
'ի սահակն. որ գնաց ընդ դեմ աստուծոյ.

Զ որ

Օ որս ըն պատկերին գրիգոր մագիստրոսին։ Թ
Օ աւագ օրհնութեանն զեօթն Հայնին. Ժ
ստեփաննոս սիւնեցին։ Օ վառին. ներ Ժա
սես կլայեցին. այլ և զնիւնուէացւոցն. և
զծաղկաբերդին Հարցն. և զՀոգւոյ գալս
ուեան չորս պատկերն. և զվարդավառի
զերկու պատկերն. և զփոխմանն երկու պատ
կերան. և զՀրեշտակապետացն. և զեօթնա
նասնիցն. և զղևոնդեանցն. և զմարգարէից
զդէմ Հարցն. զնորահրաշն. զնոյեա սի
րոնն. զի քէն Հայցեմքն. զարևագալի շա
բաթանան. զօրհնեմք զքեզն. զայսօր անձառն.
զարարչականան. զնոր անեղն. և լուսաք յո
մանց թէ և զնոր յակոբայն ևս ուրա ասա
ցեալ է. նա և զաղուհացից կերակէին ամ.
Ասկ զայսօր յարՀ՛ աւն. զնորոգեալ կղզի քՀ
և զթոռանցն. ներսէս լամբրոնացին։
Օ խորհուրդն անձառն. և զմեծահրաշն. ԺԴ
գրիգոր վկայասէրն։ Օ արեգականն, գրի ԺԴ
գոր ըսկիւռացին։ Օ երգեցէք քն. յակոբ ԺԵ
կլայեցին։ Յիւ զոր նախիմացն և զանսահման Ժզ
ծովէն. Յիւ զթարգմանչացն, վարդան ԺԷ
վարդապետն է ասացեալ։ Որ զլոյս ան
ձառն. զշարականն ներսիսէ յօհանէս
պլուզ վարդապետն է ասացեալ։
Զենեա ինձ որ յա. և հասո զսկսեալս յա
ւարտս։

Յանան

Հրաշափառ ծնընդեամբ քո սքրբուհի.
որ ծընաւր յանմայէ տիրուհի.
Ո՜ քեզ մաղթեմ լեր ինձ յոյս թագուհի.
այժմ և յեղբ 'ի մարմնոյս իսկուհի.

ԱՐԳԱՆԴ ԱՌՕՐԵԱՅ

ԵՎ ԱՄԱՐԻՆՕՐԵՆԻ ԱՐԳԱՆԴԻՆ

ՄՕՐ ՏԷ ՔԱՀԱՆԱՅ ՈՐ ԾԸՆԱՒ ԶԱՀԱՆ

ժամանակն ի հօրէ ծընեալն այսօր ծընաւ
յամենաւոր արգանդէ տուաք օրհնութիւն տուն
ղեան մեզ ելոյ մայրըն լուսոյ։ Յընծացէք որ
դեաք մարդկան այսօր ծնընդեամբ սրբոյն
աւոյ կուսին։ քանզի որ տարաւ զանտանելին

յարգանդի անսերմանպէս այսօր բոլոր խեռաց
յարմատոյն յեսսեայ. տուք։ Զ՝Երրորդ թին
աշխարհի ծընաւ զմարիամ ամն՝ եւ անն
ասեւ տեօք զուարթնոյն. որ ըզ տրեւօղն օրի
նաց հընոյն ծընաւ մարմնով զպարգեւիչ նո
ցոյս կըտակի՝. տուք օրհ։ Յ՝ընդ ամ մայր բա
նին ի հօրէ ծընեալ նախքան զարուսեանկ.
որ ըզ լոյն երկնային ծագեցեր մարդկան.
ըզ լուծիչ մեղաց մերթուեն՝. մաղթեա՛ բա
նին փրկել զմեզ ի մեղաց մերոց։

Զ՝այսօր լըցան խոստումն այ առ նահա
պետն ի զաւակէ նոցին օրհնիլ ամենայն
ազգաց. զի՛ յարմատոյ նոցին բոլոր խեռաց
կոյսն աբ՝ որ ծընաւ ըզ բանըն բարձող
մեղաց նախահօրն. փառք ըս տացուք տո
ւողին մեզ զօրհնեալն ի կանայս։

Զ՝այսօր բուսաւ յաննայ է մորենին մա
ղեամ յոր վառեցաւ հուրն ա՛ծային. զոր
է տես մովսէս զօրինակ կուսին ի օրինա
լըցեալ լուսոյն անմատոյց. փառք ս տա։

Զ՝այսօր գաւ ինքն օրինականքըն յովակիմ
ճ՝ աննայ ետուն մեզ ըզ գեղմն ընդուն
նիչ ըզ ցօղն երկնային՝. յորմէ հոսեալ
անձրեւըն կենաց և՛ բոլոր խեռաց աշխարհի
ազգքն ի մանանոյ. փառք ս տացուք։

Բ՚յսօր ծընաւ մայրն ամուլ ըզ քեզ յաղ
մատոյն յեսայեայ ծան. կենաց ծանգկեալ ոչ
ըուղի. որ եւոուր մարդկան իժամաւ պը
տուղ զհացն կենաց զի՝ ջեալն իյերկնից.
բարեխօսեա սըրբոհի վերանձանց մերոց.
Որ զնախագրեալն յառաջագոյն գուշա դ.կ
կուլթեալ մարգարէին. կատարեցեր հայր
երկնաւոր տալով ըզ կոյսն իյանանալ ըզ
քեզ բարեբանեալ աբիծ հաւրցն մերոց.
Որ իլրուանն անձառ ծնընդեան ըստ եսայ
եայ քո ի կուսէն. այսօր հրաշիւք հօր միա
ծին յամուլ մօր ըզ մայրըն քո պարգևեցեր.
ըզ քեզ։ Որ զօրինակ մարիամու հոգեղ
ցուցեր մարգարէին. այսօր զաւակ յովակիմ
մայ ետուր ըզ լեռնուն վիմածին. ըզ քեզ։
Ի՛զ որ օրհնեցէք բարձր արարէք ըզ դ
նա յաւիտեան։
Ո՞ւարձացի՞ր սիոնըդ հին հանդիսարան
տեսանողացն. որ բազմագոյն օրինակօք
գուշակեցեր ըզ ծնօղ բանին ան այ. բար.
Ո՞ւրախացի՞ր եկեղեցի դուստրը վերին
նըն սիոնի. քանզի ծընաւ իյանանալ
մանրուր ծընօղ քոյն փեսայի. բար.
Վանհանայք և ժողովուրդք. տօնախնդ
բ.օղք

զօղք ծնընդեան կուսին. ընդ յովակի
մայ և աննայի ծնողաց սրբոյ ծնողի քա
նին. քար։

մ Յանհապետացն աբրահամու իսահակայ
և յակոբայ. պարգևեցար իյայ կոյս մա
րիամ դուստրը նոցին. երանեն ազգ և
անձինք այսօր ըզ ծնեալդ իյանմէջ.
Զողորմն և մայրը կենաց ելոյն ծընօղ
հօր միածնին. որ առ ի քէն մարմնոյն
ընկէց զամբարտաւանն յաթոռոյ. երա։
Որ բարձրացոյց զանկեալ ընտրեցիս ի
քէն ծնընդեամբ որդին յերկինս. ըզ
կանգուն էլեց հացիւ և զմեծատունն
եղոյծ ունայն. երա։

բկ Որ ողորմեցար ի մեզ ծնեալ մարդկան
ո հայր երկնաւոր ըստ մարգարէին. և ե
ատուր ընտրեցիս այսօր պարգև ըզ կոյսն
սբ ըզ ծնօղ որդւոյդ միածնի. մաղթա
նօք սորա՝ որ մեզ ողորմեայ։
Որ ցօղեցեր ի մեզ յանապոյ օրինաց զերդիդ
այսօր զկոյսն մարիամ. յորմէ ծընաւ մար
մնով և բարձեր նովաւ ըզ մեզս նախա
տեղծին ադամայ. մաղթանօք։
Որ մաքրեցեր հոգիդ սբ ըզ սիրտ և զաչս

գանդ

գանդ մոր քո փառակցին. այսօր յամենայ
ծնողաց նորին ետուր ըզ մայր բանին
զօրհնիչն և այն. մաղթանօքս որոյ։

Այսօր ցընծան երկնայինքն և պարան — ստ
ռեալ իբարձունս. երգեն զերգըս հոգ
ևորս յաւուր ծնընդեան սրբուհւոյն։
Այսօր վերին սիօն գոչէ զերգըս սրբ
բէից. զերեք սրբբեանն ասելով յաւ
ուր ծնընդ։ Այսր աստեղք և լուսին
ընդ արևու հրճուելով. գովեն ըզլոյսն
ի հօրէ յաւուր ծնընդեան լուսոյ մորն։
Այսր ծերքն օրինականք մանկամբք
նորոյ սիոնի. երիտասարդք և կուսանք
խընդան ծնընդեամբ տիրուհւոյն։
Այսր գունդք առաքելոցն և պարրբք
նախատեսացն. յաւուր ծնընդեան մոր
քանին երգեն ըզ փառս իբարձունս։
Զան կենաց տընկեալ յադիոնաբ կոյս. գկ
որ ըզ հայրածինն ընդ ի ծա ՀՀ
ղիկ. և ետուր ի ժամու զորդին ալ
տուղ մարդկան. զորոյ զմանրմինն Հաշան
կեալ անմահացաք յուսով. վասն որոյ օրհնա
բանեմք ըզ քեզ յաւուր քո ծնընդեան։
Բանաւոր երկիր տիրուհի և անդաստան
մաքուր

մաքուր ի փշոց մեղացս. որ ըզ բո՛յսն երկ
նային առանց սերմանն ծընանը. որով զկե
նացն եւ զոր ըզ հանց սովեալ բնութեան. վա՛ւ
Ա՛մբ թեթեւ յերկրայինն ցանկութեանց սբ
կոյս. եւ վառարանն ածայինն բոցոյն. որ
ըզ ցո՛՝՝ղն հայրաբուղխ անձրեւեցեալ ի
բանական երկինքն. որով բնութե՛ս բուսանն
արդարութեան սբ բոյսք. վա՛ւ

Զ Ե՛՝՝ Լսոր սիօն ծընեալ մանկո՛՝՝ւնք սբ ա
հբ ւանդանանն. շնորհաւզարդեալ՝՝՝ լք հոգ
ւոյն աստուծոյ. օրհնեցէք զհայրն երկնա
ւոր յաւուր ծնընդեան՝՝՝ն սրբոյ հոգւոյ կոչ
սին. յոր օրհնեցա՝՝՝յք յանի՛՝՝՝ ծիցն նախնոյն
Ա՛՝՝րեամբ գանուին անարատի՛՝՝՝ փրկիչ
ժողովուրդք. յաւուր ծնընդեան՝՝՝՝՝ն մեր
անտանելոյն. գովեցէք ըզ միածինն որ
հաճեցաւ առնուլ մարմի՛՝՝՝ն ամենարան
ի նմանէ. յոր օրհնեցա՝՝՝յք յանի՛՝՝՝ ծիցն
Յաւուրս հաց հոգւոյն լու
սաւորեալ՝՝՝ լք աչքք հեթանոսաց. յաւ
ուր ծնընդեան՝՝՝՝՝

Յերկոտասան նահապետաց շառաւիղեալ
մայրն կենաց։

Օ հրաշագեղ սրբութիւն կոյսն առեալ լ.
յովակիմ և աննայ սրբեալ ՝ներալ։
ԼատսաՀարրն ՝ՆոքՕք հետև եալ։
և զպարտուղն ; տուողին ընծայ եալ։

Կոնոն Յովհաննէսմոց և Ընծայիչ. ճնողաց սրբոց Ընծանէն. Օրհնութիւն.

Զ՝ որ նախն մաց իմաստութիւն տնօրինեցեր զխորհուրդ ս՝ քեկեղեցւոյ. խորագոյն ահ արկեալ հիմունս հաստատութեամբ զակ դասս արդարոց. աղաչանօք սոցա խնայեա՛ ի՛ մեզ։ Զ՝ որ զօրհնութիւն նախաստեղծիցն ամ ազոյգ արուաց և իգաց. պայծառացեա՛ զ վայելչապէս ծաղկեցուցեր այսօր ի՛ յովա կիմ և ի՛ յանա. աղ։ Զ՝ որ զխոստումն աբրա համուն հաստատեալ մերոյսոց հոգւոյ։ քան հա նայակն և թագաւորական գահազանա ցն միացեալ ցուցեր այսօր ի՛ յանայէ. աղ։ Ընտակիզբն ամ՝ անհասեալի՛ անբաւ զօրութեն. որ յրսկը զբանց յաւիտենից խնա մարկեցեր զորդիս ադամայ. գերագոյն այսօր շնորհիւ փայլեալ ցուցեր ծընանն դեամբ զմայր մի ամենի դքո՛ ընտրելոյ. աղ։ Զ՝ որ յանէից բանիւ գոյացուցեր զաշխարհս ամենայն. այսօր մարդասիրեալ տնօրինա բար ի՛ յանայէ աւրկեր հիմունս նորոյ աշ խարհի. աղ։ Ի՛ յամուլ երկրէ այսօր բուս սաւ մեզ բարերարեր բոյսն բարի. շուշան հրվատաց ծաղիկն դաշտաց միւ՝ մայրն մա

ըհամ արմատ տընկոյն անմահութեան. այլ.

դ Ա Ի՛ր իվերայ քերովբէից նըստեալ հանգ
հ չին զանդ ամ ը Ծ. այսօր հրաշափառ պարը
գ՝ էօք ցուցեր Ծնընդեամբ իյանանայէ ա-
թոռ փառաց յերկրի զնա բըն մարիամ. օրհ
նեալ ամ ր ամըծ հայ ըցըն ը մերոց. Ա՛ր ի լերկի
ընդ քորեբան փայլատակեալ հուրդ ամ Ծայրն
հողմով և շարժմամբ յայտնեալ ի պակուռ
ցումըն ա՛ բ մարգարէին. այսօր գը թուքբ՝
և ողորմութբ յարմարեցեր տեղի իջման.
անձառելի խոնարհութբ՝ ի սիգ հանդարտ
զօրինակեալըն մարիամ. օրհ։ Ա՛ր ի կանուխ
ժամանակաց ստորագրեցեր զտնօրէնու
թե՛ քո՛ ը՛զ տեղի. տաճար և՛ քաղաք՝ շինն
եալ բարձողն անուանը՝դ քում բարձրելոյ.
այսօր ստուգապէս յայտնեալ ցուցեր բնա
կարան ամ ուե՛ քո՛ զնա բ կոյսըն մարիամ. օրհ
գ Ա՛զ ամ ր օրհնեցէք բարձր արարէք ը՛զ Ծը
նեալն այսօր ըզ մայր մաքուր բանին ը՛զ միշտ
կոյսն։ Ա՛ր ի զօրաց հոգեղինաց ճգգաբանեալ
սըրբուհին. ը՛զ Ծընեալն այսօր օրինօք
բնութե զմայրն այ բանին ի վերքանն ը՛զ
բնութիս. բա։ Ա՛ր ի դանուց մարգարէից
և՛ երըշանիկ առաքելոցն օրհնաբանեալ
տիրուհին.

տիրոջն։ զի լուծիչ երկանցն և այն զմոլ
ըլլն կենաց ծընեալն այսօր ի յայ ննայէ։ զա։
Ղ Ուանօթ խաղաղութեն և արուսեակ կ
զլուսաբերն։ այսօր մարիամ սրբուհին
ի փաղաստ քո ՝ի ծագեաց մեզ լոյս որդւոց
օրինաց։ անդադար երգով սոքօք ըստ քեզ ը
մի՛ շտ մեծացուցանեմք։ Որ խոստ ամ ծայնն
և անվերջ ի մանանալն։ այսօր մարիամ հրա
շագեղ ծնեալ ի յանննայէ ի մայրութեն քո
հրաւիրեալ ՝ի՞ ա որդի աստուծոյ։ անդա։
Տանպանակ ապրեցուցիչ և տանջանաւոր աբրա
համեան ամ՛ ծ ընկալ։ այսօր մարիամ
լուսապայծառ միածին ծընօւնդ յայտ
նեալ ծնողաց։ ի ծնողութի՛ քո կոչեցեալ
միածին որդի աստուծոյ։ անդա։
Ղ Ենաւելի՛ դ ամ ամենազընական ի հրեղի՛
նաց այսօր հաճեցար ի հողի՛ղի՛նաց յայտ
նեալ թանրգմանն ամ՛ ութե՛ ըդ քո՞ զմի՛ շտ կոյս
ն՝ն մարիամ։ աղօթիւք սորա օղորմեա մեզ
ամ՛ ծ։ Ղ՝ նժամանակ ծոցոյ ծընուանդ հօր
էա՛ կան այսօր սրբեցեր յարո՞վայնէ ժա
մանակաւ մայր ի մօր է անձամբ մարդեղու
թեա։ աղօ։ Ղ՝ ամենայ քան զարուսեակ ան
մայր ծընանդ հօր ի յերկին։ այսօր ընտ

ընտ

ընեցեր ի մանատութիւն զմայրն անարատ անե
հայր ծնընդեան քո ի յերկրի։ աղօ։

ԻԹ Ամագաւոր փառաց ամենակալ հոգի դ կենարար
ոգի ի ինքնոր հաստատեալ աւուրս մեծ ի ծնընդեան
մարիամայ դ ընտեր դաւթի թագաւորի շ.
նորոգեա զկենդանութիւն մերոյ թագաւո
րի։ ՝։բ՚։ զի օրհնեցուք զքեզ զայժմ և
յաւիտեան։ ՝։գ՚։ զբիւր կենաց և փրկութիւն
մերոյ հոգի հօր և որդւոյ. ի յարմատոյն
յեսսեայ բղխման գաւազանի հանեալ
ժամ շա. ինորհանգարդ պատառացոյ զգա
ւազանն իշխանութիւն մերոյ հայրապետի։ ՝։բ
՚։ զի օրհ։ ՝։ դ՚։ ուռնամ աշխարհի և ճառագայթ
իմանալի հոգի դ ն՝ բ՚։ ի ցընծութիւն աւուր
լրման ուրախութիւն յովակիմայ և աննայի շ.
աղօթիւք սոցա ՝։գ՚։ զպետրոս կարեայ հայ
աստանեայց եկեղեցւոյ։ ՝։բ՚։ զի օրհ։

ԽՀ Ոչ ի բարձրութիւնս երկնից բարձր բա
բի՝ք բարեբանի՛ ս սրբոյ հոգի։ ի լի՛ բա
նանէ դի մեալ։ հարան ըզ գեցդալ այսօր
զարեգակն արկեալ ըզ քեզ ելնդ ոտի՛ք
զլուսինն ստուերատեսակ։ օրհնութիւք
երգով եկեղեցի՛ք տիեզերաց այսօր տո
նեն ըզ յիշատակ ծնընդեան քոյ ի մօրէ։

Ի Հանգոյն սերօբէից և քա՛ղմաչեայ քերո-
բէից տիրամայրն աստուածածին. տապա-
նակ կլտակի սափոր ոսկի խորհրդաւորը
խորանն բանին հօր բարձրելոյ. օրհ.
Պարգարէից հանդիսարան և գրուանկան
կենաց մարգկանն մարիամ աստուածամայրն
ընդունարան եօթն արփեանն շնորհաց խա-
ղինս յուսոյ հաստատութեամբ զուգաթիւ
աւուրց դարուցս անցաւորաց. օրհ.

Օ անքննելի խորհուրդ բանին մարմ
նաց մանն։
Զ աբրիել աւետեր առ կոյսն մարի ամ։
Ա ւրախալեր սուրբ հոգւոյն դու ընդ ու
նա րանն։
Եւ անմահ փրկային հարան անապատա կան։

Յանձն Բ-էպէսց Ի Ծնունդն Քրիստոսի։

Որ հուրդն անձառ ծանծկեաւն յաղ- ակ
գաց և յաւէտեանց։ յայտնեցաւ ի՞ն ահ
մամբ հրեշտակապետին այսօր առ
կոյսն մարիամ։ զոր առ ոչ ունիմքք գ
բարեխօս վասն անձանց մերոց։ Բ։ ժամա
նակն առ ի հօրէն և անմարմին ծոցանէն
ծընունդ։ այսօր աւետեաքն գաբրիէլի
մարմին զգենու ի սրբոյ կուսէն։ զոր։
Նոտանելին ի համայնից՝ բովանդակիչ՝
բնութեանց բոլորից։ պարագրի՝ այսօր մարդա
սիրապէս յորովայնի անարատ կուսին։ զոր։
Ներուն՞թ փառացն հօր նը՞կարագիրն
յեղապէս։ ի ծառայական խոնարհի պան
կեր ի յարգանդի հոգւով մաքրելոյ։ զոր։
Նանհմանելն յեութեամբ՝ սահմանելեացս էա
ցուցիչ։ ի վերքան՝ ըզբան սահմանի այսօր
յորովայնի սրբուհւոյ կուսին։ զոր։ Ուրա
խութի տըրտմեցելոյ բնութեաս բերկրեալ
կոյս մարիամ։ զոր ողջունաբերը աւետեաքն
կրեցեր զտըւոյն ի քեզ զօրէնս ողջունիարա
նա միշտ բարեխօսեա՞ վասն անձանց մերոց։
Ուր առաքեցեր զմի՞ածինդ ի փրկութի
տիեզերացս։ անեղծութեամբ՝ ե՞ղանիլ մարմին՝

ի՞նչ կուսէն հայր երկնաւոր. զոր առ քեզ
ունիմք բարեխօս վասն անձանց մերոց։ Որ
զնախադրեալն առ իքէն մարգարէ ի՛ք ե՞
կեր կատարել. ան մայր ի հօրէ անըսկըզբնա
բար լի՞նիլ ան հայր ի սըրբոյ կուսէն. զոր։
Որ իլրումն անձառ ի՛ց իքէն յայտնեալ ծածկ
կեալ խորհըրդոյ. իքէն մաքրե՛լ ի երկանի՞ կ
կուսէն՝ հօր զորու թե՞ հոգվանաւորեալ. զոր։
Որ զնախամօրն անիծ ի՛ց երկանց լուծեր զ
դատակնիք. որ զ տըրտմական սահմանեաց
ծնընդունդ անախտաբար ծնանել վ ի՛քէն.
առնամիշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։

գ՝ Հ՝ Որ անիմանալի՞դ եայ էութե՞ հայր անըս
կիզբն և անպատճառ. ի փըրկո՞ թե՞ մե՞
ըոյ սկըզբան առաքեցեր զ միածինըդ
մարմնանալի սըրբոյ կուսէն. օրհնեալ տի՛ր
աստ ծ հայ՝ ըցընչ մերոց։ Որ ի հնչէ անմեկնե
լի՝ անեղակից բանդ աստ ծ՝. զ դատապետ
զօրութե՞ց վերնոցընն նախընթաց քուամ գա
ղստեանդ առաքեցեր յառաջագոյն. օրհ։
Զ զխուսն անձառ և անքընին հոգիդ
անեղ և համագոյ. զտնօրէնութե՞ քուամ
էակցին. մաքրազարդեալ զ բնակարան
գ՝ եկաւորութե՞. օրհ։ Զ տի՛ր օրհնեցէք

բարձր

քանզի արարէք զի նա յաւիտեան,
Նկայք փրկեալք կենարար իշխանքդ.
քանի՞ն հօր իյարգանդ կուսին. ընդ երկ
նայնոց դասուցն երգով զի՝ որ։ Որ զա՛
ն էծս երկանց ծնընդեան նախամօրն ե-
լոյծ. անսերմնապէս ծնանելով յանապա
կան կուսէն. երգով զի՝ որ։ Որք վերըս
տին ննորոգեալք եղէք ի հնութենէ մեղաց
զնորոգօղ բնութես. երգով զի՝ որ։

Մ Երանի՛ է որ մարիամ ն՝ք ա՛ծ ածին. զի՝ ի
տաճարին մաքրեցելոյ յանկարծ ակի՛ եկն
որ. զ՝զ քեզ օրհնութի՛ մեծ ցանե՛մք։
Երանի՛ է որ դուռն փակեալ ընդ որ ոչ ոք
մըտեալ. քայց որ ա՛ծ իսրայելի՝. զ՝զ քեզ։
Երանի՛ է որ աղբիւր կընքեալ ջրոյն կեն
դանութենէ՝. զոր ծարաւելոյ բնութես ե-
տուր իյարբունն. զ՝զ քեզ օրհնու։

Ո Որ յանէից անմարմնական զօրաց էակ
հայր անրակինզբն. զ՝զ զրաստեղ խրմբից
նոցա աւետաբերը այսօր առաքեցեր ա՛ռ
քանի՞ քո՛ խորան սրբութենէ՝. աղա՛չանօք
սորա՛ ողորմեա՛ մեզ՝ զ՝զ ը՛ ծ։ Որ ի կա՛ռս քե
ղոբէից բաշմեալ լոյս քան զարև յա՛ռաջ.
ի հողանիւթեայ հաճեցար այսօր տաճարին

քաղմիլ

զաղմիլ փառաց. մանքրանզարդեալ որոմ վայ
նի՝. աղաչէ։ Որ ի ստուերս ճըշմարտութեան
խօսեալ յօրէն նա տեսանողքդ. այսօր ի գլուխս
գրելոց նոցին հովանացեալ սըրբոյ կուսին.
ի բանակութեան՝ քոյսմ էակցին՝. աղաչէ։

ա Որպէս լեր մարիամ կոյս անապական՝. զի
ի հայրական ծոցոյ անմեկնելի որդին. ինքոյ
յանձն առնու բընակիլ յորովայնի։ Որպէս
լեր երկին վերհագոյն քրօբէ հողեղէն.
որ զանտանելին երկնից և հրեղինաց դա
սուցն. ինքո ընկալար մանքրական յորովայնի։
Որպէս լեր սրբեն հրեղէն լուսոյն աշտա
նակ. որ զարարչականն եղականաց լուսոյն
ի քեզ տանելոյ ի ծագեցեր խաւարելոցս։
Որպէս լեր սանփոր ոսկի երկնային հացին.
որ զառի վերոսատ ի ջուրս ալ ըզ մանանայն կե
նաց. նորոյս պարգևեալ կերակուր ինքն։
Որպէս լեր ամպ թեթև գեղմն ի մանալն.
որ ի բանական երկիր հեղեր զանձրև կե
նաց. արդ ի՞նա ընդ գործոց հաւատոյ պըտ
ղաբերեալ։ Որպէս լեր դուստրն լուսոյ
մայր անհարանացեալ. քանզի յղացեալոյն ի
քէն համանխըմբեալ վերնոցն. որդի՞ք սի՞ա
նի երգեն ընդ փառաս ի բարձունս։

Բ՛ծածին խորհուրդս լուսոյ անվայրապատիանակարը գկ
փոյն կենաց. որ եղեալ արարեալք արեգակ զչ
կանն արդարութեան՝ և ընտրելոցս ի խաւարի
լոյս ծագեցեր. վասն որոյ ամենեքեան՝ ըստ քեզ
միշտ մեծացուցանեմք։ Բ՛նապատական տա
ճարը և մորենի՝ անկիրեալն. որ զանշեալ
հուր ածութեն իքեզ տարեալ կրեցեր. ոչ
ըովքենութեամբ կիզեալ չինչաւ կրեց բոց. վասն
Լեռնդանի տանպանակ կտակարանաց նորոյ
ուխտիս. որովհետ՝ լքյեր կիր ածետեաց հոր
դեալ. հոգւովք իքեզ տրպաւորեալ քանին. վասն
Բ՛ծածին նոր կոյս անապական տաճարը ան դկ
պարագիծ էին բոլորից քնութեանց լայնա հբ
ծաւալ տեղի՝. այսօր ընդ բերկրանական զու
արթնոյն կրեցեր ածետեօք զոր ընտրանց
իքեզ. ա՜ռ որ մաղթեմք քարեխօսել վասն
մեր անլռեալի՝ Ճայնիւ։ Հիմանալի վտա
կաց տանն այ հոսմանց՝. վի՛ճակեալ տեսա
նողացն Ճայնիւ արքմամբ ըզ մայլեցաւ. այ
սօր զանթանալամն ծաղկեցար ըզ ծաղիկ ի
ծամուռ տանրով զպրտուղ. ա՜ռ։ Բ՛յսօր ի
քեզ լրացեալ ամովսածնին քարքառ. որ ի
փրկուն հասարակաց տուեալ նրշան քնու
թեան ազգի մարդկան. ահա կոյս յղացեալ ի
ծընցի որդի զընդ մեզ յայտնեալն ածառ

Ուրախ լեր Մարիամ կոյս անապատ կան.
Հնորհաց սրբոյ Հոգւոյն մաքուր բնակարան։

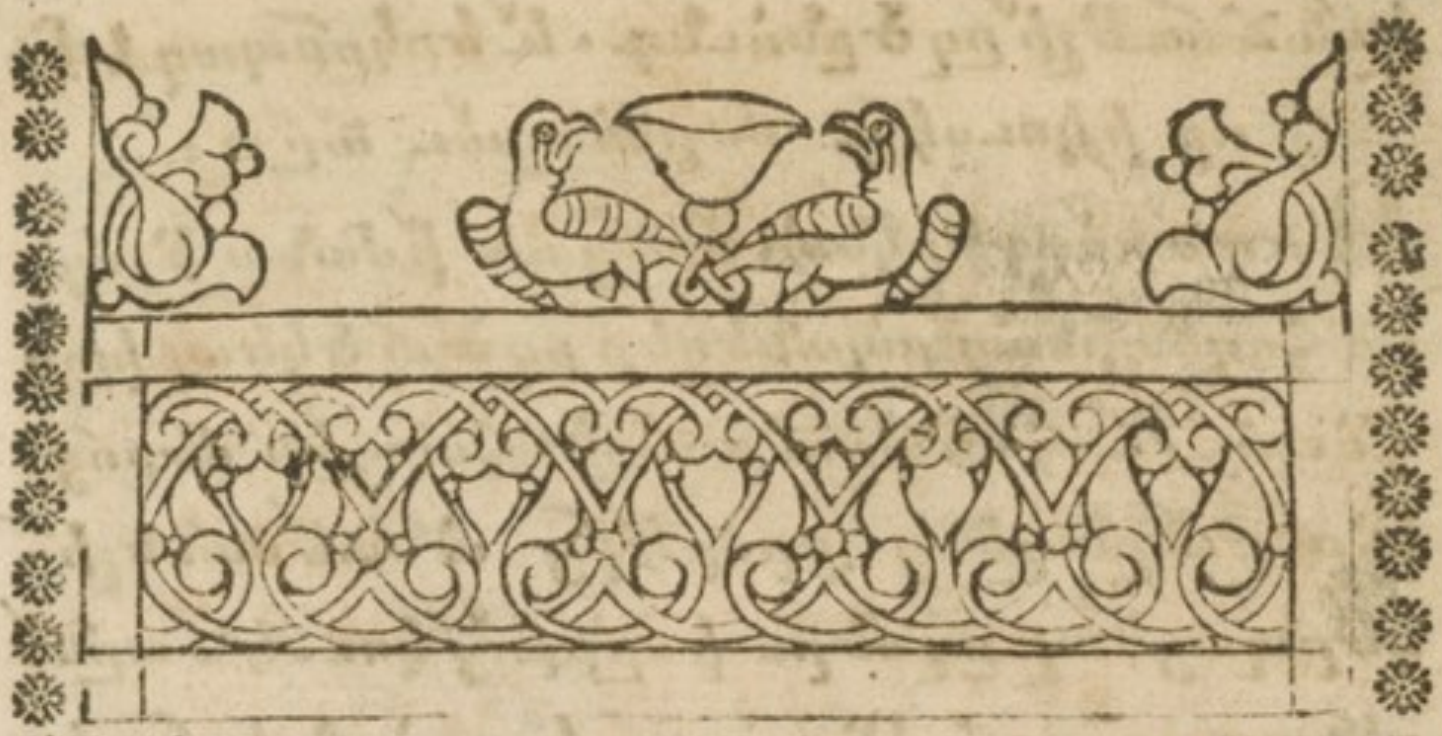

Կամ ամենայնիսկ Ճրագալոյցի օրհնութիւն.

ԱՂՕՐԵԱԼ ՅԻՍՈՒՍԻ ԶՐԱՌԱՆ

բձ

Դ

Դաբրիէլի աւետեանքն. որ քարոզեաց
ցըն ըզ գալ ուստ ամբոյինն ոն ի
յերկնից։ Ողջոյն ընդ քեզ մարիամ իքեզ
ոբ հոգին եկեսցէ. և զօրութիւն բարձրե
լոյն ի վերս քո հովանացի։ Որ ծնանելոցն
է իքէն ի սրբոյն աստուածոյ։ և ընդ հա
նուրքարոզի՝ ամենայն։
Ուրախ լեր երկրեալ ամենայնք կոյս. որ
ծընար աշխարհի զարդարութեամբ արդանն
որ լուսաւորեաց զանզգաս որդւոյ մարդկան։
Ուրախ լեր երկրեալ դուռն կընքեալ.
որ ծընար աշխարհի զթագաւորն քս.
որ ներատի ի վերայ անարուեստ ամենեցուն։
Ցեղոն ի մանկանէ զոր էտես գեդէոն յա
ռաջքան զայս հաւատացեալ. ի մանանէ

զանձառելի

զանձահաւաքելի՛ ըզծընունդ. և՛ երկրրպագեմք
որ ի կուսէդ մարմնացաւ աւրծ։

դձ Զ՛ որ դասուց երկնաւորաց ան՝ իմանալի. այս
ս որ հողէ զինաց յայտնեցեր ըզծա՛ ծկեալ խոր
հուրդ. օրհնեա՛լ ես ա՛ր աւրծ հարցըն մերոց։
Զ՛ որ բա՛զմաչեայ քրօբէէից անտեսանելի.
կերպացեալ ըզ մերս ի սրբոյ կուսէն տընօ
ղինաբար. օրհ. Զ՛ որ ա՛ռաւել բարձրեա՛լդ ես
յաւիտենից. մի՛շտընջենաբո՛ւղս լըցուցի՛ք
և աղբիւր՝ կենդանարար. օրհ։ Զ՛ զ՛ որ օրհ
նեցէ՛ք բա՛ ըզր ա՛րարէ՛ք ը՛զնա յաւիտեա՛ն։
Զ՛ որ ըզ կերպանրանըս ծառայի էա՛ռ. և՛ ըզ
մեղս ի մարմնի՛ իւրում դատապարտեացս. ան
դադար գովեցի՛ք. բա՛ ր։ Զ՛ որ այսօր մնրմնա
ցա՛ւ ի սրբոյ կուսէ՝ նյաղագս անիծից՝ն. և՛
ե՛ բարձ ըզ պատուհաս նախատեղծ՝ին. ժ՛ռ
ղ՝ն՝ վ՛ուրդք առաւել. բա՛ ։ Զ՛ ե՛ն ի բարձու
նըս գերեալ ըզ զօրութի՛ մահ՝ու. այսօր բաշ
խի՛ անապական՝նո՛ւն պարգևք մարդկան. քան
հանայք հոգև՛ որ երգո՛ վ առաւե՛ ՝ծ՛ ։ բա՛։
Անկանի՛մք առաջի՛ քո՝ ա՛ծ ասծ՝ին. և՛ աղաչ
ս ջեր՛ մ՛ մ՛ զանարատ ըզ կոյսդ։ Հանրե՛խօսեա
վ՛ ան՝ ձա՛նց մերոց. և՛ աղաչեա՛ զմիածծ՝ին
որդ՝ին։ Փրկե՛ ըզ մեզ ի փոր՝ձո՛ւթէ. և՛ յա՛
ժ՛ նա՛ ն՛ ն՛ ն՛ ն՛ վ՛ ըստանդ՝ից մերոց։ 26 Զ՛ որ

Օրհնեմք զքեզ ամենայն ազգք երկրի. զի զքեզ ամենայն ազգ երկրի օրհնեսցեն զդասուց. որ ի բարձունսդ ես բնակեալ խնայեա՛ ի քո արարածս։ Գովեմք զքեզ զի մեծ են՝ որդի՛ Աբրահամայ ամենայն. որ ի կուսէն մարմնացար. խնայ։ Բարեբանեմք զքեզ զհոգի որ նորոգող ես և կեանք. և միաբան սաղմոսցուք փառք ի բարձունս այ։

Սաղմոսն հրաշալի՛ որ անյայտեր իմէն զի և զանն հայրական անընդմիջեալի՛. հուր փայլանկանացեալ և ի մարմնի բնակեցեալ անվրնաս պահելով զարարածս սմա։ Սաղմոսն հրաշագործ որ ի կուսէ՛ն ծագեցաւ. Ճառագայթելով զարարածս ամենայն. երկինքք ցնծային և երկիրս ուրախանայր. և քո՛ սրբ ընդ մարդկան շրջեցար։ Ո՛ զքեզ ապաւինիմք ամենասքանչելի՛. գերագոյն և հրաշալի՛ և բաշխող բարութեա՛ց. աղբիւր ես ծարաւեաց և հանգիստ աշխատելոց՝. և ողորմելով զարարածս սմա։

Սանձաւելի՛ լուսոյ մայր և ըզբնակարան անբսկիզ զբնակից որդւոյն. օրհնութի՛ մեծ ծանցուցանեմք։ Սանձ հաս տիւնորէնութեա՛ մայր. և զանձնաւոր տանջարանայ բանին. օրհ

Զարմանալի՛ զարմանալի՛ մայր որ զանտանելի՛ն էիցս էյարդանատն երբարձ. ըզնա ամբ. օրհ։

Եւ ընաւ մեզ օծեալ սր իքաղաք դաւթի.
մանուկ խանձարրապատ եդեալ ի մսուրի.

Լուսոն ծնընդեանն ԺԷ. Աղանոյ տաղաւ.

Որ հուրդ մեծ և սքանչելի որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ. հովիւքն երգեն ընդ հրեշտակ՝ Փառք ի բարձունս աստուծոյ՝ զի ընաւ նոր արքայ ի Բեթղեհեմ քաղաքի. որդի՛ք մարդկան օրհնեցէ՛ք զնա. զի վասն մեր մարմնացաւ։ Ընաւեալն երկնի և երկրի ի խանձանն ցուրս պատեցաւ. ոչ մեկնելով ի հօրէ՝ զի՛ն՝ ի յայրին բանգեցաւ։

Այսօր ցընծան երկինք ի վերուստ մեծ ծագայծաւ աւետեաւք. և արարածք ամենայն զգեցան հանդերձ փրկութեան։ Այսօր յայրին ընծայեցաւ՝ զ՝ս որդին այ. և հրեղինաց բանգմութիւնքն յերկնից յերկիր վայր ի՛ջեալ։ Այսօր հովուացքն տեսեալ զարդարութեան արեգանն. և ընդ հրեշտակս երգէին՝ փառք ի բարձունս աստուծոյ։

** Ի հօրէ ծագեցար լուսաւորել զարարածս ամենայնս արդարութեան արեգակն որ փառաբք քեզ։ Ընաւ ի յայրին ընծայեցար Բեթղեհեմ քաղաք։ Հովուաց յայտնեցար երբ կերպագեալք ի մոգուցն. ամենայնս։

Եւ մեք երդեսցուք որ իկուսէն մայր
միածնայր. ամ՝ երդա։

գ՛ Ընտրեցեալն էակեաց քանզի հօր. որ
հ՛ էիր յառաջ քան զյաւիտեան. և երկիր
իփրկութեան ընտրեցուածոց քոց. զի
քեզ օրհնեմք ելիր հայրցն մերոց.
Զընայր իկուսէ անձամբ միութեան. անբա
ժանելի և միշտ գոլով ոչ մեկնեցար ի
հայրական ծոցոյ. զի։ Ցընծուութեամբ տօնեա
ցուք զի ծընաւեալ քո սրբ. որ յայտնեցար
մեզ լոյս ի լուսոյ. և լուսով զդէպ լեցեր զի
տիեզերս. զի։ Որոշեալք տեսանեն զի
սր օրհնեցէք երկրաւորք և քարք արարածք
զի նա յաւիտեան։ Զի ծնեալն ի սրբոյ
գ՛ կուժէսէն օրհնեցէք. երկրաւորք և քարք։
Զանձամբեալն զի ծընեալ փրկիչ
քեզ գովեցէք և առաւելեալ քարք։
մ՛ Որ ելեր ածածին ի յոյս և փրկութեան
մայր. զի քեզ զընդունող լուսոյ մեծա
ցուցանեմք։ Զի քեզ զգանձդ կենաց ածային. ձայն
նիւ ցընծութեամբ մեծաւ։ Որոյ ոչ անաս
լատ լուսոյն. հրաշալագործին օրհնութեամբ
պատուեալ զի քեզ մեծաւ։

Բ՝մէն իմաստ ամենից հայր բարգմանիչ ո
իմանող ստեղծող և՝ ամենայն բոլորից. անեղ
և՝ էից էակ. զո՛ր միշտ օրհնեն դասք ան
մարմնականացն յաւէժաբար հընչմամբ։
Որ կերպարան և կնիք հօր առեալ վասն
մեր ծառայի կերպ ի կուսէն. որ էն ի յա
թոռ փառաց անտես վերնոցն. ի յայրին
իջեալ՝ նի և՝ ի մըսուրյանքանից բաղմեալ։
Օ՛ի կուսէն մարմնացեալ բանն՝ եկայք
ժողովուրդք ընդ հովիւսըն բարեբանեա
ցուք և՝ ընդ մոգուցն երկրպագեսցուք.
ընդ երկնայինն զօրսն եգեսցուք փառք
ի բարձունս այ։

Ամառանգայթ և կերպարան էուլթեա հօր
բանդ աՀրծ. ըզ քեզ՝՝՝ ի ծ զ բարեբա
նեմք անաՀլով փառք ի բարձունս այ։
Որ միացար ի մարմնի անՀաճառապէս ՀՀ՛ շման
ի՛տդ աՀրծ. ըզ քեզ։ Որ զանիծիցն բար
ՀՀեր ըզ դատանպարտուԹի՝ քո՛ ա աՀրծ. ըզ։
Սուրբ զանծամանն. օրհնուԹի՛ մեծա ՀՀ
ցուցանեմք։ Ո՛՛՛ւեմ տուաւոր հրեշտանկն աւեմ մ
տարանէր. ըզ ծընեալ՝ փրկիչն ի սըր
բոյ կուսէն։ Ո՛՛սէ՛՛՛ուրախ լեր բեր կրեալդ.
քանզի տէ՛ր տերանց է ընդ քեզ։

Լանոն էրիզոլդի առաջին օրհ.

գ4 Այսօր զանն ի հօրէ անմեկնելի՝ և անՀառելի խորհրդովք. ի Ձե՛ռ՝ ազն կուսական ուրուվայնի անօրի նաբար յերկրի երևեալ։ Պանուկ անժամանակ ի հօրէ՝ անսերմն ի կուսէ. ի գի՛ շ՛ա՛ր կրլա մօր գըգուեցաւ այսօր ամրարիչն երկնի և երկրի։ Որ մաքրեացն զյորդանա՝ն և լուաց զմեղս աշխարհի. զոր օրհնե՛ շ՛ն անդադար ամրարձք ամենայն վէճակիցքն հօր և հոգւոյն։

※ Այս ի լուսոյ ծագեալ ի հօրէ. և լուսաւորեաց զտիեզերս. ծնո՛ւ անապական յանընտուեր լուսոյն. զոր միշտ փառաւորեն դա՛սք անմարմնոցն։ Այսոնի ի հրեշտակն ի՝ ազգ և ի բեթղեհէմ ծընեալ յայրին. մանո՛ւկ անժամանակ ի հօրէ. և ժամանակաւ գոյացեալ ծնեալ ի՝ նի՝ ազ՝ ըծ և մարդ։ Ո՛ւ հովուացքն տեսեալ զհրաշալի ծանուցեալն աստեղն. փութապէս եկեալ տեսին. մանո՛ւկ եդեալ յանբանի՝ց մսի՛ սուր. զոր միշտ փա՛ռ։ Ասընդա՝ և ուրախ լեր անհարանացեալ մարիամ. քանզի՝ որ ի՝քէ՝ն ծընաւ փրկիչ. ա՛՝ր է օծեալ ի՝քաղանքի դաւթի. զոր միշտ փառաւորեն. դա՛՝սք երկանի՝կ հովուացն։

Լ՚կուսական յորմվանէ ծնեալ մարմնով. գ.
որպանաւաջքան զյաւիտեանսն քանդ է հօրէ գ.
երգեցցուք. ում՚ր ամբ փառաւորեալ է
անուն քո։ Լ՚քերովբէս բազմեալ ընդ հօր
անընկիզեն որդի. անձանաւաքար տղայա
ցեալ ի խանձարուրսն պատեցար. երգես։
Լ՚մենայն քարուքթեամ տրւօղ ամզի մարդ
կան. և ի մոգուցն այսօր ընծայեցար. երգ։
Լ՚զտիր օրհնեսցէք քարձր արարէք զնա գ.
յաւիտեան։ Լ՚ր յանձառելի աթոռ ընդ
հօր փառակիցս դ՚ան՚ն ի՚յերկրի երևե
ցաւ. օրհ։ Լ՚ր ի կուսէ անապական թագա
ւոր ծընաւ քս՝. և ի հրեշտակաց անդադար
փառաբանի ամբ. քահանայք օրհ։
Լ՚ոյս լուսոյ մայր՝ և կենաբար բանին մ.
բնակարան՚ն. քեզ երանեցեն ազգ և
ազի՚նք ամենայն։ Սուրբ ծողին մայր և՚
հընուքթեամ կերպն նորոգո՚ղին. քեզ՝
երանեցեն։ Լ՚ոյս ծանգեցաւ ի քէն՝ նրատե
լոցս ի խաւարա՚ն՚ին. քեզ երա։
Օ՚ն՚հաւորը բարբառս վերնոցն հոգ է որ ո.
հընչմամբ երգով ընկալեալ հովուացն օրհ
նէին. ըզ ծընաւնդ ե՚ւ ըզ ծագումն
յանմեկնելի լուսոյն։ Հրեշտակապետին

աւետեսցէ՞ն ընթացեալք իյայլոն. տեսցի՞ն զի
ծուաստանցեա՞լ էր անտեսըն սերօ՞քէրի՞ց.
մա՞նաւ՞կ եդեա՞լ յանքանի՞ց մըսո՞ւր։
Զ՝ի տե՞լով մոգուցն ըզ փայլու�աստեղն.
սա զա՞ծ գուշակեալ լի՞նի. զի ի տեսի՞լ
մարմնացելոյն ժամանեա՞լ ընդ՝ մա՞
տո՞ւցանելո՞վ զերկրըրպա՞գուԹի՞։

ա Զ՝ սա՞նք անմարմնականք երկնաւոր զօրացն
ի՞ մի՞՛ զ հրովուացն օրհնէին ըզ ծանգո՞ւմըն
լուսոյ. մե՞ծին ի հօրէ՞ մեզ ի փրկո՞ւԹի՞։
Եւ մո՞ծ գքն անտեղք նըշանաւ ե՞կի՞՝՝ն ի
բեԹլեհեմ՝՝՝

Յ՝ լեռնէ վէմն առանց՝ ձեռին հատեալ դանիէլ։ զ գոչեաց զան՝ սերմն ըզ ծնունդ քո հարան երկնաւոր։ մայր ևյեռ ծընընդեան մընալով կոյս։ վա՛։

Լանոն եէրոդ տասն օրհ։

Յակէց հօր ևհոգւոյն՝ անընկիզելն զ
որդի՝ անմայր յաւաջնունն անդրա
նիկ՝ ևընդ՝ հօրյաւիտեան։ Յծոցոյ հ
հօր ածաքեալ եդեալ մըտաւ յանբանից
բանդ ամ՝ ի ծ յայտնեալ։ Զնա՝ ծընեալ ի քա
ղաքի դաւթի՝ քարոզելն հովիւքն ընդ
հրեշտակս։ ևմոգք հանդերձ աստեղբն։
Որ ըզ մարմնացեալն տիրաբար ի յորո
վայնն՝ քուսմ կրեցեր՝ ուրա՛խ ես լեր
անհարնացեալ մայր։ Որ զանտանելին ի ց
ի յարգանդի՝ անապականաբար կրեցեր։
ուր։ Որ զարարչակից բանին գոյացեալ
ըստուգապէս աշխարհի ծընար։ ուր։
Քանզի լագոր ՝ ամ՝ զքեզ բարեբա
նեմք։ որ ի քրիստոսի՝ շ՝ ան ամ՝ ուրդ նոյ
տի՝ ա՝։ ամ՝ հայրցն մերոց։ Որոմ՝ ոչ
բաւեն երկինք ընդունի՝ զանբաւելի՝
զբնութիւնդ։ յարգանդի կուսի՝ բնակե
ցար ծընար անհաւասապէ՝ ա՝։ ամ՝ հայր։

գկ

դկ
հ

«Յորս վեցթևեանն սրօքէքն ոչ իշխէին հայել
ի քուն ամենեցուն։ տեսանեն զոսկի գիրկըս կու
սի՝ն զարմացեալք։ օրհնէին զքեզ՝ զ
ամենայն։ զ՝զ ամ զ օրհնեցէք և բա՝ զրձր ամրա
ր՝էք զնա յաւիտեան։ Որ ի կուսէ անապա՝
կսի՝ն թագաւորը ծընաւ քրիստոս զ՝ սա
ամենայն։ յոր զամ՝ զ՝ զ՝ զան ի սանեալք՝
զօրուն՝ էն օրհնեցէք ժողովուրդք։ և բա։
Որ մըկրտեցաւն ի յորդանա՝ն և լուա՝ց զզ
տի՝ն զեզ՝ զ՝ զրս ի մեղաց։ վ՝ կայեա՝ զ՝ և
ձա՝ զ՝ զ՝ զ

ցարը մարդասիրամ՝ պէս. քո՛ անմեղակեր
ցոյց գալ ընտեսամբդ որոմեաւ մեզ ՝ի ՝ի ծ.
Որ յան՝ մատոյց լուսոյ ծածկեաւ լինդ հօր
և ՝ի՛ թ հոգւոյն. ի՛ քրօբէական՝ն հանդ
էկեր յաթոռ. այսօր խանձարրօք պատե
ցար և յանբանից մի՛ սուր եդար. մարդ։
Որ ՝ի՛կեր ի փրկութի՛ ազգն մարդկան՝
թագաւորը փառաց քո անձամ խոնարհու
թիւդ. այսօր ըզ մեղօք դատապարտեալ
անձն իմ ի մահ. ՝ի՛ որոգեաւ ի կեանսըդ
յաւիտենից. մարդա։

Ո՛՝ ՝ի ծ ընեալ այսօր ի քաթղէհեմ ի յայրին
և ՝ի դասըք վերին զընաւրթնոցն ասոկացեալ
զարմանցեալ կա՛՝ յին. զի՝ տեսին մար
մնով ծ ընեալ ըզ բանն աստ ծ։ Զոր ընդքան
էին՝ քեղեն այսօր ի քաթղէհեմ ի յայրին.
կուսի՛ ծ ընանիլ աստ ծ և մարդ. անսպասկա՛ն
մընալով կուսական՝ որովա՛՝ յնին. զի՝
տեսին։ Աստղն գուշակէր մոգուցն առ
ի քերել զընծայս աստուածութեն. և
հովիւքն ընդ հրեշտակս երգէին աստեղով.
փառք ի բարձունս աստ՝ որ առաքեաց ի փրկ
կուսի՛ մեզ ըզ բանն աստ ծ։

Ներակրզբնական բանին հօ՛ր ի՛ ընա՝ կեր

ցան։ տայ Ձայր և անուանգնատ տեղի անտանելի
լի լրուսոյն։ զքեզ զլամբ ծանցուցայ նեզ զք ամրոյժ ա
նապէս երդում ի ծայնոյն և հոյս։ Յորմէ
կենդանանատեղծեալք յանեղէն հաստեցան
ամ եղանկանքս։ անսեր ամենապէս տղայացանա
յորոյ վայելիքուն։ և ծընանա ամ իքէն մայր
մնացեալ ամ ծընի ի զուրերից։ զքեզ։ Յորմէ
զայրհուրեալ դողայեն դանք վեր ի ոն զանա
թենոցն։ տղայապէս առ ընկալեալ գամրձեր
ի գերկա։ և աղբուցեր ուղի մայր ըստացողն
ըզքեզ զկուսակա՝ նքոնեբ ի զկանթն։ զքեզ։

Կոնդակ Հոգեւոր տուն օրհ.

գձ

ը

Հայոր գաբրիէլ ցընծուն թեերգեաց
սրբոյ կուսին աւետիս։ բերը
կրեաց ասելով։ որ ծընաւ ի զ
փրկիչ է անձանց մերոց։ Ընդաւելին երկ
նի։ և երկրի ի կուսակա՝ յարգանդէ մեզ
կեանք յայտնեցաւ։ ամի ծ այցելու մարդ
կա՝ ն։ Յանուանէ ընթաց փայլումն լուսատեղ
ակ աստեղն։ մոգոցն հետևելով նի՝ շա
նի՝ ի ծընողն անդ ամ ուրդաւոյն։

Հայոր գաբրիէլ հրեշտակն ցընծուն թեերգեաց առ կոյսն ասելոյ։ ասէ՝ ուրախ լեր

բերկրեալ

բերկրեսայք զոր ընդ քեզ։ Զ.յսօր աւետիք
հրեշտակապետին՝. ցընծուիք զի լրցին զոլ
կոյսին սրբ. քանզի էիր մի՛ածիւնն յար
գանդ կուսի։ Զ.յսօր տիեզերք պայծա
ռացան ի աւետեաւք սրբոյ կուսի. քանզի
բարի՛ն մարմին եղև և բնակեաց ի մեզ։
Որ ի ծոցոյ հօր բանդ ամենայն ակնարկեն. դ կ
յորդանդի կուսին բընակ կիր՝ յանձն առեր
զքեզ բարեբանեմք ամենայն հայրցն մերոց։ ՀՀ
Որ յանարուեստ ստ աթոռ նիստիս և ընդ
հօր ես յէութեան՝. յանբանից մրսուր եդար
թանգաւոր փառաց. զքեզ։ Որ ի քառակերպ
պիցն երիք սրբեան ձայնի՛ւ անդադար օրհ
նաբանին՝. ի մոգուց պատարագք պատուեցար
յայրին՝. զքեզ։ Զ որ օրհնեցէք — գ
ճ՛ւ և բարձր արարէք զ նա յաւիտեան։
Զ թանգաւորն անմահ քս զեռակից հօր և
հոգւոյն. որ տղայացաւն այսօր յանարատ
ին՝ բ կուսէն. փրկելով զմեզ ժողովուրդք օրհ։ Զ.բարի՛ էն արարածոց քս
փառաւակից հօր և հոգւոյն. այսօր մկրտ
տել ի յանձն էառ ի ձեռաց հոդեղինին.
սրբելով զմեզ քահանայք օրհ։
Զ.զքեզ ամենայն. աղբերք անբասական լուր ծ
ացին

անյն ոչ որ լաւսաւորող է զհայաստանեայս. Միաբան
նակեան ձայնիւ երգով մեծացուցանեմք։
Դոհ պարծանիք կուսութեան մարդկան
գոնս ուրախութեամբ հրեշտակաց. դոհ քան
ձօղ անի ծիցն. վեր ոչոյ ըզքեզ ածածին.
մեծա։ Դոհ ճըշմարիտ արև ելք արեգա
կանն ընդարուեր. յոր մէ ծագեաց փրկ
կութիւն տիեզերաց. Միաբան։

ո Ողջոյն զքեզ աղաղակեմք անարատ կրսկրզքնաակից
հօր ոլորդի. որ ա՚ յսօր ներ խաստեղծիչն
բընութեամբ ի կուսէն ծիր՚ նար ա՚ր ծ և
մարդ ող՚ ելեալ մեզ։ Ողջոյն զքեզ պարզա
ծ տիմք էաակից հօր որդի. որ ա՚ յսօր ի
մրսաւր եդար և ի հրեշտակաց պատրեաց
ցար ա՚ր։ Ողջոյն հայծայցեմրք ճրշմարիտ
ա՚ր հոլդի. որ ա՚ յսօր աղաւնակերպ երև
մամբ ը յայտնեցար աշխարհի ա՚ ծ ող։

ա Որ ի հրեղէն աթոռ ընդ հօր ես բընա
կեալ և ի հրեշտակաց սպասաւորեալ. այսօր
կամաւ հօր ի յերկրի երևեցար մարմնով կուս
տական ծընեալ։ Ողջոյն զքեզ զընդ զօրս
անմարմնոցն անդադար օրհնաբանեմք։
Յորմէ զարհուրեալ դողան սրօբէ ադունգ
ընկեք աթոռոցն. թևաստքօղեալով ծածկեն

զերեսս

զերբեաս իւրեանց։ այսօր աղայաբար ի կուսակա՛ն իստեանցըն կերա՛կրեցար մարդա՛ սիրա՛մ պէս զքե՛զ։ Որ յանպատուամ փառաց խո՛նարհեցար յերկիր։ ախտակիր եղեր հոգեղէն բնութե՛ս։ այսօր ըզ մեղուցեալ ըզ նախահայրըն կենագործեցեր ի կեանսըդ յաւիտենից մարդա։

Զքե՛զ կոյս և մայր և բնակարան ածային ներ մարդութեն։ գոհանա՛նեմք և վերՀ՝ նեմք զեղեալ փրկօղ կենդանութե՛ ազգի մարդկան։ վա՛յ ո՛րոյ ըզ քեզ ածածին և կոյս բարեբանեմք զմայր և զաղախի՛ն փրկչի՛ն մերոյ։ Նո՛ւնդըն հօր և հին աւուրցն անժամանակն յաւիտենից՝ ժամանակաւ յորովայնի քում բնակեցաւ և ի հօրէ ոչ մեկնեցաւ։ վա՛յ ո՛րոյ։ Նեա՛ն ի քէն ի խանջեալեալ և ի յանթո՛ռ փառաց ընդհօր։ անարգեալ ի մարդկանէ փառաւորութե՛ էութե՛ երկրպագեալ։ վա՛յ ո՛րոյ։

Զքե՛զ ոչ միայն որդի՛ք մարդկան այլ և վերին զօրութի՛ք։ դա՛սք անմարմնոց հոգեղէ՛նաց հրեղէ՛նաց զբարթենոցն և՛ հրեշտակաց։ գոհանա՛ն և վերՀ՝ նեն և փառաւորեն ըզ մայր և զաղախի՛ն փրկչի՛ն։

գշ Այսօր որ յաթոռս փառացը ընդ հօր
թ ծընանի ի սըրբոյ կուսէն Մարիամայ։ Մարմնացեալ բանն՝ ծնանե՞
լո՞վ ըզ տիեզերս յորդեգրուեցե՞ շնորհս։
Այսօր անպարագրելի բանըն հօր բաղ
մի՛ ի մըսուր յանբանի՞ թէ՞ց բոլորից
ուրն։ Եւ ի վերա՞յ քերոբէիցըն հանգչի։
Որ նոյն ինքն է Հառագայթ փառացն
հօր։ Ի յովհաննէ հայցէր մկրտիլ ի
յորդանանոյ։ Եւ յորձանան։ առաքելական
կոչմամբ ըզ տիեզերս հրաւիրելոյ։
Ըզ ծնեալն ի սըրբոյ կուսէն ընկալցուք
ի սիրասն մեր։ Եւ հաւատով։ ոգեբերե՞մք
ի գերկոսըն սիրմէն։ Որ հնեսցուք զառաք
եալն ի հօրէ որ ի խանձարուրըս պատեցա՞
ւ։ վասն մեր։ Եւ փրկեսցի ըզ մե՞զ յանիծ ի
ատգամայ։ Ուրախ լեր անապատ ծարաւի։ Եւ
ծաղկեա հաւատով երանութի՞։ յայսմ հե
տէ։ քանզի՞ ի՞ սոյ՞ յայտնեցաւ հեթանոսաց
գշ Որ յանձառելն՝ ծոցոյ հօրյէ ուրեմն ծա՞
կ գեցա՞ ։ ի արեգակն արդարութեան։ ամենայն
հ կիզբն առեալ։ զքե՞զ ընդ հրեշտակս բարե՞
բանեմք։ ամենայն ծնունդ հայրացն մերոց։ Որ խոնարհ
հեցաւ

հեցաբ յերկնից փըրկեալ զարարածս անյեղա
ակն՝ հա. մարմնացաբ ի կուսէն էակից բան
ըդ հօր. զքեզ։ Որ ի խանձարուրըս պատե
ցար անեղանելի՝ դ ոչ մեկնելո՞վ յանքընին
փառաց հօր ի սկսակից սբ հոգւոյն. զքեզ։
Զ Զ՝ զ սբ Սրբ՝ ի աբանուԹեաբ՝ օրհնեա՛ ցՀեք և՛
առաւ՝ ի ԵՒԵՒԱՀԼ բա՛՝ ՐՃՐ արարէք ըզ նա
յաւիտեան։ Օ մառաքեանքն ի հօրէ զբանն
և զմարմնացեանքն ի կուսէն զանքըլնանելին.
մի՝ա։ Զ՝ ծնեանքն ի սբ՝ ՐՐՈՅ կուսէն և յան
բանից մըսուր եդեալ՝ զ հաց կեանաց. մի՝ա
Օ՝ էրկրըպագեանքն ի մոգուց և զմրկըը
տեանքն ի յորդանան ի յովհանէ. մի՝ա։
Ծ Ծաածին և սբ՝ ՐՐՈՒՀԻ. որ ըզ բանն ամբ
անսերմն յըղուԹեաբ՝ յարգանդի կրեցեր.
անդադար՝ ՐՐ եՐգով մեծացուցանեմք։
Օ՝ քեզ մայր կուսուԹե՛ և յըղուԹեաՐ՝ ՐՈՒ
սոյ. և առաքանաստ անՃառելոյ բբ՝ նա՝ կոՀին
ի քեզ փեսայացեալ բանին. անդադար՝.
Ք՝ և՛ ՐՈՒԾ՝ ա՝ ն կնիք դատապարտուԹեն. և՝
քեզ կանգնեցաւ մեղուցեալ մայրըն գլ
ՐՈՒալ. վա՝ որոյ ըզ քեզ ածածին և կոյս. ան։
Ա՝ ը էրն ի սկըզբանէ առ ամբ՝ ծ և ամբ՝ ծ
բանն. կերըպարան անեղին և հայադոյ սբ
հոգւոյն

հոգւոյն. ի վերջին աւուրցս ծանուցեալ
մարմնանալ յանձն առնու ի կուսական ար
գանդէն. վասն զի փրկութեամբ ազգի մարդ
կան։ Յառաջ քան զյաւիտեանս որդի նա
խայ յաւիտեան տեան այսօր. յերկի երևեալ ընդ
ամարդ կատարեալ. խանձարրօք պատի
ճղանի և դնի յանքանից մըսուր. վասն։
Որ թեթևեցեալ մերդ ատանի երևի արդարու
թեամբ աբեգանկն. այսօր երկրպագի անեղն
յարևելից՝ եկեալ մոգուցն. և փառաբանի
յերջանիկ ի բաց օթեայ հովուացն. վասն
ա Որ անտես ա և անքննին քառակերպիցն
վերհագոյն. ի փրկել զմեզ եկեալ անմա
հից թագաւորն օրհնութեամբ առաքողն։
Որ աքեր հրեշտակապետն առ սերոբէն
հողեղէն. ասէ ահ՝ն և արարչն առաքեալ
ի հօրէ մարմնանայ ի քէն փրկչն։
Սկսցուք իյորդանան վրկայելովք հօր և
հոգւոյն. ովսաննա ի բարձունս երգէին
մանկունքն օրհնութեամբ որդւոյ դաւթի։
բձ Ընթանամ ծայրի կանդատապարտ շա
ձ ռաւիղ. վերաբուսեալ յարմատոյն յեսսեալ
մ զքեզ ի սայեան կանչիր զ. վերագոյնեալ
ի օթնարփեան ընդ հաց հոգւոյն ընդունան

ցան

ըանէն գալ. ան՝ ծանծինեն՝՝ և կոյս. զքեզ զը մեր
ծացուցանեմք. զոր մեղայ Աստուած կոչ ընտրողն
զանանաւորը ը զարը ունակ յորմէ կթեցաւ մեզ
հոգկոյզն ան նրապարտ յուրանխուն ընտրմեցեն
ըոցն. ի Աստուակմանէ ծառոյն գիտոր՝՝ ութեն
սրրզուս հիսա՝՝ ան նարատամեն՝՝ քեան. զքեզ
վայրաքայ վարեալ ի մարմնէն ան նարատը
վա՝՝ ըուքայսօր յառաքելոցն ան փոկեալ
վերին ակընարկութեն ընվերապոխեցար
յարքայութեն՝՝ որդւոյ քոյ և ոչ ըմե՝՝ ըոյ.
զարեխսո՝՝ խոատոկանո՝՝ զանցս. զքեզ.

Լոնոն վեցերորդ տառն օրհ.

Ինչկզ զանական տեսիլ փառաց քոց տրւօղ. որ ի մեզ հրաշագործ ծեցաւ երևելով անՀաւասարը ծընունդ. այսօր ցընծութեն՝՝ յայտնեցաւ տիեզերաց։ Ընմարմնական հոգեղինացն եր գակցելով զոնցեղէն փայլմամբ. թանիան ցիկ հրաշ ինն ամպոյն սիւն գործեալ յայրին այսօր դասակից եղեն հովիւքն հանդիսի վերնոցն։ Ընդ հանուր ծաւալեցաւ ծագումն լուսոյ. մոգուցն հետևելով աստեղբն գուշակեալ ըզ ծնունդ յայրին. ընդ մատուցանէին զընծայս ոչ ծայրին ծնընդեանն։

✠ Որ յԷուԹԵ՛դ ես ընդ հօր և ՚ի՞ր հոգւոյն
անբակի՛ զբն որդի։ խոնարհեցա՛ր ի Հայրական
ծոցոյ՝ մարդեղեա՛լ մարմնացա՛ր ի՛ կուսէն
քա՛ռնարհ՛ վ զյաղԹո՛ւմն մահո՛ւյանցանաց
նախահօրն։ քեզ զե՞ ըգեմք ընդ զօրս հրեշ
տակացն ի մէջ հովուանցն։ օրհնեա՛լ ես քրիստ
նախա՛ յաւիտեա՛ նդ քա՛ նդ։ Ո՛ յսօր ծ ընաՀ
որ ի հօրէ յառա՛ջ քան զյաւիտեանս որդի՝։
Հանդգա՛ՀԹ փառաց և ծանգո՛ւմն յանմեկ
նելի՛ լուսոյն։ ա՛ստղագո՛ւշակ տեսլեամբքն
յայրին ի՛ջե՛վանի և՝ ի մրսո՛ւք անքանի՛ց քաղ
մեալ։ քեզ զե՞ ըգ։ Ո՛ հանգանո՛ր փառաց քրիստ և
աքարի՛ էՀ բո՛լորից։ ա՛ծ հրեշ՛տակն ի՛ շխան հայր
հանդեՀրձեալ լուսոյն։ մանո՛ւկ երևեալ
այսօր անփոփոխելի՛դ էյէՀուԹեա՛։ քեզ զե՞ ըգ։
դ.կ. Ո՛ր խոնարհեցա՛ր ի հայրական ծո՛ցոյ բընա՛
հ. կի՛ լ յարգանդի կուսի՛ն։ ա՛՞ ՚ի՞ծ հաՀրցն
մերոց։ Ո՛ր գերԹացա՛ր յերկի՛ր և ծնար ա՛
նախատ ազատեալ՛ վ զախտ ի ծ՛ընո՛ւնդս։ ա՛՞ ՚ի՞ծ։
Ո՛ ամրեբանե՛ մրք զէանկի՛ցերդ հօ՛ր և հոգ
ո՛ն անդադա՛ր հոգևո՛ր երգո՛ վ։ ա՛՞ ՚ի՞ ծ։
գ. Ո՛՞ զ տ՛ր։ Ո՛ ամենաքեա՛ն ի հօրէ լոյս ի՛մաա
տուԹի՛ և քա՛ն։ զէանկի՛ ծ՚՚՚ցն հօ՛ր և՛ հոգ
ւո՛՚՚՚՛ն։ օրհնեցէ՛՛՛

Լ՝զ ծնեալն ի սրբոյ կուսէն զխոստովան
նեալ թագաւորն. զեր կերպագեցաք մեք
ի մոգոցն։ օրհ։ Լ՝որ ի ջանելով ի ջուր
ոչն սրբեցաց զյորդանան։ և զմիկ ըն տ
եցաք մեք ի յոգվոյն։ օրհ։

Լ՝որ զանձառելին ծընանր ձ՝ բ ա՛ծ ծա՛ծ ի՛ն կոյս։ օրհնեալ ես յաւիտեան։ Լ՝որ զա
ղարջակիցն հօր զիսկզբանէ զբանն
ձրծ։ յորովայնէ քուս կրեցեր։ օրհ։
Օ՝քե՞զ եզեկիել տես երկնային դուռն։
և հարան անփոր։ օրհ։

Երաշխաւոր ծընունդ քո ի՛ սբ կուսէն։ գկ
այսօր ցուցաւ ազգի մարդկան։ անընկ ըզ ո
բնակից քան զդ էակից հօր։ Հայտնութիւն
քո ամ ցընծացաւ երկիր։ և նորոգեալ
եղև ադամ։ յանաւջին յանցանաց ի մեղաց
իւրոց։ Դ՝ասք հովուանցն յերկրի փառաւ
որեին ըզ քո ամենակեցոյց գալուստդ
որ երևեցար քո աշրարածոցս։

Այսօր յայտնեցաւ մեզ զարիր ձրեալ լրն զանազ ա
մեալ զանն յանբանից մըսուր։ գա՛ ռն
և երկնաւոր հաց։ Լ՝այսօր ցընծայն զլուսոր
թունք երկնից։ տեսանելով զահաւոր զա
հանգին և զհրաշալի ծընունդն։ որ ի՛ յա
աշխարհէ

անշխարհին ցուցան։ Ի՞նդ ինչանելոյ զբարութ
նոցն ի փառաբանութեան. տեսանէի՞ն ամպ
լուսոյ սիւն գործեալ ի հրայնոց վիմին.
դա՞ս եր ինչ ի հովուացն։

գձ Ոչ. քեզ հայրյառաջ քան զյաւիտեանս բա
ծբ ռեբանեն դասք անմարմնոցն հրեշտակաց.
մ Ձայնիւ երգով գոչեն և աղաղակեն. ա՛ծ.
ա՛ծ՝ոց և տ՛ր տերանց փրկիչ գոր՛ով։ Ի՞նչ
քեցեր զքո մի՛ ածինը մարմնանալ ի սբ կու
սէն. և անարատ ծընանիլ յորովայնէ անա
պական. բառնալով զմեզ ներուես. ա՛ծ։
Ի՞նչ հրաք բարի յէ՞մ երևեցար հեթանո
սաց. զի արարիչն յաւիտենից տըղայ ե՞
ղեալ յորդեգրութեամբ կենաց կոչէ. ա՛ծ։

Կոնդակ Եղանէլոյ տօնին օրհ.

գձ Ներգանելի՝ բընութեամբ՝ ի՞նչ որ յէութեդ
էս հօ՝ ի՞նչ ծընաւ ի սըրբոյ կու
սէն. ըզ քեզ բարեբանեմք արար
ժա էակիցս հօր։ Ներգանելի արարիչ՝ ի՞նչ ոք վեր
մեր մարմնացար՝ ի՞նչ. և ցընծութեամբ հրեշտակ
յայտնեցար. ըզ քեզ։ Ընկերատեցար ի յորդա
նան՝ ի՞նչ հանէ՝ ի՞ աղաւնակերպ սբ հոգ
ւոյն՝ ի՞նչ վրկայեալ երկնային ձայնիւն. ըզ։

Բ. Այնմ ամաւաքեալ ի հօրէ՝ որ վասն մեր մարմնացա՝ և. Եւ ցընծութեամբ յաշխարհի յայտնեցաւ. զի քեզ զարթեալանեմք ձայն ծին կոչս։ Օ՛ի որում ոչ ընդ հանդերձ ժէի՝ն զոցանըշոյլ սերօբէ՝ն։ Նա՛ զնանկեցաւ ի քում յորովայնի՝ զի քեզ։ Յորմէ սարսեալ գոչայի՝ն փայլակնա ցայտ ի լուսո՝ն։ ի գիրկսն քո զ՝նա զնկալար։ զի քեզ զարթ։

Բ

Ոյսդ որ ի հօրէ առաքեցար յորժամ ի՝ զեր ի յերկնից եւ մարմնացար ի սրբոյ կուսէն։ դու ես գառն այ եւ որդի հօր։

Այսօր յայրին ընծայեցար փրկիչ եւ ի մոգուցն երկրպագեցար։ եւ հովուացն տեսեալ ասէին։ դու ես։ Ի նմանութի՝ աղաւնւոյ տեսեալ զհոգին՝ որ յովհան՝նէս։ աղաղակէր ասելով։ սա է գառն այ եւ որդի հօր։

Փառաւորեալ ա՛՛ծ սքանչելի՛ մեծապոր ծութեա՛։ եկիր ի փրկել զանարատսն քան ա՛՛ծ հարցն մերոց։

Գ

Ընտանար ի կուսէ անձառելի՛ զամենդ ի՝ հօրէ ոչ մեկնեցար։ օրհնեմք զի՛ զքեզ անհասանելի՛ լոյս։ ա՛՛ծ հարցն մերոց։

Խրեւեցար յաշխարհի՝ որ ի՝ զեր ի յորդ-

նան մրկըրտել իյովհաննէ. որ ըզ ջուր
սըն սըրբեցեր սըրբեա զմեզ իմեղաց մե
գ ըց. ամէն։ Զտիր Յ.մեանայն գործըք տէն
ծրհնեն ըզ նա անդադար. զանընկիզբն
ամ՝ զանյաղթելի զթագաւորն օրհնեցէք
գովեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտ
տեան։ Որ էն փառաւոր իյերկիրս անընկ
ըզբնակէց որդին. եւ իջեալ իյերկնից
մարմնացաւ իկուսէն. օրհ։ Զնեալն
ի ներ իկուսէն զեղեալըն յանբանից մըս
նուր. եւ զմրկըրտեալն ի ներ յորդանան. օրհ։
Օ էակիցըն հօր եւ որդւոյ ըզ ներ. հոգին
զնորոգօղ եւ զանընպարտ աղբիւրըն լուսոյ
որ լուսաւորեալն ըզ մեզ օրհ։
դ Զկուսութիւնըդ քո ամենամաքուր
ցատ զոր ոչ բոցակիզեաց հուր ամենա
թեն ըն մեծացուցանէ մեզ։
Որ յանբգանդի քումմանապականաբար բնա
կեցաւ քոյս ամէն. եւ փրկիչ անձանց մե
րոց. մեծա։ Զնհայանելի տէրունական
յայտնութիւն աշխարհի ծագեցաւ. անանա
տոյց լուսոյն երկրպագեսցուք։
ե Որնարհեցար ի բարձանց՝ եւ մարմնացար
ի կուսէն. որ նըստեր ի բրբէ
արարիչդ

ամրարիչդ արարածոց։ Երկի՞նք էին բաւական փառաց անմահ անեղիդ յաւիտեան գանդ կուսին Ժուժկաչեան՝՝ ընդունելի զգանդ երկնային։

Որոմն սարսեալ սերովբէքն ոչ իշխէին մերձենալ. ի խանձարուսն պատեցան՝՝՝ զ

Եւ եդաց ի մէջտուր անբանից։

Արաշնալի բարբառք երկնաւոր զօրացն. հընչման՝ մբ օրհնէին զանմահ թագաւորութեան։ Ընդ ամենայն ծընունդքն փառաք երևեալ. և ա՛ստղքն լուսապայծառ հովանի էր յայրի։

Բանքն բազմեալ յանբանից մէջտուր. և մո՛գքն հետևէին ծագմամբ լուսապ

փայլ աստեղն։

Որ՝ն լուսոյ և ամպ հովանի՝ ն՝ բ կոյս որ ցողեցեր ի մեզ ըզ ցողն երկնային։ զքեզ բարեբանեմք ամենայնիմք։

Ընկէզ մորեանի և արօքէ հողեղէն՝ ն՝ բ կոյս. քանզի պըտուղքն կենաց ի քէն ծընաւ մեզ. զքեզ բարեբանեմք։

Ընդ ինքեաց լուծիչ և քաւիչ մեղաց՝ ն՝ բ կոյս. որ զանտանելին էիր ի գիրկսն քո բարձեալ. զքեզ բարեբանեմք։

Յ ԵՒ խոնարհեալ. առ ծառայն եկեալ. ըզ մաքրութեան հայցեալ։ Եւ ինքնք պատառեալ. Հայր ողորմացեալ. զորդին դաւանեալ. Հոգին աբ իջեալ. աղաւնակերպեալ. զեռակ ցինեն փարեալ։ §Հ

Ոյս է լուսոյ ի հօրէ առաքեցեալ և մարմնացեալ ի ծնունդս կուսէն. զի վերըստին նորոգեսցես զապականեալն ադամ։ Զոր ամբ ի յերկրի երևեցեալ և ընդ մարդկան շրջեցեալ. և փրկեցեալ զզ տեսեալսն յանհիծ ի ցն ադամայ։

Զոր ի յերկնից վրկայեալ հօր քոյ ձայն ասէ դա է իմ որդի. և ահա հոգին զզ քեզ յայտնեաց աղաւնակերպ երևմամբ։

Զ զքեզ որ հոգւով և հրով մաքրեցեալ զզ մարդկան աղտեղութիւն. ոչ զանմ և զ զ փրկիչ ամենեքեան օրհնեսցուք։

Փրկիչն երևեցաւ և զանշխարհս ապրեցոյց ի պատրանաց թշնամւոյն. որդեգրութիւն շնորհելով ի ձեռն մի կըրտութեան։

Զ ով կեզու զզ մեղրս մեր այսօր երևեալ ապրեցուցիչն. և զովացուցանէ զաշխարհս անձայրին ջրրոտ ձիւ։

Զ զերուխ վերշապին փրկիչն զանխ ջաղխեաց ի յորդանան ի գետն. և ի նքեանն իշխանութիւն զամենեսեան ապրեցոյց։

Օ հին մարդն նորոգելով փրկիչն ի մկրտութիւն գայ այսօր. զի զապականեալ

զգ բնութիւնքս ջրոտ վնորքս գործեսցէ. անա
ղակաւն զգեստ փոխարէն տալով մեզ։
Սիկրտի քս և սրբութիւն ամ արարածք.
և տայ մեզ թողութիւն մեղաց. ջրոտ և հոգ-
ւոյ վերա սրբեալ զմեզ։

ամ Տընօրինեցան յարգա նդի կուսին իսկա
հ կից հօր և սրբ հոգւոյն. զա են առաքեա լ
ի հօրէ. յաղագս նախասահման մարդ
ն՝ զանառակալով զմեզ յանենա. ժողով
վուրդք օրհնեցէք զառաքեա լն ի հօրէ
զաջ հարցընդ մերոց։ Նախայաւիտեան
որդին փառակից հօր և սրբ հոգւոյն. ի
յորդանան եկն այսօր մկրտիլ ի յովհ
հանէ. կերպացեալ ի մոր վ յաղագս ի մ.
զնախահօրն եբարձ զմեզ. ժողովուս։
Աստուածաբանական պարգևեցան շնորհք աղաւ
նակերպ ի ջրմամբ սրբ հոգւոյն ջուրցն
սրբութեամբ. և հայր ի վերոյ հաստ վկայ
եա՛լ. կերկնակի ծնընդեամբ դա է որդի
ի մ սիրելի. միաբան և մեք օրհնեսցո՛ւք զա
գ ռաքեա՛լն։ Ո՛ղ տր օրհնեցէք բարձր արա
րչք զզընա՛ յաւիտեան։ Ուրարի էն երկ
նի և երկրի՝ աչ ծ և մարդ գոլով. երևեալ
ի հոսանանն յորդանա՛ նոս. ա ծ ախտ ոչն
մարմնով։

մահ բռնեալ վասն լուսոյ զոր տեսին զերեսս յոսի մեղանց-
քան։ Այնքան՝ զի՞ զանազանութիւն քանդանայք
և ժողովուրդք զամենայնիսն զերրորդութեան
զոհանմագոհմամբ և զի մի՝ ոչ ծնութեան։ քան։
Յանձառ փառաց խոնարհեցար ի մեր զի
նութեան։ քան։ նդ ոչ ոչ ընդ և մարմնացար ի
սրբոյ կուսէն։ Իսկ ծնար ի նա կուսէ
անապական մարմնով։ զի քեզ անդա
դար բարեբանեալ մեծացուցանեմք։
Այսօր զեկեալդ ի փրկութեան՝ ազգն մարդ-
կան։ միաբանութեամբ ամենեքեան։ մեծա։
Պատկերակեց՝ ճշմարտութեանն զընութեանն
տընօրինեցար յարգանդի կուսին՝ քան նդ
ոչ ընդ։ զի մեր սրբոյ վերանորոգեալ պատ
կեր։ Ստերկացեալ ծիլ հաշակմանէ նախան
տեղծին զի փառաս։ միւսանգամ վերըստին
շնորհելով։ զի մեր սրբոյ վերանորոգեալ
ի փառաս։ Ընկերատեալ ծիլ ի յորդանան ի
յովհաննէ։ ոչ ծայրին զնութեամբ մարմնովն
զոր ի մէջն էաւ զի մեր ի զ լուսաւորեսցէ
լոյս ոչ ծայրին ծանգամ։
Անբաժանելի զի քանզն հօր և զանն
կի զբնն զորդին։ որ ի յորդանան այսօր զի
մեր ի զ ղաս մեռոյց և զաշխարհս լուսաւո
ցեաց

[illegible] շտ յաւելեալ
ան։ Որ ի հօրէ վըկայեալ ոչ ոըդ էին։ յայտնեալ
եալ հոգէն ի ջեալ ձեռնադրէր կանըապետն
զի և մեք օրհնեսցուք զնըրոդուն միանանա
կան։ բա։ Որ ի հրեշտակաց օրհնաբանեալ
ն ընդ։ ի հնանալն յորդանանու տեսեալ յոլ
հանէս ամէն։ ահա գառն այ որ վըկայի ի ան
հոգէոյն։ զոր օրհնեսցուք ընդ ժամանայ։
Ընտրեալ ն ընտրեալ ն ամ ընդ որ ի հօրէ առաք
քեցեալ ընդ ժամանակաւ լինի և հաճ
ցեալ և մարմնացեալ ի ն՝ ը կոուսէն։ վասն մե
ղոյ փըրկուեցեալ ն։ այսօր մըկըրտիլ ի
յորդանան ի յոր վհանէ։ բառնալով ըզ
յանցանս աշխարհ զի և նոցա խաստեղծ մա՝ ը
դոյն։ Ընեղանեալ ն ամ ընդ անմեկնե
լի ի հօրէ ընդ ժամանակաւ լինի և
հաճեցեալ և մարմնացեալ ի ն՝ ը կոուսէն։
ամ և մարդ յայ ոյտնեալ։ այսօր մըկըր։
Ոչ ոք ի կերպեան կենդանեացն ըզ խորհ
ուրդ քարոզեաց ամենեքեան տեսանելով
ն ը զհոգին աղաւնակերպ ի ջմանն մեր ի վե
ղեալ ի ջուրցն։ աղաղակէր ամենեքին վ ահա
գառն այ որ ի հօրէ վըկայեցաւ դա է որդի
մեր սիրելի։ ընդ որում ես հաճեցայ։

Պայր երանութիւն։ Հաղթող։ Յարագուշն
արևուս։ Լուսոյ առաւօտուս։ Պայծառ ոսկ
լուսին։ վրձիտ ոսկ զարփին։ Լեռն ամ
Ինյամզա։ Լեառն տաղաւարը ամն։ Դուռն
երկնից։

ամ մ

Յանձառ զի։ Եւ ծնանի։ Բ։ յսօր զե։
Յարուցեալն ի մեռելոց բնակարանն
մայր է կոյս. որ զզ նընջեցեալսն յա
դամայ կենագործէ անանպական. զքեզ մե
ծացուցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս։
Բ։ զարարողին երկնի և երկրի եղեր տանձաձ և
առաձգատ. որ զզ նընջեցեալսն մեր հրե
ղէն նորոգէ. զքեզ Մերակրողին տիեզերաց
արքուցեր զզ քո՞ նբ զ կայ թն. որ զզ նընջ
ջեցեալսն մեր վերստին նորոգէ. զքեզ։

մ Բ։ զաւետիս հոգւոյն ի հրեղէն ի հրեշտա
կէն ընկալար որ ուրա՞ խ լեր. բերկրեալդ ես զ
ընդ քեզ զմարիամ անհարանացեալ Բ։ նընկիզ
բրն բանն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեն
ըսկիզբն ի կուսէդ. քս ես ՚ի ծ թագաւորն
յաւիտենից։ Բ։ ղաչեմք զ զքեզ ն՝ բ ՚ի ծ ա
ծն՝ առ քս բարեխօսեա փրկել զժողովրդ
ուրդս ի՞ւր զոր գընեաց արեամբն իւրով։

մ Մեծացուցանեմք զզքեզ որ ի հօրէ բանդ
և անձառելի ծընունդ. որ ի կուսէն մարդ
մնացար ցուցար մեզ։ Մեծացուցանեմք զզ
քեզ որ կոխեցեր զզ մահ ՚ի՞ ծա ՚ի՞ պէ՞ն
էլուծեր զզ կնիք մահու. որ ի խաչի՞ն

բարձրացար կամաւ։ Սեծացուցանեմք
ընչքեզ որ թաղեցար ինորի ի գերեզման ՅԻ
նի։ Եւ ի երրորդ աւուր յարեար։ որ էր
կիրակի համբարձար փառօք հօր։

Որ զի հրեշտակին զի ձայնին լսեան զ մ
հիացեալ բերկրեցան։ բարեխօսեա՛
վասն մեր։ մեք օրհնաբանեմք զօրհն
եա՛լդ ի կանայս։ Որ զի հուրն ա՛ծ յոր
վայնի քուժ կրեցեր անկիզելի՛ մորե՛նի։
բար։ Որ զանշօշափելին էեց ի գիրկս քո
բարձեալ դիեցուցեր կաթնա՛սուն։ բար։
Զի զքեզ ե՛ր բեւեալ դուռն առ եզեկիէլ։ մ
ընմարգարէին։ ընդ որ ոչ ոք էանց եթէ ոչ
ա՛ծ միայն ա՛ծ ա՛ծի՛ն կոյս։ օրհնութիւն
մեծացուցանեմք։ Զի զքեզ որ ի մորենւոջն
առ մովսիսի ընմարգարէին։ զի նոր խոր
հուրդ կուսի յայտնեցեր մարդկան աշ
գին։ օրհ։ Զի զքեզ որ ի հօրէ անժամանա
կապէս և ի մօրէ անթարգմանաբար։ ի ժա
մանակի ծնընդեան ի բոլորից փրկութեան։
յայտնեցար որդի բարձրելոյն։ օրհ։

Որ զի բանն ա՛ծ բաւական եղեր ընդ ու մ
նիլ յորովայնի միշտ կոյս։ զքեզ մեծացուցա
նեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս։ Որ էին լուս
սոյն

տոյն արժանի եղեր զառանցելոյ ի գիրկըս քո
մարմնոյ. զքեզ։ Անարատ տանջար տընօրէն
ունեմ կոչեցար հոգւոյն սը ըզբոյ մի շտ կոյս զքո։

ակ մ

։ Ուրախ լեր ամ ծանանին տանջար անխախ
տելի. ըզ քեզ մեծացուցանեմք։
։ Ընդ ղանցար անարատաբար. և զանձ
վայելչապէս ծընար. ուր։ Արդ է մար
գարէն ասէ տանջար քո սքանչելի արդա
րութեամբ և դուռն երկնային. ուր։

մ Անարատ տանջար բնակարան անբաւ բա
նին այ. մարիամ ասէ կոյս. զքեզ և
ըզ ծընեալն իքէն մեծացուցանեմք։
։ Արդանդի կրեցեր որ յանուանէ քան զյան
ահուեան ես ի հօրէ ըզ բանն. և ծընար մար
գոյս. զքեզ։ Արդ խընդրեմք իքէն
անդանդար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց.
առ որդին քո միածին փրկել ըզ մեզ
ի փորձութենէ և յամ մ վնասանգից մերոց։

մ Վերահրաշ ծաղի կբուսեալ դեմայ
հուտ անմանհուեն ծնընդոցս և այի յորմէ
սփոեցաւ մանհ ընդ տի եզեր. ուրհնութեամբ
ըզ քեզ մեծացուցանեմք։ Որ ոչ ոչ ծիչ եր
կայ եց բարձող ա նի ծից. ծագուսն արևոն
ոչ ուստն ՀՐՇՄարտի որով հերքեաւ խաբարն
առաջին։

առաջ ջին։ օրհ։ Զ զքեզ ունիմք զքո բարեխօս
կոյս անհարնանցեալ։ մայր անարատ Քրիստոսի
աստուածածնի տաճարդ բանի ն հօրն երկնաւորի։ օրհ

Ո՛ւրբ և անծածին մարիամ ցանկալի կուսից և պարծանք ազգի մարդկան։ մայր և աղա՛խ խի՛ն մեծացուցանեմք։ Անկեզ մորենի՝ և տաճար ընդ հանուր լրանսոյն։ անարատ և անխա՛խտելի կուսութի՛ն։ մայր և։ Յորհուրդ կենաց և մայր կենդանութե՛։ և առաքեալ հրապարակ ծագմանմբ։ մա։ Զքեզ կոյս։ Ունուն։ Ունեալ։ Զքեզ։ Զ հրեշտակքեզ հայր։ Զառաքեցեալ։ Շ նորհք։ բա։ Բանն առաքեալ։ Զ ի որոնմ։ Ոչ ոք մեր։ Զ կուսութե՛։ Զ ի յարդան։ Զ ենհատ։ Զքեզ ամէն օրհնեալ ա՛ծածին։ մայրըդ լուսոյ և առաքեալ ա՛յ բանի՛ն մեծացուցցուցցուցց

ընդեռաալ. ամեն։ Ի՞զ քեզ մայր եմմանուէլի
մարգարէին յառաջ գուշակեալ. ամեն։
Մ Սիրեն լուսոյ։ Ընկէզ մորե։ Ընիծէց լու։
Մ Այր լոյսն մարիամ անհարսնացեալ
ծրհնեալդ իկանայս։ Ո լոյան անբաստուեր
յարգանդն կրեցեալ. ծրհ։ Ի դադաստ
ուր վանքն մեր բարեխօսեալ. ծրհ։

Գ Ծածին երկնային դուռն ծածայի
Մ Ճայնիւն աւետարանէր հրեշտակն
ուրախլեր բերկրեալդ որ ընդ
քեզ։ Ի քերրօբէս բազմեալ ընդ հօր անա
պականաբար բնակիլ հաճեցաւ ի քուսմյո
ւրվայնի. ուր։ Որ բոցեղէն սրօբէիւք շրր
ջանփակեալ պահիւր. այսօր ի մէջ մարդ
կան ի գիրկս հողեղինի յայտնեալ. ուր։
Մ Ո անճառելի։ Ո անհաստ։ Ո բոլորից։
Մ Ուրախլեր որ։ Ի զ քեզ լուս։ Այր ոչ
Մ Ի զոր ծածած։ Ընտեռ տաւորր։ Ընսկ ուր։
Մ Լոյս լուսոյ։ Ստեղծողն։ Լոյս ծագ։
Մ Ընկակրզբն։ Հորմէ կենդ։ Հորմէ զար։

Գ Որ ծածինն և զմի՛ շտ կոյսն անդա
Մ դարձ ծնունդ։ քանզի՛ ծագեաց
մեզ լոյս երեսաց և փրկիչ անձանց
մերոց։ Ընդ ա և ուրախլեր անհարսնացեալ
մայր

մայր. քանզի որ ինքն ծընաւ ըմբ Շ՚ՀԱՅ զանձրծ
ի փրկութենէ անձանց մերոց։ Զանձ անա
պական գլուխսր ս՚ը ածածին. զարեխսուեան
քի ամ մերոյ կեցուցանել զանձինս մեր։
Ամենագով։ Ամենապական։ Ուլեռնէ վէ։ մ
Այր և կոյս աղաչին քի. որ զարեխսուեան մ
միշտ աշխարհի. քեզ երանեն ամ ազի եք։
Անքուր աղաւնիմ. և հարսն երկնից՝ մայր
իամ. տաճար և աթոռ այ զանին. քեզ։
Զ. և հանեցան իմանալիքն ընդ հոգեղէնքս
և քեզ մերձերաք ի փայտին կենաց. քեզ։

Զ՚զքեզ օրհնութեամբ մեծացուցանեմք։ դձ
Որ զքեզ զանն ամ ծ յարդանդի կրեցեր մ
սրբութի անարատ. և անճառապէս
ծընար զվերածգօղն երկնից. զոր Որ էր ցու
սոյն արժանի եղեր զառնալոյ ի քո գիրկս. և
արեգանկանն արդարութեամբ՝ եղեր արև ելք. զոր։
Անարատ կոյս ածածին մարիամ սրբութի մ
և մայր քի. յարդանդի տարար զանտանելին
յամցունց. օրհնութեամբ զքեզ ածամ ծին
մեծացուցանեմք. Զքեզ երկնային դուռ
ն զոր ետեան եզն կիսել. և ամրսն զոր ծանն
եաւ գեդէոն. սերօրէ հոգեղէն վեհ հաղոյն
քերօքէից. օրհ։ Զ՚ոսկի խորհուրդ սոնական

լին ի քեզ տեսանի ամենայն ծիրն։ յիշողութիւն
անսերմնական ծնունդ անարատ։ կուսութիւն
յետ ծննդեան մինչև անապական։ օրհ

Մ ՊՃաճ ինն մայրս լուսոյն զ կոյս լուսեղէն տա
ճար։ որում երկինքն չէին զաւակն առ ի
քանակութիւն ի քէն մարմնացեալ։ Զ քեզ ան
հարանացեալ որ միայնդ ի կանայս օրհնեալ
կրելով ի քեզ զանտանելի զբնութիւն։ օրհ
նութիւն։ Ուրախ լեր անթառամ փրկութեան յոյս
հաստատուն մարդկան։ մի ինորդ օրինաց և
ընդհանց։ օրհնութիւն անդադար գոհութիւն։ մե

Մ Ուրախացիր ամենածին որ կուսութենց ես
պարծանք և մայրս հաստատուն մարդկան։
օգնական և շինորհ աշխարհի մարիամ մայրս
և աղանխին փրկչին մերոյ։ Ուրանելիդ
ամենցուն զանբիծ տանելով զբնութիւն անտա
նելին։ զամենցունց ամենակալն արժանի ե
ղեր կրել յորովայնի։ որ երևեցաւ ազգի
մարդկան։ Դերօքէական աթոռ ցուցցար
ամենածին։ ի գիրկս բառնալով։ զանբիծն
ամենեցուն։ որ նըստին ի քերբէս։ առ նա
մի շտ բարեխօսեա կեցուցանել զմեզ։

Մ Ուրախանցիր ամենածին վերս օրհնեալդ ի
արօքէից։ ծագելով ի քէն մեզ լոյս մայրս ե
ղեր վերաձգողին։ ազգ և ազգինք զ քեզ

մեծ ամբոխանեմք։ Զիմն եղեր եկեղեցւոյ
խորան եղեր հոգւոյն սրբոյ. ի հրեշտա
կաց սպասաւորեալ գաբրիել քեզ ասեմ
եաց. ազգ։ Տեսանեմք զոսկէին զհրաշա
լի խորհուրդ յայտնեալ. ի հոգւոյն սրբոյ
յղացեալ զբանն աստ մարմնով ծընեալ. ազգ։

Ասա ի՞նչ մայր է կոյս. ծագ՚ ի գագանն արդարութեա՛ն
ուրեանցն զմեզ. հոգևոր երգով
զքեզ բարեբանեմք և փառաւորեմք զմի՞ ի՞նչ քո զորդի։ Լոյծ զծրէնսն բ՚
նութեա՛ մարդկան. հրաշափառ քո ծընունդ
և զեղութի՛ բնութենն անբողջ պահեալ և՝
կուսութեանդ քո ոչ խախտեցան կընի՛ք. հո։
Օ՚ քե՞զ մորենի անկէզ լեառն վի՛ մաստ ի՞նչ
դուռն փակեալ և անղբեալ կընքեալ. նա՞
խատեսացն գուշակեալ մայր է կոյս. հո։
Ի՞նչ ն՚ բ կոյս։ Ի՞նապա։ Հրաբն կ։
Ի՞զ քեզ ա՞ծաւ։ Ոգոյ սուրբ։ Ոգոյ ճըշ։
Ի՞նչ ի՞նչ է սը։ Օ՚ քեզ մայր։ Ոգի՛ լուծ։
Ի՞՞ր զանձառեա։ Ի՞՞ր զարարա։ Օ՚ քե՞՞զ ես։
Ի՞՞ քեզ ես մք ապաւինեալ. քի՛ մայր ա՞յ մերոյ.
Ի՞՞ր քան զերկի՞նսն բարձրագոյն մարիամ սուրբ
ծանք ե՞կեղեցւոյ. քի։ Ի՞՞ր քան զարեգ՚ ա՞կըն
պայծառագոյն մարիամ. մի դադարի՞ր բա
ղեխօսել վասն մեր. քի։ 5 Ե 65 Կանոն

Գ.ռեալ յովսեփու զկոյսն տիրաձին։
և զմանուկն Յիսուս քառասնօրէին։
Օ՝ գիւ տաճարակաց ըստ անդրանկաձնին
նուիրեալ ի տաճարն ըստ հնոյ օրինին։
Յոգին սուրբ ազդեալ ծերն սիմէօնին։
ընկալ զմանուէլն ի գիրկսն քոյին։

Լուծն փառատանօրէից գիշերոյն ԻԳ. եւ զտօնսն օրհ։

Պարտնացեալք ի կուսէ ննախայայ
եւ ի տեան քանդ այսօր ի տաճարն
եկիր կատարել զօրէնս. վասն
փրկութեան հեթանոսաց։ Որ յանարուեստ
աթոռ նըստիս քարեքանեալք ի հրեշտակ
կաց. այսօր ի սիմէ օնէ քառնալոյ ի գիրկս.
որ ընծայեցեալ ըզմեզ ի կեանսըդ յաւիտե
նից։ Որ արձակիչդ ես կապելոց պարգևա
տու ամենեցուն. այսօր հայցամք զծերուն
եւ զոյն արձակեա և զիս ըզքաղաքմեղս. ի կա
պանաց մահու ի կեանսըդ յաւիտենից։

Այսօր անըսկըզբնական ծընունդդ հայրա
կան ծոցոյ քանն եկաւորեալ ի տաճարն. ըն
ծայէ զարարածս հօր ի յերկիրս։ Այսօր
քարձեալ եղև ի գիրկըս ծերունւոյն. որ
քանիւ զարարածըս քարձեալ ունի օրհնա
քանեցո՛ւք։ Այսօր և մեք հաւատացք
եալքս ընդ ծերունւոյն սիմէ օնէ. ըզքան
համագոյ հօր և մեք հոգւոյն. օրհ.

Այսօր ի տաճարն եկեալ կենարարն և ի
գիրկսըն սիմէանի գըգուեցաւ. զոր խընդ
ութեամբ ընկալաւ ծերն։ Այսօր երկիրս
երկինք ամենուանեցաւ. զի ահըրն տերանց
ի ջեալ

իջեալ յերկնից իջեալ կիր։ և ընծայիլ յանձն
առնու ի գործոց ձեռաց իւրոց։ Յիսուսոր
հեթանոսաց լոյս ծագեցաւ քրիստոս։ և
փառք իւրոյ ժամ ժողովրդեանն Իսրայէլի։

գկ Յիսուսոր ի տաճարն երկիր փրկիչ։ և ծե
ռունուոյն ի գիրկս ընկալեալ ասէր։ արդ ար
ձակես զծառայս քո տէր։ Յիսուսոր ուշխար
հի ցուցանէր լոյս։ և փրկութեան տիեզերաց
քրիստոս։ որ մարդասէրդ ես կենցաղս զմեզ։
Յիսուսոր իմանալի արեգակն։ որ ծագեցար
տիեզերաց քրիստոս։ որ մարդ։

✠ Սկիզբն անէբանն ուծ մարմնացաւ իկուսէն
Յիսուսոր գըգուեցաւ ի տաճարն։ Սայտաս
յոր անլեռքն ծերունին ուծ որդուոյն ի գիրկս
իւր։ և օրհնէր զանբիծ ամենայրվ։ Արդ արձա
կես զմարդ զծառայս քո տէր ըստ բանի քում ի խա
ղաղութիւն։ զի տեսին աչք իմ զփրկողդ ուրբ։

գկ Օրհնեմք զքեզ որ առաքեցար ի հօրէ
յանձառելի բանդ ուծ յանձն առեր մարմնա
նալ ի սրբոյ կուսէն։ ուրբ հայրցըն մերոց։
Յիսուսոր երկիր ի տաճարն անհասանելի փրկ
կիչ։ և ի գիրկսըն սիմէոնի գըգուեցար։
ուրբ։ Աստի և սիմէոն հոգևորը հընկալամբն
աղաղակեր։ արդ արձակես զզ ծառայս քո

տէր

տը լսա քանի՛ քում ի խաղաղութի՛ն. ամ՛ն։ գ
Զ տը օրհնե՛ Տ֊ի՛ ցէ՛ք և բարձր ա՛ր
ցէ՛ք զ նա յաւիտեան։ Օրհնեցէ՛ք։
Օ ծնեալն յամենասո՛ւրբ յո՛ր վայնէ յա՛
նարատ ի կուսէն. օրհ։ Օրհնեցէ՛ք։
Օ ելեալն ա՛յսօր ի տաճարն. զընկա
լեալն ի գի՛րկսըն սիմէ՛օնի՝. օրհ։
Զ՝թուռ քրօքէանկա՛նն ի՛ր ևեալ այսօր սիմէ՛օն մ
զա՛ծ որդի՛ն ի գի՛րկս իւր բարձեալ մա՛ր
մնալ. զոր զօրք երկնից ի՛ բարձունս հանա
պա՛զ մեծացո՛ւցանե՛ն։ Հո՛գւո՛վն գո՛ղէր.
ցընծայր ա՛լեօ՛քն ծերո՛ւնն ասելով սա է
թագաւո՛ր ն ա՛նման հ. զոր։ Զ՝ուտանսուելով
ա՛զելրսէր. ա՛ր ձակեա՛ զիս ի խաղաղութի՛ն.
ա՛նարատ ծընողի՛ քոյ բարեխօսութեա՛ն. զոր։
Ա՛ռոյ ա՛ռեա՛լ հրաման ի՛նքն հոգւոյն. ո՛չ ռ
տեսանելոյ զմահ մինչև տեսցէ զծեալդ.
ա՛ր աղօթի՛ւք ծերոյն ո՛ղորմեա։ Ա՛ռոյ ըն
կալեալ ի գի՛րկս իւր զծեալդ և հայցէր
ի կենացդ զ՝զմահ. և արձակի՛լ ի խաղաղութի՛
ն. ա՛ր։ Յո՛ռոյ այսօր ի գի՛րկսըն գըգուե
ցար և կատարեցեր զ՝զփափագումն ըն
ծայելոյ քո ի տաճարին. ա՛ր։
Օ՛ր փառաբանեն ի՛ բարձունս իմանալի՛ ամ
զօրութի՛նքն.

զարութիւնքն. այսօր իտաճարն եկիր ընծայ
ուսին քրիստոս. որ ընծայեաս զարարածս ըս
քարձրելոյ քուսմ հօր։ Ի գիշերկոյս մանրմնով
քարձեալ եղեր ի ծերունւոյն. որ քանիւ
զարարածս քարձեալ ունիս քրիստոս. որ
վասն մեր մարմնացար ի սրբոյ կուսէն։
Ամն որոյ և մեք ընդ սիմէօնի գոչեսցուք
որ ի հօրէ լուիր ասոյ լոյս ծագեցար մեզ և կեաս
ախտնք. փա՛ռք գալ ըստեան քո՛ տ։

դկ Ընտրեալ զբան բանն յանրակրզբնական
ի հօրէ և սկիզբ զբնաւորեալ ի կուսէն մար
մնոյ զգեցմամբ. քովանդակեր՛վ յորովայ
նի և ընդ հօր գոլով. և սահմանեալ ժամա
նակաւ ծնեալ լինի ա՛ստուա՛ծ և մարդ։
Ընտեալ ընդ օրինաց անհիւթականն հո
գանիւթ գոլով. զի զհողան ծնեալքըս հօրն
ընծայեսցէ ա՛ծ որդի՛ն որ ի ծոց հօր.
տղայ քառանասնօրեայ բանի ի գերկնից ծե
ռունւոյն. և յայտնանալէս ծանուցանի. ա՛ստ։
Ամն որոյ և սիմէօն ցընծայր հոգւոյն
աղաղակէր ի տաճարին. արդ արձակե՛ս
զ ծառայս քո տ՛ր ըստ բանի քում ի
խաղաղութեն. զի ընդ հանուր տեսի
զ փրկիչդ. ա՛ստ

ԺԵ Զ՝որ գերազանցեալ գլուխն առաւել քան զ բնութիւն մարդկան երանելի՞ լիցի՞ ի հարսն՝ նոքա անտոն. ա՞ռ քա՞ս բա րեխօսեա՞ վն՝ անձանց մերոց։ Զ՝որ անձնաշակ լինելով զբանզմաժամանակեայ աւուրքդ. յաժարութիւն՝ զարձեր ընդ կարիս մարմնոյ. ա՞ռ քա՞ս։ Նմոռանց յիշմամբ առաջի քի՞ն. օգնական լեր տօնողացս զ յիշատակս քո. զի՝ և զ մեզ ընկալցի՞ զծրհնաբանութիւն։

※ Զ՝որ ի հանդէս քո ՀՐԳՆՈՒԹԵ՝ երկնային զբարութունքն նայեցեալ զամանային. ի մարմնի տեսանելոյ զանմարմին ի աւրեանց զ վարս. ով՝ նոքա հայր անտոն. բարեխօս սեա՞ ա՞ռ քա՞ս վն՝ անձանց մերոց։ Զ՝որ գերան գոյն քան զ բնութիւն հողեղինաց ժուժ կալեալ. զանազան տանջանաց հանգերեալ ով յաներևոյթ թըշնամւոյն. ով նոքա։ Զ՝ասան և մեք տօնելով զ ՀՐԳՆՈՒԹԵ՝ քո նոքա զյիշատակս. որ եղեր նախընթաց բարեացս կենաց Հանապարհին. փոխեցար յերկրայնոցս յանմահից դասակցութեան. ով։

Հ Նախասակիզբն միանձանց երանելի՞ նոքա հայր անտոնիս. վերնակոյն յուսոյն ակնոնելով

նելով զերկրաւորս արհամարհեցան. և զինո
ւորեցաւք զեզ քան զամենայն հարցըն մերոց։ Որ
նամարտեալ ընդդէմ չարին բազմահնարը
վիշապին. ժուժկալեալ համբերեցաք ազգի
ազգի վրշտաց քարալեծ կոշկոռմանն. և զիւ
Յանապատի բնակելով աղօթանուէրս թեւ
քըն հալածեցաք ըզ բազմութիւն լեգէօն զո
րացն. և քաջալերեալ յորդորեցաք ըզ մի անձ
ունն ամ. և զի։ Ո՛զ որ օրհնեցէք Փառա
քանիչք այ յիշատակի սորա բարձր ա՛ր
ցէք ըզնա յաւիտեան։ Ո՛վ փապարը լերանց
բնակելով խարազն ազգեաց ճըգնութիւնք ի
յայրս և ի ծերպըս քարանձաւաց. փա՛ռ Նա
մանմանեալ մեծին եղիայի և յօհաննու մրկ
ըրտչին. վերաթեւեալ ընդ առաջ քի. փա՛ռ
Ո՛ր անմարմնական վարուք պայծառացեալ
ի մարմնի զօրացեալ սրբ. ո՛վ նք հայր անտա
նիս. եղեր ՕրինակԲ բազմաց եղեր դուռըն
մըտից կենաց Հանապարհին. յիշեսցի՛ ըզ
մեզ առաջի քի՝ քո՛ նոք և արժան ընդուն
նակ աղօթիւք։ Ո՛ր առեր ըզ լուծ խոն
նարհութեան համբերող խնդստամբերութեան.
և պարանոցեալ օրհնութիւն ընդ հրեշտակա
և խաչակրօն անդադար սաղմոս երգու
թիւն.

գ

ո

թեր. յիշեսջ։ Զայն որոյ և մեք այսօր
տօնեմք զզ հանգըստեան օր յիշատակի
քոյ. անժուռաց յիշմամբ հայցեսցես ի քէն
զզ մեծ զողորմութիւն. քո՛ ն՝ը և արժանս։

ա Որ ընորհօքն ը հոգւոյն բարձեր զ ի խաչն
փրկչական յորդեցեր զ՝ ի՞ նա՝ ն՝ը հաւ՛ ն՝ը
հայր անտոնիոս. արժանաւոր երկնային կոչ
մանն ի հրեշտակական դասակցութեան. օրհ
նեմք՝ զ՝ քեզ զ՝ երրորդութիւն։ Այսօր և
մանկունքդ՝ ն՝ը եկեղեցւոյ տօնեն զզ խաչակ
րօնքդ ն՝ը զյիշատակս. ով՝ ն՝ը հայր ճշգնա
ւորաց. զի՝ ընկալցին զանապական պարգև
սն ի քէն յոյժ մերմէ. օրհ։ Զառատապարգ
ևս վերս ընկալեալ զ՝ փառայաջակոչմանն
քի ընդ ի մաստուն կուսանանն. հայցեսցես ի
քէն զզ թողութիւն մեղուցելոցս. ի լըսել զ՝
ձայնն եթէ եկայք օրհնեալքդ հօր իմոյ
ժառանգեցէք զզ կեանսն յաւիտենից։

բձ Պարծանք եկեղեցւոյ և ուրախութի՛ հրեշ
մկ տակաց. ով՝ ն՝ը հայր անտոն. զ՝ զաչքանսն
մեր հանապազ մատոյ ն՝ը երրորդութե՛ն։
Որ ի մարմնի կանուցեալ և զանմարմնոցն
բերելով ի՞ քեզ զզ վարս. ով՝ Դաժան և հոգ
ևորական՝ լըցեալ ածանցին ուրախութ՝. ով՝
Կանոն

Ընդհան թագաւորին սիրելի զինուորք։
պրսաւոր դուք ընկալայք ով ոչ թագաւորք։
Որքայն վերին զօրաց պատուեալն ահաւոր
շնորհեաց ձեզ լուսեղէն խորան երկնաւոր։
Յիջեալ առ ձեզ ամպօք փառօք լուսաւոր։
մատոյց ըզ բրաբիոնն անթառամաւոր։

Լանօն ութերորդ Յովհաննէս Եռագրողին.

ակ ԺԶ Որ զերկնաւորը թագաւորութեանդ զի զօրինակ ցուցեր իւրերկրի. Հայս տատեալով զաթոռս թագաւորութեան Թէոդոսի թագաւորին յարդարութիւն. և Հիրաւունս. զարեպաշտութեամբ սորա քրիստոս խընայեա՛ի մեզ։

Որ զօրութեամբ նշանի՝ խաչի քոյ ամրապատերազմելով. խորտակեաց զընդդիմամարտս ըզ բնութիւն հեթանոսաց և հաստատեաց խաղաղութեամբ նա զեկեղեցի. զարեպաշտութիւն։

Որ ետուր զիրաւունս արդարութեան քո արքայի. դատելով ըզ ժողովուրդս քո արդարութիւն ըստ հրամանի սրբոց քոց պատուիրանաց. զարեպ։

Որ զարդարեալ գեղապանծ վայելչութիւն նա զեկեղեցի. պնսակեցեր առաքելովք և մարգարէիւք և հաստատեալ ամրացուցեր նա թագաւորաք. զարեպ։

Որք զինու զօրութիւն հոգւոյն վառեալք ի պատերազմի. վանեցին ըզ մոլութիւն հերձուածողաց և ի հաւատս ճշմարիտս քիւոյս հաստատեցին ըզ տիեզերս. զարեպ։

Որ զնորհեցեալ յաշխարհն թագաւորեալ
մեծին Թէոդոսի. և կատարեալ զկեա
նըս հաւատով ուղղափառութեամբ. վերա
փոխեցեալ այսօր յերկնից թագաւորութիւն
Ընդ. բարեպ։

Որոհեմք զքեզ քրիստոս թագաւ աձ
ւոր. որ յաղթող խաչիւ քով պըսակես հ
զ սուրբըս քո սքանչելի փառօք քո
անլծ հաւատոցն մերոց։

Այսօր ցընծան զընաւորութիւնք երկնից
ընդ Հրգնութիւն թագաւորին. քանզի
երգէ բարեպաշտութեամբ Թէոդոս մեծ
թագաւորն ընդ վեց թիւեան զօրսն երկ
նից անյ հաւատոցն մերոց։

Ո՛ւ նորածեալք եկեղեցիք հեթանոսաց.
ընդ սրբոյն Թէոդոսի բարեպաշտ
թագաւորի. երգեցուք քեզ երգնոր
անլծ. հաւատոցն մերոց։

Զ՝ որ օրհնեցէք Ընդ սրբոյն բարձր գ
արարէք զանբիծ բանն հօր յաւիտեան։

Որ իյերկրի է պըսակեալ ի հրեշտակաց.
և իյերկին ընդ բարձրացեալ բարեպաշ
տութեամբն իւրով. ընդ սրբոյն բարձ.
Որ հաւատով պարտեաց զթշնամին.

և ամաղոթիւ՛ք հինգեցոյց ն՝ը զ՝կեղեցի՛.
ընդ սրբոյն դարձ։

բձ Թո՛ւիւնս իմ։ Ո՛ստուծած փրկիչ մեր լսա՛ր
ո մեզ որ կարդամք առ քեզ դարեխօնսո՛ւ
թեամբ ն՝ը թագաւորի՛ն։

Ո՛ր դարեպաշտուութեամբ հինգեցոյց զ՝
կեղեցի՛ ն՝ը. և կարգաւորեաց ուղղափա՛
ռութեամբ ընդ քո՛ ժողովրդա։

Ո՛րդ անկեալ աղաչեմք ըզ քեզ մարդա՛
սէր ն՝ը. յիշատակի՛ սորա պարգևեա՛ մեզ.
զերկնայի՛ն քո՛ զխաղաղութի՛ւդ։

ա Ո՛վ երանելի՛ և դարեպաշտ Թէոդո՛ս
մեծ թագաւո՛ր. դարեխօս լեր վասն մեր
առ թագաւո՛ն երկնաւո՛ր. թո՛ղութիւն մեզ
ըզ մեղս մեր։

Ո՛ր երկրպագօղդ ես քի և՝ հեմնա՛դիր
ն՝ը հաւատոյ. դարեխօս լեր։

Ո՛ր թագաւորաց ես ի յերկրն՝ պարծանք
և՝ ի յերկինս պըսակեա՛լ. դարեխօս։

բկ Ո՛վ երանելի՛դ ամենաց՝ուն տիրոջերդ
մկ կա՛ն իշխանութիւ՛ն ընկալա՛ր ի՝ քէ՛ ըզ թագ՝
պարծանաց. ո՛վ Թէոդոս մեծ թագա
ւո՛ր վասն մեր դարեխօսեա՛ առ թագա
ւո՛ն երկնաւո՛ր։

Մի քոյին սբ աղօթիւքըն վանեցեր զ
թըշնամին. կոխելով զ սատանայ զնդ
երկնայինսըն դասեցար. ով թէոդոս.
Ուստի և մեք հաւատացեալքս տօնեմք
զքո յիշատակս. օրհնութի՝ առաքելով
զքեզ պըսակողին. ով թէո։

Շ ուրակն Տէրտրոյ Եպիսկոպոսին.

Մի գերանգոյն քան զ բնութիս հրաշք գ.ձ
գործեցեր՝ որդի աստուծոյ. առ թագա մկ
ւորըն հայաստանեայց։ գանազանաբ
քո բարկութիւն՝ զյիմարութի՝ նն յիմաստ
փոխարկեա՛լ. վասն որոյ մանկունք եկե
ղեցւոյ՝ յիշատակեն սորա՝ օրհնեն զ
քեզ տէր։

Մի համանման բաբիլացւո՝ցն բըռ
նաւորին. ի յանբանի՝ց փոխեալ կերպա
րան յանբանական՝ն բըռնութէն նըւաճե
լո՝վ զարքայն մեծ տըրդա՛տ. վասն։
Մի ի ձեռըն մաղթանա՝ց սըրբոյն գրի
գորի. ի մարդկայի՛ն բնութիս դաշ
ճուցեր յանանեղէն ի բնութէն նորա
տեղծեա՝լ զարքայն մեծ տըրդա՛տ.
վասն որոյ մանկունք եկեղեցւոյ՝ յիշատա
կի սորա՝ օրհնեն զքեզ տէր։

Դաւիթ զօրացեալ ընդ հօքն աստուծոյ.
պարտեաց և ի հատ զգլուխ գոնղիադու։

5 Հ 80

Կանոն Դ. ՝ի Սրբոյն Եպիփանի. և ՅԱռաքելոցն.

Գաղթող գլուխս յօրհնաբանեալ երա- դ.
նելի՛ն դաւիթ. որ զօրացաւ ի վի-
րայ այլազգւոյն և՝ հաւատով պարս ԺԷ
տեաց զանօրէնն ըզ գողիաթ. զմարգա-
րէ՛ն արասցո՛ւք բարեխօս առ տէ՛ր վա-
անձանց մերոց։ Ո՛ւսարուք զարդարու-
թի՛ւն բնակիչք երկրի. նայեցարո՛ւք ընդ-
արդարքն յանկոյս որ հաճոյ եղև՛ այ վա-
րուքն իւրովք. ըզ նա՝ արասցո՛ւք։
Այ՝ եղև՛ գլո՛ւխ առաքելոց սրբոց. և՛
կոչեցաւ եղբայր տեառն իսա՛նէ դաւ-
թի՛. ըզ նա՝ արասց։

Ո՛ր երջանիկ լուսովքն զուարճանայր ※※
մարգարէն դաւի՛թ. և՝ հոգւովքն վերա-
նայր ի կամարքս լուսեղէնս. ըզ նա՝ արա-
Ո՛ր հողանի՛ւթ բնութեանն զուգակցեալ
ընդ սբ հոգւոյն. և ազատէր ըզ թագա-
ւորն ի դիւական ախտէն. ըզ նա՝ արաս։
Ո՛ր հաշակարդեալ գլուխս ի կարգս
թանգաւորաց. և՝ մանկանէց եղև՛ ն՝ ք առա-
քելոցն. ըզ նա՝ արաս։ դ.
Ս՝ եղանք յամ ի և՝ ըզ պատուիրանքս քո՝ Հ

ոչ պահեցաք այլ խոստովանիմք առ
քեզ. մի՛ անտեսաներ այլ գըթա՛ ի մեզ
անըծ հա՛մբ ըցլն մերոց։ ԱՅսըն դաւթի
սիրելւոյ քո և յակոբայ արդարոյ անպարտելեմք
ըզ քեզ. մի՛ անտես։ Որ ընտրեա՛ս իքըրծ
բէս և հայիս յանդունդս. յիշեա՛ ողորմութիւն
քո զդաւթ. և անդ՝ թիւ՛ք սըրբոյն
յակոբայ խընայեա՛ ի մեզ. անըծ հա՛մբ։

գ Ըզ որ օրհնեցէք բարձր արարէք ըզ
նա՛ յաւիտեա՛ն։ Որ ընտրեաց զերանելի՛ն
ըզ դաւթ. յառաջնորդութի՛ւն իշխ.
օրհ։ Որ կացոյց ըզ պանչելի՛ն ըզ յա՛
կոբ. պարի՛սպ շրջապատ եկեղեցւոյ
իւրոյ. օրհ։

դ Ընդակիզբն ածք լոյս իլուսոյ. որ ծագե
ցար մեզ եղջիւր փրկութե՛ ի տանէ դաւ
թի՝. աղօթի՛ւք սորա ա՛ստուա՛ծ որդ՝ որ
մեա՛ մեզ։ Ընմանութենէ վերնոյ թագաւորը
յաւիտենից. որ մանրմնով երևեցար յերկ
րի զանւակէ դաւթի. աղօթի՛ւք սորա։
Յառաջնորդութեամբ ածաս հայրն անուանեցաւ մարգ
գարէն դաւթի. և ի վերջի՛ն եղբայրն
ոչ ընկոչեցաւ ըսքանչելին յակոբ. աղօթի։

ե Որդուա՛ւ որ դաւթի ճըշմարտութի՛ւն.

և ոչ ստեաց նըմա. ի պնտղոյ յորովայնէ
նոր նըստուցանել ի յաթոռ նորա. օրհնե
ցէք զ տէրութեն նորա ամենայն երկիր.
Պատեաց զմեզ տէր զեղջերս ի դաւիթ.
պատրաստեաց ըզ Հրագ օծելոյ իւրոյ.
գովեցէք զ տէրութեն. նորա։
Յակոբ ընտրեաց իւր տէր ժառանգել
նովաւ ըզ նոր ժողովուրդ զ հոգևորն
իսրայէլ. բարեբանեցէք զաստուածութեն
նորա ամենայն։
Օրհնեցէք զ տէր յօրհնութիւն ի մէջ
նոր. քանզի ծագեաւ ի մեզ երջանիր
փրկութեամբ ի տանէ դաւթի կենցուցանել
զ մեզ կամեցաւ. օրհնեցէք ըզ տէր
յօրհնութիւն ի նոր։
Ղուանզան ծաղկեալ ի յարմատոյն յեսա
սեայ. դաւիթ մարգարէն և ի նորին շա
ռաւեղէ առաքելոյն յակոբոս անկանատեա
և սպասաւոր բանին աստուծոյ. օրհ.
Եկեղեցի՛ս օրհնեցէք ըզ տէր. որ
երկոքոսեամբք ընտրելովք առաքելաւորն
յակոբաւ և մարգարէիւն դաւթիւ հաս
տատեաց զհիմն սուրբ եկեղեցւոյ.
Օրհնեցէք։

Սուրբ Փանանոսի նախասիրելի քարկոծմանն։

Կոնոն սբ. Սրբոյն Սրբոնոսի նոխուվիչոյին.

Յահատակ բարի՝ քրիստոսի եղեր գկ
այսօր ի միջի մերում. և մըտեր ի ժը
վերնատունն խորհրդոյ յաւի
տենան կանի։

Որ ընտրեցար ի դասս երկնաւորը զօրացն.
պըսակեցար ի թագաւորէն. զանթառամ
ըզ պըսակն. և մըկըրտեցար արեամբըդ
քով սըրբով առաջին վըկայ քրիստոսի
նը ստեփաննոս. նախասարկաւագ զըդ
մերծ։ Արտեսար ընդ դէմ թըշնամւոյն.
այսօր և գնեցեր արեամբըդ քով զարքայ
ութիւն. ի պարծանս ազգի մարդկան.
Ճըգնաւորը քրիստոսի գոհութիւն երեք
սըրբեանի։ որ ընկալաւ ըզ վկայդ իւր
զսուրբ ստեփաննոս. ի վերուստ են ե՛՛
ղեալ։

Որ ընտրեցար ի կոչումն աւանդական ✠
քարոզութեան արժանաւորը լինելով նը
ստեփաննոս. քարեխօսեա առ քրիստ վանն
անձանց մերոց։

Որ խընդրեցեր զթողութիւն ի վերայ քո
քարանձիգ ժողովոյն նը ստեփաննոս.
և այժըմ վասըն քո ուխտաւորացս ա՛
ղաչեա

պաշեան զընդաՀամ Հօր ՆԻստեան։
Որ արժանի եղեր զմարտիրոսանկանն առ
նուլ պրսակ նախդ ի վրկայս. առ պընսա
կինչըն սըրբոց և վասըն մեր բարեխօսեան։
դկ Որ առաքեալ և նախավրկայ. քի սուրբ
ստեփաննոս. որ ըզ քարկոծումն յանձն
առեր. և յանմահի ց բնակարանն վե
րափոխեցաւ. աղաչեա զմոր շնորհել
մեզ ըզ կեանս անվախճան։
Ցոնկ անմահ ի մանաւի դրախտին շնորհե
ցար ի Հօրէ. և լուսաւորեցար անՀառապէս
այսօր ցընծա՛ն դանք Հրեշտակացն ընդ
քո մեծապայծառ Հրգնութեդ. աղաչ։
Ցծնաստեղծ մարդոյն պրտուղ ընծայեցար
մերձ յանմերձենալի ըյսն. և Հայրենի
աւանդութե՛ն եղեր ժառանգորդ. աղ։
ՈնապարՀ վրկայից յետ քի գըտար.
և ընծային փառացն արժանաւոր եղեր.
բանսարկո՛ւն զինու քո վերաւորեցաւ.
և նախատեղծըն պայծառացեալ բերկ
րեցաւ. աղաչ։
Ղանակարգեալք և մեք ընդ անմարմնա
կան բազմութեան. վերահայցեմք ընդ
Հրեշտէն լեզուացն. աղօթանուէր մաղթա
նօք.

նօք. հայցեմ զքեզ իբրեն մարդասէր փրկիչ.
խնայեա՛ ի մեզ ստեղծօղ մեր և կեա՛նք
աշխարհի։

Զ Ոմն երկնային հոգեղինաց դասքն. գձ
այսօր առնեմք զչիշատակ սրբոյն ստե՛ հ
փաննոսի. բա՛ր եբանելով զքեզ տէ՛ր
ամենայն հայրցն մերոց։

Որ հրաշատակակերպ տեսլեամբ անրի՛ապար
պատերազմեալ. զքարկոծումն յանձն
էառ. խոստովանելով զքեզ քրիստո
ս՛ Ա՛ աստուած հայրցն մերոց։

Որ անպարագրելի՛ աստուածութե՛նդ տեսօղ
և բարեխօսս իւր ուխտաւորացս. այսօր
յիշատակաւ սրբոյն ստեփաննոսի. գո
վեմք զքրիստո՛ Ա՛ աստուած հայրցն մեր։
Զ՛ որ առ օրհնե՛ զ բարեշնչեցեք և բարձր գ
արարէ՛ք զնա յաւիտեան։

Որ յերկնային զօրացն միշտ օրհնի՛ քա՛ս
աստուած. այսօր յիշատակաւ սրբոյն ստե
փաննոսի. զի առ օրհ։

Հրաշալի՛ աստուածաբանութի՛ սրբոյն ստե
փաննոսի՝. քահանայ.ք ընդ վերին զօրացն
երկնից՝. զքա՛ս գովեմ։ գկ

Զ՛ուսաքեա՛ ի մեզ տէր զ՝ զբարեմտ գրի՛ ո
թութեանդ

թուլութեանքդ զողորմութին. բարեխօսութիւնքդ
սրբոց նախաւկայինն քո և ողորմեա։
Որովհետև զերկնայինսն բացեալ ըզ դուռն.
ցուցանելով զանձառելի զխորհուրդ. սո-
րին աղաչանօք խնայեա ի մեզ տէր և որդ։
Որ աղօթանուէր հայցմամբ ըզ թողութ-
թիւն խնդրելով ի քէն. անօրէն ըսպա
ռնողաց իւրոց. սորին աղաչանօքն։

ա Ով երջանիկ ճառագայթ. առաքելական քարոզութեանցն արժանաւորը լինելով նոր ստեփաննոս. հաստատութի՛ւն ի քէն հայցեալ՝ նոր եկեղեցւոյ։
Որ քոյին՝ յօժարական հանձնարարութեամբդ ընդ քարկոծումն յանձն առեր. շնորհեալ քեզ յայլ լինել ջանքդ արակից քեզ. զի և մեզ ուսուցես փառաւորել սուրբ զերրորդութիւնն։
Ողորմութիւնը որ քարանձիգքն լինէին ի քեզ նա խոդ ի վերկայս. զի առցես ըզ հաստատումն բարի յարարչէն ամենեցուն. և այժմ աղաչեմք ըզ քեզ և վասն մեր բարեխօսեա։

գկ Խոյանարկաւաղ և առաջին մարտիրոս մկ որ ի քէն պսակեցար. և յերկնաշէ՛մ

ամենագաստին պայծառացեալ քարկրեցանը։
աղաչեա՛ զՔրիստոս Հնորհել մեզ ըզ կեան
անվախճան։

Որ քոյին Համբերութեամբդ ընդ դրախտս
երկնից բացեալ տեսեր և զՔրիստոս ընդ
աջմէ Հօր։ աղօթեցի՞ր ի վերայ քո քան
ըանձգողացն։ աղաչեա՛ զՔրիստոս Հնորհել։
Ո՛կեղեցիք արդարոց և ժողովք ուղղա
փառաց։ այսօր ըզ յիշատակս քո տօնեմք։
և արտասուօ՛ք Հայցեմք իքէն Հրշմարիտ
վրկայ քրիստոսէ։ աղաչեա՛։

Ընծայ այսօր եկեղեցի՛ այ։ զքո՛ վայ Հշ
եալ տօնէ զյիշատակս։ ո՞վ նոր
ստեփաննոս։ մեծ և պատուական անուա
նիդ ի վրկայս։ աղաչեա՛ զՔրիստոս Հնորհ։

Նախաշուխիղ քարեաց սմ աշխարհի։ և
լուսազարդդ Հանապարհացն եղեր ժառան
գորդ։ ո՞վ նոր ստեփաննոս։ մեծ և պա
տուական անուանիդ ի վրկայս։ աղաչեա՛։

Ստրուածային զինու վարեցար նոր Հոգ
ւոյն։ տեսանելով յերկինսըս Հայրենի փա
ռօք զորդին այ։ ո՞վ նոր ստեփաննոս։
մեծ և պատուական անուանիդ ի վրկայս։
աղաչեա՛ զՔրիստոս Հնորհ։

Պետրոս վէմ հաւատոյ. անյաղթելի դրանց դըժոխոց։
Պօղոս ընտրեալ ամօթն. և տեսանող երկնից։

Կանոն Պետրոսի և Պօղոսի. Գլխաւոր ուսուցչաց քրիստոսի.

Յընծայ այսօր եկեղեցի աչ. յիշայ տակաւ ն՝ զ՝առաքելոցն Ցն. Հաստատեաչ ի վերայ վիմի հաւատոյ ՚՚բ՚՚. ԺԹ. զարդարեալ ի փառս մարմնացելոյ զանի՛ն՝ Որ զէութիւն անչառելոյ մի՛ածնին՝. յայտնութիւն հօր ի վերուստ գաւանեալ Ցլ. և երանակա՛ն արժանացեալ շնորհի՛ ՚՚բ՚՚. վեմ անուանելի՛ ի դրանց դժոխոց։

Որ անմարմնոց դասուց հրեղինաց. հո՛ղեղէն բնութիւն՝ գերազանցեալ Ցլ. և զարձրացեալ ի յերկնային խորս ՚՚բ՚՚ եան. ա՛նչափ զանի՛ն արժանաւորեալ։

Որ գերագոյն ընտրելոց առաքելոցն գասս Ցուց. անուանեցեալ լինի՛լ զերանելի՛ն ըզ պետրոս ՚՚բ՚՚ս. գլուխս նոր հաստատոյ հիմն եկեղեցւոյ։

Որ յառաջագոյն կոչմանմբ. առաքեցեալ զանօթն ընտրութեան Ցն. յայտնելով աշխարհի զանչափ տնօրէնութիւն քո զխորհուրդ ՚՚բ՚՚ւրդ. յօրհնաբանութիւն կոչեալ զհեթանոսս։

Որ երկոքեանքդ ընտրելովք լուսաւորեալ

ջօքն աշխարհի Շ. Հաստատեցեր զեկեղե-
ցի քո քրիստոս։ Մաղթանօք սոցա
խընայեա՛ ի մեզ։

Զ Ո՛ր խոստացար տալ զչափկանս արքայ-
ութեան երկնից՝ երանելոյն պետրոսի. ո՛ր
հրաւիրեաց զմեզ ի յոյս կենացըն յա-
ւիտենից՝. աղաչանօք սորան կեցո՛ զմեզ
առ ամենայն հա՛ր ցըն ըմբերոց։

Ո՛ր ընտրեցեր ի մարդկանէ հաւատարիմ
ն՝ զաւանքեալըն պօղոս. որոշեալով յաւե՛
տարանըն լի՛նել քեզ խոստովանող. աղա-
չեսցէ արքայութե՛ն երկնից՝ ն՝ զ առա-
քեալըն պետրոս արութե՛ամբ ժուժկալեալ
քեզ խաչի կցեցաւ. աղաչ։

Գ Զ որ ո՛ր օրհնեցէք զարձը ա՛ռարէ՛ք յաղ-
թողական ձայնիւ ընդ զնա՛կեալ ընդ ի՛մէ՛ զսրբը
զոց։ Ո՛ր ընտրեաց զ՝երանելի՛ առաքեանսն.
ամոլըք հաւատոյ սիւնք եկեղեցւոյ. ի
տիեզերական՝ ի հրապարակին զդատողա-
կա՛ն աթոռսըն շնորհելով. զարս։ Լսման
եաւ աղաւնւոյ արծաթապատ թեւ՛օքն իրգոյն
ոսկւոյ ճըշմարիտ ն՝զ հոգին. և լրասա՛
զարդ փա՛յլման մեզ փարէ՛ր ըզ նոքօք. զարս։

Մ Ամոլըք հաւատոյ այսօր փայլի՛ն հայր
ն՝ զ

ան թէ ի՞նչ ան եկեղեցւոյ. մարդանէր փրկ-
կին յոանողացս ողորմեա։
Յարեխօսութիւն պետրոսի և պօղոսի քան
ան առաքելոցն. մարդանէր։
Լուսաւորեալք ի սոցա դիպրութենէս
փառաւորեմք ան զերրորդութիւն. եբկան
բանչիւրոցն աղօթիւք յոանողացս ողոր։ — ՅՌ
Յրանելի ան ամենաքեալքն. որպէս զա
րեգակն ծագեցան ի յերկրի Ծ. արձա
կելով զճառագայթս ընդ տիեզերս՝ Բ՞ր։
լուսաւորեցի՛ն զաշխարհս ամենայն։
Ամենայն ի հողեղէն բնութէս. քարքարե
ցան վասն քի Ծ. եղեն լուսատուք տիեզե
րաց՝ Բ՞ց. և հրաւիրեցի՛ն զերկերս՝ ի յերկի՛նս
Քարքարեցան վասն՝ քի. զնա՝ արարին
իւրեանց յոր Ծյս. հեղին զարիւնս իւրեանց
ի յերկրի Բ՞. և պըսակեցա՛ն՝ յանմահ
արքայէ՛ն։

Ո՛ր արփիսահրաշ լուսոյ ծագմանմբ. պայ՛ — ՅՍԳ
ծառացոյց զզ տիեզերս ամենաստեղ՝ պէս. — ՄԿ
լուսոյ հայեն որ ի հօրէ՝ առաքեցաւ. ուստի
քեզ՝ պատկանի՝ քարոզութիւն՝ սրբոյ հայ՝ պետ
րոս։ հրաւիրեալ՝ հ՞ր՝ ի՞ լոյ՝ հայեն
ամենասուրբ։

Որ ի հեղձամահն մեղաց ծովէն. վերայ
բերեալ զհոգեղէն բանութիւնս իւրեանս.
քանզի որ իյերկրի երևեցաւ. ուռկանաւ
աւետարանի սբրբոյն պետրոսի. հրա։
Որ յանդ չգաւշակեալ. մահն իւ
րոյ լինիլ կըցորդ արեամբ խաչին.
գանոն որ եբարձ զմեղսն մեր.
ընդ պեղս զբաժակ ջրբարանաց սբրբոյն
պետրոսի. ժառանգելոց հրաւիրեալ զ
կեանս անվախճան։

Հբ Որ անպարագիրն էր յանուութիւն. պարծաց
կեալ արփինափայլ ճաճանգայութիւնք. զոր
որ պայծառ քան զարեգանն. արտանփայ
լեալ զուրվանակի սբրբոյն պետրոսի. հրա։
Որ գերագոյն քան զբարեբից. վերայ ամբար
ձեալ իյերբրակի խորհուս երկնից. եւ
հրահոսան վերտակացն արբամբ զմայ
լեալ. երբրորդութիւն արժանաւորելոյ վ
տեսլեսաղն սոսաւրբբին պօղոս. հրա։
Որ անոր թագ հոգւոյն ընտրեալ. քարոզ
զերլով զանուանն տեսանն իհեթանոսս.
եւ կատարեալ զընթացսն հա
ւատոյ. պրնակեցաւ հեղմամբ արեանն
իւրոյ ի քրիստոսէ. ժառանգ։

Յովհաննէսն Գաւառաբնակին է։

Լոնտն ազգոյն Իգրոպոմն ազգաց Հայոցէաց և Հայաստանեաց տատփելոյ.

դկ

Ե

Զոր էն յէուԹԵ ուրդի միշտ յէ էն անեղանելի ծընանունդ հայրական. զոր ի վերրա՞ սատ հընչեցին ուրդիքն որոտման. և յայտնեցին ուրդուց մարդկան զծա՞ ծկապէս խորհուրդ։

Բանն անըսկիզբն ի կուսէն սկըզբնաւորեալ. ի յերկրի մարմնով երևեցաւ. զոր տեսի՞ն քարոզք բանին ՃըշմարտուԹեան. և ծանուցին տիեզերացն ա՞ս տըւաւ և մարդ։

Ինսկապէս բանն ամ միացաւ ի մարմնի. անփոփոխ գոլով յէուԹեան. որում եղե՞ն ականատես որդիքն որոտման. և ընդ հանուր քարոզեցին զբա՞նն մարմին եղեալ։

Որ անմարմին ի հօրէ մարմնացաւ ի կուսէն Թանձրացեալ բանդ անըմբըռնելի. զոր ի մարմնի՞ շօշափեցին որդիքն որոտման. և հընչեցին ընդ տիեզերս զա՞ւետ տիս կենաց։

Որ զանտեսդ յեից զլոյսդ անատանելի. պարագրեալ մարմնով ծա՞ ծկեցեր. զոր ի լերի՞ն արտափայլեալ տեսին որդիքն

որոտման՝ և մաքրեցան անձաւոռ տեւ։ լեանմբ
գեր՛ռապանծ լուսոյն։
Որ կենարարքդ անիւ քո անմահացեալք և մա
հու եղեն գերեալսց։ յանձն առի՛ն ըմպ
ել զբաժակ ջուրջարանաց ընդ քեզ։ զի՛ ընկ
ալցի՛ն իքէն ըզփառս։ ա՛ն վախճան կենաց։
Որ զամենայնն յոչ ընչէ՝ արարեր և ըս 5
տեղծեր ըզ մարդն իյանմահութեն։ ի
պատկեր ածութեանդ քո ըզ քեզ օրհնե՛մք
անսուա՛ծ հաւրցն մերոց։
Որ զանկեանն ի մահ պատրանօք բանա
արկուին։ կանգնեցեր ի փառս առաջի՛ն
գաւլըստեամբդ քո յաշխարհս։ ըզ քեզ։
Որ կոչեցեր ըզ տիեզերս ի հանապատս ՀՐՇ
մարիտս։ ընտրելովք քո առաքելովք։ և ցու
ցեր աւետարանիչ զորդ իսն որոտման։ ըզ։
Ոզ՝ որ օրհնեցէք ե՛՞ւ բարձր արարէք 4
ըզ նա յաւիտեան։
Որ ըստ կամաւորդ յոժարութեն՝ իբրեա՛ց
զօրացոյց զբ զառաքեալսն։ և հրաւիրեաց
յերկնից արքայութենն օրհնեցէք ե՛՞ւ։
Որ ընկալաւ ի կեանս անապականսս զեր
ջանիկ զբ զառաքեալսն։ և դասեցոյց ի
խորանսս լուսեղէնս օրհնեցէք։

ո Որդիքն որոտման որք իվերուստ հըն
ջեցին զի քանզդ կենաց ծանգեալ ի հոգի.
և զի տիեզեր հրաւիրեցին յօրհնաբա
նութի՛ն զբ երրորդութեանդ. քարեխօսութ
թի՛ սոցա ո՛ղորմեա մեզ որդի՛ աստ։
Բանըդ մարմնացար ի կուսէն քարոզքն
տեսին. աւետարանեցին յաշխարհի զի
գալուստ միածնիդ. քարեխօսութի՛։
Օ՜ զարգարանս և զի՛զմամ ընդ քեզ յանձն
առին. հաղորդիլ փառաց քոց տուր ի
քո՛ւմ գալըստեանդ. քարեխօս։
տ Հոգի՛ իմ կանխէ՛ առ քեզ աղօթ. որ
ծանգեցեր զի լոյս հրամանի՛ քո յաշ
խարհս. ընտրեալ՛վք քո՛ առաքեալ՛վք. վա
սըն սոցա՛ կենցո՛ զի մեզ։
Ըստեալ ընորհօք հոգւոյդ սրբոյ և
քարձրացեալ ի վերայ խորանաց երկնից
տեղեկացեալ եղեն անձառ էութեանդ միած
նի՛ քո. աւետարանեցին յաշխարհի՛։ վա՛։
Կարօղք եղեն ամ զօրութի՛ն. ընդ ունի՛լ զի
քաժակ զարգարանաց միածնի՛ քո՛ որդիքն
որոտման. և ընդ անձամբդ ասի՛լ. վա՛։
տտ Որ յանըստուերս ի՛ լուսոյն ընկալար զի
մկ ծանգումն ընորհաց. ով երանելի՛ տէ՛ր
յօհան

յՕՀանՆէս. ԵՕՀրաշազա՛Րդ գլՀատը յեՕր
ՁանՁկ դատս ամՆսքեՐՀցն. Հայցեա՛՛՛ Ի՛
տեառՆէ՛՛՛ զԹՕՀՐուԹի՛՛՛Ն յա՛՛՛նցանՆա՛՛՛ց։
ՈՕր փարեցա՛՛՛Ր ըզ սա՛՛՛ՐսաՓեԼի՛՛՛ պարանոցա՛՛՛Ն
զա՛՛՛նմատՆ՛՛՛ց ՐՀՐուսոյն Եւ մա՛՛՛քրեցա՛՛՛Ր ՕրպէՀս
զՕսկի՛՛՛ Ի՛ՀՕ՛՛՛Ր. ԼՕՒսազարդեա՛՛՛Լ ԵՕրևեՆ
ցա՛՛՛Ր Ի մէՁ սՐՐՁոցն ՕրպէՀս յա՛՛՛ստեՂս ա՛՛՛Ր՛՛՛
գանկն. Հայցեա՛՛՛ Ի՛տեառՆէ՛՛՛։
ՈՕր Ի կենդանի՛՛՛ աղբեՐէ՛՛՛Ն ա՛՛՛ՐՁեՐ Ըզ
ԵՐՀՂխՕՒմՐ՛՛՛Ն շՆՕՐՀաց. Եւ Ի ԹեՒս Հոգեւոյն
Հա՛՛՛սե՛՛՛Ր յա՛՛՛նՒմա՛՛՛նալի՛՛՛Ն. ա՛՛՛ՒետարանեցեՀ՛՛՛Ր
մՕՀՐՐՆՁԵՕՆաՒՐա՛՛՛կՒ՛՛՛ց ՀՕՐ զԷա՛՛՛կՒ՛՛՛ց ՕՐդԻՆ.
Հայցեա՛՛՛ Ի՛տեառՆէ՛՛՛։

Ի երկոտասանից առաքելոց Պրիսիատոսի

Կանոն Հռոմոսիկոսոյ Լ. աստուածոյն.

Երանելի ե՛ք առաքեալք Հրաւէր գՃ
ըեալք ի սկզբանէ և ընտրեալք
յորովայնէ սպասաւորք և քարոզ Էին
կամք և վկայք ճշմարտոյն. քարեխօսեցէք
ցէք առ ճշմարտն վասն անձանց մերոց։ Որք առէք
իշխանութիւն ի վերայ ազգի մարդկան. կապել
և արձակել ի յերկինս և ի յերկրի. արձակեցէք
զմեզ ի կապանաց մեղաց մերոց։
Խնդակցեալք ընդ քի՛ և ընդ նմին թագաւորեալք. ի միւսանգամ գալըստեան
նորա՝ նըստելոցէք դատաւորք. թողութիւն
ի՛ շնորհեցէք և մեզ մեղաւորացս։

Օրհնեալ ի ծովակէն արարեր որ
սրդս մարդկան. որսալ զամենեսեան յար
քայական սեղանն. քարեխօսութի՛ սոցա
քի՛ս խընայեա՛ ի մեզ։

Որոց հրամայեցեր հոտ անուշ լինել ընդ
տիեզերս. ոմանց հոտ ի մահուանէ ի
մա՛հ և ոմանց ի կենաց ի կեանս. քարեխ։

Որոց խոստացար նըստել յաթոռ դատող
ական՝. դատել զազգն իլի յայնմ աւուր
ահեղին՝. քարեխ։

Անաւաղնորդս և զվարդապետս եկեղե
ցւոյ

ցուց քո՛ւմ սրբոյն։ յիշատակաւ պատուեմք այսօր։ բարե։ Յորոմ մի՛շտակ անպարտեալք կաթուղիկէ եկեղեցւոյ։ Եպիսկոպոսաց հաւատացելոց։ բարեխ։

Հայզուրապետք ամենայն խորհրդոցն։ և բացողք դրանն արքայութեան ի՞ երկնից։ բարեխօսեցէք առ տէր վասն անձանց մերոց։

Զ Դակիցք բանիդ հօր և հոգւոյն որ ի՛ երկնից ի՛ յերկնից ի փրկութեան ազգի՝ մարդկան անձիկ հարցըն մերոց։

Որ պահեցեր յաղթող ըզ ճրգնութեան սրբոց առաքելոցն։ այսօր և մեք ընդ նոսին ցընծութեամբ օրհնեմք ըզքեզ։ անձիկ։

Որ առաւել բարձրացեալդ ես յաւիտենից։ այսօր ընդ դասս վրկայից քոց բարեբանեմք ըզքեզ։ անձիկ։

Ի՞զ տր օրհնեցէք բա՛ն՞ր ածր արարէք ըզնա յաւիտեան։

Զ Որ ընտրեաց զերանելի՝ առաքեալսն և՝ նոքօք որսաց ի հաւատս ըզ տիեզերս քան։ բան։

Որք ըզ խաչն կռապաշտութեանցն վանեցին։ և՝ ըզ լոյս գիտութեան ընդ հանուր յերկիր ծաւալեցին։ ընդ նոսին։ բա՛ն։

Զ Զի որ զգրթութիւնդ քո զարատ հեղեր յերկնից

յերկնից իմիջոց սրբոց առաքելոց քոց.
աղաչանօք սոցա որդի լինիս։
Որ ի ձեռն սոցա ըսփուեցան շընորհք
հոգւոյդ սրբոյ ընդ ամ երկիր. աղաչ։
Որ սոքօք լուսաւորեցեր զլ կերտուԹիւն
աւազանին զեկեղեցի քո ն՝ք. աղաչ։
Որք ի սկզբանէ պատուեաց եղեն ի սէր տ
բոլորից հօր. առաքելական կոչմամբ զգ
տիեզերս հրաւիրեցին յուսոյ հանսանել
մասին. վարդապետուԹիւն սոցա ամենեքեան
եան ծրհնեսցուք զգ տր։
Որք ականատեսք և սպասաւորք եղեն
մարմնացելոյ բանին. գեր ի վերոյ անմանր
մեց դասուցն հանդիպելով շնորհն. վար։
Որոց դատողական աԹոռ ամենեղատենին
հանդերձեալ մընայ. կատարել ի մեզ դա
տաստան ըստ գրեալն առ սոսա անկ
ցուք զըղջացեալ անձամբ ապաղաղելով.
հաշտեցուցանել սոքօք ընդ ամ զ զամ
հաւանՀՀ. ՀՀ՝ զդատաւորն։
Առաքեալք տայ սիւնքք հաւատոյ կա տ
Թուղիկք եկեղեցւոյ. քի՛ տայ երկնաւոր
վարդապետի՝ն աշակերտք. բարեխօսեցեք
շնորհել զխաղաղուԹիւն ամ աշխարհի։

Բանարեկամք քո՝ և հաղարապետք ճշմարտի՛ն
խորհրդոց. ընդունո՛ղք ըզ քանչ
կենաց և լուսաւորիչքդ տիեզերաց. քարե
Թանաւորքդ ահեղ աստենին՝ և դատապան
տօղք ըզ քո՝ ոչ խոստովանողաց. անդա
ղեմք ըզ ձեզ. քարե։

Հբ Եթէ հայցեսմիքդ քաղցումդ որդիս ի ձե՛ռ
ոն սրբոց քոց առաքեալ՛ցն. խրատայ
եա՛ տէ՛ր ի յանձի՛ն սրբո՛ս մեր։
Զ որ ընտրեցեր յառաջ գիտութեամբ զոր
ժանացելոցն անձի՛ն. տրպաւորեալ ի
նոսա զհոգի՝ շնորհա՛ց քո՛ց. որով վա
նեալ հերքեցի՛ն զանպըստակմբ զթըշնա
մին. քարեխօսութեա՛ն տո՛ց՝ ամ՛։
Որք ըզ խաւարն ամենգիտութեան մեր
կա՛ցցի՛ն յամ՛ մազանց. զգեստաւորեալ
զհեթանո՛ս. առաքելական կոչմամբ ի
յոյս կենացըն յաւիտենից. քարեխ։
Ա՝ որոյ և մեք հաւատացեալքս. կատարես
ցուք ըզ յիշատակ սրբոց առաքե՛լոցն. ա՛
ղաչեմ՝ ի՛ մեր ըզ քեզ՝ զոր միայն գըթա՛ծդ ե՛ս
առատաձեռնեա՛ ի մեզ ըզ մեծ քո զողորմութ
ակ թիւդ. տէր՝ որ կեցուցանես զամենայն ծ
մկ Հաւակերտեալք քեզ. և առ ոչ մոռիեզեր առա
քեալք.

քեանք. բարեխօսեցէք առ տէր վասն մեր։
Որք առէք զպատուէր քարոզել աներ
կիւղ զբանն կենաց յաշխարհի. բար։
Որք արժանի եղէք տեսանել մարմնով
զորդին ամի յայտնապէս. բար։
Որ սիրողդ էք արանչէն արարածոց քի ԺՀ
ն զ առաքեանք. բարե։ Որ քարոզողդ էք ընդ
հանուր տիեզերաց քի ն զ առաքեանք. բար։
Որ պըսակդ էք ամ եկեղեցեաց քի ն զ առ։

Շ տրոյն Եղիսաբեթայ տղոյ մատենագրն։

Յանսանհմանն ծովքն հօր գըլթոր ԱՀ
թեց բըղխմուէնք և ն զ առաքեանք ԿԲ
անդրանիկ խորհուրդ և լոյս գերաց
զանց երկոտասան ականց պըսակ ն զ ե
կեղեցւոյ. բարեխօս լերուք առ տէր վասն
անձանց մերոց։
Շիշխարհանկիր բանին բաղկանց եդեալ
հիմունք սըրբոյն սի օնի. լերինք անշարժք
հովիտք ծաղկաձիր նք հարազատք վէմք
հաւատոյ պետրոս և անդրէաս. բարե։
Աբարեբուն հոգւոյն վըտակք և որոտ
մունք տիեզերաց. ցոլմունք հրեղէնք ամ
տեղք լուսափայլք. յի թագաւորին վա

կաս

կամ լանջից ե՞ր յոհաննէս և՛ յայ կոբեն։ բար։
Այրատուն կ այգունն հրեղէն պարիսպք
և՛ բարձր աշտարակք։ ոսկեղէն բաժակք
և ժեր մատրեռուակք։ Հայաստանեայց հայր
հոգևոր բարդուղիմէոս և թադէոս։ բար։
Պ։ ըլիստոսական հօտին անմահ արօտք և
ջուրք հանգըստեան։ հըսկող հովիւք
խաւարայ հալածք բանաւոր փարախ ե՞ր ըդ
թօվմաս և փիլիպպոս։ բարեխ։
Ի՛մաքրագործ հոգւոյն անօթ ընտրեալք
և ձիւնափայլք։ թագաւորք երկրի իշխանք
աշխարհի անպակաս գանձուց բաշխող
յակոբ ալփեան յուդա յայ կոբեան։ բար։
Ի՛ր ե՞ք սըրբեան մի տ՚րութե՝ խորհուրդ
կամաց և հազարապետք։ փողոց հընչմունք
բարբառք աւետեաց ընդ ամ երկիր ե՞ր ըդ
շմաւոն և մատաթիա։ բար։ Ռանին կե
նաց կանուխ քարոզ և աւետարանիչ։ երդ
փըրկութեան հընչումն ամ հաւոր։ ազգի
մարդկան պարծանք ե՞ր ըդ մատթէոս։ բար
Ընտրեալ դրախտին ատեն տեսաղ և ե՞ր
ըդ երկնից։ նը կատաղ բարձանց խորոց
քանալի։ երեքտասան ե՞ր անուանք ապ
ողոս հայր համատարած։ բարեխ։

Յ օթանասնից աշակերտացն Քի.

Լոնծն Էշլոնոսասն Էրիս՝ աղանիէրպոց սատ-ոյէ
ըոցն ֆէ։

դկ

Էբ

Մ՛ամստուԹն Երկնային ինջեաչ ի վերո՛
ւստ. ժոդո՛վեչ զընտրեաչան ի սկըզ
բանէ զյիմարս աշխարհի. և ըզցե՞ր
ըռւսով քո ի մաստուԹն՝. հալածեչ սոքք
ըզ խանւաչն անգիտուԹն իմէնջ. աղաչանք
սոցա խնայեա՛ ի մեզ մա՛ ըդանսէր փըրկիչ։
Ի՛ ծովու Հանապարհորդեաչ անհետ ըն
Թացիւք. ի ծովակէ կոչեցեր զորսորդս
անբանից կենդանեաց ի մահ. զի՞ ի ծո
վէ՞ աշխարհի որսայցեն ըզ բանականս
ի կեանս. աղաչ։
Ռանաւոր երկրի մըշակդ երկնային. որ
ետուր ըզ սերմն կենաց ի լեզուց բա
նին մըշակաց. և առաքեցե՞ր սերմանել
յոգիս բանաւորաց. աղաչ։

✠ Ո՛ր զօրինակ երկոտասանն առաքելոց
քոց Հ՝ս. և զեօԹանասուն ընտրոց աշա
կերտացն. յառաջագո՞յն ծանուցեր ի
Թիւ արմաւենեացն և աղբերացըն յա՛
ղի՛մայ. աղաչանք։
Ո՛ր շինեցեր ըզ տո՛ւն քո զեկեղեցի իմա՛
տուԹի՛ հօրյա. և կանգնեցեր ի սմա՛ նիւնս

զեօԹն

զեօթն արփիւռն հոգւոյն զօրութիւն. և առաքեցեր զ զ ընդ ծառայս քո ի զառաքեալսն. կոչել զհեթանոսս յարքունիս ուրախութիւն խառնեցելոյ բաժակին. աղաչէ։

Զ Որ տիրական իշխանութիւն հաղորդս արարեր ընդ ի զառաքեալսն. կապել և արձակել զորդիս մարդկան յերկինս և յերկրի. և աթոռակից լինել քեզ խոստացար յորժամ ընծայիս յաթոռս դատողական. աղաչէ։

Զ Որ ի հօրէ առաքեցար ի փրկութիւն ազգի մարդկան. միածին որդի և բանդ ածիր. ընդ քեզ բարեբանեմք ածիր հայր ցն մերոց։

Զ Որ զընտրեալսն իքէն յառաջ քան զ լինելն աշխարհի. առաքեցեր ընդ տիեզերս անեծառաւոր արքայութեդ. ընդ քեզ բան։

Զ Որ ըստ մարմնոյ ջարչարանացն քոյ եղեն կամաւ ջարչարակից. որոց ի փառսն հայրենի լինիլ նման քեզ խոստացար. ընդ զ Զ զ որ օրհնեցէք ե՛ւ բարձր արարէք ընդ նա յաւիտեան։

Զ Որ կեղեցիք հեթանոսաց հաստատեալք առաքելովքն. զբան նն ծրով երկինք հաստատեցան.

տատեցան. ծրհնեցէք ԵՍՈՒ զարձը ամ։
Պահանայք և ժողովուրդք միանքան ձայ
նիւ երգով. զլոյսն ընշարիտ որ ծա
գեցաւ առաքելովքն. ծրհ։

ՈՒ Այր առաքող միածնին որոհամ ետուր
յաշխարհի զընտրեալսն քո ի սկզբանէ. ա
ղաղ ԱՊՐԱՀԱՄ ՀԱՅՐԱՊԵՏ զանձք սոցա՝ ո՞ղորմ ՅԱՒԵՐԱՄԵԱ զ
փառացն հօր Յառաջագայթ որ շնորհեցեր
աշխարհի լուսաւորիչ զառաքեալսն. աղաղ
Ներդանարար սուրբք հոգի որ ի լեզուս
բաժանեալ հանգեալ ի նոսա առաքեալսն.
աղաղ ԱՊՐԱՀԱՄ ՀԱՅՐԱՊԵՏ։

ՈՒ Լոյսն երկնայնոցն վայր իջեալ տոմ
նեն ընդ հողեղէնս. զյիշատակ նոսա զ
առաքելոցն ՔՐԻՍՏՈՍԻ որք դասեցին զզ մարդիկ
ընդ հրեշտակս. փառաւորելովք նոսա
զերրորդութիւնն հանդերձ։
Լոյսն պարակից եղեալ վերնոցն որդիք
նորս սիրնի ի յիշատակի լեզուայն հրեղէ
նաց. որովք եղեն զգեցեալք զզքաւ փառ
Լոյսն քահանայք և պաշտօնեայք նոսա
եկեղեցւոյ տօնախմբեն զյիշատակ լու
սոյն ծագողացն. որովք մաքրեալք օծու
թեամբ նոսա հոգւոյն. փառաւ։

Բ՛ռաքեան՝ալ եւ ամստուծոյ. ընտրեալ եւ ստ
սկը զբանէ նախ քան զաշխարհս. ոմ՛ մկ
ՀԱՅՐ ուրեք արժանի եղէք տեսանել զանտե
սին հրեղինաց. բարեխօսեցէք ամ՛ ամ՛ ամ՛
վասն մանկանց եկեղեցւոյ։
Բարեկամ՝ մեք քրիստոսի. հաճարանպետք
ամ՛ ամ՛ ամ՛ խորհրդոցն. ոմ՛ ՀԱՅՐ ուրեք
ի հոսանուտ մեղաց ծովէս վերացեալք
զմարդ՝ կ ի կեանս ամանմ. բարեխ։
Ողորմագոյն քանզի զ բնաւս. անձամբ
ընդն հասի՛ք երանութեան. ոմ՛ ՀԱՅՐ ուրեք ի
գալ ընտեան տեառ՝ն նստոջի՛ք յերկոտա
սան՝ աթոռսն քրիստոսի՝. բարեխ։
Ողորմ՝ անմարմնոց հրեշտակաց. քեզ
երանեան ամէն՝ օրհնեալ կոյս մարիամ.
ոմ՛ ՀԱՅՐ զէնակից բանն որ ընդ հօր կրե
ցեր ի՛ քեզ ամենարմնապէս. առ նա միշտ
բարեխօսեա՛. վասն քաւութեան մեղաց
մերոց։

Յոնան ոչ կամեցեալ ինքնուէ գընալ ։
Նաւէն ի ծովն արկեալ և կիտէն կըլեալ ։
և յետ երից աւուրց ի ցամաք ձըգեալ։

Զ՝ զանձաւորելի ծածկապէս խորհրդ
հուրդ տնօրէնութեանդ։ մարդա
ւորէ՝ զքո տնչպաւորեալ ցուցեր ոչ ընդ
հաղցն մերոց։ Զ՝ զանապական թագաւո
ր՝ զանապական քո յերկրի նշանակեաց յօնան՝ ի
փոր կիտին ապահելով կենդանի։ ոչ ընդ։
Զ՝ զզփրկական քո աւետարան՝ գուշա
կելով զխորհուրդ։ նինուէ՝ քարոզէր ապ
աշխարութեն։ ոչ ընդ։ Զարծրքաւ՝ զ՝ զոր
օրհնեցէք։ քաղցրանձայն երգով բարձր ա
րարէք զյաւետեան։ Զ՝ ի՝ շերքաւ զ՝ զոր օրհ։
Զ՝ առաքեաց ողորմութեամբ զմարգարէն
յօնան։ քարոզել նինուէացւոցն ապաշխա
րութեն։ օրհնեցէք ընդ զբաւարութիւնս ամ
ժողովուրդք։ և բարձր արարէք զհայրն
երկնաւոր։ Զ՝ ղբերքաւ զ՝ զոր օրհ։ Զ՝ ամ
բարեաց ի փոր կիտին զփախուցեալ մարդ
գարէն։ և ծանոյց զգթութեն անա
ռատ պահելով։ գովեցէք ընդ սերոբէանս
պաշտեցեալք քի։ և բարձր արարէք զնա
կի՝ց բանն հոր։ Զ՝ զ՝ զոր օրհ։
Զ՝ լուաւ մարգարէն ի խորոց անդ ընդ ոգ
և փրկեաց ի դժոխոց ապակենութեն։ բա

դկ
սա
հ

գ

ընդանեցէք զ ընդ-քեր՝ ըստ-էն՝ քան՝ հանապ՝ զ ՝ քի
և զանրձը արարէք զփառակի՝ ց ն՝ զ զհոգի՝ ն։

ժ Սա՝ ըգարէ՝ ն է։ Զա՝ յն զա՝։ Բարեխօս։

ո Ողորմութե՝ ց զաշխօղ զքրիստո՝ ս որ
գլ՝ թացար է՝ քո՝ յարարածս։ գլ՝ թա՝ յին
ի մեղաւորս։ որ ողորմա՝ ծդ ես յամենայնի։
Որ ի զարկութե՝ զողորմութի՝ ն յիշե
ցե՝ ր առ քո՝ ստեղծուածն։ յիշեա՝ զին
ըզ մեղաւորս։ որ ողորմա՝ ծդ ես յամե։
Որ ի ժամանակեան մերձեալ մահո՝ ն
փրկեցեր ըզ նինուէացին։ փրկեա՝
զմեզ ի հրոյն յաւիտենից՝։ որ ողորմ։

ա Կանխեա՝ ՛ լ յօնանու առաքելով յանմա՝
հութե՝ ց պարգևողէ՝ ԱՍՏՈՒԱԾ։ Նինուէ էր մա՝
հաբեր քարոզ։ Յանհե՝ ՛ ղ զարբաւոյ մարդ
գարէին զարհուրելով թագաւորի՝ ԱՍՏՈՒԱԾ։
խոնարհեալ զի՝ զանէ՝ ր է սուգ։ Պա՝հո՝ ՛ ք
պատուիրէր ժողովրդեանն պաղատել
առ տ՝ ր։ խընդրելով զթողութի՝ մեղաց։

ա Ապագեա՝ ՛ լ առաւօտ խաղաղութե յան
մահարար տեսառնէ՝ ԱՍՏՈՒԱԾ։ և զմահու փարա
տեաց զերկիւղ։ Ասա՝ ՛ օրհնութի՝ նոր
երգէին քեզ թագաւորանման՝ ՀՈՒՏ։ փրկո՝
ղի՝ դ ի՝ ձեռաց մահու։ Ընդ՝ ՛ ցա և զփրկ
կեալ

կեանքքնս պատուական արեամբդ քոյ սրբ-
ոյն Յովհաննու։ փրկեա՛ք զ՝ի հրոյն յաւիտենից։
Յանուն ՝ն մարգարէն անդադարակեր նիներ
ամենայնցուն։ ահա երբեք անհուրք և անյիշ
ոչ ևս իցէ նիներուն։ Զայնի՝ ՝ն հառաջ
մամբ պանդատեին առ քեզ զ գրթած ծ.
փրկեա զ մեզ ի մահուն թ հրամերման
նէս ՝ն և կեցո։ Բանցա՝ ՝ն ընդ լուսոյ
առաւօտուն ողորմութեամբ քոմ դուռն։ և
լուար ձայնի տղայոց անմեղաց քեռրաւորաց
փրկեալս ի մահուանէն։ Ա՛ւ մեզ՝ ՝ն ընդ
նոսին հայցեմք ի քէն փրկի՝ ՝ն ողոր
մա՛ ծ. փրկեա զ մեզ ի սպառնալեացդ գեր
հեանոյն։ և քեզ փա՛ռք յաւիտեանս ամէն։
Ո՛ր առաքեցեր զյոհան։ քարոզել մեծ ի՛ քա
ղաքին նինուէ ի՝ ծ. յայտնելով զանառատ քո
զմարդասիրութի՝ ՝ն։ ընկալ և զ՝ մա
ապաշխարութիւն։ Ա՛լեալ ի կնոջէն երեք
օրեայ թաղմամբ պահելով կենդանի՝ ծ. յո
ւինակ թաղման քո և յարութեա՝ ՝ն. կեցո՛ և
զ՝ն զմեղաւոր զ մեռեալս։ Ո՛ր լուար ձայնի
աղօթից՝ երկոտասանն քեռրուց և մանկանց
տղայոց։ ներող գրթած և երկնայնա
մի՝ ՝ն։ լուր այժմ և ի՝նձ որ կարդամա
ռա քեզ։

ԲԿ Լ՝պայշխարու թիւ՝ ապրեցաւ քաղաքքն նիւ
ՀԲ նուէրացւոյ. լրսեալ ձայնի մարգարէին՝ եղև
թողութիւն մեղաց. Լ՝ հայ բանն առ թագաւ
որն պատուէր տայր ժողովրդեանն. լը։
Լ՝բերանոց մանկանց տըղայոց զարքայ
ութիւնքն յօգնութիւն կոչէին. իլ լը։

Շ՝ բոլոն արքայն Լուսաւորչին.

ԱԿ Ամենաքաղցր երրորդութեան՝ ընտրեալ ա
ռայ և հաւատարիմ. յաղթող
ՀԴ սպառազէն և քաջ նահատակ.
երանելի ես դ՝ բրդ սարգիս շնորհաց օթեւ
վան. բարեխօս լեր առ քրիստոս անձանց մե
րոց։ Թագաւորին երկնաւորին դ՝ զորապետ
և մեծամարտիկ. սիրով անմահին խաչեալ
յաշխարհին. երանելի ես դ՝ բրդ սարգիս խա
չիւ պրսակեալ. բան։ Լ՝ երեգանկանն արդարու
թեամբ մեծ կարապետ պայծառ առ արքունակ. ցո
լացեալ յարևմտից իյեղս արևուս. երանելի
հանս դ՝ բրդ սարգիս անշէջ ճառագայթ. բան։
Լ՝ ետաւորը հայոց մեծաց դիմեալ ի մէջեր
կրեալ ի հիւսիսոյ. հողմն հարաւոյ ի դաշտ
ծաղկածին. երանելի ես դ՝ բրդ սարգիս
տունկ անմահ հրաթեամբ. բան։ Լ՝ ռաքելական
զին նոր վառեալ մըտեր ի մեծ հանդէս քա
ղուեցեր.

ջուրթեն։ մարտիրոս ծրդուհիվդ ի պարս վը
կայեալ։ երանգահաս ե՞ր ըդ սարգիս՝ և մար
տիրոս մեծ պըսակ կաւոր։ բան։ Երանգոյն
պատիւ առեր ի բարձրելոյն բանին բարե
խօս։ կատարիչ խընդրուածաց լըսող աղօ
թից։ երանգահաս ե՞ր ըդ սարգիս դիւաց
հալածիչ։ բան։ Յաւանի՞ց կենաց մարդկան
զօրեղ բըժիշկ սըրբիչ արտասուաց։ նեղե
լոց դիւրիչ վըշտաց մըխիթար։ երանգա
հաս ե՞ր ըդ սարգիս գերեանց գերեհան։ բան։
Երեղեցիկ անուն բարի՝ քաղցր և անուշ պը
տուղ շըրթանց հաւատացելոց։ ի գիշերի
և ի տուընջեան յուսով կոչեցեալ ընդ ամ
ենեսին յիշեալ և փառաւորեալ։ երանգահաս
ե՞ր ըդ սարգիս գերեանց ազատիչ։ բան։ Յաղա
ւարտ յուսոյ անմահ բանին՝ եդեալ ի գլուխս
մերոյ իշխանին։ սուսերաբանի վահան հաւա
տոյ՝ քս ասէր զօրաց և զօրապետաց։ երանգա
հաս ե՞ր ըդ սարգիս ամուր պարիսպ ընտիր
հեծելոց։ բան։ Խոյանալարքարբ դիտապետ
ընչանագործ անուամբ ի խաչ ելեալ եղեկեղեցի
առաւել պայծառ ի գլուխս գագայ։ ի գա
գաթան տեղւոջն օրհնեալ սըրբոյն մեսրոպ
պայ։ երանգահաս ե՞ր ըդ սարգիս բաղնեանց
կործանիչ։ բան։

Եդեմ անմահական փառաւոր զարդարեալ։
Պատուական ոչ ոք կարէր ներս մտանել։
Զի սուր հուրեղէն պատնէշն ջուտեալ յայր առեալ։

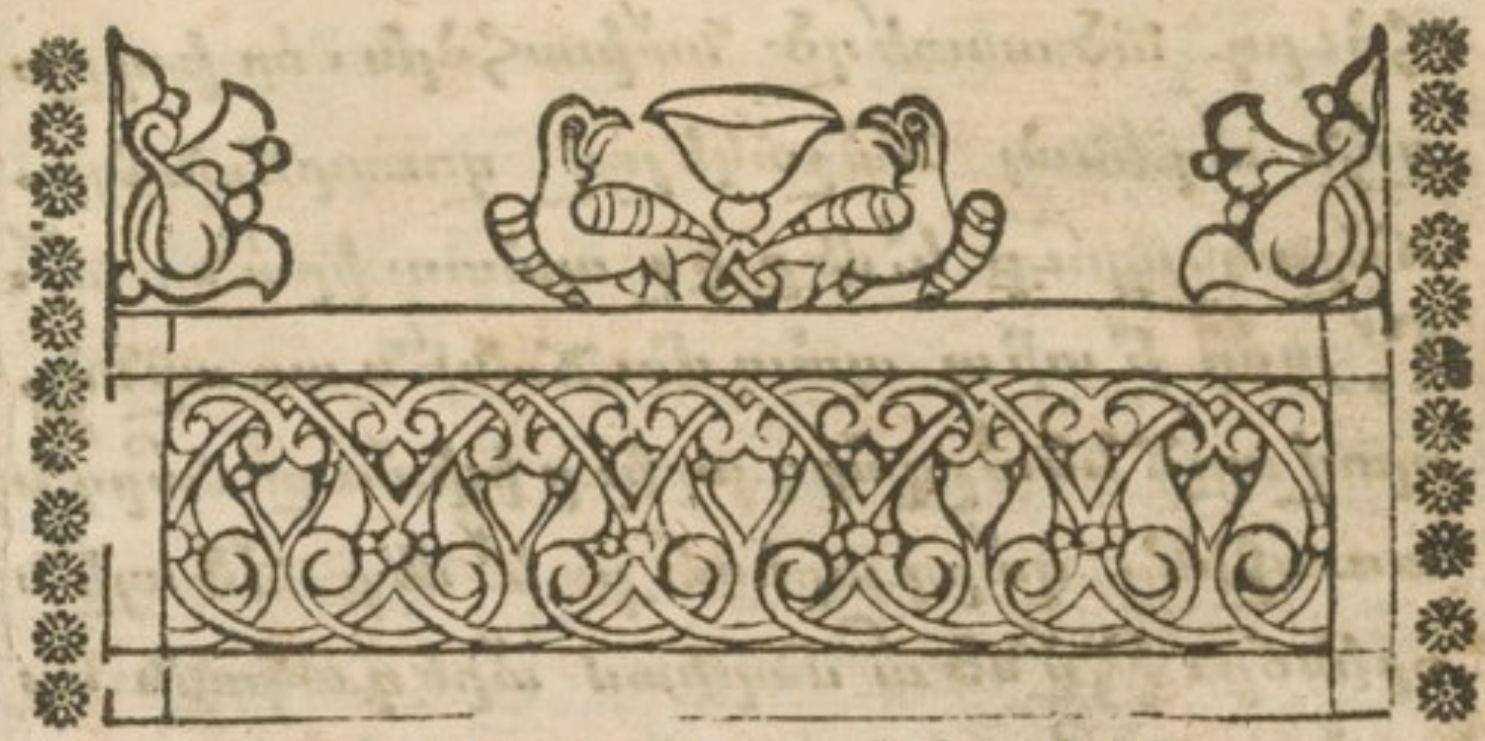

Լուսոյն բուսոն բարեխօսութիւն.

Քանզի որ ընդ հօր յիշուեցեալ է համա-
գոյ սոր հոգւոյն. ըստ պատկերն իւ-
րական խառնեալ ընդ հոգանիւթ մարմնոյ
ընուեցեալ. զոր զարդարեալ փառօք եդ ի
դրախտին փափկութեան։ Յորոմ ցընծայր
ղուարճացեալ անտոր խրական խընդութեամբ.
քանզի զանծ տեսանէր միշտ խոնարհեալ
ի դրախտին. յորմէ զլուսոյն Աստուածայ-
տնի պարարտութիւնն։ Այսոր որոյ աղա-
չեա մայր ոյ մարիամ. զմիածինքդ զորդին
զի շնորհեսցէ ստուգապակին. ժառանգել
վերըստին մեզ ըստ դրախտին վայելչութեան։

Այսոր յորինակ նախաստեղծին ադա-
մայ. որ ի դրախտին փափկութեան ուրախա-
նայր ընդ հրեշտակս. ցընծասցուք և մեք ի
յոյս հնութեանս հոգևորս։ Այսոր ի խոր

Զ՝ որ տըրտմակա՞ն ջարչարանաց խաչի՞ քոյ
։քո՞ս։ ե՞կեղեցի՛ք հեթանոսաց։ ջարչարա
կի՞ց գոլո՛վ քե՞զ սըրբութիւն պա՞հօք։ փա՞։
Տ՛ուր մեզ ա՞ր մահո՞ւ քո նըմանի՛լ մեռե՞
լութիւն մե՞ղանց։ զի՛ և կե՞նա՛ց քո՞ց հաղորդ
դի՛լ։ ա՛րժանասցո՞ւք կենդանանալոյ արքայ
ութե՛ան։ փա՞։

Ա՛ր հայի՞ս քաղցրութիւն յարարածոյ
քո՛ հայրն ամենակալ։ օրհնեալ ես
ա՞ր ի՛ծ հաղցրն մերոց։ Զ՝ որ ի՛ջեր ի փրկ
կեալ զարարածս քո՝ որդի՛դ միածին։ օրհ։
Զ՝ որ խնամե՞ս տեսչութիւն զարարածս քո՝ հո՛
գի՛դ Հըշմարիտ։ օրհ։ Զ՝ զ ա՞ր Զ՝ամենայն
գործս քո՝ ըզ քեզ օրհնե՛ն։ Զ՝ որ յոչընչէ
գոյացուցեր զերկինս և զերկիրս։ յի՛ շեա՛
զմեզ ա՞ր մարդասիրութիւնդ քո։ ամենայն։
Զ՝ անդադար փառաբանի՛ս ի քո՛ արարչա
ծո՛ց։ ը՛ նկա՛լ զաղաչանս ա՞ր եկեղե
ցւոյ քոյ։ ամենայնի՛։

Հայր բաշխում ողորմ։ խոստովանիմ առ
քե՞զ որպէս զանառակ որդին։ թո՛ղ ինձ
ըզ մեղս իմ և ողորմեա։ Տէր որ գըթա
ցար ի կինն քաղեանացի։ գըթա և յիս ի մե
ղաւորս և ողորմ։ Տէր որ դարձուցեր ըզ

մաքսաւորն ի գիտութիւն ճշմարտութեան.
դարձի՛ և զիս ըզ մոլորեալս և՝ողորմ։
Ինչ որ ի վերայ քերովբէից՝ փառաբանին — ա
քաղցրութիւն՝ խոնարհեալ ընկալ զանգա
ջանս մեր։ Ինչ որ շնորհեցեր ողորմու
թիւն աղգի մարդկան. քաղցրութիւն։
Ինչ որ ուսուցեր մեզ յայմ ժամ փառն
տալ անուանդ քումմ սրբոյ. քաղց։
Որ հանագոյիցս ես հաստիչ հարցըն մերոց — հ
ալիծ. ո՞ւստ մեզ անդադար օրհնել զա
հաւորն անուն քո նբ։ Որ երգեցողացն
աղօթիւք հրաշացուցեր ի մէջ հնոցին
ըզ քո զանչափ զօրութիւնդ. ո՞ւստ մեզ։
Որ ապրեցուցեր զՄրիս մանկունսն ի մէջ
հրոյն բորբոքեալ բոցոյն. ո՞ւստ մեզ։
Ըզ որ օրհնեցէք Միաբանութիւն բարձր — գ
արարէք յաւիտեան զանծն աբրահամեան։
Օ անիմանալին ի յէութիւն երկրաւորքս
ընդ երկնայինսն. միաբանութիւն բարձր
արարէք յաւիտեան զանծն իսահակայ։
Օ ահեղն ի բարձրութիւն. քահանայք և
ժողովուրդք միաբանութիւն բարձր արա
րէք յաւիտեան զանծն ի՛ էլի։
Ալիծ բարեխիմ ողորմ. խլենայեան յարարած — ո
ծ ըս

ծըս քո հայրը ամենակալ և ողորմեա։ Բ.։ Երե
գանկն արդարութեամբ։ ծանգեա ի հոգիս մեր
ընդ լոյս ճշմարտութեամբ։ և ողորմ։ Տուրմեզ
զանձրս զխաղաղութիւն։ և փրկեա ինքեղջանց
մերոց հոգիդ ճշմարտութեամբ։ և ողորմ։
Բ զեզ վայելէ աւրհնութիւն զօրհնանա
պարզ։ Օ հայրս և զորդի և զսուրբ զհոգի գոյ
հութիւնդ երանելեացդուք։ Օ երրորդութիւն
միանական գոլվեմք։ և զոգ մի ածութիւն։
Գ Որ յանմի ես կարող օրհնեմք զքեզ
տէր։ ամենայն հայրցն մերոց։ Որ անապա
կան քոյով զորութեամբ պահեցեր զյուսա
ցեալսն ի քեզ ամենեքեան զմանկունս։ փրկեա
և զոգ մերդասէրս տէր ամենայն։ Դարձրացու
ցանեմքդ գովերով զանուն քո ամենեքեան։ թագա
ւոր ի՞ր որ յաթոռս փառաց նստիս։ օգ
նեա մեզ ի նեղութեանս մերում։ ամենայն։
Դ Որոնք ասեք տէր զտէր օրհնեցէք և երգեցէք
ընդ նա յաւիտեան։ Տիւք և գիշերք
զտէր տէր օրհնեցէք։ և երգ։ Արարչիկ
զտէր տէր օրհնեցէք։ և գոռացէք զ՚Ս՚ և
գանձս արարէք զնա յաւիտեան։
Ամ Ի նեղութեանս իմում օգնեա ինձ տէր։ ոչ
երբեմն յոյսդ ամենեքեան և ողորմեա։ Յայնցայ

նաց

նաց իմոց մաքրեա զիս ա՛ր. ոչ երբեմն ըզ
մաքսաւորն և ողորմեցար՝ որ շրջեցաւ
փրկեա զիս ա՛ր և յարեցնէ՝ ապրեցո՛ և ողորմ։
Զ մեծայն զի՞նուորութիւնքդ հրեշտակաց ա
անդադար ձայնիւ օրհնեն ըզ քեզ.
հայր ամենակալ՝ ա՛ր ծ և միայն մարդասէր։
Որ օրհնուիս՝ քեզ երկրածին՝ ինքս եղեալ ցուք.
առաքեալ ի հօրէ՝ որդի՛դ միածին. ամեն։
Սուրբ խոսք՝ զքեզ գովեն ամենայն՝ որ ի ծոց բաշխող
պարգևաց ա՛ր՝ հոգի՛դ ճշմարիտ. ամեն։
Զ՝ երգեն մանկունքն ի հնոցին և ասէին. հ
ա՛ր ա՛ծ հայրըն մերոց օրհնեալ ես յաւի՛ի աղ
տեան։ Զի մատնեալ ըզ մեզ ի սպառ ստա մի
նօրէնութեան մերում. վասն աբրահամեա
սիրելւոյ քոյ. օրհ։ Զ՝ զ հրեշտակն յերկ
նից և զբոց հրոյն շի՛ջոց. և փրկեաց
զօրհնաբան ի ձեռաց մահու. օրհ։
Զ՝ զ ա՛ր Զ՝ ելէլ՝ ուսայ և բարձր ա՛ր արարէք ըզ գ
նա յաւի՛ի տեան։ Զ՝ երեք կերպեան կենդա
նիք փառաբանեն ի բարձունսս. փառք՝
քեզ՝ զ հա՛ յր ելէլ՝ ուսայ. և բարձր։
Զ՝ ե՛ց թեւեան սերովբէքն աղաղակեն անե
ւ՛ ա՛ ա՛ ա՛ զ ա՛ ելէլ։
Զ՝ ընդ ջրմանն իմոյ զանրտանսուս ուրկանեմ դ

առաջի՛ Քրիստոսն։ Թո՛ղ ինձ զ՝մեղս
իմ ոչ երբեմն զ՝պարանկին։ որ միայնդ
ես բազմաթուիթ։ Զ՝նկանի՛ մ առաջի՛ Քր
Քրիստոս որ հովի՛ւդ ես բանաւորը հօտի՛
խընդրեա՛ և զի՛ս զ՝մոլորեալս։ որ միայ։
Զ՝զ՝մեղս իմ ցո՛ւցէ՛ց քեզ Քրիստոս որ բը
ժի՛շկդ ես հոգւոյ և մարմնոյ։ զբժշկ
կեա՛ և զի՛մ զհրեշտանդուիթիս։ որ միայն։

ա Օ՜ ընծն իշխի։ ամենեքեան օրհնեսցուք
և փառս տացուք նմա։ Սիսածնի՝ և՛ան
մահի։ երկիւղի՛ և երկիրպագցո՛ւք և փառ։
Ամ զհոգին՝ Աստուածութեան։ գոհութ
թի՛ մեծացուսցո՛ւք և փառ։

հ Բարեբանեա՛լ ես թագաւորը անմահ։ ընծ
հարցըն մերոց։ Հաստատեցեր ուխտս ընդ
ծառային քում աբրահամ։ ընծ։
Բարձրացուցեր զմանկունս եկեղեցւոյ սըր
գոյ քո։ ընծ։ Զ՝զ որ օրհնեցէք զ՝քրդ և
քա՛՝ զրձը արարէք զզ նա յաւիտեան։
Տի՛ւք և գիշերք զ՝զ որ օրհնեցէք զ՝քրդ
և քա՛՝։ Լոյս և ցօ՛ զ տէ՛ր և օրհնե՛սցէ։
և առաւեւ։ զ՝զ՝ և քարձր արարէք զնա
զ՝զ՝նա յաւի՛տեան։

գ Պատանդիմ ի քաղմութէ մեղաց իմոց։
ընծ

աչըծ խաղաղութեամբ. օգնեսցի ինձ։ Բ։ Լեկն
ծիմ հողմովանօրէնութեամբ իմոյ. թագաւորը
խաղ։ Ի խորըսս մեղաց ծովու տարաբերեալ
ծըփիմ. նաւապետ բարի փրկեսցի զիս։
Որ բնակեալդ ես ի յերկին օրհնեմ
զքեզ։ Օ օր հանապազ զ օրհնեսցուք
զանուն սո՛ւրբ քո։ Արձր արարէք
ըզ տէր աստուա՛ծ մեր։
Բարեբանեալ ես ի յաւիտեան. տէ՛ր
աչըծ հայրցըն մերոց։ Մի՛ բացէք առներ ի
մէ՛նջ զողորմութի՛ քո. տէ՛ր։ Ո՞ստ ողորմ
ութեան քո՞ւմ փրկեա զմեզ ի՞նեղչաց մե
ր։ Տէ՛ր։ Ըզ տէր օրհնե՞ցէք և բարձր
արարէք ըզնայաւիտեան։ Ըզ ընտրեալն
ի քերովբէական աթոռ։ օրհ։ Օ թագաւո՛
ր ընդ քոսև զանծ խաղաղութեան. օրհնեցէք
ժողովուրդք և բարձ։ Օ որ փառաւորեն
զօրք անմարմնոց հրեշտակաց. քահանայք
անծաբանելով ժողովուրդք. առաւել
բարձրացուցո՛ւցէք ըզ ընայաւիտեան։
Ամէն։ Ողորմեա ինձ աչըծ։
Ի լրանալ ըզձայն փողոյն յահագի՛ն աւուրն.
յորժամ հարկանէ՞ հրեշտակապետն. Եկո
ջէ ի դատաստան. ողորմեսցի՞ քո յատանի՛
դատաւորը

տ

հ

գ

ո

դատաւորը անհեղ։ յորժամ առնես հրապոյր
ձեւութեամբ զքրէնաւորութիւն որդւոց մարդկանն։ որ
ոմ Ի՝ բարձանց։ Փա՛ռք քեզ աստուած։
Արկնային զինաւորութիւնքն հրաշալի՛ ձայն
նին։ փառաբանեա՛ն ասելով։ որ նստիս
ի քերովբէս փա՛ռ։ Արկրածինն որդիք մարդ
կանն սաղմոսիւք և օրհնութեամբ։ աղաղակեա՛ն
ասելով երրորդութիւն անբաժանելի։ փա՛ռ։
մկ Օ՜ առաւօտու զօրհնութիւնս մարդա
սիրութեամբդ քո՝ ընկալ թագաւոր փա՛
ռաց։ և զմանկունս եկեղեցւոյ քո՝ պահեա՛ ի
խաղաղութեան։ Որ տեսօղդ ես խոնարհ
հաց յերկնից իջեալ երկիր։ և տուօղ ողորմու
թեան ազգի մարդկան։ ըզ։ Ի՝նդ սերբեալ
սըն սրբեսցես համաձայնեալ քեզ երգեմք։
երեք սրբեան տրութիւն խնայեա՛ քաղցրու
թեամբ յարարածս քո։ և զմանկունս։
հբ Ինձ օգնութիւն ի՞տանէ՝ այ իսրայէլի՛ն ե՛
կեսցէ։ Ա՛ւ որ պահէն զինէլ աջոյնն իւ
րով։ ինձ։ Օ՜ի նա է՝ տրեալ տերանց և
ալեաց յաւիտենից։ ինձ։
հբ Յանմբարձի զաչս իմ առ քեզ որ թա
գաւորդ ես թագաւորաց։ փրկեա՛լ ըզ
մեզ և պանդելլ յանելուոյթ թշնամւոյն։

Բ։ Երեգահն արդարութեան յԷից լուսոյդ ծա
գեսց մեզ փրկող. փրկեա՛ զմեզ։
Բ։ Ինձն էմ առ քեզ պահատի կարդամ
առ քեզ. հայր բանզլմա՛ գութ. փրկ
կեա՛ զմեզ և պահ։

Բ։ Լոյս Շ։ տէրունական պէտքն Լ։ էոդորոսի։

Ո՛ր ընտրեցեալը իսկզբանէ զհանճոյ եղեալ դՃ
սըն էմարդկանէ. որ և՛ զնորոգեալ քեզ մկ
թէոդորոս. զոր խառնեցեալը էդասս երկ
նաւոր կօրանցդ. աղաչանօք սորան կեցո՛ զմ
զքրիստոս թագաւոր։

Ո՛ր յօրինակ աներևոյթ վի՛շապօճին՝ զոր
և՛ կոխեալ հրամայեցեալը. արիաբար թէոդ
դորոս զերևելի՝ զդրուխս վիշապին խորտա
կեաց քոյով զօրութեամբդ. աղաչ։

Ո՛ր ըզ հուրն արկեալ յերկիր բռնչքեցեալ
ցեալը յոգիս սրբոյն թէոդորոսի. որ և՛
ըզ տանջարն լուցեալ ըզ կռոցն և՛ մա
տոյց զանձն ողջակէզ քեզ պատարագ
ընդունելի. աղաչ։

Յօձէն խաբեալ Եւայ և պըտղոյն կերեալ
մատոյց և առաքամ փառացըն զբրկեալ

Լոանօն Էրիբոդոամ ֆիբոմիէն ողոահոցեց.

Զ

Որ զօրէնքս սըրբութեա՛ պահոցնախ դ.
իդրախատի՛ն աւանդեցեր. զո՛ր ոչ
պահեցիր նախատեղծիցըն. Ձա
շակմա՛ն պըտղոյն Ձաշակեցի՛ն ըզ դառ
նո՛ւթի՛ մեղաց եմանհոս. վա՛ռն որո՛յ շնո՛ր
հեա մեզ տ՛ր Ձաշակել ըզ քաղցրութի՛ւն
քոց պատուիրանաց։ Որ զանազան վիրօք
մեղաց հարաք յորդիս իմ թըշնամւոյն. և
իբանզմանպատի՛կ հիւանդութեա՝. կարօտա
ցա՛ք մարդասիրի՛դ բանանա՛ր ըզ ցաւըս
մեր. վա՛ռն որո՛յ բըժըշկեա՛ ըզ մեզ քրիս
տո՛ս որպէս մարդասէր։ Որ եկի՛ր ի փրկ
կութի՛ մարդկան ծնընդեամբ կուսին
մարիամու. և կենդանարար քո՛ յարու
թեդ՝. հրաւիրեցեր ըզ մահացեալսն ի յարու
թի՛ անմահութե՛. վա՛ռն որո՛յ աղաչանօք
մօ՛ր քո՛յ կեցո՛ զմեզ փրկիչ։

Որ գերանգոյն փառօք բարձրացուցեր
զմանկունս եկեղեցւոյ քոյ քրիստոս. խո՛
նարհութե՛ քոյ Ձանապարհու. առաջնորդ
դելով ի յերկնայի՛ն վարդս հրեշտակաց.
աղաչե՛մք առաջնորդեա մեզ տէ՛ր ի յար
դարութի։ Որ զդառնութեանն պըտղոյն

Հաշակն որով մեռանք յարդարութեամբ. պա-
հելով քո քառանօրեայ փոխեցեր ի քաղց-
րագոյն օրինաց քոց Հաշակութեան. այլ
ցեմք արդեւ մեզ եւ զուրախարար ի սիր-
ոյ քոյ զբաժանկն։ Որ անապական ծնընդ-
դեամբդ քոյ լուծեր զերկունս նախա-
մօրն. մարիամ մայր եւ յ բաբեխօսեա առ
միածին որդին լուծանել զկապանս մե-
ղաց մերոց. և անաղաչեա փրկել զանձինս
մեր ի փորձութենէ։

ակ Որ յանուանէ քան զյաւիտեանս անժամա-
հ նակ ծընեալ ի հօրէ. անհասանելի բանդ
անտրուածք որով եղեն երկինք և երկիր.
օրհնեմք ըզ քեզ եւ ծիծ հայրցըն մերոց։
Որ ի պանտկերը ածութեանդ քոյ զարդարե-
ցեր ըզ մարդն առաջին. և ըզ պատուիրանն
ոչ պահելով դարձաւ ի հող ընդ մահու
անկեալ թագաւորութեամբ. օրհ։ Որ զգը-
թութեամբ արարչական սիրոյ քոյ ոչ դար-
ձուցեր յորդւոց ադամայ. այլ շնորհեցեր
ըզ յոյս ամենայնի դառնալոյ ի կեանս որով
զերնօվք յանմահութեամբ վերատիրեցեր. օրհ
Զ Զ զեր օրհնեցէք զաստ ի ամենայն ազգ
նայ յաւիտեան։ Ընդ նախահօրընն տրտմութեան

թե՝ որ վասն մեր ի դրախտէն կենաց. ընկաք
ցուք և մեք ըզ տըրտմութիւն ապաշխարութեան
զի յարութիւնն քի արժանացուք մի՞տից
դրախտին ի կեղեցւոյ. քարոզ ենովսայ
նահապետին որ յուսացաւ կոչել զանուն
տէրն. յուսացուք և մեք յարութիւնն քի
յանանց ի նոյ. յուսացուք և մեք յարութիւնն քի
յանանց ի նովաւ ի կեանսն յաւիտենից. քարոզ

Մ

Որ ըզ կրանքն անմահարար մահկանայ
ցու քանութեան՝ ի քեզ կրեցեր ոչ կոյս
մարիամ. որով մեռեալքս որք յանդամայ
կենդանացաք յուսով յարութեան. առնա
միշտ քարեխօսեա վասն անձանց մերոց.
Որ ըզ քանն անեղական զէակն էէց գոյա
ցութեանց՝. անճառաբար ծընար մարմին
եղեալ ի փրկութիւն եղականացս. առ.
Որ ըզ պըտուղն իքէն կենաց ընծայեցեր
մեռեալն ադամայ. զորոյ պահօք քառասան
օրեայ քաւեաց զպըտղոյն ճաշակումն ի յանն
վախճան ըզ նոյն վերացեալ ի կեանս. առ.

ո

Որ առաքեցեր ի հայրական ծոցոյ ծածկեալ
խորհուրդ ընդ հօր յաւիտեան. և
առեր մարմին զմեղուցելոյ նախատեղ
ծին յանապական կուսէն անճառ միութեամբ. վասն մերոյ փրկութեան ողորմեա.

Որ

Որ փոխանակ Հաշակացին դառնութեան
մահաբերը պրտղոյն. անՀաշակ լինելոյ քո
քաւանանօրեայ քահանայութիւնը յուսով ըզ
լուծ նորա քո օրէնսից. վասն մեր։ Որ աջակողմ
սաւազակին՝ բացեր ըզ դուռն դրախտին
կենսից. բաց և մեզ մեղաւորաց տղորմութ
իւն որք ընդ նմին՝ զքեզ դաւանիմք զի
և թագաւոր. ախաչեմք ըզ քեզ տիրոջ։

ու Որ անմարմնոց հոգեղինաց դասակցեցեր
քս ամբ զեկեղեցի. որք ընդ նոսին հաս
Ճայնեսուք փառաւորեմք ամբ զերրորդութիւն
սրբութեան սրբութեամբ. երգեցուք ըզ
փառս ի բարձունս։ Որ յաղթեցեր մերով
բնութեամբ ի փորձութեան կամակոր ոճին.
որով ետուր իշխանութիւն որդւոց ադամայ
կոխել ըզ գլուխ չարն վիշապին. և ընդ երկ
նայնոցն երգել ըզ։ Որ գալստեամբ քո վեր
բուծեր ըզ մեզ յաշխարհակոյս մեղաց ծո
վից։ տրտաւորեալ լուրմամբ ուռկանի վի
մին հաւատոյ զոր ի ծովուն հրաշագործեցեր։ երգեմք
քեզ ըզ փառս ի բարձունս

ակ Ասնուն քոյ քս օրհնեմք. փառաւո
հ րեմք ըզ քեզ աստուծ հայրն մերոյ
Ի՛ջեր ի հոգոյն ի բաբելոն. փառ։

Եւ փըրկեցեր զերիս մանկունսն ի հրոյն
բռնութեէ. փա։ Զ՝զոր օրհնեցէք և բա՛ր զ
ձր ա՞ռարէք ըզ նա յաւիտեան։ Լ՝ակիցքն
հօր իջեալ ի հնոցն և թօթափէր ըզ հուրն
ի՞նոցանէ. և ա՞նկէզ պա՛հեալ ը՝զ մանկունս
սրն ի հրոյն. օրհ։ Եւ մանկունքն ի հնոցին
գոհաբանէին՝ ո՛ր պահեցեր զզ մեզ ի հրոյս.
և արժանի՞ ա՛ռարեր օրհնել ը՝զ քե՛զ ա՞ր ծ
և գովել զանուն քո յաւիտեան։

Օ՛ր վ կե՞նցաղոյս հանապազ զի՞ս ա՞ւէ
կո՞ծէ։ Ը՝ընդդեմ ա՞լի՞ք թըշնամին
ինձ յարուցանէ։ Լ՝ա՞ւապե՞ս բարի՞ր
անձի՞ն իմոյ ապա՞ւէն։

Ի՛համբառնա՞լ իմում ա՞ռ քե՛զ զա՞ջս իմ
ա՞զնեա ինձ տր։ Ի՛յօրհնութի՞ նոր օրհ
նե՞ացուք զքե՛զ քրիստո՞ս փրկի՞չ մեր։
Ի՛յցելո՞ւ մեր և փրկի՞չ կեցո զանձի՞նս մեր
Ո՞ր խոնարհեցար ի տկարութիւն մեր վասն
զանէր տր։ օրհնե՛մք ը՝զ քե՛զ զ՝ա՞ծ
հաւրցքն մերոց։ Եւ բարձեր ըզ մեղս մեր
ջարջարանօք քո։ Հնորհեա՛ բանաւոր հօտի
օրհնել զանուն քո անդադար։ տր՛ծ։
Ո՛ր ա՛ռարեր ը՝զ սքանչելիս՝ ի՞ հնոցին։ ա՛ռա
ի՞ մեզ զողորմութի՞ քո մարդասէր։ տր՛ծ։

Ը՝զ

գ Զ՝ զ՞ր օրհնե՞ցէ՞ք զարձը ամարէք զգնա
յանիտեան։ Ո՞ցէ՞ք Զ՝ր զ հո՛ւր հրնն
ցի՛ն շի՛ջոյց և զմանկո՛ւնան ապրեցո՞ց ի
բո՛ւ՛ռ՛ ցո՞ն։ զարձը ամարը։ Ո՞ացէ՞։
Օ՛ ծրուԹի՛ ոբ հոգւոյն փրկեցան ա՛նա
նիանքն։ և՛ երգէ՛ն միաբանո՛ւԹի՛ զարը։

ո Ա՛ երձեմ յընկերմի՛ օգնեա՛ ի՛նձ նաւա
պետ բարի՛։ քանզի ծա՛նրացա՛ն ի վերայ
իմ բեռի՛ն ի՛ մեղաց։ Ը՛ յօգնել ի՛նձ
փութա՛ քանզի խո՛ր ի՛ ջրեաց ընկրզմե՛ն
զիս յանդունդս։ այլ դո՛ւ նաւապետ լեր և
ի՛նձ ձեռընտո՛ւ։ Փրկեա՛ ի վրտանգէ
զգնաւաբե՛կս ի յաղեաց ծովուս։ քանզի
կորընչի՛մ ի մեղաց անօրէնո՛ւԹե՛ իմոյ։

ա Բարձրեա՛լ անհաւոր տէ՛ր փառք քեզ։
Բարձրեա՛լ վասն վերին աթոռոյն։ անհա
ւոր վա՛ ահեղ առեանին։ զա՛ր։ Բարձրեա՛լ
ես դու յերկի՛նս ա՛ր ծ։ յա՛մ երկրի՛ն
փառք քո։ զա՛ր։ Օ՛ի դո՛ւ զարձրացա՛ր
զ՛զ մեզ փրկեցեր։ նրստա՛ր ընդ աջմէ հօր
մեզ կեանս շնորհեցեր։ զա՛ր։

Ի Ստուա՛ծ հարցըն մերոց զարերեանա՛լ
է անուն քո՛ յաւիտեան։ Ա՛ն ու խոտի հար
ցըն մերոց։ որ մի մատներ ի սպառ վասն
անուանդ

անուանելոյ դքսիւմ սրբոյ։ Բռաւեալ փառաւ
որեալքն անուն փառացդ քոց որ յաւիտ
եան։ Զոր տուր օրհնեցէք և բան զրանս արա
ր զ
ցէք. զի նայցին։ Տիւք և գիշերք զոր տուր օրհ
նեցէք. և առաւելեալ բան զ։ Նորայեալ զոր տուր
օրհնեցուցանեցէք. և առաւելեալ բան զ։
բան զրանս արարցէք զի նայեսցին։
Աղաչեմ զքեզ տուր պարգևեա ինձ. սպասել
խարութեամբ լուանալ զմեղս իմ և ողորմեա։
Օ արտասուս իմ և զհառաչանս սրտի իմոյ. մարդասիրութեամբդ քո ընկալ տուր և ող։
Ներձեսցին խընդրուածք իմ առաջի քո տուր. բարերարութեամբդ քով խնայեսցին և ող։
Տուք փառս այլ բընակելոյն ի յերկինս միաբանութեամբ։ Բնակելոյն ի սրբութեամ
մատուսցուք զաղօթս մեր. և խընդրեսցուք զողորմութիւն ի բարերարէ մերմէ։
Յանձառ փառաց խոնարհեցար վասն փրկութեան մերոյ. զի դարձուսցէ զզ
մոլորեալսս ի գիտութիւն ճշմարտութեան։
Օ՜ ծ օրհնեսցուք ի սրբութեան անձանց մերոց գոհաբանելով. և խընդրեսցուք զո
ղորմութիւն ի բարերարէ փրկչէն մերմէ։
Օրհնեալ և փառաւորեալ ես ծ հայրն մերոց։

մերոց։ Լ՚երդար ես այսմ անայնի՛ սր կեցո՛ զանձն
ձինըս մեր։ Եւ այնքան ոչ դադարէին զօրս
արկեալ էր և գնային՝ ի մէջ հընոցի հուրոյն.
գ զանր ի փառաւորէին։ Զ՚որ սր օրհնեցէք
զարձր արարէք զայ նայ ի տեսայ։ Զ՚ամենեքեան
երգուտոյն այ զ հնոցին ցողանայր. անդա
դար գովելով. զա։ Յաղթող զարուք զօրս
նաբանան ապրեցոյց. ընդ հոսքն գովելով. զ
ե Զանչեմ զ քեզ հայր երկնաւոր. մի
դարձուցաներ զերեսա քո յինէն. զի նե
ղեալ եմ ես վաղվաղակի լուր ինձ սր։
Սողորեալ անձն իմ անօրէնութեամբ. մի կո
րուսաներ զիս սր ստանօրէնութեամբ իմոյ.
որ խընդ ողդ ես մոլորեալ ոչ խարիս։
Նանրացեալ մեղք ընկ ղմի անձն իմ.
ընկալ զիս ոգի երբեմն զ պետրոս. որ
ծրփիմն ալեկոծեալ յանցանք։
զ Փառք պատիւ և գոհութիւն սր անուանդ
քում սրբոյ։ Փառք սրբոյ սրբոյ սր զուարթ վայե
լէ փառք պատիւ և երկրպագութիւն։ Օրհ
նեալ սր զարերաց որ ուսուցեր մեզ յայմ
ժամ փառս տալ անուանդ քում սրբոյ։
զղ Փառաւորեալ յայ ի տեսայ ամենայն զարցն մեր
մի ոց կեցո՛ զ մեզ։ Ո՛ր արարեր ողորմութիւն

ի մէջ հնոցին՝ եւ կենդանարար ցողովք փրկեցեր
կեցեալս զերիս մանկունսն։ Զ Հուրըն բորբոքեալ
քեռաչ մանկունքն հաւատովըն չեն զուցին
եւ պատկերի ոսկւոյ ոչ մատուցին խոնարհեալ
այլ քեզ աղաչեալ հայր։ Զ՝ զոր օրհնեցէք զարարածս գ
արարէք ըզ նայ յաւիտեան։ Զ՝ օղերն ըզ ցող ողորմութեն՝ երկնից մանկանցն ի հնոցին։ զարարածն
Լանն ամ լոյս ծագեալ ի հնոցըն։ զգաստ
լուստ միածնին երգէին մանկունքըն։ զարարածն
Զ՝ ջեալ առ նա կենսաբերը հրեշտակն։
զհայրը ի յերկինսըս տայր փառաւորել։ զարարածն
Զ՝ եղայր ամ՝ զարարում ողորմ ամ՝ ամ՝ մեղայ ողորմ
ողորմեա։ Զ՝ եղայր ամ՝ զանկանիմ առա ամ
ջի քոյ։ մեղայ ողորմ։ Զ՝ եղայր ամ՝ խոստան
վանիմ ըզ յանցանս իմ։ մեղայ ողորմ։
Զ՝ նդ երկնային զօրութեան օրհնեցէք ըզ տ
ամ երկինքը։ ե՞ մ՝ զանակիչք երկրի։ Զ՝ ա
նուն ամ զ փառաց նորա գովեցէք յերկրէ ոչ
գ՝ էք մարդկան ի շխանք եւ գ՝ առաւորք երկրի։
Զայնիւ երգով ցընծուք՝ զարեզանցէք զամ
ի սրբութեանդ մանկունք եկեղեցւոյ սրբոյ։
Զ՝ ամանամ՝ ու էութեան եւ ըզ մի ամ՝ ծուութեան ի
զարեզանցիցեն մք ամ՝ զոր ամ՝ հայրցըն մերոց։
Զոր վասըն հայ՝ ցըն մերոց ի՞ջեր ի փրկեալ

զարարածքս քոյ Տ՝ Խոտէր։ Զոր Նըստի ս ի
քրօջէս և հայիս քաղցրութեանդ յարարածքս
Զ քոյ Տ՝ Ամէր։ Զ Ամր օրհնեցէք և բա՛ ր ածր
ամարէք ը՛զ Նայաւիտեան։ Նի՛ք և գիշերք
ը՛զ տէր օրհնե՛ ցէք։ և ամառա՛ ւեր և բա՛ ր ած
Ի Նէր ը՛զ տէր օրհնեցՀ ԱԺՈՒ Լացէ՛ և ամառ
ւեր = ԺՁ Լբա՛ ր ածր ամրա՛ ր ուէք ը՛զ ը՛նամայ։
Ի Յովհաննէս Ի՛ Աեղամ՝ քե՛ զ տէր քաւեամ՝
զեր։ Աեղամք անօրինեցանք ամե՛ նեքեան
ոչ պահեցա՛ք ը՛զ պատուէրանքս քո։ Մեղաւ
Դարձիր տէր ի բարկութեանդ՝ քումմէ։
անցո՛ ի մէնջ ը՛զ ցասումքն քո։ Մեղաւ
Ա Ի՛ տէրդ ես երկնի՛ և երկրի ը՛զ քեզ
օրհնեմ՝՝ զընա՛ ր թիւնք երկնի՛ց հոգւո՛ր
երգով։ Օրհնե՛ք ը՛զ քե՛ զ քա՛ փառաց
թագաւո՛ր։ ո՛ր շնորհեցեր ը մեմ՝՝ զ ձայ
նա՛կից լինիլ զընա՛ ր թնո՛ց երկնի՛ց։
Ամ՝ երրորդութեն անմահ աղօթիւք սը
բոց քոմ՝՝ց կարդա՛ մք առ քեզ լուր ձայ
նից մերոց։
Այս փառաց բանդ ա՛ ր ծ որ ծագեցեր
ի մեզ ը՛զ լոյս գիտութեա՛ կարդա՛ մք առ քեզ
տէր։ ա՛ռաւօտո՛ւ աղօթք մեր հաճոյա՛ ցի՛ ն
քեզ։ Յանմարմնոց վերը օրհնեալ ի մարդ
կանէ

կանէ երկրպագեալ. զնանկեալսդ ի լոյս
անմահութեան կարդանմք առ քեզ տէր. ամէն։
Նոր եկ սրբեան տէրութիւն միանական
ածուութիւն զնանկեալսդ ի լոյս անմահութեան։
( )գնական մեր լեր տէր և անպաւէն յան հբ
մենայն ժամ ամրացո աներկիւղ զհաւա
տացեալսս ի քեզ։ Նայր բարձրեալ ողորմ
ութիւն խընամողդ ես յաստի շնորհեա մեզ խա
ղաղութիւն հաստանիլ ի նաւահանգիստս։
Որդիդ միածին որ ի կառոյդ ես քերբ
բէից շնորհեա մեզ յաջակողմանն. դասիլ
ընդ սբ.քոյ։ Հոգիդ ճշմարիտ որ միշտ
յանձամբ փառոյդ բարեբանիս ընկալ զմեզ
մեր օրհնելդ։ ի ժամ երեկոյին։

Ն էլոյդ շաբաթոյ սէոյն ՝ի՝ զէ երեսատ
զեն հայրապետի.

Պանկուն զքնոմ սրսիոնի փառաբանիջք գշ
սբ երրորդութեն. զ յիշատակ սրբոյն մկ
կիւրղի հայրապետին. տօնելով այսօր ընդ
զօսս անմարմնոցն. օրհնեցէք զ տէր
յօրհնութիւն ի նոր։ Նայարկի սրբութեն
և ի տեղւոջի փառաբանութեն. զ յիշատ։
Բանհանա՝ ք և պաշտօնեայք միաբան
հաւատացեալք. զ յիշատ։

Պահեր զերամ խոզին անառակ որդին.
ցանկայր ընուլ զորովայն յագմամբ եղջերին

Զ.կ

Եր

Որ հնեմք ըզքեզ անբասկիղծն հայր որդւոյդ միածնի. զոր առաքեցեր ի դարձումն մարդոյ։ «Եւ զմեզ ի մեղաց որդւոյ քոյ ջարջարանօքն։ Յովհեմք ըզքեզ զան և լոյս որ զտիրական քո պատկերն։ լուսով ճրագի քո գլուխ զերանգնեցեր։ կանգնեա» զանկեալքն մեղօք քոյիս ի ձեռ ջարջարանօքն Յարեբանեմք զփառաւակիցդ հօր զհոգիդ ճշմարիտ։ որ նորոգեցեր ըզ հնացեալքս մեղօք հընոյն ադամայ։ նորոգեա» «Եւ զմեզ ի մեղաց նորոգութեամբ քոյ շնորհաց։ Լուրա խաչցեր զարձրեալոյն հովանացեալ զօրութեամբ։ և զանա կարան սեռ հոգւոյն որով ծընար զբանն ածեալ զարեա» «խօսեա վասն զի ծածին մարդ։

Լոյս ի լուսոյ ծընուցեալ և ծագումն։ որ ի կիր ի խընդիր մարդ մարդ։ զոր ընդ խաչին զարձեր ի վերայ ուսոյդ։ մաքրեա ըզ մեզ ի մեղաց մերոց։ «Ի՛ երդ զբոց էից մաքրութեան։ որ ածեր տան քո ա ւել ի մեղաց զաշխարհս մաքրելով։ ի՛ նմա գլուխ զպատկերքդ նորոգեցեր։ նորոգեա զմեզ ի հնութեանէ մեղաց։ Ի՝ նդ ամենաւակիցն

որդւոյ գովեմք առ Հայրըդ գըթած. մեզ
զաքյերկինս և առանձին քրքաւիչ յանցանաց
եղ ընդ յառաջ սիրով գընկեաց Համբուրիւ.
մաքրեա Աղբիւր կենաց զըղխեալ յեղեմ
մայն զբ ածածին. որով արբեցաւ երկիր ծա
ղաւոտ Հոգւոյն իմաստիւք. տայ մեզ մաղ
թեան աղբիւրս արտասուաց. մաքրելոյ

զկ Ոյ զտիրական ընդ կերպարան ըզ գեցն
Հ ցեր ծառային և զարդարեալ փառաք ե
դեր ի դրախտին. որ Նեալ ետ ոչ ածք Հար
ցըն մերոց. Ոչ Հանգամանաբ պըտղոն մահու
յանմահից կենաց մեռանք. իսկ գաղըստ
եամբ քո վերըստին փակեալ դրախտիցն
դուռըն բացաւ. որ. Ոչ փոխանակ մահա
բերին որով անէծքըն տըրտմագին. մեզ
փայտ կենաց ետուր զխաչքդ ըլուծեր նո
վան ըզ կապ մահու. որ. Ոչ զոր օրհնե
գ ցէք և բարձր արարէք ընդ նա յաւիտեան.
Ոչ ապրեցոյց զնոյ տապանաւըն պահելով
Հայրն աշխարհի. և զՀեղեղ մեղաց մարդ
կան Հեղեղաւ ջուրց դադարեցոյց. և բա.
Ոչ ի ծով այս աշխարհի շինեաց տապանն
զեկեղեցի. և ի սմա զօժանդակեալ Հո
գիս փրկեաց ի ջուրց մեղաց. և բարձր.

Ա՛ւրա՞ն լեր մայր լուսոյ մարիամ. երկիր բանաւոր արեգականն ծնաւրան. լեր բարեխօս վասն անձանց մերոց։ Խընդա՛ տուաքար բանի՛ն աստուծոյ. զոր հաղ տըրտմութե՛ն նախանձն եւ՝ այ. լեր։ Յընծա՛ իմանալի՛ արեւելք. քանզի քեզ ծագեաց մեզ լոյս երեսաց քո՛ն. լեր։

Ի՞նչ է՞ նա իմ Ա՛ր խոնարհեցայր ի բարձանց. հա՛՝ վերա՛ր. քաջ թագուհա՛՝ յերկի՛՝՝՝ նա զհօտ քո՛ անմոլար. վանսըն մոլորեալ ոչ խարի՛ ի՛՝՝՝ն ոչ՝ որմեա մեզ աստըւա՛ծ։ Ա՛ր լուսաւ՛ալ աստուծութե՛ն քո՛ լուցեր ը՛՝՝զ ճրագ մարմնոյդ աստեր աւե՛ ի՛՝ի տա՛ն. քո՛՝ աշխարհ հի՛։ վա՛սըն պատկեր ի քո զոր նո՛՝՝՝ցե՛ ի՛՝՝՝ ը՛՝՝՝ ոչ։ Ա՛ր դ ուրձմա՛մբ ամնաւ՛ակի մարդկութե՛ն ը՛՝՝զ ը՛դ պարարակ հօր հանձուք ի՛՝՝՝ զե՛նար պատարագ. վասըն հաշտութե՛ն երկնաւորաց եւ երկրաւորայ ի՛՝՝՝ցս ոչ։ Ի՛նդ լրանալոյ զըսարթնոյն ը՛զ յա՛՝ ուցեանն օրհնեսցուք. և մա՛՝ղթելով խընդրեսցուք մաքրե՛՝ ը՛զ մեզ ի մեղաց։ Ի՛՝նդ խընկաբերը ՝՝՝ կանանցն ա՛՝՝՝

ըէ՞ցն արտասուս զմարդկա՛ն բարձ՞ն ար
տասուաց. պա՞ղա՛ւ տեսցուք արտասուօ՛ք
մա՞քը։ Ի՛նդ քրիստոնսի պահելով յաղթո՛ղ
լինցո՛ւք փորձողին. և՝ ըմ՞նդ հրեշտակս
երգեսցուք փառք ի՛ բարձունս ա՛՛յ։

Երկնեալ տէր աչք հարցն մե
ռո՛ց։ Որ իջեր ի մէջ հնոցի՛ն և
փրկեցեր զերիս մանկունսն. ըզ
քե՞զ օրհնեմք անդադար աչք հարցն։
Սիանանակա՛ն ն՞ք երրորդութի՛ւն որ յան մի
ես բարեբանեալ. ընկալ ը՝զ մեր օրհներգու
թիւն ա՛ծ։ Ի՝ զ որ օրհնեցէ՛ք և բարձր արա
րէք ը՝զ նա՝ յաւիտեան։ Ի՛մ ժողովուրդք
մի՛ աբան երգո՛վ բարեբանեցէ՛ք. և բա՛ր։
Ի՝զ նըստեալն ի վերայ քերովբէից. քա՛հա
նա՝ յ՝ք ա՛ռաւել բարեբանեցէ՛ք. և բա՛ր։
Բարձո՛ զցանս մեր. քո՛ ի մէջ յաղաղակեալ
հողեղինացս. բազմագութ որ խնայեա՛ և
մի՛ կորուսաներ։ Յանդգնեա՛ զանկեալս ի
գլորմանէ զվի՛րաւորեալս ի թշնամւոյն.
որ բնչիշկդ են հիւանդաց բնչ ըշկեա՛
զի՛մ զհիւանդութիւն։ Ի՝ յանցանաց իմո՛ց
թաքիսցեալ անձն իմ գոչեմ ո՞ւր ը՝զ մաք
աւորն. աչք քաւեա՛ զինս ը՝զ մեղաւորս։

Որ

Ո՛ր ի վերդ եմ քան զամենայն զամենս և զխորհուրդս. փառաց թագաւորը խընայեա՛ ի մեզ։ Ո՛ր միայն ունիս զանմահութի՛ւն և զանեղծութի՛ւն. փառ։ Ո՛ր նստիս ի քերովբէս երրորդութի՛ւն անքաժանելի՛. փառ։ Ո՛ր երկրպագեալդ եմ ի հրեշտակաց և ի մարդկանէ. փառ։ ա

Ո՛ր ապրեցուցեր զերիս մանկունսն ի հնոցի՞ն եւ՝ զինն ապրեցո՛ յահագին հրոյն՝ որ աւրծ հարցեն մերոց։ Ո՛ր եր գովեալ օրհնութի՛ւն ըզ հուրն ի ցօղ փոխեցի՞ն եւ՝ զթագաւորն յամօթ արարին՝. ընդ նոսին օրհնեմք ըզքեզ որ աւրծ։ Ի՛ծ հարցեն մերոց գովեմք. ըզ քեզ և անուանեմ՛ զարձրանցուցանեմք. որ զմիածինդ անուանքեցեր փրկիչ ըզ մեզ որ աւրծ։ Ի՛զ որ օրհնեցէք։ Սիւսանութի՛ւն տուք փառս և՝ զարձրանրանիցէք ըզնա յաւիտեան։ Ո՛ր ի զարձունսն բնակեալ ես ըզ խոնարհսն տեսանողի՛ն մի։ Քանհանայք և պանշուօնեայք երի տանարդք և կուանք. անդադար զանտրեալ՝ ծն անատուծոց գովեցէք և՝ զարձրանրանիցէք։ Գ

Գնեալուութիւնք ընծոյ գանղտնեաց բերժրշ կեա զհոգւոյ իմոյ զհիւանդութիւն. և կեցո

կեցո՛ մի՛այն մարդասէրը։ Զբ երկայնամի՛տ եւ
առատ ամենեւեան ողորմեա՛ց անձի՛ն իմոյ
բա՛զմամեղի՝ եւ կեցո՛։ Զ. մենաբաւական՛ն
ողորմութե՛ն շընո՛ր պարգեւեա՛ ինձ յահա՛
գի՛ն աւուրն ըզ թո՛ղութե՛ն. եւ կեցո՛։

ա Զ՝ Երդնեմք ըզ քեզ անըսկիզբըն հայր.
յա՛մենայն ժամ օրհնութի՛ւն ի բարձունս։
Զ՝ ովքեմք ըզ քեզ միածի՛ն որդի՛. յա՛մե
նայն ժամ գո՛հութի՛ւն ի՞ բարձ։
Զ՝ ամբեբանեմք ըզ քեզ սբ հոգի՛. յա՛մե
նայն ժամ փառք ընդ քեզ սո՛ ։

բ Զ՝ երանեա՛ն քոյո՛վ զօրո՛ւթբ յօդըս ցօղ
ւորըս փոխեցեր ըզ բոց հնոցին. ըզ քեզ
օրհնե՛մք անդադար սա՛ծ հարցըն մերոց։
Զ՝ ը՛զ ծառայս քո զվըստանգեաւլն ի հնո՛
ցի՛ն պահեցեր անապական. ըզ քեզ ծա՛
նուցեր արարի՛չ եւ տը գոլով. ը՛զ քեզ օրհ
Զ՝ ոնդ երանելի մանկանցն երգեցո՛ւք ի
նեղջաց մերոց փրկեա ըզ մեզ. եւ մի ի՞սպառ
մատներ զի՞գի՛նք արդան քո եմք. ը՛զ քեզ։

գ Զ՝ տէր օրհնեցէք եւ առաւեծծ՛ լ բարձր
արարէք ըզնա՛յաւիտեան։ Զ՝ ան բաժա՛
նելի՛ սբ զերրորդութի՛ն արժանաւո՛ր
ձա՛ զնի՛։ գովելով օրհնեցէք եւ առա՛։

Զ՝ եր

Օ Երկրպագեա՛լն յամարածոց Համաբ
նակա՞ն ձա՞յնիւ. բարեբանելով օրհ։
Բ Աշխարհն քո գրթութիւնքդ՝ բազմամեղ
անձին իմոյ. ողո՛ր ինձ եա՛ ամ։
Օ ի՞ քեզ անյիշաչար եր մեղայ զարին խաբ
մամբ. ողո՛ր։ Ա՞քո ի միւսանգամ գալն ա
տեանն յորժամ գաս դատել զերկիր. ողո։
Գ Երկնեսցուք և գովեսցուք առաւել
բարձր արասցուք և բարեբանեսցուք
զանուն քո. փրկիչ քեզ վայելի փառք։
Երեշտակք և մարդիկք և ամ ածոց
լեզուք. ըզքեզ միայն օրհնեն փրկիչ
քեզ։ Երկնային զօրութիւնքն անդադար օրհ
նութիւն մատուցանեն քեզ. փրկիչ քեզ։
Դ Աղի՞ղ են Հանապարհքք քոյ մի արդար
եր ամ Հարցն մերոց։ Ա՞զ բանաւոր ոչ
տարագս յանձանց խոնարհաց ընկալ. եր։
Ա՞տաճարն սրբութեան փառատրութիւն
մատուցանեմք քեզ. եր։ Ա՞զ եր օրհնե
Դ ցէք և բարձր արարէք զանյաւիտեան։
Տի՞ք և գիշերք ըզ տէր օրհնեցէ՞ք. և
առաքե՞ալ բարձր արարէ՞ք ըզ
նա յաւիտեան։ Ասրայէ՞լ զ տէր օրհ
նեա՛ զ՝ Հրաշագործսցէ։ Քահանայ՞ք ան
դադար

դանդաղը բարեբանեցէք զանգլենելի և
զայսոնի ածութեն. և առաւել ի բան։

ո Սեղաք մինչև յերկինս և զարդարը ըզ
ցասումն քո շարժեցաք ի մեզ. տէր ընտ
մեծի քում ողորմութեանդ ողորմեա մեզ։
Իջաք մինչի դըժոխս ընկըղմեալք յանո
ղութեանէ մերում. տէր յիշեա ըզ գինս
արեան որդւոյ քո և ողորմեա։ Բարձեա
ի մէնջ տրնըշանաւ խաչի քո զընդդիմա
մարտ և զանբրեւոյթ գազանն. և մի տար
յանպանկանութեի զքո ժառանգութեն։

ա Ընչմամբ փոշոյ սաղմոսարանաւ և քնարիւ
ծրհնեցէք ըզ տրն իսրկին։ Որդիք սիո
նի ցընծուք և ուրախուք գովեցէք զորդին
միածին։ Սա զնա զհոգին ամշունչք բա
րեբանեցէք. երգով և ձայնիւ ցընծուք։

մկ Անկուն եկեղեցւոյ փառաբանիչք
նբ խրրորդութեն. ծրհնեցէք ըզ հայրն
երկնաւոր ա նդադարը երգով։ Բաշխո
նեայք քի լուսաւորեալքդ նբ աւանդ
նաւն. գովեցէք զորդին միածին ա նդա։
Բանհանայք հոգեւոր երգով ընդ սերբ
քեան և ընդ քերուբէան. բարեբանեցէք
զհոգին Ճըշմարիտ ա նդա։

յամբառնալով զաչս մեր կարդամք առ
քեզ մարդասէր որ յաշխարհակերպ ա-
թոռըդ ներստիս։ Ի՛նդ հրվանեաւանջդ
քո պահեա զմեզ բաղմագութ. որ յան-
մահրութեանդ զօրանցդ գովի։ Փառք ք-
քեզ ամենակալ փառաւորեալ յաւիտեան.
փա՛ռք ամենազօր տէրութեանդ քո։

Տարցեն մերոց օրհնեալ ես տէր և
փառաւորեալ յաւիտեան։

Ի՞նչ ցրեր զուխտս քո մի՝ մերժեր զ-
մեզ յոգորմութենէ քումմէ։ Դարձիր արաս
ցուք զանուն քո ի՞նչ. թագաւոր հզօր և
սքանչելագործ։ Ի՛զ ո՞ր գործք քո օրհ-
նեն՝ զքեզ և առաւել քարձրացուցանեն։
Որ ըզ հուրն շէջուցեր և զմանկունսն
ապրեցուցեր. գործք։ Օ՜ր հուրեալ որ
քայլեն ընդ տեսիլ հրեշտակին ձայնէ՞ իր
եկայք արտաքս ծառայքդ ոյ. զի՛ և ես
ընդ ձեզ օրհնեմ զթագաւորն անմահ։
Ոչ մի ժամ աղաչանք իմ այս ե՞ռմն ի մեծ
ղաց իմոց ոչ՞ որ զիս տիր։ Յանցանաց իմոց
զարհուրի սիրտ ի՞մ աղաչեմ զքեզ թող
ինձ տիր։ Ի՛ստանաց իմոց մի լլուեր տի՞
ր. զի՝ պանդուխտ եմ ես յանցաւորս երկրի։

ա Պիտանութեամբ տուք փառս իւրոյ
ձուսս թագաւորին յաւիտենից։
Օ՛ն նա փառք ի փառաւորեալ. իւրոյ
կենս և իւրկրի։ Խուսաւորեա տէր զան
ձինս մեր. լուսատուս տիեզերաց։
բ Որ հաւրցն մերոց ամբոխ փառաւորեալ
յաւիտեան։ Արարչակից հօր արդիւդ միա
ծին. կենդանարար տէր և՝ յոյս աշխարհի։
Որոտ ողորմութեամբ քոմ կեցո զմեզ փրկ
կին. և՝ զանազանք քոմ փառաւորեսցուք
գ Զ տէր օրհնեցէք և՝ բա՛ ամենայն
զանայաւիտեան։ Զ՝ինչերք զոր տէր օրհնե
ցէք և՝ առաւե՛լ բա՛ զրա։ Զ՝սրոյեալ զոր
տէր օրհնեսցէ։ Օ՛ թագաւորն ամենեցունն
ամ ժողովուրդք. օրհնեցէք։
դ Զ՝ինչս իմ Ողորմեա՛ ինձ ամ ի՛մ ողորմ
մեա՛ ինձ. զի՝ անպատասխանի եմ յամի թող
ինձ տէր։ Նուապեալք Անանապարհքք
քոմ ուղղեցեն ես միայն մոլորեցայ դարձի
զինս. և՝ ողորմեա՛ ինձ ամ։ Զ՝ետան քոմ
Զատանտանքք քոմ արդարեն ես միայն
եմ մեղուցեալ քաւեա՛ զինս. և՝ ողորմ։
դ Հրաժամ գայցես բանզոմ հրեշտակք
տէր ի դատել զերկիր։ Յայն ժամ շարժին
զօրութիւնք

զօրութենէն երկնից տէր իյաւիտեանս քումմէ։
Եւ յայնմ աւուր լեր իմ օգնական
տէր իմ եւ աստուած իմ։

Անկումնքըն գերեալք իմոյ հնոցինըզ ՀԸ
քեզ օրհնէին աստուած հաւատացեալն մերոց։
Խոստովան աջրահամարու զոր խոստացար
ասեալ. աւաղեա՛ եւ փրկեա՛ զապաւինեալս
ի քեզ աստուած հա։ Ուղի՛ղեն ճանապարհըք
քո՛ աստուած. մեղուցեա՛լ յանցաւորացս ողորմ
մութեն ընդ երեսս աստուածացն մեր։
Զ՝զ տէր օրհնեցէ՛ք եւ բարձր արարէք ըզ ԳԸ
նա յաւիտեա՛ն։ Զ՝ուրեր՛ք ըզ տէ՛ր
օրհնեցա՛ցէք. ե՛ւ բար։ Զ՝սրայէլ ըզ
տէր ծի՛ր հնեա՛ցէք. ե՛ւ բար։
Յոյս իմ ես դո՛ւ տէր քաւիչ յանցանաց ԸԸ
իմոց՝. մի՛ անտես առներ զբըղխումն արտա՛
սուաց իմոց. ողորմեա՛ց ինձ աստուած։ Զ՝ու քեզ
անպա՛ւինեցայ ո՛ւր զանառակ որդին. հայր
մեղայ յերկինս եւ առաջի քո. ողորմեա՛
կեա զիս աստուած ի բազում մեղաց իմոց՝. արա՛
արժանի քոյին ն՝ը ա՛ր քայութե՛ դ. ողորմեա։
Ընդ առաւօտս կանխեցից յանդիմանս ԼԸ
լինիլ քեզ. թանգաւոր իմ եւ աստուած իմ։
Ընդ առաւօտս լուցեա՛ ձայնի իմում
տէր

տէր թագաւոր։ Այս ըստ քեզ աղաչէմ
տէր նախանց յաղօթս իմ։ թագ։

Հ Զի՛ աչք հարցքն մերոց։ յաժեանցն՝ արդա
աղց ըն։ և՝ ե՛ք ի քո տերութի՛ւդ։ Այ ի՛նք ամն
մի կո՛ւնքն ի հնոցին հրեշտակքն։ ճանչին
ըստ քեզ փառաւորեին։ Այ՛ և երգեալով զայս
ասէին։ օրհնեա՛լ է քո տերութիւդ՝ սրտ
գ նեմք և՝ փառաւորեմք։ Զ՝ տեր օրհնե
ցէք և՝ բարձր արարէք զնա յաւիտեան։
Զ՝ որ զայրեցօղ բնութի՛ւն բոցոյն ի՝ ցօղ
փոխարկելով։ ի տոչ՝ ըմանէ հրոյն վերին
մանկունքն անկէզ պահեալ։ և բարձր։
Հրաշալի՛ ածայնոյն տեսլեամքն ջորրոր
դին։ բերանաւորքն պակուցեալ զսրհնա
բանսն զուարճացոյց։ և բարձ։

Մ Մեղք իմ բազումն յոյժ ծանր են քան
զաւազ ծովու։ քանզի քե՛զ միայնոյ մեղայ
ի՛ղորմեա՛ ինձ արդ։ Զ՝ ամ՝ զ՝ ոչ ըզ դուռն
ողորմութե՛ն որ ողբալով կարդամառ քեզ։
քան զի՛ քե՛զ։ Հեղ յիս ըզ գթութի՛ն դ
քո բազում ողորմ և՝ մարդասէր։ քան զի՛։

Մ Մեանայն երկիր տո՛ք փառս ա՛ մի՛նմ որ
է՛ն և՝ փրկեաց ըզ մեզ։ Մ՝ մեանայն հոգի՛ք
ճանչիւ ցընծո՛ւթեան մի՛ք բարե՛ բանեա՛
ցէք

ցէ՛ք ըզ տէր։ Օ՛ի եղոյց մե՛զ տէր զփրբ
կո՛ւթէ և զկեա՛ն ոմ՚նա յա՛ղագէ տանն Իսրայէլ։
Պա՛նկանցն ըզ Ճա՛ղնն քեզ վերայ գո՛ջեմք հ
ա՛րդա՛՝ ր ես յա՛մի՝ ա՛ր զո՛ր ածեր իւրբ մեր տղց
ա՛ր՚ծ հա՛՝ ր ցրբ՚ն մերոց։ Պա՛նզի՛ ոչ պահեա մի
ցա՛ք ըզ պատուի՛ր անրա քո։ Նբ՚ւաղեցա՛՝ ք
մեք յա՛մի։ ա՛ր դ թո՛ղ մեզ տր ըզ յա՛նցանրա
մեր ա՛ր՚ծ հա՛՝։ Օ՛ր հնեա՛ղ տէր և փա՛՝
ռաւորեա՛ զ ա՛ռ քեզ պա՛ղատի՛մք ա՛յլ մի՛՝
իսպառ մատներ ըզ մեզ և՝ մի՛ ցրեր զո՛ւխրա
քո՝ ա՛ր՚ծ հա՛։ Զ՛ զտր օ՛ր հնեցէ՛՝ ք քա՛՝ ր՚ձր գ
ա՛ր՚ արէ՛՝ ք յա՛՝ ւիտեա՛՝ն։ Զ՝ ա՛նրսկի՛՝ զբրբն քա՛՝
նրն հ՝օր զէ՛՝ ակն է՛՝ ից։ որ ի քաբի՛՝ լո՛՝ն ի
հնո՛՝ ցի՛՝ ն ըզ հ՝ուրն ի՛՝ ցո՛՝ ղ փոխա՛՝ ր կեաց։ պա՛՝
ր ագրեր լո՛՝ վ զերիս մա՛՝ նկո՛՝ ւնարրն։ քա՛՝ ր՚ձր։
Ո՛՝ ր ը՚զ լո՛՝ յս փառաց ծա՛՝ գեալ ի մէջ հնո՛՝ ր ի՛՝ ն
օ՛՝ ր հնաբանի՛՝ ն։ ընդ նո՛՝ սի՛՝ ն համա՛՝ ձայնեա՛՝ լք
երգեսցո՛՝ ւք խոնա՛՝ ր հ սբ՚ր տի՛՝ ւք։ զի՛՝ շի՛՝ ջոուս
ցէ զա՛՝ նտանելի՛՝ հրբ՚ոյն քո՛՝ ր՚ քո՛՝ ւմրն։ քա՛՝
Ի՛՝ ւնս ի՛՝ մ Ա՛՝ ե՛՝ ղայ քեզ տ՝ ր։ մե՛՝ ղայ ո՛՝ ղորրս։ ո
Ա՛՝ ե՛՝ ղայ ա՛՝ նօ՛՝ ր ի՛՝ նեցայ։ և մատնե՛՝ ցայ ի ձեռս
ա՛՝ նօ՛՝ ր էն թրշնամեաց։ ա՛՝ ր դ ա՛՝ նկեա՛՝ լ ա՛՝ ղա
ջեմ թո՛՝ ղ ինձ տ՝ ր։ Պա՛՝ ն զամենեսեան
առանձ՚ մեղայ տ՝ ր ի՛՝ մ գ՚ ր՚ թա՛՝ ծ։ քա՛՝ ն զամե

նեսեան անօրինեցայ և մատնեցայ ի ձեռս
անօրէն թշնամւոյն. արդարնկեա։

ՄԳ Լաւ արարար ծք համբառնալով զձեռսս
ձեռքս. օրհնեցէք զտէր զբնակ
կեանսն երկրի։ Լաւ ժողովուրդք
յօրհնութիւն ի նոքա. գովեցէք զտէր զբնակ։ Զայնիւ երգով ցնծութիւն. զարթեցանեցէք զնստուքս
ընդ սուրբս նորա. զբնակ։

ՄՂ Լրթունք և պատրաստք եղերուք տ՝ ն մոյ
մերոյ։ Յ՛երգել և սաղմոս անել տ՝ ն մոյ մեր։
Զի նա է տէր աշխարհ մեր. փրկէ զմեզ և կեցուցանէ։

ՀԲ Յօգնութիւն մեզ ժամանեա կարօղ տ՝ ր առաքեա ի բարձանց քո զխաղաղութիւնդ. և պահեա զքո յուսացեալս ալէ՛ լուսեան։ Լաւ
ուէն մեր և փրկիչ հրզօր թագաւոր. զբնակ
նրշան յաղթութիւն խաչի քոյ առաքեա առ
մեզ և։ Եր երգմք քեզ ի բարձունս ընդ
անմարմնոց բազմութեանն. զաղաչանս մեր
զերեկոյիս ընկալ քո բարեբարութեամբդ. և։

ՄՄ Օնուն քո յանիտեան Լ՝ ամ հրզօր
թագաւոր ամենայ. արարիչ յա
ւիտեանից ամ՝ հարցն մերոց

Որ զերի՝ս մանկունսն փրկեցեր ի
հնոցին. փրկեա՛ զմեզ ի հրոյն յաւիտե՛ան
նից. ա՛մէն։ Որպաւինեալքս ի քեզ օգնա՛
կան լեր տէր զի դու միայն ես մարդա՛սէր.
ա՛մէն։ Պարծիցուք տեսա՛ուն զտէր օրհնեա՛
ցէ՛ք և բարձրացարարէ՛ք զնա յա՛ւիտեա՛ն։ գ
Պարծիցուք զտէ՛ր օրհնեա՛ Հայ։
ցէ՛ք և բարձ. Որարէ՛ք զնա յա՛ւիտեա՛ն
և բարձը արարէ՛ք զնա՝ յաւիտեանս
ամենայնիւ ամենայնիւ։

Որկեսցէ՝ տէր ի վերս մեր ողորմութի՛ւնքո՛ ո
և բան փրկութի՛ւնքդ. պահեսցէ՛ զանձինս
մեր ի մեղաց։ Որողորմութի՛ւնքո՛ և ճշմարտու
թի՛ւնքդ՝ և լոյս երեսաց քոց. առաջնորդեսցէ՛
մեզ ի յարդարութի՛ւն։
Որողորմա՛ծդ ես գթա՛ծ և երկայնամի՛տ
տէր զնկալ զանգաջանս մեր. բարեխօսու
թի՛ւն ա՛ծ ածնի՛ն։

Տէր զմեզ լուր միւսանգամ՝ քո՛ գալըստեանդ ա
լուա՛յ և երկեայ. զի՛ ուսայ ի սրբոց պատ
ուիրանացն ե՛թէ գան դու ի դատել զերկիրս։
Տէր յիշեցի՛ զոր ջա՛ր զոր գործս ի մեզ զա՛ր
հուրեցայ. զի՛ ծանեայ ճշմարտութի՛ւնքդ զա՛
հաւոր և զանաչահա զոր քո՛ դատաստանդ։

Տէր յիշեցի՝ եւ ընդ գու�թարարչական սիրոյ
քոյ առ քո արարածս. Եւ ի քո գրութիւն
թիւդ ապաւինեալ աղաչեմ. ողորմեաց ինձ
յաւուր յայտնիկ քոս արդար դատաւորի։

ՈՒր օրհնեա ի հրեշտակաց անդադար։
հայր երկնաւոր ընկալ զաղաչանս մեր։
Լուսաջի՝ քո անկանիցեն փրկիչ. խընդրեմք զթողութիւն բազմայանցանաց մերոց։
ՈՒր գթատակդ ես գաղտնեաց մարդկան
հոգիդ սբ. տէր եւ կենդանարար ընկ։

Օրհնեցէք զի որ ընդ երկնայինսն
նըմանեալ դասուց նոր ժողովուրդք ա.
սելով. քեզ հօր տուողի՝դ մեզ զի կեա
նըս փառք։ Օրհնեցէք ոն երդ նոր է.
կեղեցիք ընտրելոց որդիք սիոնի՝ասելով.
քեզ որդւոյ շնորհողի՝դ մեզ զի կեանըս
փառք։ Դարձեալ զանեցէք զանձ ի սքանչե
լիս սրբոցն նորա ձայնիւ ցընծու
թիւն՝ասելով. քեզ հոգւոյդ պարգեւողի՝դ
մեզ զի կեանըս փառք։

Ամենայն տեառն՝ զի՝ երեւեան զի՝ երեւեան։
Եւ սրբոյ հոգւոյն՝ զի՝ երեւեան
զի՝ երեւեան։

Աղօթք շնորհակալութեան յօգուտն հաղորդելոց։

Կանեան

Տրնտեսքն մեծ ատման. յորմէ եղև ինչ ամ
բաստան.

Զ՝ Ի՛ր արարքեր զօրութեամբ զիմանալեացն աշխարհս վերին. և ի նմայ հաստատ տեցեր տընտես ըզ պետրս հրեշտի նացն. օրհնեա՛ մք զանհասանելի՝ զօրութիւնդ։ Օ՛ր տիրապէս մեծատուն դ ստեղծեալ երկրորդ աշխարհս զգալի՝. և ի դրախտ նոր յադեն տընտես եդեալ զմարդն առաջին՝. օրհ։ Ա՛ր շինեցեր բարձրագոյն զեկեղեցի քո՝ խորհրդեամբ. և ի սմա կարգեալ տընտես զքարոզս քահանին Ճըշմարտութեան՝. օրհ։ Ն.ստանելւոյն տաղաւարդ բարձօղ հիցըս բարձողին՝. որ ծընար զանծ մարմնով զանմարմնաբար ծընուանդըն հօր. բարեխօսեա՛ վասն մեր ամենածին մարիամ։

✠ Ա՛ր զտիրակա՛նս առ իքէն կանգեալ տընտես զնութեամբ մերոյ. ի մանտութեամբ ըզ պարտիս ելթողք քոյոց պարտապանաց. թողեալ ըզ մեր ըզ յանցանս ողորմութեամբդ քո՝ քա։ Ա՛ր զպատմուչանն առաջին զոր զգեցուցեր ծածմամբ հոգւոյն. մերկացաք մերկօք ի՛սա նախահօրըն պատրանաց. զգեցո ըզ նոյն վերըստին. ողոր։ Ամենայնի կայծա

կուանան ի սրտէն ամենայնիւ. ամենաքրա
պէս մերձեցաք գոչ պարտական քում խորհրդոյ. զնորհեա զոր նոցն մաքրութիւն ի թո՛
ղութիւն մեղաց մերոց։ Որ վասն ցարի ի յարքա
ւոյն և ոչ կիզար ըստ մորենւոյն. այլ ետուր զհայցն կենաց կերակուր բանաւորաց. բա
րեխօսեա՛ առ քս զընջել զոր գիր մեղաց մեր։

Օրարձակեաց զդ հօր համագոյ հոգւոյդ զկ
որդի և բան. որ զոր խորհուրդ տնտրէնութ
թեանդ քո ծանուցեր տեսանողացն. զոր
քեզ օրհնեմք ամենայն հարցն մերոց։

Որ զփրկական քո օր զանարատ պատարագ
գիդ զենուն. ցանկացաւ տեսանել աբրա
համ. էտես սամհակաւ և ցընծացաւ. զոր
Որ զկենարարս խաչ քո գուշակեր սանդուխ
քն յակոբայ. որոյ հրեշտակք իյերկնից
իջեալ և մարդիկք յերկինս ելին. զոր։
Զոր որ օրհնեցէք քարձր արարէք թրբեամ
զնա յաւիտեան։ Ախանձաւորք ճըգն
ութեան մեծնահամատակեն յոբայ աղրարոյ
հոյլք ճըգնաւորաց քարձր արարէք թրբեամ
զոր հայրն երկրաւոր։ Ընդ ողջախոհիսն
յօսեփայ. որ յաղթեաց մեղաց ցանկութեանց
մանկունք սիօնի քարձր արարէք թրբեամ զքեզ

թագաւորն։ Ընդ օրինակին՝ ն՝ քի. մի լքիսք
դեկի քահանայապետի ն. դ՝ ապ՝ քահանայից
բարձր արարէ՛ զ՝ զհոգի՝ ն ՀԼ՝ շմարիտ։

Ի Ճառոն խընկաբերը ծուռ յաներու շա
հոտ բուրատանէ՝ ն. որ ի գնա՝ ՝՝՝ ցս հոգ
ւոյն վերտակաց տընկեցար. և զանմահութե
պերտուղն ի ժամու ետուր մեզ՝. վա՛յ որոյ
ամենեքեան՝ ը՝ զքեզ միշտ մեծացուցանեմք։
Օ՝ անապական բողբոջն յածայի՝ ն դրախ
տէն յորովայն քո տընկեալ. բըղխեցե՝՝՝ ը
յարմատոյն յեսսեայ ծաղիկ՝. վայելուչ կուս
տական՝ ծընընդեամբ. վա՛յ։ Հարփոյն լու
սոյ ծագումն ի քեզ վառեաց ըզ Հրաշագ մար
մնոյն լոյս աշխարհի. որով գտեա՝՝՝ լ ըզ
պատկերն իւրական՝. զոր վերըստի՝ ն նորո
գեաց յառաջի՝ ն կերպարանն՝. վա՛յ որոյ բա
ղեխասեան՝ որոն գեալ զմեզ ի հնութէ՝ մեղաց։

Ի Նորհեա՝ մեզ զոր ընդ աղքատաց օրինա
կին՝ ղաղարու ժուժկալութի՝. զի՝ կամա
ւոր աղքատութեամբ արքայութեդ երկնից
ընդ. ընկի՝ ն ընկալ՝ ն ի ցոքաք արժանի՝. լուր մեզ և
ողորմեաց քա՛ս ամրծ։ Ո՝ր փոր խանանկ հացին
կարօտութեամբ զհացն անմահութեամբ՝ նըմանի՝ շնորհ
հեցեր. և ընդ մեծատանն անդրկութեամբ

ի գոգն աբրահամու զգնամ ընկալայր. լրեալ.
Լուսաւորեա զաչս սրտից ստանալ մեզ
ողորմութիւն ի քէն որ զողորմուն. զի մի ընդ
մեծատանն հայցեսցուք ի բոց հնոցին
ծագիւ մատին ջուր ի զովացուցումն. լրեալ։

Որ զլոյս ածայինս քոց բանի. ծագեցեալ
յաշխարհս համայն խաւարն անգիտութեան։
Լրեսաւորեա և զմեզ հօր իմաստութիւն։
Որ զհամբէն դատաստանին օրինակ.
Նշանակեցեր առ մեծատուն և զղազար
ցոյ։ Ներհակաբար տալով զոր ասա ընկալ
լան։ Ո՛ որոյ անգաչեսցուք զքեզ տէր.
փրկեալ զմեզ ի հրոյ մեղաց և տանջանաց
հանգչիլ ի գոգն նահապետին աւրդարոյ։
Որով և մեք ընդ հրեշտակացն դասուց.
անբաժանելի՝ սբ երրորդութեան։ դ. հանդ
ձայնեալ երգեմք զ փառս ի բարձունս։

Աստուածորեայ անուն քոյ յաւիտեան գձ
տէ՛ր Յ՛ր ամ։ հայրցէն մերոց։ Հ

Ամն ա՛նուան քոյ մեր ծի. մի մատ
ներ զմեզ խսգահ. տ՛ Յ՛ր։ Բարձրացու ԷՔ
ցանեմք զրվելով զանուն քոյ սբ. տ՛ Յ՛ր։
Ի զ տ՛ր օրհնեմ ցեալք և զ բարձր ապարէք գ
զնայ յաւիտեան։ Ո՛ր իյերկրէ իյերկինս

հանքարձաւ ի վէր թեւոց հողմոց. ժողով
ուրդք օրհ։ Որ ընտրի ի քարձունս յաթոռս
ընդ անչմէ քարձրելոյն. քա՛հանայք օրհ։

ա Եւ՛ ծ՛ռ զեմ յորոգայթէ որսողին. և
յա՛մ վրտանգէց ապրեցո. և՛ ողոր՛մ
մեզ։ Յաներևեալ թըշնամւոյն և ի գայլտ
նի նեռէց քանարկուին պա՛հեա և՛ ողոր
Փրկեա զիս ի յանցանաց մեղաց ի մոց. և
նորոգեա զիս հոգւովք գի՛տո՛ւթեամ։ և՛ ողոր

գ Զ հայրն երկնաւորը օրհնեցէք ընդ հբ
ըեշտա՛կս որ միայն է թագաւորը փառաց։
Որդին՝ մի՞ածի՛ն գոհութիւ՛ քարեբա՛
նեցէ՛՛ք որ եկն և փրկեաց զմեզ։
Որ մի՛խիթարի՛չ ա՛ք զհոգի՛ն ամ շունչք
քանրեբանեցէ՛՛ք ո՞ր լուսաւորեաց զմեզ։

դ Փառաւորեա՛լ է անուն քո՝ յաւիտեան
ամենի՛ծ հայրցէ՛ն մերոց։ Ա՛ ա՛քրահամու
սիրելւոյ քո. մի՛՛՛՛ մերժեր զմեզ ի՛՛՛՛ս
պանռ ամենայն։ Ի՛ տաճարի՛ քում խընդրեմք
ի քէ՛ն. մի՛՛՛՛ ա՛նտես առներ զ՛՛՛՛ զմեզ ամենայն

զ Զ ա՛՛՛՛ր օրհնեցէ՛՛՛՛ք քարձր ադրարէ՛՛՛՛ք ըզ նա
յաւիտեան։ Որ փա՛ռաբանի յանմարմնոց
հրեշտակաց. ամենայն ազգի՛՛՛՛ն ք գո՛վերով
քարձր։ Որ երկրպագի ի դասուց քերո
բէից։

բէրից. քանզի նայ ք օրհնելով ժողովուրդք
առաւել բարձր արա։

Ով մեղաց իմոց զիս ազատէր. որ ես ո
նաւապետ բարի. շնորհեա ինձ նաւահան
գիտութիւն հայր ամենակալ։ Խորհրդ պատրա
նաց զիս կորուսանեն. այլ դու նաւապետ
բարի. շնորհեա։ Որ միայն իշխանդ ես
թողուլ զմեղս. և ես աղաչեմ զքեզ
առ թող ինձ զմեղս իմ հայր։

Օրհնեմք զքեզ անբակիզբն առ ընդ մ
հրեշտակս քո իյերկին։ Օ օր հանդ
պազ օրհնեսցուք զմիայն օրհնեալ թագա
ւորդ. զի դու միայն ես փառաւորեալ առ
յարանցն քոց։ Արժանի ասել զբարեբու
թիւն քում հանապազ քեզ վայելէ օրհնու
թիւն. զի դու միայն ես փառաւորեալ
փառքդ քեզ աւրծ։

Օրհնեալ ես տէր և փառաւորեալ անուն հ
քո յաւիտեան. աւրհնեալ հայրցն մերոց։ աղ
Օ օրհնեալ գոութիւն երից մանկանցն ընդ սե մի
բոբէսին բարեբանեմք. օրհնեալ ես տէր։
Օ անյաղթելի հրզօր թագաւորդ. ընդ
քերոբէսին բարեբանեմք. օրհնեալ։ գ
Զ տէր օրհնեցէք և առաւել բարձր արա
բէք

ընդ ընդ նա յաւիտեան։ Արցէք Յերկրը
պանդեալն ի հրեշտակաց զփառաւորեալն
անդադար. բարեպաշտութեամբ օրհնեցէք։
Արցէք Յայհաւորը զփառաւորեալ զամենա
ն զերրորդութենն. զանբաւելի զբնու
թենն քահանայք օրհնեցէք և առա։

ա Վերձեալ է օր գալոյ քո տէր. լուր
ձայնի աղօթից իմոց որ կարդամն առ քեզ
ամենայն։ Դանից իմոց ունկընդիր
եր և ի մի՛ առ զանցանս իմ. զառաւ
տուս որ կարդամն առ քեզ. ամենայն։
Որ ընկալեալ ի խորոյս ջրոցն. նր
զհոգիդ քո առաքեա առիս որ կարդան։

ա Երանեալք ընտրեալք ընդ ամենայն
իւրկինս. Տուր մեզ ի մասնութիւն փա
ռաւորելոյ ընտրեալ ի տուն և ի գիշերի. ընդ
հրեշտակսն քո ի յերս։ Տուր ձայնի աղ
թից ժողովրդեանն քոյ. ամենայն մեր ապա
ւէն պահելով ի խաղաղութեան։

ե Այրցուն մերոց ընտրեալ ընտրեալ բանեմք
որոյ օրհնեալս ի յաւիտեան։ Ամ՝ ուխտի
հարցն մերոց. մի՛ մերժեր զմեզ ի քոյ բա
զում գթութենէդ. որոյ։ Յայհաւորը ատե
նի և յայնմ ամենայն յայնմ ամենայն ամենայն

ձանց մերոց. ոմն. Զ՝զ որ օրհնեցէք զ
եւ բարձր արարէք զզ նա յաւիտեան։
Զ՝ցէք զ՝րեք մանկունքն ի հնոցի՛ն մի՛ա
բանութեամբ երգեցին աստուած. ամենակալն
գործքդ որ զոր զոր օրհնեցէք։ Զ՝սցէ՛ր
զ՝ւ զայն տեսեալ անօրէն արքայի՛ն
զի՝ ոչ այրեցին մանկունքն ի հնոցին՝. զանհի՛
հարեալ աստուած եւ եր՛ս բարեբանեմ
զանմահ թագաւորն։

Զ՝ղորմեա՛ ինձ ո՛ զի՝ քեզ զ միայնոյ մեղայ։
Զ՝ռանեալ լուա զիս ի՛ տըղմոյ յանցանաց
աղբիւր բըժըշկութեա՛ն. և ողո՛ ղորմեա։
Յարեա՛ փրկեա՛ զի՝ս ո՛ր հոգեւոր և մարմ
մնոց ունիս իշխանութի՛ն. և ող։

Զ՝ռաւօտ խաղաղութե՛ ծագեա՛ ի մեզ մարդ
դանէր եւ կենցո՛ղ։ Զ՝մանալի՛ լուսով ըդ քո
փրկի՛չ. լուսաւորեա՛ զ մեր զ հոգիս եւ
կենցո՛ղ։ Զ՝ւ յա՛մ ի վերստանդէ՛ ամրացո զ մեզ
ընդ հովանեաւ անձի՛ վերդ քո սրբոյ եւ կենցո՛ղ։
Օրհնեալ ես տէր աստ՛ծ հայրցն մերոց.
Ո՛ր հրաշալի՛ ձայնիւ վերնոցըն դասքն
զքեզ փառաւորեն՝. օրհ. Զ՝զարիանց ձայ
նիւն երգեմըք քեզ թագաւոր փառաց. օրհ
Զ՝զ որ օրհնեցէք զարձր արարէք զզ նա
տեսալ

հ

աղ

մի

գ

առեալն ի քերովբէից։ Արցէք զ Լոյսն անքննի
նին ի հայրական ծոցոյ առաքեալ. օրհնեա
ցէք զարքայն։ Արսցէք Որ զանզգաս որդւոց
մարդկան ի յիրէն անհաղորդեալ. օրհ։

ռ Պիրաւորեալ յանցանօքն անձն իմ առ քեզ
ամէր հանմբարձի զաչս իմ. թո՛ղ ինձ ըզ
մեղս իմ մինայն զարեգուն. Լսողքդ
մեան ինձ ամբ ըստ մեծի ողորմութեանդ։
Ործանեաց զիս զարագործ թշնամին և
կանմի իսպառ զինս որսալ. հա՛յր զարեգ
ո՛ւթ զբժշկեա զվիրաւորեալս և ողոր
մեաց ինձ ամբ։ Ընդունդքդ մեղանց պաշ
ուեցին զին զի զանզուամ են քան զաւազ ծո
վու. առ քեզ զ ամէն պանղատի՛ մ։ փրկ
կեա ի վրատանգէս Լսողքդ մեան ինձ ամբ։

ա Փա՛ռ ամենայն ազգաց թագաւորին յաւիտենից։
Որ յանմատոյց լուսոյ ծածկեալ զանընդ
փառակից գորով հօր. քեզ հրեշտակք ե
գեն ասելով. փա՛ռ։ Բանհանայք և պաշտօ
նեայք ամ եկեղեցւոյ. անդադար քեզ
ընդ հրեշտակս երգեն ասելով. փա՛ռ։

գ Որ հնեալ ամ ստերայ՝ Ի ծ հայրցն մերոց։
Ա ռ ուխտի քոյ առ հայրսն. փրկեա
զմեզ ի հրոյ և ի քարոզութեան ազգն ան
բեցո

ըեցն զմեզ. ամբոխ հայրցէն մերոց։
Որ նշատիս իքրօքէս և բարեբանիս ի սերբո
բէրից. յանձանց խոնարհաց ընկալ զ
բանաւորս պատարագս ի մէնջ. ամբոխ։
Պոծրնք ամենեքեան զտէր օրհնեցէք. և բա՛ր գ
ձր արարէք զ ընա յաւիտեան։ Պ. ի շերք
զտէր օրհնեցէք։ Օ թագաւորքն յա
ւիտենից՝ զամբոխ արարիչ. օրհնեցէք և բա՛։
Աղբերք զտէր օրհնեցէք։ Օ էանկիցն
հօր և հոգւոյն. զմիածին որդին՝ գովե
ցէք և բա՛ր։ Խսրայէլ զտէր օրհնեա։
Օ փառանկիցն հօր և որդւոյ. զնորոգող
սէր զհոգին բարեբանեցէք. և բա՛ր։
Օ անապական զհոգևորս զգանձն յա
պականացու կենցաղոս ծախեցի՝. այլ առ ո
քեզ միայն պաղատիմ բարերարս փրկիչ
խնայեա ի մեղուցեալ ծառայս։ Օ ցանկ հո
գւոյ իմոյ քակտեցի և եղէ անբարուն ակ
ն՝ բեթ. այլ առ։ Ասատանքանց եղէ ես ոպ զարմա
ւենի պիտղակերոյս ոպ ճիթենի. այլ անյի
շաչարս և անոխակալ փրկիչ. խնայեա ի մեղ։
Ընդունիր զ ամբոխ ընկալ զնոս և կեցո։ ա
Յօրհնութիւն ի նոր օրհնեսցուք զ քեզ
քրիստոս փրկիչ մեր։ Խսրբութիւն քում

բարեբանեմք զ՝քեզ քրիստոս ամենայն մեր։

ԺԿ Զ՝քեզ երկրպագեն զբարեբանեն մանկունք
եկեղեցւոյ։ Արեգական արդարութեամբ լոյս
ճշմարտութեամբ քանի զ՝։ Յարևելից
և յարևմտից ի հիւսիսոյ և ի ծովէ. քեզ
երկրպագեն ամենք զարարածք. և զ՝։

ՀԲ Օրհնեցուք զ՝ամենայն պատարագ
քեզ ի մատանել արեգականն վերայ առա
քեմք. թագաւոր յանիտենից։ Ամենակալ զ՝
ձուեալ թշնամւոյն. ամենանկարող զ՝ի
վերդ քո պահպանեա զմեզ. թա։ Ի մշ
տընջենաւորն քո լերանց. օրինադրեցեալ
փառաւորեալ ամ զերրորդութիւնդ. թա։

ՀԳ Պահպան խընդրեմք ի քէն զ՝ մի անտես
առներ. այլ շնորհեա խընդրողացս ի քէն
զամենայայղթ զօրութիւն ամ խաչի քո. յօգ
նութիւն ամենայն մերոց։ Ամ մի տար սատա
նութեան զոտքս մեր փերկիչ. այլ ամրացո
հաստատուն հաւատով յանձինս մեր.
զյոյս զսէրն և զհաւատս մինչև յաւիտեան։
Ողբերացուսցես ի մեզ զշնորհս քո զի
զորմութիւն. առ աջ խոստովանիցուք հա
ւատով ամ զերրորդութիւնդ. զհայր և զորդ
դի և զ՝ամ զհոգի դ յաւիտեան. ամէն։

Որուրք ամբ հայր ամենակալն. ամ գկ
խարհի ողորմեաց մարդասէր. ամբ հ
հարցքն մերոց։ Որուրք ամբ որդիդ աղց
միածին. մեղաւորացըս թողութիւն շնորհ մի
հեա մարդասէր. ամբ։ Որուրք ամբ հո
գիդ ճշմարիտ. ի հանսեալ բարկութիւն էգ
ամրացո մարդասէր. ամբ։ Ի զտէր օրհնե գ
ցէք բարձր ամարէք զնա յաւիտեան։
Զենոցն ցոլանայր ընդ ի ջանել հրեշտա
կին. և մանկանցն օրհնաբանեալ էին. բան։
Յարուցեալ ազարիանք բարբառեցան զզ
քրօբէական օրհնութեան երգելով. բան։
Արիատոն ամբ ամատուծոց. ողորմ ի ր
մեա։ Ընօրհնութեամբ ի մեղս երկնեաց զիս
մայր իմ. ազատեմ փրկիչ. ողորմ ի։
Ի երաւորեալ մեզոք անկանիմ առ քեզ
փրկիչ մի անտես առներ. ողորմ։
Անընակիզեն ամբ զհայրն ամենակալ. ա
բարեբանեցէք ընդ զբարթուն այերկնից։
Առ ի հօրէ ծնեալ զորդին միածին.
բարեբանեցէք հրեշտակային ձայնիւ։
Ա՛ւ զնորոգող սբ զհոգին ձայնիւ դ՚ենծու
թեամբ. բարեբանեցէք անլռելի ձայնիւ։
Ստեղծած բարձրեալ ահաւոր. և սքանչել հ
լագործ

լաց-ործ արարիչ անձանց մերոց. օրհ-
նեմք զքեզ զայրծ հայրցէն մերոց։
Որ իջեր ի մէջ հնոցին և փրկեցեր մեծ
ըստանչելեօք զեբրիս մանկունսն. այրծ։
Դեզ հրեշտակք երկիրպագանեն և սեր-
բեքք սրբոյ ասացեալ ձայնիւ օրհնեն զքեզ այրծ։
Գ Պործեալք ահն ըզ տէր օրհնեցէք զարարածք
և բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեան։
Տիւք և գիշերք զքեզ տէր օրհ-
Իսրայէլ զ տէր զ տէր օրհնեսցէք։
Ամենայն ժողովուրդք երգով
օրհնութեամբ. և բարձր։
Դ Արքայաւորն հարաչանօք ի տանձարին
էառ զ քաւութիւն. նովին ձայնիւն և
ես գոչեմ. ողորմեա ինձ այրծ։
Բազակն աղաղակեր ի խաչին յիշեա
զիս այր. նովին։ Նառակ որդին աղերս
սանօք աղաչէր զ քեզ. հայր մեղայ երբ
կինս և առաջի քո. նովին։
Դ Ընտրեալ ազգն ամ և թագաւորեր երկնաւոր.
բանիբանեալ ի զորաց անմահին երկնաւո-
րաց. ըզ քեզ օրհնեմք հայր անըսկիզբն։
Խոնարհեցար ի բարձանց վասն մերոյ փրկ-
կութեան. արձակին ի կապելոց և բըժիշկ հոգ-
ւոց

ւոց մերոց. զքեզ գովեմք որդիդ միածին։
Որ եկիցդ ես ընդ հօր և փառակից
միածնիդ. բաշխող պարգևաց և տրւօղ
ողորմութեան. ըզքեզ բարեբանմք նբ
հոգիդ Հրշմարիտ։

Երկնեցէք զմեզ տէր. և օրհնեցէք զա՛ մկ
նուն նորա։ Գովեցէք զմեզ տէր. և բարե
բանեցէք զանուն նորա։ Հեռատարանեա
ցէք օր ըստ օրէ զփրկութիւն նորա։

Տուր մեզ տէր զօգնութիւն ի նեղութեան. հբ
զի՝ օրհնեսցո՛ւք հանապազ զանհաւոր ա-
նուն քո նբ։ Պահեա՛ զմեզ տէր յամ փոր
ձութեէ. յաներևոյթ թշնամւոյն և ի
գաղտնի նեռոյ։ Որ յոյս մեր և
ապաւէն յամ ժամանակի. որ օրհնի՛ս
հանապազ ի քոյոց արարածոց։

Գովասանս անջո՛ յ ձեռուին քո տէր պահեսցէ հբ
զմեզ. և՛ոչ նիրհեսցէ որ հովուէրըն
զիսրայէլ։ Օրհնութիւն սրբոյ խաչի՝ քոյ
քրիստոս պահեսցէ զմեզ. և եղիցի մեզ
պահապան ի տուէ և ի գիշերի։

Ն՛տուր երկիւղածացդ քոց ընչայն. և՛
զին յաղթեսցես ընդդէմ աներևոյթ
թշնամւոյն։

Պարեն ընդ անմարմնոց զօրաց Հրեշտակաց.
Մանկունք քառասնաթիւք սեբաստականաց
Գ. անգի արիացան դէմ անօրինաց։
Զմայլեալք սիրով վերին արքային փառաց։
Ա. որ որս իջեալ յիսուս ի լինջն սառած։
Զլսակ լուսոյ շնորհեալ յերկինս հրաւի
րեաց։

Լոնոն սրբոց Յոհաննէսեան. որ է Եբրատացոյ
Կոստանդեանոն.

Յսօր ընդ անմարմնոցըն դասս պարեն գկ
որք ի սեբաստիայ Ճըգնութեամբ
պատերազմեալք. յաղթեցին Էգ
թըշնամւոյն. բարեխօսութեամբ սոցա քն խը
նայեա ի մեզ։ Յաւելոյ մարդութեան անօրէն բըրդ
նաւորին. ածային արութեամբ վանեալ. տա
րեալ ժուժկալութեամբ հանմբերեցին տան
ջանացն. բար։ Յաձուլին լպատուական մար
մնոցն ի դըժընդակ օդոյն. տանգնապէին
ի լըճին սառուցելոյ յանտանելի տանջա
նացն. զայս ի յերկինս հանմբարձեալք և
զոգնութիւն իքէն խընդրէին. որ յոյս և
ապաւէնդ ես քոց սըրբոց խընայեա ի մեզ։

Յսօր զանյաղթելի մարտիրոսացն. եկեղ ՀՀ
ղեցի տօնեն ըզ յիշատակ Ճըգնութեն. որք
ի սեբաստիայ պատերազմեալք ընդ թըշնա
մւոյն յաղթեցին քաջութեամբ. սոցին աղա
ջանօք քն խընայեա ի մեզ։ Յսօր անտա
նելի ջարջարանօք նահատակեալք ի լըճին
սառուցելոյ երանելի քառասունքն. որք
ի բարձանց անձառելի Ճառագայթիցըն
նըշուղիւք տապացեալք լինէին. որ ի ջերմ
ի մեջ

ի մէջ սրբոց քոց ՝ի՞ս խընա։ Յ՚այսօր ի
լրումն ածայինն երգոյն անցանէիր ընդ
ջուր. մաքրեալք ոտ՝ զոսկի փորձեալով ի
հուր. և համբարձեալք ի յերկնային զի՛
նուորութիսըն գաստելով ընդ անմարմին
զբարթունան. որ՝ ես փառաւորեալ ի մէջ
սրբոց քոց ՝ի՞ս խընա։

գձ Յ՚այսօր տօնելով զշիշատակ քաջ Եւ յաղ
Տ թող վրկայինցն. որք ի սերբաստիայ արիւն
բաւ ընդ դիմամարտեալք հերքեցին զմո
լութին անօրէն կուապաշտութեանցն. բա
րեպաշտութեամբ զքեզ դաւանեալ մինանա
կան ՝ի՞ զ երրորդութիւն. օրհնեալ տէր
աստ՚՚՚ծ՝ հայրցըն ըմերոց։ Որք հանգի
ստացեալքք խրախուսելով ընդ երկնային
զի՛նուորութեանցն զորոյ՝ցն հոյլսն. Եւ
միաբան՝ նոր՝ ՝ութեամբ յանկնարկեալն իւրեանց զ՚
քեզ վերայ կարդայի՝ն յօգնութին. ամե՛
նայ կարող զօրութեամբ միշտ թագաւորը
յաւիտենից. օրհ. Ոսկ բ՚ղխումն յոր
դաբուղխ ՝ի՞ զ արեանցն. ի ձուլի՝լ ապա
տուական մարմնոցն ի դըժընդակ և օդոյն.
և վերնա խնամ տեսչութեամբ Ճառագայթ
արձակ վայելմամբ զոր՝որ՝ելաւ պըսակըս

յանմաստից լուսոյն. քեզ յաւէժ ժամանակ
հալ՝ենչմամբ ընդ հոգեղենացն դասս
վերս երգեսցուք. օրհ. Զ՝ տէր օրհնեցէք գ
Զարձր արարէք քյանղթողական ձայնիւ ընդ
բանակեալն ի մէջ սըրբոց. Զ՝ յսօր հրաշք
փառս ծագմամբ որդի՞ն միա՛ծին. զՀառա
գայթս ամծուլթեն՝ երևեցուցեալ ի մէջ
լըճին. արփի՞ հրաշ փայ՝ելմամբ լուծա
նելով զպաղումն դառնաշունչ դըժոխն
դա՛ կ օգոյն. ե՛՛՛ ՀՀՀ՝ և քարձ արա՛ւ
Զ՝ յսօր վերանորոգօղն՝ զ հոգի՞ն ճըշմա
րիտ նախագուշակ տե՛սլեամբ հօտապե
տին յայտնեալ ըզ գա՛ նձըս հոգևորս.
և զոյգ ճա՛ ճանչ հրա՛շի՛ք ի փայլումն
նըշուլիցն համահանաքեալ ի հոսա՛նս
ջուրցն. ե՛՛՛ ՀՀՀ։

Հրաշափա՛՛ռ ծագումն լուսոյ քոքրիս
տոս. որ ի մէջ լըճ՞ճի՛ն. զըւարճացոյց
ն՝ զ քառասունն. ողորմեա՛ մեզ ա՛ր ծ։
Հ՝ուսափա՛՛՛ յ ողորմութե՛ քո շ՝ նորհ.
ծագեալ ի մէջ քառասնից. զուարճա
ցոյց ն՝ զ մա՛՛նկունան. ողորմ։ Զ՝ Դանիելի
վըկայք քո՝ ք՝ս նահատակեալք ի պատե
ղամէջ. և ընկալան զանապական պըսակս։
ողորմ։

ՅՍՕՐ ցընծան դանք հրեշտակաց. քանզի անուանքդ ճշմարտ գրեցան ի դպրութիւն կենաց ով սոքա քառասունք. ընդ որս և մեք երգեսցուք քի ի օրհնութիւն։

Ով երջանիկ ճառագայթք որք զօրութիւք ածայնոյն ըզ պազումն լուծին եղ կացուցին և աղօթիւք ըզ պակասումն ջորրածրդ տասին լրացուցին։

Մեք և սիրեցեալք ի քնէ լուսաւորիչք աշխարհի. պարծանքդ սոքա եկեղեցւոյ. քան ընտիրսեցին առ տէր վասն ձանց մերոց։

Յանուն Յիսուսի Ոսանպրնսակայ ցընոն տօնիս. պայծառացեալ հաւատացեալք պրնսակողին. որք ի սերբաստիայ. ծնանիվրան զծովածուփ կենցաղոյս լուծին ըզ վրատանգ ճրգնութիւք սոցա։ մարդասիրութեանցոյ և քոց զհանշտութիւն անձանց։

Թրիանձիվր երկնառատ ճառագայթիւք փայլանայիր ծնվրն սուրնայի պատ լրնծին. վասն զի պատուական ընտրեանցն հեղլր. զկապուտակ ըզ ծնվրն վարդագոյնն ներ ըկէր. ճրգնութիւք սոցա։

Խանգաւր վրերկնաւոր. որ ընզ թիւ սրբոց. քոց բարեգթութիւք ընլրցեր. զմիաբան

նութիւնքս

նութիւնը մեր օրհնեա. զի միայն ոչ
ծցառեալ իբանասարկուէն ելցէ արտաքս ի
կորստեան կանն բանիցն. Հրգնուս։

Յայսմ մեծապէս պանծացեալ ցընծայ Հշ
սիոն. ընդ յաղթող Հրգնութեանն սրբոց
քառասնիցն. որք հաւատով Հանդիսան
ցան. և միանձնեալք սակէին. օրհ
նեալ ես ամենազօր թագաւորը անմահ։
Յայսմ կացեալք առաջի բըլռնաւորին
յանտեսին ի սեբաստիայ և ըզ դառնու
թիւն սառնամանեացն Հաւատով քաղց
րացուցին. և նոցա միանձնեալք սակէին։
Յայսմ ամբարձեալք զաչս իւրեանց յեր
կինս. կոչեցուցին ըզքեզ տէր յօգնութիւն.
գեր ի վերոյ տեսեալ բոլորեալ պրսակըս
յանմատոյց լուսոյն. և նոցա միանձնե։
Յայսմ բանցեալ եղեն դրունք վերին
երուսաղեմի. կոչեցուցին ի ըզ քաւասուն
սին յանձառ ի փառան և յանպատում
ի կեանս. և նոցա միանձնե։
Յայսմ սեբաստիայ եղև երկրորդ յորդա
նան ի ջամբ որդւոցն աստուծոյ. և փայ
լէին ամենայն պրսակքն ի վերայ սրբոց
քառասնիցն. և նոցա միանձնե.

Ը.սկ ՝որ ցՅ՝ՅՀՀանՆէս ցԳեՏրոս ցանդրեաս՝
յաղՀԹս կացեէք ՀընկՆել ի մէջ փորձանաց։

Լոանոն հինգ երրորդ կիրակին.

Զ՝ պատուիրան Հրեշտակութեան բակ
աւանդեցեր եկեղեցւոյ քոյ Քրիստ.
անսասնման ժանանակաւ և աղօթել էր
միշտ առ. ամ՝ հոգւոյն և մարմնոյ։
Որ ըզ քան քոյ օրինաց հաստատեցեր
գործով մեզ օրինակ. հանելով ըզ գե
ղերն իգլուխ յաղօթսն անառուծոյ. զնուա
թեաւ մերով տնօրինաբար որոշում կըրկնի
ծուէնը ամենայն։ Ո՛ որոյ և մեք ապա
ղաւթեսցուք առ քեզ Քրիստ. շնորհեա մեզ
յամ ժամ լինել քեզ յանդիման։ մա
քուր աղօթիւք ընտ անմարմնոցն որ
կիրս։ Ազանջանօք առատուա ծանծնելն
անապական քուսմ ծընողին. զի մանալի
անչափ սրտից մերոյ։ բայցեա ողորմութեամբ հայել իլոյս քոյ Քրիստ։

Լանատաւորը արդարութեամբ հաստատեցեր
իմեզ ըզ միտքս մեր. դատել զհոգի և ըզ
մարմին։ արդարապէս դատմամբ ընտ
օրինաց քոց Քրիստ։ Ոչ անիրաւ դատա
ւորին որ ի քաղաքն բնութեամբ մերոյ. ոչ ու
նելով զերկիւղ քոյ սոյ հրոյ. և անպատ
կառ ի մարդկանէ ոչ առնելով դատ զըր

կեցուցն։ Այլ անմահ ենք փեսայեդ այրի
հոգի՞ մ պատ՞ղաւոր։ ուստ զերրաւորունքս քո
իմ՞ում դատաւորի՞ս։ առնել ինձ դատա
տա՞ն արդար ընդ ոսոխիմ՝՝ ամենոյ ի մոյ։
Անարի՞ մ կոյս անարատ զանապական փե
սայդ աղա՞չեալ։ զի՝ հաշտեսցի՞ ընդ այրի
եղեալ հոգի՞ ես։ Եմ միաւորեսցի՝ դարձեալ
սիրով ընդ հեռացեա՝՝ լն ի նմանէ։

զգ. ԶԿ Ո՛ր ի սկիզբն փրրկուեցե՞ մերոյ օրինակի
երեւեցար մանրգարէի՛ն մօսիսի։ աստուա
ծայի՛ն վահեալ բոցով ըզ մորենին՝ անկի
զելի։ ինմանե՞ւի կուսական ծնընդեանն։
օրհնեալ տէր ա՝՛ծ հա՝՛ցըն ըմերոց։
Ո՛ր յօրինակ քո գալըստեանդ յաշխարհս
առաքեցեր զմօսէս ի յեգիպտոս։ ազատե
լով զհին ի սրայէլ։ արեամբ գառինն՝՝
խորհրդոյ ոչ եւ դու գա՞ռն ես քո կենա
ւոր՞ արեամբդ ըզ նորս ի սրայէլ։ օրհ։
Ո՛ր ինմանութի՞ կարմիր ծովուն բաժանե
ցեր խաչիւն ըզ ծով աշխարհահան։ ի՞ր
տա կեցուվ զի մանալ՝ զգլուխ վիշապին ի
վերայ ջուրց։ և առաջնորդեցեր ամպով հոգ
ւոյն ժողովրդեան ի քո ի յերկինս։ օրհ։
գ Ի՞զ տի՞ր Ա՝՛՛՛

ամ՝ ոչ ըզ ամ՝ ր օրհնեցէք։ Գ. Յաօր մանքրի
ցուք պահօք քառանանօրեայ ընտ մօսխի. զի
եկցուք ի լեառն իմանալի՝ առ ամ՝ ծ. ա՝.
Գ. Յաօր ընդ մեծի՛ն եղիայի սըրբեալք
պահօք. զի՝ տեսլեան ամ՝ ծայի՛ն լուսոյն ա՛ր
ժանասցուք հոգւոյ. ա՝։ Գ. Յաօր պա՝
հօք ՀԸշմարտութեն՝ եկցուք ի լեառն փո՛ր
ձութեն՝ ընդ քի. պատերազմեալք ընդ
թըշնամւոյն. զի՝ յաղթեսցուքնոր վա՛ւ. ա՝։
Գ. Ստուածածի՛ն գերագոյն քերոբէից
բանի՛ն բարձօղ որ զամենայն կրէ զօրութ
թեա՝. բա՛ր ի խօսեա՛ առ ամ՝ ր վասքն մերոյ
փրկի՛չ Ս՝ աւթեան։ Ամ՝ր սըրբութեան
բարձրագոյն սերոբէից զանտեսանելի՛նքեանց
ինքեզ կրելով ծանգեցեր զլոյս աշխարհ։
բա՛։ Ա՝ամ՝ ա կենա՛ց որ զանմահութեա՛ ապ
տուղն ի քէն ետո՛ւր նախնւոյ մօրն և՛ այն ի
մահաբեր երկնա՛նցն ազատելով. բա՛։
Ա՝ատաւո՛ր արդար որ հաստատեցեր ի մեզ
դատող բնութեա՛ ըզ միտրս մեծ։ շնորհեա՛
սրմա դատել զանձինս ի բաւամբք և արդա
ութեա՛՝ ամ՝. խնայեա՛ ի մեզ տր ողորմութեա՛։
Ա՝եսայ երկնաւոր հարսին քո եկեղեցւոյ.
զայրի՛ եղեալ ի քէն զհոգիս մեղ՛ ծք. մաք
ըեա

ըեւ՝ գլ՛թուեթք եւյօդեւ ի քեզ միու
թք՝՝ի՛՛. խնայեա՝։ Ո՛ր մանհուամք մարմնոյ
քո մեռուցեր ըզ մեղս. եւ յարուցեալ քո
յարուցեր ի մեզ զարդարութի՛ծ. տուր
զօրութիւն հոգւոյս կամաց հնազանդել
ըզ կամըս մարմնո՛՛ի՛՛յս. խնայեա՝։

Ո՛ր փառաբանիս ի հրեշտակա՛՛ց ընդ հօր
եւ հոգւոյն. քի՛՛ս ուրդ ի աստուծոյ. խոնար
հեցար ի հողեղէն բնութիս՝ համբերելո՛՛վ
խաչի՝ վասըն մեր. վասն որոյ գլ՛թա՝ ի մե՛՛զ
մարդասէր փրկիչ։ Ո՛ր ընդհի՛՛ն մարդն
մեր մեղա՛՛ց ի խաչի՝ն սպաներ. նորոգելով
ըզնո՛՛՛ր մարդն արդարութեա՝. յուսով կե
նաց անվախճանից ի նորոգո՛՛՛ւմն նոր
ագամայ. վասն։ Կենդանարար քո յարու
թեա՝՛՛դ անմահ թագաւոր. կենդանացո՛՛՛
զմեռեալսն մեղօք. կենդանակա՝ն գործովք
բարեաց ընտ լուսաւո՛՛՛ր քոց պատուիրան
նաց. վասն։ Ո՝ նորհեա՝ մեզ տ՝՛ր ըզ գաստու
թեա՝ արթուն լինի՛՛՛լ ըստ դըռնապանին.
զի՝ ի բախե՛՛՛լ ն՝ եթ փեսայի՝դ բացցուք ընդ
սի՝րտըս քոց մըտից ընդ քեզ և հօր քոյ և
հոգւո՛՛՛դ լի՝նի՛լ օթեվան. և երգեսցո՝ք
քրրո՝ղդութե՝՛՛դ ըզ փառս ի բարձունս։

Յայսմ օրացոյցն մեր ոչ այլ ինչ է, զի զերիս մանկունսն ի հնոցն փայ
ռաւորեալ յաւիտեան։ Արդեւ՝ մանկունքն ի հնոցին ասեցեալ վ. օրհ
նեալ թագաւորն ամենայն։ փառաւոր։
Ի ինչուցի՞ն ընդ ոգոց հրոյն բորբոքելոյ
ոյ. ձայնիւ քաղցրութեամբ երգէ՞ին։ փա՛ռ
Զոր օրհնեցէք գործք տեառն զտէր զանա
յաւիտեան։ Զ թագաւորն քրիստոս հրեշտա
կայն օրհնութեամբ։ գայրձ։ Պահանայք
ուծ ածանելով ժողովուրդք առաւել գա։
Ամբառնամ առ քեզ զաչս իմ զնայ
եաց յինս գերթութեամբ ոգ քով և ողորմեա։
Զուն ես յոյս և ապաւէն իմ։ զերծո զիս յո
ղոգայթէ մեղանց։ և ող։ Պարեցուցէ իմ և
փարկէ զիս յորոգայթէ մեղանց
Ոչ հրն երկնի և երկրի ամարօղ և յոյս մեր։
Խնայեա յանձինս մեր քս թագաւոր
երկնի և երկրի։ Պաշտեմք ընդ քեզ այդ
ամրա փարկէ։ յուսացելոցս ի քեզ։
Յայսմ օրացոյցն մերոց աղ։ որ ի նեղութեանէ կե
ցուսցես զմեզ։ առաւեալ փառաւորեալ
յաւիտեան։ Յաղթող զորութեամբ քոյ քս։
ի հրոն ընկեցեալ պահէին մանկունքն։ որք
գլուխն

գլուխ՝ն զօգնութիւն ցօղութիւն օրհնութեան։
Զ ի՛ջուցի՛ ցի՛ն ըզբոց հրոյն. ըզ սպառնա
լինն արհամարհեցին ընդ ըզբանաւորին. ընդ
ջորրոն՝ ընդ հրեշտակի՛ն օրհնանքն։
գ Զ սո՛ր օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք ըզնայ
ւիտեան։ Տի՛ւք և գի՛շեր ՀՈ՛ՐՔ ԵՎ ՍՈՒՐ օրհ
նեցէ՛ք բարձ։ Լե՛ռ ընդ սո՛ր օրհնեա
ցէ՛ Ի՛ՆՁ։ Օ ա՛ստծոյն յաւիտե՛ն։ Ամ։
ա Ա՛ստվածութի՛ւն յանցանօք ծանրաբեռուեալ
անձն եմ. միայնոյ քեզ մարդասիրի՝ ա
ղաչեմ ողորմեաց ինձ ո՛ր ծ։ Ընդ ղխմամբ
աքսորածուանը և հառաջանօք սրտի իմոյ.
անդադար հոյցեմ բազմամեղութիւն քա
ւեա զին՝ ո՛ր ծ։ Անզմագոութ մարդասէր
շնորհեա՛ զթողութիւն իմոյ՝ յանցա՛նաց. զի
ա՛ռ քեզ միայն պաղատիմ. քա՛ւեա։
բ Ո՛ւ ի բանրձո՛ւնը բնանկեա՛ղդ ես և ի՛ քեզ
եմք ապա՛ւինեալ. արարա՛ ծք ա՛մ ՝ն՝ր հնեն
զքեզ։ Ո՛ր մոլորելոց հովի՛ւդ ես դարձի՛ ի
մի՛ն ջ՝ ցասուցեալ՝ քո՛. ար։ Ո՛ր ծարաւելոց
աղբեւրդ ես և քաւիչ ես մեղաւորաց. ար։
գ Ո՛ յաւիտեան։ Ո՛ր հնեալ ես յաւիտե
ան։ Ամ։ Ա՛ստ ծ հաւրցն և ամ յաւիտենից. օրհն։
Ո՛ր նքատիս ի վերայ քերովբէից գոհ վեալ. և
մի հ

և առաւել բարձրացեալ ես յաւիտեան։
Ի զ որ օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա գ
յաւիտեան։ Խնամագաւորը գորով անման.
բարձր արարէք ըզ։ Ընտրատեսչն յաթոռ
փառաց. բարձր արարէք։
Ամ մարդասէր որ զմաքսաւորն արդա ո
րացուցեր. քաւեա՛ զին ըզ մեղաւորս։
Որ քաղցնցիս հանդերձի՛ քո զմերձեցեալն
իքեզ բնժըշկեցեր. քա։ Որ բանիս հրաման
նի՛ քո զանդամալոյծն առողջացուցեր. քա։
Ամ լուարթունք երկնից հոգևոր երգով։ ա
ի ձայն հընչմամբ զքեզ փառաւորեն։
Ամ երկրաւորք տեսակք բանաւորք հօտի.
ձայնիւ երգով զքեզ փառաւորեն։
Ամ տէրութիւնդ քո հանապազ օրհնեմք.
որ ի բարձունսդ ես փառաւորեալ։
Որ յամի ցուցեր ըզքո՛ պքանչելի՛սդ. և՛ հ
ի բոլորից փառաւորեցար երեակ միութի՛.
զքեզ ընդ օրհնաբանսն բարեբանեմք։
Որ ըզ բորբոքեալ ըզ հուրն ի ցօ՛ղ փոխեցեր.
և զարդեալսն ինքմի՛ն պահպանեցուցեր.
զքեզ ընդ օրհ։ Որ ըզ բրանոնս թի՛ թագաւորն խորտակեցեր. և զյուսացեալսն
ի զօրութիւնդ քո փառաւորեցեր.

զքեզ

գ զքեզ զընդ օրհ։ Գործեալք ոչ ընդ զոր օրհ
նեցէք։ Բարք զարձը արարէք յանուն տեառն։
Գիշերեալք ընդ զոր օրհնեցէք։ Բ զ նելոյ
տեառն ի յաթոռս փառաց. ընդ զա՛ րեբա
նեան ի հրեշտակաց. ընդ նա անդադար
օրհնեցէք։ զա՛ր։ Ամարայեալ զոր օրհ
նեսցէք։ զ։ Որ յահէ փառաց ածուլթեն
դո՛ղա՛ն զբարութիւնք երկնից. ընդ նա։

ա Որ զաղաղակ կընոջն այլագունոյ. առ ըն
կալեալ փրկիչ մարդասիրապէս. և զի մա
սպաշխարութիւն. արա արժանի զոր ձայն
մեղուցելոյս ընդունող։ Որ հանաջմամբ
ձայնի աղաչանոյն. ոչ լրեցեր փրկիչ ըն
դունակ մեղաւորաց. և զի։ Որ զառաջ
նապարգևի քո նշխար. ոչ խնայեցեր ըն
ձեռել շանցն հովուասիրի. և զի։

բ Արկնայի՞ն զօրութիւնցն զինուորութի՛ւնքն
քեզ երեք սրբեանդ կանյանդադար փա
ռաբանութիւն։ Ռաքելոց և մարգարէից
ընդ դասք. փառաբանեն սաղմոսով. փա՛ռք
վերածագողիդ զ՝ զլոյս։ Ամենք հանդի
սակիցք ընդ նոսին. փոխանակեա՛լք ընդ
ը վերին զօրսն ը գոչեցուլ սաղմոսք
փա՛ռք ի քարձունս աստո՛ւծոյ։

Զ՝ շնորհատաւորեցա զոհանամք զոլ քէն. տ՝ր
ամենայնի հարցէն մեզոց փրկագործեալ յաւիտ
եան։ Զ՝ երկայնամիտդ ես յամի. ինչ՝ յ
ես ի մեզ տ՝ր ամենայն հար։ Զ՝ տանջարի քոյ
խընդրեմք ի քէն. մի՛ ահատես առ ներ զմեզ
տ՝ր ամենայն հայ։ Զ՝ զտ՝ր Զ՝ զքո տերութիւնդ
հանապազ օրհնաբանեմք։ Զ՝ ի՞նչ էր ի հնո
ցն փրկիչդ զմանկունն ի ձեռաց անօրի
նաց. զի՛ զուցեր զ զհուրն հողմաբեր ցո
ղոնին. զ՝զքո։ Զ՝ զգէին մանկունքն ի մէջ
հրոցի՝ ն սաղմոսիւք և՝ օրհնութիւ. զո
վէ՞ն զքեզ թանգաւոր փառաց. զ՝զքո։
Զ՝ նկանիմ առաջի՝ քո և խընդրեմ զթո
ղութիւն յանցանաց իմոց. մի՛ անտես առնիր
հայր զաղաչանս իմ։ Զ՝ ղաղանկեմ ոչ մաք
սաւորն. և հեղուսմ զարտասուս իմ առաջի՝
քո ոչ զատանին. մի՛ անտես։ Յաներևոյթ
թիշնամւոյն պարտեցայ. և ի գաղտնի՝ նե
տից բանսարկուին վի՛րաւորեցայ. մի՛ անտ
Զ՝ հնեցէ՛ք զզ տ՝ր յերկինս զօ՛րք և ամ
հրեշտակք. որ հոգի՛ք դ ես հարկաւորք
թե՞. սպասաւորի՛ք տ՝ն։ Զ՝ հնեցէ՛ք զզ
ամ՝ր յերկրի՝ կենդանի՝ն կայուածք.
որ տեսանիդ ես բանսուր հօտի փառաւոր
նիք

նի՞ էք տ՚ն։ Օրհնութիւն նոր ելցուք
ցեր՛ք տ՚ն եկեղեցի՛ք սրբոց. որ ուրդի՛քդ
էք վերի՛ն սի՛օնի՝ օրհնաբանի՛ էք տ՚ն։
Նանապա՛զ օրհնե՛մք զ քե՛զ անհասանելի
լի փրկի՛չ. որ միա՛նդ ես փառաւորեա՛լ
տէր յարարածո՛ց քոց։

Տէր ամե՛ծ մեր. որ հաստատեցեր զ լոյս
և զխաւար ի սկզբանէ. օրհնեա՛լ ես տ՚ր
ամ՚ծ հարցըն մերոց. Պարգա՛ւէն դանիէլ
աղօթէր առ տ՚ր ամ՚ծ. ապրեցուցանե՛լ զե
ւրի՛ս մանկո՛ւնսն ի հնոցի՛ն ի բաբի՛լոնի։
Բարձր ա՛րարէք զամ՚ծ հա՛ր ցըն մերո՛ց յա
ւի՛տեանի՛ց. որ ապրեցո՛ց զօրհնաբա՛նս ի ձեռ
ուսց մա՛հու։ Ո՛զ տ՚ր Ո՛զ նա՛ ամենազաւրն
բարձրացո՛ւցանե՛մք։ Ո՛ր ի՛ տուէ՛ օրհնի՛ ան
դադար ձայնի՛ւ սրօ՛բէ՛ի՛ւք և մարդկա՛մբք.
է գի՛շերի և յա՛մ ժ ամու. ը՛զ նա։ Ո՛ բո՛ր բո՛
քեա՛լ ըզ հո՛ւրըն շի՛ջուցի՛ն աղօթի՛ւք ա՛ռ
մանկո՛ւնքն ի՛ հնոցին. և ըզ հրա՛շալի՛ ըզ
ձայն ը՛ հրեշտա՛կս ե՛րգէ՛ի՛ն ասելո՛վ. ը՛զ նա։
Ո՛նկան իմ առաջի՛ քոց՝ ՀԱ տէ՛ր ՀՐ. բանզ
մա՛մեղի՛ս ո՛ղո՛ ըմեա։ Ո՛ղա՛ղակեա՛մ առ քեզ
փրկի՛չ՝ ՀՇ. քա՛նանացո՛ւցն ըզ ՀԱՅ՝ն. բան
Ա՛նքնաւորին հառաջմանմբ. կա՛րդա՛մ առ
քեզ

քեզ՝ որ ինձ զփրկիչ և զարբեցարար։

Ամ Երանելիս ասեմ ձեզ ընդ ամենայն ազգաց
ուխտին՝ առ հայրն երկնից. փրկեա՛ զմեզ
մեզ յաւիտենական հրոյն. զքեզ օրհ-
նեմք զոր տեսեալ հրոյն յինքեան զարարողդ
և զայրեցողդ զնութիւն անկիզանելոյ առնէր.
զքեզ։ Զի որ օրհնեցէք զարարն այրա-
ցէք զի նա յաւիտեան։ Զուիշ ինքն զքեզ
զտէր օրհնեցէ՛ցէ՞ք. զարարն այրա։
Իսրայէլ զտէր օրհնեսցէ՛ք։
Զաղաղմանցն յինձ՝ ասողմութիւնքդ քով մեծ
ամ ծ. զի կարօտ եմ ես շնորհի քոյ և ողորմ-
մութիւնդ. ողորմեացս և լուր ինձ զարամա
մեղի։ Զոր որ ճայնի ողբալոյս և ցաւա-
գին պարտատանաց ցս. որ ամենիվ կամ
առաջի քոյ իմ զարաջարս վարուս. ողորմե.

Լ՝ենկայ՝ Տէր զաղաչեցանս քիմ և՝ զհառաջելենըս
սըրտի իմոՀ՝ Ց. որ աղաղակեմ ոչ կինըն
քանանացի՝. որ ելանցին։

ա Լ՝ զարձանց Լ՝ քեզ վայելէ՝ օրՀնութիւն
Տէրդ։ Լ՝ր անմարմնոցըն դասուց Հաստատէ
ես զա՝նին. քեզ վայելէ օրՀնութիւն։
Լ՝ր մարմնաւորաց ազգի՝. արարիչ ես
ձեռնօք. քեզ վայելէ։ Լ՝ր մեռելոցըն յոչ
սոՀ յարութիւն ես ձա՝յնիւ. քեզ վայ։

մկ Լ՝անկուն՝ք ըզ Տէր օրՀնեցէք որոյ ա՝
նունն որ է՝ն. և միշտ եղիցի անուն Տէն օրՀ
նեալ։ Լ՝ամգամ՝ք լուսոյ զարդարեաց զաղ
գըս մարդկան թագաւորն ՅԻ՝ս. և միշտ։
Լ՝դե՝ք լուսոյ տո՝ք ըզ փառըս Հօրըն
լուսոյ. որդւոյն միածնի և՝նը Հոգւոյն
յաւիտեանս ամէ՝ն։

Հբ Լ՝ զքեզ կարդամ՝ք յօգնութի՝ որ ա՝նքՀն
ա՝նկամ՝ք պա՝Հես զինարա՝յէլ. և զի՝ս փըր
կեա՝ ի փորձութէ՝. ալէլուիա՝ ալէլուիա։
Լ՝ զքեզ աղաչեմ՝ք Տէր անսասա՝ն նեՀի պա՝Հ
եա զոՀ՝ըս մեր. ի՝քո նը ի պա՝տուիրանի՝դ.
ալէ։ Լ՝ զքեզ փառաւորեմ՝ք Տէր որ ինչ
տէս ի վերայ՝ երկրի՝ Հերպեան կենդանեաց
և Հայի՝ս քաղցրութ՝ի՝ յարարածըս քոյ։

Կոնոն Սրբոյն Գրիգորի Հայոց Լուսաւորչի.

Յաւուրս զուարճաց եալ ցընծայ ի կեղեցի. գրախտ ածառունկ ծաղկեալ յորմէ տրեալ մեզ պտուղն անմահ հուրթեն որ գրիգորիոս. և ապրող ոգին թերով ելից ըզ տիեզերս ամ։ Դարուն նակ ողկոյզաբերը ճըշմարիտ որթոյն. մըշակեալ հայրական ածային ն աջոյն. յորմէ բղխեաց բաժակն ուրախարարը տրրտմեցելոյ աշխարհս. ծրով արբեալ ըզ մայրեցաքաղ յուրախութենէ հոգեւորը. Դարնանաբերը

հընչումն հանրաւային հողմոյն. Հառաջագոյ
թեալ հրով ամենայն հոգւոյն. որով հալեա
ցաւ սառն կռապաշտութեան հիւսիսոյ ազգաց
ազանց. և եղեն ծաղկեալք ամենայն գիտու
թեամբ։ Դրախտ նորազուարճ տընկեալ
յաշխարհիս Հայոց. բազմանջան քրիստոնեայքդ
ամենայն գրիգորիոս. արքեալի վտակաց հոսման
քարոզի Հրշմարիտ բանին. ծաղկաւէտ լը
ցեալ հրաշագեղ տընկօք։ Արկնային լոյս
ծագեալ ի յերկրի ցուցեալ. ոգեծառացեալ
փայլմանմբ ի յարփւոյն կենաց. որով հեթքե
ցաւ խաւար թանձրամած Հայաստանեայց
ազգի. և տեսին զլոյս ընորհաց ամենայն հոգւ
ոյն։ Զ օրաց հրեղինաց անմարմնական դա
սուց. պարակցեալ ցընծան ընդ հողանիւթ
բնութեան. որ ընծայեաց ամենայն զամենայն գրի
գորիոս. որով ընդ ի երինն ի փառս ուղղափառ
հաւատոյ մանկունք։ Լանկան բարւոյն կեր
պարան ի բարեաց. հովուապետ բարի ամենայն
գրիգորիոս. քաղցրանձայն հընչմամբ դաշն
ձուցիչ մոլորեալ հօտին. ժողովեալ ի հօտ
Հրշմարիտ հովուի։ Ի ներեալ յայ քահա
նայապետ անբիծ. քարոզող Հրշմարիտ ամենայն
բանին. ընծայեցեր ամենայն զընորժողովուրդ
մաքրեալ. հրաւիրեալ ի փառս վերնոյն սիո
նի։ Զառաջ պարծանաց անշաւնեաց կազ

մեալ.

մեանալ։ առաքելականն վարուք տէր գրիգորիոս
ոս։ յօրինեցաւ բազմանգոյն ականմբք հանդի
սից նահատակութեան։ վայելուչ պըսակ հիւ
սեալ սրբ եկեղեցւոյ։ Յառանգորդ եղեր
հայրենի սեպհական հօտին։ վիճակեալ թա
գէոսի սրբ առաքելոյն։ պարգևական զաւանգ
կենդանի ընշխարաց նորին։ շառաւիղ շնորհ
հաց աղօթիւք հայցեալ։ Ի փշաքեր արմա
տոյ վարդ կարմրերփեան ծաղկեալ։ առաքե
լաշնորհ տէր գրիգորիոս։ ամուշահոտ բուրմամբ
լրցեր ըզ հայաստան աշխարհս։ յայտ
նեալով ի մեզ ըզ հոտ գեղութեան։ Ուսապան
ծառ ծաղիկ իսերկրի ցուցեալ։ բլժիշկ հոգւոց
մերոց տէր գրիգորիոս։ քաղցրաճաշակ
արմաւենի ի տանն տէր տընկեալ։ պարարատ
ցեալ պըտղով հաւատոյ մակնամբք։ Սոս
տովանօղ քի ճըշմարիտ վըկայ։ բազմաչան
չար նահատակ տէր գրիգորիոս։ զպակասու
թեն չարչարանաց տան ի մարմնի քրիստ կրեցեր։
որով ցընծայ եկեղեցի ի փառս որդւոց սիո
նի։ Ընօղ հոգևոր ճանման սիրով։ գոր
ովագոութեամբ հայր պարծանաց տէր գրիգորիոս
։ չարչարանօք մարմնոյդ մաքրեցեր ըզ
մեզ ի յաղտոյ մեղաց։ և ծընար որդիս լուսա
փայլ բանիւդ։ Ներպարան փառաց մի ծա
նի որդւոյն։ մարտիրոս յաղթօղ տէր գրիգոր

ընեա։ բանեռա երկաթիս ընկալան ելկնագ-
նաց թանթք ատոյց քոց ն՝ բ։ զի բանեռեցեալս
ըզ մեզ յերկիւղն ձոյ։ Հայաստանեայց Հայր
Հաւատոյ հեղինակ ընտրեալ։ Զի գնողա
կան վարուքդ առ ի գրիգորիոս։ ի կոչեցեալս որ
ընտիր Հոսեալ յարեն նէ սրուքն սրբբանեալ
մարմնոյդ։ Հաստատելով ըզ մեզ ի վէմ Հա-
ւատոյ։ Զայնուհետև մաղթանօք ըզ յիշատակս
քո տօնեմք։ լուսաւորիչ Հոգւոց մերոց Հայր
գրիգորիոս։ կամակիցս երկաթիս ծանուցեալ
դանուկակ ըսկեծ կախարդանաւ ընկալեալ։
գեանամանծեալ ծընանդրութիւն ծունկք
մարմնոյ քոն ՝ բ։ ¶ Եկօք Հաւատոյ ընդ ծով
աշխարհիս անցեր։ վ ըշտակիր մարգմնով առ
գրիգորիոս։ տանջեալ ջարդեցան աճ-ակիր
բանրձք ամենդամոց քոց ՝ բ։ զի զլուծեալ ան
դամք Հոգւոցս Հաստատեցեա վեր ըրստին։
Ընշմարիտ Հոգւոյն Հանճարով ի լրցեալ։
աղ բերանբաբ շնորհիւ՝ առ գրիգորիոս։ ստո-
րանգլուխ եղեր ջրաշարջաբ պարպանմամբ
և ուռուցմամբ Հրգնեալ։ զի լուացեա ըզ
մեզ ի յաղտոյ մեղաց։ Ոնաքրոզական անդ Հա-
մեմիչ Հայաստանեայց եղեր։ արիաբար Հրա-
կոչ Հայր գրիգորիոս։ աճ-ային օրինացն
բեռնաբարձ ողամբ կրեցեր ըզ ծանուցի
աղին։ որով բարձեր ի ձի՛ նչ զբեռ ի՛ նրա մե-

ղաց։ Յեռեալ ընդ գակեւոյ. ակամբքք պայմաս
եակեան մարդարտաշարս հիւսեմք. զչարչարան
նաց քոց Թիւ եր գրիգորիոս. գեղարանօք
անուանօք և սուրբանօք չարչարհնար տանջեալ.
դանդանեալանդս և գայլս ամ ծաբանն բե
ղանոյդ։ Ա՛հա սատակ բարն քի ընտրեալ.
ամբքայի՛ն զինաւոր եր գրիգորիոս. ստորա
գլուխ կախմանմբ դառնահոա շընչմանն՝ ա
ղի՛ աբար տարան. զի՛ ուղղեսցես զգ նաց
ոտից մերյերկի՛նս։ Ճ ամուի՛ղ լուսազարդ
ճանապարհի՛ն կենաց. յերկրին աւետեաց
հետեօղ եր գրիգորիոս. մոխրաշունչ եղեբ
քաղաքս ընկալեալ հոգի աշունչ ուընկամբդ
պարգևեալով ուրախութեամբ ծնունն։ Ա՛ս
կիսաձոյլ գերագոյն պատուական գբ լխոյն.
համանմանեալ հոգւոով հայր գրիգորիոս.
կլուփեալ հարուածովք եդեալ իմամուս
ծազարդ գլուխքն. որով բարձրացան գբ
ուխք կորացեալ մեղքք։ Ինաշխարհիկ պաբ
ծանք հողեղէ՛ն բնութեա. չարչարանքք
ժուժկալեալ՝ տէր գրիգորիոս. տատասկաւ
տանջեալ քերանքք քերեալ և կապարաւ հա
լեալ. խանձողեցան նրշխարքք քոնբ ոակե
ղացդ։ Պարակից հոգեղինաց երկնայի՛ն զբ
ղանցն. սրբբանփայլ զգեստուքք տէր գրիգորի
ոս. է խոր վերապի՛ն իջեր է տրղմին ի մէջ

դառնա

գանուն աշուն է օձիցն. զի փրկեսցես զմեզ
ի չար վիշապէն։ Ի Երմեռանդն աղօթիւք
և հոգևոր սիրով. վանատանկեալ յուսով տէր
գրիգորիոս. զանկեալքս էյերկնից ի խոր
անդընդոց զվիրաւորեալքս մեղօք. վերաբե
ր զեա ընդ քեզ յերկնային խորան։ Եւ տին
քաղցրութեամբ մեզ ի վերուստ շնորհեալ. ե
ր ի ուք հընկօք ամօք ի վերապին ճրգնեալ
ճծայն տեսլեամբն եղեալ բժիշկէր զ
հարուածեալսն ի դիւաբաս խ սաստիցն. և
լուսափայլեանիւ բըղխմամբ հաստատեցեր
ի հաւատս։ Խոսկալի տեսլեանն ի վերուստ
յայտնեալ. մարգարէն հրաշ հոգւով տեսա
նօղ եղեր. բացման խորանին վերնակաւն յար
կին և երկնային լուսոյն. խառնելով մարդ
կան ընդ հրաբուն զօրացն։ Սարդագոյն
արեամբ վըկայիցն տն. մաքրեցաւ երկիր
ի յաղտոյ մեղաց. որ և հիմնեցաւ խորան խոր
հրդոյ տաճարն տէրունական շինեալ. յորմէ
բըղխեաց աղբիւր քաւութեան մեղաց։
Ձանն այ տեսանօղ բարի. արժանացեալ
շնորհիւ տէր գրիգորիոս. կործանելոյ ազ
նեաց քակտիչ մեհենեաց զօրութեամբ խաչին
քահանայապետ ընտրեալ ճծային յայտնու
թեամբն։ Պաքուանուշն հրամանաւն ի վերուստ
կոչեալ յամուսաքելական աթոռս տէր գրիգորի

ին։ յորդառատ քանիւ հոգեւոր ծնընդեամբ
լուսաւորեցեր զՀայաստան աշխարհս։
ընդ ամ տեղիս շինեալ խորան փառացն աստ։
Յանկարծ սրոգէից անմարմնական վարուք
մաքրարփայլ մարմնով տէր գրիգորիոս։ յանա
պատի բնակեցար հանգոյն յօհաննու և է
ղիայի ճրագնեալ։ օրէնքս դիր ուծային պատ
գամաց ընդմանն մեծին մասիսի։ \։ ի ծնելոցս
մեղքք տարապեալ որդեանցս։ ուծանդուրթ
ծընօղ հայր գրիգորիոս։ հայցմամբ աղօ
թիւք առ հայրն երկնաւոր խընդրեա։ կա
տարել զընթացս մեր ուղղափառութեամբ։
Փրկաւէտ մահուան կենարար քանին։
կենդանի վրկայ տէր գրիգորիոս։ առ ծը
նեալն ի հօրէ որդին միածին լոյսն ճշմա
րիտ հայցեա։ լուսաւորել զանձինս մեր
ուծայինգիտութեամբն։ Բնաւոր քաղցրախօս
ուծային հոգւոյն։ յօրինեալ մարմնով և
մասամբ հոգւոյն։ առ քաղքեալն ի հօրէ
փառակից որդւոյ ոչ հոգին մաղթեա։
զի մաքրեսցէ զմեզ ի մեղաց մերոց։

Երինք ամ այսօր ցընծացէք ընդ մե
ծապայծառ փառսըն սեպուհոյ գեղ
ցարազանց լերինն։ քանզի ինման բնա
ցաւ նոքն գրիգորիոս սիւն լուսոյ հայանոցն
նեայց ոչ եկեղեցւոյ։ որով ցընծայ ի

փառս

փնտրեա վերնոյն սենեակի։ Եվ առաւել խոս
ելի՛ն խորհրդո

ահերմանի։ յորմէ զբազխեաց աղբեւրըն
լուսոյ ջրոցս զարեհանմն և վրտանկս յոր
դամ խաղաց հոսանօք։ որով ցընծայ եր
կնիցս ի բերս արմատեաց։ Ընդ ընդեամբ
նոր կուսին՝ յայրըն բեթլեհեմ յորդորեցան
դըստերքն եւային ընտիր կուսութիւն
մայր քի։ յորում ծագեցաւ խորհուրդըն
պայծառ երկնանմանն լերինն ի յայրըն մա
նեա մաքրակեան վարուք։ որով սրբութիւնք
միշտ էյաղտոյ մեղաց։ Խորհուրդ խաչելոյն
գերահրաշ տեղւոյն գողգոթայ՝ ծաղկա
պէս ի մէջ ն լերինն տեսանի։ զոր ինն ար
քայական սպանմանըն գործի՝ կենաց ար
քայն՝ ի կենաց գործիս նըւիրեալ։ որով
փրկեցեալ ըզմեզ յաւիտենից մահուանէ։
Ո՛ խորհուրդ սեպուհոյ սեպհականն փա
ռաց հոգւովն սրբոյ մարգարէին ծա
նուցեալ։ զոր և հարցանէր զխորանն ոյ
և ըզլեառնն տեսանն թէ ով բնակիցէ։ զոր
և տեսաք առ ոտքն գրիգոր կատարեալ։
Ընդ ինքն վարուք արդարըն հոգւովն բա
նիւ Հրշմարիտ և ոտքն սրտիւ տէր գրիգո
րիոս։ որում ցանկացան զօրքըն սրօքէից
բերանք հրեղէնք յերկնից ի յերկիր խոնարհ
հեալ

հեռալ ի տեսս մարմնով Հրգնողին. որ և պա-
տիւ տեղոյն անուանմբըն կոչի։ Նովուին
հրսկողին՝ Հրշմարիտ և քաջ հովուին՝ պատ-
կերի՝ հովիւքն եղեն հետևողք. զոր անփո-
փոխեցին զմարմինըն մաքնար մերձ իյայրըն մա-
նեայ մեզ գեղ ախտից մաքրութեան՝. որով
սրբութիւնք հոգւով ի թունից վերշապին։

Շ տքիաին նոանոց գէրէգոէ հայոց լուսաւորչի։

Դկ
Հ

Որ ի հօրէ առաքեալ արեգակն
այրդար. ծագեցեր ընդ տիեզերս
զ լոյս քո առաքելովքն. զ քեզ
քարեբանեմք ամբ հայրցըն մերոց։
Որ փոխանակ առաքելոցն. առաքեալ եմ
քարոզ. առաքեցեր հայաստանեայց զ ա-
նքըն գրիգոր. զ քեզ։ Որ զ լուսաւորն
անդիտութեան հիւսիս սակայնացս. հա-
ստատեցեր լուսափայլ քանիւ սրբոյն գրիգո-
ր. զ քեզ։ Զ զարմանալի ընդ լուսաւորչին լու-
սաւորեալք նովաւ քարոզք արարեալք զ
լոյն անբնաւորեր։ Զոյսոր ժողովուրդք
հայաստանեայց աշակերտեալք ճշմարի-
տութեան իձեռնն սրբոյն գրիգորի։ զ քեզ։
ծերհնեցէք զ լոյսն անբակիզելն քարոզք

գ

արարեալք

ամարէք զ՝զնայաւիտեան։ Բ՛ոյսօրնորոնծ-
նեալք աւազան՝ նաւն. լուսաւորեալք իմա-
տութեամբ՝ ի ձեռնէն սնբ լուսաւորչի՝ ըստ Ի՛ Հ՚ն.
գովեցէք զ՝զլոյսն ի հօրէ. քարոզեր ամրա։
Բ՛ոյսօր երկնաւոր պատարագ գին. կատա-
ղողք քահանայութեանն ի ձեռնէն սնբ քահա-
նայապետ՝ տի՛ Հ՚ն. քարեբանեցէք զբաշ
խողն ընորհաց. քարոզ։

Ո՛ր կոչեցեալ զ՝զհեռանցեալսն ի հարսա-
նիս քո միածնին. զմպել զբաժակն իմա-
տութեան ի ձեռնէն սրբոյն գրիգորի՝. քա-
ղեխօսութեամբ՝ սորա ողորմեա՛ մեզ տէր։
Ո՛ր գերագոյն քան զ՝զբնութեն՝ չարչարա-
նօք քո ընտրելոյն. դարձուցեր զ՝զմորոր
եալսն ի գի՛տութեն՝ զ՝զշմարտութեն՝. քարեբ։
Ո՛ր ի վիրապն անդ՝ընդ՝այինն ջաղխեր նո-
վաւ զգլուխ վիշապին. ի գբի ներքնոյն
ի՝ջմամբ նորին քարոզրացուցեր զմեզ ի յեր-
կին. քարեբ։

Բ՛ոյսօր զիմանալի՝ լուսոյն ծագօղն ի՝
խաւարի՝ նըստելոցս. զգրի՛գորիոս սնբ հայ-
րապետն. եկայք վերապատուեսցո՛ւք։
Բ՛ոյսօր զանապական հոգւոյն պարգևն
քաշխօղ՝ ուրդւոց թորգոմայ՝ յորդիս լուսոյ

նովաւ ծընեալքդ. Եկայ։ Յ՚սօր զանծայնին
բանին պարտիզին ի Հայաստան աշխարհի.
անշահեցարարեալք նման մանկունք. Եկայ։
Յ՚սօր երգէ եկեղեցի ուրդաւոր վք ի բարով
ընդ հրեշտակս. յիշատակի լուսաւորչի՝ն
վարք ի բարձունս աստուծոյ։

Ի՚սօր ասէ՝ եկեղեցի ուրախութիւն
ընդ յիշատակ սրբոցն գրի՝գորի. որով
լուսաւորեալ պայծառանացաւ վայելչապէս.
ի հանդերձիս յոսկէ հուռոյս զարդարեալ
եալ և պերճակեալ. օրհնեցէք զմանկունս
զքրիստոս թագաւորն։

Յ՚սօր ցընծայ՝ն նորածնեալ ուրդիք
լուսոյ յիշատակաւ սրբոցդ լուսաւորչին.
որով հրաւիրեցան ի հարսանիս՝ն այնմ
պակասն. մըտանեալ ընդ փեսայիս՝ն երկնա
ւորի ի յանուագայստին լուսեղէն. օրհ.

Յ՚սօր քահանայ՝ք հոգևորք պատարագ
գին ըսպասաւորք վերապատուեն զ
քահանայապետ՝ն ս՚ք. որով երկնայնոց
քահանայութեանցն հաղորդեալք. յոր
վերապիսխեալ այսօր մըտանեք ի սրբոց
թիւն սրբոցդ միշտ զարեխօսեալ առ տի՛ր
վայելն մեր. օրհնեա։

Դաւիթ Սամուէլ Նաթան. Անդրադարձք
հնոյ իսրայէլեան։

ԲԺ

ՀԸ

Զ՝ զ խորհուրդ քո գաղտնատեսանող յառաջագոյն գուշակեցեր. մարդա ըստինքն ինարայելն զորս ընտրեցեր յետ մեսեսի. որք խոսեցան հոգւովն սրբոյ զամանպատիկ օրինակօք. տուր մեզ փրկիչ ողորմութեն և զ մեղաց զթողութեն։ Լ՝ մերձենալ ամենց վերջին զոր տեսանողքն ծանուցին. զ հասանիլ մեր փրկիչդ առի վախճան ժամանակին. երևեցար ի մեջ մարդկան զգեցեալ զ՝ կերպ ծառայական. տուր։ Լ՝ վերերորդ աւուր զաղամ ստեղծեր ի տիպ քո տիրական. որ ոչ պանհեալ զ պատուիրանն մեր կացաւ զ պատմուճանն. իսկ նոր ադամդ ի վեց դարուն այց արարեր կորուսելոյն. տուր։ Տանջեր լուսոյ անընտրելին և առանգաստանանձառ բանին. որ զ նախնւոյ մօրն և այն բարձեր զանէծքն տրրտմալի. հայցեա յորդւոյ քո միածնի հօր հաշտութեանն միջնորդի. բաւականալ ի մեջ զ խառնվուն թեն և տալ զոգւոց զխաղաղութեն։

Լ՝ սատ աւետեաց մարգարէին որ առ փրկեալքս ապրեալքս գտանիդ. ցընծասք և մեք ծառք

ծառք անտաւոն ընդ գաղուստ ոնը՞դ կըրկ
նակի։ Շնորհեա՛ մեզ որ ընդ արդարոցն ընդ
առ ի՛քեն տընկեալ ծառոցն. այ՛ժ մյուսով
ըզ ուարճանալ և՛ յերկրորդին ընդ քեզ ցըն
ծա՛ռ։ Սըմին նըման տայ աւետիս զաքարիայ
նոր սիոնի։ Եթէ ուրախ լեր ահա գայ առ
քե՛զ խոնարհ և հեզ աղքայ. նըստեալ ի՛յէշ և
յանանակ կըրկ ի՛ն ազանց գոլ օրինակ. նը՛ա
տեալ դյաթոռ քերօ՛բէից նի՛սա գըթութի՛
ն մեր հոգի՛ս։ Օ՝ ահեղ փառաց քոց երև՛
ումն որ լինելոցէ յերկրորդումն. է՛տես
գաւ՛ի՛թ յառաջագոյն ծանոյց կանխաւ
ազգմամբ հոգւոյն. թէ՝ յայտնապէս ան
գայցէ հուր առաջի՛ ի՛ւր բորբոքէ. յա՛յն
ժամայ ի՛մ՛ զ խնայեա գըթա՛ քս և ողորմեա։
Ը. Ծածին անհանրանացեալ յերկրէ յերկի՛նս
հարսն ընծայեալ. յոր ժամ բանզմի՛ս լուսոյ
նըմանքս մի՛ ածնի դյաջակողմանն. յայնժամ
մանրթեա ընդ մեր ըզնոյն փըրկեալ ըզ մեզ
յահեղ բոցոյն. հա՛մադասի՛լ ընդ արդա
րոցն երգե՛լ քեզ փառս ընդ երկնայնոցն։
Ի՞ յանձառելի՛ ծոց հօր ծածկեա՛լ անքըն դկ
նի՛ն ծընունդ և բան. և՛ ի հրեշտակաց երկ հ
ըրպատգեա՛լ փառաբանի՛ր. ըզ քե՛զ բարեբան

նեմք

նեմք ամենայն հայրցն մերոց։ Զոր խոնարհուա
թեամբ իջեալ յաշխարհս շինիցեր զզ բոց մե
ղանց. ոչ ելրբեմն ի բանբիլոն ի մէջ հրմոցին.
ըստ։ Զոր ըստ նախանձայն մարգարէիցն ելիր
ի լրումն խորհրդոյ. զոր տնօրինաբար
կատարեցեր վասն մերոյ փրկութեան. ըստ։
Զոր օրհնեցէք բարձր ամբարէք զնայսմ
հետեալն։ Զոր յայտնեաց հոգին տեսլեանմբ
դանիէլի մարգարէ՝ ՚ի՛ ՚ն։ զմիւս ան
գամ գալ ընտեանին քի՝ զխորհուրդ։ բան։
Զոր զբարբորդ գազանն անհեղ զանպըստանմբ
եալն յա՛ ՚ծ՝ ՚ն։ ծանոյց բարձեալ զ
րուբ՝ ՚ծ որդւոյն։ բան։ Զոր զհինաւուրցն
ամ էտես ի՝ստեսլ յանթոռ քերբեր՝ ՚ի
կա՛ ՚ն։ և զորդի՝ ՚ն ամպս երկնից եկեալ բան
Զ՝ ամ՝ ծ՝ ի՝ն պայծառ՝ ն քան զերկին։ որ ի մեզ
ծ՝ ագեցեր ըզ լոյն մեծ և՝ գերազա՝ նց։ որով
խաւարն անգի՝ տուեթ հալածեցաւ։ սրբ՝ ա
կան ճայնիւ զքեզ բարեբանեմք։ և՝ հոգ
ևոր երգ՝ վ մեծացո՝ ցա՝ ցեմք։ Զ՝ մոպ թեթեւ
և լուսաւոր։ որ զանձրևն կենաց ի՝ քեզ հե
ղեալ ի՝ երկնայ՝ ին ծովէ՝ ն զոր հոսեցեր ի՝ երբ
կ՝ ին ծ՝ ա՝ ր՝ ա՝ ւ՝ ն՝ ա։ սրբ՝ ։ Զ՝ ա՝ ր՝ ա՝ ր՝ ա՝ զ փանկեալ
ամ՝ ատոյ՝ ն՝ ն՝ կ՝ ե՝ գ՝ ե՝ մ։ որ և՝ ծ՝ ա՝ ռ՝ ն՝ կ՝ ե՝ ն՝ կ՝ ա՝ ց՝ ի՝

ԱՅՆ ՏԸՆԿԵԱԼԻՆ ԱՄԱՀԱՆԿԱՆ ԱԼԸՏՂՈՒՄԷ ԵԼԻՑ
ԸՆԶ ՏԻԵԶԵՐԱՍ. ՍՐՕԲԷ։

Ո՛Ր ՈՂՈՐՄՈՒԹԻՒՆ ԶԳԵՑԱՅԸ ՄԱՐՄԻՆ. ԵՎ
ՆՈՐՈԳԵՑԵՐԸ ԸՆԶ ՀՆԱՑԵԱԼՔԱՍ. ՆՈՐՈՆԳԵԱՒ ԵՎ
ԶՄԵՆ Զ ՀՈԳԱՒՍՎ ՔՐԻՍՏՈՍ ԵՒ ՈՂՈՒԹԻՒՆԸ։
Ո՛Ր ԻԽՍՏԻՒՆ ՄԵՑԱՌԱՅՐ ՄԱՐՄՆՈՎ. ԵՎ
ԶՄԵՌԵԱԼՔԸՍ ԳԱՐՃՈՒՑԵՐ ԻԿԵԱՆՍ. ԿԵՑՈՒ
ԵՎ ԶՄԵՆ Զ ՀՈԳԱՒՍՎ ՔՐԻՍՏՈՍ. ԵՎ ՈՂՈՒԹԻՒՆ։
Ո՛Ր ՅԱՐԵԱՒՈՒԴ ԻՄՄԵՌԵԼԸՆ. ԵՎ ՅԱՐՈՒՑԵՐ
ԸՆԶ ԲՆՈՒԹԻՆԸՍ ՄԵՐ ՅՈՒՍԱՒՍՎ. ՅԱՐՈՒ ԵՎ ԶՄԵՆ Զ
ՀՈԳԱՒՍՎ ՔՐԻՍՏՈՍ ԵՎ ՈՂ։ Ո՛Ր ԸՆԶ ՍԻՐԵԼԻՒՆ
ՔՈՅ ԶՂԱՅԱՐՈՆ. ԿՈՉԵՑԵՐ ԻՆԳԵՐԵԶՄԱՆԷՆ.
ԿՈՉԵԱ ԵՎ ԶՄԵՆ Զ ՀՈԳԱՒՍՎ ԻՄԿԵԱՅՍ. ԵՎ ՈՂ։

Ա՛ՌԱՒՏՐԱՇ ՏԵՍԼԵԱՅՄԲ ՅԱՐՈՒԹԵՆ ՔՈ ՏԻՐ.
ԱՀԵՂԱԿԵՐՊ ՓԱՅԼԱՆԱՄԲ. ԶԱՐՀՈՒԵՑԱՆԷՆ
ԴԵՐ ՄԱՐԺՈՒԹԻՆՔ. ԵՎ ՄԵՌԵԱԼՔ ԸՆԴ ԿԵՆԴԱՆԻՍ
ՅԱՐԵԱՅԺԱՆ Ի ՀԱՒԱՏՍ ՀԱՄՕՐԷՆ
ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ։ ՕՐԺԱՍ ՓՈՌՔ ՀԱՅՐԵՆԻՔ
ՔՍ. ԺԱՊԻՍ ԻՅԵՐԿՆԻՑ. ԵՎ ՅԱՐՈՒՑԱՆԵՍ ԸՆԶ
ՄԵՐԱՄԵՌԵԱԼԱՆ. ՅԱՅՆԺԱՄ ԴԱՍԵԱՒ ԸՆԴ
ԱՋԻՄ ՔՈՒՄԻՆ ԵՎ ԿՈՉԵԱՅ ԶՄԵԶ Ի ՓԱՌՔԻՆ
ՔՈ։ ՕՐԺԱՍ ՀԵԾԱՆՈՑԱՒ ԴԱՍՈՂՈՒԹԵՆ
ՔՈ ՅԻՐ. ՍՐԲԵԱՍ ԸՆԶ ԿԱՆԼ ԱՇԽԱՐՀԻ
ՅԸՇԽԵՄԱՐԱՆԱՆ ՍՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆՆ։ ԺԷ

ղուլեան զմեզ ընդ ամրդարձն։ Յորժամ
եկեղեցի հարանացեալ միանայ ընդ փեսայ
ի դ. ընդ իմաստուն ն՝ք կուսաց մանացն
արժանանայ առագաստին ըզ մեմֆազ.
ընդ նոսին երգել ըզ փառս ի բարձունս։

դ։ Ասացեալ հայրցն մերոց ողորմեա։
Յրեք ժանկունքն ի հնոցին
երգէին. հայր անընկեալ զքն
Ել քեզ պարծեսցին անձինք մեր։
Յոլանէր ամպ ցօղագին և հովանի լինէր
նոցա. սուրբ հոգին քաջալերէր անսէրբ
ես ընդ ձեզ եմ յաւիտեան։

գ Յզ տէր օրհնեցէք և բարձր արարէք
զնա յաւիտեան։
Օ էակքդ զանձն հօր. որ երևեցաւ ի մէջ
հնոցին՝ օրհնեցէք ամ ազգք. և բարձր։
Ընդ զօրս հրեշտակաց. միաբանակա՛ն
օրհնութեամբ բարեբանեցէք զի վերա
քերօբէին. և բարձր։
Ընդ երիս մանկունսն. զհամաբանակիցն
հօր անդադար բարեբանեցէք քահանայք
ժողովուրդք. առաւել. բարձ։

դ Ի բինատոս ամ ի յոյս ապաշխարողաց. զնոր
հեան զթողութեն բազումս յանցանաց իմոց։
Ընդ

Բ։ Ու քեզ զատմամբ թագաւորութիւն պատուիրեսցի կարդամք մի մերժեր զմեզ յորդորմունս թեանէ քումմէ։ Եպ զանազան կեն աղաղակեմ առ քեզ։ յիշեա և զինս տար ի քումայրքայիւրեդ։

Յ Յիշեա զմեզ տէր յորժամ գայս թագաւորութիւնդ քո։ Շ Նորհեա մեզ տէր զթողութիւն զանցանացն մերոց։ Եւ սո՛ մեզ տէր փրկութիւն տակ մեծի տրութեանդ քոյ։

Զ Որոնեալ տէր ասուած հայրցն մերոց։ Բ Մենաւորը թագաւորը յաւիտենից։ Օրհ։ աղ։ մի։ Որ ի հնոցին զերիս մանկունսն ապրեցուցեր։ Օրհնեալ տէր ասուած։ Գ Զ տէր սրհնեցէք Օ արարիչն ամենայն։ Եւ քարձր արարէք զնա յաւիտեան։ Օ թագաւորին քոյ։ Եւ։ Օ նորոգող սուրբ զհոգին։ Եւ քարձ։

Ա Զ մեղս իմ խոստովան լինիմ առ քեզ քոյ։ որ միայնդ ես բանզմամբ թողութիւն ողորմութիւն ինձ ամենայն։ Դու տէր որ ոչ ցանկանայր մատուցանել զիս։ Եւ ողորմ։

Բ Զ քեզ օրհնեմք քեզ տէր զփառս մատուցանեմք

ցանեմք։ Զ՝զքեզ տէր ամենակալ անձինքդ
մեր օրհնեսցեն։ Օրհնեալ ես տէր. օրհ
նեմք զքեզ գովեմք և փառաւորեմք։
Հայրցըն մերոց օրհնեալ ես տէր. ուղիղ են
ճանապարհքդ քո։ Զ՝որդեր ես դու տէր ու
ղիղ են ճանապարհքդ քո. ընդ երկինսն
միտ խընայեա յանրանծըս քո։ Զ՝ի յաւէ
տենէից ես առաւել քարձրացեալ. աղաղակ
կեմք տէր ընդ երկնամիտ խընայեա յանրա։
Զ՝զ տէր օրհնեցէք և քարձր անրա
ցէք զնա յաւիտեան։ Տի՛ք և գիշերք
զ՝զ տէր օրհնեցէք և գովա՛ եւ փա
ռաւորեցէք զնա յաւիտեան։ Սրբոյկ ծնանիցիս զ՝ տէր օրհնեցէք զնա
ցեալ։ Օ՝ սատանայ. զ՝ տէր. տէր և արարիչ
ամենայնի. տէր գործք օրհնեցէք. և
քարձրացուցանիցէք զնա յաւիտ։
Զ՝ալիք յանցանաց զի՝ս ալեկոծեն. և մեղք
իմ քաղցրեսմ զի՝ս յանդիմանեն։
Զ՝որդ զինչ արարիցս մեղուցեալ անձամբս.
որ չեմ ապրեալ յանհաճելին հըրոյն։
Ո՝ղայ քեզ քրիստոս որդի՝ աստ. շնորհեա
զթորդութիւն քաղցրամեսմ յանցանաց իմոց։
Օ՝րհնեմք զքեզ անընկիզելի հայր. որ
յամ ժամ օրհնիս ի դասուց սերովբէից։

գովեմք զձեզ միածին որդի. որ անդա
դար փառաբանիս ի դասուց սերովբէից։
Ընդադար բերանովք անհանգիստ բար
բառով. բարեբանեմք զձեզ եթե զհոգիդ որ
փառակիցդ ես հօր և հորդւոյ։

Օրհնեալ տէր աստուած օրհնեալ։ ՀԳ
Օրհնեալ տէր աւրն ի ցօղեցեր երից
մանկանցն. օրհնեալ ես աւրն օրհնեալ։
Թանձրացեալ հուրն շիջոյց զբորբո
քեալ բոցոյն. ծանուցեալ բնութիւնս
աստուծոյ ես բարեբանեմք զձեզ տէր։
Զ զտէր օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա
յաւիտեան։ Զ. իշեցք զզ տէր օրհնեցէք
և առաւելեալ բան։ Զ զ տէր օրհ
նեսցէ Տէր որ է բաբելոն առաքեցեր զզ
միածին որդիդ. եթէ զհուր հանոցին
շիջուցեր յերից մանկանցն. ընդ նոսին
օրհնեմք զզձեզ գովեմք և փառաւորեմք։
Տէր որ իմեջ լերին. աղաչեցուցուցեր զզ Ը
ջուրն իվերն։ Տէր է սրտէ իմմէ. հան
ինձ արտասուս ապաշխարութեան։
Ի կեցից և ապաշխարութեամբ ապրեցայց
ի հանդերձեալ քոց դատաստանաց։
Ի ածութեն երրորդութիւն անբաժան Ը
նելն

նելի. որ ի հրեշտակաց անդադար ծառայեն
քանիս։ Ի նմանութենէ զինուորութիւնք. վասն
ռազմանեանն զոր քեզ իշխան հայր ասէ։
Որոնք կերպեան կենդանիքն վայելուչ
ազգաձակեն առ քեզ իշխանաց կից որդի
լեցայնդ ասէ։ Իշխանութիւնք ամենայն
գովեն զքեզ. ամենասուրբ հոգի և
բոլորից ասացեալ։

5 Երկնելոյս ոչ ասէ հայրցն մերոց. և
երկնելոյ անուն ոչ գտանի փառաց քոց. ասէ
հայրցն մերոց։ Զանազի նըւաղեցայք մեք
քան զամ հեթանոսս. վասն անուան սրբոյ
քոյ կոչեցուր զմեզ. ասէ։ Երկնելոյս ոչ
որ ընտրեսս ի քրիստոնեայս և հայիս յանդուգն
թանգաւոր յաւիտենից ասէ։ Զոր ոչ
6 նեցեալք. ես և բարձր արարեալք զնայսուի
տեան։ Որ յոչընչէ արար զամ արարածս.
ես և զարդարեացս բանիս երկնեցեալք. ես և։
Որ անդադար երկնեն ամ արարածք.
քանզի անայլ առաւել գովեցեալք. ես և։

7 Ամենազուսցեալ անձամբ կարդամ առ քեզ
հայր երկնաւոր. օգնեա ինձ ինեզուութեան.
որ մեղքս եմ մեռեալ օգնեա ինձ։
Ի բաւորեցայ ես յանարեւոյթ թշնամ
ոյն։

ոյն քաժիշկ հիւանդաց. քաժանիցեա զիմ
զհիւանդութիւն. որ մեղաքս եմ մեռեալ։
Սորոցայ ես որպէս զոչխարս կորուսեալ.
խնդրեա՛ զքեզ գերելոց. խնդրեա զիս ընդ
մորոցեալս. որ մեղաքս։

Որոնեմք ընդ քեզ անեղ անբակիզբն
հայր անհասանելի և փառաւորեալ յան
մարմնոց զինաւորութեանց։ Գովեմք ըզ
քեզ որդի հօր արանչակից բանդ. նորոն
գօղ և կեանք աշխարհի մարդկան. թագաւորը
յաւիտենից։ Օ քեզ բարեբանեն ամ
ազինք. մինչ ընդ նաբուղոս անբասական
աղբեւրս ի հոգիդ ճշմարտութեան։

Ասա՛ծ հայրցն մերոց բարեբանեալ
ես ի յաւիտեան։ Օ ի արդար ես յան
մենայնի. տէրը կեցո՛ զմեզ։

Հրամեա՛լ փառաւորեալ տէրը կեցո.
զ ամենայն օրհնեցէք. և բարձր արարէք
ընդ նա յաւիտեան։ Տուք և գիշերք ընդ
ամ օրհնեցէք և հրամա՛ն բարձր
արարէք ընդ։ Արայք հրեշտակք ընդ տէր օրհ
նեցէք հրեշտակք։ Օ երկնք ուրախ. ամ
և արանչիջ ամենայնի. ամ գարնանք օրհնեցէք
ցէք. և բարձրացուցէք ընդ ընդ։

ո Պ՝ենդայ քեզ ամ՝ր քաւեա՛ զիս. և ողորմեա
ինձ ա՛ստ։ Ամէնայն ամ բանաւոր հօտն
քո՝ և առ քեզ ապաւինիմ հոգւոյ և բա՛ն
խընդրեա՛ զի՛ս ըզ մոլորեալս. և ողորմե։
Ոչ ոք ոչ մեղաց ազատեալ եմ և առ քեզ
աղաղակեմ նաւապետ բա՛ն։ փրկեա՛
զի՛ս ի վըտանդէս. և ող։

ա Օ՝րհնեմք ըզ քեզ մանրդասէր տէր.
խընայեա՛ յանրաժ՛ելս քո՝։
Հ՝օրդ երկնաւորի՛ և մարդասիրի՛. օրհ
նութիւն և փառք ամենայն մատուցանեմք։
Զ ի՛ առ քեզ տէր տէր է՛ն աչք մեր. ի՛
քեզ յուսացաք պահեա՛ և կենցաղ ըզ մեզ։

մկ Դ՝ասնեն տեսանն օրհնեալ. յայսըմ հե
տէ մինչև յաւիտեան։
Ն՝ և եղիցի՝ ասնեն տեսանն օրհնեալ. յայ։
Փառաւորեալ ասնեն տանն օրհնեալ. յայ։

հբ Պ՝ըտցեն աղօթք իմ տա՛ր ի տաճարն սբ
քո՝. և առնքեա՛ ի մեզ տէրտաղ զօգնու
թիւն ի լեռնէ սրբոյ քումմէ։
Հ՝ովանաստի՛ ածք քո՝ տէր ի վերայ ստեղ
ծուածոց քոց. և առնքեա՛ ի մեզ տէ՛ր։
Օ՝ երեկոյի՝ աղօթս մեր ընկալ տէ՛ր քաւու
թիւնս ի ծնողի՛ քո՝. և առնքեա՛։

Զ՝ՈՒՆՔՈՒ յաւիտեան։ Զ՝ՐՀՆեա՛լ տէ՛ր ամ՛ենաբարեհաւատ սիրելւոյ քոյ մի՛ մերձեր ըզ մեզ. ամ՛ենայն հարց։ Զ՝ որ առաւել բարձրացեալդ ես յաւիտենից. գո՛վեա՛լ և փառաւորեալ. ամ՛ենայն։ Զ՝ՈՐԾԸՔ ՈՒ՝Ն ԸՆԶԱ՛Ր ՕՐՀՆԵՑԷՔ. ԵՒ ԲԱՐՁՐ ԱՐԱՐԷՔ ԸՆԶ ՆԱ՛Յ ԱՒԻՏԵԱՆ։ Զ՝ԻՇԵՐՔ ԸՆԶ ՆԱ՛Ր ՕՐՀՆԵՑԷՔ։ Զ՝ ԱՐԱՐԻ՛Ն ԷՆ ԱՐԱՐԱԾՈՑ ՆԱ՛Ս ԱԶԻ՛Ն՝Ք. ՕՐՀՆԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈ՛ՎԵՑԷՔ ԱՆ ԴԱԴԱ՛Ր ՃԱ՛ՅՆԻՒ. ԵՒ։ Զ՝ԷՐ ԸՆԶԱ՛Ր ՕՐՀՆԵՍ։ Զ՝ Թանգաւո՛ր Թանգաւորաց և զտա՛ր ըն տերանց. քահանայք և ժողովուրդք սո՛ւրբ եկեղե՛ցւոյ. ՕՐՀՆԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈ՛ՎԵՑԷՔ ՀՈ՛ ԳԵՍ՝Ր ԵՐԳՈՎ. ԵՒ ԲԱՐՁՐ։

Զ՝ՍԻՐՀՈՒՐԵԱԼ ԴՈ՛ՂԱՅԳԱ՛ՅՆ ԵՒ ԱՄԵ՛ՆԱՄԵՂ ԱՆՁՆ ԻՄ. ՅԱ՛ՀԵ՛Ղ ՔՀՈ՛Ց ԴԱՏԱՍՏԱՆԱ՛Ց ԴՅԱՆՆԵՐԵԼԻ՝ ՏԱ՛ՆՋԱՆԱՑՆ։

Զ՝ԱՆԶԻ ԿԱՄԱ՛Ւ ՄԵՐՁԵ՛ՑԱ՛Յ ԻՄԵ՛ՂԼԱ ՄԵ՛ԾԱՄԵ՛Ծ. ԱՐԴ ԿԱ՛Յ ԵՒ ՀԱՅ ԻՆՁ ԱՆՆԵՐԵԼԻ՝ ԱՊԱ՛ՏՈՒՀԱՆՆ։

Զ՝ՈՐԴ ԱՆԿԵԱԼ ԱՂԱՃԵԱ՛Մ ԻԲՐԿԻ՛Ջ ԵՒ ԲԱՐԵՐԱԾ ԽՆԱՅԵԱ՛Ծ ՅԻՍ ԻՄԵՂՈՒՑԵԱ՛Լ. ԵՒ ՕՂՈՐՄԵԱ՛Ց ԻՆՁ ԲԱ՛ԶՄԱՄԵՂԻՍ։

ՄԵՆԱԿՆԼ քաւեա՛ զմե՛զ ոչ իմ. զի՝ առ
տըւած ես անպաշխարողաց։
Եւ զհոգիդ ն՝ը մի՛հաներըյինէն. զի՝ ա-
ւ փըրկեա՛ զն՝ս յաշխա՛գին հըրոյն.
զի՝ աւրծ։

Զ ԱՌԱՒՕՏՈՒ զանիծս. և զբանաւորն
պա՛շտօնս. մատուցանեմք քեզ մարդասէր.
Ընդ ի՛բարձանց երկինը. և լուսաւորեա՛
ցեր. զարարածըս քո փըրկէր։
Եւ հաստատո՛ւն արարեր զերկնեղէցն խա-
ղիւ քո՛վ. փա՛՛ռք գալըստեան քո՝ սր՝
Կանխեա՛՛ լքս ի ժամ առաւօտո՛՛ւս.
օրհնե՛՛մք զքեզ տէ՛ր ընդ զբարութիւն
նըս երկնից։
Որ՛ զմե՛զ արժանի՛ արար ողորմութեա՛
քո՛՛ւմ. զի՝ օրհնեսցուք ը՛զ քեզ տէ՛՛ր։
Որ ի՛՛սատա՛ս փըրկէ՛՛ զմեր փըրըկեա՛ զ
զմեզ յորժամ գա՛՛ս ի՝ն՝ն՝ որոգ՛՛ զերկիր։
Յո՛՛ յոյս ի՛մ ի մանկութէ՛՛ ի՛մմէ. մի թո՛
ղո՛՛ւր զի՛՛ս տէր անտրեա՛՛ծ ի՛մ։
Յո՛՛ յոյս ի՛մ ի ժամանակի ծերո՛՛ւթեան
ի՛մոյ. մի թո՛ղո՛՛ւր զի՛՛ս տէր։
Յո՛՛ յոյս ի՛մ ի մի՛՛ւսանգամ գալ՛՛ստեանն
քո՝։ մի անտե՛՛ս առնես՛՛ զի՛՛ս։

Յե՛ ըզ սիրելին զզնազարոս կոչեաց։
յարոյց գերեզմանէն և կեանքս շնորհ
հեաց։

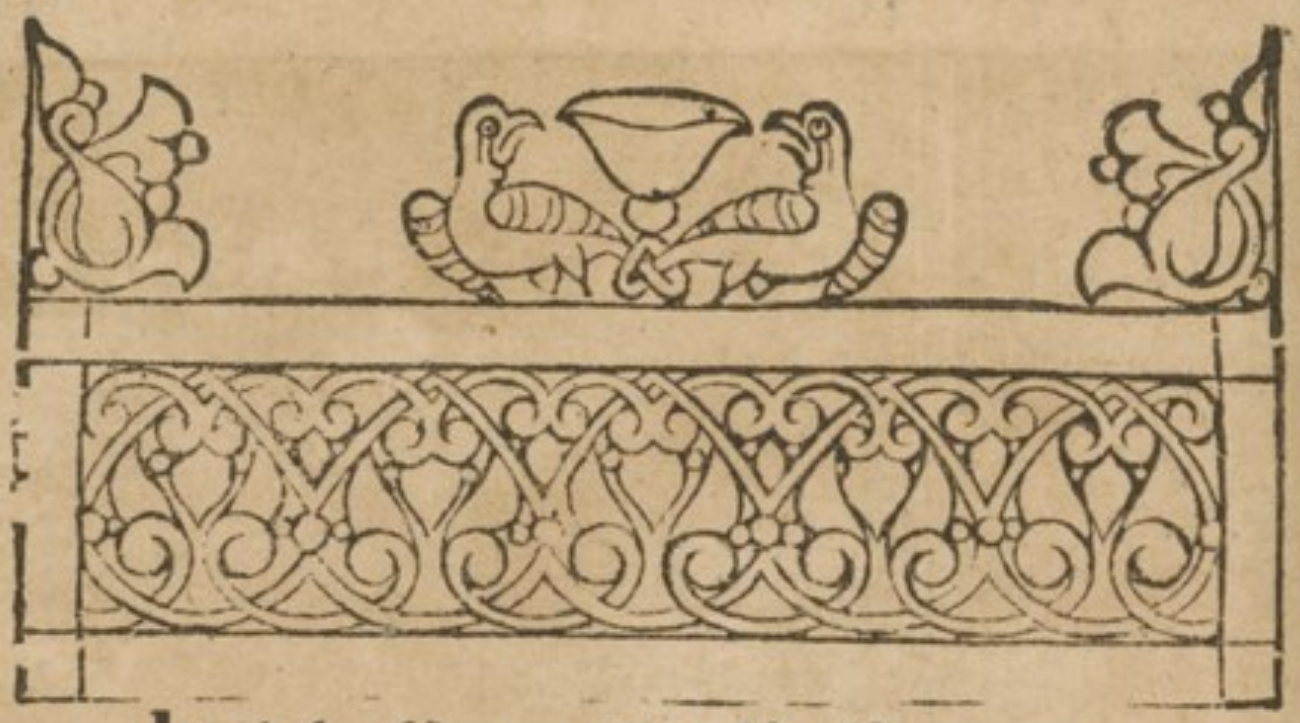

Կանոն Յ. Յարութեանն Պ. Աշխարհ.

ԱՅՍՕՐ ԳՈՂՈՎ Ի

ԱՃ

Ի

բեթանիայ. քո ամենանշօր հրա
մա՛նեաւ՝դ. ձա՛յնեցի՛ր զաշա
ղու եւ դո

՛ցա՛ւ մա՛հ. դիժո՛ւխք պարտե
ցա՛ւ ապականութի՛ւն լուծա՛ւ. կենդանա
ցա՛ր քա՛ս կեցո՛ւ զմեզ։ Այսօր գողով ի
բեթանիայ զքո՛ զաշխարհակեցոյց սբ ըզ
յարո՛ւն՝դ. յարուցիչդ՝ն ծանուցեր անա
պականաբար կոչմամբ զչորեքօրեայն ի թաղ
մանէ. կեն։ Այսօր գողով ի բեթանիայ
եբրայեցւոց մանկունքն ըսքանչացեալ ասէ
ին. զմարիամո՛ւ զեղբայրն ի թաղմանէ
յարուցեալ որդւոյն մարիամու. կեն։

÷ Կենդանութե՛ց քաշխող քո՛ ի բեթա
նիայ եկաւորեալ այսօր. քարեկամի՛ն զան
զարեա՛ւ պարգևէ զկենդանութիւն։

Տընօրինաբար արտասուելով ընդ մարթայի և ընդ մարիամու։ ողբանցէր և ոչ մարդ հարցանէր որ եդեալ ըզ դամբարան։ Եւ ոչ զանծ բարբառով յարուցանէ ի մեռելոց ըզ էրրեքօրեայն։ և զուգընթաց ձայնիւն մեռեալն ելն արտաքս անապական։

Յանծային ձայնէ գոչմանըն սարսեցին դողալով կարապետքք դըժոխոցն։ և մեռեալն ելն արտաքս անապական։ գձ

Կացեալ ի դուռս այրին և ձայնէր անզդարարող բարբառովն ի գերեզմանն։ դանդրէ ելն արտաքս անապական։

Եղեալ ի գերեզմանէն երիզապին պատանքքն մեռեալն։ հրամայեաց լուծանել ի կեանսն յաւիտենից։

Ի ձայնն գոչմամբ ձայն արկեալ առ դամբարան կոչեցեր ի թաղմանէ։ աստուած հարցըն մերոց։ հ

Որ զարտասուս մարիամու և մարթայի ոչ անտես արարեր բարերարը։ ահա հարցը։

Օ էրրեքօրեայ զմեռեալն իշխանութեամբ անապական կոչեցեր ի թաղմանէ։ ահա։ գ

Զոր ծըք ահա ըզ ահր օրհնեցէք և բարձրացուցանեցէք զամենայն արարածքն ըզ նա յաւիտեան։

գրիչերք զի տրը օրհնեցէք զոր հօրն էր
փառաւոր ի բեթանիայ եկն այսօր յա
րութիւն առնելով զազարու. օրհնեցէք
և գովեցէք բարձր արարէք զի նայ աւե
տեան։ Խնդրել զի տէր օրհնեսցէ։
Լուծեալ զի զօրութիւն դիւոց.
ածաբար կոչեաց զի մեռեալ յորեքօրեայն
ի թաղմանէ. օրհ։

դ ձ
ո

Որ ի յորեք կենդանեան կենդանեաց փա
ռաքանչիս ի բարձունս. այսօր մարդասի
րապէս փրկիչ ի բեթանիայ երթալ
յանձն առեր. աղաչեալ կենաց մեր և
յոյս ողորմեա մեզ։
Որ յարտասուս մարիամանց գթացեալ ար
տասուեցեր և ասացեր ցնոսա. որ ե՞ դիք
ե՞ սյսրուցիս ընդ սիրելին իմ զողջաբար. աղ
Ինդ։ այլն արարչագործ ձայնիւ ընդ քո քան
ի թաղմանէ կոչեցեր զողջաղարոս. ցուցա՛ր
կենդանեաց և մեռելոց տէր. աղ։

տ

Աղաչեալ անմահութեան բաղխեալ ի
բեթանիայ. կենագործեաց զի զողջարոս
ի թաղմանէ։
Կանխեալ մարիա մանցն արտասուալի՛ց հա
ռաջման մեր. զտին կենդանացեալ զյորեք
օրեայ

ծրեայ զմեռեալն։ Յաւժային Հայնէ գոչէ մանըն սարսեցին գոչալով զբժնիւք։ Եւ երիզապինդ մեռեալն ըզ գեցաւ զանմահ հուրիւն։

Յիսուսայ միածինն անմահութեանց պարգևատուն երևեցաւ ըմբոխոյզ։ խաչ փայնեաց զզբրութիւն մահու։ դկ ստ մի

Ի ըղխման մէջ արտասուաց մարիամու և մարթայի անկեալ առուտալն տեսան։ խընդրէին զնորոգումն եղբօրն։

Ասի՝ և քանն աճ կենագործեաց ըզ ղազարոս իթաղմանէ։ Եւ եկեալ արտանք անապական։

Ո՛ր էյերկնից էջեր քանդ աչք մեր դեղեալ ի սըրբոյ կուսէն։ յարութիւն եկիր առնել քարեկամին քում ղազարու։ փառք գալըստեանդ քում քրիստոս թագաւոր անմահ։

Յորմէ դողան դաք հրեշտակաց մեր դասիրապէս արտասուեցեր։ ողբակցեալով ընդ մարթայի և ընդ մարիամու։ փառ։

Ողբեր կենաց և անմահութեան։ աճծային Հայնիւ դողացուցեր ըզ մահ։ և նորոգեցեր զջրեքօրեայ զմեռեանն։ փառք։

Պանկունք եւ բայեցուցին Հանդերձ ծեռք զանձանՀ ՝ի թագաւորն օրՀնէին զա
տուիք։

Յոանէս Դամասկէան քան եպիսկոպոսէ.

Զ՝ր վերը օրհնին յաթոռըս քերոբէից. ի վերայ նըստել յաւանակի հաճելացար. բանրեբանեալ որ էաք եկիրդ ի կեցուցանել։ աձ

Զ՝աստի և մեք զյաղթական օրհնութեանցն ըզ ձայն. մատուցանեմք քեզ թագաւորը փառաց ընդ տղայն օրհնաբանելով. բանր՝ Ա՝վանանի ի բարձունս ամենայն բարեբանեալ եկեալ անուամբ տն՝ ամենայն. և օրհնութիւն որ գալոցդ ես անուամբ տն՝ ամենայն։

Գ՝այսօր զանընակիզբն բանն որ յանթանա փառաց ընդ հօր յերկրի երևեալ տեսանք. քրիստեանքն ձայնիւն օրհնեցուք օրհնեալ եկեալ անուամբ տն։

Դ՝այսօր յաւանակ քերոբէ և տըղայքն եբրայեցւոց բարեբանեն. օրհնութիւնն որդւոյ դաւթի՝ օրհ։

Ա՝յսօր զուարճացան տիեզերքք գալըստեամբ ամ որդւոյն յերուսաղէմ. և դո էիր հընչմամբ երգով. օրհ։

Որ ի քերոբէական աթոռ ընդ հօր նըս տէր բանդ ամ։ այսօր խոնարհութեամբ նըս դկ հ

նըստանը մարմնոյ նոր յաւանեալին. ըստ
քեզ բան։ Զի երեւանեմք առ Հայրն մերոյ.
Որ ի սրտիս ցն սրբեսցէ զանիրաւութիւն մեր
դադար տայցէ։ այսր ի դատաւորաց ճանիցի։ ան
դադար տրհնաբանիս։ այսր ի դատաւորաց
եբրայեցւոց որդի դաւթի փառաւորեսցես
նեցայր։ ըստ քեզ բան։
Որ ի հրաւեր ոպի ցն երդասցեանեալ հրէից
մարմնոյ ի բարձունս տրհնաբանիս։ այսր
ի ծերոց և ի տղայոց դոնվեցցայր ոսկեանեա
երդով։ ըստ քեզ բան։
Զ Զ տէր տրհնեցէք բարձր այրարէք ըստ
նա յաւիտեան։ Այսր ըստ գանրուստ
փրկչին մեր։ ցբնծուեցէ տօնէ նոր
երուսաղէմ։ ողջոյն։ Խոնարհեարդք ոչք ի
հեթանոսաց։ բան։ Այսր ընդ մանկանց
եբրայեցւոց։ զհին անուրցն եկեալ նոր
արքայ ի տէր։ օրհնեալ։ մանկունք ոչ եկեալ
ղեցուն։ բան։ Այսր ընդ ծերոցն օրհ
նաբան նիցց։ ուրախուեցէ բարերբանեցէք
զանմահ թագաւորն եկեալ։ քան
հանայք հոգւոյ երդով բան։
Ի Ուրախ լեր յոյժ դուստրն սիոնի։ պատ
ծառայցիր երուսաղէմ զարդարեալ ըստ
դրունսն քո քանզի եկն քեզ ամարաւոր։

գրանցին քան որ կենն իյաթոռն փառաց։
ամենայն մերտանկ իքեզ նշխատեալ ի վերայ
յանանկին նորոյ։

Բերք և աղայք հատիկք ճիթենեաց
միաբանութեամբ մերոգեն։ օրհնութիւն
երդման դաւթի։ օրհնեալ եկեալ ամենա
յամբ անուն։

Ուրախ լերուք սկսեալ ի գալ ընտ
եան ի գալ միաձնին։ ուրախ լերուք և ցընծա՝ դ
հանդերձ ամենայն սրբոքվք։

Ընդ այսոյ դուստրքն վերին անօնն։
ահա թագաւորն քո գայ նշխատեալ ի յա
նանկի նորոյ։ արդար և փրկիչ փրկ
կէ և կենցուցանէ։

Օրհնեցէք զերկրեանց ժողովուրդ
ոյ մատոյ զոստրս ծանկեանցս հանատով
և ասայ։ օրհնեալ որ եկիցէ թագաւորն
տիեզերաց։

Քրիստոս թագաւորն որ էր ի յա
թոռն փառաց։ տեսանք զիյերկրն նշխ
տեալ ի նորոյ յանանկի։

Ոգեղ սուրբ ալեալ արքայութիւն դանք
երկրայեցուց։ ծերքն որոտոք վք ճիթենեաց
և աղայք ասասանեն նոքա։

Պրիսքայնակայն Հայոցն գնէին երգ
նոր. զարեբանելով զանլմամ Թագաւորն։

դկ Ոնոսկի զբրն զանրն հօր որ իվերայ
Հշ քերօնքեի՞ցն հանգէր. այսօր իվերայ
տր յաւանակն նորոյ նըստեալ. օրհնեալ այ
Թգ քայ եկեալ անյաղթելի Թագաւորն։

Յանաչք քան զյաւիտեանս որդին որ իվ
երայ քառակերպի՞ցն զարդին. այսօր իվ
ծերոց և իտղայոց փառատրեցաւ. օրհ։
Ա՛կայք նոր ժողովուրդք ընդ անմարմնո
ցն դասս զարմուԹեա՛. ըզ սա՛ հընչ
մամբ երգով քաղցրը Հայնիւ փառատ
ըեսցուք. օրհ։

գկ Այսօր ընդ հրակերպեանն դասսուցն օրհ
հբ նաքա՛ նէ՛ ն ծերքն ոստոր ... վք.
և տղայքն արտաւենեօք. ո՛վսանընա ...
օրհնեալ եկեա՛լ ի յանուն ... ն։

Որ սերօքէքքն ծաղկանքաւոր ընդ ու
նիլ ոչ զաւէ՛ն իվերայ ... յա
ւանակի նորոյ նըստեալ քարեբանեցաւ ի
տղայոց. ո՛վսանընա ... օրհ։ Այսօր ընդ
ծերոց և ընդ տղայոց օրհնաքանեցեն
վեր երգե ... մք նորոյ արքայի
եկեալ յերուսաղէմ. ո՛վսանընա ...

Օրհնեալ եկեալ անուամբ տն. Օրհնեալ որ գալոցդ եմ։

Յոանէ մեծի աւետարանէ։

Ապագաւորը գնալով քո յաշխարհս մը տեր իւքանչաքն երուսաղէմ ՅԺ. նոյս դ՚ տեսալ ի վերայ հոզեղէն նոր յանանակի "Ի. կոչել զհեթանոսս յերկրը պագութիւն։

Երբքն ոստովք ձիթենեաց և տղայքն ոստովք արմաւենեաց Ցբ. և երամ երամ դասուն քն աղաղակէի "Ի" ն. ովսանն նա օրհնեալ եկեալ իյանունն տ՚ ն։

Յընծացաւ ն՚ք սիոն քերկրեցան ն՚ք եկեղեցի Ցբ. և խընդրութիւն քանզման և լին ընդ առաւ "Ի" ջ. օրհնէին զգաղրեաստ քո փրկիչ յաշխարհ։

Հորժամ եկն յս յերուսաղէմ ի քաղաք Ցքն. ընդ առաջելին ծերքն ոստովք ձիթենեաց "Ի" քն. և զանտուաց որդի ն փառաւորէի ն։

Ի լեառնէ ձիթենեաց տարածանէին մանկունքն զգ հանդերձս իւրեան Ցնց. և ոստս ի ծառոց բերեալ մատուցանէ

թ՚՚բ՚՚ն. ամատուածն ողորմութիւն սուրբ թագաւորին։

Պատուիրք և տերևեանք ձիթենեոցք. եբրայեցւոց մանկունքն օրհնէին զն. ուրախ լիր Երուսաղէմ քաղաք՚՚բ՚՚ք. և ցընծա՛ սիրելն մայր եկեղեցի։

Զ Զ Զ գալուստ քո՝ քա՛ս այսօր յԵրուսաղէմ նո՛ր եկեղեցի՝ սուրբ. յաղթանակաւն երգով բարեբանեմք. օրհնեա՛լ եկեալ անուամբ տե՛ն։

Որ վասնզի մերոյ փրկի՛չ յանանկի՛ն ընտրիլ յանձն առեր. ընդ մանկունսն բարեբանեմք. օրհնեա՛լ։

Յանգաւորը երկնաւոր զեկեղեցի՝ քո անշարժ պահեա՝. և զերկրպագողս անուանդ քումմ պահեա՛ ի խաղաղութեանն։

Ի՛ յարութեա՛ յաւուրս գալըստեան փրկչին տարածանէին մանկունքն ըզ հանդերձս. և անգամաւոր ձայնիւ օրհնէին օրհնեա՛լ եկեա՛լ անուամբ տե՛ն։

Ասաս ի ծառոց թերեա՛լ մատուցանէին ճա՛ծ որդւոյն առ ճանապարհն. և անդ։

Ի ծերոց բազխեա՛լ օրհնութիւն և ի տղայոց փառաբանութիւն. և անդամ։

Յօձէն պատրեալ Նախնիքն և պլատղոյն
կերան. զբրիմաժբ յանմահ ՀԵՆԱՑ ԸՆ
տնբրեն ԸՆ գեցան։

Գլ. Խբ. Վասն զի ի հօրէ ծընեալ որդի յանէից գոյացոյց զերկնային և զերկրաւորս էութեն. արարածք ամենայն մատուք փառս արարչին յաւիտենից Պատկերը անեղութիւն փառացալն հօր ի պատկերը բարերարութիւն իւրոյ. արարք ըզմարդկայինն բընութիւնս. արարածք ամենայն ի հօրէ լուսոյ ծագեալ լուսափայլ զարդարեաց զադամ. ի դրախտին եդեալ անմահ տընկոցն երկրագործ. արարածք

Գլ. Խգ. Եկայք որդիք մարդկան այսօր ծողբացուք ըզհօրն ըզվըտանդ. որ մերկացաւ ամ զօք ընդ փառս արարչին. և զգեցաւ զթըշնաւորն ծածկոյթ փոխանակ անճառ լուսոյն Հագուեցէք զորդին այ այսօր ցընծացարդիք որդիք ադամայ. որ եկն ի խընդիր եղեալ պատկերին. և գլտեալ նորոգեաց ի փառս առաջին պատուհանին։ Որ նորոգել բնութիւն մերոյ յն որ ի խորհուրդ հընութիւն մարդոյն. զանպըտուղն այսօր ջորացուցեր զթըշնին. և ըզմեզ ի հնացեալ մեղաց նորոգեա ի կեանս անմահ։

Գլ. Խդ. Որ արարիչդ ես յաւիտենից. և ստեղծեր զարարածս

զարարածս ամ յոչ ընչէր։ զոչ քեզ օրհնեմք
ամ հայրն մերոց։ Որ թագաւորդ ես թա
գաւորաց։ և շնորհես զանաւոր կենդանի
մարդ ի հողոյ։ զոչ։ Որ ապաւէնդ ես մոլո
ր ոչ ոց։ և խնամես զյուսացեալսն ի քեզ։ քո
տեսչութեամբդ։ զոչ։ Զոր օրհնեցէք զ՝աստ
ուծ զարձր այրարէք զոչ նայաւիտ։ Օրհնեցէք
Թագաւորն և զարձն որ նովա միայնոյ
վայելէ օրհնութիւն։ զ՝աստ։ Օրհնեցէք
Ի ծանոյց մեզ զքանչելի խորհուրդ ն՝ք
երրորդութեն և զմի ածութեն ք՝ս։ զ՝աստ։
Ու ամենեսեան գրեթած ք՝ս թագաւորը
խաղաղութեամբ։ զոչ քեզ աղաչեմք միայն մայր
դասէր։ Որ ուսմայսօր փափաքեալ ցանկայր
հոգւովն և մարմնով։ մայր որդւովք իւրովք
խընդրեր զարձրագոյն զփառս յերկրին
կենդանեաց։ Ցբուսոյդ զոչ կեանս անմահ
ություն քեզ աղաղակեմք և միաբան հայցեմք։
շնորհեա և մեզ ոչ զոր կամ իյաջմէ քումմէ։
Զոչ քեզ օրհնեմք որ զաշխարհդ ես բարձեալ
թեց և հայցեմք ոնգ ի մարդասիրէն։ ընդ
մեր քո ընտրելոցն զի մանեալ աշխարհն։
Ի դու ես որ յորմէ հայցէր մայրն հա
զատով հանդերձ որդւովք սրբոցեալովք
ընդ

ընդ այլմէ քո զփառս Հայրեկէն. ընդորս և
մեք աղաչեմք զի դատեսցես ընդ սրբոյս քո։
Յլ դու բարձրեալ փրկիչ որ վանքն
մեր խնայարհեցար. արժանի արա զմեզ
քմպել զբաժակ պատուիրանի կենաց քոց
առ. որով կացցուք յայլմէ քումմէ ի հան
դերձեալ քումմ գալըստեանն։

Մկ Եկք զանուանըն առ։ Յ՚ամբ լէլրուհայ
ալէլուիա։ ամբ ՃՀ լէլրուհայ։
Յ՚սօր ընդ զօրս երկնից համաձայնեալ
միաբանական ձայնիւ երգեմք անսա՛լն։
ամ՚ լէլ։ Յ՚երկրաւորքս ընդ երկնային
սըն հոգեղէն նքս ընդ հրեղէն։ ամ՚ նսըն. միաս

Հբ Որ յանէից գոյացուցեր զքո զարարածս
ի սկզբանէ. ի պատկեր ձեռագործեցեր զքո
ստեղծեր զմարդ ի հողոյ. ժառանգել նմա
զանապատումդ կնա նմա։ Ոչ սակ պատրանաւք
բանսարկուին ի դրախտէն արտանքս անկ
եալ. ի յաւէժ կենդանութեանն մահ առեալ
պըտղով մեռեալ. մերկացաւ ըզ փառս ան
ըստուերը լուսոյն։ Յ՚ալ դու փրկիչ բա
ղեալը որ մարմնացար ի նոքա կուսէն. և հեղ
մամբ արեանդ քո բանձեր զյանցանսն
խափանեցեր. փրկեալով ըզ մեզ յանէծքէ
նորա

հորայ։ Որ ելան պարտեաց նախահօրընն
յանձն առին յօժարութեամբ. ընդպէս զբաժակ
քարքարանաց ընդ քեզ որդիքդ ընդ զերբեթեայ.
ընդ հնարհեա մեզ ազատ զբաժակ քո փրկութեամբ։
Ի՛միւս անգամ քո գայլ ընտեանքն յօրժամ
գան դատել զերկիր. ընդ նոսին դանաւ
ըեա զմեզ ի փառս յաջակողմանն. որով հան
ցուք քեզ զծիրհնութիւն յանբասպառ յաւիտենից։

Լուծք ՌԾԷ Եբէ։ զՔՊՈՒԹԻՆ ՕՐՀՆՈՒԹԻՆ։

Մանտռան կռուանքքն զպատրաստեալ իւղ լապտերաց. եւ ելին ընդ առաջ զերկ նաւուր փեսային վառեալ լապտերօք։ Եւ
Ի՛սկ յիմարացն կռուանցն ուանայնացեալք ի՞ յիւղոյն. անապատրաստ գտանէն գայլ ընտ
եանն փեսային շինեալ լապ։ Ա՝ որոյ եւ մեք պատրաստեսցուք իւղ հոգեւոր. զի մերս
ցուք ի յանուագամ ատ. անմահ փեսային վառ։
Յորժամ յերկնից փառօք գայ քրիստոս
յաթոռ դատաղամեան. եւ բաժանեսցէ զարդարս
ամենայն ի նմանէ. յաջակողմանն քոյսմ դասեա
ցէ զմեզ զ ընդ յօդեացն։ Յորժամ զառա
ջն ընդ պահատուիրանին պանդանջեսցես ի
ծանրայիցն. ընդ կերկնաշանդ քանքարայ ցն։

արժանացո զմեզ քո՝ ուրախութեանդ
յերկին։ Յորժամ կոչես զմեզ հրաւիրեալ
սքն ի սկզբանէ աշխարհի. ժառանգել
զպատրաստեալ ինչս. շնորհեա մեզ ընդ
նոսին զարքայութիւն քո քրիստոս։

զ Որ սքանչելիդ ես ի քարձունսս՝ որ և ահն
ուրի մեջ երկրի՝ անուանքոնք. օրհնեալ
ասծ հարցընն մերոց։ Որ զհաւատացեալսն ի
քեզ պահեալ և զգաւրսն պատժեալ. գոր
ծակցօք ջրոնվք սուղմամբ յանդունդս. օրհ։
Որ հաստատեցեր աշգի՝ մարդկան հրով
փորձիլ ի յերկրորդումն. պահեա անարատ
զգ զքեզ փրկեալսդ. օրհ։ Զոր օրհնեցէք
ե՛ւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան։
Օրհնեցէք Ո թագաւորն յաւիտենից
քո՝ որ ճեկն և փրկեաց զամարարածս. ե՛ւ
Օրհնեցէք Որ արար գաղլստեամբն ի
րով զփրկութեանդ մարդկանե. ե՛ւ
Նո՛ր արարար ծք պատուեալք ի հրեշտա
կաց զերծեալք ի խաւարէ առ լոյսն. ե՛ւ
զ Ի բեռնս իմ. Թագաւորս փառաց քեզ
սպասեսցո՛ք պատրաստեալք արթնութեամբ.
ընդ առաջեալ որ գայս ի դատել զերկիրս։
Նանաղօտ վառեալ լանպտերքք հաւատոյ
ընդ

ընդ դասս խմբատուն կուսանացն։ մերտա
նել իյանուանգասատ ընդ երկնաւոր փեսային։
Փոխ թանցուք կանխեալ յաւուրս քան զզ
ձայն ածային զարքաւորն։ զի մի մնասցուք
արտաքս ըստ շինչմանն հին կուսանացն։

Որ ընտիս իքրօքէս ածեալ զանդ այսօր վա՝ ա
մերխոնարհութենըստայր իլերին ընչն ձիթա
նեաց։ օրհնեմք զքեզ անդադար երգով։
Որ համագոյդ ես խորհրդոցդ հայրենի։
աշակերտաց քոց ծանուցեր զքեզ խորհուրդ
քո գաղտնեանդ։ օրհ։ Որ ամ ես արա՝
րիչ և ստեղծիչ կենդանութեան։ այսօր
զծածկեալ խորհուրդ երրորդութենդ
յայտնեցեր եկեղեցւոյ սրբոյ քոյ։ օրհ։

Հաւուր ես թագաւոր քրիստոսական ձայ զ
նիւ օրհնեալ։ ի յերկին ես ի յերկրի և յամ մկ
ենամանակի։ Հաւուր ես թագաւոր որ
նորոգես զքո զարարածս։ հանատանես ի
հաւատս ի գիտութիւն ճշմարտութեան
Լուսաւորեա զմեզ քեզ ի միւսանգամ
քո գաղտնեանդ։ յորժամ ծագիս ի յերկ
նից և նորոգես զքո զարարածս։

Նորհեա մեզ ամրութիւն ընդ ի մայատ զ
նուն կուսանանցն։ և զհոգւոց մերոց լայատե հ

ըրաս պայծառաւացո՝ Յ՚ըկընչիմք իւքէն՝ զոր զարդ
հուրեալք ի պատասխանուն։ զամէն ասե
լով եթէ՝ զի գիտեմ ըզ ձեզ։ Յորժամ գան
փառաւոր հօր դատել ըզ տիւեզերս ամ։ զնորհ
եա և մեզ զոր կալ ի ամենայնի քրիստոսմէ։ Դանցցի
մեզ դուռն ողորմութեան երկնաւորը փեսային։
և մրցուցուք ի յառաջագասա ընդ ի մաստուն
կուսանն։ Դանմանեսցուք ընդ առաջ փե
սային և մրցուցուք ի յառաջագասա նոցն։ զի՝ մի
մեասցուք անդուստքս ոչ զյիսմարդ կուսանն։
Պայծառասցի՛ն լապտերքք հոգւոյ մե
ղոց։ և բազմեցուսցեա ըզ մեզ ընդ հրաւի
ռեալսն ի կոչումն արքայութեանն երկնից։

Կոնդակ ՁԾԻ ՀՈՒԵՍՈՒՆԻՆ։

Զ՚ի

Ընդ

Զ՚ր յանթառ փառաց բազմեալ ընդ
հօր անընկալելոյն բանակից բանդ։ այսօր
բազմիլ ընդ հրեղէնսն յանձն
առեր։ օրհնեա՛ մեք զի կարցուք ի փրկութեան
աջեալսդ։ Զ՚ր անձամբ ծածուութեամբդ՝ օծեալ
զքո ծառայակա՛ն կերպ։ այսօր հաճե
ցար օծանիլ իւղովք ի մեղաւորացս։ օրհ։
Զ՚ր կենարար թաղման քոյ գոնեալ և զի՛ւղոյն
ծանուցեր զօծումն։ այսօր յարեալ ի՛ն յայտ

Ներցաւ

նեցաւ խորհուրդ արծաթասիրութեան. օրհ-
Որ խորհրդոյ ծ մբ ընդ հօր և հոգւոյն սիր-
արար ի պատիւս իւր զի մարդն առաջին.
այսօր որդի՛ք մարդկան ժողովեալք խորհին
մատնել ի մահ զորդին աստ։ Զիուդա ծ յ
սիրոյն աշակերտ փոխանակեաց զանտեսլու-
թիւն առ վարդապետին. մատնելովք քահա-
նայիցն ընդ երեսուն արծաթոյ։ Որ զանմե-
նաւ ծ յն տնօրինաբար կամաւ յանձն առեալ
փրկիչ ընդ մեղաւորացս. վասն անձամբ խոս
նարհութեան ընդ քո և մեզ ողորմեացս։
Որ խորհրդոյ դոց ես որ ոչիչ անմահ. զծանիծ
կեալ խորհուրդ ջաւրին անպակասեալ վա-
նեա. զի քեզ օրհնեմք զքո հայրցըն մերոց։
Որ ըզ նախնոյն աբրահամու զհանդէս. խոր-
հրդոյնս ծանուցեր աւետեաւ որդւոյն պա-
տուեալ. զի քեզ օրհ։ Որ շնորհեաս ծանիկ
լոց յայտնի գոլ. յուդայա արծաթոյ զանհա-
մանելիդ մատնիչ. զի։ Զոր օրհնեցէք զ-
ամենայն գործս աւրհնիցէք զի նա յաւիտեան։
Օ բանակեալ իմաստնոցն զօրսըն ծանիկայ խոր
հուրդ. քահանայքն հոգոնեալ վանձառէին
զանիծ. և գան։ Որ վասն մեր համբերեաց գան
սարկուին. կամաւ վանձառեալ անիծ գան. և գ

Զ

ո Զ՝զքեզ խորհեցան ի չարութեան՝ ամբ-
յաւիտենից. որ բանիւ զարարածս խոր-
հրդով հիմնեցուցեր։ Զ՝զքեզ որ արա-
գին էիր եւ մեծութեամբ արծաթոյ վաճառէին
յանձն առեր զամ հանգերեալով վասն մեր։
Զ՝զքեզ որ թագաւոր թանգաւորաց ի
ծառայէ դատապարտեալ. զի՛ զմեզ
փրկեացես ի յանիծից ադամայ։

տ Այսօր եկեալ կամաւ փրկիչն առ ի մատ-
նել յանօրէն ժողովրդէն. վասն փրկ-
կութեան հեթանոսաց։ Այսօր մատնի բանն
ի բանաւորն հօտէ. և յառաջնոց դատա-
պարտի յանօրինաց ժողովրդէն. վասն
Այսր հողն ըզ տիրն դատապարտէ. և որ
ծաթոյ վաճառի՝ արարիչն արարածոց. վա-
հե Որ ըսքանչելիք այսօր տեսանեմք
մկ յաշխարհի՝ ի մէջ հողեղինաց. արարածք
արարչին ըսպանութեան խորհին զխորհուրդ։
Որ բանիւն իւրով զերկին ետ և զերկիրս հա-
տատեաց յոչընչէ գոյացուցեալ. վաճառի
այսօր դիւրագին ընդ երեսուն արծաթոյ։
Որ վիրդաս արտասուեալ երկնաւոր վարդա-
պետի՝ ն սպանութեան խորհին զխորհուրդ մատ-
նելով անօրինաց զի խաչեսցի ի մէջ երկրի։

Բռն անձառելի իւր խոնարհութեամբ։
մաքրեաց զիւր զաշակերտսն ոտիցքն լո-
ացմամբ։

Լոսնոն ռեծէ հյնգ շաբաթին օրհնութիւն.

Գ.Հ

Հաե

Երաշխաւորն երկնից մինչեւ ամենայն
ուր հօր ո՞ւրդ ինչ. ներգործեա՛ զ
իմովս ի վերս քան զզ հրաշս.
ծառայի առեա՛ զզ կերպ անկողոպատելի
աստուածութեա՛ն. Բանիւն զմաքրութիւնսն զրկեալ
զոտիս լուանայր. զի՛ զխոնարհութիւն ի
նոսա տրպաւորեսցէ. երրորդութեանն
գո՞լ օթեվան։ Բաշխեա զմարմին իւր և
զարիւն ինո՞ր ուխտ անուանեալ. և յիշ
շատակ կամաւոր մահուանն. մերձեցելոցս
ի նա՞ սրբութիւն.

✠ Ողբեալ լուսոյ և Հաւատոյ անշինիչ
ներկի՞ նոյս. որ լուանայ զոտս աշակերտա՞ցն.
մաքրեա՛ ի մեզ զզ մեղ խաւարին խորհրդոյ և լուսաւո
րեա՛ զմեզ։ Որ մարմնով և արեամբ քո ցան
ցեր զզ թողութիւն մե՛ղանց. որ ըմբի՛շտ
պատարագիս ի մեզ անծախապէ՛ս. մաքր։
Որ քաւի՛չ զայս նոր ուխտ ցուցեր յետ
առաջնոյ քոյ. մահացելո՛ցս ի Հաշակ
մանէ նախահօ՝ ծրն. մաքր։

✠ Որ ճոգ էյ երկինս և ի վերս երկրի. այսօր
յանձնառեր լուանալ զոտս աշակերտանցն.

և

և զի՞ս լլլա քրիստոս ի մեղաց իմոց։
Որ բարեբանիս յիմանալի զլուարթնոցն.
հաճեցար մարմնով պատարագիլ. արա՛ և
զի՞ս արժանի՛ ածային շնորհիդ։ Որոյ
աթոռ քերովբէ ի վերնատունն բազմե
ցար. կենարարը բաժանէաւդ ըզ մեզ փրկե
ցեր. փրկեա՛ և զի՞ս յաւիտենից ի հրոյն։
Քրիստոս ածիր որ վասն մեր խոնարհեր ❋❋
ցար ի կամաւորը ջարդեալ ըանա. լլուացեր
զոտս աշակերտացն այսօր ի՞նչ վերնա
տունն. աղաչեմք փրկի՛չ որդի՛ ըմեա։
Որ կաղամեցեր սեղան խորհրդոյ և ար
բուցեր յանմահական բաժակէն. սրբե
բոց քոց առաքելոցն այսօր ի՞նչ վերնա
տանն. աղաչեմք։ Անքրեա՛ ըզ մեզ և
զխորհուրդս զի և մեք հաղորդեցուք սրբ
բութեանդ. ընդ սրբոց քոց առաքելոցն։
Որ վասն մեր յերկրի երևեալ զամենայնն ❋❋
կատարեցեր ըստ ստորինացն. ա՛յսօր կատա
ր՛ուն ըստ ուերական տոհմիցն. որդի՛ դ
ա՛ղ որդի՛։ Անարդ ճշմարիտ և
գանո՛ւն անենարեալ որ դամասապարտեցեր ըզ
մե՛զ ի մարմնի. այսօր խոնարհեցար ի լլը
ուանալ զոտս աշակերտացն. որդի՛ դ ա՛ղ։

Բանն հօրը և քանահանեալ զամենայն զոր Հրշխարհակեցոյց ըստ մարմնոյ և զանրինդ քո զաշխեցեր յանուանքեանսն։ Այսօր հաղորդին հոգեղէնքս ամենայնի խորհրդոյդ։ Օրհ։

✠ Որոմն ոանրսեան ել սերօքէքն ոչ իշխէ ի՞ն նայրիլ։ Այսօր ի ծառայի կերպարանս եղեալ նախայաւիտեան բանն։ Օրհ։ Նեցէք ըստ նա՝ հոգևորը երգով։ Որ զբնաւորակերպն այսօր Հրշխարտապէս կատարեցեալ։ Լուանալիս զոտս աշակերտացն ի պատրանա՝ց Թրջնամուծն։ Օրհ։ Այսօր վերընտրեն նորոգեցաք ի յանիծից նա խա՝ հօրն։ Հաշակերպ ըստ մարմնոյ և զանրինդ որդուն՝ այսատուծոյ։ Օրհ։

Զ հ Ոյսդ ի հայրական ծոցոյ ծագեալ հալա ծելով զխաւարը մեղաց։ Կենարարը այսա նեցեր այսօր զխորհուրդ ընտրեալ քո աշակերտացն։ Օրհ։ Նեալ ելեալդ ի փրկութիւն մեզ աբ ծ հայրցն մերոց։ Որ օրհնեն գասք լուսաճաղէնք զոտս տաժանելոս լուսացեր զանիծ ցեղն մերկացեալ։ Ի մէնք ծածկոյթ ըզ գեստ ծառայի սպիտանը։ Օրհ։ Նապականուն աղբերը զկենդանարարը

զաշխեցեր

բաշխեցը զմարմինըդ քո. Նորոգելով ըզ
մահացեալսըն յանցանօքք ի պատրանաց թըշ-
նամւոյն. օրհ. Յցէք Ղ՝առագայթ փառաց գ
հօր և պատկեր բարերարութեան. որ ըզ գե-
ցաւն այսօր ըզ գեստ ծառայական կերպի.
քզ նայ ամ ազինք օրհնեցէք հոգևոր եր
գով. Որ անճառ խոնարհութեամբ ի մանքը
ճեմն ոտից աշակերտացն. ըզ մարդկայինն
ազգի գընացս ուղղեաց ի յերկինս. ըզ
Որ բաշխմամբ կենդանարար խորհրդոյ
անապական ճաշակմամբն. հրաւիրեաց
ըզ մեզ յերկնից արքայութեանն. ըզ
Երկօղդ ըզ լոյս որպէս զօր թոց. այսօր գձ
անճառ խոնարհութեամբ ի վերնատունն խոր ո
հրդոյ. ըզ գեստ ծառայի ըզ փածանիլ
յանձն առեր. օրհնեմ մք զեր կեալդ ի
կամաւորդ չարչարանս. Որոմ երկրպա
գեն դասք հրեշտակաց խոնարհեցարդ ի
լրանալ զոտս հողեղէնս. բընժըշկել
ամքօք ըզ գարշապարս նախահօրն. բընժ
ըշկեա զհոգւոյ իմոյ զհիւանդութիւնս
Որ ի խորհուրդս փրկականս եկեղեց
ւոյ բաշխեցեր աշակերտացն զմարմինըդ
քո. Նորոգելով ըզ մահացեանսն ի ճաշ
շակմանէ.

շակմանէ՝։ Հաղո՞ւրդս այսմ ընկալ զմեզ միայն մարդասէր։

Զ Զ՝ որ անընկիզելն յէութեանդ՝ դեպ աստուածա-
յայսօր զգեցար զմեզ զեմատ հոգեղէն ծա-
ռայի ծածկելով զմերկութիւնն նախա-
հօրն։ Օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն
ազգի մարդկան։ Զ՝որ վերս օրհնիս ի հրե-
ղէն քերովբէիցս։ այսօր եկիր կամաւ ի վերս
նատուանցն խորհրդոյ։ լրեալցեր զաշա-
կերտսն յօրինակ վանսն մեր։ Օրհ։
Զ՝որ յանթառս փառաց նստիս ըստ հօր,
այսօր զազգիս ընդ աշակերտսն յանձն
առեր։ զաշխարհս ըստ մարմնոյն և զաշրուն
քո սուրբ։ Օրհ։

Զ՝այսօր կանգնեցան առաքեալն մինչեր
տուեալ ի թառղութեն մեղացս մերոց։

Զ՝այսօր տիրոջն մերոյ լրեանայր զոտս աշա-
կերտացն և պատուիրեր զայս ասելով։
Գնացեք ի ճեն ի ամենայն ազգաց մանեալոց զնո-
ի մանհ և որոշի յաշակերտացդ։
Ով այն լրեալ պետրոսի՝ ակն արկեր
առ յովհաննէս հարցանել թէ ովքեր։
Զանազն զոր ասաց յն՝ տրտմեցոյց զնոր
զաշակերտսն և խուռվեցան սմանեքեան։

Յե անձառելի իւր խոնարհութեան.
այսօր եկեալ կամաւ ի խաչ վասն ազգի
մարդկան։

գՀ

Այսօր ի կատարումն ամենայնի ընթ-
ցեալ ցնորն ուխտի Հրշմարտու-
խզ թեանքն. ի վերնատունն ընդ խոր-
հրդոյ տանրամերժեալ յուդայն ի Հօտէն
վտոքուն ուստի եդեալ գահն ամ՛յ. դիմեալ
կամաւ ի մահ խաչին առ ի զանառնալ զմեղս
աշխարհի. վասն որոյ խնայեա ի մեզ քն
կամաւոր քո ջարչարանաց. Այսօր որ ի
հրեշտակէն զօրանց երկնից միշտ փառաբանեալ
երկրպագին բանդ. աղօթէին առ հայր
մարմնով ընկալեալ ընդ հօր զ քո վասն
իմ զպարհանանս. ուստի կամաւ կրելով
զերկիւղ ի հրեշտակաց զօրանայնոցն զօրա-
ցուցիչդ երկնաւորացն և երկրաւորացն. վասն
Այսօր յանուանի նշանակեալ հրամանքն քո
կատարեալ յաշակերտաց դանն. քո նզի զհո-
վիւրդ քոյ Հայրեալ ցըրուեցաւ Հօտն ըստ
մարգարէին. որ և կապեցարն ա՛ նկամ՛ն ի դ
ի յանեայն և ի կայնատին դատապարտեալ ի
ծառայն ապստամբեցարն և նախատանաց
թքանաց կենրպարհանն ընդ Հօր ը նկալար. վասն
Այսօր ը՝զ վիճն Հաւատոյ շարժեալ փոր
ձողին խաչեցաւ թե՛ մանրտ. առ ի՛ քէն թո՛
զացուցեալ

զայցուցեալ ընդ մարդկային տրկարութիւն
յանդիմանելով. և առ յոյս դարձ ի մեղաւ
որոց ոչ դառնային արտասուելն ընկ
կալաւ իքէն երիւք հարցմամբ սիրոյն զե
լից ուրացութեանցն ըստ բազմութեան. ընդ
նելին բազմ ընշեա ըզ մեզ քս և շնորհեա
մեզ արտասուս ապաշխարութեան։

✠ Յայսմ զոր երկնային լուսեղէնացն ահիւ
զարտուեալ բան նդ ամբ՝ նբսեմացեալ
դարձք եբրայեցւոցն. զի մանաւանդ լոյսդ ի
գիշերին ջահիւք և սուսերօք եկեալ ընդ
նել զանընդունելիսդ. վասն որոյ երկ ըր
պագեմք անձառելի քոյ խոնարհութեանդ։
Յայսմ զոր սերոբէքն ծածկեն ըզ դէմս
յանհէ փառացդ անատուածութեանդ՝ ի սկզբ
ըստեղծ ն որդին յուդաս. ի հանդերձն մեր
ձեալ նենգութեամբ ընշանակ և ի թ մա
հու անմահին. վասն։ Յայսմ ընդ դերա
գոյն տնօրէնութեանդ քոյ որդի անտուածոյ
հոյլք անմարմնոցն հրաբուն սեռիցն.
պա կուցեալ զարմանալին՝ տեսանելովք զանդ
տեսանելիդ մատնեալ կամաւ ի ձեռս ըստ
մեղաւորաց. վասն։ Յայսմ զարթնկամբ և
ընձաւորեալք քոյ հեռն եղէ ն ի քէն քրիս

տուս օտարացան և եղբայրք քո և ցուլքք
գերեալք պարշաւեցեն որք ի գլպրաց և ի փարի
սեցուցց. և շուրջ եղեն շունքք բազումք
զինուորքք պիղատոսի և հերոդէի. վասն։

գճ Արծաթասիրութեանն մոլեալ յուդա. զիւր
ընկ մեծ ըզ վարդապետն ընդ երեսուն
արծաթոյ հըրեցեն մատնէր։

Ընդ որում ես համբուրեցից ասէ ըզնա
կալարուք. ով համբոյրն ենգութեն ընչան
և ահռելի մահու։ Սերկացար յինքենէ
զանծայրէն սբ հոգին. և ըզ գերցար ընչ
սատանայ ոչ հանդերձ արկաս զի։ բրեան։

✠ Ի գիշերին յորում մատնէր փըրկիչն
մեր ի մահ խաչին ել ի լեառն ձիթենեաց.
աղօթելով զայս ասէր հայր անց ոյ մինչ
զբաժակս։ Ի սկ անօրէն աշակերտին թո
ղեալ ընկ գոնթ սիրոյ նորա և փութայր առ
քահանայսն. ասէր ի՞նձ զի՞նչ կամիք տալ
զի մատնեցից ընկ վարդապետն։ Յոտղովեալ
հըրեցեն կըշռեցին արծաթ բազում.
առեալ տարան առ պիղատոս ասեն ի խաչ
հան ի խաչ զի հայհոյէր է օրինաց։

գճ Ելբ յերկնից անընակիզբն որդի. ի հողք
հ ղէն ի բնութեէ մարդկանն զջանրբարանքն
յանձն

յանձն առեր. օրհնեմք զքեզ որ էր զ
յառաջ քան զամ յաւիտեան. Որ ասացեր
բանիւ լինիլ ամ երկրի. ի յերկրի յատենի
կացեալ տեսանէին արարածք. օրհնեմք.
Յորմէ դողան զըւարթունք երկնից. այ
սօր եկիր կամաւ ի խաչ գերեղարդեամբըն
խաչեցեալ. օրհ. Զ որ օրհնեցէք բարձր գ
արարէք յաւիտեան։ Եւ զինաւորըն գե
ղարդեամբըն յարձակեալ. խաչեա՛ց
զկոր կենարարին. բարձր. Ո՛ւստի աղբ
եւր կենդանարար բըղխեալ. լե՛ա՛ց
զտիեզերս ի մեղանց. բարձր։
Եկեալդ ի փըրկութի՛ն զգի՛ մարդկան. ո
ի ծառայէ՛ յանձն առնու մատնիլ ի դա
տաստան. հանքերեալ վա՛ր ըզ մեզ կենցու
ցանել։ Պատնեալ պիղատոսի ոտ մահ
պարտ. ի յանանցէ և ի կայիափայ դատա
պարտեալ. համբ։ Կացեալ ի յատենի երկ
րորդ ատամ. վասն առաջինն ատամայ
պարտեացըն թողութեն. համբ.
Ո՛վ ըսքանչելիո՞ և տեսիլ ահաւոր զարա տ
ընչն երկնի և երկրի այսօր տեսաք ի խաչին
ճեսեալ ըզ տէրն ի խաչին. խաւարեցաւ
արեգանկն. և վարագոյրը տաճարին ցերկիր
վերուստ

վերուստ մինչ իվայրը։ Զ.Նարգանքաւոր խաչեցաւ՝ ոչ ինչ իմիջ ի յանօրինաց։ զի լցցի գիրն որ ասէ թէ ընդ անօրէնսն համարեցաւ։

ՄԿ Որ թանգաւորդ ես թանգաւորաց Քս ի ծառայէ դատապարտեալ։ Համբերելովվ մեր երկայնամիտ տէր։ քեզ փառք։ Որ պատուական խաչի՝ արդ Քս և՝ նոր արեանդ քո հեղմամբ։ կենցուցանել զմեզ կամեցար։ երկայ։ Որ մարդասիրապէս վանն ամենեցուն ամենայնի համբերեցեր։ և ի մահու զմահ կոխեցեր։ երկնայ։

ԴՁ Արկայք հա՛ւատացեալք երկրպագեսցուք գերեցուք սուրբ երրորդութեանն։ զի՝ բարի յանմահն հը որ ընդ հօր է յերուեթեն։ ի քահանայից դատապարտեալ եկեալ ի խաչ է ելանել անբիծ մարմնովն թանգաւորն։

Օ որ երկինք ոչ է բաւական տանել։ զփա՛ռս պատուհասի՝ ուսով բարձեալ և եկեալ ի տեղի կառափնիմա՞ն ի՞ խաչ ելանել։ անբիծ։ Ինչացեալ պե՞տու թեանց երկնից։ ընդ թաղումն ան ի՝ նոր գերեզման նի։ քանզի՝ զ՝ որ անմահն է յերուեթեան։ վասն ոչարարածոց փրկու թեան զմարդ հագ ճաշակեաց։ անբիծ

Նորոգ

Եւ զգ որ ՝Լ էզեկիել. զոր յաշտգա Հոգւոյն. զեծ
ոչխարքս գեղջուոյն ասացեալէ.

Այսօր անձաւ լուսոյն ծանգուսն ի դկ
փըրկութեանն մեր կատարումն
խոնարհն ի վերնատունն ի խնջ
ստուերական տօնից լըրումն. նախ քան
զընթրիսն խորհրդոյ սփաւաւ զենջամ
արկողն լուսոյ. և ջուր առեալ ծառայա
բար զոտս լուանայր զաշակերտացն.
Դանին հօր փառաց լուսոյ պետրոս մերձիլ
յոտս ոչնորհիր. այնըմ ձեռաց ուրոյ են գործք
երկնից երկինք և երկրաւորք. որոյ կու
ռաց աչըք բացան խուլք և հանմերք արձա
կեցան. որ վերածեաց զինքն ի ծովէն սաս
տեաց ալեացն և լըռեցին. Պէտ էսոյն ընտ
րեալ հօտին փոքրու սաստէր զխորհուրդն
ոչ գիտելոյ. որոյ դառնայր և հնազանդիւր
զոտս և զզ գլուխ մաքրել մաղթէր.
գըլխոյս ասէ ինչ պիտոյ լուացումն
ջրոյ զի լուացեալէ. ոտիցըդ պէտք են
մաքրութեամբ յոդիլ գլուխըս սըրբութեան
Դանուց իւրոց աշակերտաց զոր նախ քա
նիւ վարդապետեաց. այսօր գործով զզ
ծայրագոյն ետցոյց յինքեան զխոնարհութեն.

ապաստաւորեաալ հողեղէնացս այն որ անտեսն
է հրեղէնացս. տարբեալ պաշտօն իւր ծա-
ռայիցն այն որ պաշտին ի սրբութենէն։ Զի
առաս ասէ է՛ից և վարդապետս բոլորից. զա-
շակերտացդ և զծառայից զոտս լուացն ի
հնոյ աղտից. մի՛ մեանց և դուք համանքնուքն
ցուցէք ը՝զնոյն խոնարհութեան. քարձրացե-
լոյն ի կործանումն և անկելոյ քնութեանդ
կանգնումն։ Որ մաքրեցեր յաւազանին
մանքուր ձեռօք զոտս նոցին. և ուսուցեր
խոնարհութեամբ յանդիմանել զարհբպար-
տին. և զի՛մ լուա՛ զտիղմն մեղաց անդանա-
նօք սրբոյ գընդին. և ըզ գընացս ուղղեա՛
զոտին խոնարհութեամբ ելի՛ւք յերկի՛նս։

Օ՛րեն. Գ. Եպիսկոպոսն ըստ Յոհաննու.
Ընդ ոտին ուրեմ.

* Լ՝ուլեց զօրէ նաբն մօսիսի զոր խօսեցաւն
ի սինայի. էկեր ըզ գառն օրինակին և ըզ
քաղաքարձն ընդ եղեգին. ը՝զ հինն ի նորոյս
փոխելով ը՝զ ստուերն ի լոյս ճշմարտելով.
փոխան գառին ինքն գողով գառն աստ ընտ-
րեալ։ Ընդ քաղաքարձն հաց անխմոր եւ
ըզ մարմինն իւր զերկնաւորն. ը՝զ կուսածինն
անաներմնաւորն զանապական և՛ զհոգևորն.

ընդ

ընդ ոչխարին արեան՝ ուխտին եւ մեզ
զարին իւր ուխտ կըրկին։ Եւ եղեգան
գաւնաձգունին փոխանն ըզ վարս ածային։
Յանգաւորն արանրածոց զհացըն կենաց եւ
քաղցելոց։ Եւ ըզ բաժակն ուրախարար
որք յադամայ տըրտմեցելոց։ այս նոր ուխտ
է իմոյ՝ արեան փոխանն հընոյ ուխտին
արեանց՝։ զոր յիշատակ իմ առնիցէք մինչեւ
եկից ես մի՛ւս անգամ։ Յոդովեաղքս ինքն
հայցեմք ընդ ժողովեալ մեռասանին։ որ
զկենարարըդ քո՛ մարմին բաշխեալ եւ զոր
ընդ բաժակին։ շնորհեա՛ եւ մեզ ՝ որ ընդ-
նոսին հաղորդ լինիլ քոում սեղանին։ կենաց
հացիդ յոր փա՛փագինմք եւ ըմպելոյդ ում
ծարաւիմք։ Ո՛յ ընտրեալոց աշակերտաց յո՛ւ
դաս մեկնեալ ինքն գառանցն։ զբարձօղ մե-
ղանց գառն ա՛յ մատնէր ի մահ ընդ արդա-
թոյ։ Ի յընթրիսըն հոգեւո՛ր մերձի ժ ընպիրն
եւ նենգաւորն։ ուտելով ընդ վարդապետն
յանձախէ զխաբէութիւն։ Ոյսքն խօսէր
աղերսաւոր խաւարելոյն վասըն դարձի։
Մի՛ոմն ի ձէնջ ասէ եղբարք զիս մատնելոցդ
առ ի մանհ։ պետրոս ըլեալ զայն զարհուրեր
եւ անկն արկէր առ յովհաննէս։ հարցանել

թէ ով ելցէ դաւանՃանօղ վարդապետին։

Գ՚ԷՌԷ Գ. ԵՊՍՊՈՍՆ ԸՍԿ Ա. ՈՒԿԱՍՍ.

Խնամով սիրոյն յիւր սիրելեաց ըզ տըրտմութիւնն փարատեաց. թանձեալ պատառաստայ յուդայինըշանակեալ զգողն մատնիչ. զոր առեալ և մերկացաւ յանծայինն հոգւոյն շնորհաց. մատնեցաւ նախաՃարին ընդ մատնուեալ վարդապետին։ Գայրագոյն լուսոյն զըրկեալ խաւարանէրն արտաքս ելեալ. որըն յայտնէր լոյս եղելոցն. ըզ գայթագղելն ի գիշերին. պետրոս խօսէր խրախուսելի և կըշտամբիւր հաւախօսն. զի՛ւրն յաշխարհէ զփոխիչն ասէր և ըզ գոլուստ հոգւոյն պատմէր։ Եթէ դրոնեան յայնկոյս ձորոյ ի վերնատունն ել խորհըրդոյ. էմուտ պարտէզ ընդ պարտիզն էմոյծ զադամ յաղէն դրախտին. մուծցես և զմեզ որ ընդ նըմին ուստի հաներ նախ զանառաջինն զի ժառանգելըզ հայրենիքն արժանասցուք մեք վերըստին։ Հոգայր ըզ կրի՞ցըն տըրտմաբար ճրիւքն եղեալ առանձնաբար. փըրկեալ զաշխարհս հոգիս յօժար քայցէ քնուելն մարմնոյս տըկար. ո՞չ ոմն ուժեղ և զօրաւոր և ոմն անզօր վըտանգաւոր. այլ

մի և նոյն գոլ միաւոր կըրնար ըզ կիրսըն կամ
մաւորը։ Զայնիւ մաղթէր աղօթականն վեր
իմ առ հայր իւր երկնն. ծոնունըր դընէր
խոնարհական ուրուամ կըրկնի ծունր ամ.
Եթէ փըրկիլ մարդկան հնարէ առանց
մահու իմ որ գրեալէ. բաժակ մահուս յին
նէն անցցէ ոչ իմ կամաւ այլ քոյդ տեսցէ։
Ոչ օղեալ յերկիր ղքըրատանց հոսման ոլոռ
նաձև կայլակ վիժման. ի զօրանալ հրեշ
տակ մերձեալ զօրինական գիրըն լըցեալ.
զի կատարեալ էառ զբնութիւն ամենայն
ըզ մարդկութեան. պարտէր զերկիւղ և
զտըրտմութիւն յիւրոմն կրել տնօրէնութիւն.

Օրէր Գ. Եղուարն ըստ Մատթէոսի.
Ի տէր ցնորամ.

Առաքեալք փառաց էին որ ըստ բնու
թեան մարդկային. տագնապեցան ի գիշե
ին աղօթեցեր առ հայր յերկինս. ծանգեան
իմեզ զլոյս երկնային և փարատեա զերկ
իւղ զարին. մանուկք հոգւոց մեր և մարմին
յերկիւղք քո սաք բեւեռեցեր։ Մերձեալ
յուդաս որ մատնելոց հանդերձ դատաւն փա
րիսեցւոց. անկան նըման սատրանկելոցն որք
յանիսուան չեն կանգնելոց. յուդաս նեն

գոյ։ Հայմբուրբ՝լով առիթ մայհոնա ենըշան
տալով. փոխանն սիրոյ զնա մատներով ջոյր
ընդ բանրուն վրձարելով։ Բայց ինժամամ առ
գոնութ սիր ոն պետրոս ըզ ծառայքն անուն
մաղքոս. եհ հատ սուսերդ զանկանջն աջոյ որ
ոչ լրաւաւ տնըն իւրոյ. ասէ տէր ըն մեր ա՛ր
գապէս յուսկըն մերձեալ զբրժեալ։
սաւոդջացոյց ամ՝ապէս զոր ոչ տեսին կու
ռայ Հանդէս։ Զոր Հօտին փոքրու ցըրո
ւեալ քանզի զհովիւ ընքաջ Հարեալ. պետ
րոս միոյն ըզ Հետ երթեալ իյաղջկանէ
վիմին շարժեալ. ընշանակեալ Հաւըն խօսէր
առ ի պետրոս ամրն ակն արկէր. զբանըն յի
շէր դ՝ամուն ամրտասուէր ի գլորմանէն դաբ
ձեալ կանգնիւր։ Զ նոր Հեալ վիմին եկեղե
ցւոյ զոր պահերն ի Հոսելոյ. և կամ նգնեցեր
ի գլորելոյ վանըն սըրտիւն ամրտասուելոյ.
կամ նգնեա և զի՞ս ամ ընդ ենքմին ի գլորմա
նէ սայթաքողին. տալով աչացս յորդամ
տուտս և ջուր ենրման ծովոս գըլխոյ։
Ով հրամա՛ և զանկապեցին կապեալ ըզ ձեռ
ամն սրձակողին. ի յապարանսըն տանէին
կապիտայ և ամենային. ծառայն զերման
այն ապտակէր յորմէ սրօշէն թեւասաքողէր։

թիւնք արձակեալ պիղծ բերանով յայն որ
կուրին լոյս ծագեաց թքրտին։

Օրեն Բ. Եպիսկոպոսն ըստ Պատրիարքաց։
Յոյնիցամ ասէ։

Զոր կապանաց մարդկան լուծիչ որ կա
պեցար ընդ կապելոյն. զի՛ս արձակեա յինք
նակապէս մեղաց կապից դըժուխանոյն. որ
ընդ մեղքն պարտաւորին կացեր անմեղդ ի
յատենին։ յորժամ փառաւոր գան Հայրենին մի
դատեսցես զիս ընդ նոսի։ Պատկառանաւք
հին անդամայ որ ձաղեցար վասըն նորա.
զըն զեա զամօթ մեղաց լըրբին որ զերեսս
իմ ծածկեցին. որ ներեցեր զար ծառային
ածեալ ձեռաւք քեզ ապտակին. հար ուժ
գնակն զդէմըս զարին որպէս և զիս ե հար
ուժգին։ Ի ամենայն լուսոյ յառաւօտին ի
յուրբաթու հընոյ գատին. կայր առաջի
դատաւորին ծառայն ներստէր ի յատենին.
ի հարցանել պիղատոսի որն ոչ առնէր պա
տասխանի. զի կանխասաց գիրքն լըցցի
եղէ ես մարդ որ ոչ խօսի։ Ամենակալն
դասք զինուորացն արկին հանդերձ նախա
տանաց. այնմ որոյ զգեստն է լոյս փառաց
իբրև զօթոց զի ներքեամբ արկած. ի ծունր
իջեալ

իջեալ կատանկէին զգլուխն եղեգամբ հաց
կանէին։ պըսակ ի փշոց բռնէին ըզ փուշ
մեղացըն քարձողին։ Պոսկալին սերով
բէլից բառնայր ի քանամբ ըզ փայտ խաչին։
մինչ ի տեղին գողգոթային յորում եդեալ
մարդն առաջին։ ետուն ըմպել գինի զմըռ
սեալ և կերակուր լեղի աւ խառնեալ։ որով
զպըտղոյն դառն ըն ճաշակ փոխեաց մեզ
քաղցր և ախորժակ։ Ի ճրնակիանքըն զար
հուրեալ տեսին ըզ որ ըն մերկացեալ։ և ըզ
հանդերձսըն բաժանեալ պատմուճանին
վի՛ճակ արկեալ։ ըզ ձեռան և զոտսըն ծա
կեցին՝ ըստ յայտնապէս դաւթեան ձայ
նին։ ընդ փայտ խաչին բռնեցին զմա
տուն որ գրեաց ի տամխտակին։

Օ՛ՐԻԵ Ի՞ԵՓՈՒՈՆ ԸՍՊ Ս՝ՈՐԵՊՈՒ.
Ի՝ԱՆ ՆՈՅՈՆ ԿՈՐԵՍԼ.

Նմրաածեալ ձեռք ընդ ձեռաց ոտք ընդ
ոտից ընթանային։ փայտ ընդ փայտի դա
ռըն պըտղոյ կեանք ընդ մահու փոխարկե
ցիր։ ի մէջ երկուց անօրինաց կայր մեր
կացեալ տուաւն օրինաց։ զոր ոչ տեսին
աչքքըն կուրաց բանց ի միայն յաւաղակաց։
Պոպէրց արեգականն ըզ տիւն անրալ գե

շերանման. զընտուեբրն քօղ արկ մերկու
թեն զի մի տեսցէ ակն անարժան ի մէջ
օրեային ներսեմացաւ յորժամ ադամ մեղք
մեռաւ. ի յինեներորդն ի լոյս դարձաւ
յորժամ մահուամբ մահն լուծաւ։
Հօղէր արտօսրն ցաւագին մայր տն որ կայր
մերձ առ խաչին. յորժամ լուէր ընդ ծարա
ւին բարբառելոյ իւր միածնին. ետուն
քացախ խառնեալ լեղի այնմ որ ըղխեաց
գետ յաղեին. և ի վիմէն վշտակ բարի աբ
բիցց տոհմին դառնացողի։ Ուրեալ յեր
րորդ ժամու ճաշին զմիտրս նախնւոյ մօրն
եւային. ի վերցն անկեալ մարդն առաջին
հանանական բանիւ նորին. ի սոյն ժամու
ն ի խաչին զի քաւեսցէ զմեղրս նոցին.
և յորժամ եալ ադամն հին եդ զաւազակն
ի մէջ դրախտին։ Պատրեալ բարբառ ընդ
իմ էլի էլի առ հայր գողէր. զհոգին կա
մաւ հօր աւանդէր զհոգիս մարդկան ներն
ընծայէր. երկիր հիմամբք սասանեցաւ և վա
ղագոյրն ընդ մէջ հերձաւ. վէմք ի յինքեանց
պատռեցան և գերեզմանք մահու բացան։
Պատրոզի ի սքանչելեացն ծածկեալ մարմնով վերիմ
խաչեալ. մերով բնութեամբս մեռանէ ծածկ
անմահ

անմահ խոստովանեմ. կը՛ըկնավ ըստակ կո
ղին ամբարբաք եկեղեցի իւր հաստատի.
ջրովը մաքրի զարիւնն ըմպէ զորդի
ընդ հօր փառաւորի։

Լուրջ եւ ոճ ոսկրաբոյսեան.

զկ

Որոգաւոր տիեզերաց որ զգեցուցեր
մեզ լոյս փառաց. արկար ըզքեւ ի
զինուորաց զքաղամիթ կարմիր նա
խատանաց. մերկեայինէն ըզքուրձ մեղաց
ըզ տըրտմագոյնն արեամբ ներկած. և ըզ
գեցո զուրախալին ըզ պատմուճանն իմ զա
ռաջին։ Որոկնաւոր թագաւորի դ ի ծունր
իջեալ խաղ առնէին. ծաղկեալ զգլուխըդ
կըռփէին և եղեգամբ հարկանէին. և զիմ
անկեալ մինչ ի գետին ի հնազանդիլ կամաց
քարին. մի թողուցուս խաղալ սովին այլ
կանգնեսցես զիս վերըստին։ Ամեալ քո
ըրըդ քո մարմին յետ վքաչրուց դատաւորին
սատանիկ հաւ զհարուածդ գանէն վասըն գա
նից նախատեղծին. զի՞ս որ յոտից մինչև
ցըգլուխ ցաւոք նեղի մանհընարին. առող
ջացո դարձեալ կըրկին ոչ ընորհօք աւաղ
նիրն։ Ընդաւփայլ պըճնեալ զարդուն զոր

զգեցուցեր ահարօնին փոխան պըսակ ի
փշոց եդին մըշակք այգւոյն իսրայէլին. ըզ
փուշ մեղաց հանցես յինէն զորս յիս է հար
իմ թըշնամին. և ողջոյն զխաղթուածն վէ
րին զի սպիք մեղացըն ջընջեսցին։

ՅԵրեմիա Մարգարէն քան Պարկիսոյ։

Յոտնն ըմպե՞լ քեզ ըզ լեզին և ըզ քա
ցախն ի ծարաւին. անբաւեր կամաւ զի քաղց
ցուցին Ճանչակք պըտղոյն դառնագունին.
ըզ դառնութի՞ն թունաւորին զոր իմա
սունս հոգւոյս արկին. հերքեա՞ի քաց հան
դերձ սովին և քաղցրացի սէր քո ի սիրտ։
Ստե՞ղնեալ ծառոյ ես հարեալ ինչ որ բուս
սաս ի մէջ դրախտին. վասն զի՞ բարձեր ըզ
փայտ խաչին ի գոռգոռթայ հաներ տեղին.
զի՞ մաս ի մեղս անկեալ զոդի և ծանրա
գոյն բարձաղբեռին. բարձ ի յուսոյդ ըստ
ոչ խարին հան ի յերկինս յուխտեալ տեղե՞ն
Յոյսրդաթե՞ւ ծաւմ երրորդին բեւեռ ցաւը
ամ. ի խաչին. լուծեր զյանցանս նախաս
տեղծին և կապեցեր ըզ թըշնամին. զի՞ս
ամրացո ընդ հնվանեաւ կենդանարարը քո
նըշանին. և ի ծագին յանբեռնից լուսաւո
ր բեա լուսոյ նորին։ Արանեալ աւանդանին

քաղաքը ըզ դուռն ադին դրախտին. ըստ
հաւատոյ սընտի՛ նորին կատարեցեր ըզ
խընդրելին. տո՛ւր և ի՛նձ ո՞ր ընդ նըմին
լըսել ըզ նոյն պատասխանին. այսօր ընդիս
ի ցե՛ս յադին՝ ի հայրենիս քո ա՛ռաջի՛ն։

Օ՛րեն Գ. Եպտոն ըստ Պոտրէոսի.

* Բանրբառելով զէլի էլին հիմունք երկրի՛
պատանէին. և՛ վարագոյր հին օրինին վե
րո՛ւստ ի վայր պատառեին. արդ ընդ վի
մանցն որք շարժեին. շարժեա զանշարժ
սերտս ի քարին. ընդ պատառել վարագու
րին՝ զիմ պատարեա՝ ըզ գիր պարտին։
Որեգակա՛ն լոյս քծղարկեա՛լ խաչարանայր
միջօրէին. և գերեզմանքք բանային մար
մի՛նք սրբոցն յարանէին. ընդ խաչարիլ
լուսաւորացն մաքրեա՛ յինքն զգործ խա
չարին. ընդ մեռելոցն որք յարանէին կանգ
նեա՝ զմեղօք մեռեալ հոգիս։ Որ սէրոյ պա
տուիրանին գործով լցցո՛ղ եղեր բանին.
սաղմոսերգելոյն առ հայր յերկինս թո՛ղո՛ւլ ըզ
մեղս որ ի խաչին. ի՞նձ որ հոգւո՛վս հաւա
տացեա՛լ երկրպագեմ. քեզ մի՛ ածին. թո՛ղ
ըզ լուծումն հրամանին մի՛ յիշեացին մեղքն
ա՛ռաջի՛ն։ Պարտեցին սանդարամետք ի յոր
գանդելն

բանդեալն առ հայր զհոգին. որ ի դըժոխս
իջեալ ներքին՝ ի քանտ մահու և խաւա
ր ին՝. կապեալ զիշխանսն մանաւանդ՝ հանել
զհոգիսն որ ի քանտին՝. և զնոսա հանցես որ
ընդ նոսին քանտէ մեղանց աղջամղոյ ի՞ն։

Օ՛ԷՆԵ Գ. ԵՊՍՈՊՈՍ ԸՍՊ Ս՝ՍՊՐԻԷՍԷ.
Ի ԷՇԽ ՍՅԳ ԷՂԽ.

Գ՝ողբերացն անապական որ յետ մահուն * *
անմահ արարն. զբ՛ղխեալ իքէն վ՛ընաւոր կեր *
կեն ի նորոգումն կողաւորին. զաց ըզ բե
ռան իմ յարբուցումն քո ածրեաւն կենարա
ր ին՝. լըսա դարձեալ յանաւազանին թէ՞ ոչ ընդ
հօր այլ արտասուօք։ Յանմահիդ մեռանե
լոյ զմեռեալ հոգիս կենդանացո՝. թանղմամբ
ինորոգ գերեզմանի զթանղեալս ի մեղս վե
ր ա ծ ե ա՝. ի գբ՝ ներքնումն լիջանելով ի
գբոյ մեղաց վերարբերեա՝. ի սատուերս մահու
քո բնաւկերով լուսաւորեա և զիս հոգւով։
Սիրտ իմ առ քեզ աղաղակէ բանդ որ ընդ
հօր ի սկիզբ բանէ՝. որ կամաւորս վանէն
մարդկան կրեցեր մարմնով զայս առ. ի՞նչ
լսես ի՞ արա՝ ըզ ձայն յարքայութեանդ
քո կոչման՝. ընդ ժողովոցդ անդ անդրան
կացն օրհնել ըզ քեզ միշտ յաւիտեան։

Պատեալ եւ կրատաւոք զմարմին յի-
զնեն ինորդաւոր կոյս գերեզմանէ։

Յանձն ինքն զանիրաւեան խաչեան ցն։

Պարզեւատուն ամենեցունն այսօր խընդ բձ
ալի պարզեւս ի պիղատոսէ. և արկօղն
ըզ լոյս ոչ զօթոց հաւանի պատիլ ի էր
յօսեփայ. Կենդանատուն ամենեցունն այսօր
դընի ի նոր գերեզմանի՝. և գանձն անմա
հութեան կընքի մատանեաւ քահանայիցն։
Արարածոց փրկութեան՝ քս այսօր եդաւ
ինքնափոր վիմի։ զոր օրհնեն զօրք երկ
նից երգով պահպանի ի զինուորացն։

Կենդանիւն յաւիտենից՝ քս այսօր խընդ *
ալի ոստ մեռեալ ի պիղատոսէ. և մերկութեամբ *
ծածկոյթն անդամոյ յանձն առնու պա *
տիլ ի յովսեփայ։ Անմահութենէն տրուօղ
քս այսօր ի հոգ մահու խոնարհեցաւ. և
բնակեաւն ի լոյս անմատոյց թաղեցաւ մար
մնով ի սիրտ երկրի։ Արեգակն արդարու
թեան՝ քս այսօր եդաւ ի գբի ստուերա
կանի՝. և փառաւորն հօր Ճառագայթ ծանծ
կեցաւ վիմով ի մէջ երկրի։

Փրկութիւն մարմնով՝ քս այսօր դընի ի *
կոյս գերեզմանի. և լուծիչն երկանց գը *
ծոխոց մատանեաւ կընքի քահանայիցն։
Արքունն քանութեամբ արքայիչն ամենեցունն

այսօր

այսուր ենընջէ ի մէջ մահացեալոց. որ պա-
հէն զիրէլ անքրեն պահպանի ի զինուորացս
Յընծուութիւն արարածոց Քս այսօր արան
սուի ոչ մեռեալ ի տրտմաղգեցիցն. և
քուրհումն անմահութեան խընկի ի զգաս
տիցն ի ուղաբերիցս։

գձ ՕՔՆ զի զ օրհնեմքդ թագաւորդ յանուն
ի ի ց անանց. ամ՛ ծ հայրցն մերոց։

Որ ոչ բնութիւնք ամարածոց զանարդ տա
նիւր. մահուամ՝ մբ սահմանեալ դընի ի
նոր գերեզմանի. նո՛ ր զքս ընդունելով
մահ ծրդ. գովեմք ըզ քեզ տր։ Որ անփակ
գրով հաստատեալ քարտէզ. կընքի՝ մա
տանեաւ անկորուստ պահելով ըզ մի՛ զ
հաւատով երրորդութեա՛ ծդ. գովեմք ըզ։

գ Ի՞զ տր օրհնե՛ համ՛ ամ՛ ցեմք և բարձր արա
ցի՝՝՝ քզ զնա յաւիտեան։ Օրհնե՛ համ՛ ամ՛
ցեմք։ Որ քս թագաւորն յիմանալի զորացն
անհիւ պատուեալ. ե՝՝՝ և բարձր արարեմք։
Օրհնե՛ համ՛ ամ՝՝՝ ցեմք Որ անյաղթելի ըզ
թագաւորն որ պահի ի զինուորացս գանձն
անմահութեա. ե՝՝՝ և բարձր։

ո Որ բաշխօղդ ես բարութեանց և պարգ
եւատու արարածոց քոց. այսօր հաճեցար
խընդրել

խընդրել ի պարգևէ մասին ի պիղատոս
սէ. զի և մեզ շնորհեսցես զպարգևա
ողորմութեան քո։

Որ զանձամբ ըզ լոյս փառացդ ի բերել զո
թոց ըզ քեզ արկանը. այսօր անձամբ խոնարհ
հուրթ պատեցար ի յորվսեփայ ի գերեզման
ն ի տրքնեալ. զի ըզ հընութի մեղաց մեր
ոց նորոգեսցես ի կեանս անմահ։

Որ յեութեանդես ընդ հօր անպարագ
րելի զանդ. այսօր մատանեաւ քահա
նայիցն պարածգրիլ ի յանձն առեր անկո
ղոպտելի գանձ. զի ըզ մեզ փրկեսցես
ի յանցանաց մեղաց մերոց։

Յորվսէ՛ փ ճըշմարիտ և արդար հայ տ
ցէր ի պիղատոսէ զհասարակաց ըզ պար
գևատուն. որ տրեալ ըմբի՞զ գանձ ան
կոծրպտելի։ Պատեա՛ ծ՛ զ ձ՛ գ կըտաւոք
զմարմինն անարատական զարկօղն ըզ լոյս
ոպ զօթոց. որ ըզ գերեցոյց ըմբի՞զ ըզ գերատ
անկոծրպտ։ Գ՛դա՛ ծ՛ զ ի նորատփոր ի վիմի
և մատանեաւ կընքեցան. որ զնախանատեղ
ծն կենդանացոյց. և զմարդկա՛ն կա՛ծ
պանն մանհա՛ եր։

Յորվսէ՛ փ քեզ հաւատացեալ պիղատոս

տ

դկ

ամ

մկ

սէր ամենայնի. Զի որ հեշտ է զտիրոջն անեծանդ մարմին։ Զ անապական զամենաւաստակեալ մարմինն ապատեալ ի կիրտաւորք և ի գերեզմանէ։ Որ արարիչդ ես ամենայն ծոց հանդուցեալդ ի քեզ ի օրէն։ Զի՞մ է կենդանեացն յերկրի։

Զ. ՕՐԷՆ ՅՆՈՒՆՑՆ ՀԱՍԱՐ.

ա Յարեալ քրիստոսն ի մեռելոց ոչ լոյծ
ամենայն։ Զ Կայք ժողովուրդք. երգեցէք ամենայն։
Զ Պարուցեալն ի մեռելոց ամենայն։ որ
զանշխարհսն լուսաւորեցեալ։ Զ Կորացուցէք զծունկս յարուցելոյն
ի մեռելոց։ Որ նորոգեալն զամենայն զոր տիեզերս
նոր օրհնութիւն երգեսցուք։ յարուցե։
Զ Կայք նոր ժողովուրդք նոր օրհնու
թիւն երգեսցուք։ յարուցե։

Զ Պատմեա յանձն սուրբ զամենայն զարքայութիւնս
խոսիցի և հանդերձեցեալ։ ամենայն։
Զ Ուսեցար ի սի՛ն սուրբ երկրի երեքօրեայ։
ամենայն։ և յարեար ածեալ։ ամենայն։
Զ Յարուցելոյն ի մեռելոց երկրպագեսցուք ամենայն։ որ ի ներկեալացն զամենայն
զերս։ ամենայն։

Տուք օրհնութիւն առաւուն անստուծոյ ՃԿ
յարուցելոյն ի մեռելոց։
Եւ ըզ գլխոյսդ գերեցաք մահուամբն
իւրով. և զհրշէշն կապեցաք. տուք սրհ։
Տէր հրշէշ գործոցդ իւրով. որ կաղօղ
ի պատերազմի. տուք։
Յարուցելոյն ի մեռելոց քրիստոսի անՃԿ
տուծոյ. երգեցուք ընդ հրեշտակս օրհ
նութիւնս ալէլուիա ալէլուիա։
Փրկողին տիեզերաց կենարարին յարու
թեամբն. երգեցուք ընդ հրեշտակս
օրհնութիւնս ալէլուիա ալէլուիա։
Նկայք մանկունք առաքաստի երկնաւորին
փեսային. երգեցուք։
Ի յարութենէդ ի մեռելոց կենդանութեանց ՃԿ
պարգևատուս քոս անմահ թագաւորը.
ընդ երկնային զբաւորթիւնս. նոր օրհ
նութիւն քեզ երգեցուք. ալէլուիա։
Ի մահուամբդ ըզ մահ լուծեր զանմա
հութիւն մեզ շնորհեցեր կենդանարարը
քո յարութեամբդ. ընդ երկնային։
Ի երկինս համբարձար և ընդ աջ
մեր հօր նստար յաթոռ փառաց բանդ
ամատեան. ընդ երկն։

Յարեալ ի մեռելոց Տէրն մեր Յ.Ս.
ելոյծ ըզ զօրութիւն մահուան և դժոխոցս

17 ԺԷ 272

Կամաց Կիրակոսի Յաղու

ցընծութեամբ զանստուգեալսն ի քրիստիանս։ Զ յսօր
անձամբ լոյսն ի լուսոյ լուսաւորեաց. զմանն
կուսանին քոյր լուսաւորեալ Երուսաղէմ. քանզի
զի յարեաւ լոյս քո Քս։ օրհ։ Զ յսօր խաչ
ն անդիտութեամբ հանգուցեալ Երրեակ
լուսոնմէն. և քեզ ծանգեալ՝ լոյս գիտութեամբ՝. յարուցեալն ի մեռելոց Քս։ օրհ։

✠ Զ յսօր զանտիկ մեր զենմամբ քրիստոսի
ամրասցո՛ւք տօն ցընծութեամբ. նորոգեալք
ի հնութենէ մեղաց անելով. Քս յարեաւ ի
մեռելոց։ Զ յսօր հրեշտակքն լուսափայլ
էյերկնից ի՛ջեալ. զարհուրեցո՛յց ըզ պա
հապանսն. և՝ ցբ կանանցն քարոզէր ասե
լով. Քս յարեաւ։ Զ յսօր նոր իսրայէլ կոչե
ցեալք ի քրիստոս. աղաղակա՛լք ամենեքեան
գոհութիւն՝ ա՛յ։ ազատեցո՛ւք ընդ երկնայ
նոցն ասելով. Քս յարեաւ։

գկ/հ Զ յսօր մեծ անեմտիքք ոգեամբ նախանա
տեղծի՛ն տրեան. ամի որ նըմնջեաս լուսան
տուս եղև քեզ զյարուցեալն Քս։ ամրի ծ հանր
ցըն մերոց։ Զ յսօր ճայն անեմտեաց յերեանի
գոչեն՝ ասելով. դպիրքն իւղաբերքք
տեսանք յարուցեալ զոր յարութիւնն Քի զոր
Քս։ ամրի ծ։ Զ յսօր հրեշտակք յերկնից

իջեալ

իջեալ տան զանազանութեան մարդկանն. յարեալս
խանջելեան ի յարոյց ըզ ձեզ ընդ ինքեանս.
ասի ծ. Զ՝զ ոչ որ ծրհնեցէք և զարձր անրա- գ
լեալք ըզ նա յանիրտեան։ Զ՝յսօր որբն մեր
յարեաւ եկայք պարեսցուք ընդ հրեշ
տակս. յաղթեալքն երդմամբ ծրհնեցէք։
Զ՝յսօր սիւն լուսոյ ծագեաց ի՞ զ եկեղեց
ւոյ. յարուցեալն ի մեռելոց քրիստոս. ծրհ։
Զ՝ծանծին տանջանքն լուսոյ որ մարմնով դ
պարագրեալ անձառաբար ծընաւ ըզ բանն
ասի ծ. զքեզ բարեբանեալ մեծացուցան
նեմք։ Զուրախ լեր և բերկրեա մայր եւ
կոյս. քանզի ծընեալն ի կուսէդ այսօր
վերընտրեն յարութեամբ ծընաւ ի կոյս գերեզ
մանէն. զքեզ։ Ցընծա և զուարճացիր
հարան ի յերկրէ երկնից. քանզի այսօր
երկնայնոցն իջեալ տային քեզ զանուտիս
յարութեան միածնին որդւոյ քո. զքեզ։
Զ՝յսօր ըզ պասեալքս յարչարանացն ելից ի ա
ղայիլ փոխեցեալ. ի փրկութենէ հոգւոյն զա
տի կնալ յարութեամբ քոյ քրիստոս։ Զ՝յսօր ընդ ար
ևանցն օրինակին անբաղ գանուանցըն զեն
մանց. պարգևեցեր մեզ գանուն ի՛ր. զարիւն
ընդ քո փրկեալք։ Զ՝յսօր ընդ անդրանկացն

ազատուն՝ ազատեցեր զգերեալսն. զբոլորեանսն
կենաց ընկեցեալսն և անդրանիկ մեռելոց։

ՌՃ Յ՝ յսօր հրեշտակք իջարձուն ուրախա
նան ընդ մարդկան. որք իջեալ ի երկնից
տան զաւետիս աշխարհի. ցընծացեալք այսօր
քան յարեալ ի մեռելոց։ Յ՝ յսօր զուարը
թունն ի վիմին՝ ի ընկալաբերից եբ կանանցն.
փոխէր ձայնիւ ցընծութեամբ պատմել աշխ
կերատացն ասելով. ցընծացեալք այսօր քան յա
Յ՝ յսօր վիմին հաւատոյ և յօրհանումս սիրել
ւոյ. ընդ հակառակս ընթացեալ ի գերեզ
մանն յարուցելոյն զոր տեսեալ պատմեցին քան
Յ՝ յսօր և մեք զուարճացուցեալք պանծառաս
ցուք տօնիւս ընդ հաշտութեանն այս մի
մեանց արկցուք գիրկս սիրով. և միա
բան գոչեսցուք. քան։

ՌՃ Յ՝ Ելեալ ի փրկութեն տիեզերացս թան
գաւորյաւիտենից քան. զքեզ փառաւ
որեալ մեր զանձն մեր զքեզ։ Յանձն
առեր ըզ ջարչարանքս կամաւորապէս և ըզ
մահ ճաշակեցեր վասն մեր զքեզ։ Կենդան
ցար վերն մեռեալ ի գերեզմանի. և լուծեր ըզ
կնիք մահու յանցանաց. զքեզ։ Յ՝ զոր օրհ
նեցէք զարքայն անարիք ըզնա յաւիտեան։

Զ՝ յարու

Օ յարուցեալն ի մեռելոց ՔԻՍՏՈՍ Ծ. որ ըզ
մահ խափանեաց յարութեամբն իւրովք. քան
Օ սքանչելի յարութեանն ՔՐԻՍՏՈՍ մեծաց
ժողովուրդք բարեբանեալովք. քար։

ՅանՀատ փա։ Զ։ Ծնաւ ի Տնաբ։ Զ։ յաօր։ Զ
Բանդ որ ի Հօրէ ինքեաւ մարմնացար ի կու
սէն. խաչեցար կամաւ Հօր վասն մեր ըզ
մեղս ըսպաներ. Տեր ՏԸԾ ողորմեա մեզ։
Զոր յարարածոց ես անբովանդակելի. ի
խաչափայտին բեւեռելով ըզ մահ կոխեցեր. Տեր։ Զոր ինանինուսն զանգեաւն ի
ծառայութեն մահու. պատուական մարմնով և արեամբըդ քո ազատեցեր. Տեր։
Ընդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին
կանայքն ի գերեզմանն. ի խընկել զանապան
կան մարմին։ Զ։ գտին ըզ վէմն բարձեալ ի դրանց գերեզմանին. և լցեալ բար
բառ ի Հրեշտակէն. եթէ յարեաւ քս և խան
փանեաց ըզ մահ։ Զ։ Հանդիպեալ քոյ Տէր
առաքելոցն և տխրեալ ողջոյն կենդանա
ռն. առաքեցեր զնա ի փրկութիւն զերեալ

Գ։ Էշ ի մեռելոց. Հանգստեան տօն էր ազգին։
Օրհնեալ դու քս որ յարեարդ ի մեռ։ Զ
Յարուցելոյն ի։ Զարարողին։ Ներակրօ։ Զ

Զ Պայծառացիր եկեղեցի Հեթանոսաց. յայ-
րուքդ՝ քի որ յարեաւն այսօր ի մեռելոց.
պըսակեցաք զքեզ խաչիւն՝ իւրովք. ամբծ հան-
ցըն մերոց։ Այսօր ողբայ յինքեան ըզկոր
ծանուն իւր մահ. քանզի որ յադամ մեռ-
եալքն էին՝ կենդանացան յարութիւնքի։
ալ հայ։ Այսօր ցընծան մանկունք առագաս-
տի. քանզի քս յարուցեալ փայլատեաց ըզ-
սուգ և զտըրտմութիւն՝ և լուսաւորեաց զաշ-
խարհս. ամբծ։ Զոր օրհնեցէք քահանայ-
անրարեք ըզնա յաւիտեան։ Այսօր է զոր
արարն տէր եկայք ցընծայացուք. տօնեցէք
ուրախութիւն մինչև յանկիւնըս սեղանոյ։
քահանայ։ Խորհրդացուցէք ըզ տէր ամ-
գոյնքի մարգարէքն. երկրորդ գեցէք պա-
տուանդանի՝ ոտից նր՝ որ եբարձ ըզ դա-
տանկնիք մահու ի մէջ։

Զ Ինչ է։ Աղի՛ ի՛ երամեա ինձ ամբծ։
Ելեալ՝ արա՛ ինձ տէր ըզ ճանն յարութեան.
ամենատաւո՛ր հրաշտակին՝ որ քարոզեցին
ըզ յարութիւն՝ ողի։ Որ յանրեարդ ի մեռե-
լոց քս ամբծ. և մեզ կեա՛նըս շնորհեա
ցեր. պարգևատո՛ւ ամենեցուն՝ ողի։
Զ Դարձանց։ Պանվ՚ռք յանրութեան քո տէր։

Պատրանքք նախաստեղծիւն մերկացայք ի
լուսոյն. իսկ յարութիւնքն միածնիդ. ըզգե-
ցայք զանմահութիւն. փա՛ռ։ Խաչանքք փայ-
տին ճաշակեցայք ըզմահ. իսկ ի փատէ՛ն
կենաց նորոգեցայք ամենեքեան. փա՛ռք։
Օրհնեալ է տէր ամենայն ազգաց։ 5
Որ բարձրացաւ ի խաչի՛ն վասն ազգի մարդ-
կան առաքեա զքո զոգորմութիւնդ ի պանշտան
եայս և յերկրի ըրպատուս. ամէն։ Որ զամենն
յանձն առեր վասն մեր բարեբարի. խընայ
եա յարբարածըս քո յարութիւնդ քո. ամէն։
Զ՝զ որ օրհնեցէք բարձր արարէք ըզ նան 4
յաւիտեան։ Որ յանապական աթոռն ընստիր
բարեբանեալն ի հրեշտակաց. կամաւորը ջար
ջարեալ նաց համբերը մահու խաչի մարմնաց
եալ բանն. անգադարը օրհնեցէք և գովեց-
ցէք բան։ Նա՛ և ի ջեալ ի գերեզման անապան
կանն մահ ըմնով. զի նորոգեսցէ ըզ հընութիւն
մեռեալն թեր մերոյ յարութեամբն ի՛ւրով։ անդ-
ադարձուցեալ։ Ադարձուցեալ։ Ադարձուցա՛։ 3
Ամենաւեալ հօր էանկից ի՛ խաչ ելեալ կա 2
մաւ հօր ոդորմեա։ Ամենահութեանց տուսող
քո՛ ի գերեզման ի՛ ջեալ ոչ մարդ ոդորմ։
Նա՛ և յերերեալ անուր յանդեամբ յոյս յարութե-
ցեալս մեզ ոդորմ։

ա Բ Ա՛նդ կանայքն իւղածքերքն առ քեզ
առաւօտեմբք կենդանիդ յաւիտենից
քո ընկալ և զոգ մերս. փոխանակ խըն-կոցըն
զօրհնաբանութեան։ Փոխանակ ե՞ք աւետ
տաւորը զըւարթնոյն գըթութեանդ քո մեզ
հանդիպեսցի՝ յուսով գիտութեամբ. մըխի
թարել ըզ հոգիս և լուսաւորել։
Բ Ա՛նդ նոսին աւետարանութիւնքդ քարոզ
զեր շՀԱՎսցուք. ըզ քո՝ ՀՈՅ միայն ըզ սքանչ
ելիսդ ՀԱՅԼԻՍՍ. որ յարեարդ ի մեռելոց ամենա
զօրը թանգաւորը անմահ։

ե Բ Ա՛նդ երիս մանկունսն օրհնաբանսն.
բարեբան նեմք ըզ քեզ քո՝ ՇՄԸԾ հաստ
ցին մերոց։ Որ ի ջերի իյերկինից խոնարհեալ
թիւ և խաչի՝ համբերեալ փըրկեցեր ըզ
մեզ. ՇՄԸԾ։ Մանուցեալ ի նոր ի գերեզ
մանէ և յարուցեալ նորոգեցեր ըզ տիե
զերս. ՇՄԸԾ։ Ըզ որ օրհնեցէք զարքդ
արարիչք ըզ նա յաւիտեան։ Օ թանգաւորն
անմահ և զայնքան յաւիտենից. ամենա
նայն ժողովուրդք գայրեբանեցէք. գար։
Որ մահուամբն ըզ մահ խափանեաց.
և յարութեամբն ըզ մեզ կենդանեաց. գար։

Որ

Ոչ ըզ հրեշտակ։ Ոչ ըզ հոգի։ Ոչ զանց։ Մ
Ոչ խոնարհեցաւ ի յերկնից և իջեալ ի
յերկիր մինչ ի նրդի և բանդ աղբ. ՈՒ
ողորմեա՛ բանաւորը հօտի։ Ոչ կանգնեցեալ
ըզ խաչ քո ի մէջ երկրի. և երկրագ բարձրա
ցար փրկեցեալ ըզ տիեզերս. ողորմ։
Թանձեցար ինքն ի գերեզման նի. և յա
րուցեալ յերրորդ աւուր ի յերկինս
համբարձար. ողորմ։
Ոչ անձամբ էուրթեամբ հօրդ ես փառակից Տ
ջերջարիլ մարմնով յանձն առեր վասըն
մեր. մըշտընջենաւորը օրհնութեամբ ի հրեշ
տակաց օրհնեալ ես տեր։ Ոչ էանկդ ես
ընդ հօր և սբ հոգւոյն. խաչեցար և թաղ
եցար կամաւ հօր վասըն մեր. մըշտընջ։
Ոչ միւս անգամ գալոց ես հայրենի փա
ռօք. շնորհելով աշխարհս յարութեան տիե
զերաց. յամ արարչագործ յաւիտենից օրհ.
Ոյսդ որ ի հրեղէն աթոռ բարձրացեալ Հ
հանգիս. երեք սրբեան ձայնիւ ի դա
սուց հոգեղինաց օրհնաբանին. աստ՚ ծ
հայրըն մերոց։ Պատերակից եղեր հոգե
ղէն բընութեանս. մարդասիրապէս գըթա
ցար կիսանկան ծնընդեամբդ ազատեցեր
ըզ

ըզ մեզ. ասէ՞ ։ Գանգի միոյն յանցանաք
անմեղեաքեան մեռանք. այլ ի խանջէլն քո քս
անմեղեքեան նոքաւոգեցաք ի փառս. ասէ՞ ։
գ Զ՞զտոր օրհնեցէք և գասա՛՛ղծը արարէ՞ք
ըզ նա յաւիտեան։ Զ՛որ գասազմեալ հանգ
էր յանարտուեստ իյաթոռ. ըզ մահ խանջի՞
իյանձն էառ վա՞ ազգի մարդկան. օրհ։
Զ՛ս ի կոչնայհոս արեան անղբեքէն նորո
գեցան արարածք և անմահացան. օրհ։
մ Զ՞զքեզ ե՞ռեալ։ Զ՞զքեզ որ։ Զ՞զքեզ
ո Նընչկի՞զբեն գանդ անգաժանելի ծը՛
նանդ հօր. որ վասընն մեր մարմնացար ի
կուսէն ըզ մահ խանջի՞ իյանձն առեր և
թանգեցար յերկրի։ Զ՞յսօր զանմահ և զա՛
նապական մարմինըն առն. կանայքն ոչ մե
ռեալ խընկեալ խընդրեին. այլ հրեշտակին
ճայնեալ ասէր. զի՛ խընդրէք ըզ կենդա
նի՞ն ընդ մեռեալս։ Զա՛ ըզ թըշնամին
կապեաց և ըզ դըժոխս աւերեաց յարու
ցեալ ի մեռելոց քա՞ն ամբ. պարգևէ ազգի
մարդկան զմեծ զոր՞զրմո՛ւթիւն։
մ Սոսկալի տեսիլ հրեշտակին ի փառս
ամբ քո գերեզմանին. ըզ պահապանքն
զարհուրեցան։

Յ՛մանալի՞ն մարմնական ձայնիւ գանրքա
ռէր աւ ե՞ք կանայսն. փարատեցոյց
զսուտ և զտըրամո՛ւթիւն։

Ա՛վ կանայք ըզ գանտք ա՞ծասէրք զա
մենեցո՛ւն զյոյսն և՝ զյարուութիւն. ընդ
մեռեալըս զի՞ խընդրէք։

Փայլակնանձև՛ հրեշտակ կն իջեալ յերկնից զարհուրեցոյց ըզ պահապանսն. և՝ զնա՞ զկանայսըն խընդութեամբ ըլ՛ցոյց։

Ա՞ծասէր կանայք ցընծացէ՛ք այսօր յա
րեաւ ք՞ա ի՞ մեռելոց. և՝ լոյս մե՞ծ ա՞ղ
խարհի ծագեաց։

Ա՛ւետիս ըլ՛ալ ի՞նք հրեշտակքն ընթանային առ աշակերտսըն. պատմելով նոցա զյարո՛ւթիւնընն ա՞ռ։

Ի թագաւորըն փարաւոն քրիստոս որ վասըն մեր մարմնացաւ ի սըրբոյ կուսէն և խաչի համբերելով. միաբանութեամբ երգո՛վ գանրեցանեսցո՛ւք։

Որ ըզ թաղո՛ւմն երեքօրեայ յաՀն էաւ յարուցեալ ի մեռելոց ի՞շխանութիւն՝. միա։

Կարողանպէս ըզ դրունըս դըժոխոցն խորտակեաց. եկեղեցւոյ խրոնամ զգեցոյց ըզ մեծ վայելչութիւն. միաբ։

Ի

Ամենայաւելտեան բանին պատմօղ
առաքեցեալը յաշխարհի ի՝ թ յովհան
նէս մըկըրտիչ. աղաչեա՛ զանը՛ Հ/ծ
հարցին մերոց։ Որ ընդ հրեշտակացն անտե՛
ան նեալ ն. յարգանդի կուսին տեսեալ քո
և երկրպագեալ. աղաչ։ Որք հաւատով
ը՛զ յիշատակիս քո տօնեմք. և անդադար
ձայնիւ ը՛զ քե՛զ ունիմք քարեխօս. աղաչ։

Գ Ո՛զտր Պոռվեցէք ըզտ՛ր քի՛ս միշտ և՛յա՛
ւիտեան։ Ո մեծին ի ծնունդսն կանանց
զկանրապետին և զմը՛կըրտչի՛ն յօհա՛ննու զա
ռաքի՛նուն թե ը՛զ հանդէս. տօնելով այսօր
ի ձայն հընչման. գոռվեցէք։ Այսոտացելոյն
յորովայնի հոգւո՛վ ի ծնընդեանն ի՝ թ. որ
ի փըրկութի՛ւն աշխարհի յայտնեցաւ աՀ
գա՛ն. գոռվեցէք։ Յանապատի՝ քարոզա
ւոր ձայնի և զմը՛կըրտչի՛ն յօվհա՛ննու.
զյաղթանակ մարտն ը՛զ գըլխատմանն
կատարե՛մք այսօր ը՛զ յիշատա՛կ. գոռվեցէք։

Մ Որ ը՛զքանանա՛ծ։ Որ ելից լո՛ւ։ Ի՛նարատ։
ն Կարապետ արքայութե՛ն երկնից տը՛ յո՛վ
հաննէս մըկըրտիչ. որ եղև՝ աշխարհի քա
ղցր զփըրկութեան յանբիտենից. աղօթեալ

ստրան ՝ որ լի՞ր ը մեզ ելմոզորմեան։ Ի՛ր առա
ւել քան ըզ մարգարէս մեծ ի ծնունդս
կանանց. որ ըզ քեզ մեզ յայտնեացս ա՛ծ
և մանրդ յերկրի՝ երևեալ. ամէն։ Զայն զա՛ր
զաւուոյ յանապատի և կատարի՛չ խորհրդ
դոյ. զբ՛լխանտեալ այսօր ի հերովդիայ. վեր
ացեալ ի դա՛սս անմարմնոց. ամէն։

Ի՛ր կնաքանղաքացի՛ն յովհաննէս մեծ ի
ծնունդս կանանց. քարոզիչը յանապատ
ազդ արարօղ բարբառոնին. ըզ ծագումն
մի՛ն լուսոյ արեգականն արդարութեան։
Ո՛ՀՇմարիտ մարգարէ և ճեռնադրօղ
որդւոյն աստ. յարանջընթաց կարապետ
և պատմօղ ա՛ծայրն օրինացն. հորդեալը
զանապարհ թագաւորին յաւետեանց։
Յանօրէն գինարբուսին մոլեգնեալ հե
րովդիադա. ի պարգևի մահին խընդրեալը
ըզ գլուխ մարգարէին. շի՛ջուցանել զա
ղուսեանին և զանաղօտ լապտերն։

Լոսնոն հոգ ի՛ն-ուոյ օրհ.

Տորոգեալ կը՛ղզին՝ առ ա՛ծ ճկեղ
ցին՝ ի հեթանոսացս. ի գբ՛լխոց լերանց
գոչեալ մեր ձայնի տո՛ւք զփառս ա՛ծ. և պատ

մեցէք զքաջութիւն յարութեանն ի մեռելոցն։
Եւ երկնաւոր փեսային՝ հարանացեալ եկեղ
եցի՝ այ. զարդարեաց ի ներքոյ ի հանդ
երձիս յոսկէ հուռոյն պըսակեալ. քանզի
ահա գայ առ քեզ Քրիստոս փառաց թագաւորն։
Ելանեցարք ընդ ի՛ք սիրելի՝ ի թագաւորին
Քրիստոս. տօնեցէք ցընծութիւնս զնաւակատիս
հոգւոյ մերոյ. նորոգեալք ի հնութենէ
և ընդ հրեշտակս օրհնեսցուք զՔրիստոս։
փառաց թագաւորն։

✠ Քանզի՝ ի՞նչ է խորհուրդ տնօրէնութեանս
քո Քրիստոս. որ ի քեզ՝ ի հօրէ ի սէր հարսին եկե
ղեցւոյ զոր ընտրեցեր. որով փառաբանին
Քրիստոս անմահ թագաւոր։ Երանեցայր յարու
ցեալ եկեղեցւոյ քո հիմանցն. յորմէ թո
մաս հրաժարեալ ոչ հաւատաց զքեզ տեսո
ղացն. որում ցուցեր այսօր փնփնաքողին
զվէրքսն մարմնոյդ։ Այրսեալով թմայն շ
ափէր զխոցուած տիգին և զբևեռացն
և գոչելով վերաձայնէր՝ տէր և՛ Աստ դաւա
նեալով ընդ յարուցեալդ. որոյ առաք զերա
նին որք ոչ տեսեալ հաւատացաք։

Ակ Ո՛ր խոնարհեցար յանձամբ փառաց փե
հ սայդ անմահ և երկնաւոր. ի սէր հարսի՝ ն
քո

քո՞ եկեղեցւոյ զոր մաքրեցեր յաւազանի՝ և
վերըստին ծնընդեամբն. օրհնեմք ըզ
քեզ աստ հայրցն մերոց. Որ կենդանարար
նոր յարութեամբ. քո նորոգեցեր զհնաց
եալքըս մեղօք. որով ցընծայ այսօր եկեղե
ցի ընդ նորոգումն բնութեան մերոյ. օրհ.
Յ. յսօր մանկունք առաւգաստի պայծառա
ցեալք վայելչութեամբ. տօնեն ընդ զօրըս
հրեշտակաց զնաւակատիս փրկութեան մե
ղոյ. օրհ. Ի զ սոր օրհնեցէք և բարձր գ
արարէք ի քրիստեան։ Սորոգեցան
ոսկեք նորոգութեամբ կենաց այսօր յարու
թեամբն քում նոր ժողովուրդք. և բարձ.
Նոր իսկ կոչեցեալք ի քոյ նոր օրհնու
թիւնս վերը առաքեցուք. նորոգողի՝ ն
տիեզերաց յարուցելոյն ի մեռելոց. և բար
Նոր խորանիդ արեգական արդարու
թեամբ նոր օրհնութիւնս տացուք. և անդա մ
դարը բարեբանեսցուք։ Նոր տաճարիդ
անձառ լուսոյն որ ի հօրէ նոր երգս երգ
եսցուք. և։ Նոր խաչանարանդ հրաշա
լի նոր խաչընկնան բաժնին և մարմնոյն.
Հոգևոր երգով բարեբանեսցուք։
Որ վերընծայեցին նորոգեցեր ըզ մեզ ի հնու մ
թեն

թէ՞ հինն ա՞դ ամն։ և զըսկզբանատուքն
գեղեցկութիւնն նըկարեցեր նորանստեղ
ծեալ յոգին հրաշափառապէս։ աղաչեմք
ըզքեզ քո՝ ողորմեա։ Որ զբարձրագոյն
նաւակատեաց խորհուրդ՝ հանդերձելոցն
այսօր ծանուցեր։ կենդանարար և սքան
չելի՝ քո յարութիւդ իմանալոց։ աղաչ։
Ո՛նդ քեզ յարուցեր յուսով յանմահու
թիւն զմահացուս բնութիւնս։ որով նըստար
ընդ աջմէ հօր գլուխդ ճկեղեցւոյ հրաւի
րելով զանդամըս քո՝ ինքն միութի։ աղ։
Այսօր նոր ժողովուրդք ընդ երկնայնոց
լուսեղինացըն համանձայնեալք։ նորոգն
գին ազգի մարդկան վերը երգեսցուք
որ վասըն մեր մեռաւ և յարեաւ։ ասելով
փառաւորեալ է քո յարութիւդ։
Այսօր որդիք սիօնի ծընեալք աւանդանին
շնորհօք յորդիս աստուծոյ։ ի նաւակատիս
տաճարի բնութիւն մերոյ գովեցէք զփա
ռաւն երկնալ յառաքաստէ նորոգեալն
նին։ ասելով։ Այսօր մանկունք հաւատոյ
կատարելով զնաւակատիս վերի են երու
սաղէմ մի։ նորոգեցէք ըզ պատմուճան հոգ
ւոյ ձերոյ և ընդ որդւոց լուսոյ նոր սիօնի։
բաղ

քարեբանեցէք զքո Թագաւորն. ասել։

Ոչ եկեր ի փրկութենէ՝ վասն ազգի մարդ
կան. զի քեզ անդադար քարեբան
նեմք անդ հայրցն մերոց։ Յանձն
առեր զի չարչարանս և խաչի համբերեցեր
զի քեզ։ Ընդքեցար վիսով յարուցիչդ
մեռելոց. զի քեզ։ Ո՛զ որ օրհնեցէք
քան՝ զձեր ամրարէք զի նա՝ յաւիտեան։
Ոչ անմահն մարմնով վասն փրկութե՛
մերոյ զի մահ ճաշակեաց. և խաչի՝
նեաց զի մեզ թագաւորութի՛. քան՝։
Ոչ յանէծ կենդանութե՛ առ հաւատ
քեայ զի յարութե՛ ածանցին մարմնոյն պանդ
գեմեաց մարդկան. և եհաս առաւել քան՝։
Որոյ ամենայն որ վասն մեր զի մահ ճաշակե
ցեր. և յերրորդ աւուր յարեար որդ։
Որոյ ամենայն որ զի դժոխս աւերեցեր.
և զգերեալսն փրկեցեր ի նմանէ՝. որդ։
Որոյ ամենայն որ ի յերկինս համբարձար
ընդ ամենայն հօր ընտանեաս ի բարձունս. որդ։
Ուռաքեցար ի հօրէ քան՝ զամենայն ի փրկ
կութի՝ ազգի մարդկան. օրհնեմք զքեզ
ամենայն։ Ուգերեցեալն ի քեզ թագաւոր
ամենայն. և ի հօրէ՝ ոչ մեկնեցար. օրհ։

Յ՝երրորդ աւուր յարութեան ամենապէս և
երկինքս համբարձման. փա՛ռք յարու-
թե՛ քոյ տէր. օրհ։

Զ Որ վասն մերոյ փրկութե՛ան իջեր ի
յերկնից. մի՛ածի՛ն որդի՛ քո՛ փրկիչ մեր
փրկեա՛ զմեզ տէր ամենայն մեր հայրցն մերոց.
Յ՝խաչի՛ն բևեռեցեալ՝ քանդ ըմբըռնելի՛
մարմնով. և լուծեր զկապանս մեղաց
քո՛ փրկիչ մեր։ Որ երեքօրեայ թաղ
մամբ քո՛ մեռուցեր զմահ. և յարութեամբ ըդ
քո՛վ կենդանագործեցեր զաշխարհս. ամենաբեր
գո՛վեսալ քո՛ փրկիչ մեր։ Զ՝զ տէր օրհնե
ցէք և գովարեցէք զանուն յաւիտեան։
Որ ելեալ ի՛ մահ թաղմամբն իւրով
և յարութեամբն իւրո՛վ մեզ կեանս պարգևեցաք.
մի՛ապա՛ն հաւատացեալք. օրհ։
Որ նստո՛ր ընդ աջմէ՛ հօր ծնո՛ղի իւրոյ.
և մարդասի՛րապէս խնամէ զարարածս.
քահանայք հոգևոր երգով. օրհ։

Զ՝ո՞ւ ես քո՛ կեանք և յարո՛ւթիւն ազգի
մարդկա՛ն ողորմեա՛։ Զ՝ո՞ւ յարուցեալ ներո
գէցեր ընկ տիեզերա՛ն ողո՛։ Յոյս յարու՛թե
մերոյ. աղաչեմ՛ զկենաց և փրկութե՛ն ողո՛։

Յարուցեալ տէրն ի գերեզմանէ՝ն միա
ծինն

ծիլեն նոպ փայլակեն և լոյս փառաց ծագեաց
յաշխարհս. և երկիրք և երկիրքս ցլեն
ծայրեն։ Սուծ է յարութեն ամ որդւոյն
քանզի դրոնք յերկնից բացեալ եղեն և հո-
տանուշ բուրեաց յաշխարհս. և լոյսոց
զարարածս ամ։ Օրք երկնից իջեալ
էին և բանակեալ շուրջ զգերեզմանաւն
և հոգեղէն բարբառովն երգէին. ամ
օրհնեալ է քո յարութիւդ։

Ընդակիզբն բանդ մարմնացար իկոր
սէ՝ն յանձն առեր կամաւ զխաչն և զջաղ
քարան։ Զոր ամ։ Հանցելն մերոց։
Բանկեց հօր և հոգւոյն բանդ ամ։ ծ իջ
գերեզման իջեր մընալոյ անապական։ Զոր
ամ։ Յարեար ի մեռելոց յաւուրս երի
ցորդի՝ լուծանելով զիշխանութիւն
ընտիր։ Զոր ամ։ Զ ամ օրհնեմ
ցեր բանքդ արարեր քզ ընդ ընտանեաց։
Դրախտին ընդ յարութիւն ամ ծ որդւոյն.
ծանողովք՝ երդք բարեբան նոցովք։ բար։
Սիրաբան գովեցեր ընդ յարուցեալն ի մեռ
ելոց։ քան հանեալ՝ յք հոգեւոր երգով։ բար։
Իջեր յերկնից որդի ամ և մարմնացար ի
աստուծոյ կուսէն։ որ անանձնեալ դեռ ի հօրէ՝

զ

զ

ի

ողորմեա՝։ Զ՝կիր ի չարչարանացն կամաւորապէս անձն և խաչեցար վասն մարդկան. և ի գերեզմանն իջեր անանձակեան ողորմեալ։ Զ՝մահ լուծեր և զանշխարհս անզատեցեր կարողապէս տէր. և ի մեռելոց յարեար ի շխանութեամբ ողորմ։

Ի՝ քանզի՝ հրեշտակն տէրն ցընծութիւնքի ի՝ջեալ ի գերեզմանն հարկանէ զձիր. փող յարութիւնն տէր։ Ի՝ հարկանել փողոյն պահապանքն զարհուրեցան և՝ եղեալ ի յանհոգն ոստ մեռեալ։ Զայն եղև ի հրեշ տակէն բարբառ եղև ուրախութիւն տիրեալ յարեալ ձիր. փառք յարութիւնն տէր։ Ի՝ ցրօքն փա կերովք երևեալ յա աշակերտացն և՝ ասէ ձիր. խաղաղութիւն ընդ ձեզ։

Յայս ղրէ՝ ղրէ՝ ղրէ՝ ոտերեայ հանդերձն գոն է։

Ի՝ յանթոռ փառաւոր նստուցեալ ընդ հօր. օրհնաբանի ի դասուց քերովբէից օրհնեալ տէր։ Ի՝ հարկանել փողոյն պահապանքն զարհուրեցան և՝ եղեալ ի փերկեալ զ նախահայրն ադամ. ի՝ ճանաչմանէ մահանքեր պղտղոյն. օրհ։ Ի՝ փոխանակ ծառոյն գիտութեան ետուր զ նախաբան տէր. և՝ ազատուցեր զմեզ ի կո

ղանիսն աղբերին։ օրհ։ Զ. Զի՞ որ օրհնեցեք զ.
և բարձր արարէք զ ըզ ընաձ յաւիտեան։
Որ երկնչ ըզ վտանգաւոր երկուանըսնայ խան
մնրն։ ծընանելով ի սըրբոյ կուսէ ՀՌՈՒ։
օրհ։ Որ եբարձ ըզ փշաբեր անիծ ադրոռ
թիւն բուսաբերին։ բևեռելով ի վերայ
խաչի ՀՌՈՒ։ օրհ։ Որ ճաշակեցին ըզ
լեղի դառնութեան վանն ազգի մարդկան։
և պարգևեաց ըզ մարմին և զարիւն իւր
զանապակ ՀՌՈՒ։ օրհ։

Որ խոնարհեցար յերկնից ի հայրական ո
ծոցոյ։ միածին որդի աստուծոյ և առեր
մարմին ի սըրբոյ կուսէն։ վասըն մերոյ
փրկութեան ողորմեա։ Ինդ մեզ ամբ
ջրեցար ընդ մեղաւորացս։ և կոխեցեր
ըզ գլուխ վիշապին և շինջան խայթոցըք
մահաբերին։ և փրկեցեր ըզ տիեզերս ողջ։
Բևեռեցեր ըզ մեղըս մեր ի վերայ խաչին։
և համբերեալ մահու ելքեր ի գերեզման։
կենդանութեան շնորհեցեր նըստելոցս
ի խաւարին։ և զորութեամբ յարեար ողջ։
Դաշչալի ըզ յարութեան ամ՛ ծ որդւոյն ա
յ՛ յաօր տեսեալ առաքելոցն և բազմութիւնքդ
հրեշտակ կանցն։ երգեցին երգ նոր ալելուիա
ի

լի՝ ձայնիւ։ Զայն ամենեղ գաղափարեալեան
փրկչին. այլ սիրոյ գոչելոյն ամենայն
տիրեն աշխարհին երգ։ Զոյս մեծ և ա-
հաւոր. այլ սիրոյ ծանգեաց ի՞ր եկեղեցւոյ
յարուցեալն ի մեռելոց քո։ երգեսցուք։

Զ Զեղանելի՛դ ամ իջեր յերկնից ի՛յեղ-
կանիս. և անձառելի՛ ծանգմամբ տընօրինե-
ցար յարգանդի կուսին արեգակն արդա-
րութեան. օրհնեմք ըզ քեզ ամենայն հայրցն
մերոց։ Զ՝ նմանեալի՛դ ի հօր ե եկիր կանան
ի մահ խաչի. և ընդ ջարանգործսըն պատ-
ժեալ ի սպանդ վարեցար այլ ի ծոցոյ հօր
ոչ զատանեցար. օրհ։ Զ՝ նմահուութեանց
տուօղ քո ի իջեր ի հողմանհու. կատարելով
զոնղբուումն հոգ երգողքն եդար ի գերի
ներքնուն. այլ ակնարկելով քո ի դըժոխս
հաներ ըզ կապեալսըն քաջութեամբ և որք նըն-
ջէին ի տապանս. օրհ։ Զ՝ զ տր օրհնեցէք
և բարձր արարէք ըզ ընանձ յաւիտեան։
Որ անապականն թաղմամբն ելոյծ զա-
նէծս երկրի. իջանելով ի ստորինս ազատու-
թեն շնորհեաց նըստելոցն ի խաւարի։ օրհ։
Որ կենսաբերս յարութեամբն իւրով ազատեաց
զանդամեանս ի կեանս անանց։ և եթ մանր

Պոսվ

Ցեռվ և արեամբքն հրաւիրեաց ըզ մեզ
յերկնից արքայութեն. ԾՐՀ։

Ո՛կիր խոտեսութեն անտեսանելի դ ամ՝ ո
և մարմին զգեցար ի սրբոյ կուսէն. կեցու-
ցիչ և յոյս մեր կեցո՛ զմեզ։ Այլ ի համբե-
ռեցեր վա՛ն ազգի մարդկան. և մերովքա
ջարբեալ փրկեցեր ի մահուանէ. կեցո։
Ո՛դար խգերեզմանի կեանք աշխարհի
և յարուցեալ յերրորդ աւուր զմարդիկ
ի կեանսն փոխեցեր. կեցուց։

Ո՛րգեսցուք քեզ ընդ հրեշտակս յաղ ՃԻ
թական ծրհներգութիւն։ Որ մանհուամբ
քո մեռուցեր զմահ. և յարութի՛ պարը
գևեցեր հոգանիւթ բընութե՛ն. երգես։
Որ ցուցար մեզ Հանապարհ նորոգման և
մաքրեցեր զանզտեղութիւն յանցանացըն.
զոր պատրեաց թըշնամին. երգես։

Պանխեցին կանայքն ի՛ւղաբերքք ի գերեզ ՃԻ
մանն և տեսին զյարութիւնըն տեառն։
Ասացին. դո՛ւռըն յարութեան գերեզման
ին կընքեալոյ լոյս ծագեաց տիեզերաց։
Յարեա՛ տէրն ի մեռելոց հրաման զօրութեամբ
հաստատեաց զհիմունս եկեղեցւոյ սրբոյ։
Դ՝ապաւորեաց ամ՝ ի վերայ հեթանոսաց։ ՃԼ
և

և լուսազարդեսցէ պայծառաւացոյց նոցա զնոսա
կենդանեացն։ Ժողովուրդք ըստ քահանայապետացն
նեցեալք։ Օ գեցաւ զի զօրութիւն ընդ-
մէջ իւր ածաւ. քանզի չի՛ չոյց զխայթոցս
մահու խայթիւն ի՛ւրով սրբութիւն։ Ժողո-
Յարեաւ ոչ ի տիեզերէ՛ն քք զամ նորա փե
տուր զարդարեցան։ և մանկունքք հաղորդ
եցան մարմնոյ և արեան կենդանարարին։ Ժո

Զ Զ Զ

Ոչ ի յերկնից ի՛ջեր անընակ ի՛զբան
ոչ ի՛ խաչի՛ն քաւեցաւ և ի գոր ծոց ձեռ
ուց իւրոց ապտակեցաւ. և կերակուր ընդ
կանչաւ ընդ լեղի։ զի՞ զամենեքեան
լուր քարձր ասաց։ Ոչ ամենեքեան
արեգակն խաւարեալ և ցերկրայր վարագոյր
տաճարին վերանալ ի վայր։ վէմքք պա
տռեալ երկիր շարժեալ։ զի՞ զ

Թ. ամենեցսա ի մէջ երկրի և ի յերերմունս
սուտս յարեսա ասացեալս. և ի յերկինս
համբարձեալ անցեալ. ամեն։

Ի՞նչեր յերկնից որդի՝ աստուծոյ ազատեցեր զարարածս. անկանի՞մ առաջի քո՝ ողորմեա ինձ անցեալ։

Ի՞խաչելո՞ւն բևեռեցար անցեալ և ըզ մարդն ի կապանաց մահու արձակեցեր. և զի՞ս մի անտես առներ որ մեղքս եմ մոռեալ։

Ծագումն հօր յանմատոյց լուսոյն որ ի քեզ ի գերեզման. կենդանացուցեր զարարածս քո. և զի՞ս մի անտես առներ քանզի քեզ միայնոյ մեղայ։

Ի՞գերեզման քո կանխեցին կանայքն զի՛ւղս և զխունկս բերին. ի՞ պատի՞ւ Թաղման քո՝ զի՛ զմեղքս ըզ հոգացեալս վերս ածեր ի կեանս։

Փոխանակ ի՛ւղոյն զհաւատս անբիծս և զաղաչանս մեր ընդ առաւօտեան կանանցն ընկալ. որք զողջոյն կենաց լուան ե՛ւ այլ ոունկամբն։

Ն՞տուն սուտիս առաքելոցն յարեալ՝ յարուցիչն մեր սուերեալց ըզ դրժոխս. և զթշնամին կապեալց ի յանդոյծ կապանս։

գ.ձ. / ՀԵՐԿԸՐԿԱՅԱՆԳԵՆՔ զքեզ Քրիստոս որ ի ձեռն սրբոց առաքելոցն ծանուցեր մեզ. զի մի՛ թերեսցուք զքեզ մերոց հայրցն մերոց առաքելոցն. զի աշակերտեալք ի սրբոց առաքելոցն. ուսանք փառաւորել զքեզ ի տանջարի սրբութեանն քում. զոր հիմնեցուցեր ի վերայ վիմի հաւատոյ. տէր ողորմեա։

Կամայք ժողովուրդք որք ի հեթանոսացն ընծայուեալ առնեցուք զնաւակատիս սրբեկեղեցւոյ. բարեբանելով զզ տէր ողորմեա։

գ Զոր օրհնեցէք և առաւել բարձր արարէք զնա յաւիտեան։ Ընդ անմարմնականն բազմութեանն զզ Քրիստոս թագաւորն որ եկաւորի այսօր ի սրբեկեղեցի. ամենազինքք գովեցէք և առաւել։ Կամայք հաւատացեալքք ի սրբերդութեան յեկեղեցիս օրհնեցէք զանը. արարէք տօնս որ ուրախութեան մինչև յանկիւնս սեղանոյ. և առա։

ո Այսօր հրեշտակաց բազմութիւնքն տօնակից լինին ընդ մեզ. քանզի երկնաւորն թագաւորն եկաւորի ի սրբեկեղեցի։ Խընդա՛ և զուարճացիր հանրանացեալդ այ սեղեցի. քանզի զզ քեզ տէրն տերանց ընտրեցեալ

ընտրութեանց և հաճեցան ընդ ամենայն իքեզ։
Լուսաւորեա՛ լուսաւորեա՛ կանթո՛ղիկէ
եկեղեցի. քանզի իքեզ շող ա՛ծ եղե՛ն ի
հօրէ լուսոյ ծագեանց. և լուսաւորեա՛ց
զմանկո՛ւնսն քո։

Ո՛րք արժանաւորեցայք ի կոչո՛ւմն վա՛ռ
ռանտրութե՛ան քրիստոսի՝ ա՛յ մեր։ եկա՛յք
ժողովո՛ւրդք երգեցէ՛ք տո՛ն երգ նո՛ր. երգ
գեցէ՛ սա՛ք զանո՛ւն նորան ճա՛նչիւ ցընծու
թի՛ան յո՛ր հնո՛ւթի՛ն ինո՛ր։ Օ՛ծրացեա՛լքս ի
քե՛զ ք՛ս ժո՛ղովո՛ւրդք հաւատա՛ցելոց.
ձըշմարի՛տ խոստովանո՛ւթի՛ օ՛ր հնե՛մք
զխո՛ր հո՛ւրդ ա՛ծ ա՛յի՛ն կենսաքեր տնօրէ
նո՛ւթե՛ան. փառաւո՛ր ելո՛վ զամ հաւո՛ր և
ըզ սքանչելի՛ անուն քո՛ տա՛ր տա՛ր ըմբո՛ծ
ի վերայ մա՛մ երկրի։ Ո՛ւրախ լեր երկեղեցի
սբ հայրան երկնաւո՛ր խո՛ր հրդոյն. ի փառս
ամենասբ երրո՛րդութեան. ո՛ր համագոյ
ի շխանութի՛ն ի բրով զարդարեաց ծագ
մանքս լուսոյ պիտակեալ զքեզ ի պա
տի՛ւ ամենայն [illegible]
Ենապա՛կա ն քա՛նդ ասատուած ո՛ր ի՛ջեր բա՛ն
ի մեզ՝ զ հնո՛ցին. փրկեցեր զերի՛ս մա՛ն
կունսն ցո՛ղ ցոյ՛ ի՛ մեզ օրհնո՛ւթեան. օրհնեալ

եւ տուժը սատանայ։ Որ իբաբիլոնի զգ
ուցց հրոյն շի՛ ջուցը. եւ զմանկունսն սպ
ըտաւցուցը. եւնոքա երեքեանքն գոն
վէրէաւն սասա՛ լով. օրհ։ Որ յանրգանդի
կուսի՛ն ընակեցայը եւ ծընաւ որպէս
ն՝ հնուկ. որ զգ մահ կոխեցեր եւ զյարու
թիւն քո՛ ցո՛ւցը. օրհ։ Զ՝ զ տ՛ը օրհնեա
ցէք եւ բան՛ ի՛ ըռնը սրբոյ՛ք յաւիտեան։
Օ՝ անընսկի՛զբքն զամենասուրբ զերբորդ
ութեն. որ նոյն ի՛ նքն ի՛ւր անեղ բընու
թեա՛ն գոյացոյց յոչընչէ զամենայն սրա
ռածս. ընդ ընաւ հոգեւոր երգով. օրհ։
Օ՝ հայմագոյական եռութե՛ բանն ի հօրէ
որ լոյս մեծ ծագեաց անձառելի՛ ծագ
մամբ. որ հաստատեաց զերկի՛նս եւ զեր
նալի՛ զսրբոյս հրեշտա՛կաց. ընդ ընաւ հո։
Օ՝ անմահ զերկնաւորը զթագաւորութեն.
որ արարչագործ ստեղծմամբ վայելչացոյց
զերկի՛նս եւ զե՛րկիր. ի փառս ամենայնի
երրորդութե՛ն երեք սրբութեա՛ն հրեշտա
կայի՛ն օրհնո՛ւթեամբ. ընդ ընաւ հո։
Զ՝ ուանջի՛ն պըտուղն առաջին ծառոյն ըզ
նախաստեղծըն մահացոյց ի՛սկ որդի՛ն
միածի՛ն ե՛կն եւ փրկեաց ըզ մեզ։ Օ՝ զարբա

Օ՜ զարմանա՞ն է յանձն առեր զ խա՞
ղի յարուցիչդ մեռելոց. զքնջեա զձեռ
ուագիր ի մոյ յանցանաց։

Կենդանութի՞ւն ի գերեզմանի եդար
վա՛ր ի հոգոյ ստեղծեալ մարդոյ. զմեղք
մեռեալ զանձն իմ կենդանացո՛ր։

Լա՛կի՛ն ի գերեզմանն առաւօտեան սբ
կանայքն. յօծանելոյ խընկով զանապատկան
մարմնին։ Դուշումն հրեշտակի՛ն քաջա
լերէր զ նոսա սաեալով. ցընծացէք յա՛ր
եաւ ոչ յատուա՛ջն անաց։ Լ ընեալ ի հրեշ
տակէ՛ն զաւետիս յարութեանն. պատմէ՛ին
աշակերտացն եթէ յարեաւ քրիստոս։

Ա՛ր թանգաւորդ եաս յանիտենից սր և
արարիչ ամենայն լի՛նելոց թեան. օրհ
նեալ եաս սր ընտ հա՛՝՝՝ցն ի մերոց։

Ա՛ր սպասաւորեալդ եաս ի սերրոբէից և վա
ռաւորեալ յանմարմնական զանզրմո՛՝՝՝ութեանց.
այսօր ի դատհՀանցն մերկացեալ և ի զի՞նա
ւորացն զատանեցար վասն մերոյ փրկութ
թեան. օրհ։ Այսօր ըզ կենարարն մեր սբ
ըզ խաչն օրհնեսցո՛՝՝՝ք. քանզի ի վերայ
նորա զաշխեցաւ մեզ պարգև անմահութ
թեան. սր ընտ։ Ըզ սր օրհնեա՛՝՝՝ցէք

և զամբարձը սրարկեցք ըզ լեռնսն յանուխտեանն։
Բ. յսօրն ընշանն զբ խաչին ի յեր ՚ի՚ ՚ի՚ ըկրէ եմ
ըեր՚ հեանլ. օրհ։ Բ. յսօր ընդդէմ թըշնամն
ոյն ոչ ինն անպարտեր ՚ի՚ ՚ի՚ լեր ցուցամ՚ հանզ. օր

ա Ի՛ր կամաւոր խաչելութեանդ՝ քո՛ տո՛ր զամ՝
ձեր ըզ մեղս՝. ըզ քեզ զարթեցանեմք անմե՛
ռեցո՛ւն յարութեն։ Ի՛ր ներքօրեայ թաղ
մանմբ քո՛ տո՛ր մեռուցեր ըզ մահ. ըզ քեզ։
Ի՛ր լուսափայլ յարութեանդ՝ քո՛ տոր կենա
գործեցեր զաշխարհս. ըզ քեզ։

գ Զայն աւետարանն հրեշտակին՝ զլուարձա
ցոյց զմարգարէսն կանայսն. զքս ի պատ
մելով ըզ յարութիւն։
Որ յուսահատիք տրտմութեանդ՝ այլ ցընն
ծացէք զերկրորելով. խընկանգեցք
ածայնոյն և փանփաքօղքք յարութեան։
Գոհութեանցարուք ի գանձն՝ լեան աւետարանե
ցէք աշակերտանցն. եթէ յարեալ քս և
խաչիանեաց ըզ մահ։

գ Բ. յսօր զեւեռեալ քո՛ ի խաչին. և զի՛ նան
ուո՛ր ի խորհեալ զանանաբանտ ըզ կնոջդ. տո՛ր
ան ըզ ծ հայ՛ ՚ցընն ըմեր՚ց։ Ի՛սկ զբ զխուամբն
ն զբ ամրեան քո՛ ՚ի՚ լեանց ըզ տիեզերաբնակ յանուի
ծ ի՛ցն ամրա՛ մանյ. տո՛ր ան ըզ ծ։ Պարզեա՛ տոր

զարեաց

զանրեան՝ ի՞նչ եւ տրուօղ ողորմութեան. եւ դա՞յ
ի գերեզման՝ նի. տէր ա՛ծ։

Զ՝ որ Յ՝մեանայն գո՛ւրծք օրհնեցէք։ գ
Ո՛ր յանէրից գոյացոյց ամրարօղըն ի՛ւր
կերպմանմբ. զդ-ստուանցեալք օրհնաբանիչք
եղեալք. ամե։ Ո՛ր զդ-ատակնիք մահուն
եւ՝ լոյծ ի՛ւրով անշընչանցեալ մարմնոյն զզ
հողացեալ մարդոյն. ամե։ Ո՛ր զառաջնան
ճանչակըն քաղցրացոյց ճանչակմամբ
դառնընո՛ւթեան. զի՝ հաղորդեցո՛ւք մեր
միոյ եւ ամրեանըն ա՛ն. Յ՝մեանայն։

Դայր ամենակալ զբան որ վերը օրհնեալդ ես ո
ի դասուց քերոբէից. ըզ քեզ աղաչե՛մք
ողորմեաց քոյոց հաւատացելոց։

Բանդ ի հօրէ՝ որ յառաջ քան զյաւիտ
եանս որդի. փառակից հօ՛ր. ողորմե։
Ո՛ր նըստիս ի աջոյ հօրէս եւ տեսչո՛ւթեամբ խընա
մես զանրարեալս քո. ճըշմարիտ ա՛ր հո՛
գի՛մ. ողորմեաց։

Յսօր զուարճացան տիեզերքս ամենայն ա
ճըշմարիտ յարութեամբ ա՛ծ որդւոյն. քան
զի զդ-ըժոխս աւերեաց եւ գերեաց զանրդ
ի՛ն ի՛նամ։ Յսօր լուսափայլեալ մեր
ծանպայծանա ծանգմանմբ հրեշտակապետն

ի վերայ վիմին կանանցն աւետէր ասելով.
զի խընդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս։
Յոյսս բերկրեցան կանայքն իւղաբերքն
աւետեաց յարութեանն ճշմարտութեան։ դարձ
ձայն յառաքեալսն ասելով յարեաւ ճրագ։

5 Որ գլխացաւ ինքն մանկունսն և իջեալ
փըրկեցեր ի բարբարոսաց բոցոյն. զգ քեզ
միշտ օրհնեմք ճրագ հարցըն մերոց։
Որ ոդորմեցար ապգի մարդկան և իջեալ
մարմնացար ի նոր կուսէն. զգ քեզ միշտ։
Որ երեքօրեայ թաղմանքդ քոնոր շարժեցան
հիմունք երկրի. զգ գերեզմանս բացեր
4 զգ մեռեալսըն յարուցեր. զգ քեզ։ Յ՛ցեր
Որ պայծառացոյցն զգ փայտ խաչին. տա
րածանեալով զիւր զանարատ բանսն. և
ետ զկեն յաղթութեան արքայութեան ի
մեռեալն գոր՝ ոչ ծք օրհնեցեր։ Յ՛զանեալ վի
ատորին կողմ երկրի և դողալով սասանե
ցան դժոխք. քանզի որ ի նմայ արգել
եալքն աղաղակէին առ նոր. անմեռ։ Յ՛ւ զարը
գեղեալն ի բըռնութենէ մահու ազատե
ցոյց երեքօրեայ յարութեամբ ի բերկրով. անմեռ։
5 Որ խաչեցար և թաղեցար վասըն մերոյ
փըրկութեան և յարեար ի մեռելոց. խնայեա՛ ի

ժողովուրդս քո միայն մարդասէր։
Որ ըզ գլխոյս աւերեցեր եւ ըզ գերեալ
սն փրկեցեր. եւ մեզ կեանս շնորհեցեր
խնայեա ի ժողով։ Որ ի յերկինս հանդերձ
ձար եւ ընդ աջմէ հօր նըստար. ի միւսանգ
դամ քո գալըստեանն խնայեա ի ժողով։
Աքանչելի կանայքն ներկիրուղ եկին ի տ
տեսանել ըզ գերեզմանն. զի կատարեալ
սէրըն մերժեաց զերկիւղն։ Ի կին ի խըն
կել ըզ տէրունեան մարմինն եւ տեսին յա
րուցեալ ի գերեզմանէն. եւ վերըստին լոյ
սն ծագեաց յաշխարհս։ Դարձեաց
հրեշտակըն զյարութիւնըն առն. եւ քանցան
գերեզմանըք նընջեցելոց. եւ յարութիւն
առնըն յաղթեաց մահու։
Որ զարդարեալ նորանցուցեր զարարածոց
գոյացութիւն. հանապազ հօր եւ հոգւոյն ըզ
քեզ միշտ օրհնեմք ամբծ հայրցըն մերոց։
Որ կամաւոր խոնարհութեամբդ քո յանձն
առեր ըզ ջարջարանս ի խաչին բեւեռեա
ցար. ըզ քեզ միշտ։ Որ զմահացու մեր
բընութիւս վերատուղծեր կենդանութեամբ
հրաշափառ քո յարութեամբդ. ըզ քեզ միշտ։
Ի զոր օրհնեցէք գովեցէք եւ բարձրացարարա գ
ըէք

գրեալ զոգ նայ յաւիտեան։ Որ ելն ի գերեզ
մանն և ահաւորեաց զոգ դըժոխս. մեծ և հզ
զօր զորութիւն՝ և յարեաւ ի մեռելոց. օրհ։
Յուսաւորիչն աշխարհի՝ որ ազատեաց ի
մեղաց զոգ տիւ՛ զեր ամ։ Նորահրաշ յա
րութեամբն իւրով. օրհ։

Զ Զ՚կիր ի քարքարանը քարքարանացն լու
ծիչ՝. բևեռեցար ի խաչին՝ լուծեր զոգ կա
պանը մեղաց մերոց. Քս յոյս յարութե
մերոյ որդորմեա։ Զ՚ջեր ի գերեզմանն աւեր
ցեր զոգ դըժոխս. և յարուցեալ յերրորդ
աւուր զաշխարհս լուցուցեր խընդութիւն.
Քս յոյս։ Զ՚ոտեր առաշակերտսն քալ
լերել զոգ նոսա. և խոստացար լինիլ ընդ
մեզ զամ աւուրս կենաց մերոց. Քս յոյ։

Զ Զ՚անխելի՛ վ ե՛ր կանանցն ընդ առաւօտն
ի գերեզմանն. և զահաւոր յարութեան զոգ
ձայնն ի հրեշտակէն լսեալ. եթէ յա
րեաւ ասէր։ Զ՚ոգեալ զոգ տարտմութիւն
երկանիկ և՝ եր կանանցն. և խընդութիւն ըն
թանային՝ պատմել աշակերտացն. եթէ յա։
Զ՚ոքանչելի՛ և զհրաշագործ զոգ յարու
թի՛ն քի։ առաքելոցն ըստուգապէս տե
սեալ. ընդ հանուր քարոզէին. եթէ յա։

Եվ ամենայն յաւիտենից մեծութիւնքդ զՔրիստոսդ զոր թագաւորեցեր ի կուսէն մարմնացաւ. հանդերձեալ զանշխարհս ի հնձաւոր անապատանելի. փառք ընդ նմա այժմ և յաւիտեան։ Որ կամաւ համբերեր մահու խաչի՝ ամբարձեալ զարիւնն իւր՝ սրբել զփրկութիւն տիեզերաց. փառք։ Ի Հայապէս յարքեալ ցեալ ի նորոգիչն ի վիմէն. լուսազարդեաց զեկեղեցի իւր ս՝ զբ. ի փառս և ի գովեստ անուան իւրոյ. փառք։

Որ յերկնային զինուորեցեալդ միշտ երկրպագիցք զքս թագաւոր. ընդ հօր և՝ սբ հոգւոյն. օրհնեալ ես տէր ամենայն հարցընն մերոց։ Որ խոնարհեցար յանձառ փառաց եկեալ ի շխանութեամբ ի մահ խաչին դողրդեցան դժոխք. յա՜հեղ փառաց քոց. օրհ. Լ՝ւ հրաշափառ քո յարութեամբդ կենագործեցեր զին զմեղոք ըզ մեռեալս. և համբարձար փառօք ի յերկինս. օրհ։ Լ՝զ տ՝ր Լ՝զ քս թագաւորն քաղցրաձայն երգով օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեան։ Որ պատուական խաչելութեամբ հրաշագործեաց ըզ փրկութիւն յաւիտենից ընծայեցեր

լոյն

լոցն. քաղցրա։ Օ յարուցեալն իշխանութեամբ զփառակից հօր և սուրբ հոգւոյն. ընդ վեցթևեան սրօքեսագունդ դասս. գովեցէք և բարձր արա։

ո Որ։ Ես եմ Աղրմեան ի նձ աստուած իմ ողորմեաց։ Որ իյերկնից ելեալ բանդ ճշմարտ և վասն մեր մարմնացար ի սրբոյն կուսէն. ողորմ։ Որ ի խաչելն տարածեցեր զանարատ բազուկս քո. և վասն մեր հեղեր զարիւնքո ծր. ողորմ։ Որ ի գերեզմանի եդար անապական և յարուցեալ նորոգեցեր զաշխարհս. ողորմ։ Որ ի յերկինս համբարձար ամենակարող և ընդ աջմէ հօր նստար յաթոռ փառաց. ողորմ։

տ Որ յարութեանդ փառքդ վայելէ երկայնամիտ տէր։ Որ հնեալ քո յարութենիդ աստուած որ ըզ մահ մնհուծանուցեր քոյին կամաւորմահուամբդ. քոյ։ Որ ուրուն ահեղ հրեշտակն ի վիմին որ քարոզեր առ նա կանայսն յարեալ ճրն ի մեռելոց. քոյ յարութենիդ։

ի Ընակիզեն ճշմարտ և ամենաշքեր որ առա քեցեր ըզ միածին որդիդ. քոյ ի փրկութեանմեզ. օրհնեմք ըզ քեզ ամենայն

Յ։ ընաբ ի հօրէ անձամբ մի՛ութեամբ ի կուսա
կան ոլորվայնէ երևեալ մարմնո՛վ ի փրկութ
թի՛ մեզ։ օրհ։ Որ ընտրեաս ի քրիստոսէ և յան
մարմնոց վերս օրհնիս քրիստոս սքրբասաց
ձայնիւ։ Համբերելով չարչարանաց ի խա
չի՛ն բարձրացար խորտակեցեր զոզ զոր՛ութ
թի մահու։ օրհ։ Ո՞զ տէ՞ր Ո՛մենայն ա՛ զ
զի՛նք զքա՛ գովեցէք։ զյարուցեա՛ն ի գ
գերեզմանէն ա նապա՛կան մարմնո՛վ։
Ո՛ քարոզ հրեշտակին լրեա՛լ կանանցն
ընթացեա՛լ պատմէին աշակերտացն ասե
լով յարեա՛ւ ճշգ ամե։ Ա՛ւ մեք ընդ նոսին
երգակցեա՛լ հանցուք զոր հնութի՛ փրկ
կողին զոզ մեզ ասելով յարեա՛ւ ճշ։ ամե։
Ա՛ղբեր տ՛ր և մարմնացար ի կուսէն։ և զհո
ղեղէն բընութիւնս ա՛զատեցեր ի մեղաց։
Ա՛ղբեր տ՛ր բևեռեցար ի խաչին։ ըզ մեռա
նի՛լ յանձն առեր կենդանատու մեռելոց։
Ա՛դար տ՛ր ի նորատիրոր ի վիմէ։ և մատան
եաւ կընքեցար գանձըդ կենաց աշխարհի։
Յարեար տ՛ր աւերեցեր զոզ դըժոխս։ ի յեր
կնիս հանդարձար և ըզ աջմէ հօր նըստարար։
Քրիստոս յարեա՛ւ ի մեռելոց։ Ա՛նդ արքան
ամ առաւօտուն կանխեա՛լ կանանցն ի
գերեզմանն

գ-ԵՐԵԶՄԱՆՆ ասելով՝. ՅԻՍ յարեալ ի մեռ.
Ա՛Ւ առնոսա ասէր հրեշտակն. զի՛՛խն
դրէք զկենդանին ընդ մեռեալս. ՅԻՍ.
Փութացարուք ով ե՞ր կանայք և պա՛՛տ
մեցէք աշակերտացն ասելով՝. ՅԻՍ.

Ի Ո՛Ր զծառայի՛ զկերպարանս յանձն
առեր վասն մեր. և խոնարհեա՛ լքո կամա.
ի մեր ի ելանուն. օրհնեա՛ լես տէր ամ
ցն մերոց։ Ո՛Ր խաչեցար հաճութեամբ
հօր միածին որդի՝. և թաղմամբն ելիք
օրեայ ի զ ելանուն ամենայն լուծեր. օրհ։
Ո՛Ր փառաւոր յարութեամբդ քո կանգ
նեցեր զ մահացեալն. ի յելիկ ինքս համ
բարձար ընդ աջմէ հօր նստաւ. օրհ։
Ո՛զ տէր օրհնե՛՛ցեք և բարձր արարէք
զ նա յաւիտեան։ Երանելի՛ յարութե՛
փրկչին նորոգեցան արարածք. միաբա՛
նութե՛՛ օրհ։ Գոհալով սարսեցին դ-ՐԺոխք
տեսանելով՝ զ թագաւորն անմահ. միա։
Ամենայն իմ Ո՛Ր ի՛ջեր յերկնից բա՛՛՛ն գ
ամ՛ լեր՝ առեր մարմնի։ ի՛՛՛ ի՛՛՛ն ի ըստ մերոյ բնութ
նութեան. վասն յանցանացս նա՛՛ խաստանի՛՛ զ
ծ ի՛՛ ի՛՛ ի՛՛ն ողորմեա՛ մեզ զ սատանայ.
Ի՛ խաչին բանեցեալ կամաւորապէս փրկ
զմեզ

կի՞ է և զխոցումն յանձն առեր ի զի՞նս
ուրեմ։ Վասն յայս Լ՚գեր՝ ուրեմանի
եղար անաշականաբար փրկիչ է զթա
ղումն յանձն առեր զերիք՝ երեամ։ յոյ.
յանրուցեալ լոյս ծագեցար ստուերանն՝ա
տա։ ՃՁ. ողորմեա։

Գ՚ուաւոտեան ե՛ր կանայքն հանդերձ ա
իւղք և խընկօք. ե՛կին ի՞ր գերեզմանն
և՞ ողբալով խընդրէին զանման՝ Հ փնտռաց
թանգաւորն։ Լ՚և ի ձայնէ հրեշտակին զրա
ւանրձացան տրտմազգեցքն. ա՞ռաւօ
տեան ստուերք կանայք զի՞ խնդրէք զոր կեն
դանին ընդ մեռեալս. յարեա՞ւ փնտռաց։
Ի՞նասէր ստուերք կանայք փութա՞ցարուք
հետևեալ. պատմող լինել պետրոսի և
յոհ՞հաննու սիրելւոյ յարեա՞ւ։

Ո՛ր էիր յառաջ քան զոր յանիտեանսն Հ
քա՞նզ անատրեալ. վասն մերոյ փրկուս
թեան առեր մարմին ի՞՝ ն՝ զ կուսէ՞ ։
ընդ քեզ օրհնե՞մք աստ հա՞՝ ։ ը մերոց։
Ո՛ր զոր կերպարանսն ծառայի հրեշտակսն
պէս յանձն առեր. և խաչի և մահու հաճ
բերելով ի՞ զե՞՝ ։ ի գերեզման՝ ։ ։
Ո՛ր երեքօրեայ թաղմամբ փրկիչ ե՛ զյա
ղագ

ըուԹիւնդ. քո՞ ցուցեր և վերըստին ինորոգեալ կենցուցեր զ հընացեալսն մեզ
գ զոհ։ Զ՚զ քեզ։ Զ՚զ ոչ որ օրհնեցէք Զ՚մեծայն ազգինըք բա՛՛՛ղձր արարէք։ Զ՚խաչեալն ի մէջ երկրի և զեղեալն ի ներ գերեզմանի. ամե։ Զ՚յարուցեալն ի շնորհութեամբ և զուսերօղն դըժոխոց. ամե։
դ Զ՚որ համագոյ դես հօր և նա՛ բ հոգւոյն ան բաժանելի՝ էակ միութեն խոնարհեցար ի բարձանց և առեր մարմին ի կուսէն. յա՛ղագս անկեալոյն յանդուծիչ կենա՛՛՛ց բանս արկուն խաբվամբ։ Զ՚որ դատաւորդ դես ծանծկելոց գի՛տող այսօր ի հոդոյ դատապարտեալ բարձար ի խաչ և ելեղեաւ կերակրեցար. յա՛ղագս անկեալոյն ի Ճաշակմանէ մահաբեր պտղոյն։ Զ՚որ կենդանութի՝ դես ամենեցուն այսօր ըզ մահ խաչի՝ ի յանձն առեր եդար ի սիրտ երկրի՝ և յերրորդ աւուրն յարեար. շնորհեա՛ մեզ՚զ վերածիլ ընդ քեզ՚զ յանապատուամ ի կեանն։
ե Զ՚ան խեցին կանայքն ընդ առաւօտն ի գերեզմանն հանդերձ խընկօք։ Զ՚երեքին զիւղըս անուշահաւս ի յօծումն կենարարն մարմնոյ վերկէին մերոյ։ Զ՚ա հրեշտակն զ՚ո

ըստ թէ՞ գոչելով աղաղակէր յարեաւ՝ զ՝ ա։
Կամաւորութեամբ եկիր իջանրջարանս ՀԿ
և ի ծառայէ ապտակեցար. ՀՐՀՆԵՄՔ ԸՍ
քեզ ամենալաց Հարցէն մերոց։
Տարածեցեր ըզ ձեռս քո ի վերայ խա
չին և ընդ անօրէնս համարեցար. ՀՐՀ։
Որ զմեռանիլ յանձն առեր վասն արա
րածոց. և ի զինուորէն գեղարդեամբն
խոցեցար. ՀՐՀ։ Ի՞ զ որ Ի՞զ նա՝ Հոգևոր ԳԿ
երգով բա՛՛՛ռնը արարէք։ Որ ճոխաբար
յօժարութեամբ եկեալ ի նորոգումն եղ
ծեալ մարդոյն. և խաչի յանձն առնու ըզ
մանՀ. ըզ նա՝։ Որ էջն ի ստորին կողմ
երկրի և դողալով սասանեցան դըժոխք.
այսօր յարուցեալ վերածեաց ըզ նընջե
ցեալսն. ըզ նա՝ Հոգևոր։
Որ յաթոռ փառաց նըստիս բանդ անբծ ՈԿ
խոնարհեցար ի Հայրական ծոցոյ ա՛՛ռեր
մարմին ի կուսէն. վերականգնելով ի տեղի
ըստորանկեալ լուսոյն զՀոգացեալ բնու
թիւն։ Որ կանգնեցեր ըզ խաչ քո ի մէջ
երկրի. և սոնվաւ ըզ սրբէատիակ դու
ռն դրախտին՝ բա՛՛ցեր նախաստեղծին.
կենադրծելով ի ճաշակմանէ՛՛՛ մահաբեր
պըտղոյն

զ ըստ զրոյն։ Եւ զօրուն խաչի՝ քո՝ ամ հիմնեա
ցուցեր զկաթուղիկէ եկեղեցի՝ բընա՞կ ան
բան ՝ որ ի երրորդութեանդ։ լուսաւորելով ըզ
հեթանոսս ի սմա՝ կըրկնակի ծնընդեամբ։

ամ Զ յարութիւն քրիստոսի ամենեքեան օրհնեա
ցուք։ զի նա միայն անըծ վարձատուրեամբ
յաւիտեան։ Զ Հանապազայ յարութեան
տէրանելով հրեշտակին։ նա զծրանայրն ի
պատմել ըզ կենսաբերս յարութիւնն։
Զ ամն աւետեաց ըստ հին՝ առաւօտեան
աբ կանանցն։ ի հրեշտակէն դառնային
ուրախութեամբ յարութեանն։

ամ Զ տիեզերական խընդութեանցն աւետիք
երանելի կանանցն ուսեալք ի հրեշտա
կէն։ աներկիւղ խընդութեամբ և բերկ
րանալի՝ ուրախութեամբ ընթանային պատ
մել աշակերտացն մեծ ուրախութեամբ։
Զ որ մահուն երկիւղիւ՝ ընդ մեռեալսն
համարեալ կարծեալք նա ինքն իշխանութ
եամբ յարուցեալ։ զմահուն ի՝ զիշխան
ութիւն և կենդանութիւն պարգևեցաւ
մեծ զգի մարդկան։ Զ յայ ի քաց եղեալ
ըզ հրէական երկիւղին ըզ կարծիսն։
նախանձամանեցին ի պատիս այնորիկ։ որ

մանկութամբն երկոյծ ըզ մահ և զանմահութիւն պարգևեցաց ամենեցուն։

Երկնութի՛ւ քարձունս. տնօրինեցեալոյն ի կուսէն թագաւորին մերոյ. ալէլուիա ալէլուիա։ Երկնութի՛ւ քարձունս. անասանելի՛ և հանապատո՛ւն յուսոյն մերոյ. ալէ։ Երկնութի՛ւ քարձունս. անքաժանելի՛ և միանանա՛կն ընդ երրորդութեն. ալէ։

Ամենայնիւ ընդ քեզ տո՛ր աստուածութիւն հարցըն մերոց։ Որ ըզ ցողանապա՛կան ամրեանըդ ցօղեցեր տիեզերաց ի վերի խաչին. օրհնեմըք մշտ և փառաւորեմք։ Որ թաղմամբն երեքօրեայ յարուցեալ ըզ լոյս ծագեցեր տիեզերաց. օրհ։

Ի զ տո՛ր օրհնե՛ցէք և քարձրարարարէք ըզ նա՝ յաւիտեան։ Որ ի քարձունս ելև գերեալս ընդ գերութի. և ետ պարգևս որդւոց մարդկան. օրհ։ Նա՛ և ի մեռեալս զատ առացն ոգնական նի. քահանայք օրհ։

Ամենից հօր կամաւորութեամբ եկիր ի քարէն ելանա. զքարէսարա՛ս յանձն ա՛ռեր խանչի համբերելով ի ջերմն ի գերեզման։ Ուղղաբերիցն եկեալ ի գերեզման փրկիչ. ըզ ե՛ս ուղղ ամենայնս բերին. ի խնդն

կեալ

կենալ զանապանկան ժամանակ։ Բնութիւն լը
ուեալ ի հրեշտակէն որ ամ սէր. տ՛ր յամ
ըեալ ի մեռելոց ձեզ կենանըս պարգևեաց։

ա Ի՞ զաքեր և՞ք կանայք՝ ողբալի՞ վ փու
թանալ՝ եկին ի գերեզման՝ քո՞ տ՛ր ի խընդ
կենալ զանապական մարմնոյ։ Անդրան աւե
տարերը հրեշտակեն՝ որ գոչէ՞ր առ երկն
նիկ կանայսըն. զի խընդրէք ըզ կենդանին
ընդ մեռեալս. քանզի յարեաւ տ՛ր և ամենե
ցեանց ըզ դըժոխս։ Պատմեալ երանելի
կանանցըն՝ զյարութիւն տնաշակերտացն
ուրախանցեալք ընթանային պետրոս և յո
հաննէս ի կենոնատուն գերեզմանն։

գ Փառաւորեալ ուրդի՞ ամ. որ եկիր կամաւ
իշարչարան՝ նա. տ՛ր ամենայն մերոց։
Տարաբեցեր զամենանգոր բազուկըս. քոյ
վերա՞ յ խաչն՝ զի՞ն. և երկիրըս հիա
ցեալ սասանեցաւ և դողալով երերիւր. ի
յահէ վիսուացս քոց տ՛ր ամենայն։ Ո՛ւ տեսեալ
արեգանկանըն զարարիչդ ի վերա՞ յ խաչ
ն՝ զի՞ն. ջհանդուրժեալ ջարչարանաց
արարչիդ՝ խաւարեցոյց ըզ լոյսն ի մէջ օրէ
ի՞յա։ Ի զ տ՛ր ողորմեցէք բանիդ արարէք
յանխտեան։ Ո՛ւ զինաւորըն գերեզմանդ ամբ

ընդ յարձակեալ. խոցեա՛ց զկողկեն արուրենն
բան։ Աստի աղբեալ կենդանարար բըղ
խեալ. լցա՛ց զտիեզերս իմեղանց. բան։
Յամենայնի բանզրկեալ ողորմ աղջիկ նայեա
յիս գըթութեամբ և խնայեա զի՞ դո՛ւ
միայն ես ճարդասէրն։ Ո՛ւ խաչիւըդ քո
կենարարաւ պահեա. և յարութեամբըդ
քո փրկեա և անպրեցո՛. զի՞ դո՛ւ միայն։
Ո՛ւ ի միւսանգամ ի գաղըստեան քո՝ ան՝ը.
վերընտրեն զիս նորոգեա և անպրեցո՛ զի՞։
Ո՞յսօր յարութիւն քի՞ տօնեցէք հաւա
տացեալք. ի մի՛ ազգ հայրն ամենայնի։
Ո՞յսօր և կանայք իւղաբերք անուշտիս
տալով առաքելոցն. օ՜՛ ըհնեն զաղջ հայ։
Ո՞յսօր և հրեշտակք իյերկինս հոգևորը
հընչմամբ երգով. օ՜՛ ըհնեն։
Ո՞ր յանուտենից ես ած և՞տ ամենայն
կենդանութեն. խոնարհեցար ի ջարջարա
նըս հանքերելով խաչի՞ և մահու. զքեզ
օրհնեմք ա՜՛ծ հայրցն մերոց։ Ո՞ր ամենայն
բարութեաց ես ար և՞ ի քրիստոսական աթոռ
ընտիս. եդար ի ներարփոր վիմի անապա
կան մարմնով. զքեզ։ Ո՞ր էակ՝ ցդ ես հօր
և՞ սրբ հոգւոյն. ի՞ ջեր ի դիժոխս փրկե
ցեր

ցե՞ր զգերեալսն աւերելով զզ մանկ. զքա՞ն
գ Ո՞զ ահր Ն՝երգով օրհնութեամբ բարձր
արարէ՞ք յանխտեան։ Ո՞ր երկիր զզ զ
ընութիւնքս դիժոխոց՝ խորհրդով տնո
ղութեան իւրոյ. քրիստոս թանգաւոր
փառաց փառաւորեալ ի զօրից զբարութ
նոց. եկայք ժողովուրդք երգով։
Ո՞ր քանի՞ւ գոյացոյց՝ զարարածս էակից
քանն ի հօրէ քս. և մահու խանի՞ զամե
նայնքն վասն մերոյ հանքերեալ յաղթեաց
մահու ի շխանութեամբ. եկայք ժողո.
Բրիստոս ելիր ի ծոր տարածեցեր զզ ձե
ռքս քո ի խաչին. և լուծեր զզ կնիք դա
տապարտութեան մերոյ. ո՞ղ՞ ամենայն
Ն՝խաչին քաւեցար և հեղմամբ արեանդ
քո փրկեցեր զզ տիեզերս ի մեղաց. ո՞ղ
թանգեցար ի մէջ երկրի և յերկրորդ աւուր
յարեար զզ դիժոխս աւերեցեր քանիւ. ո՞ղ
Ն՝խանջանիչ փայտէն դիղերդեցան դիժ
ժոխք. զօրութեամբ սուրբ հոգւոյն նո
րոգեցաւ երկիր. ո՞վ է սա որ խափանեաց
զզ մահ։ Ի՞ր շտակն աւետէր կուսին մա
քրամուտ. սա՞ է ի սկզբանէ քանն որ յա
ռաջ քան զյաւիտեանս որդի. սա՞ է թա

գաւորն

գաւառին որ խանփանեանց։ Հարեալ Շ՚ւ յաւ-
ուրս երրորդի։ վէճ՚ մըք պատառեցան՝ եր
կիր շարժեցաւ ամսանեցն դըժոխք։ սա՚
է կենդանին յաւիտենից Ք՚ս։

Հայս Հերակլէս համ ոչ ոման էէրէ Ի բնոմն
խուչին պծնէ։ մոյնպէ եօրեն։

Պամաւորութիւն եկիր՝ ի քաղաքացիս սի՚ր։ Հ
Եւ ի վերայ նա՚խանձատեղծին ըզ մեռանիլ
յանձին ա՚ռեր։ սի՚ր ամբ Հայրցըն մերոց։
Ի՚նպարտակամոդ մահու ոչ մահապարտ։
դատապարտեալ ի՚ խաչ ելեր վանն ազգի՚
մի՚ ըդկան։ սի՚ր։ Ի՚ն մահուանեց տըւօղ
Ք՚ս ամբծ։ ի գերեզման՚ ի՚ ջերայարուցիչըդ
մեռե՚լոց։ տէ՚ր։ Ի՚ զ տէր օրհնեցէք Գ
Ի՚ անրձր արարէ՚ք զբանզմանն ի՚ վերայ խա
չի՚ն։ Որ կանգնեացն ըզ քառանկիւն սե՚
ղան՚ն խաչին։ յաղագս քառակողմ անշ խաչ
հի՚ ապա տարագեալ։ յորմէ սեղանոյ բուրբ
եաց անուշահոտ հոգի՚ բանրձր արարէ՚։
Որ փոխանակ մեղսաւէրը մանկանցն։ պրտ
ղոյն։ պարգևեաց մեզ կերակուր ա՚րդա՚
ր՚ութեան։ ի կեանսըն յաւիտենից նորոգեալ
լոկ ըզ մե՚զ։ բանրձր։

Ոյս Ճըշմարիտ որ ի հօրէ առաքեցաւ Ա
առեր

առեր մարմին պարագրիլ ի կուսէն. ոչ մեկնելով յանքընին յերուեթենէ բանդ ՝ի՝ ողորմեա։ Որ անհաս դեռ յարարածոց և քան զանմիտ միտքս գերազանց՝. զոր երկինք ոչ բաւէին տանիլ յարգանդի կուսին կրեցար՝ բանդ ՝ի՝ ողջ։ Զարգանալն յանձն առեր ախտակիր հողեղինացս եղեր վասն մերոյ փրկութեան ի գերեզմանի եդար. անկորուստ պահելով զարարածն բանդ ՝ի՝ ողջ։

Փառաւորեալ է քո յարութիւնդ։ Որ յարեար ՝ի՝ մեռելոց յաւուր երրորդի քրիստոս՝ ի՝ որդի՝ այ. փառաւոր Որ յահեղ բարբառոյ յարութեանդ քոոր երկիրն շարժեցաւ. վէմ՝ մեք պատառեցան՝ քրիստոս՝ ի՝ որ։

Յ՝ձայն ահեղ յարութեանդ՝ որ զարհուրեցան զինուորացն դատ՝ ի՝ սքն. յարփիսի փայլ հրեշտակին ի՝ջմա՛ն և դողալով շարժեցաւ երկիրն։ Ո՞՛ռաւօտեան՝ ն՝ ոչ կանանցն դիտելով զի՝ աղս անոր՝ ։ շս ի՝ յօծումն կենարարն մարմնոյն անապարագիր էականութեան։ Ա՝՛ւ տեսեալ զքերօբէն վերա

նըստեալ ի վիմին. տայր փութղերով սըրբոյ
հոգւոյն անսէր դարձիր ողջոյն տուր փա-
ղորցն. քանզի յարեալ որ յանուանջն ասաց։
Զարարիչդ արարածոց Քս ամենայն հայօրն Հ
ի խանջին բաւեռեալ. եւ զինուորքն
գեղարդամբն յարձակեալ զի կոր ոչ քո
խոցեալ. տէր աւիծ հայրցն ժերոց։
Զենդանիդ յաւիտենից Քս ամենայն հայօրն
ի գերեզմանն եդար. եւ պահապանն
քըն պահէին զի դուշուեալ զի գերեզ-
մանքն աւր աւիծ։ Զարեալ ի մեռելոց Քս
ամենայն հայօրն զի դըժոխս աւերեալ.
եւ զենդանութիւն պարգեւեցեր արա-
րածոց քոյով յարուեալ։ աւր աւիծ։
Զաւր զնաւ զնաւ զնաւ զնաւ զարձը արարէք գ
յաւիտեան։ Զոր կանրապետն յօհաննէս
մանրգարէից ի դըժոխս. աւետարանն
հրոր զ գաբրուստ արեգանկանն արդարոր
ձուեալ. զնաւ։ Զրուսմ սպանէին արգելեալ
ոչքն ի մեղսանէր զանտիր ազատեցուց
ի հրեշտակ գաբրիելեանն աւծ ծրդեանն ի
յեռրկնից. զի Զրոյ եկեալ կատարեաց զմարդ
գարէից զի տեսուն. աւետրեալ զի զդրուն
ՀԷՐ դըժոխոց եւ զի զօրութեն մահ. զի

Ի՞նչպէս յերկնից ի հողի և մարմնացաւ ի
կոյս ասէն. Հանդերձեալ՞ ոչ փրկիչ վասն
մեր ըզմահ Հաշտակեցեր։ Ի՞նկիր ի՞ երբեր
նոցա ջարբարանացն ի՞ ուծիչ. խաչեցա՞ր
թանձեցար՝ ետդար ի գերեզման՝ ՝ի՞ սոյն
մեր։ Ի՞ և յերրորդ աւուր յարեար ամենա
կարող՝ ոչ տոր։ պարգևեցի՞ վ աշխարհի
զխաղաղութիւն և զմեծ զողորմութիւն։
Արքայքն ի՞ զարշալի՝ յարութիւնն ըզ պահանջանսն
զարհուրեցան։ և հրեշտակն ի յերկնից է-
ջեալ ի ձայն ահեղ՝ յարութիւն ածէ որդ-
ւոյն կանանց՝ աւետիս՝ յարեալ ածէ։
Ի՝ ձայնէ հրեշտակին՝ զլուարձացան տրտ-
մաղգեսց կանայքն։ և դարձան խնդութ-
թեամբ ետուն աւետիս անուանքեցն եթէ
յարեալ՝ և նախանապատմելի։
Ի՝կայք լուսազգեցեալք յօրհնութիւն նոր
օրհնեսցուք ըզ տէր։ քանզի՝ մարմին որ ի՞
մեջն էառ ի հրեշտակաց երկրպագութ-
թիւն առնու ի սրբոցն ի՞ և ի քրօբէից։
Ի՞ ոչ ըզփա՞ռս ի՞ բարձուն թագաւորին
յաւիտեանից։ որ փրկեա՞ց զայզգս որդ-
ւոց մարդկան՝ ի ծառայութեա՞ թերշնչ-
ան։ երկնաւոր թագաւորին՝ ի՞ բարձունս

«Լա՛ւ լինքն իշխանութիւնքդ թանձրացաւ ի վերս
բարոյ խաչելին։ կապեա՛ց զի՞ շխանելն մեղ
ասասէր։ զմահու գերբեալսըն յաղագս
կենագործեաց ի կեանս անման։ օրհ։
«Լանխայանութիւն որդի՛ն փառաւակից հօրն
և սուրբ հոգւոյն դ[illegible]։» ի՞նոր գերբեզ
մանի։ նոր ներոգել զի՞ս ըզ հրնա
ցեա՛լըս մեղօք։ օրհ։
Հրաշալեաւն սերօբէն ներժտելով ի վերս
բարոյ վի՛մի՛ն։ հաբկանէ՛ր փոր յարու
թեա՛ն ան։ պակուցեալ պահապանացն
յահէն մեղէ՛ն որպէս մեռեալ։ օրհ։
Հանդերձս արա՛ և՛ ըզ մե՛զ ան՝ ը ընդ սբ՛ը
բոց քոց ամաքերցն։ որք արժանի՛ եղեն
տեսանել ըզ քեզ ի յարութեա՛ն։ արժա՛ն
նաւորեա՛ տէ՛ր մի՛ ը տեսանել ըզ քեզ ի
մուսանգա՛ մ քո՛ գանրըստեանն։ օրհ։
Թանգաւորն քո՛ս օրհնութիւն երգո՛վ ՀԷ
բանրեբանեցէ՛ք ամ երկիրը։
Բարրողին երկնի՛ և երկրի։ մատուցո՛ք
երգո՛վ գոհանութի՛ ամ երկիրը։
Խրրոմրդութիւն ի՛ մի՛ ամատուածութեան։
մատուցո՛ք պատի՛ երկրպագութի՛ն
յաւիտեանս ամէն։

գկ
ՀԻՍՈՒՍ ԶԱՌԵԼԻՆ ԶՆՈՒԹԻՆ ԵՒ ԶԱՆ ՀՕՐ
ԱՌԱՔԵՑԱՆԸ Ի ՀԱՅՐԱՊԱՆ ԺՈ
ՂՈՎ, ԵՒ ԱՌԵԼԸ ՄԱՐՄԻՆՆ Ի ՍԸՐ
ԶՈՎ ԿՈՒՍԷՆ. ՆԵ ԱՐԾ ՀԱՐՑԸՆ ՄԵՐՈՑ,
ԱՆԿԵԱՐԴ Ի ՓԸՐԿՈՒԹԻՆ ՄԵԶ ԹԱԳԱՒՈՐԸ
ԱՆՄԱՀ ՅԱՆՁՆ ԱՌԵԼ ԸՆԶ ՄԱՀ ԽԱՉԻ. ԵՒ
ԻՄԵՐ Ի ԳԵՐԵԶՄԱՆՆ ԱՆԱՊԱԿԱՆ. ՆԵ ԱՐԾ,
ԱՌ ՅԱՐՈՒՑԵԱԼ Ի ՄԵՌԵԼՈՑ ԵՐԵՔՕՐԵԱՅ ԼՈՅՍ
ԾԱԳԵՑԱՆԸ ՏԻՐԵԶԵՐԱՑ. ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՆ ԼՈՒ
գ ԾԵՐ ԶԵՐԿՈՒՆԱՄԱՀՈՒ. ՆԵ ԱՐԸ. ԶՆ ԱՐ ՕՐՀ
ՆԵՑԷՔ ԶԱՐՔԸ ԱՐԱՐԷՔ ԶԹԱԳԱՒՈՐՆ ԱՄԷ
ՆԵՑՈՒՆ ԻՇԽԱՆ Ն ՀԱՅՐ ՄԻՇՏ ԵՒ ՅԱՒԻՏԵԱՆ.
Օ ՅԱՐՈՒՑԵԱՆՆ Ի ՄԵՌԵԼՈՑ ՔՆ ԱՐԾ. ԺՈՂՈ
ՎՐԴՔ ԱՌԱՒԵԼ ԶԱՐՔԸ ԱՐԱՐԷՔ ԸՆԶ ՆԱ.
Օ ԱՆԱՊԱԿԱՆ ԼՈՅՍՆ Ի ՀՕՐԷ ԾԱԳԵԱԼ ՆԵ
ԶՀՈԳԷՆ. ՔԱՀԱՆԱՅՔ ԸՆԴ ԱՆՐՕՔԷՍԸՆ ԳՈ
ՎԵՑԷՔ. ԵՒ ԱՌԱՒԵԼ ԶԱՐՔԸ.
Ի ՅԱՐԵԱՐԴ Ի ՄԵՌԵԼՈՑ ՔՆ ԱՐԾ. ԵՒ
մ ՄԵԶ ԿԱՆԸԼԱ ՀՆՈՐՀԵՑԵՐ ՈՂՈՐՄԵԱՆ.
Ի ԶԱՆԿԵԱՆՆ ԻՆԱՆԻՄՆՈՒՄՆ Ի ՎԵՂԸԼԱ. ԱՊԱՏՈ
ՒԱՆԿԱՆ ԱՐԵԱՆՔԸԸՆԴ ՔՐԿԱՆԵՑԵՐ. ԵՒ ՎԵ.
ՒՅԱՐՈՒԹԻՆ ԸՆԴ ՔՐԶԻՇԽԱՐՀԱԼԱ ԿԵՑՈՒՑԵՐ
ԵՒ ԸՆԶ ԴՐՈՒՆԱԼԱ ԴԷՄ ՈՒՐՈՑ ՄԻՐՀԵՑԵՐ. ԵՒ ՎԵ.
մ ՅԱՐԵԱԼԱ ՈՏՔ ՈՐ Ի ԳԵՐԵԶՄԱՆԷ Ն.
ԸՆԴ

[illegible] եկեղեցին մեր[illegible] եկեղեցը
շինեցաւ։ վեր մեք պատուեցան։
Ղնուագայթեաւ լոյսն ի վերայ վիմի[illegible]
ղարհուրեցոյց զզ պահպանեան մա-
գրան նշան գերեզմանի։

Օ ներծայն զզ գերեզմանաւն քանզ ա
լեան[illegible] դարձեալ հրեշտակաց. տեսանէին
զզ տրոյն[illegible] ընտացեալ ի գերեզմանէ։
Ի[illegible]ասէր կանայքն եկին ի գերեզման
փրկչին[illegible] անուշ ի[illegible]ղոք և խընկոք.
յօծանե[illegible] զմարմինն տերունական։
Ուսանապայծաւ հրեշտակն. նշատէր ի վեր
վին մի[illegible]ն աւետարանէր կանանցն.
յարեաւ[illegible] փրկիչն տիեզերաց։
Ամենայ յաւիտեան որդի փառաւորի հօր բ
և սրբոյ հոգւոյն. որ միշտ յանձամբ փառաց-
բանեալս ի վերին զօրացդ. զզ քեզ
ծրդնեմ[illegible] ամենայն հայրցն մերոց։
Ի[illegible]ղեալ մարդ ձրիշմարիտ եկիր կանա ի
ջարդարանս. և բարձեր զզ փայտս խաչին ան-
պարտականդ մահու. զզ։ Ի գերեզման
եղեր մեռեալ մահու. եր[illegible]ք օրեանայ յարոյ-
ցեալ ելոյս ծանդեցար ստուերանալստանցս. զզ
Ի զոր ծրդնեցիք զքարձր անրանելի[illegible] գ
զնաս

զնոսայ յանւիտեան։ Օ թանգանւորըն ՝ի՞որ որ վա-
սըն մեր յանցանացն ընդ մահ Ճաշակեաց. զա՞ն։
Օ ՝Ի՞սկի՞ց զանըն հօր. որ երկնք օրհնայ
թանղման մէջ զդըմ՝ոխս անեոտեանսց. զայր։

Ընսկիզբըն զա՝ նդ ա՞ նՃանաչելի՞ ծըն-
ունդ. որ անապատմամբ հօր իջեալ իյերկնից
վասըն մերոյ փրկի՞չ ելթեան. զքե՞ մահ։
ադանելեմք ոՀորմեա՝ քո՞ ամրարան ծոցս։

Որ ամենեղ ՝ածուելթեաւ և ա՞ նպիտ փոխ խեալ
բընուելթեաւ. ի կուսէն ծընաւ նախանատեղ
ծի՞ն կերպմամբ. և ենկիր կամաւ ի՝ջալ
ջա՞ մ՝ մրանա՝. զքեզ։

Ի՝խաչին բեւեռեցաւ կամա՞ և հօր և՞ ն՝ բ
հոգւոյն. և՝ իջեալ ի գերեզման ամենայն բնուելթի՝. և՝ յարեաւ ի մեռելոց՝ ք՝ մա՞ պ. զքեզ։

Զ՝ քո՞ յարուելթենդ օրհնեմք՝ մարդ՝
սէր. ադանղակելով՝ ՝որ փրկեալք քեզ։

Օ որ օրհնեն սերոբէքն և գովեն քերու-
բէքն. ադանղ։ Ընդադանր բերանով ա՝ն
հանգիստ բաշխելով. ադանղ։

Ասա՝ և մեր զօրհնութիւնս հրեշտակ
կացեալ երգեմ՝ մք ե՞ և ասեմք փա՞ ռք
յարութեանդ քոյ ՝որ։ Որ խաչեցաւ վասըն
մեր թանղեցա՞ ՝ ր ե՞ և յարեա՞ ր ադաստե-

ցեր

ցեր իմեղանց։ Որոց ամբիծ սուրբք են։
հրամայեր սբ անմահ թագաւոր։

Յ յսօր զենաւ մեզ պատարագ անանրատ գանեն այլ։ Իվերայ խաչին էակից հնար և սբ հոգւոյն ամբիծ հայրցն մերոց։

Յ յսօր բանցաւ մեզ սրբէապուակ դուռն դրախտին հրաւիրելոցս ի կոչումն արքայա կան սեղանոյն տէրունական մարմնոյ և արեան նոյ հայրցն։ Զոր հրաշալի յարու թեամբ քոյ քոյ տիեզերք այմ նորափեստուր զարդարեալ։ մըտանեն ի յուռագատ ընդ փեսայիդ քրիստոսի այլ հայրցն։

Զ ամբ օրհնեցէք Յռաւել բանիր արարէք զի նա յաւիտեան։ Ամենայն զգ գեցեալ մարմնոյն ի քառանկիւն սեղանն խաչին բանիրացեալ։ սեր բօքէք սարսեալ դողայի։ ասա։ Որ զ զոր անանապական արեանն ի կողաշհոս աղբերէն արբոյց տիեզ զերաց ժողովուրդք հեթանոսաց։ ասա։

Որ տըրտմահաղորդք քոյ զարշարանաք ի սա զին ազատեցեր զմարդն ի տըրտմազ գեանց փայտէն և ի մեղսաճաշակ ապտղոյն։ քոյ սամբիծ և մեզ ողորմեաց։ Որ մահուամբ քոյ կենդանի և մեռելոց թագաւոր։ հա

ըոգեցեալը դարձեալ զաշխարհս և զհոգա-
ցեալ բնութիւն. Քան. Որ երբեքօրեայ յա-
րուութիւն քո և հանգարձմամբըդ յերկինսն
վերացեալը ըզ մարդն առ կենացս փայտն
և յանմահական Հաշանկն. Քան.

Տեսիլ փայլակնեալ զբարութենէն ի վե-
րին հընչեցեալ առ խրոնկազգեացս կա-
նանց. փարատեցոյց զերկիւղն ցրուտ
մութեն. Պահանջանքըն սլակուցեալ անհա-
բեկ լինէին. և կանանցն աւետարան
եան լմայհ մանհուայաղթեալ և ծանուցան
մայհ. Դաւրոզ առաքելոյն առ երկանի կա-
ռաքեալն. փութացարուք ի գալ ի լեան
և տեսանիցէք զկենդանագործն ըզ Քրս.

Յանձնառ փարատեց խրոնարհեցայը և ըզ
գեցայը ըզ հոգեղէն բընութիւն. վերց սառեր
զանկեալն ի գլորմանէ յանմահական ի
կեանս. ըզ քեզ ի հրհանգ մեք անապական
քան զնդ ամ՚ սարեալ ծ. Պատարտական ընդ-
մահուն դատապարտեալ ի վերայ խաչին.
որ փոխ խաչեալ և դարձուութեամբ պըտղոյն ար-
քունեացը մեզ ի տիզապարեացս կոիղէդ. ըզ քեզ
Յարեալքեցեալը ի դըժոխս ցուցանելով ըզ
ցօրուութիւն մատուցանէդ. Ջանղխեցեալը

ըզ գլուխ խաղաղախաղին խափանեցեր
ընդ զօրութիւն մահու. ընդ քեզ։

Լուսով ամենութեամն քո Քրիստոս. լուսաւորեա զ
ցեր սրբ զեկեղեցի՝. զի հեա ընդ սա ամ
ենայր յաւիտեան։ Զոնէ այսր յերուսա
ղէմ. հաւատացեալոց բազմութիւն. կիսաւա
կատիս սրբ եկեղեցւոյ՝. զի հեա ընդ սա։
Բանցան գրունքք հաւատոյ նոր սիոնի.
ընդունիլ զանմահ փեսայդ յառագաստ.
բաշխեա զմարմին քո և զարիւն։ զի հե։

Որ եկիր կամաւ հօր ի խաչ ելանել զ
վա ազգի մարդկան։ թագաւորդ փա
ռաց Քրիստոս ամենեքեան օրհնեսցուք զ
ցուք։ Որ մահու խաղի հաղթերեցեր վա
սն մեր. ամենեքին զ ի հօրէ. թագաւ։
Որ երեքօրեայ թաղմամբ պահեցար կեն
դանի յարութիւն մեր և կեանք. թագաւ։
Ըզ տէր օրհնեսցէք և բարձր արա
րէք Քրիստոս ընդ նա յաւիտեան։ Որ ի վերջ խա
չին հոգեղ զարիւն իւր Քրիստոս. և փրկեաց
զարարածս ի մեղաց. օրհ։ Որ ընդ մահ
կրեալ զդիւոխս աւերեաց. յարութեամբ
իմաստնոյն ազատեաց ընդ մեզ. օրհ։

ո Զեհ՛ւնա իմ Ողջ՚ իրմեա փըրկիչ։ Որ կա՚
մաւ հօր ըզ չարչարանըս յանձն առեր
բանդ ուրծ։ ողջ։ Որ հաւատաւոր ե՛ր հ՛գւոյն
ըզ գերեւաքսըն փրկեցեր քո յարուցեալդ։ ողջ։
ա Փառաբանակից հօր որդի՛ որ վասըն մե՛ր
խաչեցա՛ր։ զդըժոխս աւերեալ յարեալ յա
ւուր երրորդի։ փա՛ռք յարութեա՛ն քո սո՛ր
հրեշտակապետին ի՚ջնումն։ որ ըզ պահ՚
պա՛նն երկի՚ւղի՚ւ։ զարհուրեցուցիչ առ
դրանըն գերեզմանին։ փա՛ռ։ Ո՛ւ ըստ քանչե՛
լի՛ սբ կանանցն առեւտրանքն՚ ասելո՛վ։
յարեա՛ւ ք՚ս յարուցիչըն մեռելոց։ փա՛ռ։
հ Որ բարեբանեալդ ես ի դասուց քեր օրհ
ից անմահ թագաւորը։ օրհնեա՛լ ես և գով
եալ յաւիտեան։ Որ խոնարհեցար յերկնից
և առեր մարմին զնախնատեղծին ադամայ։
օրհ։ Որ ընտրիս ի վերայ ջուրեքկերպեան
կենդանեաց ք՚ս ուրծ։ օրհ։ Պ։ուրծըք ան
ըզ սը օրհնեցէ՛ք զ՚ք զամբրձը ա՛ ըարէք յան
ա՛ի տեան։ Պ։իշեցք ըզ սը օրհ։ Ո՚զ ինը
տեան ի յանթոռ փառաց։ ըզ զամ ամ ընդա
ենեան ի հրեշտակաց։ ըզ ինա անդադար։
Ո՚սրայէլ ըզ սը օրհնեցէ՛ք զ՚ք։ Որ յանհ
փառաց անծուքեան։ զանգամ ամ ինչ զ ընդ
թուանք

թունք երկնից. զ՝զ նա՞ անդադար օրհ։ —
Լ՝խա՞՛յ՛ է ելեր զա՝նդ ա՞ր մարմնա — ո
ցեալդ իկուսէն կամաւ հօր և հոգւոյն.
ի փրկութի՞՛ն ա՞զգի մարդկան։
Լ՝գերեզմանն եդար ա՞նապա՞կան զի՞
զմեռելութի՞ւնս մեր զարձեր. զ՝զ գե՞
ղեալսն փրկեցե՞՛ր ի ձեռաց մահու։
Լ՝և յերրորդ աւուր յարեար ա՞ծ ապէ՞ս ի
յերկի՞նս համբարձար զ՝նդ ա՞ջմէ հօր
նստար. փառաւորեալդ ի հրեշտակաց և
երկրպագեա՞լդ ի սերովբէից։
Պա՞նանցն կանխե՞լով ի թա՞ղումն կենա — ա
դանութն տեսին՝ զ՝զ վէ՞մն ի դրացն ի
քանց մերժեալ։ Թա՞փուր զգերեզմանն
եմ՞ունայն տեսա՞նէ՞ն և տրտմութե՞՛լ այ՛ն
յուսահատեալք։ Պա՞՛յր խաչեցե՞՛ր
զի՞ լա՞ յուսահատեալ. քա՞նզի՞ ք՞ս փա՞
ռօք մեծաւ յարեաւ։
Ո՞՛ր ի.քառակերպեան նշխարս յաթոռ. — Հ
ա՞նելոյ՞ Հա՞՛նիւ ծրհնիս ի պայծա՞ռ դա՞
սուց հոգւոր երգով. ա՞ր Հարցն մերոց։
Ո՞՛ր ի վեցթևեան սրօքէսդ Հա՞՛նգչի՞ս
խնա՞մես զքո՞ զա՞՛ր արարածս. նը՞չանաւ
նա՞՛ էլ՞՛ զ՝զ մեզ ապրեցուսցե՞ս. ա՞ր։

Ո՞՛ր

Որ նըստիս իյաթրոռ փոսուաց առանձել
բանրձրեանլ գովեանլ. նըշանաւ խայցի քոյ
ըզ մեզ ապրեցուցեր. ամէն։

գ Զի տէր Յ. Քրիստոս մեծնայն գործըք
տեսանիցուն ըզ տէր օրհնեսցէք։
Յ. յսօր փրկանքն ի խայցիւրն զուարճ
ճանցան արանրածք. ալ մեզ։ Յ. յսօր մըտ
եալ ի գերեզման առերեանց ըզ գերժոխս.
ալ մեզ։ Յ. յսօր էյերկինն համբարձ
ճաւ ընդ ամենայն հօր նըստաւաւ. ալ մեզ։

դ Զիրենս ի մեղ Աղաղեան մեզ ամէն։
Որ ի յերկնից ի հօրն ի ջերը ամենակալ
որդի. նա՛ն ի նոցն ըզ գերժոխս առեր
ցեր. որոյ Որ ըզ Ճառագայթս ամենաշնորհ
եալ ցուցուցեր փրկիչ. ըզ զարհանալի՛ նոցն
զարհուրեցուցեր. որոյ Որ ճերմակքն թիւ
մայն շնչաւորեցան փրկիչ. առանձնանա՛ր
նոցն մըտեր դրախտն փոխեցեր վերջ. որոյ։

զ Հաղի՛ն ճայնիւնդ քո ի վերայ
խայցին դողացուցեր զարարածս ամ. զերկ
նայնն և զերկրաւորս գալեռութեամ։ Հաղի՛ն
երևիմ ընդ հրեշտակքն զարհուրեցան ըզկա
ճայն սասելով. զի խընդրեք ըզ կենդանին
ընդ մեռեալս։ Նա՛ և յահէ զնդրուեցեալ ամ

որդւոյն զաւրհուրեցան կարապետքդ դէ
ժոխոցն ասելով. համբարձէք իշխանք
ըզ դրունսն ձեր ի վերս։

Յորժամ ի խաչին բևեռեցաւ քրիստոս ՃԾ և զադամ նորոգեցեր ի նախաստեղծ բնութեան. օրհնեալ տէր ՃԾ հարցըն մերոց։ Որ ի սպասաւորէն ապտակեցաւ և ի զինաւորքն գեղարդեամբն խոցեցաւ. օրհ։ Թաղեցաւ ի մէջ երկրի և յերրորդ աւուր յարեաւ ամենակարող փրկիչ. օրհ։

Ողորմեցիք ինչ ըզ ինքս օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեան։ Պիշերք ըզ ինքս օրհնեցէք Որ էիր յերուքեն ի բարձունս և ի հօրէ առաքեցար ի յերկիր. վասն մեր մեղաւորացս յիշեա զմեզ տէր։ Խնայէլ ըզ ինքս օրհ։ Որ բանիւ քո բարձեալ ունէիս զամենայն արարածս. և ի խաչէն վասն մեր բևեռեցար. յիշեա զմեզ տէր։

Գնեղակից բանիդ հօր և եղբարց պատ
ճառ որ ծնար ի կուսէն. ըզ քեզ ծանուցաք
ՃԾ ապաշխարեմք ողորմեա ազգի մարդկան։
Սերոբէից ահաւոր և դատաւորն կենդա
նեաց և մեռելոց. որ ի խաչին բևեռեցար.
ըզ քեզ։ Կենդանութեան աղբիւր և

պարգևատու առատ ողորմութեան. զի
յարեսիդ ի մեռելոց. ըստ քեզ։

Ա Զի ի վերդ ես քան ըստ միտս և զխորհուրդս համագոյական եղեալոցս արարող. ի հօրէ առաքեցար վասն մեր և մարմնացար ի սրբ ի կուսէն. Զանքննին ի յէութեանէ ածիր տնօրինեցար յարգանտի կուսէն. ապրեցուցանել զնախնատեղծին ծընունդն. և վերըստին ընորոգել ի փառս։ Զէշատացար մարդեղանիլ ածիր. այլ և խանջի համբերեալ ըստ թանդրումն յանձն առեր զերեքօրեայ։ և յարուցեալ ընորոգեցեր զայշխարհս։

Զ Զի ածին որդի աստուծոյ. զանեստանրայ նուամն սքրբոց մարգարէիցն աստանօր լուսափայլեալ պայծառացուցեր. օրհնեալ ես դ՝ սրբոցն ըստ մերոց։ Զամաւորութեամբ եկիր ի էարդարանս. և ըստ մայհամբերը փայտին գանձեր ի վերայ կենսաբերը ոստոյդ. և ըստ նոյն կենաց փայտ մեզ ընորհեցեր. օրհ։ Զանգի կոչուն վերանորեալ ընտանի հայրն. ի քոյ ենարատ ի կորդ ընկալար ըստ խոցումն գեղդ։ Զանդրդեանն։ և անապական արեամբդ քով լուսաւորեցեր զանձ զեկեղեցն. օրհ։

Զ

Զ՞ որ ոչ ծրագնեցէք զարձր սիրարն զ զ՝
ընեալն յաւիտեան։ Զ՝ինչ ոչ որդի՞ն
էր խաչին զանձրանալ. սիրեալքն մարմնովն
դ՝ինչ էր գերեզմանին. ա՛ր գործք ծրագնե
լով զարձր։ Զ՝ընեալ երանելի՝ կա՛ր
նանցն. զա՛ւեստիս նոցա յարութենն պատմէ
ին աշակերտացն եթէ յարեա՛ւ տէր. ա՛մն։
Զ՝ենթացեալ է մինչն. պե՛տրոս և յովհ
հաննէս. տեսանէին զ՝ընչ գերեզմանն.
յա՛ծայրին մարմնոյն ունայն. ա՛մն։

Զ՝կէր ի փըրկութի թանգաւորն անման. ո
և՝ զ մա՛հ աշակերացն փրկիչ աշխարհի.
ոդ՝՝՝՝ ամեն։ Խաչի հոմբերեցեր ա՛ր
վանն մարդկան. և զթանդ՝՝՝մն յանձն
առեր զերեքօրեայ. ոդ՝։ Զ՝և ի մեռելոց
յարեար ի շխանա՛ութի՝ որպէս ա՛ր. զի՝՝՝ս
զմեղօք ըզ մեռեալսն նորոգեա և կեցո՝՝՝ցու։

Յարութի ա՛ծ որդւոյն հրեշտակապետն ա
ղյսօր աւետիր կանանցն ասելով. յարուց
եալ է տէ՛ն ի գերեզմանէ։ Զ՝ենթացեալ
կանանցն ի ընդո՛ութի՝ պատմի՝ին աշակերտ
ացն ասելով. յարո՛։ Զ՝ որոյ և մեք ընդ
հրեշտակին գոչեսցո՛ք զյարութիւն քրիս
տոս փրկեսցն ըզ մե՛զ ի հեռանց մնացողս։

Կանանց

Պարտեսին վերհամբարձաւ Տէր Յիսուսի
առաքելոցն ուխտեալ զանձաւ նոքա հոգին

21 Քան 336

Յանմբարձեալ տէրն մեր յերկինս անսուրբ դկ
սաղմոսերգեցին. Ընդառաջեցուք ի
քաղաքիդ յերուսաղէմ՝ որ մինչև
զգենուցուք զզօրութիւն ի բարձանց.
Արիւնաքանեալ ի՞նչ առաքեալքն միախորհ
և միակրօնք են. միաբան ընդառէին ի՞նչ վերն
նատեալ՝ որ են. և ակն ունէին գալոյ ընտրեալն
ի՞նչ հոգւոյն. Յանկարծակի էհան ի նմա
նութեամբ լուսոյ փայլման են. և ելեալ բնա
կեցան ի՞նչ առաքեալ՝ որ լան. մինչդեռ
ընդառէին ի՞նչ վերնատունն.
Յանմբարձեալ տէրն մեր զի՞նչ օրհնութիւն
ընդ ամպս երկնից. և առաքելոցն երկ
ըրպանգեալ դարձան յերուսաղէմ՝ որ.
միաբանութիւն վերս առաքէին զաղօթս.
Ընտրեալ ի յերկինս բիւրաւոր զօրք բազ
մութիւն հրեշտակաց. որք աղաղակէին
և ասէին՝ որ ն. օրհնեալ եկեալ ի յանուն
տէրն. Ա՛ստուծոյ ընդ աջմէն ծընողին. կամ
տարելով զզխոստացեալ պարգեւ Հաւան. մի՛
խիթարիչ ոգի հոգին գայ առ Հեր՝ որ զ.
աղբերացուցացանել զմեծ զձեղուրմութիւն. դկ
Օրհնեսցի պըսակ քաղցրութեան քոյ տէր Ս

ոչ պահեցեր զերկրի։ այսօր համբաւ
ձեր փառաւոր յերկին առ հայր հրեշտակաց
դասուք։ օրհնեալ ես որ անծ հայրցն մերոց։
Հիացան վերինքն ընդ մարդկայինքս։ կերպ
հայրցաբանեալք զեսայեայն։ ով է սա դիմ
եալ յերկրէ։ արիւնազգեստեալ։ օրհ Ա։ զոր
էլին հրեշտակքն զ դաւթեն առաւծն առ
քարապանին դրանց երկնից։ ասեն համբաւ
ձեք իշխանք զդրունս ձեր իվերս և մտցէք
զ արքայ։ օրհ։ Ա։ զոր օրհնեցէք զ դարձն
արարէք զնայեալ։ Ա։ զ ինչ իսոեան։ Ա։ զ ինչ
իւր և ընկալեալ զիշխանն ժամհա։ օրհ։
Ա։ զ դամպաս զգնացս իւր և վերասլան
ցաւ առ հայր։ յերկինս։ օրհ։ Ա։ զ ընտիր
ընդ աջմէ հօր հաւանաւոր ես զ հոգւոյն։ օրհ։
Ա։ զ ոգորմութեամբ քով հնամեցեր զաշխարհս
հրս։ և իջնալ փրկեցեր յանհիծից ադա
մայ։ այսօր համբարձաւ փառաւոր յերկին
ամենեքեան մեզ անդ։
Ա։ զ ելեր յբարձրադիտակ քաւութեան։
առնելով զհեծելութիւն փրկութեան։ այսօր։
Ա։ զ երեքօրեայ թաղմամբ քո դատապարտ
տեցեր զ դաւանաւորս վիշապն։ այսօր։
Իշխանութիւնք երկնից զարհուրեցան տես
սանելով

սանելով զելլոյս քո ՝ի՛ս. ընկերս առ ընկերս
սարսեալ անէին ովքեր սա թագաւորն փառաց
Սա է մարմնացեալ բանն աստուծոյ որ ի խաչի՝ն
ըզ մեղս ըսպան՝. և վերարարձեալ փառաւոր
գայ յերկինս ուր հրեշտակքն զօրս զօրութեամբ ի՛ւրով.
Սա է որ ի գերեզմանէն յարեան և աւերեաց
ըզ դըժոխս. և վերը հանմբարձեալ փառաւոր
գայ առ հայրն ուր կարօղ ի պատերազմի։
Ի՛ր հանմբարձեալն այսօր ամենայն ի շխանութիւն
թեր ի հայրական ի՛՝ կառս. սպասաւորեալ՝՝՝
՝՝՝վ ի հրեշտակական դասո՝՝՝ցն որք ենլուա
գեր՝՝ն սասելով. հանմբարձեալ՝՝՝ քի շխանութիւն
ըզդրոնելս ձեր ի վե՝՝՝ր և մըտցէ՝՝ թագաւորն
փա՝՝՝ռաց. ՝՝՝ի՛ացան վերնական ի շխանութիւնքն
թեքն և սոսկալի ձա՝՝՝յնիւ. ա՛ղաղակէ՝՝՝ն
առ մի մեա՝՝՝նս. ովք է սա թագաւորն փառաց.
եկեալ մարմնով և աքանչելի՝՝՝ զօրութեամբ. հա։
Աղաղակէ՝՝՝ն վերնական պետութիւնքն հրա
շալի ձա՝՝՝յնիւ. երգեցէ՛ն երգ նո՝՝՝ր սաղ
մո՝՝՝վ սայլինքն թագաւորն փառաց. փրկիչ
աշխարհի և ազատիչ անդի մարդկան. հա։
Ի՛՝՝՝ր ընկանակիցք եղաք նըմանութեամբ
մանկանա քո ո՛՝՝՝ր դի՝՝՝ ամատուծոյ. արժանանա՝՝՝
ըստ ըզմեծութեանդ՝՝՝ զ կերպարանակից լինի՝՝՝լ

դանել

հրեշ

քեզ

քեզ փանուաց թանգաւոր. քեզ [illegible] ելեր
եացեն ելկեղեցիք սրբոցն զոր երգեսն հոգ
ևորս։ Զ հին մարդոյն խաչակից քեզ ամրա
ցեալ ևզխայթոց մեղանացն շիջանիցն ազա
տեցեալ զմեր[illegible] զկենարարն փայտուն յոր
ոմանաց ևշիթ արեան քոյ ամրաւոցն
զտիս զերս. քեզ։ || ամսոյն գլխաւորեալ ելդ
քոյ ածայինս մարդեղութեանդ հանապարհեցեր
զմեզ մարմնոյ քոյ ևարեան. պատարագա
եղդ հօր էհոտ անուշիցն զմարմնոյդ առ
էմեն. ևհամբարձար զոր լուսափայլ ամպովք
յայտնեցար իշխանութեանց ևպետութեանց որք
հրեացեալ հարցանէին զքեզ այսուիկ որ դիմ
եալ գայ ի դոս վմայ. ևյեկեղեցւոյ քոյ ոչ
սան զբազմապատիկ զիմաստութիւն քոյ։

Զ Ամագուսն միածնի որդւոյ քոյ ի երկնից
անբնակի զբան ամենեցուն մարմնացաւ ի սրբոյ կուս
էն տընծրինաբար. օրհնեալ ես ի ամենայն
ցեղս մերոց։ Որ վասն յանցանացն ադամայ
նախատեղծին ի վերայ խաչին. զինաւորն
ըն գ[illegible]ղարդեալմբն բանայր զկողաշհոս աղ
բերն. օրհ. Որ զմահ կոխեալ ցքեզ ամենայն
և զքեզ կանանս պարգևեալ։ հրաշալի յարու

Գ թեանն իւրով. օրհ. Զ[illegible] Զ[illegible]

նայն գործըք տեսանելոն ըզ տէր օրհնեցէք
Զ. յօր խոցեալն ի տիգոջէն հանեալ մարմնոյ
մընոյ ընդ քաղցրանցոյց զՃաշակացն զդառնն
ոչ թէ։ ա՛ ։Զ. յօր ամպ լուսոյ սիւն դորձեալ
ի հրալեցն վի՛մին. պահանպանքն պակուցեալ
ի հրակիզմանէ լուսոյն. ա՛ ։Զ. յօր հրաձեւ
փայլակնացայտ լոյսն ամզգեաց. զդ ամ
տիցն ի հրաշազարդը յարուցեալն։ ա՛։
Զ. զքեզ անղաչեմք ծողոմեաց մարդասէր։ ՈՒ
Ո՛ր էիցս եակ փառակից ընդ հօր և արարչ
չակից հոգւոյն. խոնարհեալ ի մերոյս վերս
առեր զմարմին. ըզքեզ անղաչեմք ծողոր։
Ո՛ր զվանղուեալն աւուրն դառնութեամբ լեղ
ւոյն քաղցրացուցեր ըզ Ճաշակն. դաւան
նեալ ըզքեզ տէր աւազակին. և մեք անղա։
Փառաւորեալ անՃառելի յարութիւնն քո։ ՈՒ
Ո՛ր կանանց հօր և հոգւոյն ի վերոյ քառա
թեւին պատարագեալ գառն էր. փառա։
Զ. ա՛ անմահ թագաւորն հետազօտեալ ի
դրժոխս. կապեաց զիշխանն մեղսասէր
զմահու գերեալսն յաղտայ կենդանագործ
ծեռց ի կեանս. անմահ. փառա։
Փառաւորելով զանուն քո սուրբ ընդծ
հանրացն մերոց։ ՈՒ յանըսկըզբանական ի

հօրէ՝ առաքեցեալը և առաքելը զմարմին իւ սըրբոյ
կուսէն. ասէր. Որ քարքարեցեալը մարմնով
վանսէն մեր և գանձեր ըզ մեղրս մեր իւխաղա
գ փայտն. ասէր. Ի զ ում օրհնեցեք գանձը
ամրարեք ըզ նայ յաւիտեան։ Որ իւխանջին
գևեռելով քս ըզ մահ կոխեաց. և ըզ նա
խանտեղծն իւ ծառայութէ՝ մահու ազա
տեցոյց։ գանձ։ Որ իգերեզմանի եդան
որպէս մարդ. և իհրեշտակաց մըշտընջե
նաւորակից հօր քարոզեցաւ. գանձ։
Որ սոսկալի հիանցմամբ ըզ պահապանն
զարհուրեցոյց. և ըզ տըրտմութի իւզա
գեր ինցըն փարատեցոյց. գանձ։

դ Ոնժամանակ ասէր ասէր ամենակիզբն և ան
ձեռելի անտես ս արարչէ՝ն։ որ միշտ ընդ
հօր օրհնեալ է՝ նոյն ինքեան հայրական հին։
զզ ստացեալք օրհնաբան նիշք եղեալք։ որ
դի՝ պատուոյ ոգոր վարեա։ Որ ա՛ռաքե
ցեալ իհօրէ և մարմնացեալ անեղեալ ի
ս՝ գ ի կուսէն. հանձեցար ըզ ըմբ հ խա՛մ
՝էն ինչանձն ամ՝ ռնուլ. փոխանակ դ ամ
տապարտութէ՝ ընա՛ խանտեղծի՝ն։ որդի՝։
Որ գեր՝ ուեռեցար ի խաչի՝ն յաղագս մեր՝ ի
յանցանաց փրկի՝ չարչարանաց։ ահաւոր գոչ
չըմամբ

զըմամբ ձամբայնին զարարածը դոյացան
մ։ ացեր։ և զլուսաւորսն խաւարեցուցեր։
որդի։ Որ ընդ մեռեալսն համարելով
զթաղումն ընկալարար զոմանդակելն
մարմնովն։ յարուցեալ յերրորդ ամսոյ
ուր հրեշտակացն աւետարանն։ Թէ։ քա
ղաքացարք աշակերտեալ կանանցն։ որդի։
Անձաւեալն յարութիւնն հրաշ շացեալ
հրեշտակին գոչէր առ կանայսն ասելով։
յարուցեալ է տէրն ի գերեզմանէն։
Որ էակիցդ ես ընդ հօր զոր հաւոր յա
րութիւն քո ի գերեզմանէն։ սըրբասանեալ
կանայքն խընդուութեամբ քարոզէին։ Զոր
եաւ ոն ի մեռելոց և զզարութիւնս դիժոխ
խոց խորտակեաց։ և զարգելեալսն ինմա
կորզեաց ելանէլի յարութեամբն իւրով։
Անգաւոր ես էակից հօր և հոգւոյն։
որ վասն մեր մարմնացար ի սրբ կուսէն։
Թանգաւոր փառաց ես։ քեզ փառք Որ կա
մաւոր մահուամբդ ըզ մահ մեռուցեր։
և անապական կան յարութեամբդ քո նորոգե
ցեր զաշխարհս։ Թանգ։ Որ կենդանարար ա
եամբդ քո լուսաւորեցեր զմեզ։
երգեմամբ քեզ ընդ հրեշտակսանելով։ Թանգ։

Լուսոյ երիցուդ ծաղիկաղաղդին.

ԳԿ

Կա

Եծամ՝հրաշ այս խորհուրդ աւանն դութիւն առ մեզ հասեալ. զոր հոգւոյն լուսատուն ի պաշտպանէն իւրմէ լուեալ. եթէ տօն մի ծ է այսօր իմոյ դասուն որ ի յերկի՝նս։ Բանզի էր ել սըն վերին՝ երկնաւորին որ ի՝ երկրէ. ըստ դասուց երկնայնոցըն տօնէն ուրախութիւն. ի հրեշտակացըն սկըսեալ մինչ ի յաթոռն կատարեալ։ Ա՛սկ ի՝ ջորրորդըն դասէ պաշտպան եղեալ լուսաւորչին. ի դասուն իւր փութացեալ ուրախութիւն տօնակցութեամբ. զոր հարցմամբ ի՝նմանէ տեղեկանայր մարմնով հրեշտակն։ Ա՛ւ քանզի՝ մի՝ծ այս խորհուրդ ի՝ փըրկութեան քանաւորաց. հրեշտակաց և՝ մարդկան առ հասարակ կատարեալ։ երկոցունցս սեռս ի՝ միասին յարմարութեան։ Ա՛ւ զի՝ շարժեալ նա՝ խանձուն երիցագոյն զաւակին. ի՝ գի՝ւտ մոլորեալ և կորուսեալ անառակին. հրամայէ հայրն վերին ուրախանալ ի միասի՝ն։ Ա՝ որ ոյ և՝ մեք հանդիսացեալք ընդ տոսին. երգեսցո՝ւք օրհնութեան հասարակաց փըրկողին. որ երգարձ ըզխռովութիւն և հանատատեաց զխաղաղութիւն։

Ա՛յսօր

Յ՚յսօր ցընծայ եկեղեցի երկնաւորաց և երկրայնոց. քանզի մեկնեալք ի միմեանց ընտանախառնիչն յանցանաց. միաւորի վերըստին արարչականն խոնարհութեամբն. Յ՚յսօր զքահանն համայնից՝ ի մանաւանց և ըզգաւառաց՝ ըզ մարդն ի պատկեր իւր ստեղծ զանկեալն ի պատրանաց. օրհնեցէք ո՛րդիք մարդկան՝ կանգնեալք երկրորդ արարչութեամբն։ Ո՛ր զհանդերձեալսն խորհուրդ հոգւոյն յայտնեաց տեսանողացն. և եկեալ կատարեաց հօր և հոգւոյ առաքմամբ. օրհ։ Ո՛ր ի լրումն ըմբոլորից՝ տնօրինական մեծ խորհրդոյն. առեցեալն ամ ի մէնջ փառօք առ հայր վերս համբարձաւ. օրհ։ Զ՝որ տեսեալ ամենածնին՝ ի հիացմանն ըզ վերինն. քառաբառելովն առ միմեանս եթէ այսով եկեալ յերկրէ. կարմրացեալ հանդերձս ձիւն ի տիգաւոր ըբղխեալ կոչէ։ Ո՛ւստերլուեալ ի նմանէ զարժանահայս պատասխանին. եթէ զգերեալ զմարդկան ի գերողէն արեամբ գնեցի. յորմէ օրհնութիւնք նըմա ի փրկելոցս արեամբ նորա։

Յ՚յսօր արարիչդ արարածոց օրն նորայ հրաշարարչութեամբ զարդարեցեալ զկեղեցի.

ըզ քեզ բարեբանեմք զի ընդ հայրցընն մերոց։
Յոյսոր կենդանիդ յաւիտեանից։ Որ ըզ
մեղօք մեռեալ բնութիս բարձրացուցեր
փառաւոր յերկինս։ Ըզ քեզ բարեբանեմք։
Յոյսոր որ զտարագրեալքս ըստ յանցան
նացն։ գերագոյն քան զառաջինն ընդ քեզ
յաթոռս հօր հանեցուցեր։ Ըզ քեզ բար։
գ Ի զ որ օրհնեցեալք ես։ բարձր արարեալք
ըզ նա յաւիտեան։ Յոմղովք ուրդք հեթա
նոսաց որք ընդ հրեշտակսն բարձրացայք։
որով զանձառ փառսն ընկալայք։ օրհ։
Յանհանայք և պաշտօնեայք որք ընդ
քրովբէսն դասեցայք։ ընդ նոսին համա
ձայնեալք որ դասեցոյց։ օրհ։
Ճ Ծածկին մայր լուսոյ արեգականն արդա
րութեան։ որ ի խաւարն աշխարհի
ծագեցեր ըզ լոյսն գերազանց։ օրհնու
թիւն ըզքեզ բարեբանեալ մեծացուցանեմք
Ամպ թեթեւ լուսաւորն ան ընդունակ խո
նաւութեան։ որ ըզ ցօղն կենաց ի ցամա
քեալ բնութեան ցօղեր։ օրհ։ Սերովբէ հրդե
ղէն և մարմնաւորք քերովբէ։ որ զանտեսան
ինոցունց յորովայնի քում կրեցեր։ օրհ։
ռ Ի որ բանիւ բանըդ հօր գոյացուցեր զիմա
նալիս

նալին սդ. ի պաշտօն փիսուաց քոց և էակին
փիաւակցացդ. ողորմեաց մաղթանօք սոցա
երկրորդ քանաւորացս։ Որ անձամբ պարդ
գևօք քև զաւաջին սրն լընուս. և իձեռ
ոլն ինց որ ի խոնարհ քան զ նա. ողոր։
Որով և մեք վերջացեալքս յամէնաւատքո
ինորէն. ճոխանամիք նոքօք գերի վերոյ
քան զարժանն. ողոր։ Ա՝ որոյ և մեք հանդ
դեսացեալք ընդ նոսին. տօնեմք ցընծու
թիւ զհասարակաց զփրկութին. վայելեալք
յանանխանձ ուծային քոյ պարգևան։

Բանհանայապետք աւաջինք հանգիստ
անանխտ ելնուն. զամաշեայ քերօքէք
և վեց թևեան սերօքէք. զարեխօս լերուք
աւ ուր հանդիսակից ձեր տօնողացս։ Տէր
ուն ինք վերինք և զօրութինք երկրին. ի շ
խանութինք վերհազոյնք և քահանայապետք
երկրորդք. զա։ Հրեշտակապետք երկնաւ
որք և հրեշտակաց զինուորութինք պետու
թինք զարձրացեալք ի քահանայապետութե
երրորդ. զա։ Որք ի սկզբան փրկութե
ի քաջ հովուին յայտնութե. անքան հօտի
ցշն հովուաց երդակցելով երգէին. ընդ
նոսին համաձայնեալ երգեմք և մեք զփառս
ի զարձուն։

Որ

գ.4
ԿՍ՝ զամենաազնիւն զծիրութիւնդ քո
ցուցեր ի բաբելոն. փրկեալով զե-
րիս մանկունսն ի հնոցէն ընդ քեզ
օրհնեմք անտանջամբ հայրցն մերոց։
Ո՛ր ըզ բազմազեղ ներողութիւնդ քո ցու-
ցեր զծիրացդ երկնաւորացդ. տարածելով
զբազուկս քո ի խաչին. ընդ քեզ օրհ։
Ո՛ր ըզ բազմագութ ողորմութիւնդ քո
ցուցեր առ ազգս մարդկան. թաղելով
ի սիրտ երկրի զի զմահուս բարձցես զեր
կիւղ. ընդ քեզ օրհ։
գ Ո՛զ որ օրհնեցէք բարձր արարէք ընդ նա
յաւիտեան։ Զանն անեղական խոնարհ
հեալ ի հողեղէն գոյացութիւն. համբե
րեալ ջարջարանաց զմահ խաչի ի յանձն
էառ. բար։ Ո՛վ ինքեան ի գերեզման անա
պական և՝ եթէ մարմնով. յարուցեալ յերրորդ
աւուրս լոյս ծագեաց տիեզերաց։ բարձ։
Ի՝սկ հրեշտակապետն ի՞նքեալ ի գերեզման
ելն կենսատուին. աւետէր առ ե՞թէ կա
նայսն տէր յարեաւ ի մեռելոց. բար։
դ Յարեալ երևեցար առաքելոցն. և մեզ
փրկիչ ողորմեա։ Զոր ընդ քեզ թագաւո-
ր ի՞ գ անմահին. երկիրպագանեմք և զյարու-
թիւնդ

թե՞ լոդ քո վիճաբանութեամբ։ Փաղաքիք փրկիչ
կո՞ղի՞դ և միածնի՞դ անմահին։ փրկեա զժողովուրդս քո զոր ըստացար պատուական
կանչ արեամբդ քովք սրբութիւն։

Յոյժ ամենեկին իշ գերեզմանն ի՛ աղաքեր կանայք։ Եւ գերին զոչ խուսկան ի խընկեալ զանապակաւն մարմինն։ Յայնժամ հրեշտակն անեծտարանքը յայ՛ ՛ ՛

Ի՞ր ըզ կերպարանին մահացու բընութեան
ազգի մարդկան. յանձն առեր ամբ
դանդ եակից հօր. և եկիր կամաւ ի խաչ.
Ի՞ր ի վերայ նախատեղծին ըզ մեռանիլ
յանձն առեր. համբերելով ջարշարանաց
ի խաչին դարձրացար դանդ գոյակից հօր
և իջեր ի գերեզման։ Ո՞ւ յերրորդ աւուր
յարեար զմահու լուծեր զի շինանուիր. ար
ձակելով զընդերեալսն ի նմանէ դանդ
փառակից հօր. և ընտարր ընդ ամենայն հօր։

Ի՞ զհրեշտակն յերկնից աւետարար եր
զանիկ և նա դ կանանցն քարոզեր ասելով.
է ձեզ ողջ վերըստին լոյսն ծագեալ ի յաջ
խարհ։ Ի՞ յսօր տեսիլ ահեղակերպ հրեշ
տակապետին մերձեալ ի գունդ զինուոր
ացն. այսօր սըրտաբեկեալ պահպանացըն
զարհուրեալ մեռանէին. է ձեզ ողջ վեր։
Ի՞ յսօր ցընծայ եղէ՛ մըն վերին՝ այսօր ցըն
ծայսի՛ն մայր եկեղեցի. քանզի փըրկիչըն
մեր յարեաւ և աւերեաց ըզ դրժոխս. և
մեզ ողջ վերըստին լոյսըն ծագեալ ի հօրէ։

Փառաւորեալ է անսո՛ւնքն քո՛ նը. տէ՛ր ողջ
ամենայն հայրցըն մերոց։ Ի՞ ի զարձումն քո
նանկեալդ ես. և հայիս յարարածըս քո

քաղցրութիւն. փառք։ Որ իւրերկրի երեսի
ցարը և ընդ մարդկան շըրջեցար. թագաւ
որյաւիտենից. փառք։ Զ Զարմանալին — գ
արարան ծք օրհնեա՛ ցկնք. և բարձր արա՛
րեք զի կեալըն ի փըրկութի՛ մարդկան։
Որ կ՚ակնկցն ի հօր և՛ն՚ բ հոգւոյն. իւրեր
կրի ելեւ՛ ցանաւ. ամեն։ Որ հրեշտա
կացն ա՛նտեսանելի՛ն է. ի վերայ խաչի՛ն
տեսանաւ. ամեն։ Որ սրբոյ էիցն անհասան
ելի՛ն է. ի գերեզմանի՛ն ի՛ դանաւ. ամեն։
Որ քրիստոսէիցն անիմանալի՛ն է. իւրերրորդ
աւուր յարեաւ. ամեն։

Զ՚ինանա ի՛մ Ո՛ղորմեաց ինձ ամենայն։ — ո
Որ ի հօրէ առաքեցար անընակելոյն որդի՝.
և ի սըրբոյ կուսէն ծընար. ողորմի՛։
Որ ի խաչի՛ն քաւեցար ամենայն դանդ.
և ի հօրէ՝ ոչ մեկնեցար. ողորմի՛։
Որ ի գերեզմանի՛ն եդար թագաւոր անե
մահ. և իւրերրորդ աւուր յարեար. ողորմի՛։
Որ իւրկնի՛ն սրա համբարձար ամենակա
լոր. և ընդ աջմէ հօր նըստար. ողորմի՛։
Հրեշտակացըն դանքն. յերկնից իւրկնը — ա
վանրաբերեալ ի սպասս ուրդւոյն ամ՚։
Հրեշտակին ձայնիւ. ցընծայը կոյսըն ս՚ք.

և ընթացեալ առաջակերտսն պատմէր։
Կենդանին յարեաւ. զերկուանսն մահու
երիծ և կեանսն պարգևեաց աշխարհի։
Զ Որ յառաջ քան զարև անուն քո իյերկ
րի երևեցար. և ընդ մարդկան շըրջե՞
ցար ա՞ծ հայրցն մերոց։ Համաւորա
պէս անշընչացար և ի ծոց հօր ա՛ւադե
ցեր զքո՞ սբ զհո՞գիդ. ա՞ծ հայ։
Զ՝ու զզ հրաշալի՞ անուանդ՞ քո՞ մարգարէն
վերապատեաց. հոգի երեսաց ը մե՞րոց
Զ՝ տ՝ր քՀ՝ս. ա՞ծ։ Զ՝ զ տ՝ր Ա՝հաբանու
թիւն օրհնե՞՛՛ցեսիք ե՛ւ առա՛՛ հեՀ՛՛՛
բա՛՛՛՛ր ձեր արարէք զզ նա յաւիտեան։
Յարուցեալն ի մեռելոց քՀ՝ս և զկե՞նդա
նին յաւիտե՛՛՛նից՝. միաբանութիւն։
Որ զզ դրո՞ւնսն դըժոխոց փըշրեաց և զմ
գեղեալսն ինման կորզեաց ի՛՛՛կեանս՝. միաբ։
Որ վիմովըն կընքելով յարեաւ և դրօքն
փակելով եմուտ առ աշա՛՛՛կերտսն. միաբ։
Ի՞ջեր յերկնից միածին անմահ կենդանի՞դ ի
հօրէ հովանացեալ սբ հոգւոյն բանըդ
մարմնացար ի կուսէն։ Ի՞ կի՞ր ի ջարջարան
ջարջարանացըն լուծիչ՝. ձեռք որ զեր
կին արարիչն տարածեցեր ի խաչի՞ն։

Հանդերձեցեր վասն մերոյ փրկութեան.
զ մեռանիլ յանձն առեր կենդանան
տու մեռելոց։

Արիշտակ քո տէր որ զյարութիւնն քոյ ա
քարոզեաց։ Զպատգամաւորսն զարհուրեա
ցոյց զկանայսն լուսաւորեաց սիրով։
Զի խընդրէ՞ք զ կենդանին ընդ մե
ռեալս. չէ՛ այստ այլ յարեաւ։

Ընկակիզբն գանդ որ յանձնառ աթոռ բ
ներստիմ՝ զքեզ տեսայք ի խաչին. վա
յրարածոց քոց փրկութեան. այլ՝ հայ
ցըն մերոց։ Զքեզ որ անք ընդի՞ ընդ ես
յիշութեամ՝ ընպասաւորի՝ ապտա
կեալ. և զի՝ նաւորն գեղարդեամբն խո
ցեալ. զանարատ զ կո՛ղքո՞ ի խաչի՝ ալ։
Որ թագաւորդ ես անմահմ՝ զմեռա
նիլ յանձն առեր. և զ թաղումն ե՛՝ ընդ
օրեայ. վայրարածոց քոց փրկո՛ւթե՛։ այլ՝
Զ որ օրհնեցէք Ամենեմ՝ զ գանձը գ
այրէք զնայ յանախտեան։ Զթագաւորն
մեսիա և զ խաչեալն ի մէջ իյանօրինաց.
և՛ զ լեղի դառնութե՛ ճաշակեալ վա
սն մեր. առաւ։ Անարատ գառն այ
սպանարագեալ. և՛ զ խոցումն գե՛ղար

գեաներն առեալ ի կորէն. և ըզ փրկականն
արիւնն ի հեղ ի վրայ ամ տիեզերացոյ. առա՛ւ

Պասքն մերոյ փրկուեցեալ խոնարհեցաւ
էրերկնից և ի սուրբ կուսէն մարմնացաւ
ալլոյծ զարանդ. Տէր Յիսուս մեզ։
Ոչ շմարտապէս մարմնացաւ և ընդ մարդ
կան շրջեցաւ կատարեցեր զամենայն. և
Յիսուս հանեցեր յանուանէն անիծ ի
ալլ։ Բարիսատոս որդի աստուծոյ ի
մեռելոց յարուցեալ. և ի Յիսուս յերկինս
հանգեալ ալլ։

Փառք յարուցեալ Աստուած քոյ տէր։
Խոյժել ի յանձն առեր զբ՚թանձ և
ըզ մահ հանգիստ կեցեր. զամենեսեան յարու
ցեր զհաւատացեալսն ի քեզ որք աղաղակ
կէին ասելով. փառք։

Հոմք ապաստառեցան ի խաչելուն Աստուա
ծոյ տէր. և գերեզմանք բացան. զբժորիք
զարհուրեցան և մեռեալք յարուցեալ
աղաղակէին ասելով. փառք։

Յարուցեալդ Տէրն ի գերեզմանէն ահեղ
զակերպ փայլմամբ. ապաստառեցան զրա
վէրք և երկիր սասանեցաւ և ի յաւիտեան
բանբասէն ի մեծ կարգաւորիչն։

Լսէջ հրեշտակին իսյերկնից իսգերեզմանն ելն
ոն. հընդեսցուցայ՝ ոնչ ըզ Հայն ան-
հեղ գոչմանն փոխոյն իվերայ գերեզ
մանին. Լսակ եկեալ ոչ կանանցն իսխըն
կել զմարմինըն ոն. Եվ ըսեալ իհրեշ
տակ՝ ոչ կէն. եթէ յանդեսան իմեռեալ
ըստ Հայոց. կենդանին յաւիտենից։

Որ յահեղակեր ըպ աթոռ ընչատին և ընդ հօր եւ յիւրեանս. խոնարհեցայր յերկ
նից վասըն մերոյ՝ փրկիչ։ ըզ քեզ
բարեբանեմք ամենայն հայրցըն մերոց։

Ասատ սերօբէ քն իխոնարհ ուներով ըզ
դեմն յարփիսահրաշ փառաց քոց քրս. իսկ
յուդայի ըմբուրեալ՝ մերձեալ իհանդերձ
նըշանակ և առիթ մատնուեալ՝. ըզ քեզ։

Որ իբարձրուեալ՝ երկնից՝ էիր իսկա
կից հօր և ամ հոգւոյն. Եվ իդասուց
երբայեցւոց դըպրաց և փարիսեցւոց բարձ
ար իխաչ վասըն մեր. ըզ քեզ։

Զ՝ որ ոչ ոչ հնեցեալ բարձր արարեալ ըզ
նա՝ յաւիտեան։

Հանդերձեալ ամ ծրհնութիւն և զօրք
երկնից երգեն զքեզ. ով է սա թագաւոր
փառաց. բարձ։

Այ՝ սէր Հնա՛ւ որ ի հովանաւորը է ի լաւ սեղէն ամպոյն. Ձայն եղէ դա՛ն է ոչդի իմ սիրելի՝. բարձ։

Ո՛ր վասըն մեր յերկնի՛ց խո՛ հանիրհեցար. Նորոգեալ ըզ տիեզերս. օգնեա՛ և ի՛ նձ փրրկիչ՝ ողորմութեա՛ մբ և՛ էկե՛ցո։ Ո՛ր ըստ հողեղէն բընութե՛ամ՝ այրդկան զգեցա՛ր զմա՛րմին՝. զվի՛րաւորեա՛ լըս մեղօք. զանձն իմ մըխի՛ թարեա՝. ողո։ Ո՛ր ըզ դատակնիքք մահո՛ւ լուծեր զնա խա՛սուղ՝ին. զդատապարտեա՛ լըս մեղ՝ ղօք. զհոգիս իմ նո՛ ըրգեա՝. ողո։

Փառըք քի ամե՛նազօր յարո՛ւթեանն։ Քրիստոսն ամենազօր յարո՛ւթեանն երկ ըրպա՛գեն քերրօքէքն. և վեց թեւա՛ն սե՛ րօքէքըն հոգևորա՛կանն հընչմամբ երգե՛ն սերով. փառըք քի։

Այսօր անուշահոտ բուրմանմբ ընթա՛ նայի՝ն աբ կանայքն. տեսանելով ըզ հրեշտակն արեգակնակերպ փայլմանմբ ի վրայ վի՛մին գոչէր ասելով. փառըք քի։ Այսօր արձակեցաք ի կապանա՛ց նախահօրն և վերընտրի՛ն նորոգմանմբ յաւիտենակա՛ն կենացն եղա՛ք ժառանգորդք. փառըք։

Լուսաբերքի՛ն ամենայնցն եմկեալ. զի՝ ո

սո՛ւրբդ գե՛ղեցեալ զմանն. եւ զամենայն զնմանաւորն
ի՛զ հրեշտակապետին՝ ի՛զ ձայնին լրեալ.
որ ամենայնիք զխաչելեալն խնդրէիր՝ զքո
յանդիմանութեանս՝ քո՛ մի՛ ամենմա՛ի թագաւորն։
Լուսիսահրամա՛ն լոյս մեծ ծագեալ է՝
սո՛ւրբդ գե՛ղեցեալ զմանն. եւ զամենայն զնմանաւոր
ցեալ պանհապանացն ի՛ երկուղալի՛ց ըմբռնեալ
նէին. այլ քա՛ւրո՛ զ հրեշտակապետին՝ որ
գոչէ՛ր առ կանայսն. որ ամենայնիք։
Ընթացեալ պետրոսա՛ն եւ յոհանէս.
զի՛ սո՛ւրբդ գե՛ղեցեալ զմանն. եւ զամենայն հանդերձ
պեալ վարշամանակին՝ եւ ա՛ռ կնոջ կնոտաւոցն.
այլ քա՛ւրո՛ զ հրեշտակապետին՝ որ գոչէ՛ր
առ նոսա. որ ամենայնիք։

Ո՛ր անբաւելի՛ յաղթող զօրութեամբ թա՛գաւորդ ես երկնի՛ և երկրի՛ քո՛ անծ. ՀԷ
ո՛՛ր հնանքանե՛մք ըզ քեզ։
Ո՛ր փառակցութեամբ ընդ հօր վերը
օրհնի՛ս յանմահից՝. և խոնարհեալ մարմնո՛ն
ըզ գեցարը փառաց թագաւորը. ո՛՛ր հ։
Ո՛ր կարողապէս ըզ մահ կոխեցեր և յա
ղուցեալ լուսաւորեցեր սո՛ւրբ զեկեղեցի՛ ան
մահ էութիւն. ո՛՛ր հ։

Պատկերաց հոգւոյն սրբոյ յօր
Պենտեկոստին դասս առաքելոցն
ըստ խոստման քրիստոսի ։

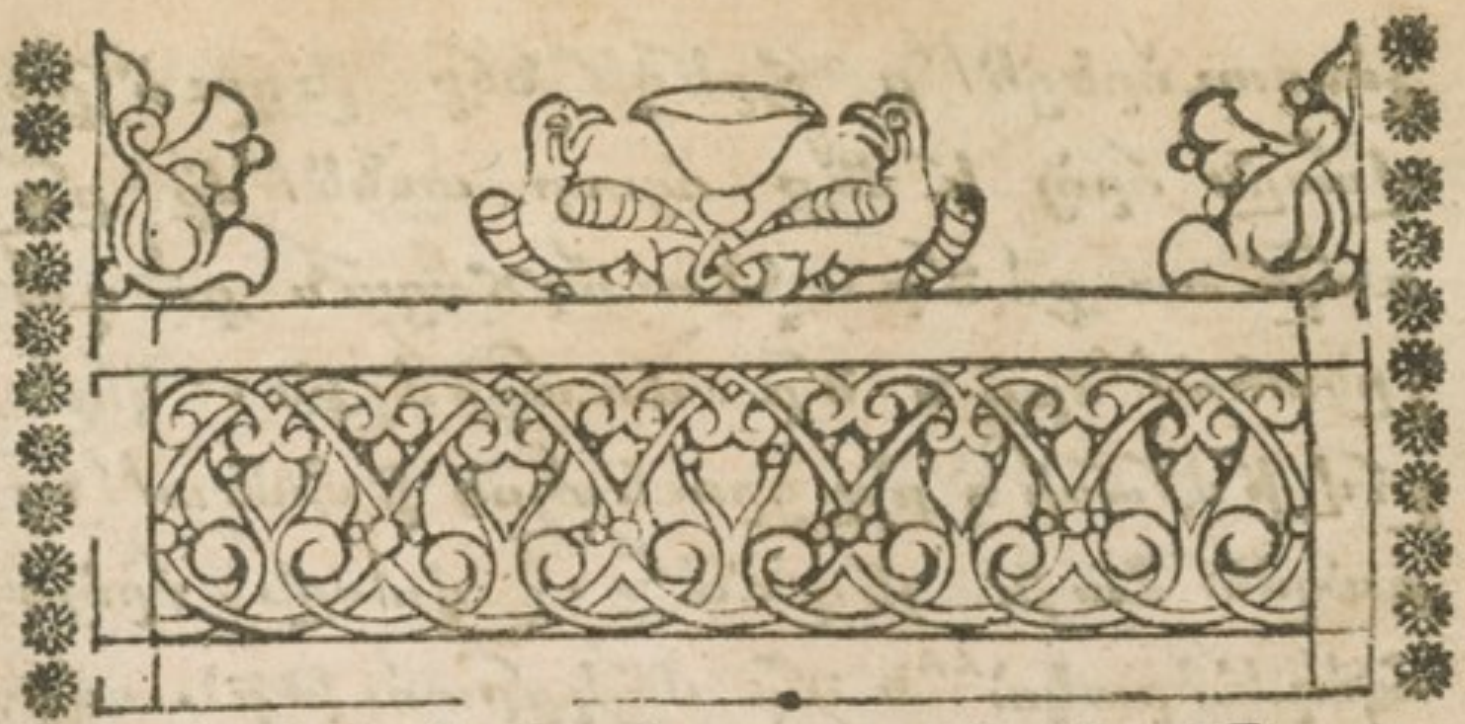

Կանոն Զենոփանոսի Եպիսկոպոսի.

ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՈՀԳՈՅ ԱՍՈՒՆ ԴԱ-
ւոյ ի Յանելովք մեծաձայն հընչ-
մամբ ի բարձաց. ի նմանութիւն կոդ-
թեն լուսոյ փայլման հրաշալեաց զանկիզ-
լի զաշակերտսն Քրիստոս. մինչդեռ նըստէր ն
ի ն՝ը վերնատանն։ Ոչ նիւթական աղաւ-
նի. անքընեալի որ քընէ ը՝զ խորս անս
տուծոյ։ զոր անուանել ի հօրէն պատմէ
զահանուրը և զոչ մի սանգամ գալոյ Հոգւոյ.
զոր քարոզեցին համագոյական։
Յրհնութիւն ի բարձունս երկրին ի հօրէն
հոգւոյն սըրբոյ։ որով առաքելոքն ար
բեցան անմահական բաժակ Հոգւոյ։ և
հրաւիրեցին զերկինս ի յերկիր։
Պէնդանտրար անբ՝ծ մարդասէր հոգի։ *
ը՝զ ժողովեալսըն միաբան կան սիրով *
զուսաաւ

լրնւսաուորեցեալ։ Հրեշտէ՛ն ծնաք լեզուածք։
վասն որոյ և մեք այսօր տօնեմ՝ մեք ըզ
գաղիրեսատ քո՛ն ս՛ը։ Զուարճացայն քո՛ զա
լըստեան՝ մեզ՝ ն ձ՛ը ամաքեսելոյն։ Կոչեր
լոյ վ՝ մարմնոյն ըզ ցրուեալսն ի միմեանս՝ ոց
բանզմա՛ ձայն լեզուածք։ Վասն որոյ։
Հոգեւորական՝ ն ս՛ը մի՛ կըրտուեցա։ զայ
գաղեցեր ենոքաք ըզ ամ՛ ճշմարտս։ ի զգեստս
լուսապա՛ յլս և նորա վերատո՛ւեալս։ վասն։

գկ Յ՛ըրոդութեն՝ ն անբաժանելի և զօրու
թեն ճրկնայի՛ն։ լոյս ծանոգեալ յաշխարհ
նըման՝ ի՛ զ՛ի՛ սա՛ հանցուք զօրհնութե՛ն ան
ա՛ ի՛ ըգոր՛ վ։ Որ ելըն յերկնից։ այսօր և
հանգեալ յառաքեալսըն ճըշմարտի՛ տ ն՝ ը
հոգի՛ ն։ նըման։ Որ ի խորհուրդս փըրկա
կա՛ նս։ այսօր ընդ ի՛ջանել յառաքեալսըն
ծանուցա՛ մարգարէի՛ ն։ նըման։

գանկ Զ հոգւոյն զգա՛ լուսոյն տօնեմք ո՛ր մը
հ խրթարեաց զառաքեալսըն հանգչելով ի
նոսա՝ հրեղէն լեզուօք։ օրհնեա՝ լայաւ
տեան։ Զ երևումն հոգւոյն տօնեմք վե
րաբերեալ՝ ած խոստովանիմք նորոգող
և կենդանարարն։ օրհ։ Զ այսօր ուրախա
ցեալք հոգւո՛ վն։ խոստովանիմք ած զհո

գին նոր քաղաքումն և լցցուցին զամ. օրհ։ —
Զ Զ որ տէր օրհնեսցէ զքեզ։ ցեղք եւ։ զարդ մարդոյ
բարձր արարիչք ընդ երկնայ յաւիտեան։
Օ երկողն ի հօրէն զէակից որդւոյ. նա քո զհո
գին. օրհ։ Օ ո կեանքն այսօր անարատ հրեղէն
նոքա լերզուօքա. սա բանն ընտրուեցեր. օրհ։
Այսօր ընդ՝ երկրաստ հոգւոյն սրբոյ. մեծացուցա
ցանելոյ զերկրն ի հօրէն։ Այսօր ցեն
ծանի՛ն առաքեալք. զարդանա՛ րեսալք ի
նորհաց հոգւոյն սրբոյ. մե։ Այսօր ըզ
ուարձացանի՛ն արքայութիւնք. Հրշմա՛ ըրի՛սա՛ սա
գանլեստեան մեր հոգւոյն սրբոյ. մե։
Որ յանմի՛ ես ար ծնեալ. և ի ձայն հընչ — ո
մանն ի՝ջերս յերկնից նոր հոգի. որոմեան մեզ։
Որ զամ լինուս զօրուեալ քոյ. և ի
դասս առաքելոցն ի՝ջերս բընակիլ նոր հոգի.
որոմ։ Որ անբաժանելի՛ ես յար ծնեալ և՝ ի՝
հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեալ
յառաքեալսն նոր հոգի. որոմ։
Որ ի՝ քրիստոսական՝ կանուսդ հանգէս. — ա
այսօր ի՝ջերս յերկնից՝ ի դասս առաքելոցն
նոր հոգի. օրհնեալ ես թագաւոր անմահ հ.
Որ գընաս ի վերս թևոց հողմոց. այսօր ի հրեղ

զնչն լեզուս զանձանեալ հանգեալը յանուա
քեալսն ի զ հոգի. օրհ. Եւ խնամեա տես
ցուք զ զարարածս. այսոքն ի կիր ի հան
տանել զնկեղեցի՝ քո ի զ հոգի. օրհ.

ա Հոդուածք ընտրելոց մեռանանի նիցն. սպա
սեա՛ լ վընայիր ամենեանցն հօր հաւատով
ի վերնատան. Եւ հոգին՝ երևեալ օրն
զոնցն. լցան յոգ խընդուեալ ի զ զանուա
քեալսն. հաւ. Զոք արբի՞ ըզ հուրն
կենդանի՝. Եւ ընթացեա՛ք զ արբուցին
տիեզերացս. որք արբի՞ նն կենդանացան.

բանք Եւ ի հարաշարժ ի յանհանդարտ ի յան
ալ բերելոյ անհատոքար ի յոհանդարդ
տիրանալն ի զ հոգին այսօր. ի յերկնի
սանձ ստիկ հեղեալ. ի դասս առաքելոցն
լցուցիչ զորս ի ցոր ընդ նա՝ օրհնեցուցի
զք երկնչարպագեալ. Եւ ոյանընակի զբան
Եւ ի միշտ ի յերանդանդ. նուենագոյ բընու
թիւն՝ անուրիշ զանմանմբ ի յոհանդարդ
արարչակից ի զ հոգին այսօր. հրով
զանմանեա՛ լ լեզ զուս քարոզելոցն. ի լոյս
ածեալ զանզգլոս մարդկան զանմանմբ
պէտապէս. շընորհացը զ. Եւ ի վերայ ջուր
ցընն գոհանդարդ զոյացոյց զարարածս

ամն ամնջրապետան ի հօրէ և յոմանքն ասեն
ի շխանանակից ն՝ թ հոգին ապանը. վերաց
նեսայ՝ զայ զգս ամենայն. զորոյ կենդանեաց
բազխեսայ յերուսաղէմ. ըստ։

Լուսնոյ եղիպտոյ ասա-ին օրհ.

Ոմն և ընդման հօր և որդւոյ հոգի՝ գ
անեղ և հաւասարոյ. զբազխումն հօր
անդ ընանաբանը ասեալ յորդւոյ անձա կգ
ռաբանը. ի վերնատունն այսոր ի զեր զհո
գի՝ շնորհաց քոց արբուցեր. ասրբոն և մեզ
ողորմութիւն ի բաժակէդ ի մանատութեան։
Լ՝ից ստեղծօղ արարածոց որ շարիք ի՝ր.ի
վր զրոց. նոյն և ի զնեբան աւազանին ի շնորհ
հնել մեզ քոմ հակցին. գբ՝գուեաս սիրով
աղանանակերպ զմարդիկ ծնանիս ածա
կերպ. ասրբոն։ Բաբունն վերնոցն ի մանանա
ցեաց և ըստարբին այսրը զգաղեանց. որ մար
գանրէս տաս ի հոսլուաց և առաքեալս ի ձրկ
նորսանց. աւետարանը զ մաքսաւորս քարոզ
բանի՝ քոմ զհալածօղս. ասրբոն։

Պարսափերն հողմոյ նշման ահեղագոչ սաս
տիկ հընչմամբ. երևեցար ի վերնատանն հո
գի դասոն երկոտասան. որք առ ի քեն մրկ

ընդ ատեցան

ընտրեցան. ոմն զոսկին հրով մաքրեցան. մաք
րեա ի մէնջ զմեզ մեղացս և զեղեցն զմեզ լոյս
փառաց։ Լուկիր յերկիր ածաբար դատել
զանշխարհս իշխանաբար. ընդ արդարութեամբ
և ընդ մեղաց և ընդ չարին դատաստանաց.
քանցեր զմեզ զանձդ անհիւթական պարգևս ե
տուր որդւոց մարդկան. մաք։ Ամէն ի սիրոյ
զսերդ առաքեաց յինքն զանգամս իւրքև
յօդեանց. զեկցի իւրզիր շինեաց եօթն սեամբ
քո հաստատեաց. տընտես ինմա եդ զառաքե
եալն եօթնեակն շնորհօք քոք զարդարեաց. մաք։
Որ անիմանալի ես յերութեան և անպա
տում հոգիդ ճրագմարիտ. անբասկը զբանա
բար զբղխումն ի հօրէ. և համանգոյակից
որդւոյն միածնի. օրհնեմք զքեզ ամենայն
հաիրցն մերոց։ Որ կատարեալ անձնաւո
րութիւնքեր ի կատարելոց մի և նոյն բնութի.
որով ընդ հօր և ընդ որդւոյ միշտ երկրը
պագիս այարարածոց հոգի սատուծոյ. օրհն
Որ համապատիւ հօր և որդւոյ քարոզեա
ցին զքեզ ամենաբանքն եկեղեցւոյ. յոր
մեկրարութիւնքդ և դաւանիմք համագոյ երրոր
դութիւն անբաժանելի. օրհ. Զ զայր օրհ
նեցեք զամ զարարածքդ զբաշխօղ
շնորհ

ընդարհաց։ Այլայլք նոր արարածք իքս նո՛
ր ածնեալք աւազանաւն ի հոգւոյն սրբոյ։
քան զ։ Սոր քահանայութեն վերայապատու
եալ իքէ ծծմամբ նոր հոգւոյն։ քան զ։
Որ առաքեցեալքն ի հօրէ հոգիդ անեղ ո
և հա մայգոյ։ աղաչանօք առնօրին նարարը
քոնէմ էհակցեն։ լեր նոր մխիթարիչ սա քա
ռաքելոցն։ աղաչեմք ըզ քեզ ողորմեա։
Որ իջեր տիրաբար յերկնից սանտիկ հոգ
մոյ նըման ածծ յայտնապէս։ և ի հրեղէն
լեզուս քաժանեալ հանգեալ ի դասա
առաքելոցն։ աղաչ։ Որ արքուցեր երկնա
ւոր գինեաւն իմաստութեն զհոգիս սրբ
քոց քոց առաքելոցն։ որք արքուցին տըրտ
մեցեալոց ուրդւոց աղամայ ըզ քաժանէն ու
ղախս արար յայգւոյն եղեմայ։ աղաչ։
Որ յերկնային զօրս անմարմնոցն նախ հե տ
ղեր աւատապէս հոգիդ ճըշմարիտ։ զանծ
ային և զգերագոյն քո իմաստութիւնդ։
լեր նոր փառաբանիչ սա թերրորդութեդ։
ինդ նոսին փառաւորեմք զերրեակ մի ու
թեն դ։ Որ զկերպարանն ածային ստեղ
ծեալ երրորդութեն դ խորհրդաւ կցեալ։
զարդարեցեր փրքմամբ ընդարհաց քոց կենդ

պանարան. և ընդ ծնեալսն առ ի նմանէ խիզ
սեցայր օրինաց և մարգարէիցն ինքն. ընդ նոս։ Ա՝ի
յերկրորդի լինելութեան՝ յետ յարութեան
քրիստոսի կացին՝ մերձեալ ի վերնատունն
դրաբքն փակ կեալքովք շնորհեալքով ըստ առա
ջին փրկչանն ըզ քեզ մեռանասցի նիցն. առա
քելոցն ասացեալ ահեղ քեզ հոգի ն՝ ք. ընդ նոս։

Կիրակի երրորդի տօնացն օրհ.

Յայսօր երկնալինքն ուրախասցան ընդ
երկրաւորացս նորոգումն. քանզի
զի նորոգողն հոգին հոգին հրաշ
եալ վերնատունն. որով նորոգեցան դանք
առաքելոցն։ Յայսօր հոգեն ի սթեայ բնութիւն
ցընծայ ընդ հօր հաշտուեալ. քանզի որ եբարձ
զհոգին ի մարդկանէ զմարմին եղեալ ոգ դարձ
եալ վերըստին ի ըզ նոյն պարգևէ։ Յայսօր
մանկունք եկեղեցւոյ տօնեն ցընծութիւնս
զգաստութեամբ հոգւոյն. որով զարդարեցան
ի զգեստս լուսափայլս և գերապայծառս
երգեն ընդ սրբոյն զերիս սրբերեն ի ն

Ա՝ի զմիաբանեալսն աշտարակին բաժանեալ
մամբ լեզուացն քահանայից. այսօր ըզ բաժան
նեալ լեզուս ազգաց միաբանեաց դարձ
եալ

ձեռաք իւրեանց վերնատունն. ամ։ Հոգիք օրհ
նեցէք զՀոգին սուրբ։ Որ էջ Հոգին առն և ա
ռաջնորդեաց երկոտասան ցեղից՝ իւղի իւ
յանապատին՝ այսօր երկոտասանն առաքե
լոցն առաջնորդէ իւյաւետարանն՝ ամ։
Որ էլից Հոգին առն ըզբեսէլ ի Հարտա
ւանապետ խորանին՝ այսօր շինէ զմարդիկ
խորան սրբոյ երրորդութեանն. ամ։

Որ բոլորից ես պատճառէից անպատճա
ռից և որոց պատճառաւ. Հայր ամենի՛ն և՛ դ՚ձ
ամենակիզբն. որդւոյ պատճառ անժամանակ
ծնընդեամբ և Հոգւոյ բըղխման ամենքին
նաբար. օրհնեալ ես սրբոյ Հայր ցընչմերոց։
Որ կամաւ Հօր և նոր Հոգւոյն ամենեղակից
բանդ ասուրեալ. ի Հայրն կան ծոցոյ ի։
ջերը աւետեաց գաբրիէլի՝ որ ըզ Հոգին
բերկրեալ կուսին՝ յորմէ ծընար մարմնով
անՀաճաբար ի Հոգւոյն սրբոյ. օրհ։
Որ մարգարէիքն գուշակեցեր Հոգեղ
յաւանջագոյն զգալուստ քրիստ էակցին.
և ի յորդանան վերկայեցեր աղաւնակերպ
ելիմամբ ի վերայ մարմնացեալ բանին. օրհ։
Զոր՝ որ օրհնեցէք բարձր արարէք ըզ նա՝ դ
յաւիտեան։ Այսօր Համագոյակիցքն Հօր

և ՝որդւոյ հոգին՝. հրաւիրեալ ծանգմամբ ի
ջեաչ ի վերնատունն մինչ ընտեաց զդասս
առաքելոցն ի հուրն անկելոցն. զ՝զ՝ որ։
Պ՝յսօր արարչական հօր և ՝որդւոյ, հո
գին. զբղխեաչ անհիւթական ջուր, կեն
դանի յերուսաղէմ. ի մաստուութեան և մաք
րութեան մեղաց. զ՝զ՝ որ։

ո Պ՝ր ի վերայ զբղխեաչ գաւազանին յես
սեայ հանգեալ եօթնարփեան շնորհօք.
հոգի աստուծոյ և խորհրդոյ. հոգի հե
զութեան և զօրութեան՝. հոգի իմաստութեան և
գիտութեան՝. հոգի երկիւղի աստ պաշտու
թեան՝. աղաչեմք շնորհեա և մեզ ողորմութիւն
ի քոյ պարգևացդ։ Պ՝ր զգուշակեաչ ընդ
եսայեաւ էլից օծեաչն ի քէն մարմնով.
անէ հոգի տ՝ն ի վերայ ի՝մ. զոր ի տնօրէ
նութեանն խոնարհութիւն ընթերցեալ ՝ի
վանն ի՝ւր զբանն մարգարէին. աղաչեմ՝։
Պ՝ր զառաքումն առ ի հօրէ և ի հոգւոյդ
բանին յաշխարհ. մարգարէ ի՝ւրն ծանու
ցեր զոր ի դ՝ի մաց մարդացելոյն բարբառ
ի՝ւր առ մարդկութիւն՝ տ՝ր տ՝ր առաքեաց
զին և հոգի նորա. աղաչեմ՝։

տ Պ՝նդ եբկնայնոց հոգեղինաց դասուցն և

հոգւոցն ստեղծողին երդեմք. փա՛ռ ։ Զ։
ռա՛ւորեա՛լ է գալուստ հոգւոյն սրբոյ։
Զ։ Ինդ ամուսնոցն խրմբերցն այսօր զուսանք
ձա՛ցեա՛լք վերադրջեմք հոգւո՛վ. փա՛ռ ։ Զ։
Զ։ Ստանօր վերնատունն սիրելի՛ որդիք նո
րոյ. երդեցէ՛ք ձայնիւ վերնոցն. փա՛ռ ։ Զ։
Զ։ Ձայն ցընծութեա՛ն ամենայն հոգի՛ք
տացո՛ւք. զմեզ նորոգողին զոզ փա՛ռս. փա՛ռ ։ Զ։

Լուսոյն Հարութեանն առաւօտն օրհ։

Զ

Երեգա՛ մկն արդարութեանն քս ծա
գեալ յաջխարհս հայլանդեաց
ը՛զ խաւարն ամենգի՛ն տուութեա՛ն. Զ։
Եւ յետ մահու եւ յարութեան հանմբարձանա
ւա հայր յորմէ՛ ծանգեանց. որ երկրորդագի՛
երկնաւորաց եւ երկրաւորացն ընդ հոր եւ
ս՛ հոգւոյն. վա՛յ որոյ եւմ՛ք երկրիրպա
գանեմք զքո հօր հոգւո՛վ եւ ՀՐՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ։
Որ փոխանակ ծոցանծրի՛ն բանի՛ն որ եղ
յերկինս. առաքեցաւ աւետիքն հօր ի
բարձանց՝ հոգի՛ն Հրշմարտութեա՛ն. մըխի
թարեալ զորս յապդամոյ տըրտմեցեալս եւ հրա՛
զինեալ զընտրեալ զդ՝ առաքելոցն. վա՛յ
Յ՛այսօր տըրտմակա՛ն եւ գիշերայի՛ն լուա

Թանն երկունքնք Ծնընդեանն նաւթխանմանքն. զանն
զի զծնեալսըն մարմնով ի մանչ և յանպատ կա
նուն թեն. վերըստին Ծնանի հոգին յորդին
ըստոյ հօրն երկնաւորի. վերջ.

Որ հանմագոյդ են հօր և որդւոյ անձնաւոր
քանը քրիստոսն ի մէջտ էին. ամ՛ յսօր քրիստ
խնցեր ջուր կենդանի ի յերուսաղէմ. հո՛
գի՛ ձայ ուղղ՛ ըմեան. Որ ամրարջակից են
հօր և որդւոյ. որոմ կենդանաշնեալք ի
ջրէ ըց ամրարածք. ամ՛ յսօր ուրդիս ձայ
Ծնանիս ի՞ ջուրց. հոգի՛. Որ փառակից
են հօր և որդւոյ. և քննեա ըզ խոր՛ ըս ամ
ուն ծոյ. ամ՛ յսօր խորանգեցաս իմանաստ
զյիմարս աշխարհի արանցն. հոգի՛.

գկ Որ անքննի՞ նդ ես յեռութեան հանմ
ոյ երրորդութեն. երբեք սըրբեանն մի ուն
ըրութեն միով բնութեքն ասծութեն. ըզ քեզ
քան ընդանեմք ամատաշած հայրցըն մեր
Որ ես պատանա՞ ա որդւոյ Ծնընդեամբ հայր
յանուանջ քան զյաւիտեանս. յորմէ հոգի՞դ
ճառանգայութեամբ անորի՞ շ քանմանմամբ. ըզ
Որ ե՞ակի՞ ցդ ես հօր որդի լոյս ի լուսոյ
Ծագուն անձնա. անեղանկից ամ հոգի
հօր և որդւոյ հանատանքս. ըզ քեզ քան

Զ՝զ ամ օրհնեցէք զարարչը ամարդիք զբարի գ
խեանն ի հօրէ. Զայսօր ամենայն հոգիք
զանանաւոր ցանց. ամ զհոգին Աստուա
ծեան. որ զոգանտիպ լեզուօքն ամենազաւ
սանտիկ հողմոյ հընչմամբ ի՝ջեալ է՝ ի՝ զ
կնի՝ ՝ց. օրհնեցէք ի ձայն գոհութեան
զարարչը ամարդիք ըզ նա յաւիտեան.
Զայսօր քանհանայք եկեղեաց ցոյց. ամ զհո
գին կենդանարար որ զանշխէ առատա
ցէս զբազմապատիկ պարգևս յեկեղեցին
մարդա՝ ՝ր՝ ՝ց. գովեցէք հոգևոր ճը
գով. զարարչը ամարդիք.
Զ՝ղբիւր կենաց զանշխող շնորհաց հոգիդ
իջեալ ի զարարանց. զանապական պարգևսն
քո՝ զանազանեցեր յաւուրքեանսն. Որ ի՝վ
ղայ ջուրցըն գորովք ստեղծանէիր զայ
զանազս. ի՝ջեալ ի՝ ջուրս աւազանի՝ ն ծնանի
նի՝ս ՝ երդի՝ս աչ՝. Որ զմարդարեալ նորոգես
մի՝շտ ըզնորոգ քո զեկեղեցի. պէսպէս շնորհաց
քոց պարգևաւք փայլի՝ն մանկունքդ սորա՝.
Հոգիք հրեղինացն. այսօր ածեն ընդ
ամենեզ ըզ գաւրութեան հոգւոյն աստուծոյ.
Ցեանաւոր յատուկ ընչանակէր զաւատա
գոնուղիս վերատակ իմաստից ի՝ մեզ հեղեալ ի՝
հոգւոյն

հոգւոյն։ Ամենայն հաւատոյ զմայլեալ անմահական բաժակաւն այսօր բաշխէր ծարաւեալոց։ Զ.Ներտոցս այս գնացիւք։ ցնծան քաղաքն այս սիօն մայր եկեղեցի։ Ամն որոյ և մեք երրեակ և մի՛ աճուն թեանն երգեմք ընդ փա՛ռս քո՛ բարձեալս։

Կանոն հինգշաբթի առաւօտն օրհ.

դ.կ. Ամենայնակրզգենաբար բաղխումն ի հոր՝ զհոգին Աստուծոյ։ որ
կէ հընչմամբ ձայնի էջ ի վերնատունն այսօր ենքման սաստիկ հողմոյ։ զոր փառաւորեմք հոգւոյն երգով։

Ամենահամագոյանկիցըն հօր և որդւոյ զբանչ խօղըն շնորհաց։ որ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբանն ընտրութեան լեզուաց շնորհեաց նոքա աւետարանչացն։ զոր փառ։

Ամենաղբիւրն իմաստութեան զոր կատարեալն անձնաւորութիւն՝ որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէս և յաւետարանս՝։ զոր փառ։

* * * Այսօր ցքնծան դասք առաքելոցըն գանլն տեսամք հոգւոյն այ։ զոր ս մըխիթարեաց փրկանակ բանին մարմնացեալոյ եղեալ ընդ նոսա։ փառաբանեսցուք ենքման սըրբոյ ամացուք

Ձայնիս

ձայնիւ։ Յոյսը բըղխեցաց ջուր կենդա-
նի յեղէմ յոլովք լըցան գետք ածայինք։
Եւ ընթացեալք արբուցին տիեզերաց զքա-
ռանվըտա և աղբիւրն եդեմայ։ փառաբան։
Յոյսը ցօղով իմանալեաւ յամպոց հոգւոյն
զուարթացան բոյսք ճկեղեցւոյ։ պարարը
տացան դաշտք արդարութեաբ և գեղեցկա-
ցան անապատք մաքուր կուսութեաբ։ փառ։
Ընեղանելիդ ածք և ճեղելոցս էակ որ առաքեցեր յաշխարհ զանեղակից քո զհո-
գի դիդ։ ի փառաբան միածնի որդւոյ քոյ։
օրհնեալ ես տէր ածր հարցըն մերոց։
Գաղութն ի հօրէ անձամբ ծընընդեանմբ
որ ետուր մխիթարիչ առաքելոց քոց սրբ-
բոյց։ զհոգիդ քո տիրակից գոլով։ օրհ։
Որդիդ այ անեղ էութեն։ կատարեալ
անձնաւորութեաբ։ և կատարող բարերի՛ց
ընդ հայր և ընդ որդւոյ միաւորեալ բնու-
թեաբ։ օրհ։ Զ տէր Յեսուն հոգի՛քդ զհոգին սբ գովեցէք։ զէակի՛ց ընդ
հօր և որդւոյ երրեքս սրբբեան ձայնիւ։
Զ հուրն երկնային զարկեալ բանի՛ն
յերկիր բանաւորը։ որ մըկըրտեաց այսօր
զառաքեալսն ի սբ վերնատանն։ ամեն։

Օ՜ երկնից ի հողէ զարարածս՝ առաքումդ աղբ
իւրոյն իմաստից. որ խօսեցար ընդ հինգ
և զնորս օրէնս ամառուծոյ. ամենայն։

Ա Յ՚ջեր ամ ողորմութեամբ քոով յաշխարհս. և
ընդ մեռեալս բընութիւն ի կեանս վերադարձ
խեցեր։ Յ՚ջեր ամ առ հայր փառաւոր ի յերկ
կինս։ և մըխիթարիչ առաքելոցն առաքե
ցեր ընդ զհոգիդ։ Յանցեր ամ այսօր ընդ
գանձդ երկնային։ և բաշխեցեր առատա
պէս ազարգեաց աղքատ բընութեան։

Բ Յ՚սօր աղբիւր գիտութեան բաղխեալ է
ընդ վերնատանն. յորմէ լրցան տիեզերք
գնացիւք գետոցն որոգմամբ։ Յ՚սօր ի
ջեալ ի յերկիր. հօր աւետիքն ի բարձանց։
տալ աւետիս անդամայ դառնալ յեդեմ
վերըստին։ Յ՚սօր խընդայ նոր սիոն որդ
ւոքվք ի ուրուվք զոր ծընաւ. օծմամբ հոգ
ւոյն նորոգեալ յորդիս լուսոյ և տուընչ
եան։ Յ՚սօր ի ձայն գոհութեան զհոգին
ընդ հօր և որդւոյ. հոգիք ամ օրհնե
ցեք զերեք սըրբեանն երգով։
Յ՚սօր ցընծամբք երկրաւորքս ընդ գան
ըստեան երկնայնոցն. և պարելով ընդ
հրեշտակս երգեմք զի փառս ի բարձունս։

Կիրակի ԷՆՏԵՐՈՒՐՑԻ առաջին օրհ.

Անմահանքաւոր բաժակ հեղեալ յեր գ
կնէց սրբ հոգւոյ. զոր արբին ի կ
վերնատանն դալիսք ոչ ամ-
ուաքերլոցն. օրհնեալ ես սիրբ հոգւոյդ ՀՐՀ
մարիա։ Պատուական ծաւալեալ ի մէջ
հուրն կենդանի. քանզի արբեալք առա
քելոցն և արբուցին տիրեզերեանց. օրհ։
Պոյսր մեծապէս ցընծան եկեղեցիք
հեթանոսաց. զի մայլեալք ուրախութեամբ
ի քէն Քն կենդանարար բաժակ. օրհ։
Ընդակիզեն սիրտ ոչ ոչ հոգւոյ. զմարգա
գեղութենէ նախագուշակութեամբ արտանիկայ
լեալ լուսազարդեցեր. պատուական հեղ
եալ յանուանքեանն։ Ընծայմամբ ոչ ոչ
միաձեն. զի խոստացեալ պարգևս աւե
տեացն ի վերնատունն աւարտեալ լցցեր.
ասա։ Մենակեալ հայր երկնաւոր. զան
բաժանելի լուսոյդ զի ծագումն հոգի
ղեկնացին շնորհեցեր. ասա։
Ընծաւորելի զբղխումն ի հօրէ հոգւոյդ ա
ՀՐՀ
մարիա. այսօր ի վերնատունն խորհրդ
դոյ խոնարհեալ հանդերձ յանուանքեանն.
ոչ ոչ ծ հայրցն մերոց։ Ընդքնանալ ի խորհրդ

ամ՝ քընանողք ընդ հօր միահաւոր. այսօր ի հրեշ-
ղէն թեւոցն խոնարհեալ հանգեալ յա-
ռաքեալսն. ասէր. Ընդ սպասաւոր աղքատ ելեալ
սոյն ի քո հոգի այսօր ի հրեշտղէն լեզուս քա-
ժանեալ հանգեալ յառաքեալսն. ասէր.
Ի զոր օրհնեցէք քարձր արարէք զհոգին
ՀԵՐՇՄԱՐԻՏ. Ի որ անձաւ խոնարհութեամբ
հանգեալ յառաքեալսն. ապանծալի՛ ար-
փիսփայլ պըսակ կ՚ընդեալ ինոնա. քարձ.
Ի՛ զանձաւեալի՛ խորհուրդ ճրագորդու-
թեան ընդ յայտնեացն հոգա. իմաստութեամ՛ աղ-
քատ կենդանեաց քարձ ելեալ ինոնա. քարձ.
Ի՛ ի հայրանկան խակութեանն յանաւանջ քաղ-
խեալ աղքատ ելեալ. և՛ ձաւանգայթ ար-
ձակ լուսոյ զուարճացուցեալ լըցեալ
զանաւանքեալսն. ամրաչանօք սոցա՝ ողորմեա՝
Ի՛ զէութիւնքս քո հրեշտղինացն հիացմամբ
ցուցեալ. ընդ ինքն իմանալի՛ ճաճայրին լու-
սովն զուարճացուցեալ լըցեալ զանաւանք.
Ի՛ զաշխարհանման խաւարն ըսկըզբանն
ի լոյս փոխ խնեցեալ. այսօր հրաշալի՛ ճաճայրին
լուսովն զուարճացուցեալ լըցեալ զան.
Ի՛ հրաբորբոքք ծանաւալմամբ յանաւանջ խա-
զացեալ հոգիք ՀԵՐՇՄԱՐԻՏ. և՛ հրաճրանն
ճաճայրին

ՀԾՏԱՅԻՆ լուսոյվքն զուսանրձայցուցեալ լլլ։

Ամ։ Ի հրանցայտ սաւառնաթեւիցըդ վեր
բանըստիս. այսօր ի դարսըս հոդեղինաց ան
պատմելի սիրով հեղեալ երկնից. օրհ
նեալեսն ի՞ զ հոգի՞ ա՞ծ։ Ամ։ Ի հրեղէն լե
զուանցն ճառահիւսեալ սրբոյ աբանիս.
այսօր ի շնչթուանըս հոդեղինացքն հրա
ծորան հեղեալ երկնից. օրհնեալ։

Ամ։ Հրակերպից ապվիճափայլ բոցով վիշտ
երևիս. այսօր հոդեղինացքն հրաձանշակ
բաժակ հեղեալ երկնից. օրհ։

Լոնոն էօլենէբոդդէ տառուն օրհ.

Դ։ Հարանշարժ անղբերէն անհատահոս
սրդ վրտանկ. կենդանաբար սուրբ
հոգի օրհնեալ ես լոյս ճշմարիտ։ Կեր
Ամ։ Այսօր ի՞ն՞ զ վերնատունն եկեալ ա՞ծ ճշ
մարիտ. հրաշաղորդեանց զանուանքեալան ի լոյս
փառաց քոց հոգի. ընդճուտղական խրն
դուրթ աշակերտացքն լցեալ. փառաւորե
լով երգէին օրհնեալ ես լոյս գերազան։
Համբառնալ զանին երկինս և ինքնատիպ
ընդ աջմէ հօր. զուարճանցեալ առաքելոցն
եկեր պագէին. օրհնելով զ հայրն զանա՞

քօղ լանին։ Համահաւասարքեան գուշեցողքդ
ասողացն իվերնատունն խորհրդոյ. հայմ
բարձմամբ աչքաց սպանանէին հոգւոյն. ծրհ.
Յանկարծահաս հընչմամբ հեղեալ կեն
դանարար աղբիւր լուսոյ. ամենահանկան
կենաց լուսով զարդարեալ. որք օրհնէին
զի հայր զանուանքօղ հոգւոյն։

գՀ Ոչ։ներդանեալի՞ հոգիդ ասբ որ ճա ընդ հ՚ի
Հ փառաւորիցն. և էակից գորովն ծնցանն ի
նին. ամենհասանեալի՞ դ ասիծ հայրցն մերոց։
Որ իքառանկերպեան աթոռոնդ բանզմեալ
հանգչիս. և սրբարբաբանեալ օրհնի՞ս ի հրե
ղէն լեզուացն. ամենհասան։ Ոչ՚ յսօր մարդ
սիրապէ՞ս ասիծաբար իջեալ ի՞ նբ վերնա
տունն. և ընդ հրեղէն լեզուս բանեալ
գ հանգչելով ի նն՝. ամենհասան. Ո՛զ ասի՞ր օրհ
նեցէք բանիր արարէ՞ք զհոգի՞ն ճըշմարիտ
ասիծ։ Ով մխիթարիչ նբ՝ հոգին՝ որ փոր
խանն միածնի՞ն ի՞ջեալ ի հօրէ. որ հրաշք
զարդեանցն ընդ նբ զառաքեանքն. բանիր։
Ով երկնայի՞ն ծորանսըն հեղեալ ի նբ
վերնատունն. որ ասիծազարդ հրաշիւնեանցն
ընդ նբ զառաքեանքն. բանիր։
ր Հոգի՞դ ճըշմարիտ. որ զասիծայի՞ն ընդ
հրատարակսըն

հրամանսըն քո զաւուցն գաւթեանն լրացեալ
արքուացանեալ ի աշակերտացն զպարարտութիւն
թիւն քո ի նա վերնատանն հոգի։
Որ առաքեցար ի հօրէ կենդանարար
վերտակ եւ լոյս ճշմարիտ. արքուացանեալ ի
նոքօք որդւոց սիօնի զուղխաս փափկութիւն.
հոգի։ Որ կատարեցեր զ փափագս
ցանկութեան սրտից նոցա. որք ըսպասեալ
ակնային մեծի գալստեան քոյ ի նա
վերնատանն. հոգի։
Որ ի թեւսն թեթեւս անանիւթ սաւառ
նեալ եւ հրացայտիդ սերովբէից. վերա
նըստեալ տեսչութեամբ խնամեաս զարա
ռածս. հոգի։ դ որդ սոփերդ օրհնեալ եւ
յարարածոց քոց։
Որ սքանչելապայծառ հրաշալի ձայնիւ
ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ միշտ փառաբա
նիս. եւ քաղցրութիւնքդ հայիս յարարածս.
հոգի։ Որ սօր ածն ի նա տեսչութիւն ի վերս
նատուանն հընչեալ հոգմաձայն հընչմամբ.
եւ զառաքեալսն արքուցեալ բաշխեցեր
յարարածս. հոգի։

Հոգին ած զ էր միշտ եւ ի լեռնոցն. որ
օկրտեալ եւ որ գաղտուրեալ. այլ միշտ ընդ հօր

հօգի և ընդ որդւոյ կանրգեալ և թագաւորեալ ՝։ Եւ միշտ օրհնեալ է իսկ ամենայն Հայր միշտ ընդունող սրբոցօղ. և լուցուցիչ ամենայն ճշմարտութեան։ Եւ միշտ օրհն։

Սիրելիս ամենաշնորհ. ինքն իշխան ինքնազօր ամենազօր Ցր. վասն զի շինչ ասր կամի որքան ախորժէ յորժամ և որքան ՝։ Եւ միշտ օրհն։

Ինքն ինքեան. նոյն միշտ ընդ որոյ դատեցան անհերևոյթ անժամանակ Ցկ. անսայլ այլ ելն անփոփոխելի ՝։ Եւ միշտ։

Առանց որքանութեան՝ առանց որպիսութեան Ցն առանց տեսութեան անշօշափելի ՝։ Եւ միշտ օրհն։

Տէր առաքիչ որոշիչ՝ տանջանք առնէ ինքն ինքեան Ցն. առաջնորդէ զօրանցուցանէ ոպ և կամի բաժանէ ըզ շնո ՝։ Ցրհս. Եւ միշտ։

Իսանք և կենդանարարը լոյս և գոյացուցիչ լուսոյ Ցյ. ինքն բարի աղբիւր բարութեան հոգի աւղիղ առաջնորդական ՝։ Եւ միշտ

Հոգի զօրութեան՝ և երկիւղի որով հայր Հանաչի և որդի փառաւորի Ց. որոց մի կանրգ մի պատիւ մի երկրրպագութեան կա տարելութեան սրբութեան ՝։ Եւ միշտ։

Բանին կարապետ եղեալ գայ յանապատէ.
և աղդողական ձայնիւ յերկրի քարոզէ.
Սուրբն Յովհաննէս որ և մարգարէ. աճ-
ողդուոյն գուշակ եղեալ մեղ յայտնէ.

Լոանոն ճնչընդեռն յոհոանեաս մընկրալ.

ակ

Սրեգանկանն արդարութեամբ ծանգմանն
արուսեակդ առաւօտեալ. նա
խընթաց ճանապարհի որդւոյն
աստուծոյ տնօրէնութեան ամ՝ յօհան
նէս. առ Քրիստս զարթեալ վրայ անձանց մի
ջոց. Դանիէլն անձաւ խորոց տեսանող
թամասատի. զ հոգւոյն. ի յորովայնէ մայրն
ամանաւ աստուծոյ և զնակարան ամ՝ երրորդ
գուեթեն. առ Քրիստս. Դանիէլ հրեշտակն
պատն առաքեալ առ զաքարիաս. ասելոս
բանեալ զոգ հրաշալի ծընունդ քո ամ՝ յա
մուլ ծերոյն եղիսաբեթ թէ. առ Քրիստս. Դանա
պատն երկնից զոգայն երևեալ քահանայ
պատին. յորժամ մըտանէր ի սըրբութիւն
սըրբոցն խընկարկելոյ ըստ օրինացն ի
տաճարին. առ Քրիստս. Զ՝ և տեսեալ զանհրա
թականն ի ձեռ մարմնոյ յայծմէ սերղանոյն.
պակուցեալ յերկիւղ մահու սանանեալքով և
հաստատուր բանիւ հրեշտակ կէին. առ Քրիստս.
Օ գերագոյն քան զոգ բնութիւն լրեալ զն
զանա և ծընընդեան նը ն քոյ. սոսկացեալ
հիանալոր զանքարիաս և հանդրաժցեալ պա
ծիրը պատպանձեալ լրեզուեան. առ Քրիստս.

Լոանէն

Լ՝անկից քանին ի հօրէ իջեալ յերկնից ըստ
կամի Հայրոյ. ուստի գաբրիէլ վերը ալ
ուսանելոյն զկոյսն Մարիամ առ ամուսնութիւն
յղայցեալն ըստ քրիստոսի յորոմայնն։ առ Յ՝ս։
Լ՝ինդ ժամանելոյ Հայրն ի՞ղջուն մարիամ
մոր առ երկնասաքեթ։ խայտանացեալ Հայնոց
ընդ ամենայն զանին ամենայնի յորոմայնն
ամրոն ճրկըրպագելով։ առ Յ՝ս։
Գանգանուորն քուլոքից պարանաճանկեալ յար
գանտի կուսին։ զոր ծանուցեալ Հանաստաղ
ելմ տեսեալ Հոգուվրն սրբոյ և քերան
նով մոր քոյ օրհնեալ նէ իր։ առ Յ՝ս։
Գանանգանուորն Հին օրինացն արդարու
թեամբ ընդ մարգարէից։ և նախաշանուն Հետ
և ուղղաց անձուկ ճամ նանգարհին նոր օրինացս
ընդ առաքելոցն։ առ Յ՝ս։ Գյանապանտի
Հրեշտակական վարուք քանակեցար ըստ երկ
այն։ կերակրելով մարդն և մերկը վայրենի
նէ Հին և նոր պատուիրանաց օրինակ կաս։
առ Յ՝ս։ Ուսապայծառ ընորհոք Հոգոյն
զարդարեալ ըստ նեղքին մարդոյն։ իսկ ար
տաքուստ անմանրքակն ստեղովքն ծանծ
ղեալ ըստ տոքխրագոյն զգեստու նա խան
Հոգն։ առ Յ՝ս։ Խորհրդոով մաքրագուն
արդարոց

ամբողջապէս արիացեալ. իյօրինակ մեռեալ
լուեալ գօտի մարկեղէն ընդ մէջ ածեալ
քան երեւեցար. ասէ Յ։ Ընդեանն հոգ
ւոյն սրբոյ զոր յաղագս յորդեսա աստու
ծոյ. ի քէն սկիզբն և օրինակ կ եղեալ իյոր
դանանն մըկըրտութիւն յանապաշխարութեն.
ասէ Յ։ Կարապետ թագաւորին երկնաւո
ր ի ասէաքեցար. պատրաստեալ ըղձանապարհ
հանորա յոգիս մարդկան ըստ եսայեայ քան
ցրզելոյն. ասէ Յ։ Հուր կիրղանոյ զմեղրոյ
մարդկան գործ. շակեցեր զառաջի ն գայրուս
տը ն ոն. ինկ դատողնկանն հեծանոցաւ
մաքրեալ ըզ կալ աշխարհի ըզ միւսանն
գայ գալըստեան ի խորհուրդ. ասէ Յ։
Ձայն բարբառոյ յանապատէ ղքեզ անուա
նեաց եսայիա. և հրեշտակ ոն առաջի
ասէաքելով ծանոյց հոգւոյն վրն մաղաքիա
ասէ Յ։ Ի Լուսնկանն քահանայութենն
յանհարօնէ ի քեզ կատարուին. և Հրէշտակ
ըստ քահանայութեն որ ի քրիստոսէ ի
քէն ըսկիզբըն հասանուն. ասէ Յ։
Նրաց օրինացըն մասիս լուսատու ասէ
իարայելի. և իմանալի արեգակն ընդ
ըլնթաց ասէ ի յերկիր ծագմամբն ի կոս

սէն։ սա՛ռ Յ՛ս։ ՊՀՀՀ՚ՀՀ ՀՀ ՀՀՀՀՀՀ ՀՀ ՀՀՀՀ
սա՛ռ քեզ եկեալ հրամայէ իր։ առեսանելովն
զգերանպայծառ լոյս ա՛ծութեն ընդ հողեղ
ղէն բնութե՛ան պարունակ կեալ։ սա՛ռ Յ՛ս։
Յորժամէն իյորդանան հուրն ա՛ծ ի՛քէն
մի՛կ ըրտիլ։ վերնակն իշխանութի՛քն զա՛
հի՛ հարեալ զարմանալի՛ն նարահրաշ առեա
ղեանմբն։ սա՛ռ Յ՛ս։ Որ հեղեսն նախ գալոյ
առեանս քարոզ ըստ հընոյն որ իյերկրորդն
արժանի եղիր լսել հայրական ձայն ինչ ըզ
մի՛ածնէն դայ ի որդի՛ ի՛ մարելի։ սա՛ռ Յ՛ս։
Ի՛ նորհանտուն արարածոց որ ի հոգի հո
գին ճըշմարիտ։ աղաւնակերպ տեսլեամբ
քեզ երևեցաւ զա՛ծութի՛ ի՛ր էակցին
յայտնեալ աշխարհի։ սա՛ռ Յ՛ս։ Որ ըզխորացս
անճառելի՛ տնօրէնութեանն քի՛ ոչ լուծա
նէ իր։ զհամագոյ երրորդութե՛ն անճնա
ւորութի՛ տեսանել ի՛ յորդանան արժանի
եղեր։ սա՛ռ Յ՛ս։ Որ իշխանքն խաւարի
յաշխարհական մեղաց ծորվէս։ հանլաց
ցաւ ջորվեն յորդանանու մի՛կ ըրտեսանէն
ի՛քէն ըզ գլուխ վերջապէ՛ն ի՛նամա խորտ
տակ կեացց։ սա՛ռ Յ՛ս։ Պարագլուխ մարգա
րէ՛ցն ծերենադրեր զգաստն օրի նաև կենն։ էսկ

զուսանել զի՝ զմանրիտ օծեալն ըզ՝ քեզ անուամբ
ներցեր զանձն այլ և զարարածողն մեղացս. առ՝ քեզ սո-
ղիցուր մաքրութիւն իւրքէն մինչ ըստեղծեցն
յաղբուսեն իմաստից. ապաստամբացն յեր-
կիւղ հատամամբ տանպարին և խոնարհ
հացն ի խրատ իմաստութիւն. առ՝ քեզ սո-
ղակ լուսոյ արդարութիւն՝ եղեր ան-
ձուկ ճանապարհաւն. առաջնորդեցեր
որդւոցն մարդկան ի երանելի յերկինս ամենար-
ձեանկան վարուց քոց օրինակաւ. առ՝ քեզ սո-
ղիրոյ անմահ և երկնաւորը ի՝ քո փեսային
եկեղեցւոյ. փեսանաւէր և հրաւիրեալ կ ամուսնք
ցարը հարսին որդւոյ թագաւորին. առ՝ քեզ սո-
ղ արդասպետին տիեզերաց աւանդեցեր
զքո աշակերտեալսն. և ըզ լոյս գիտե-
ցայիր ի՝ ճրագի քո բանի հանմանպայ
ծառ արեգականն աւետարանի. առ՝ քեզ սո-
ղ հրանկանն ճաք օրինացն եղեր քարոզ առ
օրինազանցսն. որով մատնեալ բանիցն և
կանայանաց մոլեգնութիւն ընդ հերոդիադայ.
առ՝ քեզ սող ի՝ նոր ընդ ջրոյ արբեցուցեալ՝ յաւ-
ուր ծնընդեան ի մահանգերին. զքեզ զոր խաչ
տարեալ ծընանար տանջարան կոչ անանգայտի. կա-
ղանգերով խոնարհ ի մեռ դուռաստոր հերոդ

դեսադայ.

գ-ի՝ անդ այս։ ասա՝ քանզի։ Զ ընծանելն՝ աւետարանքն
ճշմարտութեան հոգւոյն որք ի դրախտս։ կարապետ
կարկին իջմանն տէր։ ի ստորին կողմն երկրի
որով լուծան երկունքք մայր հոգւոյ։ ասա՝ քանզի։
Լ։ Ի՝ սեթանկան մարմնով յերկրի յաշակերտ
տացս քոց պարտաց ծայ ծկեալ։ և անանիա
թանկան հոգւով ընդ քրիստոսի յարքայ
ութեն երկնից վերապատ խնդացար։ ասա՝ քանզի։
Փոռթանցիր մեզ յօգնութեն ասա՝ ի վերուստ
ն՝ զ յոգնանէս։ ասա՝ անքեան և մարգարէի և
կարապետ և մեկերորդ որդւոյն անատուծոյ։
ասա՝ քանզի։ Բանհանայասպետն՝ քի որ ի խաս
էն՝ ն պատարագեալ։ քանհանայդ ինքնան
նշանքը մատո զպարհատանս երգաբանին և
տօնողացս ընծրհել զքարեսութեն։ ասա՝ քանզի։
Ի՝ ր աւետանաւորք քոսմ գայ ընտրեանդ ասա՝ դ
քեցեր զհրեշտակապետն գաբրիէլ։ ամ
ենատարանեալ զայքարիայ զաւետեաց ծընն
ունդ յառաջ ընթացս կարապետն քոյ յոգ
հաննու։ ամենայնիւ սորա կեցցի զմեզ ամ
ենայն հայ երցեն ի վերոց։ Ի՝ ր յարգանատն լի
ցեալ հոգւոյն երկրորդապատեանց քեզ զյորովայն
սրբոյ կուսին։ զոր ի սայրիայս վերանգոյ
եղաց ձայն բաբելանոյ յանապատն որ պատ
ղասատեանց

բանտեսից զնկեղեցն հայրսին մանքուրը նոր
փեսայինն. ապա. Որ բացեղէն հոյլք
քրօքեսեցն ոչ իշխեսեն հայել ի փառա
սատուսածուն. սայ հոգանքեսեայ
գոլով բնուսեալ մըկընտեսից ըզ քեզ
մարմնով ի ջուրսըն յորդանանն. ապա.
Զ Զ՝ զ՝ ի օրհնեցեք. զ բանքեր ապրարեք ըզ նա
յանեսեան. Որ անեսեսաքեր գալ ընտեան
բանին. ահանքեցան ձայնն յանապատ.
ըզ՝ ի՝ հ՝ Որ սընքբուսեցեց ոչ կուսածին
որդին. ի յանարդուսն հայցեր մաքրիչ յոր
դանանաս. ըզ՝ ի՝ օրհ՝ Որ զծածկեսաչ խոր
հուրդ ոչ բերրորդուսեն. կարանպետին
յայտնեսալ հոգին ազաւանակերպ ի ջմամբ. ըզ
Զ՝ ի՝ ոկնաւոր փեսայ անընտուսեր ըոյս ինամ
նալի. որ ի յեր ոկնից ի ջերը. ի սէր հարսին
քոյ ելկեղ՝ ժա՛ցաւոյ. զոր խօսեցայ՝ ս քեզ
բարեկամն և փեսաւերըն քո՞ յօհանն է՞ս.
սորին մաղթա՝ ոչ ոչ ոչ ոմ ոմ ։ Գանակ
երպինցն անհաս և անտեսս ի սերրօքէ՞ից. սրը
բն. խեցցեալ և տէ՞ ը բոլորից. խոնարհեցայը
ի յորդանա՛ նան. հայցելով ի ծառայ
էն. մանքրուսեալ ջրոյ ի լուսանալ ըզ մեղ
ադանայ. սորին մաղ։ Ա՛ զ յամբրդուսն վը
կայեցաղը

կայեցցարգաւառն անստուգութիւն քաւրձիղ մեղանց.
զոր գերագոյն ի սրդասրոց. ծանուցեր մեծ
իմ ծնունդս կանայ ՃԽԳ-ից. և ձրագ օրի
նաց. որ և ի դիմաց ըշխարհակայն գաւրուս
տին քո քարոզեանց. սորին վաղ.

Յ՚յսօր ցընծան հրեշտակք իմ երկինս. յիմ
շնտակաւ հողանիւթ հրեշտակի ծն. որք
համապանեալք ձայնին քաւրքաւռ՝՝ի՛՛ յ.
երգեն զօրհնութիւնս հօր ի բարձունս.
Յ՚յսօր ցընծան հոգիք սրդարոց. նահա
պետաց և մարգարէի ծց. ձայնակիցս լե
նիլ մեծին ի ծնունդս կանայ՝՝ի՛՛ նց. երգ
ն զօրհնութիւն որդւոյն միածնի.
Յ՚յսօր ցընծան դանք առաքելոցն. տօնա
խմբելով զյիշատակ մեծի մարգարէին. որ
առաքելոցն է սկիզբն և մարգարէից լը
ր՝՝ի՛՛ն ընդնոսին և մեք բղխեցելոցն
ի հօրէ երգեմք զքաւրձունս.
Մարգարէից գերագոյն և մեծ ծնունդ
գլա կանանց. որ զոր տնօրէնութեան որդ
ւոյն ի յարգանդսն ծանեաւ հոգւովն աղա
չեաց զնոցն վասն մանկանց եպեղեցւոյ.
հնորհվանեալ յորովայնն երկրպագօղ քին
որ զոր հրաւրն ազգ մերոյ բնութիւնք մարդ

տեցեալ իմ յորոշանեան։ ամաչաջ։ Պատարագին
մերինաց և նախասակի զբանն շնորհաց։ որ հոգ
ևոցն ի դըժոխս քարոզեցեալ ըզ փրկու
թիւն գալըստեանն քո։ ամաչաջ։

Յ Յայսմ ցընծայ եկեղեցի ի հոգևորս հայ
սանիս։ զոր ապատրանատեաց ձայն բարբա
ռոյ հայրսն մանքուր փեսայի ։

Յայսմ փեսաւէրն և բարեկամն ընդ երի
կնաւորն փեսային։ մի աւուրեաց զեկեղ
ցի փոխադրելով իյերկի ։

Յայսմ շնորհեցաւ մեզ դեղ կենաց ընդ
խարբ սուրբն հոսկերոյց։ ի ձեռն սքբ լու
սաւորչի ։ Հայաստանեայց աշխարհի։

Պանն յոհաննու մբէրէչին։

Մարգարէք բարձրելոյն և զթան
գաւորի ։ զինաւորն։ որ և ի ծնն
նդրս կանայանց մեծ կոչեցաւ։ յոր
ղութիւնս հոգևորս ապատուեցուք։
Մի ածնի ։ կարապետ և ըզ բանի ։
ըզ ձայն։ որ յորովայնէ զքեզ յաւագ գու
շակեաց։ յոր։ Յանապատի բընակիչ և
չընորհացեալն քարոզող։ որ և ի դըժոխս
ըզ փրկութիւն քարոզեաց։ յոր։

Ի՛ Յորովայնէ ընտրեցեալը յաստուծոյ մ՚ուծ ոյ։ դկ
քարոզող Հըշմարիտ որդւոյն այ։ տէ՛ր
յօհաննէս։ անդադար թարեխօսեա վասն
անձանց մեր։ Ի՛ր յանապատէ կոչեցեալը
իտեաց մ՚ուն։ մը կըտեսել զոր թոլորից թաղ
ձողն մեղաց։ տի՛ր յօհ։ Ի՛ր զմարգարէից
ընկալեալը զոր պաց մ՚տիւ։ և՛ զ շնորհըս
Հըշմարիտ ապաքեալցն։ տէ՛ր յօհ։
Ի՛ր մոլեգնութեանն Հերոդէայ ընկալեալը
զոր վաց մ՚խնայն։ և՛ ի դաս Հրեշտակաց
վերակարգեցեալը։ տի՛ր յօհ։ Ի՛ր մարգարէից
իջեալց ի դէմ մ՚ժոխս։ անեմտարանեցեալը
զ գանրուստ որդւոյն այ։ տի՛ր յօհ։
Օ՛ուանրձանայ այսօր եկեղեցի քրիստոս։ գձ
ի տօնախմբմամբ՝ զոր յիշատակի կանրա՚ հ
պետին քոսմ յօհաննու։ սոփվաս զոր քեզ
մի՞շտ օրհնեմ՚մք ամբ հարցըն մերոց։
Ի՛ր մեծ ի ծնունդըս կանանցի քէն վըկայեցաս։
Ի՛ յորովայնէ՝ յանուանէ գուշակեցաց
զանձաս քո զմարդեղութիւն։ սոփվաս զոր։
Ի՛ր վեցթևեան սրօբէքն ոչ ի՛շխեին
հայել ի փառս քոյ քրիստոս։ սա արժանապէ՞ս
ձեռնադրեաց զոր քեզ ի յորձանսն յորդանանու։ սոփվաս։ Ի՛ զ՝ որ օրհնեցէք զքեզ և գանրձր գ
արացեք

ամրարէք ընդ նա յանուն Տեառն։ Զ. Կանրապետին
յօհանեսու Կատարելով զոր յիշեալ առակս.
անդամդամար ձայնին զայծ հոյր օրհնեցէք։
Զ. Երանեալ մի՛ կըրտչին մեծարելով ի՛ զ
ասնա. Հոգևորականն ձայնին զքս թագա
ւորն. օրհ։ Յանապատի գաղգանուոյ ձայն.
Լեառնտանուոր արքայի՞ ելթե՛ն. ընդ նի՛
մի՛ն զՀրշմանրիտ նը Հոգին. օրհ։
Զ. Լանգ Հրշմարտութեն նը յօհանեսէ.
մի՛ կըրտիչն որ ծանգեցաւ իյերկրի։ աղ
թիւք սորա նոր լոյս մեզ և ողորմեաց։
Պարգարեն և առաքեալ ամ ոդուդ.
և ձայն գանրուաղոյ անգդ ամրարող տիեզ
ռաց. աղօթիւք։ Ոպ զարդուսեակն ծա
գեալ իյերկրի։ Եղև կանրապետ արեգա
կանդ արդարութեն։ աղօթիւք։
Զ. Ուսքեալն յայ կանրապետ. մեծն իմանը
գարէս մի՛ կըրտիչն յօհաննէս. պատրաս
տեր Հանապարհս թագաւորին յաւիտենից։
Ոպ ի՛ կայեացց և ասէ զեմ ես զ՝ան այլ առն
եալ եմ առանցին Հորա. և Հարարն ես և կեղդ
գոյ միեսայ զ՝ս ես արքայն երկնից։ Նեսանէր ըզ
յի՛ զի գայր առնա. աղաղակեաց և ասէ ահա
գառն այ որ եկն իբառնալ զմեղս աշխարհի։

Վերջանիկ տէր ած գրիգորս սրբոյ՝ թէ՝ցն պաշտօնեայ. և՝ առաջնորդ դանդաւոր հօտի։ Զ՝ զեզ ունելոյ դարձեալ յա՛՛ միաձինն. և՝ աղաչէ՛ զվասն ոխտաւորացս։ Յանխնայ ընդ ընթեա զզթութիւնքն յանցանաց. զքեզ աշակերտեցս։ Վերանելն տէր ած գրիգոր զ՝զեզ ունելոյ մեզ դարձեալ զքեզ վասն անձանց մերոց։ Որ ի մոլութենց բազմանաւորին ոչ գանգի տեցեր. զ՝զ քեզ։ Որ ընդ անմարմնոցն դասս վերակացեցար. զ՝զ քեզ։

Գ՝ամատ ճշմարիտ ածայն օրհնմանացն. և հանատատ թէ հաւատոյ ազգի մարդկանն տէր ած գրիգոր. ի մաղթողական աղօթս. զոր հայցես վասն մեր ի քրիստոսէ։ Զ՝նորոյ նմանայ քահանայապետ ճշմարիտ։ և հովիւ հոգեւոր զանանաւոր հօտի տէր ած գրիգոր. ի մաղ։ Զ՝սակ վայելչութեան եկեղեցւոյ քրիստոնեայ։ և՝ առաջնորդ կենացն յաւիտենից տէր ած գրիգոր. ի մաղ։ Որ քո անուէր կոչմամբն ծագեցար ոգի զարեծ՝ ի գանկն. և լուսաւորեցեր զ՝զ հայաստան աշխարհս ածգիտութիւն տէր

նոր գրիգոր. անդադար զարմացեալ վասն
անձամբ նձց մերոց. Որ քոյրն առաքինաբար
ճըգնութիւնդ. վերանփոխեցար ի լուսա-
ղէն ի յերկնային խորանսն. որ նոր գրիգոր.
Եւ պայծառացան եկեղեցիք քրիստո-
նէութիւն. փառաւորեցին զոր միանձնակեն
նոր գրիգոր. Որ առաքեցեր զսիրելի և զհաւատարիմ
քո պաշտօնեայն զզնոր գրիգոր. Եւ ի ձեռն
նորայ լուսաւորեցեր զհայաստանեայս աշխարհս
հրաս. զզքեզ միշտ օրհնեմք որոց հարցելոյ
մերոց. Որ եռուռ համբերութեան անտանելի
լի չարչարանաց սրբոյն գրիգորի. Եւ նո-
ցին ժուժկալութեանն լուսաւորեցեր զհայաստանեայս աշխարհս. զզքեզ միշտ օրհ.
Որ նորին նոր աղօթիւք զարձեր զխանութս
կռապաշտութեան ի հայաստանեայս աշխարհէ.
Եւ արարեր երկրորդաւորապէս ամենեան զերրորդ
դութեանդ. զզքեզ միշտ. Զոր օրհնեմ-
ցէք. Եւ զարձեր արարէք զնայսուհետեւ
Որդեկոյք հաւատացեալք և կոչեցեալք
յորդեգրութեան սրբոյն գրիգորի. օրհ-
նեմ ցէք Եւ զարձեր արարէք զայնմ ամենեն
ցանն. Յընծութիւնս առնեսցուք զոր յիշատակ

տանկ հայրապետին մերոյ։ Եւ ընդ ինքն
գովեցէք եւ բարձր արարէք զթագաւորն
մեր Քրիստոս։ Թանհանայք եւ պաշտօնեայք
հոգեւորականն հընչմամբ գովեցէք ընդ
սրբոյն հայրապետին։ Եւ բարձր արարէք
ի՛ զ զհոգին Ճըշմարտութեան։

Լսէին եմ. Թանրեխօսութիւն քահանայապետին քոյ եւ վըկային։ Կեցո զմեզ բանզ
ոեամ ողորմ։ Աղաչանօք սըրբոյն գրիգորի
լուր մեզ որ միայդ ես բանզոեամ ողորմ։
Սորինանգութիւնք որով ուսաք ճանապարհ
կենաց։ քանեռա տէր ըզ յանցանսս մեր։
Դանջնորդ հանատոյ Եւ լուսաւորիչ ան
ձանց մերոց տէր ի՛ զ գրիգոր։ Եկայք հա
ւատացեալք։ Ի ձեռըն նորա հանցուք ա՛յ
գոհութիւն։ Սուրբ խոստովանողըն քրիս
տոսի Եւ ըզ ջարչարանըս յանձն առօղ վա
սըն մեր տէր ի՛ զ գրիգոր։ Եկայք լուսաւոր
եալք ի ձեռըն։ Թանհանայապետ ա՛յ Եւ
պատմող ճշմարտին օրինաց տէր ի՛ զ գրիգոր։
Եկայք աշակերտեալք ընդ նըմա՝ երգեսցուք
ցուրբ փառաք ի բարձրունս ա՛յ։

Ողորմեա՛ ամենակալ Եւ միշտ բարեխնամող։ դՀ
որ յարդարեցիր զքո տուն ի ձեռս վարկուն հայոց մկ

առանձնայնոց ըստ կրօնաւորեանց. ի պարթևական
կարն մեղապարտ ազգէն լուսաւորիչ մեզ
շնորհեցեր. վասն որոյ քանզի խօսութիւն
սորայ փրկութիւն կեցո ըզ մեզ. այժմ և ի քոյ
յանհաւատն գայ ըստուերանն. Երաշխաւոր վասն
մաղմամբ երանելին նոր գրիգոր. զանազան
նել ի ըզ ջարգարանս ի յանձն էանռ. և
ճրիւք հընգօք ամօք ի մեջ թուանաւորայսն
բնակիւր անդընդային տանջանաց ի վերն
ցանգին. վասն որոյ. Երաշխաւորեալ քո բա
նիւդ և մեծ ոգորմութեամբդ. ելեալ բըժ
ըշկեր ըզ հարուածեալսն ի դիւամբաղխ
ստատիցն. երկրպագուս առնեմ զա
մենեսեան նոր երրորդութեանդ. վասն որ
գկ Երկրի քանի զ բանաւորն հօտն տր նոր գրի
ՀԷ գոր. հաստատեցեր զհիմունս եկեղեցոյ
ի հայաստան երկրի. ի վերոյ հիմանն նոր
աւաքելոցն. Երկրի քարի և առաջնորդ
կենանցն յանեղեռնից տր նոր գրիգոր.
հաստատեա զանձինս ըստ մեր հաւատոյ ճըշ
մարտութեան. մեք ի վերոյ հ մանն նոր եկե
ղեցւոյ. Որդ աղաչեմք ըզ քեզ հայր վար
գապետ և տր. բարեխօսեա քի ձոյ մեզ
ըստ հ կեցուցանել զանձինս մեր.

Որ

Ի՛ր կոչեցաք յորդեգրութիւն. հօրն մեր դ
կնաւորին ով երանելի՜ տէր ոչ գոլոյր. եւ հ
ճեղեր վըկայ՝ ՀՐՇՄԱՐՔՈՏ քրիստոսէ ամ՛
մերոյ վա՛՛՛սն ժողովրդեանն քոյ.
Հայցեա՛՛՛ ի տեսանէ զքաւութիւն.
Ի՛ր հաւքերութիւնդ զոր վ. ստացա՛՛ր քեզ
ժողովուրդ սեփական՝ նս եւ ընտրեալս.
եւ նորափոտո՛՛ր զարդարիցի՛՛ր ծընընդ
եամբ ոչ ա՛՛ զ տաւազ նիւն վա՛՛՛սն ժող.
Ի՛ր մոլորեալցս ի խաւարին. բացե՛՛ր զդուռ
ան լուսոյ ՀՐՇՄԱՐԻՏ ոչ գիտութիւն. եւ
ա՛ ժանաւո՛՛ր ս արարեր զմեզ ժառանգ
գո՛՛ զ լինի՛՛ կ՝ նացն յաւիտեանից. վա՛՛՛

Կանոն ոչգոց ի ընտանոց ոչխոյն գէրեգոյն լուսոյ

Ի՛ր ընդ լոյս ոչխային քոյ գիտութիւն ակ
հիւսիսական՝ ոչխանց ժամ գեցեր. և հ
ի խաւարէ կուապաշտութիւն՝ վերա
ծեր զմեզ ի ձեռն ոչ՛ սն ժող.
ուրհնեմք զքեզ ՀՐՇՄԱՐ հայրն մերոյ.
Ի՛ր վերնատին զարդարեցեր զեկեղեցիս
հայաստանեայց. արփիափայլ ճառագայ
թիւք լուսազարդեալ շառաւիղք սրբոյն
գրիգորեան. ուրհ. Ի՛ր ընդ քան քո հրամա
նէ

նի քարոզեցին հաւատացեալոց. յանդիմա
նելով զի զբնութիւն թագաւորաց է
իւրեարայ ամենայնի քան օրինաց նահատակ կե
գ. ցան. ծրհ։ Զ՝զ ամ ծրհնեցէք եւ զանիծ
արարէք զ՝զ ընաձ յաւիտեան։
Որ գերագոյն հնոյ օրինաց քահանայու
թեան զնորոյ զարդարեաց. եկեղեցիք
հեթանոսաց՝ զնորոգօղ զնութեանն. ծրհ։ Զ քահանայապետն Հռոմայ
կարգին մեքէքիսեդեկի. իյիշատակի քա
հանայապետացս աստուածայնոյ քահա
նայք հոգեւոր երգով. ծրհ։
ո Որ հրաւիրեցեր զորդիս մարդկանյորդի
գրութեն հօր քոյ ոյրդի աստուածոյ. եւ կոչե
ցեր արքայութեան քոյ ժառանգութեն
իմ ձեռն ամենայն. աղօթիւք
սոցա ողորմեա։ Որ լուսաւորեցեր զեկե
ղեցիս հայաստանեայց լուսով քով քոյ.
եւ զարդարեալ նորանցուցեր պայծառ ծանդ
մամբ շառաւիղք սրբոյն գրիգորի. աղօ
թիւք սոցա ողորմ։ Որք զընթացս թուր
եանց կատարեցին՝ ըստ հաճոյից կամաց
քոց քրիստոս՝. նահատակեալքք ճըգնութիւ
ամենդ դէմ թըշնամւոյն. եւ փոխեցան երկ
նից

նից յաւրքայրութիւնդ. ապաշխարեցէք սրտագիտութեամբ
Ի՚ յսօր ընդ երկնային զբաւարութիւնսն ՝ ա
ժողովուրդք հայաստանեայց. տօնեալով զզ
յիշատակ ի՞նչ սրբոյն գրիգորի. ծրհնեցէք զզ հայրն
երկնաւոր. Ի՚ յսօր որդիք թորգամայ
ծընեալք աւազանաւն յորդիս սիրեցին. էին
շատակիր հարցն սրբոց որդւոց մեծի
լուսաւորչին. գովեցէք զորդին միածին.
Ի՚ յսօր երկնաւոր քահանայութեն հայ
զորդ քահանայք ՝ի՞ զ եկեղեցւոյ. ընդ քա
հանայապետս ՝ի ծայրին օրինօք ապատո
ւեալս բանրեբանեցէք զհոգին Հրշմարիտ.
Երգեալ զզ փառս ի բարձունս։
Ի՚ ծայրին հաւատոյ հարցն սրբոց դա դ.
ւանեմնուն. ծանեցան քեզ ընդ հանուր
լոյս հայաստանեայց ՝ի՞ զ ուղղափառս. ան
դադար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։
Ի՚ անաւուր հօտիդ ընտրեալ հովիտ
քանզ. ի հօրէն լուսոյ բարեխօսել շանդաւորդ
բարի ՝ի՞ր վերթանէս. անդադար բա։
Ի՚ ոտվեալդ ի վերկայս հօրէն մեծի հաւանեմ
մանն. քանզի՞ զանօրինաց խորտակեալ
զպատկերն. ՝ի՞ր ՝ի՞ յուսոյն. անդադար։

գանսակցեալ անվանարկեցին մաքուր կու
սին Ս. Թէ. Զի շմարիտ քահանայապետ վը
կայ քի՞ ն՞ը գրիգորիս. անդա՛ Լ՛րկնայ
նոցն իւրեարկրի հաղորդ Զի գնոցն Ս. Թէ.
յանգիմանելով զի թագաւորքն կատարե
ցար զնա ամուսանքն տ՛ ն՛ ը դանիէլ անդ.

Կանոն ամբոցն Նիկիական հոգեւորականաց.

Զկ

Զ՛ր զի լոյս ամ՛ նձամբ շնորհաց ա՛ծ
այրն քոյ գիտութեաւ՝. ծանգեցեր
յաշխարհ հայաստանեա՛ ի՛ց. զի
թաց հայրապետական գրեթա՛ ի՛ մեղուց
եանքս։ Զ՛ր ընտրեցեր յորոմայն զմաք
բեալն հոգեւորականն ներքսէս. ծառանգել
զի վիճակ հայրենի՛ ի. հովուել ամրդարու
թեա՛ և՛ իրաւամբ։ Զ՛ր օրինաւք Զի շմար
տութե՛ ն զարդարեաց զեկեղեցի՝. կամ
գաւորեալ զարեպանշտութե՛ ի. ոտ՛ ին ա
ղանինաւք խնայեա՛ ի՛ մեզ քրիստոս։

Զ՛ր ընտրեալ ի՛ ընտրեալ սրբոցն հայրա
պետացն ի ժամանակն. գերանգոյն վիճաւք
պատուեցար՝ ա՛ զրն ներսէ ի. դաւանեալ
ա՛ծ զհոգին Զի շմարիտ ընդ հօ՛ ր և՛ որդ
ւոյ։ Զ՛ր զի ծանկեալ խորհուրդ ամպա

գայրոյ ժամանակաց. յայտնեցեալ սրբոյն
Ներսեսի Հ. սուրբին՝ աղաչանօք խնայեա՛ Քրիստ
մեզ՝ ։ Որ ի վերայ պատուիրանաց Թա
գաւորին երկնաւորին. զի զբաժակ մահու
ընկալաւ ի Թագաւորէն՝ և փոխեցաւ ի
յերկինս ի լուսեղէն յառաջագահն։

Այսօր տօնէ եկեղեցի՝ զյիշատակ սրբոյ
զոյնն Ներսեսի. Հայաստանեայց լուսաւորչի
արի և քաջ Հովուապետի ընտրեալ ի գլուխս
Հօտին Քրիստի. աղաչանօք սորա կեցո զմեզ առ
աւրհնեալ Հայրն ի մերոց։ Որ յարմատոյն աբ
րահամու վերաբուսեալ ծաղիկ Հաւատոյ.
ոչ զբնն Ներսէս սիւն Հայաստանեայց շաւա
ւիղ անմահ տընկոյն պ ըտուղ լուսոյ ոչ զբ լու
սաւորչին. աղաչ։ Որ օրհնիս ի հրեղինաց
անլրեալի՝ Ձայնիւ հընչմամբ. շնորհեցեր
մեզ դեղ կենաց զանմարմնական վարուք
մաքրեալ ըզ Հոգանիւթ ընչիսայր սրբոյն
Ներսեսի. աղաչ։ Զ՝զ՝ զոր օրհնեցէք զանրձր
ամրարեալք ըզ նա՝ յաւիտեան։ Որ յայտնեաց
այսօր ըզ գանձն ամենային՝ Հայաստանեայց
սբ. եկեղեցւոյ. զզ Հայրն երկնաւոր. օրհ.
Որ ծանգեաց այսօր ընչս խաւարելոց ի յորդ
ւոց Հօրընն լուսոյ. զորդին՝ միածին գո

վնասցէք. զանազանեալք կանկնանք ի՞նչ եկեղեցեաց. զարդարեալք ի շնորհաց հոգւոյն. զհոգին Աստուծոյ քարշանարկեսցէք. զանազանեալ

ո Որ սասանցեր զողորմութիւն չի՞նեալ զաշխարհս իսկզբանէ. ոչնչամերկ օրդւոց սիրանայ ետուր յանդգնեն արշակունեանց հովին ընտրեալ գնեալ զնեալսն. սողթիւք սորա ողորմեա մեզ սատրեա. Որ խստունգանեալ թագաւորացն ձածայի նքոր օրինաց. զոր պատճառեալ զանձն լուսոյ ամրեալ ամրագանկանքն ճանաչագայթ ունելն ներսէս. քարեխօսութիւն սորա տէր մեր. Որ պարգևեա զխաղաղութիւն հայաստանեայց աշխարհի. Յոր վերնատունն նորոգեցաւ. քահանայիւն գանձանզանն. զեղեցկանպէս ծաղկեալ

կերակրի պայծառութիւնքն. քանզի ընդ հեծեալս
հովիւքն քան զ բանաւորքն հօտին. յարմատոց
լուսաւորչին զոգբուն զ զուսեալ ի բերն ենք
սէս. բարեխօսութիւն սորայ տէր մեր
տանտեսի զիրշխանութեն. հայրապետական է
ամենեսեան։ Յսօր մեծ ապէս փառաւոր ցընծայ
թանգաւորական է գահապանն ընդ հաշտութեան
սերոյ ի ի հայրապետն. քանզի է հանա
ի յօգնութեն օրինադրողին թանգաւորաց. մարդ
տանկիցց զինուորական դասուն ի բերն ենք
սէս. բարեխօսութիւն սորայ տէր մեր բարձ
ցանց զիրշխանութեն թանգաւորական է ամեն։
Որ ընտրեցար ի յաստուծոյ հովիւ բան դ
նաւորքն հօտի ով երանելի տէր մեր ենք ասէս. մկ
արժանաւոր օծման ի բերն հոգւոյն աղաւ
նակերպ ի ջրմամբ ոգի յորդանան։ վասն սրան
ծողովրդեան քոյ խնդրեա՛ ի քէն ըզ
թողութեն։ Որ յարմատոց բերդիսեալ բար
եաց ծաղիկ ի բերն հանաստոյ ով երանելի
տէր մեր ենք ասէս. լուսաւորեցեալ ի ի մանա
տուութեն զիկեղեցին հայաստանեայց ընտ
ընտրեալ հնոր լուսաւորչին։ վասն սրան։
Որ յանդիմանելով ըզ թանգաւորն հանդ
գուիչն մեծին յօհանէ ով երանելի տէր
մեր

ՇԵ ԵՆԵՐԱՆԷՍ. ԵՒ ԻՆՉԵՐԱՒ՝ ԱՊԱՏՈՒԷՐԱՆՆԱՑ
ԸՍ ԶԱԾԱՆԿ ՄԱՀՈՒՆ ԱՐԲԵԱԼ ԸՆԴ ԱՆՄԱՀԻՆ
ՅԵՐՆ ԴԱՍԱՍ ՎԵՐԱԿԱՐԳԵՑԱՆԸ. ՎԱ՛Ղ ՍԸՆ։

գկ
ԺՁ

Բայսօր ցընծայեկեղեցի ընդ անմանրամիտ ցընծ-
դանակցեալ ասէ՝ «Վ զյիշատակս քո
ամ ի ՇԵ ԵՆԵՐԱՆԷՍ. որ ի հոգւոյն սրբոյ ազաւ
նանկերպ իջմամբ վասն կայսեցանը. զարբեխսնեան
ամ. ՔՆ ՍՎ ԱՆՁԱՆՑ ՄԵՐՈՑ։ Բայ հանապազ ապե-
ՀՆՏՐԵԱԼ ԱՐԺԱՆԱՊԷՍ ՇՆՈՐՀՕՔ ՀՈԳՒՈՅՆ
ԶԱՇԽԵՑԵ՝ «Ը զփրկական մարմին և զա
ՐԻՒՆԸՆ ԱՆ. յորում հրեղէն սիւն ի յերկնից
իջեալ. զա։ Ընդ ազաչելեմք ըզ քեզ լուսա
ւորիչ հոգւոյ մերոյ ՆԵՐԺԱՆԵԱ՝ «Լ մօսէսի
նախամարգարէին մեծի. լուսափայլեալ
դիմօք ՅԱԾ ԱՀՐԱՇ ՏԵՍԼԵԱՆՄԲ. զա։

Շ ատոյն սրբոյն Յակոբոյ հայրապետի.

դհ
մկ

Որ յամրամատոյց հարցըն սրբոց մեզ գահաւազան
բարեխեցեր. ըզ խանհակ ՅԱԲ հայրապետ հո
վեր ըզ հօտ քո՞ ՔՆ։ Որ ըզ խաւարն անգի
տութեամբ հայաստանեայցդ լուծեր. զի՞մա
տութեամբ ծագեալ ըզ լոյս սովաւ ՅՈՐԴՈՅՆ
թիորգոմայ։ Որ զհանդերձեալ խորհուրդ
քո՞ՅՐ ՏԵՍԼԵԱՆՄԲ սրբոյն ծանուցեր. յիշա
տակի սորա ընկալ ըզ տնտղացս ամաչանս։

Յանուն

Կոնոն Սրբոց Հայրապետաց ԺԵ։

Ընձի՝նք նուիրեալքդ սիրոյն քի՝ երկ
նաւորնամհատակք և կուսանք իմաս դկ
տուք. ի պարծանս ձեր բարձրացեալ տօ
նէ. մայր սիօն գլխատեալքդ իւրովք։ Զ։ որ հե
բառք երկնաւորքդ լըցին զերկիր. քանզի
հոտ անուշութեանցայք ի՝ քո։ աղջկանքդ
բանաւորք և զոհք փըրկուն։ և որ ի՝ քեզ ան
ուանք ընծայեալք են։ Զ։ եղեցուն թիւնքդ
ժարմնաւորս պայծառութեամբ ձերոյ յիմարե

ցոյց ընդ թագաւորն և պակեան հեթանոսք
ի գետ ընդ ընքանչելի ածատուր կուսանացն.
առարկացեալ զբարթունքն ընդ մարդկան
տօնեցին։ Դարձեալ վերըստին արարչա
գործ զօրութեամբ. և դարձեալ ետ ածա
տուն զարդարի. քանզի ծառն կենաց
տընկեցաւ ի դրախտին. զերիրովք մեզ պըտ
ուղ զերանելին հռիփսիմէ։ Ի՝ երկրանըք
մայհաբերքք անիծիցն լուծան. և ադամ
վերըստին ածաւ ի Յորդանան. փրկեալ
և այլ դ-ըստերքն. մարտիրոսքք և կուսանք
ընծայեալք են։ Օ՝ ծերք հրեշտակաց ընդ
մարդկան տօնեցին. և կանայք ի յերկինս
գրեցան զինաւորք. կուսութեամբ ընդ մահու
պատերազմեալք յաղթեցին. խաչակից լի
նելով կուսածին արարչին։ Զարմա
ցուն և ի վերքան զհրաշս. խորհրդոց և
քանից հրեշտակաց և մարդկան. քանզի ճշ
մարտ ամենազօր զօրութեանն. խոնարհեալ տե
սանէր զհանդէս կուսանացն։ Ի՝ նկերքք
միամիտք մարմնական կենցաղոյս. նահա
տանիքք հաւատարքք և հոգւոյն միացեալք.
միաբան ընթացեալք ի տեղի Զաքարեա.
զենեցան հաւատով և կացին յանդիման.
Փուքայեան կորովիք հաստատեալ աղեղանց

եւ տրկեալ կանայք ընկալան զնոսա. թէ
գաւուրքն պերճացեալ զօրութեամբ եւ փառաւք.
ի մանուկս ի կուսէն պարտեալ անմանչէր։
Յուղղեալ զամենեսեան ազգաց եւ ազանց
ոչ զօրէն նոսա մի նահատակ. քանզի հաս
եալ ի թիկունս աներեւոյթ օգնութեան խոր
տակեաց յայտնապէս ըզ գաղտնի պատե
րազմն։ Վերայ միոյ պատուական մարդ
գարտի. խանդացին ցընծալով ամ հեթա
նոսք. արեւմուտքք յարեւելս ընթացեալք
հանին. քարոզիչ յայտնապէս ըզ ջրքնաղ
տեսութեան։ Ուստն թագաւորք եւ ըրցան
խընդութեամբ. որսալ յանձն առին ըզ գաղտ
նի մեծութեան. պարգեւեալ երբեմն խոստա
նային քանիւք. եւ ծածուկ հընարիւք գողա
նալ ի միմեանց։ Սորհուրդ հոգեւոր յընդու
թեամբ ցընայտնիւր եւ երկունքք փրկութեամ
ընչխարհի ճեպեին. քանզի կամքք վերին
հրամանին քաղցրացեալք. ի ջուցին ի վե
րուստ ըզ պարգեւս փրկութեան։ Նոքա
կուսանքք ազգըս բազումս. եմանքք ման
կունք ըզ հրապարակս ծերոց. ի գնիկս
արբուցեալ անոթեաց եւ պահոց. ամենեցին
հաւատով զարգացեալք ի քրիստոս։ Կանայք պա
տուական քաղաքաց եւ ազգաց. վանական

կան նք առաւաղք անյայտ մարդարտին. եղիցեն
զանձինքս գրաւական նքս բազմաց. և եղիցեն
փրկական նք անծանօթ աշխարհին։ Յուիփսի
մի մեծ խորհուրդ և անուն ցանկալի. ընտ
րեալ իյերկրի և դասեալ ընդ հրեշտակս.
եղիր օրհնեալ սքրբութեամբ կուսանաց. վար
դապետութեան արանց արդարոց։ Ձեզ նմ
մանիլ կարօտին ամ հոգիք. միացեալքդ
սքրբութեամբ և սիրոյն ձին. զի մինչ
ձերով մեզ ճանապարհ հորդեցիք. ելանել
ամ մարդոյ առ ամ։ Ո եկայարքդ ճար
տարք հոգևոր հրմտութեամբ. թեթևաբե
ռեալն մարմնով և մտօք սքլացեալք. ընդ
երկին ապարէզս ծովածուփ կենցաղոյս
անվընաս նաւեցիք և հասիք առ քս։
* Ընշմարիտ որթոյն քի շառաւիղք. և ող
* կոյզք ճըմլեալք երկնաւոր մշակին. կոխեմ
ցայ.ք ճըգնութեամբ ի հընձանն ձեր զի ու
րախ լինիջիք անմահական գաւաւանին։
Սերժեցին ըզ կարիս մարմնական կենցա
ղոյս. զի ծանեան եթէ երանգ է և սուտ պա
ճուճանք. ոչ հեշտացան ի գըրգանըս փափ
կութեան. ի մացան եթէ անոտի է անցաւորն
մեծութիւնս։ Յանդանատանըս հոգևորս
աղօթից և պահոց վանականեալքդ յուսոյ զ
գայ

զամ ժամանակս. ժուժկալեալքդ փորձու
թեամբ և պէսպէս լըբկանաց. և եղեալք ժա
ռանգորդք անթառամ պըսակին։ Զ. Ախան
ձելի յօրինեցին զառաքեալսն կուսութիւն.
նոքա նորոգեալ ամրեալ մեր և հրով. մատնեցին
զանձինս սուսերաց և ջահից. և անշէջ լապ
տերքն հետևեալք մըտին յառաքեալսն։
Է. Ի նուաստք երկնաւորքդ ի յերկրի հաս
տատեալք. և արձանքդ լուսեղէն ի յերկ
կինս կանգնեալք ինքեանք ելին և
այլոց ցուցին. զոր Ճանապարհն ցանկա
լի զվերին եղէմի։ Ութ զոր գաստուածք
իմաստունն կուսանացն ոչ ոչ յաղթեաց
հեղգութիւն և քուն. այլ արթունք և պատ
րաստքդ մընալոյ վերկնաւոր հարսանեաց
զի մըտցեն ի յառաքեալսն անմահ փեսայի։
Ը. Ուանի՞ք ինոսա անուն ջարութիւն և ոչ
նախատի նըս յիմարք կոչելոյ. քանզի միով
պընտութիւն հոգւովք արութեամբ. միանգամն
քաջացան առ հանարակ ցընծացեալ։
Պարակցեալք քաջազէն բըռնութիւն ի
յերկրէ ի յերկինս տարադէտ գընացին
փախըստեալք. ինքեանք ելին և մեզ ու
ռուցին. զաւրամնեղութիւն մընալոյ յայն
հանգիստ։ Ց. Երմեռանդն աղօթիւքդ և սի
ռուքդ

ոտին առ ոտ հայցեցին զի հընարցուս
փրկութեան. քանզի զի խաւար դիւա
պաշտ մոլորութեանց յաշխարհէ. պայծա
ռացեալ լուսոյն որ ի հօրէ ծագեցաւ։
* Եւ հաս յորմէ սուտ աստուածք նուիրեալ յայտնե
ցին որդւոց մարդկան վերանալ յաշխար
հէ. անընտրելիւր հոգեւոր կանգնեալ վարուք
եկանել ի գանձակս երկնաւորս անմարմին
հրեշտակացն։ Որքա՞ն են քարինք ոչ
հիմնեցեալք ի յերկրի. զոր կանխաւ տես
եալ գուշակեաց մարգարէն. ի՞նչ ինչ
թոյ շինեցաւ կաթուղիկէ եկեղեցի. քանզ
ըացեալ փառօք ի պարծանս խաչի։
Սասրն ձեր երանեալ նահատակք. զորոք
հրեշտակաց անմարմին զըւարթունցն. ի
յերկնից ի յերկիր հեղան. և մարդիկք
խառնեցան ի գունդս զի նուիրացք քի՛ այ։
Տօնեցուք ըստուգութք ի հընձանս նո
ցունց. զի արդեսլոք լիցուք անմահ
կա՛ն բաժանման. քանզի բաշխեն ըզ
բնիժըշկութի՛ հոգւոցն և մարմնոց. և
զպարգևս երկնաւորս սիրոզացք իւրեանց։
Բարեւնունցն հրամանաւ աներևոյթ ա՛զգ
մամբ. յարևմտից յարևելս եկեալ հասին.
զի լուսոյն հրեշտակական վարուք կուսու
թեան։

թեն. փարատեցին զի խաւար դիւապաշտ
մոլորութեանցն։ Յընծութիւն ոչնեա
ցուք զի յիշատակս նոցունց. զի և նո
ցին հաղորդեցուք փրկութեան. խնդրե՛
լով յարարչէն զի պարգևս երկնաւորս և
զդասին ընդ նոսին իյարկսն լուսեղէն։
Խնծեալքք մաշեցան յուսացեալքք ի մե
ծութեն. և կանայք վեհ հազինք գերազան
ցեալք յաղթեցին բուրվառք ոսկեզէնք
հրով հոգւոյն վառեցան. զնահազդեստ
եալք ի քս և դասեալք ընդ հրեշտակս։
Փառաց ի փառս բարձրացեալ պարծին.
ի պատիւ և ի փառս երեսուն և եօթեանքն
քանզի այս է թիւ երանեալ կուսանացն
որք անթառամ պսակեցան յանվախ
ճան յաւիտեան։ Թե զ որ ցընծութիւնդ
ես քս ասծ. և ուրախութիւն ամենայն
արդարոց. քաղցրացցին վասն մեր աղա
չանքք սրբոցն. զնորհս լիով զթողութիւն
մեր բաշխեսմ յանցանացն։

Ընկալեր զբանն ասծ որ վասն մեր համ
բեր մահու. բառնալով ընդ դատակնիքն
անիծիցն առ ի մէնջ. գերապանծ մայ
րութիւն ընդ մարդիկ վերադրեաց. խաչակից
եալ ի նմանէ կամաւորս մահուամբն ի ա
ղեանց։

ըեան՝նց։ Դ՝ի մամա՛ր ըստ գ-ոլն՝վ սը՛ր-ը-ոցն ընդ
կ-ուանպարի՛շտ ապաշտամունն։ Ե՛ր-ջանիկ Հա՛
կատամարտք յայտնեցան՝ անպարտելի՛ք։
զի՛ զ՝ա՛ծ ը-ոլորի՛ց տի՛ր-ապա՛ր սիր-ե-ցին՝։ Է՛ակ
ցին հ՝ն՝ր հ՝ե՛տևեալ ստացա՛ն ըզ Թագ-ն ապա՛ր
ծանա՛ց։ Ս՝ն՝Թադ-ր-ե՛ալք զմահ՝ն՝ա խր-ո՛ի
տուն ընդդէմ մեղա՛ցն վառեցան։ Թ՝ոպե
ցան յե՛ր-կո՛ւնս գանից գ-ե-ր-ի՛վե-ր-ո՛յ քան ըզ
ը-նուԹի՛ն։ Ժ՝ուժկալեա՛լք ի փ՝ո՛ր-ձ ը-անտից
գ-ելարանա՛ց և կապանա՛ց։ ի՛ մ-ը-ր-ցմունս գա՛
զանա՛ց սրո՛յ և հ-ր-ոյ մ-ենամարտեա՛լք։
Ը՝լկանո՛ք և ք-ե-ր-ա՛նոք զարեան վ-ը՛-տա՛կսն
հոսեցին՝։ խո՛ր-հ-ը-ը-դ-ոց ո՛չ խո՛տորումն և ոչ
փ՝ո՛խա՛դ-ր-ուԹի ը-ար-ո՛ւց։ Ծ՝ա՛ղի՛կ-ք նի՛ւԹ
ղէ՛նք յանի՛ւԹ ծ՝աղի՛կն յ՝ոդ-ե-ցան՝։ կա՛
տարեալք-ք ք՝ա՛ջուԹ-Ը զջ՝ա՛ր-ի՛ն մ-ուր-հ՝ակսն
կա՛պտեցի՛ն։ Ի՛-ր-ո՛վ հ՝ոգ-ւո՛յն զի՛նո՛ւ վա՛ռ
եալ-ք ըզ հ՝ալածի՛չսն վանեցին՝։ Հ՝օ՛նեցան
զե՛նմա՛մ-ք սրոյ ի-ը-անա՛ւո՛ր ողջ-ակի-զո՛ւմն։
ղա՛մ-ք-ա-ր-ա՛մ-ք լուսոյ կ-ե՛նաց զ-խաւար մ-ե-ղա՛ց
փ՝ար-ատեցին՝։ Հ՝ո՛խաք-ար հ՝ե-տև՛ե-ցան լուսա՛
շաւեղ ընդ պ-ող-ոտա՛յն։ Ս՝ե՛-ր-ժ-ե-ցի՛ն կ-որ
ծ՝ա՛նե՛ցին ըզ մահ՝ահ՝ո՛տ ըզ մ-ե-ք-ե-նայսն։ յա՛ղ
Թեցին կ՝ա՛-ր-ե-ա՛ց մ-ար-մնոյ և հ-ե՛շտալի՛ գ-ը՛-ր-գ-ա
նաց։

նաց. Նաւակեալքդ հրամանաքառ ընդ զրահ
ղեղ կուապաշտութեան. Հնարհազարդ փայլ
ամամբ փայլեալք իյերկնային նաւահան
գիստն. Որոշեալք ի կրից կարեաց և ի քա
արձանացեալք. Քաջաքանր քարքշարանաք ըզ
քարին մուրհակսըն կապտեցին. պատ
ճաստեալք քարանդիւթիցն զհրեղէն գե
տին ըզ կիզմունս. Ջրոյն կենաց գետաս
հեստեալք բըղխեցին մեզ յարբուցումն.
Ամ գործեալք ի լուսաձեմ յաճակերտ
ի խորանս. սրբաբարոյ զգեստուքդ պըճ
նեալք ըստ զարդուն նորոսիոնի. վերառեալ
վըկայօրէն ըզ մարգարիտքն հաւատոյ.
տենչացեալք անձաւ լուսոյն վերանալացան
ի կեանս անմահ. Ամբուռնեացըն հրաշա
լեաց գլուցուքդ և մեք աշակերտեալք ցօղես
ցին մեր արտասուքդ ընդ ցօղ արեանն նահա
տակացն. Երեսեցին թեղեալք հոգւոց ընդ
հեւսից պըսակերցն. փայլեսցին գործքդ
քարեաց ընդ լուսաթագիչ մարգարէրսն.
Ամ ըմենատոսի պըսակողքն զաղօթանաւէրդ
ըզ մաղթանս. զերանեալ նահատակացըն
մատուցուքդ իյընծայուն. զի հայցու
թիւն խոնարհեալ ընկալցի վասն մեր. թողու

թիւն շնորհեցեալ մեր զառաջիւն յանցանացն։
ԶԱյսր զանյաղթելի սրբոյն Հռիփսի
մեայ ընդ յիշատակս տօնէ՝ ի՛ զ եկեղեցի.
բանրեբանելով ընդ անմարմնական զինուո
ւորութեան՝ ընդ աՀ՚ր ամբոխ հայրցն մերոց։
Ի՚այսօր հրաւիրեցաւ յերկնից արքայութ
թիւնն ի՚ սրբոյն Հռիփսիմէ. և արիաբար ընդ
դիմամարտեալ յաղթեաց բռնաւորին.
խոստովանելով ընդ Քրիստոս Թագաւորն. ընդ
Ի՚այսօր պայծառացեալ ի կամարքս լուսեղ
ջէնքս ի՚ սրբոյն Հռիփսիմէ. և հիւսնական
նաց տնանողաց ուսոց վարուցեալ ի՚ զեր
զ. լորդութիւն. ընդ Ի՚ զ ամ՚ր Ի՚ զ Քրիստոս Թագաւ
որն օրհնեցէք զ նա՝ նոր երգով օրհ
նութիւ՚. Ի՚ պայծառազգեցեալ վայելչու
թիւ՝ պըսակեցաց զ ի՚ սրբոյն Հռիփսիմէ և
զդայիանէ. օրհնեցէք զ նա՝ նոր երգով
օրհ։ Ի՚ զոց վարդապետն հեղմամբ ի՚ զ ար
եանցն. նորոգեցաց զաշակերտեալն ի՚ ձեռ
ռն սրբոյն գրիգորի. օրհ։
զ. Ի՚ այսր զանցեր ընդ դուռն հանեալոյ
սրբոյն Հռիփսիմեայ. խոստովանիլ զայ
ութիւնդ քո՝ մարտիրոսութիւն ի մէջ հայոց
տանեալոյ։ Յաղթող զօրութիւն պայծառա
ցեալ

ցերաբ ի կամարին լուսեղէնս՝ ինդ անմար
ճոց զաւգութիւնն. խոստովանելով զզ
քս թագաւորն։ Յարղութեամբ հայ
ցեմք. զարեխսուութիւն սրբոց հոգիսն
մեանցն. ընկալ և զզ մեզ վերկիր յորդեգ
րութիւն ի դրախտն կենաց։

Պարկեշ շնայ. քն սրբոյն հոգիսի մեանք. եղեալ սիրողք քրիստոսի և ընկալան զանապական զպարանին։ Եղեալ շնայ ոչ տանջիր սրբութիւն ծրդաւոյն այ. շինեալ ի վերայ հիմանն առաքելոց և մարգարէից։ Առաւել շնայ քան զլուսաւորս ի մէջ աստեղաց. փայլին ոչ ի դասս հրեշտակաց դասերք վերինն երուսաղէմի։ Հիշատակ քրիստոսի սրբոց վրկայիցն. եկայք հաւատացեալք զզ ճշգնութիւնքս ոգան հրաշք կենացն. և օրհնութեամբ զանատրեալ փառաւորեսցուք։ Ողորմեա՛ ցերս հոգիսիմ քոյին սքանչելիք. զի ի տեղւոջ հեղման արեան ձերոյ դասք հրեշտակաց ոչնչեան ընդ մեզ. եկայք։ Ի տանջիր հոգիսիմեանց մեծ վրկայութեանց. եկեղեցիք սրբոց պայծառաւորեցաք վայելչութիւնք ոչնչեան այսօր. եկայք։

Շ տրոկոն սքբոսհոսոյն սանդխոսոց.

ԺԿ Եւ պարծի այսօր ն՝ զ եկեղեցի. որ վրիկայ
ուղիղ ն՝ զ սանդուխտ. որ զ Հայրապետն զ
քո Թողեր զպաշտօն. վասն զ քրիստոսի զ
հոգեւոր զեր զարիւն քո ն՝ զ. Նշանակերտե
ցարն առաքելոյն Թադէոսի. եւ ի հանաարտը
ձիշմարիտս հանատեցարը. ոչ խարեալք
լի վ ընդ հերեթանոսական պաշտօնեան. որ
ժանրի ճղեզ հոգոյն վերայնոյ առ հայր.
Որ զ տիկնուեթե զ ն՝ զ քոյ Թողեր զ զփառա
եւ ծայրն փառօքն զարդարեցարը. այսօր
դասակցեալ ընդ զբարթուն երկնից.
վս մեր առ տէզ հոգոյն բաներ խօսեա։

Լոսնոն պոզոնոյնն պն օրդ.

ԺԿ Զ քեզ քաղաք այ եւ տաճարը անսասալ
կան. ուծ ազարդ եւ լրուսազգեցաց ան
հզ վախճան փառօքն պրսակեա՛ց սուրբ
հոգին։ եւ յաւէժ ուրախանան միշտ հա
ստատեալք։ Զ քեզ ծագեալ ի համբոյ
ցն այ արդարութե՛ արեգակն. որ լուսաւ
որեալ փարատեաց ի քէն զ խաւարն ան
գիտութե եւ հաստատեաց զ հիմունս քո
ի վերայ հիմանն առաքելոց եւ մարգարէից։

Լ՚քեզ կանգնեալ սեղան սրբութեան և
քաղխեալ աղբիւր անապական։ որ յորդա
ռատ վերստանկոք արբուցանէ յաւէտ ըզ
տիեզերս։ գեղեցկապէս քաղխեալ ըզ բոզ
բոհ՝ ջս անուշից։ և՝ յաւէտ ուրախ։

Լ՚վերայ վիմի հաստատոյ հիմանն առաքելոցն
և՝ մարգարէից։ շինեցեր ըզ քո՝ ն՝ բ զեկ
ղեցի։ և ի սմա միաձայնեալ եղեն մարդիկք
ընդ հրեշտակս փառաւորելով զնա զեր
րորդութիւնդ։ Ցեղի՝ ազգաւինի և ժողովա
րան քահանայութեան հօտի։ բնականարան հրեշ
տակաց նաւահանգիստ արդարոց և մեղա
ւորաց քաւարան։ զարդարեալ առաքե՝
լովք և մարգարէ՝ իւք։ Դանն աճ և ծանծ
կեալ խորհուրդքն յաւիտենից։ ի՝ջեալ
ի՝ յերկնից մարմնացեալ ի կուսէն խաչեալ
յերկրի՝ և թաղեալ ի նոր ի՝ գերեզման։
և՝ յարուցեալ յերրորդ աւուրս։ զի՝ զմարգա
րէին ըզ տաճարն կատարեցէք։

Լ՚այսր ցընծան դասքք հրեշտակաց ի՝նա գձ
ւակատիս քի՝ ն՝ բ եկեղեցւոյ։ բանրեալ գ
նելով ըզ տ՝ մր աչրծ հայրցքն մեղրոց։

Լ՚այսր տօնեն դասքք ն՝ բ առաքելոցն ըզ
տօն՝ վերինն եղէմի։ յիմանալի՝ տաճարքն

մանուցանեմն զերկրքս հոգևորս երկոսին. որ
Զ. յսօր երկս անուեալ գոչեն դասքք հաւա
տացելոց. միաբանութեամբ արծանի այս ըզ
մեզ ի տաճարի քում սրբութեան վայելա
ւորել զամենայնս զերկրորդութենէդ. ըմբ
Ի զորս օրհնեցէք և այուաւել բանքս այս
ցէք ըզ նա յաւիտեան։ Որ լուսաւորեաց
զկաթուղիկէ մայր ի՝ բ եկեղեցի ածեալն
լուսանշն. որ ազինքք գովեցէք և այուաւել
բանքս։ Որ բանքսայցոյց զմանկունսս ի՝ բ
եկեղեցւոյ ի դասս վերին զօրացն քահա
նայք օրհնեցէք և այուաւել բանքս։
Ի՝ուսաւորեալց երուսաղէմ զի հասեալ
լոյս քոյ զայրդարեալ զամուրսս քոյ. և
միաբանք տեսանեն ի վերայ քոյ ծագեսցի։
Որ հներգուութեամբ սաղմոսիւք քեզ վայել
էր ածեալ օրհնութիւնն ի սիոն նէ. և քեզ
մանուսցին աղօթքքս յերուսաղէմ։
Ուստի երուսաղէմ ըզ որ և օրհնեալ
զասանելեաց քոյ. ընդ որ ծնողս զբնա
խոյ դուստրսդ սիոնի։
Յ՝ յսօր ածուութիւնսն զուարճանայ նոր
հաստատելով զերկինս. պայծրքք սուրբք
միաբանեն զբարութենէ. և մեք ձայնիւ

օրհնութիւնքդ զանրդարեսցուք. նա՛ եւ զոչ տօնաց
Ի՛, յսօր եւ մեք ցընծամք տօնիւս ընդ հա
նուր հընչմանմբ. մեծապէս փայլմամբ երկնե
ցաւ յաշխարհի. ամառ նոր գոհութիւնք ընն
թանան պատմեն անդադար զբաւն կեանդ
դանի. Այ ընդա՛ եւ զուարճացիր ճկեղեցի.
կոյս նա՝ եւ եւ հայրան երկնաւոր փեսային. անդա՛
տեսանեմք զօծեալն ըզ քրիստոս. գոլոր
ամառ քեզ ըզ յսոյսն հեթանոսաց։

Ի՛ր ի սկըզբանէ իմաստութեամբ հանատատեալ
ցեր զեկեղեցի հօր իմաստութեն. զոր նա մեզ
խանրկար տեսութեամբ նըշանակեաց մօսէս
խորանաւն երկնայհանգոյն ի տինայ լեռ
ընն. լուսաւորելով փառաւոր ամառնոյ.
Ի՛ր ըզ խորհուրդ անապական տնօրինութեանդ
քոյ ի սըրբոյ կուսէն. տրապաւորեալ
լով տապանակն ածայրն ուխտի կատակա
րանաց բանիդ ա՛յ. փառաց անեղի դ տե
ղի հանգըստեան։ Ի՛ր ի կեանս վերադարձ
ձի բնութեա՛ս դարձմամբն յորդանանու
օրինակ կեցեր. եւ ըզ բըռնութիւն մահու եւ
դըժոխոց կործանմամբն երիքովի տապան
նակաւ խաչին հրաշագործեալնոր ի հաշ.
օրհնութիւնքեզ տո՛ր երգեսցեն մա՛նկունք։

Պայծառացեալ դիմօք ՏՐՆ մեր յայտնի.
աշակերտաց իւրոց փառաւք սոսկալի.

Զ՝ի ի լերինն այլակերպեալ ցուցեալ զաճ
զանծայինն՝ քո՞ զօրութիւդ՝. զքեզ
փառաւորե՞մք իմանալի՞ լոյս։ ԿԵ

Զ՝ի ըզ Հառագայթ փառացդ քոց ցուցեալ
արեգակնակերպ փայլմամբ զարարածոց
լուսաւորեցեալ. զքեզ փառաւորե՞մք իմա։
Զ՝ի ահագին՝ տեսլեամբ զարհուրեցուցեալ
զքո՞ զաշակերտսն. ի թըմբրութի՝ հրաշիցն
ի սէր ածայինն փառացդ քոց։ զքեզ զ փառա։
Զ՝ի ինչ ելբեան աշակերտացն հրաշալի
տեսլեամբ. պայծառացեալ ի թաբոր լեռ
ին։ Զ՝ և զերբեակ միութեանդ զանտանելի
ըզ լոյսն. տեսանելով կենդանութեանն մահ
ցայն։ Զանոր իպեալ նախահայրցն տեսան
թեամբ. հայցելին ի՝ տնէ սասեն բանրութք ի մեզ
սատ լինելոյ։ Զ՝ լասցուածք երիս տաղաւորը
ցն և մովսէսի՝ և եղիայի. և փառաւորե
ցուք հանապազ զերբեակ միութիւնն։

Զ՝ այնմ ամենայն խորհուրդ նոր երրորդութ ԿԵ
թեդ՝. այսր ի լերինն երևեցուցեալ աշա
կերտացդ քոց տոր. ամենայն հայրցն մերոց։
Մոսկանի հիացմամբ զայլակերպութիւնն
քո՞ տոր։ զ՝ այծր տեսեալ առաքելոցն յօրի

հանէին քեզ տաղանաւոր. ամէն հայրցին մեր։
Հովանացեալ է վերայ լուսեղէն ամպոյն
և ձայն ի յերկնից հայրական որ ասէ
դա է որդի իմ սիրելի. ամէն հայրցին։

գ Զ՝ որ օրհնեցէք և զարիր արարէք զի
նա յաւիտեան։ Զովեցէք զարփիական
զի լոյսն երևեալ ի թաքուր լերինն. և զար։
Բ ամրեզանեցէք զանծուութիւն երևումն
այլոյ կերտայցն յայտնեալ. և զար։

մ Ա. Ցնծասուցէք զի լոյս ամստուա ծուութիւն,
տրնօրէնաբար կրեցեր ի քուեմ յորոյ վայելն
մարդեամ մայր և կոյս. օրհնուութիւն զի քեզ մե
ծացուցանեմք։ Ի մանաւորս լուսոյն զայր
հուրեցան դանք առաքելոցն. այլ ի քեզ բուն
վայնդա կ կրեցեր զ՝ հուր ամ ծուութիւն մա
րիամ. մայր և կոյս. օրհ։ Ի՝ առաքելոցն հո
վանացեալ ամպ լուսեղէն. գերագոյն
քեզ հոգւոյն սրբոյ և զօրութիւն բարձրե
լոյն հովանաւորեալ ամ ծամ ծին. օրհ։

դ Ի՝ թաքուր ի լերինն՝ ձևացուցեր զ՝ քո
բնութիւդ անտանելի գոյացութիւն. ընդ
որս և մեք ցընծութիւն երգեմք քեզ
որոյ մեզ մարդասէր։ Ի՝ շակերտք
հիացեալ բարբառեցին զ՝ խորհուրդս ի

տապանակին սըրտէց իւրեանց. ընդ որս։
Սքանչելի՜ մեծ խորհուրդ զերծորդումն
թեղրդ. քոց սըրբոց առաքելոցըն ծանու-
ցեր զարերեալսն. ընդ որս։ Սոսկալի՜ հիացմ
մամբ զայլակերպութի՜ն քո՜ սոր. առանքելոցըն
տեսեալ յօրինէ ինքեզ տապանսն. ընդ որս։
Հովանացեալ ամպ լուսեղէն և՛ըզ հայրական
կանըն լըսեալ ըզ ձայն. եթէ դա է
որդի՛ իմ սիրելի՛. ընդ որս։

Բրիստոս աղաչ մեր ջնորհեսցէ մեզ ընդ
պետրոսի և՛ ընդ որդւոցըն զերբեղեայ. ար
ժանաւորիցէ քո

ըզ գայայրայնա. եւ շնորհեսա տեսանել ըզ
քեզ եւ լլսել ըզ հայրական ըզ ձայնն.
եթէ դա է որդի իմ սիրեալն։

դկ Երիանըք ցընծայսցեն ամենայնիք քո՝ տէր.
մկ որ երևեցար իմ փայառս անստուգոյ հօր. մինչ
սանզանմ գուշակելով զգալոյն ասաց. վասն
որոյ այստուածայնի ես լուսոյ ճշմ. զանրդադրեալ
ըզ քեզ հրաշալի ձայնիս ։ ընդ երկնայի
իսանն երկրածինքս ըզ քեզ զ զայրեցա
ներմք ըզ թագաւոր լեր երկնի։ Զ որ տեսեալ
ասիակալն զանանպատակայն լուսոյն ծանաւլուն.
յայլանկերպիրն քո՝ քիս որդի աստուծոյ.
առաքելոց եւ մարգարէիցն պանկուցեալ ըզ
այր հուրեցայն. վասն։ Ի զանձաւելն խորհ
հուրդ ամ զ երրորդութեանդ. սիմեոնն վերմ
ծանուցեր. երբեմ կրկ տանղաւարայցն յերկնի
գայ մեզ. եւ սիրելի իր հօրդ վրկայեալ ձրշմա
ելիտ ըմիածին որդի։ վասն։

դկ Երախայրն ը պրնակ կուսիցդ ոչ
ձշ մարմնոյդ այլ ածր որդի ասաց քո. զհայ
ելիցդ նիմ ն փառելեցայց զփառս նրանն
յամ ամ հանդ. յան ենձն ամ փառ զամենն
ձիրնրա մեր։ Սրբոյ ժամանակ եւ հեղ
գնի մի՝ այս սաղմոսեն յանիրանն նորայ. ցոյնեան ն
թագաւոր

թաքուցեալ՝ եւ հեր՛ւսն ընկան յան-
կոսայնաս ընդ քեզ թեթեւ՝ եւ ամ մոգ
եր՛տեսս. ևը հայր յան՛ ամ մարդն զքո զեր
դի՝ ն է՝ ասուր դամ՛ եամ՛ ներաց. ընկան յան։
Այսօր է լերինն թաքուցը ցուցեր ընտ հգ
բերոց քոց ի փառաց քոց որդի՝ աստուա
ծոյ. օրհնեա՝մք զքեզ ի փա՛ռքն հօրն
որ եկ տէրն կենդանեաց և մեռելոց։
Այսօր յայտնեցար առաքելոցն. ի խօսի՛ ելն
մօսէ՝սի և ի՝ զեայի. վերնի՛ցն քոց յերդեմ.
օրհ։ Այսօր և բարբաւոր ի վերուսա յանպ
տուծոյ հօ՝՝՝ր. վասն քոյ հընչեաց յան
առաքեալն. ասէ դա՛ է իմ որդի՝ դ ը
մա՝՝ լրեա՛ ր ուք. օրհ։

Կանոն երիրորդի տաւրն օրհ.

անապատայթ փառաց հօրն որդիդ բ
միածին. որ ըզ լոյսդ անվայ հգ
րափակ մարմնով պարագրեալ. հը
այսօր ի թաբորն փառօք փայլեցեր.
Որ անտես արարչէիցն անհաս իվեր քան ըզ
բան. ծառայի կերպիւ պարածածկեալ ըզ
լոյսդ անբաստուեր. այսօր։ Որ հրեշտի՛նացն
անմերձենալի՝ հաւր ածուեցեդ՝. ի հոգ
ղէնա

զէնս խոնարհեալ լիցեալ արփիականն. այսօր

Ա՛ր դերեալգոյն փառքն պայծառացոյց
զադամն առաջին. որ ճաշակմամբ պտղոյն
մերկացաւ ըստ փառս անպատուս.
այսօր վերըստին փառքն զարդարեաց։
Ա՛ր ինանխնումն երևեալ մօսէսի ամպովք
խսինայ. այսօր լուսափայլ ամպովք իթա
քօր յայտնեալ վերկայեաց. դա է իմ որդի
դըստա լըւարուք։ Ա՛ր ի յերկինս վերացոյց
հրեղէն կառքն զհեղիաս. այսօր վայրաբե
րեալ իթաքօր հանդերձ մօսէսիւ. խո
սէին զմիմեանս որ յերուսաղէմ։

դձ Ա՛յսօր ըզ խորհուրդ անճառելի ծնու
հ թեր դքոյ քոյ. ըզ ծանկեալն ի սկըզբան
նէ յայտնեցեր աշակերտացն ի թաքօր լե
ռինն. օրհնեալ տէր ամենայն ազգացն։
Ա՛յսօր զառանքումն մարգարէին ցոյց ի քէն
ծանուցեր աւետաբերացն. ըզ մօսէս և զհէ
զեկիա ծածաքուր կոչմամբ ի թաքօր լերինն.
օրհ։ Ա՛յսօր անտեսն յեռութեան հայր ի բաղ
ձանց երևեալ. ըզ ծընեալդ ի սըրբոյ
կուսէն դատանեացն որդի ի՞ւր սիրելի. օրհ։

գ Ա՛զ տէր օրհնեցեք զամենայն ազգք ըզ նա
յաւիտեան։ Ա՛ր փայլեաց այսօր ի կուսան
ծ ին

ծ-ին մարմնոյն. զգերանպայծաւոր լոյս ամծոր
թեն. ըզ տ՝ր։ Որ յայտնեաց այսօր ի թա՛
զօր լերինն. զմի՛ ուրեմ՝ սբ ներրորդութեն.
ըզ տ՝ր։ Որ զմիւսանգամ խորհուրդ գալ
ըստեանն իւրոյ. տրապաւորեաց ծագմամբ
արփիական լուսոյն. ըզ տ՝ր։

Որ զՀաւանգայթս ամծային ցուցեր այսօր մ
մարգարէ՛ էին. որոյ ցանկային տեսանել
զանտեսըդ սեր՛ զգ՛ էին. լոյսդ անՀաւել
ողորմ՛ ամ՛ բաեա։ Որ զդաւանութեամբն ապերտ
սի ըզ քեզ որդի՛ հօր ամստուծոյ. հայր
ի՛ յայ՛ մարդն. զը՛ կայեաց այսօր որդի՛ ի՛ւր
գանանի՛ւր. լոյսդ։ Ո՛ նորհեա տէ՛ ր և մեզ
մեզ մեղաւորացս ի մի՛ւսանգամ քոյ գալ՛ ստ
տեանն. տեսանել՛ ըզ քեզ հայրական
փառաւք ի նորոգել՛ ըզ տիեզերս. լոյսդ։
Ընծայ այսօր փառաւք մի՛ ածնէն. լեառն
թաբաւր հանդերձ հերմոնի՛ ով. զարձրան
ցեալ գերագոյն սինա՛ ՝ի՛ ։ և՛ ի՛ զք ամստուծ
ծոյ դուռն երկնից ի նմա։ Ընծայն այ
սօր լերինք այ։ արարչին երեալք ընդ
առաւ ծզ. պարանկցին յառ ի տեռնական լե
ռան ՝ի՛ ։ նցն. դաստք առաքելոց և մարգա
րէից։ Ընծայ այսօր լեառն վերին
սինան։

սիրեն։ Հաղորդարան անմահ արքայի Ծն։ տե
սանելով զերկնաւոր փեսայ "Ի՞նչն։ զարդա
րեալ լուսով Հայրապետն փառաւոր։

ԱՍՏ Օրհնեցէք զմանկուանք ընդ երկնայնոցն
եղ ըզ Հայրն երկնաւոր որ մարմնացեալ քա
ղաք նին։ վերկայեցայ յերկնից այսօր ի թագաւոր
մի լերի նն։ Պատուեցէք ընդ սերովբէն զոր
դիւն միածին որ փայլեալ մարմնով։ զլոյս
ծնորեն այսօր։ Բանրեցանեցէք ընդ
քերովբէն զՀոգին Աստուծոյ որ լուսա
փայլ ամպոքն։ Եկայք զի նն Հովանացեալ այսօր։

Կանոն երգոցդէ առաջն օգհ։

ՊՀ Այսօր որդի նն իւր երկինս քան։ Ի
ծնունդ հօր միածին։ ըզ ծանծ
ՀԹ կեալն իւրէնց խորհուրդ յայտ
նեալ աշակերտացն։ ծանուցին ըզ կերպա
րանն ծանկելով ամենեքեան։ Այսօր
Հրէիցեալ յարութեալսն Հայրական քար
քաւ երկնից։ ասէ դա՛ է որդեն իմ սի
րելի ընդ որ Հաճեցայ։ որ ըզ բնութի՛ն
ամենայն կերպիւ ծանկեալ ծանուցեալ։
Այսօր վերին Հաւատոյ յայտնեալ զխորհ
Հուրդ երկրորդութեն։ Ճշմարտի՛ յօրինմամբ

տանջանաւորացընն խորհրդոյ. որոյ ըզ մեզ
մաքրեսցես ի նիւթ տաճար երրորդութեանդ։
Որ յանարուեստս իւյաթոռ բանզմեալ ընդ
հօր և ընդ հոգւոյն. անըսկիզբն աստ
ծանդ ի հօրէ առաքեցար. ծառայի զգե
ցար զկերպարանն ծածկելով զաստուծին։
Այսօր ցուցեր ի թաբաւր զանառանելի լու
սոյդ փայլունն. ծաղեցար աշխարհի ամ
դաստուրութեամբ աւրեգանկն. յայտնելով աշա
կերտացն ըզ պարագրեալ աստուծին։
Որոմն ահիւ զարհուրեալ ընտրեալ դա
սուց առաքելոցն. ճրագակիր խորհրդով
յօրինէին քեզ տաղաւանը. որով ըզ մեզ
սրբեսցես լինիլ տաճար քեզ հոգևոր։
Այսօր զխորհուրդն անճառ ծածկեալն դկ
յաւիտեանից և յազգաց. յայտնեցեր փառօք
ի թաբաւր լերինն. ամբ ծ հայրցն մերոց։
Այսօր բերդիսեանն մարմնով յարմատոյն
յեսսեայ գանաւազան. ծաղկեցաւ լուսաւոր
ի թաբաւր լերինն. ամբ ծ հայրցն մեր։
Այսօր անմանհանեալ հոտ անոյշ բուս
ուեաց ի թաբաւր. թանձրեալ ընդ ամպամածոյց
զդանաս ամառաքելոցն. ամբ ծ հայրցն մեր։
Ըզ ամ օրհնեցէք և բանիր անուանիք նա գ
յաւիտեան

յանիտեան։ Զ զոյս փիսուացըն հօր ծան
գեալ այսօր իւրերիանցն թաքօր. ժողո
վուրդք գանրձ։ Զ ամենասուրբ հոգին. որ
ինամանութիւն լուսափայլ ամպոյ յայտնեցաւ
ի թաքօր. ժողովս։ Զ յանիտենիցըն հայր.
որ երևեցաւն այսօր յերկնից վրկայեալ
միածնին. քահանայք գանրձ։

Զ՝ որ յանըսկիզբն յէն ն ան յեղապէս ծին
եալ. և սրբութիւնքն ծանծկեալ թեանք. այս
օր ըզ պարանգրեալն մարմնով ցուցեր զանծ
նութիւն քոյ զփառս աշակերտաց քոց անբ.
քո՛ ամենապայծառ ծանգմանմբդ. որոլոր
մեաց մեզ ճրծ։ Զ՝ զըստուերական օրէն ա
մօսիական տառիցն. ի սինէական ըն խո
սէր լերին. այսօր ըզ մօսէս և զՀեղիա
ծեալ ի մեռելոց և կենդանեաց ի տեսիլ
փառաւորացն քոց. քո՛։ Զ՝ զօրինակ մեծի
գալըստեանն քոյ անբ. ի թաբօրականըն ծա
նուցեր լերին. քա՝ զի՝ տեսի՛ն դայք առա
քեալքն ըզ նախահարսն ցկեալ փառաք խո
սէին զելիցն յեղէմ զխորհուրդ. քո՛։

Զ՝ այսօր ընդ հրեշտակս ի բարձունս ցընդ
ծասցուք տօ՛նիւս. ի ծագիլ իմանալի
լուսոյ ամենաստեղ՝ թեդ. օրհնեա՛մք

զքեզ

զքեզ էանկիցըդ հօրը. օր ճկիրը իմ փըը
կենը ըզ տիւեզերս։ Բ։ յաօր յայտնեցեր իմ
թաբօր ընտրելոցն դաւառն. ամաքելոց
և մարգարէից զանծայրն քո զփառս ան
ճանաչ ելիս. օրհ։ Բ։ յաօր հայր յամպոյն
վըկայեալ էանկան բաւնէդ. միացեալ
ընդ կուսածին մարմնոյդ ամէն դա էր իմ
որդի ընդ որ հաճեցայ. օրհ։ Բ։ յաօր
ըզ ծագումն ամրդարոցն ամրեգամկնակերպ
փաւլեալմամբ. ծանուցեր ծանգամամբ փա
ռայց քոց առ հրեայսն։ օրհ։
Երրիրդ նք ամենայն. այսաօր ցքնծայն քնդ ստ
ճլանեալ քո առ հրեայսն։ յոհնամբ ելոհամ
ապարեն ընդ երկնայնոցն դամաք աառաքելոցն
և մարգարէից. ընդ որս և ընդ մեամբ վք
օրհնեմք յաառաջ քան զարարեալ ըզ լոյս։
Որ յաառաջ տեսեալ սահանելոյվ. մարգարէին
զանատանօր ծանգումն ելն լուսոյ քոյ առ.
զոնամբ էր թաբօր և հերմոն ի յան
նուն քոյ ցընծացեն. ընդ։ Որ ցուցեալ
ի թաբօր. զքեզ կենդանեաց և մեռելոց
առ հրաբրինչ. զմօնամբ ահա ես զհե
ղինա ի տեսիլ փառաց քոց կոչելով ընդ
ընտրեալ քոց աառաքելոցդ. ընդ որս և

Կիրակի Հոգեգալստեան Օրհնութիւն.

Զ Ուրախութիւն եկեղեցի. քանզի քո՛ սր
քայն երկնից այսօր պՕսակեաց զՔ
քեզ խաչի՛ն իւրով. և զարդարեաց
զամենայն քոյ՛ սքանչելի փառՕքն իւրովք։
Խընդա յոյժ դուստրը՝ սիՕնի. քանզի ե՛կ
կիրա երկինք եղեն այսՕր վերՕրեսան քո՛ Տո՛
27 Եէ 432 ղոգմամբ

գոդ մասն. և թագաւորն երկնաւորի հաճեսցի
զաւրն ընակիլ ի քեզ։ Զի դադաս երկնաւոր
զօրացն. վերառեալ տօնեմք քեզ այսօր
զանդադար փառաւորութեամբ։ Զուրախ լեր
հարսն անարատ անք ընին քո խորհրդոց։

Զորան սրբոյ թագուհի Վանդնեցաւ նոր եկեղեցի։ և քի սրբոյ թագաւորն ի սմա պատարագեալ
եկայք հաւատացեալք երգեսցուք քի երգնոր։ Զանք հրեշտակացն վայր ի յերկնից
երգեն անսելով։ հրաշալի ձայնիւ ուղղանակելով։ երգեն զերդս օրհնութեան երրեակ
սրբոյ աստուծոյ ձայնիւ։ Զուրախ լեր բերկրեաց
հարսնացեալ նոր եկեղեցի։ պայծառացո
զմանկունս քո յօրհնաբանութիւն։ ծագիր
ղեն ըզ շող լուսոյ ի քեզ զմայր եկեղեցի։

Զուրախ լեր այսօր ընդ երկեղեցի։ և տօնեա դ
ըզ տօն քո դուստրդ սիօնի։ քանզի ի քեզ հ
հաճեցաւ ընակիլ տէր ամ հայրցն մերոց։
Զուրախ լեր դրշխոյ դուստրդ սիօնի։ և
ցընծա վերին դեղեմ։ քանզի քո ամրքայնեն
երկնից գայ առ քեզ։ տէր ամ։ Զուրախ լեր
սիօն մայր եկեղեցի։ քանզի ի քեզ շող ամ
եղեն ի հօրէ լուսոյ ծագեաց։ տէր։ Զի զ տէր զ
ծնեցեալ քանձր ամրարեալ ըզնա յանխոնարհ

Ո՛ր պրանկեանցն այսօր ե՛ւ զճկեղեցին. նը շանեան խանջի՛ւն իւրով. ըզ։ Ո՛ր վերըն տրի՛ն ծնընդեան մը ե՛ւ ամաղանին. լրանալո՛ րեաց զաղգս որդւոց մարդկան. երգով՝ ըզ։

Ո՛ր Տասանաստեցե՛ր գանիւ զճկե՛ղեցի. քո՛ ՀՇ ծս ի վերայ ամաքելական վիմի՛. երգել իսանծ՝ զերգըն Տիզևորս։ Յանգնեալ ի սմա սեղան՝ սրբրբուեցե՛ գանջիսկ զմարմին իւր և զարիւն ծւն. և տայ իսմանկ մեզ նորոգուեցի՛. ի թորողուեցի՛ մեղաց մերոց։ Ի՛ջեալ Տիզևոյն սրբրբոյ աղաւնակերպ երև մայ ծմբ. ի վերայ մարմնոյ և ամրեանըն ա՛ն։

Ի՛ բաժըշկուեցի՛ Տիզևոյ մերոց։

Ուսաւորեա՛ երգե՛մ զարդարեա զամուրըն քո՛. քանզի մերձեցաւ առ քեզ փրկայն երկնաւորը. փրկի՛ր քեզ շնորհելով ապ ստակեանցմ՝ սքանչելի փառաւքն իւրով։ Այսօր ծագեաց քեզ դըշխոյ դուստրըն սիոնի. ամրդամրուեցի՛ ամրեգանկըն քո՛ և ակուեցան ըզ քեզ շընորհըք ե՛ւ Տիզևոյ՝ ինքն ամենայն ապարդև՛ն։ Այսօր ցընծայ ե՛ւ սիոն մայրը եկեղեցի. փայլեցո՛ զմանկունըն քո՛ ոսկի զարդ գանկըն. զի՝ անձանձի՛ւ խընդուեցի՛ լրեցոյց ըզ քեզ քրիստոս։

զ մրանձ ի նն ի հ օրէ՛ և ելոյց փանուց ընդ
ելման. Ձա՛յնք հընչեցին՝ ե սանդարամետք
անդընդոց։ Ն ե սեա՛լ ըզ լոյս մե՛ծ հայրա-
պետին գրիգորն ապատմի՛ր ցընծութիւ՛ն
հաւատացեա՛լ ամբոյին։ Ա՛կայք շինեսցուք
զ՚ը ըզ խորանըն լուսոյ. քանզի ի սմա՛ ծա՛ն
ք.եանց մեզ լոյսն ի հայաստանեա՛ն աշխարհի։

Այսօր ժողովեալ սրբոցն ի միասին։ երանելի առաքեալ լքան եւ ընդ կոհանանքն։ զի հազագնեսատուք պայծառացեալք լուսոյն ի զլապտերս իւրեանց։ եւ միաձայնեալ լքք ասէին ամենայն ներալ եմ ամէն օրհնեալդ ի կանայս։ Այսօր դանելով զնոյն առ դրանն գերեզմանին։ ապանէին եւ ակնուանէին տեսանոն իսկ ի նքանին գոլոյ։ գեր ի վերոյ տեսեալ զարարիչն ճկեալ բազուամ հրեշտակքն։ եւ ներոցա միա։ Այսօր տեսեալ զնոյն կոյսն Թառուցեալ յեղոս։ եւ ամպեղէն կառոքն ի վերոյ համբարձեալ յերկինս։ մրտանելով յերկնային խորանսն ընդ ի մանուտուն կոհանանսն։ եւ ներոցա միաձ։ Այսօր ընդ բազմանչեայ քրօքէսն եւ ընդ վերոյ Թեւեալն սրօքէսն մրտանելով յերկնս Թանասուղեան խորանսն։ տեսանելով զանա զան ի ուռասն զոր պատրաստեալ ի քեզ տերունանդ։ երգեմք եւ մեք քեզ։ Այսօր զաղանտիչն յանցանաց նախանիրն զոր կուսաւթեալ ենց մայրն։ փոր խաղդրեալ զա նա ամատրեալ յերկնայինսն դասեալ

յաջ ակեր

յաճախակերպս խորհանն և յայտ նպաստումս ի
կեանս. վասն որոյ հրճուսողական ձայնիւ
քեզ երգէ եկեղեցի՝ ասելով. ընդ որս զօրհ
նանքս նուիրի։ Այսօր սիրելիքս սրբոյ
հոգւոյն. աւանդեալ ըզ սրբոյն հոգին ի ձեռս
հրեշտակ կամ կանն դասուցն.
որպէս գերարքի՝ վասն յիշեալ ահեղութեանն
ընկալեալ հրեղինաց դասուցն. վասն։
Այսօր վերանմբարձեալ ըզ մաքրանկանն մար
միոն ահ ամօր կուսոյ. ա նմանելոյն զբնաւ
թենոցն ամփոփեալ ի տեղի գերակայիցն.
յերկնի ըզ գոյութեանցս անձառիցն
աւանեալ հանդերձս. վասն։ Այսօր յուսա
գանտաւոր խընդութեամբ և յաւէտ ժամբար հընչ
մնամք. ընդանգեմք քեզ հողեղէ՛ նքս ը նդ
հրաբուն սեռիցն. տօ նախամբերով զյիշա
տակ կուսի աղաղանոյ և մօրի քոյ. վասն։
Որ ընդ նախամօրընն զյանցաս ներկանցն
երբարձ. և զորդիդ քոյ միածնի՝ նմանելով
ծընաւ. այսօր առ ի մէնջ ի վերին զօրսընն
փոխեցեալ զնախաստեղծին ծընունդընն.
զոր միշտ ունիմք քարեխնա առ քեզ տէր.
ամենայն հանելոցընն ընդ մեղացս։ Որ էակիցդ ես
հօր և ամենայն հոգւոյն. մարմնանալ ի յանձն
առեալ

ամենեքեան իւրաքանչիւր կուսակցութեանց
եւ իսկ զանազանութեանց փոխադարձեալս սրբութիւն
հի. ուստի եւ մեք հաւատացեալքս վերոյ
ասացուք մեք. զի փոխումն քո իցես զկին
որ առաւել գանձրացեալդ ես յաւիտեան։
Զ զարերեալանեալդ անդադար միշտ ի վե
րին զօրացս. եւ զ՝զ վերափոխեալդ ի դասս
ադամաքելոց եւ մարգարէից. ընդ սոսա եւ մեք
հաւատացեալքս վերոյապատուեմք. զքոյին
ծանիմք զի հայնգ ըստեալ ես տօնս. որ առ։
Զ Որ՝ բանայարիկ կամարանքմամբ յօրինեցար
ես զ կոյս սաստուած ծանիցին. զայնհայսանեալ
զբանն աւրծ բնաւորապէս անսերմնաբար
կրեցեր ի քոհամ յորոր վայնի. անդադար ես
գով զքեզ ի միշտ մեք ծանցուցանեմք։
Զ Որ՝ հաներ երկնից զ՝ ծանգոսամն անձառելի

նապատկանն որ ի հօրէ սահմանեցաւ. ի գիրկն
քո զարձեալ կրեցեր զիւեցուցանելովն մաս
մնացելոյդ. իքէն ըզ կուսական քոյ նբ ըզ
կանթն. ան. Նեղափոխեալ ըզ քեզ ի վերնայ
կան ի կաւելս քերօքէական նա սատուածայ
մայր. սպայսաւորեալդ. ի սերօքէից. և երկ
ըրպագեալդ. յանմարմնական զօրանց. անդ.
Ոչ ունիս իշխանութիւն մահուան և կեր
նաց. քրիստոս թանգաւորս փառաց որդի
մեր մեզ աղօթ. Նօնելով ըզ յիշատակ
կուսի ամ որդւոյ մօր. հրճուիր հրեշ
տակք ի յերկրին և ցընծայն դասք առա
քելոց և մարգարէից ընդ կուսակա՛ն
տօնս. որդի. Զեզ միայնոյ մօր և կուսի
մաղթեմք հայցելով ի քէն. բարեխօսեա
անդադար առ որդիդ քո և աղօթ մեր.
փրկել ըզ մեզ ի փորձութենէ և յանմ
նա՛ն վրստանգից մերոց.

Անընկիզբն աղ անհասանելի բնութեն
և հանգուցեալ ի հրեղէն կառս. վասն
որոյ գովելով սաղմք ծրհնեալ ես հայր
անընկիզբն աղ. Պարգարտասեսիլ և
ծերանազգեաց հրաշափառագոյն կոյս.
զոր առեալ որդւոյ վերապիոխեալ դասեաց
յանապատ

յանապատումս իմ կեցեալ ես. վասն որոյ գովելի՛ վ
ասեմք զքեզ. զի՝ զարեալ ես որդի՛ միածին հայրն։
Ի՛ն հասանելն հոգւոյն զօրութենն ի՝ որով
փութրեալ համատարած լոյսն ըզ կուսական
անձամբն. վերապիրխեալով յանապատելն և
յանհասանելի՛ և յանայնց լոյսն. վասն որոյ
զարերեանելո՛վ ասեմք. զի՝ զարեալ ես հո
գի՛դ Հրշմարիտ։

Ի՛ն թիւսուսի։ Նայ մեղա։ Բ։ աղաքա։

Լուսոյ Եղիզարեի առաքելոյ օրհ.

Լ. դկ. Ձբ.

Ոյսօր զանձաւորելի՛ ծնընդեան քոյ
սի՛ր ըզ սպասաւորս խորհրդոյ.
ի՛ հնոցանի՛ւթ գոյացութենէ՛ անց
փոխադրեցեր ի՛յերկինս։ Ոյսօր զանատա
նելի՛ զանիդ զարձօղն ըզ քեզ ծնօղն հո
ղեղէն. զարձրացուցեր ի՝ստորայնոցն զե՛
րակայի՛ցըն կայ։ Ոյսօր զանանապա
կան կոյսն որ ըզ քեզ մանուր կանթամբ
կերակրեաց. ի՝ զգայականն փոխեալ ընտ
թենէանց յիմանականացըն խորհ։

Ոյս անդրանիկն ծանծկեալ ի ծոց հօր.
որ ծանգեցաւ ի՝քեզ մայր և՝ կոյս. այսօր
ի՝ջեալ անմարմնականն դասուք հրեշտ
ակացըն.

նացըն. փոխանդրեաց զզ քեզ լուսանփայլ
ամպօք ի լոյս անբնաւորեալ։ Բայց անմարդ
մինորը իքէն մարմնացաւ. և ի գիրկս քո
բանձեաւ կրեցաւ մարիամ. այսօր եկեա՛ լ
բազմութի՛ զօրօք հրեշտակացըն. վերա
ցոյց զզ քեզ հրաւիրեալ կարօք ի լոյսն։
Ի՞սուսիլ հրաշից փառաց միածնին. զո
ւանրձաւցան դասք անուանելոցն. և ընդ
վերի՞ն զբնաւորթունսըն հանմանձայնեալք.
նոր օրհնութի՛ւն քեզ երգանակէին ՝ ի՛ ըհ
նեալդ ի կանայս։

Ի՞ր զմիածնի որդւոյ քոյ զբնակարան. զնա
խանձօրն երկանց բարձօղն. այսօր դանձո
ցեալ ի փառս առաջին՝ զ՝զ քեզ բարեբա
նեալ ամբ ամ հայցըն մերոց։ Ի՞ր զի ծոցոյ
հօր լուսոյդ զ՝զ ծագօղն. որ մարմնով ծը
նաւ զզ քեզ. այսօր փոխեցեալ ի կեանս ան
ապատումն. զ՝զ։ Ի՞ր զփառակցի հօր հոգ
ւոյդ զ՝զ տանջարն. զոր ի քէն. հովանա
ցեալն այսօր հանգուցեալ ի լոյսն անմատոյց.
զ՝զ քեզ։ Ի՞զ ո՞ր Ի՞նդ որդւոյն միածնի՝
զմայրն ամէն օրհնեա՛լ մարիամ. դոհ՝ լեալ
բարձր արարիչ զ՝զ նա յաւիտեան։
Ի՞այսօր ընդ վերի՞ն զուարթնոցն ե՞ ր կնոցն։

որք վայր ի ջերմեալք ընդ միմեանս ի փոխանակ
ածամօրն եղէք։ Օրհնեցէք զ-
հայրն երկնաւորն զամ։ Յ՚օրն ընդ դանսաց
սերօքն էին։ որք պարանկցեալ չուրջ զ-
գերեզմանաւ սրբոյն Կուսին եղանակէք։
։ Գովեցէք զորդին միածին զամ։
Յ՚օրն ընդ հրեղէն քերօքն էին։ որք
զքերօքն հողեղէն վերհամբարձին ձայ
նիւ փառաց էյ երկրի։ զամ։ զամբարձեալ
ցէք զհոգին Հշմարտի զամ։

Յ՚աստուածածին ամպրոնասաւոր։ որ զ-
ցօղն կենաց հեղեր յերկիր զամանաւոր։ և
զնախանմօրն շինուցեր պարտեալն զհոր։
անդադար ձայնիւ զքեզ զամբարձեալ։
և հոգեւոր երգով մեծացուցանեմք։
Դեղի անտանելի զամանին։ և երկիր վայ
րապարակ յորում զոյն ածգանիցի։ և արևեալք
արեգականն աղդարութեան։ անդադա։
Օ քեզ կատարումն մարգարէից։ կոչ
սակայն քո ծնընդեամբ որով զնուութեան
քակտեցան օրէնք։ հրաշքուն սեռիցն փո
խանդրեալ ի լուսաւոր Հեմ խորանն։ անդ։
Որ անմարմին զնուութեամբ աստուածութեամ
քոյ ետր։ միացար մարմնով յարգանդս կուս

ոյին

սէր ։ ամենեղանպէս գորով։ այսօր փոխեցեր զուարթութեամբ երկնի և երկրի յան ազատումն ի կեանսդ։ ա՛ղաչանք մեր զի որդի ստուծոյ։

Որ անանպակաս մարմնով ծընաւ ի սրբ կուսէն։ և ի խանձարուրս պատեցաւ որ զկնդ ըզ լոյս և ի մրսուր հանգեաւ։ այս օր ըզ կուսութեանցն ըզ մայրենի հանգուցեր ի լուսեղէն խորանս։ ա՛ղաչանք։

Որ ի քրօքէական աթոռ ընտրեալ ընդ հօր և սրբ հոգւոյն։ հաճեցար գառնիկ մարմնով ի գերկրս կուսին և կաթնասուն եղեր։ այսօր քրօքէիւք վերս համբարձեր յաթոռ փառաց ըզ հոգեղէն քրօքէն։ ա՛ղաչանք։

Այսօր զբարձեան հրեշտակք ի յեր ։ կին։ ընդունելով յերկրէ զմայրն գանին ։ այ յիսանալի խորանս ամենայնից։ Այսօր ցընծացան դասք առաքելոցն։ տեսանեն լով զտրէն տերանց խոնարհեալ յանան դուսն ամենայնի հոգւոյ ։ մօրն և կուսին։ Այսօր և մանկունք եկեղեցոյ։ ուրա խնութեամբ տանեն յերկրի ըզ փոխումն կուսին յերուսաղէմ քաղաքն վերին։

Կանոն Եբդոմադի առաջին օրէ.

գձ
ձգ

Յայսօր հրաշալափառ կոչմամբք հոգւոյն
ժողովեալ սրբոց աւետեաց
և իմաստուն է՞ր կուսանա-
նացն. պայծառացեալք իմաստութեամբ ի յեր-
կնային փոխումն աստուածծանծօր. և հանդ-
ձայնեալ էք ամնմարմնացն. ո՞ր հնէ՞ ի՞նչ զա-
մէն օրհնեալ սրբոյդ. Յայսօր տնսեալ
հրակերտ դասուք վայր ի՞ջեալ յերկնից զոր
դի՞ն միա՛ծին արփիափա՛յ հրաշալի փա-
ռօք. գերապայծառ մաքրեալ հոգւոյն յա-
ւանդումն ամենայնի՞ ծանողի՞ն ի՞ւրոյ. և
Յայսօր ըզ բնականրա՞ն հոգւոյն սրբոյ վերն
նակա՞ն հրաբուն սեռիցն փոխադրեալքեր
կին. մերանելոյ ի վերի՞ն ճրոնասաղէմ.
էյանապատն անանպակա՞ն յանմրտանելին
եղանկանացս ընդ ճրոնդումն. և հան-
Յայսօր ըզ նախանձօրն երկանց բարձողն
կուսական ծնընդեամբ զանհանրանացեալ
մայրն. միա՛ծին ի՞ջեալ փառօք փոխադ-
ռեաց յիմանալի և յանապատում գերագոյն
բնութեն. վասն օրի՞ սրօրեանկան ձայնիւ
քեզ ճրգեմբք սրբրբութեամ՛նց ն՝ բ. ըզ ը՛
մի՛ շտ փառաբանութեն։ Յայսօր ըզ հողեն

ղեն

զնչ ենք բնութիւն տեսեալ հրեղինացին սուն
կացեալ դ-ամբ. մա՛ր ոմն հրա՛նչիւթ կառոյ
յանմարմնոց վերաբերեալ ի յերկնային և
յանմատոյց լուսեղէն խորանս. վասն որոյ։
Այսօր տօնակից հոգեղինաց գովով հարա
նացեալ եկեղեցի՛ն ։ բ. տո՛ նէ՛ ուրախութ
թիւն զի յիշատակ անապական անարատ
կուսի սաստուած ծանօրն. վասն որոյ։

Որ զի դատակնիքք երկանց անիծից նա 5
խաւօրն երկոյծ. միածնի որդւոյ քոյ ծնունդ
դեռ մեր կոյսն մարիամ. այսօր յաւուր չի՛ն
յանպատուհամ փառսն դարձուցեր սովաւ
զի նախատեղծն զոր միշտ ունիմք
դարեխնօս. առ քեզ տէր ամ ամ ծ հայրոցն ի
մերոց։ Որ ի հօրէ անմարմնաբար ծընեալ
որդի նախ քան զյաւիտեան. և մարմնով
ծնեալ ի սրբոյ կուսէն. այսօր խոնարհ
եալ ի երկնային փոխեցեր զտնօրէնու
թեան քոյ զբնակարանն. զոր միշտ ու։
Օ՛ր մաքրեցեր ի բնակութի՛ քում էանկ
ցի՛ն հոգիդ ՀՐՇՄԱՐԻՏ. և լրցեր անձա
ուելի՛ եօթն արփեան շնորհօք. այսօր
գերագոյն հրեղինացն դասեցեր զզ հո
ղեղէն բնութիւնն. զոր միշտ ունիմք։

Գ Բ՛զ ամ՝ ը օրհնեցէք Բահրձը ամրարքե՛ք ըզ
ծանգօղ իմանալի լուսոյն ըզ մի՛շտ կոչեալս։
Ո՛ր յանմարմնոց զիմաստութեանցն և ի դա-
սուց հոգեղինաց վերը հանմբարձաբ այսօր
ասատուածամայրը. ուստի և դասք հոգե-
ղենացըս փառաբանեա՛ մք. ըզ ծանգօղ ի։
Ո՛ր ի վերցթևեանն սրօքէից և ի քառազմա
երայ քրօքէից փառաբանիս երգով ասատո
ւածամայրն։ Ընդորս և մեք հայանձայ
նեալք քարոզեսանե՛ մք. ըզ ծանգօղ։
Ասատուածամայրն գերագոյն երկնից ցո՛ւ
ցայը խորանն և առագաստ։ քանզի ծանգեալ
լոյսն ի հօրէ բնութեանց հոգոց անատանելին
պանրագրեցաւ ի քո՛ւմ յորովայնի։ հոգևորը
երգով ըզ քեզ ըմբի՛շտ մեծամուսցանեմ։
ՑոՒուռն փակեալ զքեզ երգեմ կիսէ լայառաջա
գոյն ծանոյց կոյս ա՛նարատ։ Ընդորս որ երամ՛ուտ
ա՛նտեսն յեր ի ց բանն անմանրմի՛ն որ ի հօրէ
և ել մարմնով անխա՛խտելի՝ մնա՛լով կուսութի
թեդ։ հոգևորը։ Ցերապիոխեալ ըզ քեզ ի
յերկնային խորանսն այսօր որդի՛ն քո՛
մի՛ա ծին։ ուստի և դասք առաքելոցն և ի
մանատուն աբ կուսանանացըն միածայնելով գո՛
վէ՛ին ըզ քեզ մայր անհարանացեալ։ հոգևո

ցանը խորան և առաքանատ. քանզի ծա
գեալ լոյսն ի հօրէ բնութեանց էիցն ան
տանելին պանրագրեցաւ ի քոռամ յանդ
վայնի. հոգևոր երդով ընդքեզ ամի շա
մեծացուցանեմք։ Դուռն փակեալ Ն.ղէ
զքեզ եղեկիել յառաջագոյն ծանոյց կոյս 44.2
անհարանատ. ընդ որ եմուտ անտէոն յի
ից բանն անմանրմին որ ի հօրէ և ելմար
մնով անխախտելի մնալով կուսութեդ.
հոգևոր եր. Ա երատիոխեալ ըզքեզ ի
յերկնային խորանն այսօր որդի ն.քո
մեծին. ուստի և դասք առաքելոյն և
խմնատանն սուրբ կուսանացն միանձայնե
ալ գովեին ըզքեզ մայր անհարանա
յեալ. հոգևոր։

Ո՛ր խոնարհեցար յերկնից ամենեկնելի՛դ ո
ի հօրէ որդի ատուծո՛ ծոյ. և առեր մար
մին ի սրբոյ կուսէ՝՝բ՝՝ն. հայցմամբ
ծաղողին լուսոյդ և մեղ ողորմեաց։
Ո՛ր մանուամբ քով կեցուցեր ըզմեզ.
և յարուցեալ համբարձար առ հայր ի
յերկի՛ ծնա. այսօր երկնաւոր զօրօք իջեր
ի փնխամեն մօր քոյ և կուսէ՝՝բ՝՝. հայց։
Ո՛ր յիմանալի խորանալդ բարձրացոյց
ըզքեզ մայր ատուծո՛ ծոյ. անձառելի

փառաւոր միածին որդի՝ Աստուած. առ նոսա միշտ
քարոզեցէք զայսոսիկ՝ զիսանս անհաճանց մերոց։

ԱՐ Ո՛ւրախ լեր մայր անհաճար լուսոյ սքանչելի
միածին՝. քանզի առ ի քէն ծագեաց մեզ
լոյս ի լուսոյ. և զխաւարն անգ ի՛տուր թեր
փարատեաց ի ցանկութիւն լուսաւորիչ իւրոյ։
Ո՛ւրախ լեր կոյս անարատ մայր անհարս
նայեալ. քանզի որ ի քէն ծընաւ որդին
միածին զայր ի՛ջեալ յերկնից այսօր վե
րացեալ ընդ քեզ զսքանչելի փառաւոր։
Ո՛ւրախ լեր հարսն երկնային կոյս անա
պական. քանզի երկնայինսոցն ընդ քեզ այս
օր ընկալեալ ի տանէին՝ ուրախութիւն,
ընդդուս և մեծ երգեցողք քեզ օրհ
նութիւն մայր ահա։

և տուն՝ աղ յերկրի Ի.Յ կարգեալ
ոչ անտանելիացն և յարկ՝ անուանեալ

Լուսոյ Աստուածայնոյ Սիրոյ Խոսէին.

Վերայ վիմի հաւատոյ շինեցեր զեկեղեցի քո նոր զեկեղեցի. զոր սա պահեսցի խաղաղութեան։ Որ շնորհեցեր ո զարմութեն իբանակարանին հրեշտակաց և մարդկանն քաւարան. տուր սրմա զանշարժ քո զխաղաղութիւն։ Խոտաձարի փառաց սրբեցուցեալ քոյ քեզ երգեն մանկունք. տուր տոցա զառատ քո զողորմութիւն։

Լուկայք ժողովուրդք իտանձարի փառաց քրիստոսի. տուք ամենեքեան օրհնութիւն ի բարձունս։ Դանդի թագաւորին քրիստոս պնծանիցես զոր սա աքանչելի փառաւ քեն ի բարձ։ տուք ամե։ Սոսա և զոր զրբ հրեշտակաց դանսանորեալ տանեն սա. տուք։ Նորահրաշ նաւակատիսն որ յերուսաղեմ. պայծառացեալ զգեցաց վայելչութիւն ցոր

ցան։ խաչ քո՛տր։ սատրա՛ծ հայրցին մերոց։
Այ դրշխոյ ընդ ա՛ջմէ սո՛ւրբ եկեղեցի։
յոսկէ հո՛ւռըն պրսակեա՛լ նըշանաւ խաչին
քոյ։ սատրա՛ծ։ Լու նորածնեա՛լք մի՛
կըրտուքբ՝ նբ՝ աւազանին։ այսօր տո
նե՛մք ուրախուքբ՝ նըշանաւ խաչին քոյ։ ա՛։

գ Ի՛զ տր՝ օրհնեցէ՛ծ՝ քա՛ ըզ՝ ծը՝ ա՛րարէ՛ք ըզ
նա յա՛ւի՛տեան։ Ի՛ անզի՝ քի՝ է՝ հարանա՛
ցեալ սո՛ւրբ եկեղեցի։ Երկնաւո՛ր փե՛
սային պըսակեալ ըզ սա խաչիւն։ Եյալ
և յահեա՛կ թռուցեա՛լ ըզ հեթանո՛սա ժա
ռանգելո՛ծ՝վ։ քա՛ ըզ։ Ի՛կայք ժողո
վո՛ւրդըք քնեան։ Երկրպագեսցո՛ք ա՛ծ
ային սո՛ւրբ նըշանին։ զեւ՛եռեա՛լք ընդ նըմին
ի՛սան և՝ ընդ նըմի՛ն թագաւորեա՛ծ՝լք։ քա։

ո Ի՛խորանն՝ քո՛ւմ սրբբուքբ՝ զո՛ր ընտրե
ցեր գա՛լստեա՛նմբ՝ դ քո՛ քա՛։ ի՛սան միաձայ
նեա՛լ ա՛ղաչեմք ըզ քեզ։ լու՛ր ձայնի՛ աղա
ղանաց մերոց ընկա՛լ և՝ կե՛ցո՛ ըզ մեզ։

Ընդ այն լուսնվ քո՛վ։ պա՛յծա՛ռ քանզար է
գա՛կըն լուսաւորեցեր զքո՛ նբ զի՛ կեղեցի։ ի։
Այսօր և հրեշտակք ուրախանան ընդ պայ
ծառուքբ՝ քոյ նբ եկեղեցւոյ։ ի՛սանա՛ի։

մ Ի՛տաճարն՝ սբ՝ բբուքբ՝ փառա՛ց քոց քրիս

զոր իսրկնէցՀ լուսաւորեցեր ՀԾայնին ծանՀ
մեմք. ի սմա ըզ քեզ անդադար բանրեալ
նեացուք։ Որ ըզխորՀուրդս փրկական
ՀԾգիտութեան. շնորՀեցեր մեզ ի ՀՀեռնոյն
քահանայապետին քոյ և վրկայի. նորին
աղաչեալ նՀք խընայեսցես ի մեզ։ Զ Հանապա
ցեալ ժողովուրդս ՀՀ երրորդութեանդ.
և պատրաստ ՀՀեռաստս ի խորանն փառաց քոյց.
պանՀեսցես անխրատՀ ի խաղաղութեանդ.

Վերկան քո տէր զօրութեանց Հանապատով կայն զկ
գնեցալ ի խորանի քումմ. եկայք ժողով մի
ՀՀրդք երկրպագեսցուք։ Ամ պատուա
կան ի խորանի քումմ Տիմնեցաւ այսօր.
եկայք։ Նամա մատուցանել Հրշմարիտ պան
տարագ և զենումն անապական. եկայք.

Լուսոյն Եպիփանեայ տօնին օրՀ.

Որ զանարատ բաժակս քո ի խաչին
տարածեցեր Քս ՀՀրծ. և Հրաշն
յաղթութեամբ ՀՀտուր մեզ. սոփանա
ըզ կեանս մեր պահեա։ Որ զաշխարՀա
կեցոյց բաժակատարածութիւնս խաչի քոյ
քրիստոս ՀՀրծ. գանազան զօրութեանն
ՀՀտուր մեզ. սոփանա։ Որ ըզ մեռեալն ի

Ճաշակմանէ փայտին յանցանացն. կենացն
փայտիւքն կենագործեցեալ. սովաւ։

✠ Որոյ խաչն օգնական հաւատացելոցն.
կանգնեցաւ ի լերկրի յաղթող թշնամւոյն. եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք։ Արարիչն ամ և քարձրացաւ ի խաչին և զմեռեալսն մեղօք փայտին Ճաշակմամբ. ի սմա նորոգեալ կենդանացոյց։ Ի միւսանգամ գալոցն ամ և որդւոյն. նոքա խաչն երևի և լուսաւորէ. զի նա է յոյս հանապատացելոցն։

զկ հ Այսօր պատուական խաչին քով ապրեցուցեալ զմարդն զմոլորեալս քոյ. որ է գաւազան զօրութեամբ և փայտ կենաց. ամենայն հայոցն մերոց։ Գանազի անմահացաքք կենացն փայտիւ ի Ճաշակմանէ մահաբերս պղտողոյն. որ կանգնեցաւ քառակերպն ի միջակին դիտելով ընդ հարաւ. ամենայն։ Ի՛ւ հանքարձար կամաւ ի խաչ քոյ քոյ տարածեցեալ զմարդուկս քոյ. ժողովել զմարդն զհեռացեալ ազգ մարդկանն առ քեզ ամենայն։ Ի զ ամենայն օրհնեցէք Աստուծոյ քարձր արարչին զի նա յաւիտեան։ Այսօր որդին միածին զանարատ քա

զոնէ կա իւր. տանրաձեռնց ի վերայ նոր
խանջի ն. առաւել։ Քանզի յաղթեաց
մահու հրզօր զօրութիւն. և կոչեաց զզ
տիեզերս ի փրկութիւն և ի կեանսն յաւի
տենից. առաւել։

Այլ և կոյս։ Աստուր։ Եւ հանդէ։ Յ
Քայտ կենաց որ փոխանակ մահացու ո
պրտղոյն զգ ՀՆ պրտղաբերեցեր. պարզ գ
պեալ պահեա զուխտս հաւատացելոց.
Եւ բանցաւ մեզ Հանապարհ ծառոյն կե
նաց. ի սրբութիւնս պահպանութեանէն
պարզս։ Եւ ազատեցեալ նախահայրն ի
Հաշանկմանէ պրտղոյն. և քեզ երկրպա
գեն ամենայն հաւատացեալք. պարզս։
Անուանեալ փայտ գիտութեան զի մեզ տ
ի կենացն հանեալ աւրտանքսեցոյց. որով
յանցեալս մայրն եւայ և պարտեաց զզ
նախահայրն։ Լոկ փայտ խաչի քոյ կեն
սատու գաւազանն զօրութեան կենաց
մարդկան և յոյս հաստատութեան. առաջ
նորդ եղև մեզ ի կեանսն յաւիտենից.
Լոտուր մեզ նշան յաղթող սբ զխաչ
քո. զի սոսկաւ մրտցուք ընդ նեղդուռն
անձկացեալ Հանապարհին. որոմ ցան

Դայեն

կայի՛ն երկրածինք որդի՛ք մարդկան։

գկ Յաղթող եւ զնոր ծրհնութեն միշտ իբար
ձունա երգեսցո՛ւք. թագաւո՛ր ամենեն. քի՛
հաւատացեալ ժողովուրդք։

Որ երկն ի լուսաւորել զընտրեալ սք զե
կեղեցի. եւ պըլ՝ սակեաց ս՛ք խաչին.
ընման ըզ փառս երգեսցո՛ւք։

Այսօր եւ մեք տօնեսցուք զնաւակատիս
ս՛ք խաչին. եւ փը՛ ակոՀին մատուցուք
փառք. եւ պատիւ յաւիտեան։

բկ Խաչի քոյ քո՛ երկիրպագանեմք եւ ըզ
թաղումն քո մեծացուցանեմք. եւ սք
զյարութիւնդ քո փառաւորեմք. եկայք
հաւատացեալք երկրըրպաշտեսցո՛ք քի՝ այ
մերոյ. վասն զի ելի՛ն ի ձեռըն խաչին
իւրոյ շնորհաց պարգեւս աշխարհի։

գկ Փառք սո՛ւրբ խաչին ամենայնի. սո՛ւրբ
սի՛օնի ամենայնի. սո՛ւրբ յարութեանն
ամենայնի։

Ընշանեցա՛ւ. ի՛ց մեզ։ Ի պըտղոյ ցորեն։
Փառք սո՛ւրբ խաչին։
Փա՛ռք եւ երկրը. զոր հոգաւոյն. ա՛յժ.
նի՛ց ամէն։
Փառք սո՛ւրբ խաչին ամենայնի։

Զ օրուն թիւն սուրբ խաչին քոյ քան դՁ որ կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի։ սա։ Խոստացեալ ըզ Ձզ մեզ յամ փոխարձութենէ։ Բանզի ի սմա բարձրացար ես ի սմա հեղեր ըզ պատուական նբ զարիւնդ։ սա։ Եւ ըզ քո միածանգամ ըզ գալուստդ նշանաւ խաչի քոյ ցուցեր անշխարհին։ սա։

Ի ստուգանեն ադամայ ի կենսագործ ի դրախտին։ խաբմամբ պատրանօք փայտին ծառոյն գիտութեան։ օձաձայնմբ պատրանօքն Հաճակեալ ի պղտղոյն։ Եւ եղև վայրաբնակել մնոյրաքաղաքն Երուսաղէմ։ Որոնեալք ի դրախտին ընծայեցին ըզ վայտ խաչին։ Եւ եկեալ կոստորիւր ի տեղւոջն կոտաւորեալն։ բարձրանայր ի դէտին տարբերեղէն վայտակերտն։ Ես բարութեանն պատճառեալ հապան անձանց մերոց։ Բանն անեղ համագոյ որ ընդ հօր Եւ նբ հոգւոյն։ Երևեալ էյերկրի պայծառացան արարածք։ Հըզծ ըլին կարողութեամբ ն ընզ մեզ վերաձգրեաց յորդէգրութեամբ շընորհս։

Բայսօր ընդ ամարս լուսաւորս երևեալ Հ

նըշան

նըշան տէրունական խաչին. քանզի նոքա
փանիլեմամբ տեսողացն ընթացեալք ի քան
զսքանչելն պատմէին. ըստ նըշանն քոռտը աչի
հայրցըն ը մերոց։ Յարեւելից փոյլեցաց
Հառագայթ աբ խաչին. արեգականաւ
Հառագայթիւք միաբան տեսանիւր իւրը
ըստըդ ժամուն. նըշան։ Պատուէն ցուցա
մեզ ծ՝ բ խաչըն փոքրիկ կան. զի յաղթեա
ցուք նոքա անօրէն թըշնամուն. կնիք
հաստատութեան ընկալեալք ի յանձին նը
մեր. ըստ նըշան։ Զ՝ ոտ ծ՝ օրհնեցէք
բանքեր արարքք ը՝զ նա յաւիտեան։
Պյսր նըշան ծ՝ բ խաչին ի յերկնից երև
եալ ենկայ՝ք նոր ժողովուրդք միաբանութ
թիւն. ը՝զ ոտ ը՝ օրհ։ Պյսօր ինչ գողգոթայ
ցոլանցեալ երևիւր տեսիլ ահաւոր ժողը
վոյն. քահանայ՝ք երգով. ը՝զ ոտ ը՝ օրհ։
Յերկնից երևեալ նըշանն յաղթութեան
այ՝ հյսծ՝ը. հեթանոսաց ծանգեաց ջոյն
ամրարմութեան։ Ի՝ և բանզմութիւն ժողովրդոյն.
տեսանէին այ՝ հյսծ՝ը ծ՝ բ ը՝զ խաչըն լու
սաւոր Հառագայթիւք զարդարեալ։
Ի՝նդ երևումն սըրբոյ խաչի՝ քոյ ք՝ս
այ՝ հյսծ՝ը. երդ՝մ մեծապէս ոգեւոր ապանծ ամբանեալ

յոյժ. Այլ զի զայդ՝ումն լուսոյ ամենայնի
ընչանի՞ քոյ. Հաւատացայ թէ։ զ տեսա
նիցես զ՝ուր բանզմութեան ժողովոյն։
Ամենայաղթ զօրութիւն խաչի՞ քոյ. Քս որ
ցուցաւ ի յօգնութիւն ընդդէմ թշնամւոյն.
պատերազմեալ զօրութեամբ քոյով։
Պատերազմն զօրութեամբ ընչ խաչ քո եմտուր
մեզ. Քս. և սոկաւ յաղթեսցուք անսրբին
թշնամւոյն։ Զան է զի ն յաղթութեամբ սրեալ
արեանմբ որդւոյն սոյ. և սոկաւ։ Զայ է ա՞
թոռ տուրուեան և իսկայ է բանզմեալ քս
որդին սոյ. և սոկաւ։ Զայ է սեղան սրբրբոն
թեամբ և ի՞նկայ է պատարագեալ քս գառն
սոյ. և սոկաւ։ Զայ է կարապետ յաւուր գա
լստեան փրկչի՞ն. և պրպայ կ պարծա
նաց հաւատացեալոց. և սոկաւ։

Լոնոն էրրորդի առաքն օրհ.

Բանչն կենդանարար որ եղև ի մեզ զ փրկ
կութիւն. սոկաւ ամենեքեան ի զ
քեզ բարի՞ ընդունեմք։

Զէ

Որ ի հօրէ լուսոյ լոյս Հաւատացայ թեան՝ ոլ
էրեկրի. և գանազան զօրութեամբ հաւա
տացելոց. սոկաւ ամեն։ Որ լուսափայլ

ծագմամբ

Տեսողմամբ հրաշափառութիւնս ի մեծ մարդ
ցուցաւ. ի յօգնութիւն ընդդէմ մեր Թշնամեաց
նամուծն. սոսկալաւ ամենի.

ԲԿ Ոչ յանթառ փա. Ոչ կանգնեա. Նա զօր.
ԶՃ Սրբութիւնն սրբոց ջնորհեցեր եկեղ
✠ ղեցւոյ նոր զ խաչ քո առ. քանզի հե
ղուսիւք ձըգմամբ անարատաց ձեռին քոյ
էստան. համահաւանքեարք առ քեզ զհամա
րեն սերոյ բանական՝ կենդանեաց.
ամրացեալ զ քեզ զ առ. պահպանեա զ
մեզ ընդ հովանեաւ խաչի քոյ սուրբ.
Տեսի՛ զ անձառելի խորհրդոյն զոր յա
ռաջագոյն ցուցաւ լուսածին նոր ենդ
ջանն. քանզի սերոյ ծոցեղէն հրա
նէութ պարուանակեր. ի մէջ պանծալի և
վայելուչ դրան խտին. ամրացեալ զ քեզ.
Երկնաչաւ՝ փ ցուցաւ սանդուխս իմանա
լի՝ Յանապարհ առնելով որդւոց մարդ
կան՝ ընդ դուռն կենաց մտին. քանզի
խորհրդեամբ ցուցաւ ըստանչելոյն յա
կօբայ. Երկնաւոր զօրացն էջք և ելք
ամրարան. ամրաց. Փայտ կենա՛ց զ սա հոգ
ևոր վերապոչեաց գերահրաշ ի՞ մատ
տուն. քանզի ամրարիչն արարածոց բարձ
ցաւաւ

ընացաւ ի սմա։ Եւ կոչահոն շինեալ անապատն
կան արեանն ըզ կոչածինքն։ Զբնակեցաւ ըզ
մեղս։ աղաչ։ Զառաջնոցն ըզ ցուցանեա սիւնա
տեսիլ փայլմամբ ժողովրդեանն ի՞սրայէլ
ելի։ գաւանասատ հերձմամբ ըզ լեռնայ
ցեալ ըզ կռատակու

մեռանեն հրամայեցէք. կարապետ առնելովն
զյաղթանակ ե՞թե ընչանն. աղաչէ
Հուլիսն չորեքշաբթին առաւ ի-ը առաքելն.

Լուսոյ հիմնադրութիւն առաւելն օրհ.

գ.ձ
ձը

Արարեալ լեր քեզ Աստուած. Խնդալ յոր. Ի՛նդ.
ուրանն սրտի. Գովեցէք. Ի՛արարեալ
Գուրծ է ի շաղաքեանն գիւտ և առաւ.

գ

Այսօր պայծառաւ և սիւն լուսոյ լուցեալ
ճաճանչին շնորհիւ ե՞թե եկեղեցի. Ի սմա
ըզ քեզ օրհնեմք ամբ հարցանն մերոց.
Հայրնաբրան արանց արդարոց. և ի սմա
շող ճաճ եղեն ի հօրէ լուսոյ ճաճագեալ.
ի սմա. Ցլուծող որոգրմութեան. ձեր տուեալ սրմա
զանշարժ քո զխաղաղութիւնդ. ի սմա.

գ

Ի՞զ ձեր օրհնեցէք և առաւել քանզի ա՛ր
ցէք ըզ նա յաւիտեան։ Ի՞նդ անմանրմնա
կան քանզմութեանն ըզ քո թագաւորն.
որ եկաւորի այսօր ի՞ե եկեղեցի. ամ
աղինը գովեցէք և առաւել քանզ.
Ա՛կայք հաւատացեալք ե՞թե երրորդու
թեան. յեկեղեցիս օրհնեցէք զ՞ամբ ար
ցէք տօնս ուրախութեամբ մինչ և յանկիւնը
սեղանոյ. և առաւել քանզ.

Որպէս ըստ պատկերի քումդ ընտրեցիր զ ո
ծեր. նորոգելով քեզ տանջարանացուցեր.
զնորոգեալս ի մէջն ըզ տանջահարեալ։ մա
հիմ մի՛ ոչ ընկալ քեզ ի բնակութիւն.
Որ չնորհեաս մեզ կենաց տո՛ւ օգ զկենդ
դանագլուր քոյ ծառայական կերպի. բերբ
լով ըզ բոլորից ըզ վերբերօղեալ։ մահիմ
մի՛ ողդ ի փառաւոր ներբողութեանդ.
Եթէ զորդի ծառայի՞ քոյ զոր ի հռոմայ
գահեցն վերապատուեցեր. ուր եդեն
ըզ վերն հաւատոհեալ։ մահիմ մի՛ յ
հիման ներ եկեղեցւոյ։ Որ ըզ վերջինըս
զայս հրաշալի զարդեցեր. քան զչափ բնակցո
թիւնս հիմնադիր եղեցեր. ըզ պանծալի և
ըզ փայլեալ ըզ փառաւոր տանս ահեղեալ։ մա
հիմ մի՛ յս վերջի նշանքն ըզ աւրաջի նն.
Որ զարդարեցեալ մեծ ծանպայծառ փառօք
ներ զկենդ ողեցեր. և լուսաձեմ բնակ կարան
կարդեալ խորան դասուց հրեշտակաց.
ըզ ըն մամ ամենայն արարածք օրհ
նեցէք. Որ ի նքնագոյ հրաշիւքն ըհիմնե
ցոյց իվերայ հիման ներ աւաղքերոցն.
և չնորհեալ քաւութիւն իսման. որդւոց
մարդեղեան վերադասիլ ընդ վերին զանազ
Թառանն.

թիւնն. ըստ ընդ։ Զի ամենակարօղ զօրութեամբ
թագաւոր իւրոյ անձամբ ելիցէ ի գամանս.
այլ առաւել ձեռնեաց զի մարդկան
և պարզեաց շնորհս անսպասելոյն ըստ գեղ
տրոյ պայծառ ամ՛ռանն զարդս. և զոլորեալ
արտակիցս յայ նմանութեան լուսոյն. ըստ նա։

Մկ Զ. յօր ուրախացեալ ցընծայն երկրն ի
գանձմուրթենէն. ի նանաւակատիս սոցա եկեղ
ցաւոյ. քանզի շնորհեցաւ մեզ քահանայա
պետս յաւիտենից. ի լուսաւորել զկնթուղ
ղինկն սբ զեկեղեցին. փա՛ռ ուրք գաղ
տեան քոյ տէր։ Զ. յօր սիւն լուսոյ հո
վանի եղև ըմբ՛զ ի բարձանց. քանզի
թանգաւորն երկնաւորն եկաւորի ի սբ
եկեղեցին. և զօ՛ ուրք հրեշտակաց ծա
ւանլեալ տօնեն ընդ մարդկան. փա՛ռ ուր
Զ. յօր քահանայապետ ճըշմարիտ ամ
սին օրինօ՛քն ապատուեալ. կանգնէ
ըզ քառանկիւն սեղան. խաչին. արժա
նապէս սպասարկեալ զաշխէ զմարմնոյ
և զարիւնն տան. մաքրանպէս մերձեցա
ցուք փրկեալքդ նո՛ր ժողովուրդք.
և հայցեցէք ի քէ զի շնորհեսցէ ըզ սա
մեր զ ընդ երկայն աւուրս։

Կանոն Վեցերորդ տասներորդ օրհ.

Սնապատումն կատարք անքննելի — բակ
խորհրդոյն ընդունարան ով
սուրբ քահանայութիւն. լիս՛ սա ձեթ
ուռնալթիւից յանրաթուելոց սրբութիւն ան
տեսաբար անհիւ պատուեան լիս՛ քեզ
երկրպագեմք յօգնութեն մեզ ժամա
նեա յելս և ի մուտս։ Ոչ յաղթելի՛ նը
շան անպարտելի զօրութեն ընդունարան
ով սուրբ քահանայութիւն. լիս՛ յահարկութի՛
ապրստամբիցն երևեցար. որք ի քէն ահիւ
սարսեալ դողան և անդընդանոյ կորբեն
էր լիս՛ն. քեզ երկ։ Յանանջագոյն տեսա
եալ ըզ քեզ մարգարէն զաքարիա. ան
տանակ ոսկի եօթնանջանեան լուսով պայ
ծառացեալ յերկրի ով սուրբ քահանայութիւն.
եկ՛ և ի վերայ քո տարածեալ անանիւթ
գոյին գիցացեալ ի մեր երնութիւն. և աղ
բերաց կողիւ մաքրեաց զաղտեղութիւն
ազգի մարդկայ լիս՛ն. քեզ երկ։

Ընդ երևումն քո ի թաղմանէ ով սուրբ ✠
քահանայութիւն. լիս՛ յահէ քումմէ կորեան
գունդքք զօրացն բանսարկուին և ընդ
յառնել սպատանուոյն զուարճացան հաւա
տացեալք

ասացեալ է՝ «Լաւ. քեզ երկ. Յիսուսի՞ եր
կինք և Յիսուսինըս մեզ անբարբառ քարի
խօս ով ն՝ զ քառաթեւ. ի՝ յանհաւորև
ի հրացայտ փայլմանէն կարապետ գուրվև
նախագուշակ գալ ելատեան որդւոյն ա՛ն
տուծոր է՝ «Ի. քեզ երկ. Յորժամ յանրևեն
ելից փայլիս անձառ լուսով լուսաւորես
զհաւատացեալսն. և դատապարտես զազ
գըն հրէից անհաւատից ով ն՝ զ քառա՛
թեւ. ե՝՝՝ և զի՞ս լուսաւորեա զզ խաւա՛
րեալըս մեզ՝ և դասակարգեա՛ ի դասս
մատենագրի յանձառ երկնից աստ
թեւ՝ է՝՝՝ դ. զի՝ անդադար օրհնաբանիս
և քո՞ են փա՛ռք յաւիտեան ամէն։

բկ Որ համադոյդ. Որ դատ։ Որ կենդա։
Նոյն չորոդանակին տան ի-ց տրօն.

գձ Ի՛. լսոր ցընծա՛ն դա՛սք հրեշտակաց ընդ
ձշ հաստատել զո Յիսուսի. ո՛՛՛վ լուսաճեղքն
խորան երկնայնման եկեղեցի՝ ն՝ զ. ուրախ
լե՛ սամ՝՝՝ր վեմ պատուական հովանի մեր
և յոյս։ Ուսարձաց՝ի՝ հարսն անարատ ընդ
քոշարկեալ վայելչապէս. զարդարեա՛՛՛ հան
դերձ փառաւք և ելեալ ընդ առաջ ե՛՛՛ր
նաւորը փեսային. ուրախ լե՛ սամ՝՝՝ր ա՛մ-

մեզ լաւագոյնն՝ այն փեսայն գայ առ քեզ։
Այսպէս նորոգեցաւ մեզ աւազան մկրտութեան։ յարգանս մարմնոյ հոգւոյն յղացեալ։ ծնանելով վերըստին զհաւատացեալս ի Քրիստոս։ որպէս լեալ է մարմնոյն անմայրն յառաջնոյն։ այն հարսն գայ առ քեզ։

Լոսնոն Էօթնէրորդի տասներորդ օրհ.

Անապատական ՝ի՛ զ ըզ խաչին օրհնեա՛ զ
ցուք։ որ եղև՛ առաջնորդ աւա
զանիս և յօրինեաց մեզ Հանապ
ատ՛՛՛

գիւանալիսմանն ամենն պատուական իւ ձեւ խա-
ջին. հերձանելով զոր ծովն կարմիր առաջ
նորդելով ժողովրդեանն սեամբ ամպոյ
ըլլոյն ամենեկնելի հրաշք. որ ձեւն։

Որ նըշանաւ ամենայաղթ խաչին քրիստոս. զամ հրձեր զդատապարտութիւն ազգի մարդկան։ Որ շնորհեցեր մեզ յաղթանակ ընդդիմամարտութեան։ վասն նեղ զզօրութիւնն։ Սոսվաւ զոր կեանսս մեր խաղաղացո միայն բարեգործութիւն. և փրկեա յամենայն փորձութիւնէ։

դձ հ Ոյսօր զենարը գառն աստուծոյ. վասն յանցանաց նոց նախատեղծին ի վերայ խաչին պատարագեալ հեղեր զարիւնդ ի փրկութիւն. օրհնեալ որ ելն ի ծոց հայրոյն ի մարդոց։ Ոյսօր ընդգիտութեան փայտին մատնոյ որով նախահայրն մահացաւ. ի զփրկանքդ քո նըշան փոխանակեալ կենաց փայտս մեզ շնորհեցեր. օրհ։ Ոյսօր ի զ նապարհ ծառոյն կենաց. զոր և քրօբէին պարոնանակեալ պահէին զգուշութիւն. սոսվաւ զոր ծոցեղէն նրբին բարձեալ բացեր զորդւոց արդամայ. օրհ։ Ի զոր օրհնեցէք բարձը

բանիցը արարեալ զ ընչ ի նաև յաւելեալսն։
Որ բաւեսցի՞ զ խաչեալն քրիստոս. եթէ
լոյծ ընչ կապեալն և զթշնամին անլոյծ
կապեաց կենարար խաչելեանն իւրով. բար։
Որ փոխանակ պըտղոյն մահաբեր ծա
ռոյն. կենաց պըտուղն որ իվերայ քա
ռաթեւին կերակրեաց զաշգս որդւոց
մարդկան. բար։ Որ ընչ գերը պատրեալսցն
կորաւծնէին լրեաց. հրամիտս վերտակօքն
ի տիգ ախաց կողէն բըղխեալ զոր արբոյց
տիեզերաց. բար։

Ով քառաթեւ լուսածին գերապանծնիշ
կառուցող կենացն ամենից. մի շտ բաղկա
տարած առ քեզ էն։ Թառաւկուսի ազանց
հովանի և ապահաստան իյեսս և իմոնուս փրբ
կուեալ իյայսոցս և պարիսպ ամրութեան։
Որոշեալ ընչ գայուեալ կնիք ի դէմս ամենից.
դու և յաճախելոնսն կատարիս խորհուրդ
յորմէ արեգակնային փայլեն Հառագայթք
Ով պանհապան որ ծաղեցար յերդեմանց.
ընչան յաղթուեալ ընդդէմ աներևոյթ
թըշնամւոյն։ Դու փակեալոյ դրախտին բա
ցող և առաջնորդ աւազակին. որ զբոցեղէն
սուրբն կապտեալ զ անեղին հրամանաւ։

գկ
ո

ա

Դև

Բռնեցնենք զանոնք ըստորայիս նքս ամ ի միւսան
գամ քոյ գայլըստեանն. և յանէծ ըզզուար
ճանա՛ն դանք անմարմնոցն առէր ցս։

Լուսնոն ոսկեբերան առաքելոյ օրհ.

Զ՝ Ծագեցեր մեզ լոյս մեծ ընդ
նըշան յաղթութեան խաչի՞ քոյ թա՛
գաւորը յաւիտեանից. և ետուր պա՛
ղատ ամրութեան հանապատացեալոց քոց անշ
տարակ հըզօր յերեսաւ՛ց թըշնամւոյն.
աղաչեմք ընդ քեզ տէր զայ հպանեա՛ ընդ
մեզ ընդ հովանեաւ խաչի՞ քոյ սո՛ւրբ։
Սա պըսակ զարդարեալ ի շնորհաց խմա՛
նալի՞ լո՛ւսոյն. և ետեալ ի գլուխս մեզ՝՝ ։
ցեալոյն. վայելուչ երանգօք ներկեալ ա՛
ռեամբ և ջրոով. ի տիգաւորց կորէդ զոր
ի զինաւորէ՛ն ընկալար. աղաչեմք ընդ։
Որ զանդունդս մեղաց ծո՛վուն սրվա
ռաժա՛նեցեր. և զբնանաւորսն ծածկե
ցեր խորհրդքն յաւիտե՛նական հրով.
հաներ ընդ ժողովրդաս քո ի բնակու
թիւն երկնից անկեալ զօրացն. աղաչեմք։
Ձ ողաբարձ նըպատակ օրինակեալ քառա
թեւ սա՛ւրբ խաչին. ձեւացուցանէր մո՛սէս
խորայէլ

իսրայէլեան բանակին զոհ ձի՞ն պըղընձի։
ապրեցուցանել զվիրաւորեալսն ի խածած
նօղ սոխնոց թունից։ աղաչեմք։

Օ կենդանագիր անարատ ծընողի՞ քոյ
արկանեմք առաջի անուխակալ տէրոնս
թեաւ՞նը՛դ քոյ։ յուրժամ գան փառօքք
հօր դատել զոգ թըշնամին խա՞չի՞ քոյ։
ներեա յանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ
մօր քոյ և կուսի։ աղաւ։

Յսօր Երուսաղեմ մեծի Հաւատ գհ
գահ՞աւոյթի։ ընշանի՞ ան աստուծոյ
մերոյ փա՞ռք։ ի նաւակատիսն որ
յերուսաղէ՞մ։ ժողովուրդք բարեբանելով
ընդ քրիստոս առ ամենակալ ներցէ՞ք որ
խուրթեա։ Զոր նզի ընշոմար՞ այք կենն
սատու ն՝ը խաղ՞աւոյ՞ էին։ արե գանկնակերպ
փայլըմամ մբըն ըթա փա՞ ամենակալ ցի՞կ ը
լուսոնքն։ ի յարևելից յայտըն՞եալ։ ժողո։
Յերկընիմար՞ց ցոր լայ մանցեալ։ ահեղ
և նորանքանչ հրաշի՞ք ցուցաւ առ ն՝ը գողգ
գոր՞աւոյթայ։ ընշանըն տէրունական։ ժո՞
Բրիստոս անստուած։ որ առաւել քան զ դկ
զարեգանկն ը՛զ ընշանքո յաղթող հրաձէ՞ հ
ցուցեր գեՕ ի վերոյ սըրբոյն գողգոթայ։
վՀ

վանն որոյ ըզ քեզ բարեբանեմք ամենայն
հայրցն մերոց։ Բանզի պայծառ է նա
փրկական խաչ քո՝ տէր։ զարդարեալ ի
լուսոյ յերկնից ցոլացեալ երևիւր յերու
սաղէմ։ վանն։ Ն՝ւ թոցաձաձանէ փայլ
մամբ ամրեգակնայինցն յաղթէր ձառա
գայթից։ Եւ ի՝ յա՛՝՝՝ հէ՝ն բընակք եւ եկեղք
հեռուեալք ի քաւարանն ի մաղթանս։ վն։

Գ Զ՝ տէր օրհնեցէք։ եւ՝՝՝ բարձր արարէք
ըզ նա յաւիտեան։ Որ զահաւոր խորհ
հուրդ միւսանգամ գայլ ըստեանն ի՝ երոյ
քս։ տրպաւորեանց այսր փայլմամբ ոչ
խաչին որով երկիրս պանծացաւ։ եւ՝՝՝ բան
Որ ահաւոր ձևով ցուցաւ ցընծացաւ
երուսաղէմ։ և զարհուրեալ դողային դասք
սանդարամետեանցն։ եւ՝՝՝ բան։

Ի՝ յսօրնըշան յաղթօղ երևեալ ի՝ երկրի
պայծառանցոյց ըզ տիեզերս։ զէ՝՝՝ն յաղ
թութեամբ ետուր ըզ խաչ քո՝ տէր։ ապրեցու
ցանէ ըզ մեզ ի պատրանաց թշնամւոյն։
Փայտ կենաց կանգնեալ ի մէջ տիեզերաց
յոյս է ապաւէն ազգի մարդկան։ սա՝՝՝
պահեսցէ ըզ մեզ յամ վրտանկից մերոց։
ամենայն։ Յաղթօղ զօրութեամբ խաչին քոյ
պահեա

պահեա՛ զմեզ Յիսուս ամ՛ն որ տարածեցեր զմ-
ձեռն՝ քո ինման։ Եւ լուծե՛ր զկնիք դա-
տապարտութեանցմանց մերոց։ ապրե։
Լաւ՝ էր քոյ Յիսուս երկրպագեն արարածք
ամ՛ն որ ի փրկութի՞ մեզ կանգնեցան։
սա՛ եղի՛ցի մեզ պահապան յաղթող։
ապրեցուցանել զմեզ ի պատրանաց բա՛ն
տարկուին։ Ո՞սմա բարձրացար բարձողդ
անիծեց։ որ փառաւորեա՛ղդ ե՞ս ընդ հօր։
ժողովե՛լ զմ հեռացեալսն կենաբեր
փայտիւն։ ապրե։ Ո՞վաւ լուսաւորեցան
արարածք ամ՛ն։ սմա՛ սպասէին արգելեալքն
ի մեղսանէր բանտին որ աղատեաց զմ
մեզ ի պատրանաց բա՛ն։

Պա՛տուական՝ պահէրն յանեղանչէ՞ն դրախտի՛ն զմ
կե՛նաց։ քրօ՛բէական՝ հոյլքն բո՛ ցեղէն սրօ՛բէրի՛ք։ ա՛յսօր արտաքինալեալ
ցուցար յերկրի ամ՛ն ազարդ փայտ կենաց
և՝ փրկո՛ւթեա։ զքեզ՝ երկնեան մանկո՛ւնքն
ն՝ք եկեղե՛ցւոյ։ Ա՛ն բեկեալ՝ ծառոյն
վերանբերեալ խոց յողջամէ՛ղս փոխան
նակ ի՞ սահկայ։ այլ ի՞ վերա՛ յ քոյ
զենաւ դառն անարատ։ ի՞ հաշտութի՛ւն

հօր և ի քահանայ լըլլ մեղըն մեր։ զքեզ օրհ-
ղնեալ ածանըք պօղոսեան։ դաւանեալ ըզ-
քեզ ածային քանին՝ տեղի՝ և զենարան։
քանզի քերովբէ ապրեցաք ի խաչանօղ և
յանմարմին դայլանէ։ և ի վերայ քոյ
հեղեալ շինիք անապական արեանն ըզ կո-
ղանէն ջընջեաց ըզ մեղս։ զքեզ։

Աղաչեմք զքեզ Սուրբ զխաչ քո շնորհեցեր զմեզ ի եկեղեցւոյ
քում սրբոյ։ որ ի վերայ դատապարտեալ պարտե-
ցար թըշնամին։ Սիրով և պանհպանեա ըզ-
ժողովուրդս քո քրիստոս։ որ ի վերկ ընդպատգեր մեք
քեզ ընդ հօր և հոգւոյն։ Զքեզ ապաւինիմք
քրիստոս։ որ գալոցդ ես խաչիւ։ որպէս զի փրկ-
ես ցեսս ըզմեզ յանմաւանութեան

Կանոն վարագոյ սրբոյ խաչին օրհ։

ակ

Ընչանաւ ամենայն ղթ խաչիւ ընդ-
քով քրիստոս։ պանհպանեա ըզ մեզ մարդա-
սէր յանեարևոյթ թըշնամւոյն։ զի
ղբ

դեռ միայն ես թագաւոր փառաց օրհնեալ
յանեղեռեան։ Որ ի վերայ սորա տարածեր
ցեր զանարատ բաղուկս քո։ և հեղեր զա-
րիւնդ ի փրկութիւն տիեզերաց։ զի դու
միայն ես։ Ի միւսանգամ քոյ գալոցն ստեանցն

յերևիլ

յերևիլ ՝ի՞ նըշանիս. արժանի՞ արա ըզ
ծառայս քո վերըստին նորոգմանն. զի՛ դու
Լսայ քո եղիցի մեզ ապաւէն բոցանիշ ✠
փայլմամբն իւրով. խորտակեաց ըզ թըշ-
նամի՞ն և ելոյծ ըզ դատակնիքս. անուա
նեալ փայտըն կենաց ի փըրկութեն տիեզ
երաց։ ¶ Երաւեալ ցընծան երկի՞նք և
երկիրս ուրախանայ. ընդ յայտնել սըր
բոյ խաչին սեռակնաձև քառաթեւին. որ
զանշխարհըս լուսաւորեաց՝ արեգակնա
կերպ Յարութեամբ։ Ցընծացա՛ւ երու
սաղէ՛մ. բերկրեցան հաւատացեալք. նո՛
ր սահրաշ զարդարեցան. քանզի տեսին՝ զյաղ
թօղ նըշանն. արարածք ամենայնք՝ ի
լուսոյն պայծառացան։

Ո՛ր ըզ լոյս անձառելի՝ պծութեամբդ դ
քոյ քրիստոս. ի վերայ խաչին ծագեր հ
ցեր այսօր ի լեառնէն վարագայ. օրհնեալ
որ աստուա՛ծ հայ՝ ցըն մեր։

Ո՛ր զահաւոր և զմիւսանգամ քոյ գալըստ
եա՛ն երևումն. ծանուցեր այսօր նըշանաւ
խաչի՝ քոյ Յարութեամբ՝ վ յերկրի. օրհ։

Ո՛ր ետուր նըշան երկիւղածաց և զէ՞ն ընդ
դէ՛մ թըշնամւոյն. պա՛հպանեա՛ սո՛վամբ

զ սրբոյն. օրհնեալ։ Զ՝որ ոչ օրհնեցեք.
բանիցը ամրարեք զի նա յանուիտեան։
Որ զարդարեացն այսօր զի նշխան խաչին.
երկնային լուսով պայծառաք զանրեգական
զի ոչ։ Որ յայտնեացն այսօր զի փրկական
նշխան հրեշտակացն ի զմամբ ի լեառնն
վարագայ. զի ոչ։ Նկայք փրկեալք կե
նարար խաչիւն. քրիստոսի փրկչին մե
ղոյ. ի սմա երկրպագելով. զի ոչ։

ա Որոյ լուսոյ մարիամ ոչ կոյս. որ զի
լոյսն առ ի հօրէ ծընաւ մարմնով. և
եղեր ամրեալք անրեգականն արդարութեն.
հոգևորը երգով զի քեզ սրբոյ հրեշ
տակ ծառայութեանեմք։

Բ Երրորդէից գերագոյն էին. աթոռ. և
ծառ կենաց անմահական պտղոյն. տա
պանակ կուսակի բանին և սանփորը ոսկի երկ
նային մանանային. հոգևորը երգով զի։
Բ և բաց սրբոյ էապիակ դուռն դրախ
տին. և քեզ տրեաւ մեզ փայտն անմահու
թեն. զոր ինամ զենեալն անմահ այսօր
յերկնից լուսաւորեաց՝. հոգևորը։

գձ
ո Բեզ քի կաթուղիկէ եկեղեցւոյ ընտրեալ
հողի.

հողին. զյաղթանկան զպատուական զաճ
ընկալ ՝ի նըշանս. մատուցանեմք զօրհ
նեարգութիւն միշտ ի բարձունս։
Այս կամաւ քո քրիստոս և թանաք ամենա
զօր ՝ի հոգւոյն. և դասուք հրեշտակաց
թռուցեալ ի կաւորի. ի լեառնն վարա
գայ ի ընակիլ ի նմա։
Ո՛կայք ժողովուրդք երկրպագեացուք
աճային ՝ի նըշանիս. համբարձէք միա
բան զձեռս ձեր ի սրբութիւն. և զ
ընակեալն ի օմա միշտ փառաւորեսցուք։
Հրաշափառ տեսութիւն ի կաթուղիկէ տ
եկեղեցւոջ տեսանի. գործարան մահու
մնհուամբ առիթ գոլ կենաց. և մնհա
ցուցիչ նախատեղծին մահուամբ գոլ
ընդհօղ յարութեան։
Պարգև գերագոյն պարգևի այսօր հա
ւատացելոց. և մնհացուն ի կենաց առնու
իւր զորս վերելեալ և թռուցեալ վերա
գայ ի ընակիլ ի տեղւոջն սրբութեան։
Ո՛կայք ժողովուրդք ընդ հոգեղինացն
սպասաւորեսցուք. երկրպագեսցուք աճ
ային ՝ի նըշանիս. փառաւորեսցուք զ
հրաշագործ պարգևաց սուրհն։

ամ
ՂԳ

Զրաշակերտ և զօրեղ փայտ խաչի՛ քոյ
ք՛ս. գանձանազան զօրութե՛ն իւրերկրի
երևեալ. Եկայք ժողովուրդք երկրի
պաշտեսցուք։ Որ հրեշտեցն ծածկեալ
զանթափաքշելի՛ ըզ գանձն. փափաքմամբ
թագուհւոյն փայտ կենաց յայտնեցաւ.
Եկայք։ Սա.է զէն յաղթութե՛ հաւա
տացելոց. ախոյեան և կնիք յաղթող ընդ
դէմ թշնամւոյն. Եկայք։

✠ Ընտանեալ երևումն երևեալ դըշխոյին.
նշաւորով յատենի յեղէմ. խընդրէր ըզպա
տուական փայտ խաչին. յոր ըզ մեծիայն
բանեցին։ Մեծասայտ հրամանաւն ժո
ղովեալ հրէից. ցուցանելով նըմա ըզպատ
ուական փայտ խաչին. յոր եբեալ զարքայ
ցաւ արարին՝ արարածոց։ Ընդ յայտնիլ
սրբոյ խաչին ի տեղւոջն սրբութե՛.
քանի՛ մանաւանդ անուշահոտ խընկոց. և լրցան
տիեզերքք մեծապէս պայծառեաց։

✠ Որ ըզ նախնւոյն աւրհնմամ հայր
նաց ընորհեցեր. և ետուր յաղթութիւն
մնայցուս բընութեան։ Քանի՝ զանիդ հօր

երկրպագեսցուք։ Որ զանձնառ լուսոյդ
բարձողն ծածկելովն հրէշտէցն. իյերկրէ
ծագեցեր զերկնային ճառագայթ. ի սմա։
Որ ահաւոր հրաշիւք ցուցեր ըզ նըշան
խաչի քոյ. յայտնելովն աշխարհիս այրուութիւն
պատանեւոյն. ի սմա։

Որ փափագելի տեսլեամբ եկեալ լիքաղաքն
Եղեմաճծասէր դըշխոյն. խընդրէր ըզ փայտ
խաչին. որ բարձեալ մարմնով յինքեան
զաչըծ հանրցըն մերոց։ Որմէ զարհուրեալ
դողային դասք բանզմուեր հրէշտէցն իյաչէ
թագուհւոյն. ազդմամբ ոչ հոգւոյն ցու
ցաւ պատուական փայտ խաչին. որ Աստի
բուրելով խընկոց անուշահոտութեն ի տեղ
ւոջըն սըրբութեան. ցընծացաւ եղէ մընդ
յայտնիլ սըրբոյ խաչին ի տեղւոջըն գող
գոթայ. որ։ Ըզ որ օրհընեմ ցէ՛ք. և
բարձր արարէ՛ք ըզ ըն՝ նա յաւիտեան։
Այսօր նըշան ոչ խաչին իյերմ՛ կրէ
երեւ՛ւեալ. օրհ։ Այսօր ընդդէմ թըշնամ
ւոյն զէն անպարտե՛ի ցուցա՛ւմն զ. օրը
Գրանելի ծածասէր ոչ դըշխոյն. և
կեա՛ լիքաղաքն երուսաղէմ. խընդրեր
զ փըրկական ծագումըն մեծի փա՛յլ
մանն։

մանն. Եւ քարոզէր նոցա զմորենին վա-
ռեալ որ ոչ այրիւր. մեծացուցանելոյ վ
ըզ ծընեալսն ի կոյսէ ս։ Եւ խոշտան
կեալ ըզ դասսն հրէից ի նոցն. խոստովա-
նիր եր յուդա. եկեալ ի տեղին գողգո-
թայ հաւատ տուվ. Եւ քարոզէր նոցա զդու-
ռն ընդ որ եմուտ քան զանն ար ընդ. մեծաւ Եւ
համբարձեալ ըզ ձայնն յուդա ի. խընդ-
ալով ի տնէ ըզ տենչալին ամցուն նոր ըզ
խաչն. Եւ հաւատով գոչէր եկայք երկը
պագեսցուք ածայի ն ա՛ բ ն ը շ ա ն ի ս. մեծաւ
Յսօր խընդրի պատուական փայտ խաչին
աւանդեալն ի գողգոթայ. ի ձեռն ա՛ծա
սէր դըշխոյին. երկայք հաւատացեալք երկ
ըպագեսցուք ածայի ն ա՛ բ ն ը շ ա ն ի ս։ Յսօր
ընծայէ գողգոթայ ըզ ծածկեալն ի յերկ
րի. վերաբերեալ անուշահոտ խընկովք. ի
ձեռն երանելւոյն յուդայի երկ։ Յսօր ի ձե
ռն փրկականն որ խաչին կենագործի պա
տանին մեռեալ. Եւ ողբայ սատանայ զկործա
նումն իւր. ի՞սկ մեք քի հաւատացեալք. երկ
պաւինեցաք ի խաչ քո արարիչ յաւ
տենից. որ ետուր մեզ պահապան յաղ
թող ընդ դէմ թշնամւոյն. աղաչեմք զ
վաս

վաւ փրկիչ պահպանեսի զանձինս մեր։
Դարձրեալ թագաւոր որ վասն մեր եղեր ի
խաչ. և բարձեր սովաւ զյանցանս նախա
տեղծին ադամայ։ ասէաց։ Դրուխ ած Հա
ւատոյ և փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ.
զոր տեսեալ այսուհն ալըղծոյ կործանեցաւ
անկանգնելն։ ասէաց։ Դոռղացաւ թըշնա
մին ընդ յայտնիլ սըրբոյ խաչին։ և ի յանհե
պատացն որա կործանեցաւ յանդունդս երկ
ին։ ասէաց։ Ո՞րկինըք ցընծային և երկիրս
ուրախանայր։ քանզի փրկիչ ցուցաւ ած
խաչն և լուսաւորս տիեզերաց։ ասէաց։

Կանոն ոգբոյ Աստուածածնի։

Ո՞ր զանծային զօրութենիդ քո ծա՛ակ
նուցեր Հոգիդ Աստուածարիտ։ քաջ
խելով իշխանաբար ըզ պարդևսն ընդ
քո։ տեսանողաց մարգարէիցն իսկ ըզբան
նէ։ բարեխօսութեամբ սոցա խընայեա՛ մեզ։
Ո՞ր մաքրեցեր ընակարան անծուութենիդ
քոյ ած ըզ մարգարէն։ և աղբերաբար
հեղեր յանձինսն նոցա։ զանապական և
զերկնային շնորհաց քոց ըստղխուսն։ բա՛։
Ո՞ր յայտնեցեր ըզ ծածկեալ խորհուրդ

քոյոց սիրելոցդ. և անՀաւէլեաց անպատգայիցդ
պատմողս արարածը տնօրէնութեանդ քոմ
էակցի բանիւդ ամատուծոյ. բաւ։

※※ Ո՞ր առաքեցեալը նախընթացդ քոմ գալոյ
տեսանդ ե՞ր ըզ մարգարէսն. աւետարանել
տիեզերացդ զի՞ ջուրն քո ի Հայրանկանն ծո
ցոյ ի փրկութիւն հեթանոսացդ. բարեխօ
սութիւն սոցա ք՚ս խընայեա՛ ի՞ մեզ։

Ո՞ր խոնարհեցայը յանպատուամ փառաց որ
դի ամատուծոյ. և ի կիր ի կատարումն մար
գարէիցն նախաձայն քարոզութեանցն ան
Հաւ խորհրդոյ. բար։ Ո՞ր լուծեր կի
նարար մինհուամբ քո ամ զերկունրս մա
հու. ի ջանելով ի դըժոխս վերածեր
ընդ քեզ զՀոգիս արդարոց մարգարէից
ի լոյն անրատուեր. բար։

դ.ձ Ո՞ր ընդ հողեղէն բնութեամ մերոյ խառ
Հ նեցեր ըզ բանականն Հոգիս. ունիլ զօրու
թեամ ընդունելոյ զանծայիսն և զՀոգևորս ըզ
ընորհս ի ջնջալ ի վերուստ. օրհնեալ ամ
ենայն հայրցըն ըմերոց։ Ո՞ր ընորհեցեր
մաքուր Հոգւոց իսրայելի զՀոգի մարգա
րէութեան. որոյ ծանուցեր յառաջագոյն
բանմատակարարիկ օրինակօք զանՀաւելի խորհուրդ

հուրդ քոյ մարգեղութեան։ օրհնեալ է ու
Որ զանազգ գոյիդ լինելութեան իբրև զեր
ղեալ տեսանէ ինն յառաջնորդական մի
տիս նոցա տիպաւորեալ հոգիդ ըզ կերպ
պարան իրին գերագոյն հրաշիւք ի վերք
քան ըզ բան։ օրհնեալ։ Զ՝ զ՝ է՝ զ՝ օրհնեմ գ
ցեք։ բարձր արարէք ըզ նայաւիտեան։
Ո՝նդ աւետաւորան յառաջագոյն փ՝ ի՝ ոկու
թեան մերոյ։ ծա՝ փս հաւրէք եկեղեցիք հե
թանոսաց։ աղաղակելով ըզ՝ զ՝ օրհնեմ։
Ո՝նդ տեսանողաց մարգարէից հինն ի՝ա
ռայելն քա՝ հա՝ նայք նորոյ ուխտ՝ ի՝ ա ընպա
սաւորք։ ըզ՝ զ՝ օրհնեմ։

Ո՝ր աւետաւոր քուսմգա՝ ընտեանդ առա՝ ո
քեցեր յաշխարհ ըզ՝ ն՝ ք մարգարէն։ և՝
եկեալ խո՝ նարհութեամբ նոր օրինաք զթերի՝ ն
ըցեր ի գիրս օրինաց և՝ մարգարէից։ բա՝
րեխօսութեամբ ստացա՝ ք ըրի՝ ատո՝ ս տղերամեամբ։
Ո՝ր կոչեցեր մարգարէ՝ ք յառաջագոյն
ըզ հեթանոսաց քեզնոր ժողովուրդ։ և՝ ըզ
դուստրը սիոնի զեկեղեցի հեթանոսաց։
հարսն սիրելի՝ անմահ փեսային։ բարե։
Ո՝ր ըզ փառս տաճարին զոր շի՝ նեցեր չի
նողդ էիր ի՝ վերայ վեմ։ բարձրացագոյն

քան զառաջինն. Եւ գերեալսն զերդ վայելչու
թիւն տեսանն՝ զքեզ ծանուցին իմաստիւք
հոգւոյն. բարե։

Ի այսր ժողովուրդք որք ի հեթանոսաց,
հրաւիրեալք յառաջագոյն մարգարէի ծիւ
գաւ առ ածն աբրահամու յերկրորդ պա
թիւ՝՝՝ն. օրհնեցէք զի՝ զերկի՝ն ընդ
երկնաւորացն։ Ի այսր որդիք դ՝ստեր վե
րին սիոնի. շի՝նեալք իվր հիմանն առաքե
լոց եւ մարգարէի ծց. որք եւ ընդ զառա
տաբուզիս վերտակ հոգւոյն իյաղբերեալն
իսրայելի. յեկեղեցիս սրբոյ՝՝՝ց. օրհնե
ցէք ըզտր յորհնութիւնս։ Ի այսր վե
րին զորացըն հաստատեալք. դասք նա
հապետաց եւ մարգարէի ծց. երգեն զայ
զերգս հոգեւո՝՝՝մ՝՝՝ս. իյիշատակի սոցա
երգեսցք եւ մեք զի փառս ի բարձունս։

դկ մկ Ի այսր ցընծայ զուարճացեալ եկեղեցի
հեթանոսաց. տօնելով զյիշատակ մեծի
նահապետին եւ հօրըն հաւատոց աբրահա
մու. օրհնեցէք մանկունք սիոնի զհայրն
լուսոյ անսլսելի։ Ի այսր նոր իսրայէլ կո
չեցեալ մարգարէիւքն առ ածն. տօնեա
ցընծութիւն ըզտօն հոսլուացն ի՝ի՝ն առաջ
նոյ.

նոյ. գովեցէք զամենայն գլուխ անկեանցն երկրաց որ
ամենայն յարմարութեամբ։ Այսօր ի գլուխս լե-
ռանց տուն ամենայն հաստատեալ. որ և յաւէտ
ոստ ոգիս յամպոց հոգւոյն ամենաբուղխ անուա-
տահոս անձրևաւորք. բարեբանեա զաղբիւրսն
կենաց զարբուցանողսն. ծարաւեցայ։

Գ. ՅԵՐԿՆԱՅԻՆ ՀՈԳՈՅ ԱՂԲՈՅ ՄՈՒԳՈՒԷՆՅ։

Ի յերկնային՝ զի՞նաւորութեամբ ցոդ ան- աձ
դադար ձայնիւ. երեք սբ՛ սբ՛ սբ՛ սաղ-
օրհնեցուք՝ փառաբանիս. հաճ-
ցըն մեզ՝ ամենայն օրհնեալ ես յանիտեան։ ղե.
Ո՛ր չնորհեցեր մարգարէին. սաւետարան
նել զ՝ կենաւորն տնօրէնութեամբ. քո՛ ի
նոր կուսէն. հաճցըն մեզ։ Ո՛ր պարգևաբեր
նոր հոգւոյդ վերափոխեցեր զ՝ սիրելի սբն
քո՛ յերկնային խորանան. հաճցըն մեզ։
Ո՛զ ամ օրհնեցէք. և բարձր արարէք զ՝ ան- գ
յանիտեան։ Ի կեղեցիք հեթանոսաց կոչ-
ցեալք ի՞ք՝ յաղբերացն լեր. օրհնեցէք
զ՝ ամ և բա։ Թանհանայք և պաշտօնեայք
ընդ վերին զբաւարութանն հոգևոր հընչ
մամբ երգով գովեցէք զ՝ ամ. և բա։
Ո՛ զ ծածկեալ խորհուրդ կենաց տնօ- ո
ինութեամբ ընդ քոյ ք՝ս. ընդ հանուր ազգ
մարդկան

մարդկան յայտնեցեր մարգարէութիւք. ըստ
ծագումն լուսոյ արեգականդ արդա-
րութեան։ Որք ուսուցին իշի երկրպա-
գելքոմամ տերութեանդ. և յայտնի քարոզե-
ցին ըստ փրկութեան հեթանոսաց. եթէ
գայ Մեսիայ թագաւոր իսրայէլի։
Որք տաճարի ներմանութեան ցուցին զոր
գանն սբ կուսին. ուստի տրեալ եղև
մեզ հաց կենաց անմահութեան. զոր օրհնեն
անդադար երկնայինքն զինուորութիւնքն.
Արդս առեալ մարգարէիցն հրաշալի ձայ-
նիւ անդադար օրհնաբանեն ըստ մարմնա-
ցեալն ի սբ կուսէն. որ երևեցաւ մեզ ի փրկ-
կութիւն։ Օնեղութիւն և զբարբանս յանձն
առին կամաւորապէս. ժուժկալեալ համ
բերեցին վասն անուանն տն. որ։ Ներկիր
քարոզեցին յաշխարհի ըստ Հրշմարիտ մար
գեղութեան մարմնացելոյն ի սբ կուսէն. որ։
Առաքելոյթ անձառ լուսոյ անքննելի
տերութեան. յարաջնագոյն հրաշացուցեր
զանեսողութեան մարգարէիցն. ի Ջանելոյ վ ի
սորինս ճծայինն տնօրէնութիւն։
Որք ըստ տաճարի հաւատոյ հինգեցուցին
շնորհօք սբ հոգւոյն. յորս ի վուտ բանն ճշ
եօթն

եօթնարփեան Հառանգաւոր թիւք. ինչանե.
Դ՛րևեցաւ յաշխարհի Հրշմարիտ մարդե
ղութիւն զոր քարոզեցին մեզ հրաւիրողքն
Հանապազ հօր և հոգւոյն. լուսաւորելով
զզ տիեզերս ածային տնօրէնութիւն։

Որ զյառաջագոյն ընտրեալսն առաքեցեր դ.ձ
յաշխարհս ի՛ք զմարգարէսն. աւետարանել մկ
զզ քո գալուստդ անթարգմանելի տնօրէն
ութիւն սրբոյ շընորհեա հաստատուն եկեղեց
ւոյ քումմ սրբոյդ։ Որոց ետուր իշխանութիւն
բացատրել զինչուամբն քո յաշխարհ. առատա
նօր կատարեցեր զմարգարէսն զզ տեսուն։
սրբոյ։ Որ ընդ մահ գերի առեալ մահուամբ
զզ մահ կոխեցեր. արձակելով զերամբս մաք
գարէսն յանրստուեր քո հանգիստս. սրբ։

Լուսոյ արբոյ ներգմանչութեան։

Որք զարդարեցին տնօրինաբար զին ամկ
մասուս անեղին. հաստատելով յերկ
ին զզ գիր կենդանի հովուել զզ ղզ
հօտ նորոյ խարսիրելի. երգով քաղցրութեամբ
հընչմամբ զանծ օրհնեսցուք։ Որք զերկրա
ւորս մեծութեամբ փառաց խաւարս կոչեցին. ա
պաւինելով ի յոյս անմահ փեսային անհան
բանին

բանի՞ն արժանի եղեն։ Երդ։ Որք զօրու-
թեա՞ հօր իմաստութե՞ էին անեղին։ Հան-
տաւեցին զաթոռ սրբոյն Գրիգորի Թարգ-
մանութե՞ նք շանագրութե։ Երդ։ Որք
նորափեստուր բանիւ զարդարեալքք պայ-
ծառազգեցան։ Եկեղեցիք Հայաստանեայց
ի ձեռն սրբոյն սահակայ։ Երդ։

✠ Որք թագաւորաց ազգաց և ազանց գե-
ղարդն ցոուցին։ արփիսամփայլ զերգըս հո-
գևորս ընտրեալ դասուց վերին սիւնի-
անմատոյց լուսոյն երկրորդագեսացուք։
Որ խորհրդոյդեան մեր Ճըշմարիտ լուսոյ փա-
ռաց անհողին։ Նը կարագրեցան մեզ գիր
կենդանի անգամնտ մարդուր մեծին մեսրո-
պայ։ ամնմա։ Որք զծանծկեալ խորհուրդ
ամծ գիտութե՝ տնօրինաբարյայտնեալ ծա-
նուցին՝ Հանգոյն սրբոյ մեծին մովսէսի։
ամնմա։ Որ յօրինակ և Ճըշմարիտ սիրոյ ն՞ը
առաքելոցն՝ աղբերաբար ի ձեզ էացաւ
հոգի ընտրհաց բըղխումն անբրապաւ։ ամնմ
Որ երկոքուն մեր ն՞ը լուսաւորչաքք տանրին
թարգմայ։ Հաստատեցե՞ք զեկեղեցիս Հայ
աստանեայց։ զլոյս իմաստից ի մեզ ծագե-
լով։ մաղթանօք սոցա քՆ խընայեա՞ ի մեզ։

Պքանչելագործ աչք. որ ցուցեր զ դ
սքանչելիս քո ազգի մարդկան. օրհնեմք
զքեզ ամ զ հ
զքեզ ամ զ աչքդ հարցն մերոց։

Որ ի ձեռն երանելի վարդապետին աբա
ցեր զոր ողորմութեն ազգի մարդկան. օրհ։
Որ սովաւ լուսաւորեցեր զտիեզերս. սո
ցին բարեխօսութեամբ պահեա զմեզ. օրհ։
Ամ զ ամ։ Ամենայն գործք այ և ամենայն գ
արարածք օրհնեցէք. սուրբք և խոնարհք
սրտիւք գովեցէք. և առաւել զ բարձր
արարէք զնա յաւիտեան։

Երեշտակ երևեցար Յերիկոն. և վարս ու
նէր այ հաճոյական. ինչ ինչիր զմեզ ան
դադար երանելի տբ վարդապետ. որ ընդ
հերեշտակս օրհնես զայծ յաւիտեան։

Ստացող եղեր պատուիրանաց տբ հոգ
ւոյն. և ապրեցար ի հաղբից հրապուրո
ղին. կատարեցեր զառաքինութեն. և փոխե
ցար ի հանգիստն յաւիտենից։

Որդ եկայք ամենեքեան միաբան. առ
ցուք օրինակ ճշգնութեան զերան անելին.
զի ամանիցուք վարուց նորա. և փոխիցուք
ի կեանսն յաւիտենից։

Որ զ զ չնորա աստ-ային առ ի վերուստ ի։

զեալ

ջեան յերկնից. պարզեցեալ հիւսիսակա-
նացս. ի ձեռն նոր վարդապետին. աղա-
չանօք սորա ողորմեա մեզ ամենայն ։
Որ զանմարմին պարուսնակող բանի զգրա-
ւորական ի զեմատ հոգւոյն շնորհեցեր
որդւոց թորգոմայ. յայտնեալ տեսլեամբ
ի ձեռն նոր վարդապետին. աղաչ։
Որ զգիտութիւն քո զերկնային և զհոգևոր
զի մատուցիր. առանապէս ծանաւլեցեր
յերկեղեցիս հայաստանեայց՝ ի ձեռն սրբոյ
դոց թարգմանչացն. աղաչ։

Անճառելի շնորհօք լուցեալ ի յիշատակ
կի նոր վարդապետին. խընդրեմք ի քէն տ՚ր.
կեցո զանձինս մեր։ Զոր զգնութիւն
սրբոյ վարդապետի՝ ընկալցուք ի սիր
տիս մեր հաւատով. գարեխօսութիւն սորա
տր։ Դասաւորեալ ընդ անմարմնական բաղ
ձութեան. և ի սրբոյ հոգւոյն է ալ ըսակ
եալ. ի ձեռն սորին գարեխօսաբեր։ տր։
Ամենեան՝ զ մօսէսի տէր վարդապետ
զ մի գերեալ՝ զ՚ զ գիր ծրինաց ի հայաս
տան աշխարհս. որոմայ՝ զ՚ լուսաւորե
ցան ամ ՅԶԳ որդւոց թորգոմայ։
Բայանզի նա արժանաւորեցաւ կալ իսկ
Ենէական

նէ՝ ական փանուանքանութեան։ Եւ ընկա՛
լեա՛ զ պատգամս կենդանին տայր իս
րայելեա՛ն զանակին։ որոմ զմ՚ զ ընդ
սաւորեցան ա՛ ծզգ որդուո՛ց յակոբայ։
Բ՚ զդ աղանչեմք ըզքոյին հեզութի՛դ տի՛ր
վա՛ զդանպետ։ զարեխօսեա՛ զ առ հայրն
իսրա՛կինս վասն քո՛ զ տո՛ղանցս։ քան
զի՝ զեմ զմ՚ զ ընդսաւորեցան մանկո՛ ծ՛ ենք
նբ եկեղեցւոյ։

Լուծն սրբոյն Հիւպոլիտոսի Եպիսկոպոսի։

Գաղթող ենք զ հայրապետն նրման ն մեծին մովսէսի։ զարձող խաչին զարդ
ծանաց ընդ դիմամարտ հանդիսիւ զեղ
ըզքե՛ զ՚ ունիմք զարեխօս առ հայրն
կինս վասն մեր։ Բ՚ռաքմամբ ն՝ զ հոգ
ւոյն յանապատէ կոչեցար։ առեր պատիւ
մեծութեան նրման ն մեծին յովհաննու։ եր
գա կցելով ընդ վերնոցն։ ըզքե՛ զ։
կարող եղեր զօրութբ զարման նագործ
նը՝ շանիւք։ նրման ն մեծին պետրոսի։ հո
վիւ շնորհեալ յոյ ընտրեալ հօտին քո։ ըզ
Ա՚ւրամ խաչան զօրքք երկնից ընդ քոյ մեծի՝ զ
ծը՝ գնութեան։ որ ի մարմնի կանգնեցար նրման ն

վերին

վերին զբաղարթնոցն. զգ.քեզ՝՝՝զ ծանիմք.
Ընդ ղխամամբ քո՝ որ ամրատաստուաց կենաց-ին
ծէրբ զգ մեռեալս. նրման փրկչին յի
կենաց-ին ծողին ղաղարու. զգ.քեզ՝՝՝զ.
Բայլ մեք ձայնիւ ցընծութեաբ առնեմք
զքո ո՛ր զյիշատակս. պատուեալ վրկայ
քի ո՛ր հայրապետդ յակոբ. զգ.քեզ՝՝.
Յանձն առեր զքաղաքս վասրն նոյեան
առապանին. ի հրեշտակէն ընկալար զփայտ
փրկութեան աշխարհի. զգ.քեզ՝՝.

գձ Սուրբ ես տէր և ի սուրբսն հանգուցեալ.
հ բանիցբանեալ՝՝՝ի ի վերին զօրացս և ի սրբ
բոց բոց. տէ՛ր ողորմեա՝՝՝ի մեր հայրցն մերոց.
Օ արժանահամբաս մահտարաժամ ի ցանմա
նէ քումմ հրամանէ. բանիցն ի մեզ՝՝՝նի բա
ղեխօսութեաբ և աղօթիւք սրբոցն յակո
բայ. տէ՛ր ողորմեա՝՝՝ի. Ի՛քեզն հայցեմբք զօգ
նութիւն ամենայնաբ երրորդութեան. օգնեա՝՝՝
մեզ ի նեղութեան մեր՝՝՝ի. բանիցբանեալ.
գ Ի զտիր օրհնեցեք՝՝՝զ Քրիստոս թագաւորն
յիշատակի սորա բանիցբ արարեք յաւ
տեան. Որ ընտրեաց զերանելի ընդ հայրա
պետն. ի լուսաւորութեա՝՝՝ի զմանկունսն որ
ի կեղեցւոյ. զ.ք.ս թ. Որ բանիցկատարած

հայցմամբ խընդրելով ի՞նչ զողոմանա
թէ. և աղբի՞ւր բնժըշկութեան բըղ
խեալ ի Հայաստան աշխարհի. զ՝ՔՍ թա։
Ո՛ր ի Հրանի՞ւթիցըն սպասաւորելով զանը
հուրեցոյց ըզ թագաւորն. Հովի՞ւրն քաջ
բանաւոր Հօտի՝ և բնժի՞շկ ախտացելոց
անձանց. զ՝ՔՍ թա։

Ի՛ երկրպագելմ տուաջի տևողական ՆԸՂ
խարանց. Աբգա՞ռուրն քի և պատուական
վրկային. ո՛ր է՞ պարծանք աշխարհի և
բարեխօս վասն մեր։ Ի՛զ Աբգա՞ռութի՞ն
սորան առ քեզ ունիմք բարեխօս. և ա՞ղաչ
էմ՝ զքեզ սովաւ հրաշագործեա՛ յերկրի ըզ
բնժըշկութի՞ն հիւանդաց. ո՛ր է՞ պար։
Յե՛նծութք՝ տօնեսցուք ըզ յիշատակս
նորա. հաւատացեալ ժողովուրդք ի փա
ռս ամենազօր տէրութեանն. ո՛ր է՞ պար։
Ի՛մ՝ լըք հաւատոյ և պարծանըք՝ նբ
եկեղեցւոյ. և հովի՛ւ քաջըն թանց երկնա
ւոր հօտապետին. յառաքելական աթոռ
նըստար՝ Երանելի՝ նբ հայրապետ։
Պարգարեա՛ լուսափայլ. և լուսաւորիչ
տիեզերաց. տի՛ւն լուսոյ սրբութեանկանգ
նեալ ի մէջ հայաստանեայց. յառաքելական։

Հոգանիւթ բաւրունակ և բարեխօս առ
ար վասըն մեր. բարեբանող բանին կե
նաց՝ և պարծանք եկեղեցւոյ. յառա.

մկ Յայրապետն՝ ք. և անքի՛ծ՝ և ընտրեալ յո
ր՛վայնէ. սքանչելագործ վըկայ՝ և պար
ծանք ազգի մարդկան՝. առ քն բարեխօսեա
վասըն մեր քո տօնողացս։ Հովիւ հոգևոր
բանաւոր հօտի՝. լուսաւորիչ տիեզերաց
սիւն լուսոյ կանգնեալ ի մէջ եկեղեցւոյ.
առ քն։ Հաստատութի՛ հաւատոյ պըսակ
ի գլուխ եկեղեցւոյ. պայծառ քարոզ տիե
զերաց՝ և պարծանք ազգի մարդկան՝. առ։
Ի՛ տանջարի քում սըրութե երկըրպագեմք
քոց նըշխարաց. փառաւորեմք զօր յիշա
տակի կատարման քոյ հանգըստեան. առ։

գկ Ո՛ր յանապատէ կոչեցար յաւաքելական
ջ աթոռ բանիւ ՝ք յակօք. բարձրացուցեր
զեղջի՛ւր սիօնի՝ ճըշմարտութեա՛մբ մա
սամբ նոյեան՝ տապանի՛ն։ Ո՛ր արդարու
թե՛ և լուսով քո փայլմանն որ արեգական
պայծառ քան զարփի՛ն վառեալ զօրու
թեա՛մբ՝ յառնել ի հրաշ պատանեւոյն։
Ո՛ր միացար սըրբութե՛ ի լոյսըն մանքրուր
որպէս զանմարմին՝. զարմացուցեր ըզ

զորձս վերի՛ն հիացուցեր զարարած ծս։
Բ՛զդ աղաչեմք զզքեզ հայրըդ գըթած։
և հովիւ քարի։ մաղթանօք հայցեա առ
ա՛ր վս եկեղեցւոյ։ մշտ անշարժ պա
հել յաւիտեան։

Լուսոյ մոնիսոնցն Բ։ԵՐԷՏԷՄ։

Այսօր անմեղ սբ մանկունքն ի տղայա
կան հաստակն։ նահատակք ի
Հան ջարշարանօք վրկեալք ե-
ղեն քա մարդեղութեդ։ տր սրբ ծ հայր ղը
ցըն զմերոց։ Լեռնաբոյսք ի մօրէ։ նորաբողջ
բոլոքք ի հասակն։ նահատակեալք ի պա
տերազմի։ և ընկալան զզջարշարանս։ վա
սըն քո համբերելով տր սրբ ծ։ Բ՛զդ բա
ղեխօս առ քեզ ունիմք զերանելի՛ սբ նա
հատակն։ որք վասըն քո ջարշարեցան։ ի
բեթլէէմ նահատակեալք։ վասըն քո համ։
Զ տր օրհնեցէք Յոհովվ՛ուրդ այլ ի շատա-
կի սոցա բարձր արարէք զզնայաւիտեան։
Պատաղատուն նահատակք ի տղայա
կան երամոց։ սրա խոշխող եղեալք ի
գիրկըս մարցըն կատարեցան։ Ժողովուրդ
Յանաւուր գառինք ի տանէն Եփրա
թայ։

թայ. որք մնատուցանն ի Բ պատարագ ի հնգ
րովդէ որպէս զաբէել ի կայեր նէ. Ժողովել
գ Զ Յաւր տրղայք ստընդեցայք կոտորեալք
ի հերովդի՝ այ. եղեն ՃԸշմարիտ վրկայք
ն ծընընդեանն քոյ տէր. բարեխօսութբ՝ սոցա
փրկիչ ողորմեա՝ ամեն։ Յաւր կատարիւր
բան մարգարէին որ ասէր. Ձայն գուժեցաւ
ի հռամայ լալուն ողբուն և աշխարհուն.
բարե։ Սաղկեցաւ բեթլէհէմ հեղմամբ
արեան սբ տրղայոցն. բերկրեցաւ և հռա
քէլ անուշահոտ պատարագօք. բարե։
Յաւր ընդ դաս հոգեղինաց երկնաւոր
զօրացն. վերառեալ տօնեմք զյիշատակ
կըս սրբոց մանկանցն. որք կոտորեցան
ի բեթլէհէմ։ և դասեցան ի դասս վերին
զբաւարթնոցն։ Ընտրեալ հերովդէս
ցանմամբ մեծաւ և սպառնալեօք. քանզի
Ձայն լուեալ զարարչէն ի բեթլէհէմ
հրեայատանի. զմրհուրեալ դողացաւ ի նո
ցածին թագաւորէ ն։ Յ՛ս բարիւրբ
զայրացեալ առաքէր ի բեթլէհէմ. և զա
նօրէ ն ըզ հրամանըն պատուիրէր զօրաց
իւրոց. կոտորեցէք ասէ անողորմ ըզ նո
ցահաս մանկունն։ Յ՛ս փութացեալք
զինուոր

զի նուագացն յարձակեցան ի բեթլեհէմ.
և շուրջ պատեալ անողորմ կոտորեցին յերբ
կեմենից և ի խոնարհ. խառնելով զկա
թըն ստեանցն ընդ արեան մանկանցն.
Այսպոյն ե՛ւ մանկունքն որպէս զգա
ւէնս իմեջ հօտից. զի զվարդագոյն ա՛
ռին ի արեանց փոխադրեցին փըրկչի՛ն
արեան. վերճնմեալք ընդ զբ՚ուարթուանն
պըսակեցան ի քրիստոսէ.
Լ՝սկ որդի՛ն միածին՝ անժամանակն
ընծ. զչ վրճիռ ջարաչարք մահու ա
ծեալ ի վրայ հերովդէի՝. և զանձինսըս ե՛ւ
մանկանցն ենթադրեաց ի գոգն աբրա՛մ
համո՛ւ.

Ն՝րանելի՛ ե՛ւ մանկունքն՝ ոչ՝ քանզ սա
նահատակք եղեն զանձինս ի՝ւրեանց ղե
ի՛մա՛ հ. փոխանա՛կ որդւոյն ա՛յ. մկ
Ն՝ւ դեակո՛ւնք ե՛ւ մանկանցն՝ որպէս
զչ ծաղի՛կ ն՝ըռնեն՝եաց հարեալ ի կարկ
տէ՛ հ. ևանկեա՛լ ի՝ ե՛ւ բեթլեհէմ.
Ն՝ւ հոգի՛ք ե՛ւ մանկանցն՝ որպէս
զերամն աղաւնեաց թռուցեալք ի յեբ
կի՛ հ. և դասեա՛լք ընդ զբ՚ուարթ
թռնոյ երկնից.

Կանոն Սրբոյ Հրեշտակապետաց Միխայելի և Գաբրիելի և ամենայն երկնայնոց զօրաց.

Զ՝ Օրյանէ ինչ ստեղծեր զպաշտօնեայս քո ի հուր կիզելոյ. Հուրդ անեղա կան ընդ նոսին՝ օրհնեմք զքեզ և մեք հողեղէնքս։ Զբանին գոյացուցեր զին նեակ դասալոյ հրեղինաց. բանդ ի սկզբանէ ընդ նոսին գովեմք զքեզ և մեք հուր զարարածքդ յոգիս իմաստալի զքեզ հրեշտակս ի քո. Հոգի այ

ընդ նոսին լարեալ ամենեքեան զի քեզ և մեք հոգ։

Ընդ ադաւ յերկինս օրհնաբանողք հօրն երկնաւորի. զօրք լուսեղինաց. բան։ զ։

երրորդ ընդ մեղաւորացս։ Սաղմոսաձայն երգով գոհաբանողք որդւոյն միածնի. դասք հրեշտակաց. բան։ Ընկալուցեալ հընչմամբ բարեբանողք հոգւոյն Հրշմարտի. հոյլք հոգեղինաց. բան։ Սիրեալք սրբոյ բեան ձայնիւ փառաբանողք նոքա երրորդ դուռն։ գունդք սերովբէից. բան։

Ընտրեալ զբոլոր հայր ամենայնի լոյս անձամբ ռեալ։ որ ի լուսոյ լոյս ներգործեալ զիմանալի լեաց գոյանկան. զի քեզ օրհնեմք մեք ամենայն հայրցն մերոց։ Ամենի ցերդ հօր ի լուսոյ լոյս ծանգուն որդի։ որ արարչեր ի պանջոցն փառաց քոց զհրեղինացն զօրս. զի քեզ։ Ամենայն հօրէ բղխումն փառաւոր որդւոյ հոգի գինգ անեղ։ որ ըստեղծեր ի յոգիս կամաս ելեալ զհոգեղինացն դասս. զի քեզ։ Զոր օրհնեցէք զբարձր արարչէ Թ։ քեզ զնայ յանիսուեան։ Սերկնայինսն զլուարթունք հրեշտակք և հրեշտակապետք. վերին ապետութիւնք բարձր արարչէ Թ։ քեզ զհայրն երկնաւոր։ Ամենարարչոյ բանգմուն

թենք իշխանութենք զօրութենք. անմահ
տէրութիւնք բարձր արարէր։ Իսկ զքեզ
թագաւորն։ ¶ Եցթեւեան սերոբէք քառաւ
կերպեան քերոբէք. աթոռք ամենեղէն
բարձր արարէր։ Իսկ զհոգին Ճշմարիտ
¶Ի հրեղէն զօրաց երկնից փառաւոր
նիւ սատրուած. որով զերկնայինն անապա
կան ճծայինն ըզ շնորհս հեղեր յորդիս
ադամայ. աղաչանօք սոցա որոնք մեզ
սատրուած։ Յերեւելով հողեղինացս ամ
հութականքն իր ձեւ մարմնոյ. որք եւ ծա
նուցին մարգարէքն ընդ խորհուրդ քոյ
դաբլստեանդ՝ բանզմանպատիկ տեսլեամբք
օրինակ կերով. աղաչս։ Ընճաւելի տնօրէնու
թեարդ քոյ աւետարանքդ սրբոցն գաբ
րիէլ եւ միքայէլ. անմարմնականն դասուքն
իւրեանց յերկրի սպասաւորեալով. աղաչս։
¶Նմանհ ամբարձիր անարուեստ աթոռք.
բանզմանշեալ՝ քերոբէքք սրբոցանաց ձայ
նիւ սրօքէք. առաջին յերկիր՝ նոցս քան
հանայանպետ՝ տք. բարեխօս լերուք առ
տէր՝ զի վասն եկեղեցւոյ։ Բարձրեալն փա
ռաւոր՝ ց բարձող տէրութիւնք. անյաղթե
լի՝ զօրութիւնք՝ վեհ հանդոյն իշխանութիւնք.
երկրորդին

գ.ձ
ո

ստ

եկեղեցիս դասուն՝ ուց քան հանապազ տք
բարեւ։ Պ. երանգոյն էին՝ պատուութիւնք
վերին. հրեշտակապետք՝ տք երկնաւորք
հրեշտակաց զինաւորութեամբ երրորդի յերը
կինս քան հանապազ տք. ձեզ հանդերձայ
նեալք երդեմք ըզ փառս ի բարձունս։

Երկնաւորք հօտ ընտրեալ. զոր հովիւ
ըն քաջ թողեալ յերկին. եւ եկեալ ի խըն
դիր մեզ մոլորեալոցս. որոյ լըսեալ զթիւ
հաղիւրոցդ. արար ուրախութիւն ի յերը
կինս երկնաւորացդ. աղաչեմք ըզ ձեզ
բարեխօս լերուք առ տէր վասըն քաւութ
թեան մեղաց մերոց։ Տեսանողք
անտեսին. խորհըրդածուք խորհոցն աստ
ուածոյ. որք ի ջեալք ընդ միածնին սպա
սաւորեալ տնօրէնութեանն. ի ծնընդեանն
սաւետաւորք հովուացն. եւ կանանցն խաղա
բերից կենաց քարոզք ըզ կենդանի նշոյն. աղ
Պահապանք աշխարհի բանակք աներ
շուրջ զերկի հաղածոյք. բանիկամք ազգի
մարդկան միջնորդք մահու եւ յարութեան.
միքանչել եւ գաղտնի մեծք. որք կայք միշտ
առաջի ամենայնի բ երրորդութեան. աղաչ
յայտնի ուրախացեալ ն՝ բ եկեղեցի՝ քի.

դկ
ամ
եղ
մկ
ամ
ամ
դկ
ամ
ամ
ամ

տօնէ խընդութիւն զաւօն վերին Երուսա-
ղէմի. սրբոցասաց ձայնիւ փառաւորելով
զՔրիստոս. Այսօր համաձայնեալք որդիք
սիօնի՝ երկրայնոյ. տօնիւ զուարճանան
որդւոցն անդրանկաց վերին սիօնի. սրբոյ
Այսօր դասք անմարմնոցն երգսանուեալ
պարեն ընդ մարդկան. զերգելոյ հոգեւոր
ուրս անմահ փեսային յանուագասան. սրբոյ

Լուսաւորչի Հայրապետութեան.

Գ

Այսօր սրբոցն Հայրապետացն ժողովեալք
ի միասին. ճիգ ինչ հաստատեցին զիմաստունս
ըստ հիմունսն հաւատոյ. ի վերայ հիմանն առաքելոցն և մարգարէից.
Այսօր ընդ դանն ի սկզբանէ քարոզեցին զնա
զՀայրապետութեանն. յանուանէ քան զյաւիտեան
նա ի հօրէ ծընեալն. անձառ. արարիչ գոյ-
ից վ յաւիտեանց ընդ հօր եակից հոգւոյն.
Այսօր զհոգին ճըշմարտութեամբ դաւանեցին
զնա զՀայրապետութեան. ծանգուամն առ ի հօրէ
յանուանէ զըղխեալ անհասանելիս. ընդ նըմին
յաւէտ մըշտընջենաւոր փառաւակից որդւոյ
Հոգեւորեալ զնա Հայրապետութիւնն հրաւիրեալ
մամբ հոգւոյն սրբոյ. վերընատին հաս-

տաւոնեցին զառաքելական քարոզութիւն
ի վերայ վիմի հաւատոյ հիմանն եկեղե
ցւոյ։ Որք զինեալ հոգւոյն սրբոյ արին
բաց պատերազմաւք. վանեցին զընդդիմ
մամարտ մոլութիւն հերձուածողացն. ոմք
հովիւք քաջք հերքեցին զգայլսն ի
հօտէ գառանց։ Եւ զհաւատս Աստուծոյ
ընտրս ամբ երրորդութեան ընդ հանուր քա
րոզեցին յեկեղեցիս ու ղղափառաց. հաւա
տալի ի հայր և յորդի և յամենասրբ հոգին։
Որ էր յառաջ քան զյաւիտեանս անըս
կիզբն որդի. ի յերկնից կամաւ հօր իջեր
ի փրկութիւն աշխարհի. օրհնեալ ես տէր
անծ հայրցէն մերոց։ Որ զանձառելի
ծանծկեալ խորհուրդ անպարագիր ամ
թեդ հարսին եկեղեցւոյ ցուցեր ի ձեռնն
սրբ հայրապետացն. օրհ։ Որ իմանալի
ամայրին ծագմամբ ի շնորհաց հոգւոյդ լը
ցեալք լցին զերեզերս հաւատով եր
րորդութեանդ. օրհ։ Զ տէր օրհնեա
ցէք և բարձրացարարէք զայն յաւիտեան։
Եւ կայք լուսաւորեալք ժողովուրդք հե
թանոսաց. ի ձեռնն լուսափայլ բազմամեն
յորդառատ վրատակաց բանի երանելի հայ
ր պատերազմաց

քահանայապետացն. օրհնեցէք զամբարձը ամրարէք
զոգ հայրն երկնաւորը։ Զոր զանհամանելի
տնօրէնութեանն ներգործեալ քանիցն յաշ
խարհ ծանուցին տիեզերացս անհամագրով
արարածոց. օրհնեցէք զամբարձը ամրարէք
զքա՝ ի թագաւորն։ Զոր հրաշալի զօրութիւն
հոգւոյն սրբոյ ըզ խաւարն անգիտութեան
յաշխարհէ փարատեցին՝. զամուղիղ հաւա
տոյ հիմամբ հաստատեցին զեկեղեցի։ քահա
նայք և պաշտօնեայք օրհնեցէք. զամբարձը
ամրարէք ընդ զհոգին ճշմարտութեան։

Զատուածայինն ճառագայթ. որ ի հօրէ
մեզ. ծագեցաւ. զամբարձը ամրարէք
ըզ տիեզերս՝ ի ճեռն ընդ հայրապետացն.
աղօթիւք սոցա քրիստոս ողորմեաց մեզ։
Զոր անբաժանելի ըզ միութեն երրոր
դութեանդ՝. ընդ հանուր քարոզեցին
ճշմարտաւոր դաւանութիւն՝. աղօթիւք։
Զ՝ուղղափառ զանճառելի տնօրէնութեանդ քոյ
խորհուրդ. ուսուցին ազգի մարդկան
դերազոյ քան ըզ բանութեան՝. աղօթիւք։
Զանդխտացեալ ըզ ընդ երկնայնոցն այսօր
տօնեմք զ ըզ յիշատակ ի՝ սրբոցն հայրապետացն.
որք զանծ այրինն ամուսնապէս առ ընկալեալ
շնորհաց

շնորհաց քահանայութեան. ընդ հանուր ծառայ
ութեան յեկեղեցի՝ ի ամրդաւորց. օրհնեցէք
զ՚զ տի՛ր ընդ ամենայն մարմնոցն դասան։ Որք
քանի՛ւ զանձաւեալի՝ տնօրէնութեամբ՝ քանին
հօր քարոզեցին. և լուսաւոր իմանալեաւ
զարդարեցին զզ տի՛ ճշեալս. ի՛ շնորհսն
պանծալի՛ս երկնաձի՛ր պարգևանցն. օրհ։
Որք զանձնաւո՛ր զէութեամբ՝ բաղխեցելոցն
ի հօրէ՝ հոգւոյն սրբոյ դաւանեցին. և
նուանագոյ բնութեամբ՝ հօր և որդւոյ հաւա
սարեալ. անորոշ քաժանմամբ հայագոի՛ մի՛
ութեամբ՝. օրհ։ Յսօր անպատո՛ւմ գերա
զանդեալ փառաւոր պայծառացաւ՝ ի՝ կեղ
ղեցի քարձրանձայն հընչմամբ աւետարանն
ցանց՝ ն սի՛ օնէ. յառաջագոյն հրաւիրեալով
զմանկունս երկնաւո՛ր փեսային. օրհ։
Յսօր երկնայնոցն ընդ մեզ տօնախմբեալ
լով զմի՛շատակ ն՝ք հայրապետաց ցն. որք
լուսաւորեցին զհաւատոյ մանկո՛ւ՝ ։ և ընդ
հրեշտակացն դասս վերանկարգե
ցան։ Յսօր առաքելոց և մարգարէից դասք.
տօնակից գոլով դքստեր վերին սիո
նի՛ ց. ի՛ միշատակի ն՝ք վարդապետաց ։ ցն.
որք իմաստնից նոցի՛ն խորհրդոց յայտնեցին
զխորհուրդ

դ
ձ
ձ

զինորհուրդ։ Բայսօր քահանայք և պաշտօ-
նայք ամ՝ ամ եկեղեցւոյ՝ վերապատուեն զյի-
շատակ ամ՝ ամ վարդապետաց ցն. որովք զար-
դարեցան երկնային շնորհօքք. երգեն
ընդ նոսին զփառս յաւիտեան։

Գշ մկ Ի՛վ հրաշալի՛ նախահայրք մի՛շտ յաղթողք
ի մաքառն. որոք գուսանեցայք ի՛ նիկոյ
գուսանաց. դա՛՛՛ սք երջանիկ դիտողաց
ցըդ ի՛զաբանից. որոք մաքրեցի՛ք զորոմն
ապականքի՛՛՛. սահմանեցի՛ք տառս
կանոնականս համանգամայն ազգաց։
Ցե՛սի ես յայնմ ատենի՛ դա՛ն ծագեալ ի
հօրէ. դաւանի՛ ծընո՛ւնդ և՛ ոչ արարած.
մի՛՛՛ շտ համագոյակի՛ց ընդ հօր և հոգ-
ւոյն. և՛ լուսազարդ դանիւք հերքեալ
զհերձուածս. նը՛զուվեցին զարիոս և
զարղանգն իւր պիղծ։ Բ՛ամատ անիծ ի՛ց կը-
կին ընձիւղեալ մա՛ կեդրոն հայհոյիչ. գայլ
ապականիչ յարձակեալ. խո՛՛՛ ղխողչիր
զընտիրսն ի հօտէ գաւանց. և գամհաւքիծ
ցընդամամբ խարդաւանեալ ի վի՛՛՛ հն.
նը՛զուվեցին զմանիքեդիս զհայհոյիչ լեզուն
Ն՛սա ի՛ զանազան հանդիսիսն հերքեցին
զայր հերձուածսն. և դաւանեցին ամ՝
զհոգին։

զկնոջ գլխն. եւ ՝ԱՍՍ լոյսն հօրէն էանկիցն որոդեան
եւ կենդանարարն աղանց գոնլորեցն ՝ԱՍՍԵնց.
նըզմվեցին զմա։ Բանն Թանձրանայ ի
մարմնի՝ մարմնանայ անմարմինն. միածեալ
բնութեամբ ի յեօրկուց. ա՝ ՝ԱՍՍ ինտակ ըեալ
ի վերայ քահանայթեւ խաչին. եւ վերարեալ
ի Թաղմանէ անապական՝ ՝ԱՍՍն. նըզմվեցին
ընզ նեատոն եւ զաղանդն իւր պիղծ։

Տ ողոքեան էքենոտիական հայրապետի.

Ո՛ր հրաւերեցեր զյառաջագոյն ընտրեալ դՃ
սըն ի սկըզբանէ աշխարհն. ի հարան նիանն
անապական կան. կոչեցիր յուրախութեն ընդ
բաղմերցն յառանգաստին զանստուած ազ
գեացն. աղաչանօք սիրա կեցո ընզ մի՛զ
փառաց Թագաւորը։ Ո՛ր յաթոռըս քերոբ
էանկանըս վերանըստեալ հանգչէիր որ
դի աստուծոյ. հա՛ ճեցայր խոնարհութեամբ
բառնալ ի գերիկըս յորդւոց ադամայ. աղ։
Ո՛ր ըզբաժանն անմահութեան սիրոյ քոյ ար
բեալ երանելին ի գնատիրոս. որպէս ցոր
եան անտուաածային գաղանաց մանրեալ
ժանեօք հաց ամբ գըստաւ անտուծոյ. աղ։

Տ ողոքեան յօհաննու ասէբէրանէն.

Ո՛ր յանըսկիզբն ի հօրէ ընկալար ըզ հոգ դԿ
գի

գին գիտութեան։ ով երանելի՜ սա՞ր ես քո յօհան։
և լուսաւորեցեր՞ ար ամենայնի՞ն քանի՞ զեկե-
ղեցի՛ն ։ քա։ մաղթեսա՜ փրկչին՝ զթողու-
թեն մեղացս մերոց։ Որ անապակա՜ն քանի՞ն
քարոզ կոչեցար բերան ոսկի։ յորմէ աղբիւր
կենա՛ց հոսեալ։ արբուցանելոյ՞ վքանաւը
տակ քրիստոսի զլինդ հանուր տիեզերա-
մաղ։ Որ յանձառելի՜ն մերձեալ ի լոյս
հուպ երրորդութեան։ ով երանելի՜ սա՞ր
վարդապետ։ այսօր տօնէ՞ եկեղեցի զզ
հանգիստեան քոյ ն՝ զյիշատակս։ մաղ։

Շ տրոպարն ի ձայնս հոյչապաղեղս։

Լուսազարդ ամ ռ ի մատուանէ։ լոյս ելեալ
լոց աշխարհի հաստատեալ գոլ ի լոյսս
սաւորեաց զեկեղեցի ամենայնի՛ն քանի՛ն երա
նելի՜ն քանի՛ն։ մաղթանօք սորա՛ մեզ
՛ամ խնդրեսցո՛ զթողութեն մեղացս։
Որ ի ստուգագոյն ամ ր զնաւորացս։ հաստատեալ
ի հոգւոյ պատերազմին։ սի՛ մեզ
հաւատոյ հաստատութեն և առաջնորդ
մարդկան ի կեանս երանելի՜ն քանի՛ն։
մաղ։ Որ ըստ անմարմնոյ ամ ցն ի մարմնի։ քա
զաք ամվարեալ առաքինութեա՜ն ի մանկու
թեն։ ամ՛ յսոր վերափոխեալ ի յերկնայ
ին

ի՞ն խորանան՝ երանելի՞ն բաժնիլի՞ ոս՝. մանչ։

Շ. ոչոկն գէրեգոչէ ճծոբոնէ.

Ո՛ր լուսով ածային բանին զարդարեցեալ զեկեղեցի. և զխաւարն անգիտութեան հալածեցեալ յոգւոց մարդկան. ո՛վ տի՛ր սրբ դրիգոր՝ բարեխօս լեր վասն մեր առ միածին բանն հօր։ Ո՛ր զհամագոյ բընութեն միանակն երրորդութեանն. յայտնեցեալ եկեղեցւոյ խոստովանիլ միութեամբ. ո՛վ։ Ո՛ր զփրկական տնօրինութեն մարդացելոյն վասն մեր. ուսուցեալ մի յերկուց նոր խառնումն ընդանչելի՝. ո՛վ։

Շ. ոչոկն նէրսէսոյ հայրապետի.

Հրատա՛ռն ամենամարմինքն. տեսանելով զերանելի՞ն նէրսէսոյ. ուր՝ ՀԱՅ ի մարմնի վարս ըստացեալ անհամեմատ մարմնաւորացեալ. ապ՝ զթութիւնք սորա՝ ՀԱՅՈՑ հայցեցէք զթութիւնս մեղաց։ Ո՛ւրախացի՛ր մայրս սէ՛ն և զարդարեա զքո զառաքեալս զանատոդ ամենաճառապէս. զի՝ ՀԱՅ անմարմին քեզ ի՝ արայ յաղթեաց մարմնով երանելի՞ն նէրսէսոյ. ապ։ Ապաղթանօ՛ք մեղուցեալքս հայցեցէք ի քէն ամենայն բերրորդութեն՝ զի՝ ՀԱՅ. ներեսցէս մեղաց մերոց

մերոց աղաչանօք ելիկողայիսն. աղօթ.
Սերբուհիմամրիամ. սարփորը ոսկի և տա
պանակ կատակարան նաց. ոիրոբը զի վե
րուստ զհարցն կենաց պարգևեցեր. քաղ
ցեալ քանի եթեանս. առ նա միշտ բարեխօ
սեա. վասն քաւութեան մեղաց մերոց

Շ ուրաքան էփրէմ վարդապետի.

Զ.Ա Որ համանման են մեծի ներիայն հայոցն
նոր մարկերոցին. յանապատի բնակեցար
հրեշտակական վարուք Հրգնեալ. ի փշա
բեր ոստոց ծաղիկ վարդից. զանուշահո
տութեանն քի բուրեալ կենաց ի կեանսս
փրկելոց. ով երանելի սբ եփրեմ մար
առ քս բարեխօսեա վասն քոոնողացս։
Որ յերկնային են վրտակաց հոգւոյն աբ
բեր զզ հոսանսն շնորհաց. որպէս ի վերը
նատանն դանք առաքելոցն ի հրեղէն լե
զուացն. զոր առատապէս մատրուակեալ
ծաւալեցեր ընդ տիեզերս յարբունս ոգւոց
ծարաւեաց. ով երան։ Որ ամենատես
իմանալի ծառոյն կենաց ողկոյզն ի քէն
պընտղաբերեցաւ. որոյ կերակրեցեր. և կե
րակրես միշտ զզ մանկունս ի կեղեցւոյ. ար
քայութեան երկնից դրախտը. և վարդապետ

հին

հին և նոր կտակարանաց. ով երանելի՞ է.
Ի՞կայք լուսաւորեա՛լք մանկունք առա
գաստի. աշակերտեա՛լք սովաւ բանին ճշ
մարտութեան. ցընծութիւնքդ կատարեսցուք
զի յիշատակ վարդապետին եմ կեղեցւոյ.
որ զընթացս իւր կատարեալ այսօր վե
րափոխեցաւ յած աւետարանն՝ ի յանդ
րանկաց հաճեցուցչին դասս. վասն մերոյ առ
տեսն Աստուծոյ մինչտ բարեխօսել տայլ. զի
քաւութիւն իւրյանցանց. զոհութիւնքդ փա
ռատրեսցուք զի քեզ քրիստոս փառաց
թագաւորդ. որ ընտրեցեր ասծային քո օրին
նաց քարոզ ըզ սրբեն եփրեմ. որ զհաւա
տացեալ արծաթ բանին ի քէն՝ արկ ի
սեղանաւորս յոգւոյ որդւոց մարդկան.
մանղթանօք սորայ Աստուածորեայ
զի մեզ փրկաւորել սրբ զերորդութիւնդ
յաւիտեան նա ամէն.

Ի ողորմն աղքատաց եւ աղքատութեանց.

Որ ըզ հոգւոյ սիրոյ քոյ քան բորբոքեցեր
յոգւոյս աղրդարոց. որոմ վայ ոչ ի՞մաս բ կ
տուիր՝ երանելի՛ ն եւ ստուգատիս. ընծայ
եաց զանձն ողջակէզ քեզ զկամ մաւոր. բա
ղեխօսութիւն սորայ շնորհեա մեզ տօնողացս

ըզ

ընչ զքահանութիւն։ Եւ զարքայութեանն քոյ
քեզ տարածեցեր ընդ յոյս յաջխանարհն։ որ
ոնամ տեր նչանցեա՞լ փրափնագեաց հոգւովն
երանելին և օքսէ նարհոս։ ընդ բաժանին
արեան արբեալ ուրախութեամբ ընդ քեզ
մընկերտելով։ բար։ Եւ ընդ լոյս փրահանց
քոց քեզ ծանաւելեցեր ընդ տիրեզբերա։
որով զլեսպտե՞ր հաւատոյ լուցեալ երա
նելին և ուզիր նէոս։ հեռտեւեաց լուսաշաւիղ
քեզ ի յերկին սարեամբ վահու։ բար։
Եւ զնընչան խաչին քոյ քեզ ետուր մեզ զհն
յաղթութեն։ որով զի՞ նեա՞լ ընդդէմ
մահու երանելին ամբն ի վրեստէս։ բոցա
կէզ պատարագաւ քեզ խաչ կցեցաւ։ բար
Եւ ընդ բան կենաց քոց քեզ սերմանեցեր
յերկիր բանաւոր։ զոր ընկալեա՞լ պըտ
ղաբերեաց յինքեան երանելին մարդա
ին։ ի մարմնի անմարմնաբար քարչարե
լով պըսակեցաւ։ բար։

Ի ադոիոն էչոյ ի էրոյն։

դկ Լոյսն՝ ընդ անմարմնոցն դասացեալ
պատիւ եկեղեցի։ տօնելով ընդ յիշատակ
բիւրաւորը վրկայիցն։ որք ընթացան ի
վերին եղէմ։ փառաւորելիծ զթան

գաւառիցդ քո։ Բ՛այսօ՚՚ր բանաւոր ուղիք
կնոջաց գանձանց բուրաւորաց իւ վերայ
կայծակունց բուրբոքեալ բոցոյն զերբին
մանկանցն ճրագեալն զօրհնութիւն։ փառ։
Բ՛այսօ՚՚ր կամաւոր քեզ պատարագ զաւ ն
ձիւնս ընծայեցիր ն։ իւ վերայ սրբոյ թեր՝ սեր
ղանուց։ եւ ընկալեալ ն զոգ սլնանակս անապա
կան ս։ փառ։ Բ՛այսօ՚՚ր ընծայք եկեղեցի
զմա՚նկունս առաքանատի ճրագնաւոր փե
սային։ որք ընդ հրեշտակ կս ճրագակցեալք
ցընծութիւն։ փառ։ Բ՛այսօ՚՚ր ժողովեալ
հաւատացեալըս ն՚ բ երրորդութեանդ իտա
ձաիրի ձրգնութեանն վրկայիցըս։ խընդրեմ
ի՚վ զթութեա՚՚յանցանաց։ փառ։

Շ. աղոթքն ապաշխարանաց առնելոյ.

Ընծայ այսօ՚՚ր ն՚ բ եկեղեցի։ յիշատա դ
կա՚՚ւ սրբոց վրկայիցն։ որք արիաբարը
մարտեան ընդդէմ մարտնութեանն չարին։
կատարեալք արեամ՚՚ք վանն անուանն ընն
ան։ Սրբոյն ստեփաննոսի՚՚ մեծ նահա
տակին։ այսօր ընդունեալ՚՚ ընախավրկին։
զանուանակրութիւնն յինքեանն բերեալ՚՚
եւ զհանդէս մարտին։ պրսակեցալ՚՚ ընդմա
նեալ ընդին։ Մ՛րիցտասանց և ջրի՚՚ց ընտ
րելոց

ընդդէմ իւրոց նախահայրենեաց՝ ի փորձ առին
զանազանաց՝ եւ ընկալան ի քէն՝ զյաղթութեանն
մարտին. պարգեւեալ նոցա՝ զան նվիրեալն
ըզ կեան նն։ Պաղթանք Հայցմամբ
ն՝ ը ստեփա ննոսեանց՝. ընկալ տէր զա
ղաչանսն մեր. պարգեւելով ըզ թագաւո
թիւնն մերոց յանցանաց. գարձեալ
վերկնի՛ էն պարգեւացս տալ։

դկ Պարտիրոս և վրկայ քի՝ ն՝ ը ստեփաննոս.
որ ըզ ջարջարանսն յանձն առեր. և երկնայ
ի՛ն դատուցն եղեր դատակից. աղաչեա
զանձ ընդհանրեալ ըզ կեան նս անվախճան։
Ո՞ստ անուանն քոյ եղեր զբնակ եկեղեցւոյ.
և հեստեւոդ լուսազարդ ճանապարհին. և յորդ
որի՛ ջգլխատար ընտրեցան ընդ քեզ սրբոց
ք։ Ընծուութեն եկեղեցւոյ ընտրեցար ի
հոգւոյն. և լուսաւորեցեր զերդիս թորգոմ
մայ այսօր գերկրի՛ն հաւատացեալք. և
տանեն ըզ ճրգնութեանդ քոյ զհանդէս. աղ

Ի դրոխան հրատարակ օրհնելոյ.

դգ Ո՛ր յառաջապէն յօրէնս՝ յօրինակ մի՛ ած
ն՝ քոյ հայր երկնաւոր. ետուր զօրութ
թեն իւրմէ սրբութեանդ յօծութեան օծ
ել՝ սրբոց. հեղ և այսմ զերկնայինն քո

զշնորհս։ Որ խոնարհեցաւն ի մեզ. իւղ
թափեալ անուն օծեալդ աստուծոյ.
խառնելով զաստուածութիւնդ օծեալ ըզ մարդ
կայնոյն առաւելս ըստ ընութիւնն։ Հեղ և յիւղ։
Որ ի վերնատունն ի՝ ք ինչանելով յաւա
քեալն օծումն օծելոյ։ Եւ օծմամբս
այսու վերաստեղծեալ ընդ ոք զհողեղէնս որ
դիս աստուծոյ։ Հեղ։ Որ զարդարեաս
սովանս. ի հանդերձս լուսափայլս և դեղ
պայծառ։ Ուս. զհայրանացեալ եկեղեցի. քո
սոյ։ ։ ։ ։ ։ մանկունքդ սորայ ընդ հրեշ
տակս ծրհնեն զքեզ զերրորդութիւնդ։

Անդէն հոռանի. ի վերոյ նորոգնեալոցն։

Յայր ամենակալ. որ առաքեցեր զմիածին
ծին ուրդիդ. ի փրկութիւն մարդկան։ Հեղ
հեղեր և զհոգւոյդ պարգևս. հեղ զոր
դեգրութեամբ քոյ ընդ շնորհս յիւղոյն յայս.
քեզ ներբերեալ։ Որդի՝ աստուծոյ.
իւղ թափեալ անուն. օծեալ քան զընդ
կերս ուրախութեան իւղոմ։ զոր
հեղեր ի դասս առաքելոցն. հեղ զմարդ.
Որդի՝ Հրշնարի՝ տ. օծումն ծնեալոց.
որ և ծընանիս օծմամբ այսու ընդ
մեզ։ զաստուծոյ շնորհին։ հեղ զարդ.

Երրեակ միութիւն. մի աստուածութիւն. քեզ վերագոչեմք ընդ սերովբէն
օրն սոսմ՝ երբ ամ երբ. սրբեսցես զքեզ
ծայս խորհրդոյ. ի վերածնելոցն սի
վանս երգեալ յաւէժ քեզ փառս։

Ի ուրբաթն հոնդերձի յոյժոմ ՀԷՆԱ.

դ.ձ Խորհուրդ խորին. անհաս անընկալելի.
որ զարդարեցեր զվերին պեռութիւնդ.
ի յառաջագոյն անմատոյց լուսոյն.
դերապանծ փառօք զդասս հրեշտէին։
Անճառահրաշ զօրութիւնքդ՝ ստեղծեր զա
դամ պատկեր տիրական ծն. և նազելի
փառօք զգեստաւորեցեր զմարդ. ի դրախտն
անդենի տեղի բերկրանաց։ Ուրբաթաւանօք
քոյ ամ մի ածնիդ նորոգեցան արարածք
ամենայն ծին. և վերընտիր մարդն անմահա
ցար զմարմն. զարդարեալ ի զգեստ անկիրեալ
տերի։ Անճրևածին բաժակ հրաշոսան.
որ հեղայր յառաքեալսն ի ամ վերնատան ծնն
հեղ և ի մեզ հոգիդ ամ աստուած զ
ընդ պատմուճանին զքո զիմաստութիւն.
ճան քում վայելէ սրբութիւն. որ ըզ գե
ցարդ ըզ վայելչութիւն ծն. սրբութիւն
փառաց ընդ մեզ քո ածեա զմարմն. պատեա

զմիջս մեր ՀԱՅՇՄԱՐՏՈՒԹԻՆ։ Որ զարար
ջադործ բանզուկըս .քո տարածեցեր ընդ-
դէմ ամտեղայ Ցց. Հաստատեա զբազուկս
մեր կարողութեամբ Սրմբ. Համբարձմամբ
ձեռացց առ .քեզ միջնորդիլ։ Յանիւսմամբ
թանգ իգլուխ՝ պատեսցես զմիտս և զգայարան Ցնա՝ խաչանիշ ուրարամբ ըստ
ահարձանի Սրմ. Ծանղկեա՝ զյոսկեթեր զարդ-
խորանի։ Յամենց բոլորից՝ տիրապէս ՀԱԾ
պետական Ցն նափորտապատ սիրով զմեզ
զգեստաւորեցե Սրմբ. .քուամ ՀԱՐ խորհրդոյ
դոյդ լինել սպասաւոր։

Տ ՅՈՒՄԱՆ ԽՐԻԿՈՒԻՈՅ ՊԱՊԱՏՈՒՄԷ.

Հայս յարկնուիրեանց ու խոսի՝ ՀՈՐ ՏԱ դկ
Հարն։ Ժողովեալքս աստանօր ի խորհուրդ
պաշտամանն պաղատանաց յաւաջակայ ՆՀ
պատարագիս։ Խրնկօք անուշին .քք խոսմբ
աւետեալ պարեմք ի վերնայարկ սրանցն խորա
նիս։ Ուղղութիւն ընկալ զաղօթս մեր ոնպ բուս
րուսմն անուշահոտ խրնկոց տաշխից և կինա
մոնաց։ Եվ զմատուցողսն պահեա սրբութիւն։ Մի շտ և հանապազ քեզ սպասաւորել։
բարեխօսութիւն մօր .քոյ և կուսի։ ընկալ
զաղաչան նս .քոց պաշտօնէից։ Որ գերազոյն
քան

քան զերկինսն պայծառացուցեր ի՛ր զեկեղ-
ղեցի՛ արեամբ քովք՝ ս. և՛ ըստ երկնայնոցն
կարգեցեր ի սմա զդասս առաքելոց և մարգա-
րէից ևս վարդապետաց. այսօր ժողովեալ
դասք քահանայից սարկաւագաց դպրաց և
կղերիկոսաց. խուռնկ մատուցանեմք առաջի
քոյ զոր յօրինակ ըստ հրամանին զաքարին.
ընկալաւ ի մէնջ ըզ խընկանուէրս մաղթա-
նս ոչ զպատանրաւն աբելի՝ զնոյի և զաբրա-
համու. բարեխօսութեամբ վերին քոց զորաց.
միշտանշարժ պահեա զեկեղեցոս հայկազնեայս.
Խընդա՛ յոյժ դուստրը լուսոյ մայրը ի՛ր կա-
թուղի՛կէ մանկամբք քով սիօն. զարդա-
րեալ պըճնեաց հարսըն պայծաղի երկնա-
նըմանն լուսաճեմ խորան՝. զի՛ օծեալն ոչ
էնն էյէնն անծախապէս ի՛ քեզ միշտ պա-
տարագի. հօր ի հաշտութեն՝ մեզ ի քաւութեն
բաշխէ զմարմի՛ն և զարիւն իւր ի՛ր. վասն
ի՛ր կատարման ոչ տնօրէնութեան՝ շնո՛ր
հեղ զթողութեն՝ կանգնողի՝ տաճարին.

Ի տէրունական հոգեշնորհ.

բձ Յաւուրս վերջին ժամանակի՝ շինեաց իւր
տուն զեկեղեցի՝. հօրըն գըթածն երկնաւո-
րի՝ խնամատուութեն բան և օրդի՝. ճառ ըզ մար-
մին

մին իւր ի զենլի՝ զգինի արեանն ի խառնելի.
սրմին հրաշից ներգործողի՝ տուք օրհնու
թիւն։ Որ և զծառայս իւր առաքեաց՝
ի խառնելիսըն հրաւիրեաց. զքաղցեալս ի
հացմարմնոյ կոչեաց՝ զգինի արեանն ետ ա
րաւեաց. յաչս կոչմանէս ապըստամբեաց.
ազգ հիւսիսոյ հայաստանեայ. ամին որ ըզ
հրաշս զայս ներգործեաց մեզ նորագոյն յոյս
հաստատեաց։ Հաւատարիմ և իմաստուն
գրիգորիոս անուն արթուն. նըման խաչի
մանհուամբ որդւոյն ջարչարանօք իւր ընդ
մարմնոյն. զաղգըս հայոց կոչեաց ինոյն՝ ըզ
գանս և զհարուածս ետ խըստագոյն. միայն
բանին հօր իմաստնոյ՝ տուք օրհնութիւն զո
ըբք հրաքուն։ ()ծեալ մերոյ հայրապե
տին՝ գրիգորիոս լուսաւորչին. զեղոնդիէ
պատրիարգին՝ ի կեսարիայ հայք առաջին.
մեզ մարգարիտ բերին անգին՝ զնըշխարը
սրբոյ կարապետին. այսրմ հրաշից ներ
գործողին՝ տուք օրհնութիւն ազգ հոդա
ծին։ Նըման աւուրըն փըրկական՝ ի գաղ
փըրկչին ի յորդանան. նոյն արուեստակն
արեգական՝ ծագեալ յաշխարհըս հայաս
տան. դրուանք գըժոխոց խորտակեցան՝

որք

որք յինն ակնեան տեղի՛ս անկան։ Հոյլ՛ք ըն
դ-իւաց հանլաճ-եցան՝ հրեշտակք ընդ մեզ
դ-ասակցեցա՞ն։ Ի՞ձեռն ամենալ լուսաւոր
ջին՝ զնը՛շխաւր սըրբոյ կանտակեստին։ Շո՛ւրջ
ապարը՛ստեալ զկողմն աշխարհին՝ շնորհք
աղո՛յ զբաւանն ծ-ո՛ղին։ Ամստ թը՛շնամիք
մի զ-ՕՐասցին՝ մի հեր-ձուաճ-ոց աղանդք բուս
ցին։ Յեր՛կնի՛ց գ-այր ձայն ա՞ճ-այ՛ին թե հայ
ցուաճ-ք քո՝ կատարեսցի՛ն։ Սո՛ւրբ երջան
նի՛կ երկնահանդէս Ճըգնօղ անտոն և կրօ
նեղէս։ Ի՛ հոգանութ ծ-ընեալ զարմէս՝ գե
ղանցեալք ի բնութէս։ Զձեզ ապարգե
ւաց՝ նբ ղևոնդէս մեզ երկնային հրեշտակք
յերկրէս։ Ի՛վ ըշտալից մարմնոյ ախտէս փա
ղատեցեք ի խոցմանէս։ Ի՞միջերկրէ տա
նէն՝ յո՞ւնաց հայրո՞ց՝ տուեալ ապարգևք փա
ռաց։ Վարժ՛ի՛ջ կանրգաց կրօնաւորաց՝ հարք
մի անձանց Ճըգնաւորաց։ Ծաղի՛կք բուս
ոյ՝ բանաւորաց՝ բըժ-ըշկական դեղք հիւ
անդաց։ Ի՛դ-ինանկան յայսոց ջանրաց՝ զմեզ
փրկեցեք ի փորձանաց։ Լ՝ին լուսոյ հօր
մի՞ ա՞ճ-ինն՝ Ճըշմարտութեանն քարոզի։ Պա՞ր
թևաւ՛ղեանն գրիգորի՝ ապարգևեցայ՛ք գանձ
կենդանի։ Նո՛ն և նըշխարքն հոգեւի ա՞թա

նանգիներայնք զըկայի. որոմով մարմնոյս վէրքք
տղջասցին. յանցանք հոգւոց մերք քաւեսցի։ Ա-
օթն ատեղեան երկնից կամարք՝ ածու-
թեանն կամարքք. Զըգնօղք մարմնով խա-
տաճարակք մաքուրք հոգւով լուսոյ տա-
ճարք. Ի կեղեցւոյ քարձրաշտարակք՝ տանըն
հայոց ամուր պատուարք. Զձեւիզ աղաչեմք
Զըգնօղք նք հարք լինիլ անձանց մեր քա-
ռարք։ Ամեալ զօրացըն պարսկական՝ մար-
տիւ ընդ զօրըն հայաստան՝ դուք մաղթե-
ցեք աղերս հայցմամբ՝ աղաչելով զնա ծնքան-
վն յօհաննու ձայնիւ գոչման՝ կարանալ ետին
սրբոյ հայցմանն. պահել զերկիրս այս ան-
սասան՝ զտեղի արեանըդ ձեր հեղման։
Ոչեմք առ ձեզ նք նահատակք՝ հողանիւ
թեամ մարմնով հրեշտակք. մարտիրոսք նքք
և վկայք. որք՝ սրոյ մահուամբ կատարե-
ցայք. յորդորտանիս ձեր յիշատակ. արեան
սրբոյ հեղման վրտակ. ահա՝ ո՞ր լեցի՝ ն՞ք
պատարագ. պահելըզ մեզ մի՛ շտ անվ ըտանկ

Ճ. տրոպարն ագրոց առաքելոց.

Սուրբ գրութեամբ տեղեկացեալք. հայրցանեք գ.ձ
լի՛վ ըզմարգարէն. ով եւ լցցէ ի լեառն ըն տն.
կա՝ մ ով կացցէ ի տեղւոջ ըն սրբութեան.

Բ։Հայ տեսանք ըզ սուրկաւէտս. լեառնքն դի
տանկ և բնակ կարան. վըկայիցն որոց ամառեալ
զոր զուրմութեն յանստուածոյ փըրկչէն ի լուր
եան նց։ Որք բարձին ըզ խաչս ի լեռեան նց.
խաչեցեալքն խաչաւ կցեցան. դիմելով յօ
ժամրութեանն ա՛ռ սատակ կինչան. ոչ զգա
ռին ի մէջ գայլոց։ Սոյն և զի նքն ինկ
տեսանեմք. պրոբատիկէ ամազանքն։ յորոց
դնին բազմութենք ախտաժեստաց. ա՛կն
ճանելով վերըստին ջուրցն յուզման։
Ստանիսր նորոգեցաւ մեզ ամբազանքն
սերմիվմամ. ի բանալ զաչսն սրբոտից. ա՛ռ
ի մերժել զանխտս հոգւոցն և մարմնոց։

Բ տոկան վահանոց գողգոթայոցն.

Բձ. Ամենալի՛ սէր ի՛նձ քան ըզ երգս
երանելոցն ընչանանամ ց ձայնս. ոչ բոհքքք
ամ ամ ց քոց հընչելմ՝ անք. ով երանելի
ամ ամ ց վանքն ընտրեալ ամ ամ ց յամ ս
տոհ՝ ծոյ։ Ամենեսեան ալ յորդորիր այս
ըզ հոգ գաւոյս ըմամ՝ սանեն։ յորոմ նեան ալ
քեզ երգս ոչ ըզ զըղջամ կան։ այլ հոգևորս
և ուրախարարս յորգարարկանս և նեմ ըզ ամ՝
զեանս։ ով երանելի ամ ամ ը վանքն։ ծա
ռա ամ ց քոյ ամատոհ՝ սիր։ Ամենարեցու

ցանեք

ցանկ՝ քոնձըգնուԹեն զըզմա՛ ըմընոյս զը
նոխ՛ԼԼԹեն. ի՞սկ զոհՀՀՀԼմ՛ խ՛ և ամուսնեալ
գըտանը. ով երանելի է՝ մարը ըվա՛ Հան՝ սի՞
ըմ՛ մ՛ղ զբի՛ մ՛ սառոխ՛ Ի՞ սի՞. Ի՞ ըտոմ՛ քնո՛ ցն
ը՞զ գա՛ստքն. ստեղծի՞ զ զա՛ նք անմտեանցն ի
պատը՛ ըոնԹեն. ի՞սկ քոՀՀՀԼ՛ մ՛ խ՛ յդ սի՞
ըայնոյ է՝ ծանրեալ և ոգեխ՛ Ջան Հ. ով երան
ելի է՝ մ՛ ը ըվա՛ Հան՝. ընտրեա՛ մ՛ ի յա՛ մ՛
զամ՛ ՀՀ՞տաց. Ի՞ ըպՀ՞ս ըզքա՛ ՝ Ջնա՛ Հատա՛ կ
պ՛տրանստեա՛ ի պատեխ՛ ՀՀ՛ ըանզմ. կա՛տարե
ցե՛ ՝ ը զընԹացըս քո արի՞ ՝ զա՛ ր յանգ՛ գա՛ ցըն
Հարա՛ ՝ ա՛ նոյ. դա՛ սա՛ ՀՀ՞ ըեա՛ ի ընդ ա՛ նմա՛ ը
մընամ՛ ՀՀ՛ կանան. ով երանելի է՝ մ՛ ը վա՛
Հան՝. գոՀԹնեանցն ի՛ մ՛ չխեխ՛ ՀՀ՞ ցՀ՛ ղ.

Ճ՝ ՀՀ՞ ոՀ՞ ՀՀ՞ ՀՀ՞ ՀՀ՞ ՀՀ՞ ՀՀ՞.

Լ ը՛ ցդ՛ ա՛ ի ա՛ ծ՝ այ՛ ն ընՀ՞ ը՛ Հ՛ ա՛ ի երանելի՛ է՝ զ՝ բ՝ կ
ՀՀ՞ ՀՀ՞ ՀՀ՞ ՀՀ՞

մեզ զօրավի՞գ։ Յ՚ստուր ըզ մարմին ողջ ընդ
հոգւոյ քո՞ւմ փրկանս։ և խաչի՞ և արեամբ
գնեցեր զարքայո՞ւթիւն։ առեր իշխանութիւն
բարեխօսութեան։ աղաչեա զմեզ։ զի փրկեսցէ
ըզ մեզ ի հանրաւային կործանմանէ։

Ի տրոպարն Հերակլեայ Եպիսկոպոսի.

Յարմատոյ բարեաց քաղցրը շնաւաբեղ
վերաբուսեալ ծաղի՞կ հաւատոյ։ գեղ
վայելչութիւնդ։ զարդ եկեղեցւոյ՝ պըտղա
բերեալ ըզ քեզ ով ե՞ր կիրակոս։ տընկո
ղին զքեզ քրիստոսի՝ բարեխօսեա՞ վասն
անձանց մերոց։ Ստա՞ներ մօր մօր բարե
պաշտի՝ որդի։ և երկնաւոր հանդի՞սապ ըրի՞
նահատակ։ քաջ ըսպանուա՞զէ՞ն։ զի՞ նո
ւորեալ հոգւո՞վ տըղայ գոլով մարմնո՞վ։
մարտ ընդ անօրէնսն եդեալ պըսակեցար
ո՞վ ե՞ր կիրակոս։ տընկողին ըզ քե՞զ։
Յ՞ողջ քաղցրութիւնդ ծաւալեցա՞ւ յանդաս
տանն՞ս ձեր։ յորժամ պատուանքն ար
իւնքդ ձեր հեղա՞ն յերկրի։ երկնայինքն
ուրախացան ըզ ձեզ յինքեանս ընդ ունե
լով։ մինչ որդւով բերկրեալ ով ե՞ր յու
ղի՞տա։ ստեղծողին ըզ ձե՞զ քրիստոսի
բարեխօսեցէ՞ք վասն անձանց մերոց։

Պարդապէս վասն եաթ ծանրկի ինորատուն
բուրանտանի. լուսազարդեալ երևեցար
ով երանեա՛լ ընթ կիւրակոս. վասն մեր բա՛
ղեխօսեա՛ք զի՛ փրկչին մերոյ։ Ղա՛ւնի
քահանայապետութեան հնազանդեալ զոր տ՛ոյն. վը
տանգահոս արեամբ նոր կենալ։ ոսկեբողբո՛ջ
գեղեցաբուսիկ. վն։ Ընթրունուց վարդապե՛
տին հանմեղ ողկոյզ արեամբ ճմլեալ. պրսա՛
կեցար ի քո՛ էր ընդ երջանի՛կ մարտիրոսացն.
վն։ Ո՛ւ պարծանք նոր հաւատոյ. լուսո՛ւ
պրսակ եմ կեղծ՛ցուոյ. մայր ծրդուն՛վ բերկը
եա՛լ այսօր ով երանեա՛լ նոր յուղեցաւ.
վն մեր բարեխօսեցէք զի՛ փրկչին մերոյ

Շ ոտանի մինասայ երմոգենեայ գրոտոսի.

Զ յիշատակ վրկային սրբոյն մեծին մինասայ. երմոգենեայ գրանքոսի յուսո՛վ
եկայք տո՛ նեսցո՛ւք։ Ո՛վ նոր վրկայ քո՛ն
քաղցրանքանրքանքդ մինանս. արդարահաս
ծգնական յուսո՛վ ըզքե՛զ խընդրողացս։
Ի՛տա՛ Ճանրի՛ հանգըստանեան. սրբոյն մեծ
ին մինասայ. եկայք հաւատացեալք
յուսո՛վ երկրընպաղեսցո՛ւք։

Շ ոտանի սրբոյ ասիէանց։

Ո՛ր ի ամենաւորեցայք կոչի՛ր յաշակերտ
տուն

տունքեր։ Թանգէոնայի։ Լաւագոյ
ի՞ն հրով մանրուքեն ոսկի փորձեալ գը
տայք ի բանակարանին հրեշտակաց։ ովքեր
ներսի ն՝ը ոսկեայ ժամ՝ ՝նք։ բարեխօսեցէք
առ նոր մանրեալ զգ մեզ ի մեղաց մերոց։
Որք անհրաժեշտ գաւանութեամբ քարո
զեցիք զգ քս ի դրուանին Թանգուհւոյն։
մի կընդրեալ՝ ՝վ զգ քաջնահատանն ի յա
կունս եփրատայ։ ի ծաղկազարդ վայելչին
Թեան։ ովքեր։ Որք անպարտելի մնացիք ի
հրապուրանաց որդւոյ Թանգաւորին։ զոր
զարեալք վասն ք՝ ի։ արագապէս խող
խողեցայք ի պանտարակ ընդունելի։ ովքեր

Շ տրոպարն ոգեոց տօնանց։

Ակ Ղաչեմք զգ քեզ նոր բարեխօսութեամբ սրբ
բոց ամենայնոց։ որք նահատակեցան ի Ճա
կատամարտ պատերազմի։ յաղթողք գըտան
ընդ դեմ թըշնամւոյն։ բարեխօսութեամբ
տոցան քոյ խընայեա ի մեզ։ Որք առին զգ
սպառազինութեամբ զգ բանիցն հաւատոյ սրբ
տոյց ի՛ւրեանց։ եւ ընկալան ի գլուխ զսաղա
ւարտիկութեամբ ընդ ընդշան խաչին։ սուսերբ
ընդ մէջ ածեալ՝ զ՝ զշմարի՛տ տնբ հանգին։
բարբ։ Որք մաքրեցին զանձինս ի՛ւրեանց
տաճար

տանջանք անուանելոյ. քանզի սրբոյ. և բուրեալ
ցին հոտանուշութեամբ զաղօթս իւրեանց. ի
տեղւոջէ հեղմանն ի արեան իւրեանց՝. զա

Շ տրոյն ոգեոյ վերդանանց.

Գիրեացեալ է՝ լեալ ամենայն հանկանն. քանզի դկ
ուրեք առնուլոյ վրէժ խանգիութեամբ. հանն
ջանրեալ է՝ ղքի հանուցումն դանանցն եղ
զամբարելոցն արդարոյ ոստ ջանիլմամբ զ
զրանալն ի՝ ղթողք. պրնակեալ՝ լեալ ի՝
քրիստոսէ. Գոհանակեալ՝ զի՝ անայ
նութեան՝. ընդ ճրշմարիտ յուսոյ ամենմահ
թեան՝. փափագանալ՝ ցերոց աւրի՝ք
ի՝ զ կատարումն. մանք ոչ արեամբ յաղտոյ մե
ղաց տրի՝ սմոյ՝. զրանալ՝ Հայցեցէ՝ք զիսա՝
ղաղութեան՝. ճրշմարիտ վրկայ՝ք սրբոյ ենր
ոորդ ութեան՝. Նեղեալ՝ ցս յանօրինաց
բրեանսն՝. զի՝ ցընծասցուք յաղթանակաւ
մարտի՝ ձեր՝. Նահատակք արդոյք. պրն։
Գոհահրաշ պրնակաւորը և զօրագլուխ ա դկ
ռաքինեանց. վառեցար զինու հոգւոյն. ա
ռաքեալ ընդ դեմ մահու. վարդան քաջ
նահատակ. որ վանեցեր զ թշնամին. վար
դապետն արեամբդ քով պրնակեցեր զեկե
ղեցի՝. Գոհնաւորը թագաւորին զինու յաղ

թեամբ պատերազմին. խոհական իմաստու-
թիւն խոհեմանցեալ անհատապէս. խորհն
խորհրդական և ծանուցեալ անուն բա-
րի. խաչելոյն վրկայ եղեալ հեղմամբ ար-
եան պրսակեցաւ։ Ի՞նչ նակաւն լուսով լը-
ցեալ արիացեալքն քաջն արտանկ. թանթա-
ւեալ ի կարմրութեն բոսորայինն բըղխեալ
աղբիւրն. զփրկականն ըմպեալ զբա-
ժակ և մրկըտեալ արեամբն իւրով. դա-
սակցեալ ընդ անմարմնոցն երրորդութեն
երգել զգ փառաւ։ Սրբապայծառ զգեստուք
պճնեալ իյերկնաւորն հանդիսադրին. եր-
րորդութիւնն զօրացեալ վանեալ զանմա-
րըն բանսարկուին. հրամայեալ հօր ընծայ-
եալ որդւոյ գոչով ջարջարակ ի ց. հոգ-
ւոյն յաղթեալ պատերազմին և ջարասէր
թագաւորին։ Նոակաւն բարուոյն դիտ-
ամամբ ընդդէմ մեղացն վառեցան. տարդ-
նաց ելիւք յերկինս. պարակցեալ ընդ
անմարմնոցն. տաճանատ զարմանալի տաճար
եղեալ երրորդութեն. տէրունական սրբ-
խորհրդոյն տուն և տեղի արժանացեալ։
Ստանցեալքդ հանատոյ վահան յուսոյն զրա-
հիւք ծածկեալ. զփրկականն սաղաւարտ

իջլուսն եղեալ զինքեան խաչին. վասն
վերն երևեալ նոր մանկութեան նահատա
կեալ. խաչելոյն վրկայ եղեալ պրսակեցաւ
աթեամբն իւրով։ Ի հոտանոյշ ողջակիզեալ
մատուցանէր զինքն նուէր. քանաւոր պա
տարագաւ ընծայելով հօր իյերկինս. որ
սէնն ցանկալի արդարութեանն ճոխացեալ
իմաստութեամբ պայծառացեալ յեօթարփեան
շնորհաց հոգւոյն։ Ի ոսկոքրումբք հարանգա
ոք ընտրելագոյն նահատակք. յառաջեալ
յամենեցունց գլուխ եւ աւարտ մարտիրոս
ացոյ. նախաշաւիղ գոլով բարեաց յառաջա
դէմն գարեդին. ընկալեալ զբրաբիոնն
յաղթանակ նահատակացն։ Ամենեքեան
խումբ հանգարաց եւ երեանիցն թիւ ընդ
վեցիցն. որք ընդ նոսին նահատակեալք ա
ղեանաբար պատերազմաւ. Եւ հեղին զար
իւնս իւրեանց՝ ի նորոգումն եկեղեցւոյ.
ընդ նոսին պրսակեալով իյերկնաւորս հան
դիսադրեն։ Ի ոսհութեան փառատրութեան
երրորդութեանն ընդ նրսագնեմք. քաջմութեամբ
պրսակելոցս զզ մեք մածեալ առաքեն
նեացս. Եկեղեցիք Հայաստանեայց՝ պայ
ծառացիս զարդարեցան։ ոնենալով միտ

զանարեալսն՝ զի Յիսուսեանցն մարտիրոսացն։

Լուսնոյ ութերորդ ի Խանդիսոյ օրհ.

Զ Զ՝որ յառաջագոյն սահմանեցեր զի զիրկութեան հայեստանեանց. զնորոգեալ մեզ հրաւիրակ զերանելին Յա զի՝ զանարգելոյ գրիգորոս. օրհնեմք զքեզ զնդ զօրս անմարմնական կանացն՝ հայր ամենակալ։ Զոր նորին դաւանութեանն խաչակից քեզ ընտրեցեր զի դասս քահանայից. զնորոգեալ հաճաշխ ծծութեամբ կարգեալ հովիւս և վարդապետս. գովեմք զի զքեզ զնդ զօրս անմարմնական կանացն՝ որդի՛ գ միածին զոր մաքրութեամբ՝ աւանդին և փրկական հաղորդութեամբ. զի զինուորեալսն անուանի զի քոյ՝ պայծառանչեալ արեամբն իւր եանց՝ յաղթող մարտիւ պսակեցեր. զա ընդունեմք զի զքեզ զնդ զօրս անմարմնական կանացն՝ հոգի՛դ ճշմարիտ։

* Օ՝ր հնեմք զի զքե՛զ զնորհատու բարեաց որ ընտրեցե՛ր յորոմ՝ վայնէ զի զհրաւիրեալն իսկ զանէ՛ փառաց քոց հանդերձ։ Խնայեա՛ի մե՛զ մաղթանօք սոցա։ Սահակայ եւ յովսեփա՛յ՝ զի զհայրապետացն

ղեմոնդեմ։ Եթե վայրդ ապեստին հրամանեամբ
լուսաւորել զանրիակամ։ զի քան զ ընպառեալ
զեն։ ասեն։ խրենայեա։ Որ ըզ մերկացեալ ի սրն
յանձնառ լուսոյն։ ըզ սեւացեալ ի լանն ի գոյն
այծեաց։ որոշեալ ի ոչ հօտէն ընտրեալ
ըզ քոյ յսրն հաւաքեցեր։ խրենայեա։
Որանդադար փառաբանեսյանմարմնոցն դ։
քահանայք ոչ լուսաւորեսցեն զաւակս։ կ։
ըզ քեզ բարեբանեմք ոչ ի հայրցն մերոյ։
Որ իշանաւեղէք քոց սրբոց քարոզչացն։
պլսակեալ ցուցեր զհայաստան աշխարհս
ըզ քեզ։ Որք արբի՞ն ըզ հուրըն կենդա
նի ընդ հրաւիրեալն ի վերնատանն։ յորդ
բուղխ բանի շնորհաց լուսոյ եղեն
մանկանց։ արեամբ մկկըրտելով ընդ քեզ։
Ոչ որ Ամենայն ազգք և ազինք։ ոչ գ
գործք են։ զթագաւորն ամենեցուն։ ծրհ
նեցէք զհայրն երկնաւոր։ և բարձր արարէք
ըզ նա յաւիտեան։ Որ հալածեաց զիսա
ւոր մեղաց ի տանէ թորգոմական։ զհան
դիսադիրն ամենեցուն գովեցէք զաստ որ
դին։ և բա։ Որ պլսակեաց ըզ հայաստան
նորանքաւ լուսաւորչաբ։ բարեբանեցէք
ըզ ոչ հոգին արդիք լուսոյ նոր ի հեր։ և բա։

ԻՐԵՂ գաղն արդարութեամբ՝ ի Հայաստան ծա-
գեալ. պայծառանացուցեր սա զեկեղեցի Հեղ-
մամբ արեան սրբոցն. մաղթանօք սոցայ խն-
նայեա՛ ի մեզ պարգևատո՛ւ զարեաց. եւ ող-
որմեա՛ զքո ամրակայ ծոց։ Զանձամբն սա զաւա-
կօք Հոգւոյն զբարութիւնք՝ Հրով Հոգւոյն
շնչուցին ընդ զոցն ըզ կրակապաշտ պարսից-
մա՛. Զարթեւանկանն տեսանողին յաւաջա-
գոյն ազգեցու թիւն. զՀաւատոյ որդի՛ս սրբ-
դոյն գրի գո՛ր ի պրսակազարդ տեսեալ. մա՛
Իրկնային Հրաւիրակօք կոչեցեալ ի սկզ-
բանէ. փրկական քանին պատմողք և պար-
ծանք Հայաստանեայց. դասակցեալ ընդ
զօրս անմարմնականացն։ Ոչ վիշապն անդ
ընդայի՝ ն նրմանեալ փարաւօնի՝. զդազանա-
ցեալ զթագաւորն գործակցօք չարին սու-
զեալ. զյաղթականն երգեն զօրՀնուչելն ի
Հաւատոյ զինուք վարեալ մամիկոնեանն զ-
բաւական. յաչխարՀօրէն պատերազմին
ամիսոյեանն եկեղեցւոյ. անձառ ի՛ցն ճշմարտ ժա-
ռանգորդ բարեաց։ Ի խտակցաբար արտա-
ասուեցան զուրբանցօղսն Հաւատոյ. ընդ սրբ-
բոց Հայրապետացն երգելով զփառս ի բար-
ձունս. փրկիչ կոչողին ըզ մեզ մաղթանօք սոցա
Ընձառեալ

Եղանուելի՞ բանդ մեր. որ վասըն մեր մեղ
ելեր ի խնայէ. բարձրացար ի մէջ երկրի՝ բար
ձեր զյանցանս նախաստեղծին. գերահրաշ
զօրութիւն յաղթեցեր մահ հուսայարուցեալ երթիք
օրեայ լոյս ծագեցար տիեզերաց։ Դ. ամսա
կարգեալ հողեղինացս ընդ հրեղինաց ան
նիւթ գոյից. երկանիկ արիութիւն կատարե
ցան յանօրինաց. զի՞ ընկալցին ի քէն քա՞
զանապական փառաց պըսակն. երևեալըք
լուսազգեաց քայտուր մեծի քում գալըստ
եանն։ Ընդ հանուր քարոզեցին զբանըդ
կենաց ընդ տիեզերս. թօթափեալք ըզ
քոնն մահու զուարթնոց երկնից հետևե
ցան. ժուժկալ լեալք արիաբար զժանիս մա
հու խորտակեցին. ի մատուանք երևելով ընդ
փեսային մտին յառագաստն։ Ուսաւորիչն
ամենեցուն զևանդի է նոր վարդապետն.
խոհական մեծ՝ խորհրդով խրատեալ ըզ
ցոյց զգաշակերտեանսն. ծանաւել զլոյս գի
տութեան՝ յոգիս անրանց կատարելոց. կամա
ւոր յծաւրութիւն՝ կատարեցան սիրով փրկչ
քեն։ Ուր սիրոյ կենարարին զորբոքեցաւ
յոգիս արբոցն՝ ձայն տալեալք խրախուսե
ցին՝ դիմեալք ի մահ լծաւրութիւն՝. զի կամ

վաղբեք հրգեմոբք զանլիս մեղաց խորտակե
ցին։ Ճանապարհ մեզ հորդեցին իյեր
նային նաւահանգիստն։ Ոչ կարողացաք ար
եամբն իւրեանց արքին զբաժակ մահու
փրկչին։ յառաջեալ յամենեցունց յօսէփ
ընտրեալ աշակերտացն։ Նորահրաշ սիրով
լցեալ և նահատակ բարի ցուցաւ։ Շինե
ցաւ տաճար փառաց սրբութեան անմահ բա
նին։ Ողջունեցին ամենեցուն երկրպագել
քում հրութեդ։ Ջարբարեալք արիաբար
ընդդէմ մահու ջարիշ խանին։ պատրաստ
եալք ի պատերազմ զպատրանս ջարին խա
փանեցին։ Զուր կենաց մեզ արքուցին ըզ
հուր մեղացն շինեցին։ Լամ լուսոյ մեզ
ծանուցեալ զանգիտութեամբ խաւարն երոյծ։
սահակ ի՞ր հօտապետ արօրէականն բար
եացն հաղորդ։ վերբերին վարուց՝ բար
եաց՝ վանիչ ջարին պաշտօնէից։ տարփա
ցեալ անձառ լուսոյն՝ վերանալացաւ ի կեանս
անմահ։ Աքուանեացքն ճըշմարտից՝ եկայք
և մեք հետևիցուք։ ցընծութիւն կատարեա
ցուք՝ ըզ յիշատակ հայրապետացն։ Սիսի
ցուք յարմարութիւն՝ ի միութեան վարմնոյ փրկ
չին։ փայլիցուք գործովք բարեաց՝ իյերկ
նային

նային առաքագաստին։ Բուրն աստուսի թագա
ւորին սրօքէանկան ձայնիւ հընչմամբ։ եր
գեսցուք զերգս՝ օրհնութիւն՝ փրկչաւոր
արեամբն իւրով սրբով։ զի գրթութիւն
խոնարհեալ ընկալցի զաղաչանս։ թողու
թի՛ շնորհեսցէ մեր բազմամյա՛ նցանացն։
Պայծառաւանցան այսօ՛ր ա՛ռ եկեղեցիք։
լուսաւորչօ՛ք կենդանեօք։ որք ի գործ՛ց դ
իւրեանց ծանաւելեցի՛ն ըզլոյսն անընտուեր
հայելի՛ աչքա՛ց ըզ տիր սիրողաց։ Բանհա
նա՛յք պատուեա՛ք ծծմամբ ա՛ռ հոգւոյն։
նախանկարգեա՛ք յառաջնորդութի՛ փա
փագողաց վերնոյ յարկին և անապատո՛ւմ
պատրաստեալ բարեացն։ այսօր փութա
ցա՛ն ելանել ի նոյն։ Ո՛ ուաքթնոց երկ
նի՛ց եղև ցընծութի՛ տեսանելո՛վ զա
ռեամբ զաւրդարեալսն կոչելով յուրախու
թի՛ ա՛ծային և լուսաւո՛ն զ ա՛ռաքագաստին
պատրաստեալ նոցա՛ զյաղթանակ մեր
ոտի՛ն։ Ամպարը՝ շտաց և ա՛ն սրբո՛ց մատու
ցան՝ ձեռօք։ նաւիրակա՛ն պատարագ ընդ
ծայից թագաւորի՛ն երկնաւորի։ որ հրաւի
ռեաց արեամբն իւրով լինել կըցո՛ զդ
խաչի՛ն սեղանոյ։ կամակարը մըտո՛ք զքի՛ն

քեան սիրողաց։ Այլ տանջանքը ընծայի՛ր հօրդ
մարդի՛ մարդկան քրիստոսա՛ն ընծ. զի՛ կեղծ
ցի՛ քո հաստատեա՛ խընդրուած ովք նանհա
տակեա՛ց ի՛քէն ընտրելոց. զարերարը փրկ
կի՛ էր միայն մարդասէրը։ Որ խոստանցաւ
լինիլ ընդ մի՛զ մի՛ն է կատարուած. անան
ջրապե՛տդ ի՛քէն վարժողաց և այցելու
մեղաւորաց որսացելոց ի գանասարկուէն ի
խաւա՛ր այ ի՛ն նորա կամս. քաղցրութի՛ քո
ա՛ի՛ր խընայեա ի մեզ։ Ոչ ի՛ մեղմամբ արեան
արդարո՛ց. քոց հօտապետաց. զի՛ կեղեցո՛ յ
քոյ ցըրուեալ մանկունսն ժողովեա՛ յուրա
խութի՛ ընդ վարանեալսն տրտմութի՛ և
ապտասուա՛ց յորդահոս բարի խմամբ։
փրկութի՛ մերո՛ յ պարգևաց բանի խօղ։
Պաղթանքդ ստացա՛ գթութիացիս ի մեզ. ա-
նախակա՛ լ և ամենանուռատ՝ որ ընտրեցեր ի
մարդկանէ ջարբարանաց քոց զուգակիրս և
գերազա՛ն ոյ բարեաց ժառանգորդս օրհ
նութի՛ քեզ ա՛ի՛ր երդեսցեն մանկունք։
Ի՛ դեմ՝ Արդեաք զեզ երդս ընդ հրեշտակա՛կանն
ընտանեաց. յաւէժս և վայելո՛ լուսոյ մըտ
ճրիմս և նոր երգոո՛ղեանս. ո՞ ծվ սոր ի՛ զարդ
ղեր ամենա՛ն ունդեանք։ Գոռանե՛ լ պարծի
մըք

մըք ձեր։ ապ զ հանապետորք քրիստոսի։ սին։
յորիներայք և յարդարելայք տայ ճարքք
ապ զ մաք ելայք օթեվանք տրութեան երկ
նաւորթագաւոր ելին։ ո՛ ծվ։ Որք ելկեալ
հանեալք լինէին սեւանգունդ զ՚ելն պար
սից։ զի յափշտակեցին զանուանջնորդսն
հայաստան։ նեայց։ ըզ սո՛ ծ՛։ Որք չուեալ
գնացեալք լինէին։ ի պալատն անօրէն
թագաւորին։ զի վրէժիսցին զ՚շմարիտ
ն զ՚ երդնդոտ։ ուրեն։ սո՛ ծ՛։ Որ ոչ նեմ
լեա՞ցն ի մարտ մըտեալ։ երանելեա՞ցն ի
մարտ մըտեալ։ զի՛ վերաւորեսցեն ի մահ
ըզ բեալին։ և կո՛ խեսցե՞ն ըզ զօրութիւն
թըշնամւոյն։ սո՛ ծ։ Որ խիզախ՞ ելն
յանփշութիւն պարտեալ։ որ խիզախ՞ ելն
յանփշութիւն պարտեալ։ ընդ մեծ մաքան
ութեամբն սրրբոց ճըգնաւորացն։ ընդ
սո՛ ծ։ Ի՛սկ ի հեղեանէ արեան ձերոյ հոտ
անոյշ բուրեաց ի յերկինս։ և հաստատեցաւ
տ՚ քրիստոս ի հոտ անուշի։ ընդ կանայ
ք որ պատարագել ելս ձեր։ ո՛ ծվ սո՛։
Որք հանդարձակք ի կանանց սե՛ ր օբէից
և ի դարսս քե՛ ր օբէից։ բարեխօսեցէք առ
տ՚ քրիստոս զանազան նեցս մեր։ ո՛ ծվ։

Այդ տասնոց տասաց գիտցէք։
Այ- ե խորհուրդ արարէք։ և յարուցին զ.

ՃԲ

որաստեղծեաալ զանն յանէից։ իսկ
ըզբանէ զերկինս երկնից։ և զերկ
նային զօրս ամարմնոց իմանալեա
ցն զընարթնոյ։ և զլոյս գալ տարածրց քա
ռից հակառակաց միաբանից։ որով յաւէտ
փառաբանի երրորդութին անձաւեալ։
Որոնք սրբեան մի ճշրութեն միով բնու
թեբ ճծութեն։ ոյն որ անեղ արարչական
ասաց լինել լոյս ճղական։ զոր և ծագեաց
յօրն առաջին միաշաբաթ կիւրակէին։ որով
յաւէտ։ Ի ամբունօրէն բացատրեացուք
զծածկեալ խորհուրդն ծանիցուք։ զի
լոյսն անտես իմանալի մաքուր հոգւոց տե
սանելի։ ի սոյն ծագեաց միաշաբաթ մեզյ
ղրութեն սբ ճառագայթ։ ե կայք փրկեալք
ընդ զընարթնոյն տուք ծրհնութեն յարու
ցեալն։ Ամ երբդ սիրով խոնարհեցար ի
փրկութեն մեր մարմնացար։ նոքին մարմնով
ն խաչեցար ի գերեզման մահու եդար։ սյս
օր յարեար ճծաբար ի հրեշտակաց քարոզե
ցար։ ե կայք։ Որ ևեցար խընկաբերին ցնյոզ
ջոյն կենաց ուրախալից։ և ի լերն նըն գա
լիլեայ

լինելոյն՝ առանքելոց մեռանանից՝. ամրանացո
զմեզ ընդ նոսին՝ զքեզ տեսանել յօրն վերջին։ Եկ։ Ի՞նչ որդիք զարթիք՝ հարսին
լուսոյ տուք սուտք։ Թէ փեսայն քոյր
ուցեսի՝ յաղթեաց՝ մահու իշխանութեամբ՝.
գնայ պատակիս՝ զքեզ փառօք ելընդ՝ առաջ
պատնեսայ զարդուք։ Որդեա երգնորյարու
ցելոյն՝ ընկնեցելոց կենարար՝ ցպատուր՝ յն։

Տէր Վասն Երէքարդի առաքելոյ աղօթքն։ Եւ
Վասն Երէնայնոյ ղէր։

Օրարքական բանին հրամանն՝ իյերկրորդ գ
դումն աւուր սկզբան։ Զի ինքն
սքն ի ջրոցն բաժանեսցի։ Հաստատ
տուրթեամբ պարունակեսցի։ որով զաշխարհս հո
ղեղինսցի՝ անջրապետեսցի հրեղինացի։ ընդ
նոսին որդիք լուսոյ՝ տուք օրհնութիւն երրեակ
լուսոյն։ Յանազմաջեայ հոլովք քրօբէից ե
ռիք՝ սրբեանդ սրօքեից։ ամենուք անեղ
ածութեանն հանմագոյ երրորդութեանն։ բարե
խօս լերուք առ այր վամանկանց եկեղեցւոյ։
ընդ։ Զոր ապագոյն իշխանութիւնքն և անփոփոխ
միշտ այրութիւնք։ ան յաղթելի՝ սբ զ՝ րութիւնք
իյարարչին փառատրութեան։ աղաչեցէք զտէր՝ ն

Բանն արարչին զերկինս իմաստ հաստատեաց. և զքառասնօրեայ պարտուց օրէն ելս կարգեաց։

մեղուրմամբ՝ անտես չարեն ի զդործս ձեռացն
ընդ։ Զանձք անմարմնոցդ պետութենէ՝ հրեշ
տակապետքդ բարձրութենէ։ Հոգիք հրեղ
ենք և սպասաւորքդ՝ հրեշտակաց զինուորու
թիք։ Մաղթեցեք զտէրն տրանց վասն մարդկան
երկրաւորաց։ Ընդ։ Ամենաւորաց դասուց
վերնոց՝ օրհնաբանեցք զոց զբարութեանց։ քանզ
ցրասցի առ քեզ գրութիւն։ որ վասն մեր ձայն
մաղթանաց։ զոր ասացեալ մեզ պահպանեալ
յայսմիկ հետէ մինչ ի վախճան։ Ընդ։ Ամենայն
թեաց և տրութենէ։ իշխանութեանց և պետու
թեանց։ և ամենայն մարդկանց։ որք ի յերկինս պա
տանաւք։ Ընկալաք զաղաչանս զմեզ յօր
մանէ և յարութենէ։ Ընդ նոսին օրհնեալ հոգ
ուոյ զքեզ ընդ հօր փառաւորեալ։ Ամէն։

Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։

Ամենայն բանն որ ընդ հօր արարչագործեաց և հան
մազօր։ յերկրորդ աւուր զջուրսն զատոյց։
ի զբոյսս և զտունկսն բազխեցոյց։ ի սկիզբ
որդ դարձեալ դարձայ զջուրսն հեղեղ ցա
մաքեցոյց։ զնոյ տապանաւն իւր ապրեցոյց։
ի զկենդանեացս սեռս անձեցոյց։ ոմանք օրհ
նութեամբ անձառ լուսոյն։ հօր և որդւոյ և ի՛ հ

դշ

հոգւոյն

հոգի գործոյն։ Լ։ Ընդ ծառոց երկրի զգալեաց
տընկեաց՝ և զտունկս իմանալեաց՝. զհեղ
մեղացն ցաւծուցեալ՝ զդասս արդարոց բաղ
ձացուցեալ՝. յորոց և մեծն՝ ի ծնունդս կա
նանց՝ միջնորդ շնորհաց և օրինաց. տուք։
Լա. ամգաւորին երկնից զինուորս՝ արքայութեն
աւետաւոր՝. խընդրեա դընել երս ի սրտին
առ ի հովտեսս տրտմականէ. յուխտեալտե
ղին տրուսական՝ ի խոստացեալն որդւոց
մարդկան՝. տուք։ Լբ. ամառանդին հօր սպասա
ւորս և արգանտէ երկրպագող՝ կուրապետ
և մրկրտիչ. այնմ որ՝ մեղաց մերոց քաւիչ.
լեր զարեխնոա առնոյն գրթաւծ. ջընջել զ
գիր մերոյ անցանաց՝. տուք։ Լգ. հօրէ լոյս ծա
գեցար՝ մեռեալ՝ բնութեսս կենդանարար՝
ամառաքեցեր յառաջընթացս՝ զյոգնանէսքա
րոց կենաց՝. սորին հայցմամբ՝ ամենակալ՝ զ
պանդատանս մեր ընկալ՝. տուք։ Լդ. ուսայա
ւիղ յերկինս ելին՝ հողանիւթեայ՝ զրնչ
տակին՝. արժանացո զմեզ նորին նեղ
անձուկ ճանապարհին. զի հետևող գ
լով նորին՝ հօր քոյ վերին օթեվանին.
և երգեսցուք ընդ երջանկացն՝ որդւոց
լուսոյ քեզ ելիր երգս փա՛ռաց։ Նրդ

[illegible]

Վասն արն անդոյ և սկը զբանածն՝ հաւանածեն դշ
ցաւոյն առաջին. զոյսն անպայծառ՝ յոր ջոր
ղորդն՝ յարն գանկան նիւթ հաւաքեան. զու
սինն իտիպ լուսոյ ստեղծեաւ՝ և անստեղաց
պարս յօրինեաւ՝. որով օրհնի՞ ստեղծողն
էն՝ իբանաւոր պաշտօնէ՞ն՝ ց։ Ասածն
կեալ խորհո՞ւրդն ծանուցան՝ ջորդորդ դա՞
ղուն իսաՀակաւ. զ՝ջորդորդ՞ որ դարձեաւ
հրեշտակն ետ զանւեստիսն կուսական. թէ՞
զոյսն որոշ բովանդակի՞ իքէն՝ մարմնով պա
ղուն՞ակն՝. յոր օրհնեցայք ազգ երկրածն՝ նք.
տուք օրհնո՞ւն պղտողոյ կոր՞ասի՞ն։ Զոուսին
նախնեաց մօրն և՝այն՝. յորմէ ադամն հի՞ն
պարտի՝ բանրձան անէ՞ ծքն տրրտմակա՞նքն
նք ծնընդեամբ կոյս մարիամ. ազաչեա՞ զքո
մի՞ածն՝ թողուլ՝ զմեղս որդւոց նոցին՝.
յոր։ Նմանն ընծայեա՞ լ յերկրէ՞ յերկի՞նս յոր
հնմբառնամք առ քեզ զհոգիս. յոր լրսեալոյ
քոզ՞ աւետիս. խընդրեա՞ լ՝ նել մեզ լրսելիս.
Նոյն աւետեաց քոյ մի՞ ածնի՞ն. եթէ՞ եկայք
օրհնեա՞լք հօրիմ՝. յոր։ Զանիւ առ քեզ՞ հր
պարտիմք. և առաջի քոյ՞ անկանիմք՝ ազաչ
նոք

նօք ամենայնի։ զի ի ջրոյ իմմէնջ ըզ քո՞ց հնոցին։
տուր արտասուօք զմեղս ջընջել՝ և վերըն
տին զմեզ ներոգել։ յոր։ ԺԵ կաւիսար ճարտա
ր ասպետ։ անցեր՝ ընդ ծով կենցաղս անհետ։
վեր ասաբերեա ընդ պետրոսի զմեզ ի յանլեաց
մեղաց ծովէս պանղատանաք գերագունի անա
պական քուն ծ ընողին։ յոր օր հցաք ազգ ելկ
ր ածի։ նք տուք օր հնուն ազատող։ յկոչ։ սի։

Լուգ վան հինգ էրոդեի տուք տրուչը-ԼԷն. Լու
վան հինգ դարան։ ե ի տուրչ տատչեալն։

ԵՀ Ամառագայթեաալ գանն ի հօրէ յոր հինգ ե
ղորդն հրամայէ։ զբնզխեալ ի ջրոց սեռս կայ
տառաց։ և թեւաւորս օդականաց։ ի սկ ի դա
ռուն հինգ մըկըրտի։ ն յամպն և ի ծովն։ ի
հին։ տանցուք հրաշիցն ներգործող։ ն պատիւ
և փառս անեղ գամ։ ն։ Ամբրապետ օրի
նակի առանքելոցն ։ քի։ որք ի ծովէն տիբե
ր ակ։ ն։ յերկնայինսն կոչեցան։ անցին ընդ
ծով աշխարհական։ և ի հոգին մըկըրտե
ցան։ տանցուք։ ։ Ցուրախուին ն անզրաւական։
ի հանրանէն անանգամական։ զձեզ զառաքեաց
հայրն։ փառաց։ հրաւիրատուք տըրտմակա
նաց։ ն զ հարսանեացն այն հայցեցէք։ ընդ
ձեզ ընկիլ մեզ պարակից։ տանցուք։ Ուրգ ողջ
տիեզերաց

տեսեալ զերանց ինանիսա՞ հօրըն յանցանաց. նորա
փեսաւոյ զարդարեցի՞ր. զեկեղեցիս հեթանոսաց՝ պա՞տ զաստեցէք անա. նոքն գրեթէ զմեզ
նորոգելի հնոյ մեղաց՝ տա՛ Ը ի՞նչ օգէ ինչ ըստ
հանմայնից՝ արանրածոց ի յանգոյից՝ նոքն չեն
նեցեր զեկեղեցի՞ վէմդ ի՞վրն վիմի՞ն բաներ.
ինդ եդեալ հիմունս ինոր սիօն՝ զմեզ յօդեա
շինմամբ ինոյն. տնցու։ Ո՞ւրախացաւ զնաս
ցի՞ք գեստոց քաղաք ի՞քէն շինեալ յն՝ յորմէ
վըտակք շնորհաց հոսին. զոգիս՝ մարդկան
ուրախանեն. արբուն և մեզ՝ ի ջրոյն կենաց՝ հայց
մամբ հոգւոյն մատչուսակաց. զի բանաւորը
երկիրըս քո՞. պըտղաբերցի ի փա՛ռ ընտ՞ քոյ։

Նուէր վանն վեցերորդի տարոյ տրուչլուին. Նո-
վանն վեց դարուն. խրիմչլուին։

ՀԱՆԴՈՒՐԺԵԱԼ բնութիւն բարւոյն ու ուրբ
նիչ մի՞այն զանձնաւոր բարին. այլ ստեղծեալ
զմարդ յիւր պատկերին ի վեց ճրտրդ առա
ւօտին. և ի յերրորդ ժամ զկոչաւծին ի յօգ
նութեան հոգաւծնին. զորս ի դրախտին եդ
վայելելոց ի պըտղոյն մահու ամ՛ ըդեմ՝ ի
պանդանձեալ առ դատողին ի յեան՝ յանցանաց
ադամին հին. զկինն պատճառ եդեալ
խաբմանն և կինն զոձն դաւաճան որոյ
երկերա

երկիր ս այս անիծեալ փուշ և տատասկ իսկ
բուսցաւ՝. վ ընչ իւր մահ և մարդոյն տրեալ.
դառնալ՝ ի հողուստի ստեղծեալ՝ ։ Զ ընչել
փութայր հայրենի փառաց ըզգիր պարտեաց
մեր յանցանաց՝. ոչով զգեցաւ որդին զբ
թանձ ի վերց դարուն զմարմին մեղաց՝. հոր
հաճութեամբ ի մահ խաչին երկրն կամաւ ի
յուրբաթին. գանուրն զենաւ ի հին զատկին
փոխանակ դառանցն օրինակ։ Ամենիս
լուսոյ պատուիրանին արդարութեան Հանա
պարհին. բանիցանալով էս ի խաչին բարձ
բանցուցեր զմեզ ի յերկինս։ քոանապատումիս
նարհութեամբդ՝ և կանմաւոր խաչելութեամբդ.
հանեցեաց ընդ մեզ որ գրթութեամբ. և թող
զմեղս ողորմութեամբ։ Ամենակալ դ սերոբ
բէից և ահեղաւորդ քրուբէից. խոնարհեցար
ի ջարբարանս՝ ջարբարելի քնութեամբ մարդկան.
ի խաչին զմեղաց սպաներ. և գդատապարտեալ
մահու լուծեր. հանչ։ Ամենի հագոյն քնութեանց
էին՝ և արարիչդ՝ բոլորից յորժամ ծագեա
զխաչին՝ նրշան ի գանչարտեանքդ մինչ
գամ. զերկրպագումս այժմ հաւատովդ լու
սաւորեա նոքին լուսով. զի համաձայն խա
չաձեցիցն զքեզ՝ օրհնեմք յաւիտ հանենից

[illegible] վասն եօթն եղբարդիկ սասաք տրտնջողքեն. [illegible]
վասն եօթն գորտան եւ ի խորհուրդ հոգեգործեան։

Զի՞նչ յետ ստեղծմանն արարչագործ հանգեաւ շաբ
յեօթնեւրորդ օրն ի գործոց։ այն որ հանգիստ աշ
խատելոց։ եւ կանմքըն գործէ ճղելոց։ ուստի
եւ մեզ յոյս հանատատուն եւ հանգըստեամբ
ըն շաբաթուն։ թէ՞ ասա գործել զգործս
ամ՞ն անդէն հանգչիլ ընդ ամատո՞ւծոյ։
Ի՞նչ ունաբաբար վարդապետնմք յօրինակէ
ն խրատնմք։ որ ի յերկրորդ արարչութե՞ն
յետ կատարման տնօրէ՞նութենն։ յեօթն եր
երորդ օր հանգըստեան։ ի՞նչեալ մարմնով ի
գերեզմանն զկանգեալ հոգինքն վերացեալ։
զանանց՝ հանգիստն ապատրա՞ստեա՞ց։
ՀՅՕՂԴ որ ի՞նքոյդ կողէ՞ ցօղեալ զբոժ՞ շկե՞ցցէ
զզ հանգուցեալսն։ ի՞նչցե՞ ի հող մահճաւ նա
ցի՞ն։ և զուսանցէ յօրէ՞ն վերջինն։ կե՞նդա
նարար ձայնի՞ւրդ քո՞ կոչեա զնա՞ ի կեանքս
քո։ և՞դասեցո ընդ արդարոցն։ եգեալ քե՞զ
փառս ընդ զբ՞ամ՞րթնո՞ց։ Ի՞ւծեալ զբան
ութիւն կենաց ունող դարձոյց յաւետեանքն ի
մահաւ հող։ ի՞սկ անմահիդ մեռանի՞լութի՞ն ինոր
հեաց՝ դարձեալ զանմահութի՞ն։ զորս՝ ենն ընդ-
քեզ թաղեալ մահուամբ՝ աւանդանէն մինչեր

տուԹՅ. յԱՐՈ ընդ.քեզ.քոյին փառՔ արՔ
գ.ԱԿԱՆՆԸՄԱՆԸՐՈ՞ՒՍՈ՞՛Վ։ Փայլին արդ.ԱՐՔն
յարՔ.քայուԹեՆ՞Ն՝ ԵՎ ՀԸ՛գՆԱՒՈՐՔն Ի ՀԱՆդ.ՐԱ
տեան՝. ՀԱՐտիրՈՆՔԸՆ պՐ՞ՍԱԿԻ՞Ն. Եվ կՈ՛ՒՍԱՆ
Նաց լապտերՔ վառԻՆ՝. դ.ԱՆեցո ՈՒ՝Ր ԸՆդ Նո
սի՞Ն որՔ զ.քեզ՝ ԱՆԾ խոստՈՎանին. ԱՐդ.արու
ԹՅՆ՝ մի դ.ԱՆեսցի՞Ն. այլ գԸ՝ԹՈՒԹՅՆ.քո քան՝
եսցի՞՛Ն։ Փ՞ՈՒ անպատՈՒմ խՈՆԱՐՀՈՒԹՅՆ՞դ.
որ ԹԱղեՆցաՐ մեՌեԼՈՒՆ՝. Ա՞յարուցեՔ յորդ
ՈՒՆց մարդկա՞Ն. որՔ հ՝ԱՒԱՆՈՒԼ Ի.քեզ զանկան
յԱՐՈ Ա զմեզ արդ.ԱՐՈՒԹՅՆ՞. Ա զՆԸՆՋԵՆցեալսն
ողորմուԹՅՆ՝. զի՝ կենդանեՆացՈՒս ԸՆԴՐանՈ՞Վ
տացին՝ քեզ փառՔ ընդ Հօ՛Ր Ի Հ՝ՈՒ՛գ.ՈՒ՞Վ։

Ի՝ ԷԶ ՈՐՈՒԳՈՒԼԻՆ ՇԻՆԷ ԷՇԷՅՇ ՈՆՈՒՆ ԱՈՂՄՈՍԻՆ.

Զգ Յարևելի՝ Ի՞նց մի՞նչ Ի՞ մուտս.Ի՞ հՅԻՒսիսոյ
Ա՞ Ի՞ Հարաւոյ. ԱՄ՞ԱՀզգ Ա՞ԱՀզ՝ ՆՔՅ՝Ր Հ
ՆուԹՅՆ՞ ՆՈՐ ԸՐՀՆեցՀ՞ Ք զԱՐարՐի՞ Ն Ա՞
ՐարարԱ՞ ԾՈ՞ց.ՈՐ ԾԱ՞գեԱ՞ց ԸՀզ ԼՅՈՒս արԵ գ.ԱԿԱ՞ՆՆ
ԱՅՍՕՐ ՅԱ՞ՀԱՅԱ՞ ՐՀՍ. Ա՞ ԿԵՂեցՅ՝ Ի՞Ք ԱՐդ.ԱՐՈՒց
ՎԻԱՒԱՐԱՆԻՀՔ ԱՄԵՆԱՆ՞ Ը ՅՐՈՐդ.Ո՞ՒԹՅՆ.
ՅԱՌԱՒՕՏՔՆ ԼՐ ՒՍՈՒ զԱՌԱՒՕՏ ԽԱՂԱՂՈՒԹ
ՔՆ գՈՎԵՑՅՆ՞ Ք ԸՆդ ՀՕՐ ԵՎ ՀՈ՞գ.ՈՒՆ. ՈՐ ԾԱ՞գ
ԵԱ՞ց ԸՀզ ԼՅՈՒս գԻՆՈՒ՞ԹՅՆ՞ Ի՞ԱՐՈ՞Ս Ի՞ՄԵՆ՞զ

Յոգ չինչ պղտղոիեցէք սաղմոսին.

Ելցնաւուք՝ ամստուծոյ։ և ժամանեալ գալ
գորդք՝ երկնից ամբքայր եթեն։ որ՝ զբ
զիսիանակերամբք զանցաւորա առիք՝ զամ
նամ՝ ցել՝ ն բարբ եթեան։ քարերխօսեցէք
ամ ամ ամբ վասն մանկանց եկեր՝ ղեցուն։
Լամհանուր՝ կք պամնծամբք՝ և սիրեցեալք
էյեր երկնաւորը հոլրեն։ որ՝ զբ մբ՝ կբարեն
ցայք ընդ քի արեամբ՝ ձեր՝ վ ի մամ համ
չեն։ բա։ Սանրտերուր՝ աք ցանկամբ և ծթե
վանք հոգաւոյն ձբ՝ շմարտոն եթե։ որ՝ զբ
յաղթեցի՝ք հոգաւով՝ կարեաց և ցանկոն ա
թեց։ բա։ Պանվելի՝ աք աշխարբհի։ և քաղ
ձալք՝ վերնոն ցնբ՝ն պեռոն եթեց։ որ՝ զբ
երանուեթե՝ մասին հասեք քան զամենայն
որդիս մարդկան։ բա։ Լամաւուր՝ պամ
տարագք մանուանք տիւք և կատարեալ
իմաստոն եթե։ որ՝ զբ փոխանակ կաթեն
արբեք՝ զգինի՝ն զմայլեցոն ցեք։ բա։

Յոգ չինչ ԺԵ ԺԵ սաղմոսին.

Լոյս ամրարիչ լուսոյ առաքելն լոյս։ քանա
կեամբ՝ զբ՝ ի՝ լոյս անմատոյց՝ հայր երկնաւոր
ի դատաց լուսեղինացն ծրհնեալ։ ի ծա
գեր լուսոյ առաւօտուն՝ ծագեաւ ի հոգիա

մեր ըզ լոյս քո իմանալի։ Լոյս ի լուսոյ
ծագումն արեգական արդար։ անձամբ Աստուծոյ
ծընունդ հօր որդի։ յանուանէ քան զամենայն
անուն քո գովեալ ընդ հօր։ ի ծանգեալ։
Լոյս ի հօրէ բըղխումն ամենայնի։ ի ծանգեալ
հոգի Աստուծոյ։ մանկունք եկեղեցւոյ ընդ
հրեշտակս ըզքեզ գարեբանեն։ ի ծանգ։
Լոյս ճշմարիտ և մի անբաժանելի։ ամենայն
ստուգութեան։ զքեզ ընդ երկնայնոցն երկ
րածինքըս մի շտ փառաւորեմք։ ի ծանգ։

Ամէն ոչինչ ոչ հովանեայդ ստեղծանի։

Այնպես ամենայն Աստուածային հայրն։ և ճշմարիտ
ստուգութիւնն։ և կեանք քրիստոսն։ ամենայն
աստուածընորդեան հոգւոյն մերոց։ յերկ
կրէ ելանէ լայնելոյն։ Զոր ամենայն
ուրն կենարարաց մերոց մերոց։ ոչ
ոչ։ մի Աստուած և ըզ մեզ ամենայն հայր քո
և հոգի։ երգեալ մի շտ ըզ փառաւորեմք։

Ամէն էարդ ծոնա տասն։ ոչինչ ոչարարեալն։

դկ

ճդ

Որ հնեմք ըզ քեզ հայր անբա
կիզբն էին էակ իյանգոյից։
բարձեր ձեռաւք ենիւթ ի հողոյ
և ստեղծեր մարդ ի պատկեր քո։ գլուխն
ոտից

ժողովոց խոնարհեցաւ. զի զպանտուիլեանն քո մոռացաւ՝. դարձեալ ասեմք ստանանուա կին՝ թէ հայր մեղայ քեզ երկնի՛ն։
Երկնաւորաց անքննելի՝ եղեր մարդկան տեսանելի՝. զգեցար պատկեր հոգեղինի՝ պատկերքդ հօր անփոխելի՝. ելեր յերրորդ ժամ ի խաչին՝ վասն ադամայ նա խատեղծին. ընդ աւազակի քում՝ խաչակցին արժանացո զզ մեզ դրախտին։
Լուսաւորը թագաւորաց՝ առանաքուղխ հոգի շնորհաց՝. ժողովելոցն ի վերնատանն՝ առաքելոցն երկուտասան՝. ի հրոյ լեզուս երևեցար՝ յոգիս նոցա վերանիստար՝. լուր յանուն քո ժողովելոցս՝ հոգ եւ առ մեզ յերրորդ ժամուս։

Ի ԷԿ ՎԵՑԵՐՈՐԴԷ ԺԱՄՈՒՆ.

Լուսաբերեցաւ լոյսն. արևուն ի վեց ելեալ երրորդ ժամ ուրբաթուն՝. ծանոյց թէ լոյսն արարչական՝ նըսեմացոյց զլոյսն եղական՝. կախեալ ըզ քեզ մերկ ի խաչին՝ քօղով ստուերաւորն ծածկեին՝. հերքեա ի մէնջ ըզ ծանրութիւն՝ շրջօղ դիւն մինչ՝ օրեն։
Ազնիւրութեամբ մարտ այսուն ջարին՝ որ յայսմ ժամու պատերազմին. ղօղեալ յոգւոց մեզ

մեր հերքեցին՝ քոյ նըշանաւ սըրբոյ խա
չին, Հըշմարտութեանն քոյ Հանդէպ՝
զառն՝ յերկնից անկեալ փայլակն. մերժ
եալ ի մէնջ հալածեցէք և զմեզ լուսով
քով վառեցէք։ Այս միջօրեայ տուրն
ջեան՝ ժամուս՝ վայելչական աչաց մար
մնոյս։ Նեփիւք գաղտնեաց մի խոցիցուք՝
ի խաւարէն որ ի ծածուկ։ Շուրջանակի՝
բանակեցին՝ զմեօք բանակըք հրեշտա
կաց՝։ ուրք պարակից՝։ մեզ՝ լինելով՝ ըզ
քեզ ընդ հօր փառատրելով։

Ն։ Դ ԻՆԵԲՈՂԷ ԺԱՄՈՒ.

Ընդարձակեցեալ քեզ տիւ՝ լուսոյ՝ երիւք
ժամու խաւարելոյ՝։ պայծառացեալ յինն
եբորդին՝ ի տիպ լըրման մահու ստուերին։
Ջահըդ լուսոյ մեծ ապայծառ՝ աւանդե
ցեր զհոգիդ առ հայր։ ռայհիւ կըցորդ
քեզ էյերկինն՝ ըզ՝ մեզ ուղղեա հոգւով
քոյիւ։ Սանդարամետրք ասրսեցան զկա
պեալ հոգիսն արձակեցին։ վէմք ի վիմէդ
պատռեցան՝ ի տապանաց մեռեալք յա
ռեան։ տաճարք երկրի՝ տատանէին։ և աշ
խարհն սիւնք դողային։ բամեալքս առ քեզ
պաղատիցուք՝ զի ընդ արդարսն դասի
ցուք

ցրեալք։ Յուսցեր յայնժամ ըստանջելիս՝ և
այժմըմ մեզ ողորմեացիս։ ահուծեալ բնու
թիւնս քո՝ ողջացաւ՝ շնորհեա՝ և մեզ լինել
անցաւ։ փրկեա՛ մահու քոյ կենարարաբ կեցո՛
ըզ մեզ առ քարերարն։ քեզ պաղատիմք
ստաւաձակին՝ յիշեա՝ ըզ մեզ յօրն ահագի՛ն։
Պահապետին աբրահամու՝ հայցմամբ բձ
ընկալ առ զաղաչանս։ Ո՛ւ ծառայիս քում
սահակայ՝ խընդրորուածովք ի մեզ գթեա։
Ներնատեսին իսրայելի։ Սիրով սրբոյն ի
մեզ խնայեա։ Ո՛րեք սընբեան երիւք՝ սո՛
ցին։ Սընբեա զհոգի՝ զմիտս և զմարմին։

Ի ոգի երեկոյեան ժամա խոստոսիանին։

Այեաց սիրով հայրըդ՝ գթածծ բձ
ի քո ստեղծեալ գործըս ձեռաց։
և ըզ բանակըս հրեշտակաց՝ տուր
պահպան մեզ տրկարացս։ փրկեա զան
ձինս ի փորձանաց՝ ի խաւարի՝ շրջող
դիւաց։ զի՞ ի տուընջեան և գիշերի՝
տանցուք քեզ փառս անլրուելի։
Ո՞ի՞ն ամենեղ անընսկըղբան ծընունդ՝ ան
ձառ որդի և բան։ ո՞ր արարեալ ըզ տիե
զերս՝ և ըզ գիշերս՝ ի հանգիստ քնոյ։

տո՛ւք ի՛նքնիջիլ աչաց՝ մարմնոյ ամրթուն լի
նիլ մեզ ըստ հոգւոյ՝. զի՞ ի՛ տուընջեան։
Ի՞մբ գան հոգւոց բանաւորաց՝. այլ բիւր
լուսոյ բաշխող շնորհաց՝. ի վաղիլ գրանց
բնութեանց՝ մարմնոց՝ լոյս տուք աչաց սրբ
տից մերոց՝. ի գիշերաց առ քեզ կանխել
ընդ հրեղենացն օրհնաբանել՝. զի՞ ի տու։
Որ՞ զբզիդ սրբոցդ երրորդութիւն՝ ըզ մեզ
մանչերեա՛ քեզ բնակութիւն. շնորհեա ընդ
մանկանացն առաջնաստի՝ հանգչիլ ընդ քեզ՝
ի յանկաղնի. տո՛ւր ըզ հայցուած բարե
կամին՝ ըզ փոխս երեց՝ ներ՛կանակին՝. զի՞ ի։
Ն՛երևեալի լոյս ընտրեալքդ՝ զտիւ և զգիշեր
բաժանեցեր. ծագեա մեզ՝ ա՛ռ ի գիշերի
ըզ Հառագայթս ի՛մանալի. տո՛ւր յամ ժա
մանակի զպահպանող աչք քո հովանի՝. զի՞
Սիրոյ քոյ հուր արկեալ՝ յերկիր՝ բորբո
քեսցի՛ ի հոգիս մեր. զխորհուրդ սրտից
մեր մաքրեսցէ՝ զլոյս գիտութեան քո փայ
լեսցէ. ի՛ քնոյ մանհու զմեզ զարթուցեսցէ ըզ
միտս բոցով՝ քո վառեսցէ. զի՞ ի։
Ի՞ քեզ նայիմք լոյսդ անմատոյց՝ ի զգայա
կանն ծածկեալ լուսոյ՝ որ վասըն՝ մեր
եդար ի՛ գբի՝ և ընջնջեցեր ի տապանի՝. ա՛ռ
մեզ

մեզ ճշմարտութեան արթնութիւն հեր
քեան զչարին ներգործութիւն. զի՛ ի՞նդ
Լուիդ լուսոյ անընտուեցին պարզատանօք
կամք առաջի. որ փակեալ դրամբք երե՛
կոյին երևեցար մատեանին. ընդ թօ՛
մայն առ քեզ գոչեմք որ և ածդ զքեզ
դաւանեմք. էլ՛ զ և առ մեզ յերեկոյին
և տուր զողջոյն քո՛ ի հոգի՛ս։ Դամարդքս
զ՛զ քեզ որ անդաշեմք մեզ յօգնութիւն
նայեալ հայցեմք. պա՛հանպանդ իսրա՛յի՛լ
անձանց մերոց՝ լեր հովանի. ա՛թեա առ
մեզ խաղաղարար՝ զի ներնջեսցո՛ւք անխռո
վաբար՝ և՛ ընդ առաւօտս կանխեսցուք.
օրհնել զ քեզ ընդ հօր հոգւո՛վ։
Դոչման փողոյն գաբրիէլի՝ որ ի վերջ
նումն գիշերի. լսել արա՛ զմեզ աչր
ժանի՝ և աջակողմն օդեաց դասի՝. ան
ջել վառեալ զլոյս լապտերաց քստ ի
մանտուն հենգ կուսանաց՝. զի՛ ընդ փե
սայի՛դ ելյառաջադաստ՝ հանրսունք հոգւով
մի՛տցուք ի փա՛ռս։ Նա՛ալածեա ի մէնջ տր՛
ներշանա՛ խաչի քո։ Դանրեխօ
սեա՛ վասն մեր ածա
ծին։

գձ Իքեն հայցեմք հայր գըթութեանց և
ամբծ մըխիթարութեանց՝. ի տըխրական
գիշերայի՛ն մեր՝ ձեռալ ժամուս. մըխիթա
րեա՛ ըզ մեզ ի տըրտմութեա՛նց մեղաց. և
շնորհեա՛ զուրախութի՛ւն գործովք աչ
դարութե. աղաչանօք մեր՝ ամենայի՛ն աչ
նի՛ն և ամենաի՛ն աչդարոց։ Ի՛ստ քաղց
րագո՛ն ամ ածայի՛ն քոյ հրամանի՝ կոչման
որդի՛ ամստուծոյ. Եկեալ եմք առաջի՛
քո՛յ երեկոյիս աշխատեալք և ծանրաբեռ
նեալք. թեթևացո՛ ի ծանրութե՛ց մեղաց
զանձինս՝. և զօրացո՛ բառնալ կամաւ ըզ
քաղցը՛ր լուծ քոց պատուիրանաց՝. աղա
չանօ՛ մեր՝։ Պա՛ղատի՛մք առ քեզ հոգ
ւո՛վ ի հանգըստեա՛ն հասեալ ժամուս մեր
դա՛սէր հոգի՛ ամստուծոյ՝. յորժամ նորոգ
գես զերեսս երկրի. և վերըստին ստա
նա՛ զո՛գին մարդկան. նորափեստուր զաղ
դա՛րեա՛ ըզ նընջեցեալսըն մեր ըզ ծնեալ
սըն ի՛քեն՝ նա՛ զ տուայ՛ զանեալն՝. աղաչանօ՛մ
մեր՝։ Ո՛ Կենդանագի՛ր անարատ ծընողի՛ծ քոյ՝
Աղաղո՛ղդս արա՝ և ըզ մեզ առ ընդ սըր՝
Ի՛նըստի՛լ քո յաստենի՛ դատաւորը ամ հոգ՝
Յոանն

Կանոն Յ սաղմոսէնոց Պարտիզպանաց.

Զ. ԹԵՆ. Ը՛ՐԴԵՄ ԵՒ
ուղի՛ղ դատաւորդ՝ ի մէջ սրբոց.քոց
բարեբանիս. Հայրցըն մերոց աչ
օրհնեալ՝ ես յաւիտեան։ Ո՛զ քեզ որ ի
հնոցն ի՛ջեր ապաւէն. խոնարհեալ ի գուն
դըս մարտիրոսաց գովիս. Հայրցըն մերոց։
Ո՛զ քեզ որ ահաւոր թագաւորդ յաւիտե
նից. այսօր ընդ դասս վրի՛կայիցքոց բա
րեբանեմք. Հայրցըն մերոց աչ օրհնե։
Ո՛զ որ ծրհնեցէք. բարձր արարէք զնա
յաւիտեան։ Ո՛նբաւելին՝ երկնից և հրե
ղի՛նաց ի հողէղինաց հաճեցար ընտրել
իւր զինաւորս. բար։ Ո՛ւստի և մեք՝ հաւա
տացեալքս քրիստոսի՝ այ. ընդ նոսին խրա
դրելով ըզ թողութիւն մեղաց՝ մերոց.
բարձր արա։

Որք կային առաջի աթոռոյն և առաջի Գառին
արկեալ զիւրեամբք հանդերձս սպիտակս. և ար
մատանիս ի ձեռս իւրեանց. Յայտնութեան. 7. գ. 9.

Յորոմլեա՛լքս իյիշատակ սբ՚րքոց քոց ո
քրիստոս. ամաչեա՛ մք ըզ քեզ սոցա քան
ըեկեսցուք՝ որոմեա։ Երկրրպագեմք
առաջի քեմի քո քրիստ. ընկա՛լքո գըլթուա
թբ՚ըդ զաղաչանքս մեր. սոցա քարեկեսո։
Որս հոգւովք և ճարմնով որպէս զանմարը
մին. ամարա՛ ոտ ի գանլրուստ քո պահեա
ցես մաբդասէր փրկիչ. սոցա քան։
Յորոմլեա՛լքս իյիշատակ սբ՚րքոց մարտի
րոսացքն. միաբան՝ նուիրեալ՝ երդելով. օրհն
ութի՛ ի քարձունս երկնաւոր՝ թագաւորի՝ ն
Դանզի հեղմամբ՝ արեան սոցա պարտեցաւ
թըշնամին. և մեծարեա՛լ պարծի սիոն երը
գելով՝ օրհ։ Դասակցելոցն ընդ զօրքս վեր
ին զբարթնոցն. յիշատակաւ բերկրեալ
ի սբ՚ըքութի՛ սոցա երգեցուք՝ օրհ։
Ո՛ըք ըզ հանդէս նահատակութեանս առ
քրնաւորքսն ցուցին. և յաղթեցի՛ն հա
ւատով երրեակ լուսոյն եղեն մեզ առի
ա՛ղաչանք սոցա կեցո ըզ մեզ։ Ո՛ըք ըզ
խանարը կռապաշտութեանցն վանեալ հեր
քեցին. և կանգնեցի՛ն մեզ ընշանյաղթող
ընդդէմ մթըշնամւոյն. ասա։ Ո՛ւ հրաշա
փառ ճըգնութեամբ պատերազմեալք էյերկ
ըն.

ին. զերհամբարձեալք երկնայնոց դա
սուցն եղեն երգակիցք. աղաչէ։

ա Որք զանձինս իւրեանց քեզ հայր ընծայեցին. և ծրդուց քումք ի ճեղեն խաչակիցք. աղաչեմք սոցա կեցո ընդ մեզ։ Որք ըզ մարմինս իւրեանց քեզ տաճար սանեցին. և հոգւոյդ սրբոյ եղեն օթեւան. աղաչէ։ Որք ընդ կեանս իւրեանց քեզ միոքանաւակեցին. և երկնից արքայութեան եղեն ժառանգորդք. աղաչէ։

բ Պատուական վրկայից զինուորութեանդ դասքն. համաձայնեալք ընդ երկնային զօրսն երգեն ասելով. նք։ Ես տէր զօրութեանց բընակեալդ ի լոյս։ Յարծրագոյն տանջանաց լուծին ըզկար մարմնոյ. և գացարձակ փայլմամբ հոգւոյն երգեն ասելով. նք։ Ես տէր։ Համաձայնեալք ընդ նոսին արժանաւորը սիրով. ի տաճարին

Աստուածայնոցն երգեմք ասելով. նք։

գ Հաւքինասէր վարուք հաճոյացան նք վրկայքն. և ընտրեցան կամաւորը մահուամբն իւրեանց. և հրաւիրեցան ի կոչումն արքայութենէն երկնից։ Որք մատնեցին զանձինս իւրեանց ի փոքրձ սրոյ և հրոյ. և հեղ

հեղմամբ արեանն իւրեանց ճաղեն վրկայք
քի. և հրաւիրեցան։ Զողթիւք սոցա և
քարեխօսութիւնք պարգևեա մեզ քս մանն
և քաժին ընդ հրաւիրեալսն ի կոչումն
արքայութեանդ երկնից։

Զ Ինաւորքն քի ի հօրէ առեալ պարգևս. մկ
յաճատուն ի դրախտէն ծաղեցաւ մեզ
շնաւորիչ. որ է զէն յուսոյ վանհան հանա
տոյ։ Լոսկ երանելի վրկայն քի զօրան
նայր ի նոր հոգւոյն. զի զերանութեանցն
առնոյր ըզ շնորհս ողորմութեան. որ է զէն։
Զդ արանչիք ըզ յիշատակ սրբոյն
սարգսի զօրավարի. որ է դուռն երկնից
և ճանապարհ արքայութեան. և մեզ։

Զ Զբնդնութիւնդ սրբոց քոց քս տնեսցի մկ
լիվ այսօր ընդ զօրս անմարմնոցն. քեզ զերգ
եղբարքդ անընդհատ զօրհնաբանութիւն։
Ներկացեա՛ զլաք ըզ մարդկայնէն տրկարու
թեանս ըզ գեսատ. հանատոյց վատեալ ըզ գեսս
տուք. յաղթեա՛ զլաք հանկատանկամար
տէնցն ի պատերազմի։ Ընկ ընտեա՛ զլաք
ընդ քի հեղմամբ արեանն իմոյ հ. ատ ծոս
թեանն գոլով հրաշալի՛ կերտք. շինեա՛ զ
լաք ի վայելչութիւն ն՝ զ արքայութեան։ ---

Զ Պարծեսցին ամբարն փառաւք. և ցընծասցեն յաւիտենական ի վաստակս իւրեանց յաւուրս գալըստեան փրկչին. յորժամ գայ փառաւք հօր փառաւորը լի՛նել ի մէջ սրբոցն իւրոց։ Սիրէ՛ որ զերկիւղածս իւրս. և պահէ՛ զի նոսա. և բնակի՛ ի հեզս և ի խոնարհս։ ի գալըստեան իւրոյ. յորժամ։ Փոխանակ Զի՛գնութեա՝ հանգերոցաց՝ մանտուցանէ՝ իւրաքանչի՛ւր զանթառամ պքսակն. փայլի՛ն ոգի զարեգակն. յորժամ։

* * * Ցընծացեալ բերկրի սիօն վերինն եղէմ. ժողովարան միաբանութի՛ ընդունիլ յարկսըն յաւիտենից. յորժամ։ Ուրախըեր՝ հանապազ ամ՛ ամ՛ եկեղեցի. և ցընծա՛ ի փառս և ի պատիւ փեսայացեալ բանին. յորժամ։ Ունդ վերին՝ զօրսըն դասակցեալ՝ և՛ զ գնացեալ ըզ լոյս. և զանմահութեանն լըսեալ ըզ ձայն կենարարին. ասելո՛վ եկայք վերս օրհնեալք ի՛ հօրէ. ժառանգեցէ՛ք զանապատում ըզ կեանսն։

Զ Ասուրբ ես տէր զօրութեանց. որ բնակեալդ ես ի յերկինս. և բարերգանի՛ ի սրբոցդ քոց։ Տ՛ր կենայի՛ն զօրութի՛ք սերբոբէք և քերբէք. անդադար օրհնեն զանա

զանուանելդ քո։ Գրանցանայք ընդ նոսին
պաշտօնեայք և ժողովուրդք՝ երկրպագ
զեսցուք տէրութեանդ քոյ։

Յոյսդ որ յառաջ քան զյաւիտեանս էր հ
հօրէ առաքեցեալ. և լուսով իմանալեաւ
լուցեալ զարարածս. օրհնեալ ես թագաւ
որ յաւիտենից։ Որ ընդ լոյսն իսկզբան
նէ հանատանեցեալ վերնատին. և զխան
արն անգիտութեան յարութեանդ քո
հալածեցեր. օրհ։ Աստի և մեք լուսա
որեալք ընդ՝ լուսեղէն զբաւարանոցն.
երգեսցուք ցընծութեամբ ի յարութեան երկ
կոյսս. օրհ։

Սուրբ աստուած արարիչ՝ յաւիտենից. որ ակ
նատես ի քերովբէս խնայեալ յանար
ատեալ քո. աստուած հայրցն մերոց։ հ
Սուրբ աստուած թագաւորդ մեր քրիստոս որ զ
ի մեզ ի հօրէ. և մարմնացեալ ի սրբոյ կուս
սէն. աստուած։ Սուրբ աստուած. որ աղքատ
ես անբասական. լուցուցեր զմարդարէսն և
զառաքեալսն սահեստարանել զքեզ աստուած.
նայր անբակիզբն. որ խնամես զքո զա
ռարածս. գործեալ քո զքեզ օրհնեն՝ զ
և անդադար երգեցուցանեն՝ զանհաւոր

անուն քո սրբ։ Որդիք միածին էակից՝
հօր և հոգւոյ. գործ։ Երդիք ճըշմարիտ
փառաւակից՝ հօր և որդւոյ. գործըք։

Ա Ընդրեմք ի քէն թարերայր. ոչորմեա
անձանց մերոց։ Ամէն սրբոց քոց՝ մեր
տիրոջոց. տէր ընկալ զաղաչանս մեր։
Որ գըթածդ ես յամենայնի. տր կեցո
զանձինս մեր։ Եւ զի ես տր զօրութեանց
ընկալեալդ ի լոյս անմահութեան։ Ճըգնու
թեամբ սրբոց քոց լուր տր և ողորմեա։

Յամենայն ժամ՝ օրհնեմք ըզքեզ՝ որ մեր
դասէրդ ես՝ կենցի ըզ մեզ։ Յօրհնութեանի
ինորոր օրհնես ցուքք ըզտր. զի նաև փառա
աորեալ յանժ սրբոցդ ի փրոց։ Որ հնեալ է
ան. որ արժան ի ամաբ ըզ մեզ հանանիլ ի
վասն ժանդանգութեան սրբոցն ի լոյս։

Որ բանրձրեալդ ես և նոբ ընկալ հանգուցեալ
ըզքեզ՝ զ բարեբանեալք՝ ամենայն հաբցընեմ
Որ ըզ սիրելիս քո զերիս մանկունսն
անապականսն պահեցեր ի հրոյն. ըզքեզ
Որ ցուցեր ըզ զօրութիւն ածութեանդ քոյ
ջեր և անօրէն թագաւորին. ըզքեզ
Զոր տր օրհնեցէք. և բան ընդ ընդրէք ըզ
նա յաւիտեան։ Որք մատնեցին զանձինս
իւրեանց

իւրեան՝ նց. տանջանաց. և դատակից՝ եղ
եւ՛ ամենն վերին զաւարթնոցն՝. ընդ նոսին
զոր տուր օրհնեցէք զ և քա՛ ընծայ։ Ի նդ կամ
ուր զարշարանքս սրբոց վրէ՛ կայիցն. քահա
նայք և ժողովուրդք բարեբանեցէք
զանմահ թագաւորն ընդ Քս. և քա՛ ընծայ։
Ի զյիշատակ սրբոց մարտիրոսացն. այս
օր տօնէ եկեղեցի հընդարձակելով զոր ՀԸ զ
նուիրեալ սոցա հայր երկնաւոր. աղօթեալք
սոցա՝ ողորմեա՛։ Հրաշազա՛ ընդ և պայծառ
առաքինութեամբ քարոզեցին զոր քրիստոս տիրեալ
զերաց. քանզի ի ջերմ ի հօրէ. և մարմնա
ցաւ ի սրբոյ կուսէն որդի՛ դ մի՛ ածին.
աղօթեալք։ Ի նուշահո՛ տ բուրմամբ ընդ
քո լցին զ տիեզերս կենսաբե՛ ր ա՛
ւետեաց. և ընդ վերին դատակարգու
թիւնն հանմաձայնեալք բարեբանեն զ
քեզ հոգի՛ դ ճշմարիտ. աղօթեալք։
Օ ղորմութիւնք երկնայինք. և անմարմնոց՝
զինուորութիւնք օրհնեա՛ ն զ քեզ ասելով
ամ՛ բ ա՛ ծ։ Ակեղեցիք արդարոց. և ժո
ղովք մարտիրոսաց գովե՛ ն զ քեզ ասե։
Զդ մարդկա՛ ն և ի՛ ն դանեաց. սաղմոսեալք
և օրհնութիւք աղաղակե՛ ն ասելով։

ՌԼՐԳՆԱՒՈՐԸՔ ՔԻ՝ ՀԵՂՄԱՄԲ ԱՐԵԱՆՆ ՁԵ
ՐՈՅ ԶԿՌԱՆԱՊԱՇՏՈՒԹԻՆ ԶԱՐՁԻՔ ՅԱՇԽԱՐՀԷ.
ԵՒ ԻՀԱՆԱՊԱՐՀՍ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ԴԱՐՁՈՒ
ՑԻՔ ԸՆԶՄՈՒՐԻՐԵԱՆԸ. ՌԼՐՇՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆՔԱ
ՐՈՂՔ ԵՒ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉԸՔ ՏԻՆԵԶԵՐԱՑ ԷՔ ՊԱՐ
ԾԱՆՔ՝ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ. ԵՒ ՅՈՅՍ ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ.
ՀԱՄԲԵՐՈՒԹԵՂ ՁԵՐՈՎ ԸՆԿԱԼԵՍՔ ԻՆՔՆ ԸՆԶ
ՍԼԱՆԿՍ ԱՆԱՊԱԿԱՆՍ. ԵՒ ԴԱՍԱՒՈՐԵՑՍՔ
ԻՅԵՐԿԻՆՍ ԸՆԴ ԱՆՄԱՐՄՆՈՑԸՆ ԴԱՍ։

ՅԱՂԹՕՂ ՆԱՀԱՏԿՔԸՆ ՔԻ՝ ՈՐՔ ՔԱՋՈՒ
ԹԵՆ՝ ՄԱՐՏԵԱՆ ԸՆԴ ԹԵՆՇՆԱՄԵՈՅՆ. ԵՒԶԶ
ԲԸՌՆՈՒԹԻՆ ԼՈՒԾԻՆ ԸՆԶ ՏԱՆՋԱՆԱՑ՝. ԶԻՆ
ԶԱՆՏԱՆԵԼԻ ԸՆԶ ՎԷՐԱՆ ԻՆՅԱՆՁՆ ԱՌԻՆ։
ԱՅՍ ՎԱՌԱՑ ՓԱՐԵԼ՝ ԸՆԶ ՆՈՔՕՔ՝ ԵՒ ՀՐԵՇ
ՏԱԿՔ ԻՅԵՐԿԻՆՍ ՈՒՐԱԽԱՆԱՆ. ԶԻ՝ ԿԱՐԱ
ՊԵՏՔ ԵՂԵՆ՝ ՏԻՆԵԶԵՐԱՑ՝. ԵՒ ԼԼԱՑՕՂԸՔ
ՄԵՂԱՒՈՐԱՑ։ ՊԱՆՔ ԱՆՄԱՐՄՆՈՑՆ ԱՂԱՂԱ
ԿԵՆ՝ ԵՒ ԱՍԵՆ. ՓՈՒԹԱՑԱՅՐՈՒՔ ԸՆԶ ՀԵՏ ԿՈՒՀ
ՄԱՆԸՆ ՔԻ. ԵՒ ԽԸՆԿԱԶԳԵԱՑՔ ՎԱՅԵԼԵՑԷՔ՝
ՅԱՒԼՏԵՆԻՑ ԻՅԱՐՔԱՅՈՒԹԻՆ։

ՊԱՐԾԱՆԸՔ ՀԱՒԱՏՈՅ ՆԵՐ ՁԸՐԳՆԱՒՈ
ՐԱՑ. ՈՐՔ ԸՆԶ ՄԱՐՄԻՆՍ ԻՒՐԵԱՆՑ Ի ՎԵՐԱՅ
ՔՈ ՊԱՏԱՅՐԱԳԵՑԻՆ. ԵՒ ՀԵՂՄԱՄԲ ԱՐԵԱՆՆ
ԻՒՐԵԱՆՑ ՆՈՐՈՒԳԵՑԻՆ ԶԱՅՆԽԱՐՀՍ։

Պատանաւորեալք ընդ անմարմնոց գովմուն
թեան. փայլեն ոչ զարեգակն ի մէջ աստե
ղաց՝. զի զՀոգիս մարդկան՝ լուսաւորեցին
աւազանին լուսոյն։ Որդեկայք ժողո
վուրդք այ. և հաւատացեալք ՝քի՝. ի
ձեռնն սրբոց մարտիրոսացն առաքեսցուք
գոհութիւն փառք ի բարձունս այ։

Խոտաձարի՝ հանգըստեան սրբոց վը՝ ՃՀ
կայեցն. զաղաչանքս մեր մի՝ անտես առ
նես որ կարդամք առ քեզ՝ տէր. սոցա
բարեխօսութիւն կեցո՛ զոզ մեզ՝

Որք վա՛ անուանեալդ քո հեղին՝ ըզ պա
տուական՝ նբ զարիւնս իւրեանց. արիա
բար մարտեան ընդդէմ թըշնամւոյն և
զօրացան ի պատերազմի. սոցա բարեխօս։
Պարծեսցին՝ նբքք քո տէր ի հանգիստս
իւրեանց. որք տանջանաց անօրինացըն
համբերեցին. և անապական պըսակացն
արժանի եղեն. սոցա բարեխ։

Ընդանաւորքք՝ քի՝. մարմրեալոց առաջ ՄԿ
նորդք։ Աղբիւր կենացեք յաշխարհի՝.
հեղմամբ սուրբ արեան՝ ձերոյ։
Ն՝և որքք կատարեն ըզ յիշատակս ձեր՝.
արքցեն՛ և յաղբերէն կենաց։

Եռխակաչ՝ և՛ զարերգութիւն՝ մի՛ծ՛ցրեր
զուխտըս քո. մի՛ մերժեր զմեզ
յոդորմութիւնէ քումմէ՝ տէր ամենայն
ոչ հարցանէն մերոց։ Սակայն ստեղծին այցելոյ փրկի
կիչ՝ փրկեա՛ զմեզ յարժանահան նեղ
ջաց մերոց՝ վասն ընտրելոց քոց սրբոց։ տէր։
Ուռանեալ վառաւորեալ ի տանջարին՝ սրբոց
քոց քոց վրկայից. մի անտես առներ զապա
ւինեալսս իքեզ՝ տէր։ Զի տէր օրհնեցէք
և զարձը արարէք ընդ նմա յաւիտեան։
Ողորմութեամբ արեան՝ սրբոց վրկայիցն հայ
տեսայ ընդ մեզ քեզ։ և փրկեա՛ զայս փորձեալ
թեամբ։ Որք նահատակեցան վասն քո ի
սահ. վասն բաւորեալ ելք յաղթեցին թըշնա
մեոյն սոցին։ Որք միացան ի սէր աղանդ
քոյ տարուեցեալ։ և մատուցին զանձինս ի
ընդանց պատարագ քեզ և զենուամն։ սոցին։

Օրհնե՞ն ըզ քե՛զ ամբ զօրք ամ հրեշ տակա՛ց. մարդարոց անձի՛ն և հոգիք ամ ազգաց։ Գովի՞ն ըզ քեզ քո՛ մարտիրոսաց ցըն ժողո՛վ. դա՛ք մարգարէից՝ և գունդք ամ սըրբոց։ Խա՛ղեցան՞ ըզ քեզ ա՛ր հո՛գի. որ միա՛նդ ե՛ս հըզօ՛ր. և պահեա զօրացեա՛լ զյուսանցեա՛լսս ի քեզ։ ՀԱ

Ա՛նդ ա՛ն ըն քո՛ զարեբանեմք ըզ քեզ քո՛ս. ամբ հա՛ցըն մերոյ։ Ա՛ր ի խաչակի՛ց քեզ գոլով՝ օ՛ժարութի՛ յանձն առի՛ն ըզդըժըն դա՛կ տանջանս. ընդ նոսի՛ն օրհնեմք ըզ քեզ՝ քո՛ս։ Ա՛ր մեռա՛ն ընդ քեզ և կե՛ն գանացան. և թագաւորեա՛ ըզ վայելեսցն ի քո՛ փառս. ընդ նոսի՛ն կենագործեա՛ ըզ մեզ քո՛ս։ Ո՛՛զ ա՛ր օրհնեցէ՛ք. գովե՛ցէք և բարձրա՛ցարէք ըզ նա յա՛ւիտեան։ Ա՛՛ր սըրբոցն է բնակարան և ի ա՛՛ջըս հանգուցեա՛լ. օրհ. Ա՛՛ր նըստի՛ ընդ աջմէ՛ հօր և բարեբանի՛ ի դասո՛ւց մարտիրոսաց. ամենեքեա՛ն միաբան. օրհ։

Ո՛՛ղբի՛ ր կե՛նաց ա՛ռնի՝ և բ՛ղխա՛ն մեր ողորմութե՛. խնդրեմք ի քէ՛ն ըզ թողութի՛ մեղաց. ո՛ր միա՛նդ ե՛ս մարդասէ՛ր։ Փա՛փագանօք մերձենամք առ ա՛ն ըզ քո՛ հանչ

տեսայ ընդ մեզ սոցին զամբեխասուութիւն. որ։
Որ ապաւէնդ ես կենաց. և փրկութիւն
մերոյ. խաղաղացո՛ զ կեանսս մեր ճրկ
նային քո խաղաղութիւնդ. որ միա։

ՏՕՆ ՀԻԳՆԱՒՈՐԱՑՆ ԱՅՍՕՐ. ԵԿԱՅՔ ՀԱՒԱ
տացեալք՝ օրհնեցէք զանուն յիշատակի նո
վիրակայիցն։ Որք զ մահս իւրեանց կանգ
նեցին յերկրի աշտարակ հրզօր. յոր ապա
ւինեալք ամենեքեան. Եկայք հաւա
յեցողուն արեան սոցա մաքրեսցէ զ տիե
զերս յանօրէն կռապաշտութենէ. և խառ
նեսցէ զ մարդիկ ընդ երկնային զօրու
թեան. Եկայք հաւատացեալք օրհնեցէք
զանուն զ բնակեալն ի մէջ սրբոցն։

Որ օրհնիս յանմարմնական զինուորու
թեց. վերագոչեմք առ քեզ տէր՝ աղօթիւք
սրբոցդ մարտիրոսացդ խնայեա՛ ի ժողով
ուրդս քո միայն մարդասէր։ Զ որս ընտ
րեցեր յամ ազգաց երկրի լուսաւորել զ
դիս մարդկան՝ աղօ։ Որ գան հայրական
իշխանութիւն պըսակել զ սրբս քոս. աղօ
թիւք սրբոցդ մարտիրոսացդ փրկեա՛ զ
մեզ ի հրոյն յաւիտենից. միայն մարդ։

Երանեալն հրեշտակք երկինս ընդ
զարգարեալսն

զարգանալոյն Աստուածութեանն եւ հրաշալեաց
արարածոց զի ընդ յաղթութիւն ելս սրբոց
Ի՛ծանիցես պատերազմեալք զանուանութիւնս
զոր հանդիս. պրնակեցան ի քէն զոր
ընդ վերին զբաղթունեան։ Ընծայ կա
թուղիկէ. զուարճանան հաւատացեալք.
աղաղակեն ասելոյ զվիճակք քեզ ամ։
Քեզ տէր օրհնեն դասք սրբոց մաք
տիրոսաց. քաղցրը ձայնիւ հընչմամբ քեզ
երգեն. փառք քեզ փառք քեզ ամ։
Որք քաջութեամբ հանդերձեցին բարեսէր
ցան ըստ պատուիրանաց. եւ ընդ անմարմնոցն
դասակցեալք քեզ երգեն. փառք քեզ։
Այսօր ցընծայ վերին եղէ՛մ. ընդունե
լով զոսան յարկսն լուսեղէն. ուրախա
նան եւ հրճշտակք ասելով. փառք։
Փառաւորեալդ փառաք երրորդութիւն մկ
ն՝ փառաց արժանի արա զծընեալս
աւազանաւն. երկնային քոյ ժառանգու
թեամբ. Որոնամբ նահատակացն բեր
ուեալ. սոցին բարեխօսութեամբ փառաց։
Սրբութեան քումդ բարեբանեմք զքեզ.
աղաչանօք սուրբ աստուածածնին։
փառաց։

Զ

Զ

Զ

արիաբար Թըշնամւոյն. ամրաչանեք սոցա
կեցո՛ ըզմեզ փըրկիչ՝ ամրոց հայցըն մերոց։
Ո՛ւրք վասըն՝ քո՞ ըզկեանս իւրեանց փոխան
նակեցին՝ սոսկալիս համբերելով. աղա։
Ո՛ւստի և մեք հաւատացեալքըս ժողովք
եալք իյիշատակ սըրբոցն՝ հայցեմք. աղա։
Ի՛զ որ օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզ նա
յաւիտեան։ Ի՛նդ երկնային զինուորսն
Թէեան ըզ Թագաւորըն քրիստոս գովելով. օրհ։
Ի՛նդ դասս երանելի՝ վըկայիցն ըզ պըսա
կիչըն սըրբոց. բարեբանելով. օրհ։
Ո՛ւրք զանձինս իւրեանց ընծայեցին՝ քեզ
քրիստոս հաղորդելով քոց չարչարանաց. բարե
խօսութեամբ սոցա՝ որոմեա՛ մեզ ամատրեա՛ ծ։
Ո՛ւրք մեծապէս կանգնեցին զսիւն հա
ւատոյ. և հեղմամբ արեանն իւրեանց նորոգ
եցին զաշխարհս. բար։ Ո՛ւրք տեղեանցն
զհետ երանաւէտս ձայնին. և յաւիտենից
կենացն արժանաւորք եղեն. բար։
Վ՚ասաբան անմեղեան զանրծն ածուց՝ օրհնե
ցէք ձայնիւ սրբասացութեամբ ըզ պըսակիչըն
սըրբոց։ Օ Թագաւորըն փառաց քրիստոս զեան
կին հօր և հոգւոյ՝ գովեցէք։ Օ բանշխօղըն
պարգևաց՝ զանբ հոգին ՀըշխարտուԹեան. բար

ՍՏ Այսօր տօնեմք զոգ տօն սրբոցդ վրկչին
որք արեան մեր նահատակեալք փոխեցան ի
զօրս վերին զբնաւարթնոցն։ Երեանքաւոր մար
տեան ընդդէմ խրոխտ թագաւորաց. զոգ
յաղթողական՝ նն ընկալեալ զոգ պսակ կ.
վոխս։ Զոր ոմանք օթեվանքք սեր երրորդուն.
զանձառական՝ նն ընկալեալ զոգ կենաձնա. և
բարեխօսեն առ տէր վասն անձանց մերոց։

ՍՏ Վ երանեալ սեր վրկայք. որք արժանի
եղէք մարմնով և արեամբ դասակից լինել
զբնաւարթնոց երկնից։ Դաղս քաւարեալք ի
մարմնի և հետևողք որդւոյն աստուծոյ.
մարմնով։ Ոսաւորեալք ի հոգի. պայծա
ռացեալք ի հոգւոյն սրբոյ. բարեխօսեսցէք առ տէր վասն անձանց մերոց։

ՀԲ Քրիստոս զմեզ ազատ փրկիչ մեր՝ յորժամ
գան թագաւորութիւնդ քո. կեցո զոգ
մեզ բարեխօսութիւնք սրբոցդ քոց։
Տնորհեա մեզ թողութիւն երկնաւոր
թագաւոր՝ ընկալ զաղաչանս մեր՝ կեցու
Յորհնութիւն ինոր օրհնեացուք զոգ քեզ
քոս թագաւոր. որ վասն մեր մարմնա
ցար՝ կեցո զոգ մեզ բաւ։ Օ հայր և զորդի
և զոգ սբ զհոգին փ�՝աւորեմք ասելով.

երեք

եւ զբաւ սրբութեան ամրոյ կեցցո զոգ մեզ զբաւ
Ո՛ր պընակիցդ եւ ամ մարտիրոսաց
եւ յաղթօղ պանիցեր զոգ յուսացեալսն ի
քեզ քան փառաց թագաւոր. զարեխօսեա
թէ սրբոց մարտիրոսաց պարգեւեա զոգ
խաղաղութեամբ երկրպագուացս ամենա
նք երրորդութեամբ։ Ո՛զք մանեցին
զամ նձին նս իւրեանց տանջանաց եւ
մահու. եւ հեղմամբ արեանն իւրեանց
եղեն վրկայք քոյ կամաւոր մահուանն.
զարեխ։ Ո՛զք զոգ խաւար կռամպաշտութեանն
թեցին վանեցի՛ն յաշխարհէ. եւ ճեն
թադրեա՛լ կործանեցին զոգ զբելիար պա
տերազմեալք ի հանդիսի. զարե։

Հրաշափառ ճշգնութեամբ պատերազմեալք
ընդդէ՛մ թշնամոյն. եւ արիաբար վա
ռեալք զինու նք զհոգւոյն. յաղթեցին
անօրինացն. ո՛վ նք վրկայք զոգ ձեզ ու
նիմք զարեխօս առ նա՝ որ վանն անձանց
մերոց։ Ընտանեալ զարշարանացն եղէք
վրկայք ճշմարտութեան. եւ խաչակիցք
եղէք հրդեհն աստուծոյ. զոգ զանժամ
մահու արբեալք ուրախութեամբ. ո՛վ նք
Յաղթանակ հաստատութեամբ կնատարեցին

զը՝ նեթանցն ձեր։ Եւ փոխեցայք յերկրայ
նոցս ի յերկիր հս. ընկանայք ի քէր ըզ պը
տակս անապական։ ո՛վ Լուրդ ճկայք
հանանատացեալք՝ կատարեսցուք զյիշատակ
սրբոց՝ զ վրէկայից. զի՝ ի ձեռն սոցա
բացցի մեզ դուռն՝ ողորմութեան։ ունեմ
լով միշտ բարեխօս առ քրիստոս։

Մի փառաց պարծեսցին ժանկունքն սիրե
ցեալք ի տունէ. ոչք արժանի եղեն առ
նուլ զհայրական ըզ պըսակն։ Որք ըզ
տանջանս և ըզ մահ վասն անուան քրիս
յանձն առին. և արժանի եղեն առնուլ
զհայրա։ Ո՛ւ զօրութեամբ նոքա հոգւոյն
եղեն յաղթողք ի պատերազմի. և ար
ժանի եղեն առնուլ ի հօրէ ըզ։

Որք ըզ տանջանս անօրինաց վասն
քո յանձն առին այսօր նոքա վրկայք։
ըզ Հրգնութիւնս սոցա բարեխօս
քեզ ունիմք. կեցո՛ զմեզ քրիստոս ի ամբ հարցքն
մերոց։ Որք և ըզ մահս դժոխընդակիս բե
ռելով արիաբար հանդիսացեալք ի մարտի.
ըզ։ Ո՛տանձարի Հրգնաւորաց հանգիստեան
քաղցրաձայն հընչմամբ երգելով. ըզ։
Ո՛զ՝ քրիստոս օրհնեցէք. բարձր արարէք քաղց
ցրաձայն

ցանձայն հընչմամբ զանձիցդ յանխտեան։
Օ յաղթանակ մարտ վրէ՛ կայիցըն պատու
եալով այսօր ընդ զօրս ամենարմնոցն։ առա՛
ւեա՛ լ բարեբանելով քաղ։ Թանհանայ ջ
և պաշտօնեայք տօնելով այսօր ըզ մեծ
սոցա ըզ Հրգնութիւն։ առաւ։

Ո՞ւրք ի մարմնի զամենմարմն կանացըն բե՛
ռելով արու թի հաւատոյ պատերազմեցան
ընդդէմ թըշնամւոյն քո՛ Հրշանի՛ տ վրէ
կայքն։ բարեխօսութի՛ սոցա քի՛ս ողորմ
նա՛ մեզ։ Ո՞ւրք ըզ սպանեալսն ի ըրանա
ւորաց մահուամբ սրոյ և հրոյ հաւատերու
թի՛ յանձն առին։ յաղթեցին առաքինա
բար քո՛ Հրշանի՛ տ։ Ո՞ւրք ի զօրաց երկ
րաւորաց զինաւորեալ քեզ երկնաւոր
թանգաւորի՛ տ։ դասակարգեցան ընդ հրեշ
տակս ի յերկինս քո՛ Հրշանի՛ տ։

Օ՞ ընդ ինքեան մահ սրբոց քոց քի՛ս ընդ
երկնային զօրսն այսր երգանկցեալ տո՛ ն
եմք։ որք հանդիսացան ընդդէմ թըշ
նուն թըշնամւոյն։ Ընդ ամենեսեանս իմաստ
մի՛ ցուցան դեր ի վերոյ սրոյ և հրոյ տան
ջանաց։ զպատուական մահս ի բարեանց
ընծայեցին քեզ քի՛ս բանաւոր զենմունք։

«Լ, ամենատակեալըք ճըգնութիւ՛ի փորձ
զանազան տա՛ջանաց՝. համբերութի՛ վա
ղեալ ըզ թըշնամուոյն պատե՛րազմ. փո
խեցան ի զօ՛րս վերին՝. զըւարթանացն։

5 Ո՛ր զանչափ քո զբարերարութիւդ չնո՛ր
հեցե՛ր քո ամրարածոցդ՝ բարեգո՛ւթ ա՛ըծ.
զքե՛զ բարեբանեմ՝ վք ա՛ըծ հարցըն մերոց։
Ո՛ր ի ձեռն երանելի հայրապետացն քո՛ր
ճե՛ր ըզ խանարհ կուսապանշտուութիւ՝ ազգի
մարդկան՝. զքե՛զ բա։ Ո՛յսօր և մանկունքդ
սբ եկեղեցւոյ ընդ սերոբէ՛ն և՛ընդ քերո
բէն երգաբանեն՝ ն բերկրանքաւ ձայնիւ՝
զքե՛զ։ Ո՛զ ա՛ր օրհնե՛մ մեր՝ հայ՝ սրբ
6 ցեք և բանրձր ա՛րարէ՛ք ըզ նա յաւիտեան։
Ո՛րք անցո՛ւցին զմարմի՛նս ի րեանց ընդ
հուր՝ և՛ընդ սուր. և դասանկի՛ց եղեն վե
րի՛ն զօրացն. ըզ ա՛ր։ Ո՛ն հանեալք և պա՛ղ
տանեալք հաւանքնակա՛ն ձայնիւն. ըզ ա՛ր։
8 Ա՛յ նմանրմնո՛ցն ըզ մանքրութիւն մեր
մնա՛ կան՝ն կրիւք. տա՛րեալք ի յանձինս իւ
րեանց քա՛ջ և՛ յաղթօղ ե՛րանեալ ա՛ռ հայ
րապետքն. սո՛ցա բա՛րեխօսութի՛ ողորմի՛ ը
մեզ մեզ՝ ա՛ռ՝ ծ։ Ի ընո՛ր հանզա՛ղ և պայ
ծա՛ռ առանքի՛նոր թեամբ՝ հե՛ր ք՝ ցեր՝ ն
զիշխ

զնի՝ շխանն անօրէն՝ ի՛ւրեանն գործակցօ՛ք
Ճրագնօղ՝ հայրապետաքն. սոցա բարե։ Հրեշ
տա՛կք երկնից փափագին հանդիսի կատարը
մանսոցա. որք ի մահուանէ ի՛ւրեանց կենդա
նացան՝. երկի՛ն ի կամարն երկնից՝. խառնեա
ցա՛ն ի գուանդս զբ՛ուարթնոցն՝. սոցա բա։

Յ՛րանելի ե՛ք հայրապետք չարչարեալք ստ
վանքն տան հանմբերեցիք. յաղթելով բըռ
նաւորին դա՛սա՛ կիցք եղէ՛ք վերնոցն։

Ո՛ր գնեալ նահատակեցա՛ք յերկրի՝. յաղ
թո՛ղք ի պատերազմի. կոխելով զսատանայ
դա՛սա՛ կիցք։ Ո՛ւսաւորեալք երկնային լուսա
ցին՝. պայծառացեալք ի հոգւո՛յն սրբոյ.
բարեխօսեցէ՛ք առ տէր վասն անձանց մերոց։

Յ՛րանելի ե՛ք հայրապետք. որք կամաւ ստ
չարչարեցայք յանձն առեալք զհամբերութեն
յարժանաւորը յաղթելոյ ձեր յիշեսջի՛ք
զանձինս մեր։ Փոխանակ արեանն տան
ձեր ա՛ր ի՛ւնքդ հեղան յերկրի։ Եւ հ՛ատա
նոյշ բուրեացյաշխարհ. յարժա։ Փոխանակ
անցաւորին՝ ձեզ անանցն է պատրաստ
եալ պըսակ փառաց ի՛ քէ՛. յարժա։

Ի՛նդ վերին զբ՛ուարթուանսն բարեբանեմք ստ
ըզքեզ տէր ե՛ք ե՛ք ե՛ք ես տէր զբ՛րուարթեց

կերցի՛ զզ մեզ։ Յիշատակաւ սրբոցն մարտի-
րոսաց գոհաբանեմք զքեզ տէր։ Խնդրեմք սրբ-
բեան ձայնիւն աղաղակեմք առ քեզ տէր։

Օ՝ այն յաղթեալն Ճըգնաւորացն զզ յիշա-
տակս՝ եւ կայք հաւատացեալք անմեղեան
պատուեսցուք։ Զանազի մարմին ունելովն
զտանջանսն արհամարհեցին. նըմանօղըք
լինելով ջարշարանացն փրկչին. եւ կայք։
Զանազի տեսարան եղեն հրեշտակաց՝ եւ մար-
դկան. զյաղթուեալ պըսակն իւրեանց ընկալան
եւ բարեխօսեն առ տէր վասն անձանց մերոց։

Զ՝ պըսակին՝ զոր սրբոցն եւ զհանգուցեալսն
իքեարօ՝ բէս. անդադար՝ մեր ձայնիւ երգ-
եալ՝ վասն օրհնեցէք զզ տէր յօրհնութիւն։
Զ՝ յսօր տօնէ՝ եկեղեցի զզ յիշատակ սրբոցն
մարտիրոսացն. ընդ օրս եւ մեք՝ մեք ձայնիւ
երգեալ՝ վասն օրհնեսցուք զզ տէր։ Զ՝ ի անթա-
ռամ փառաւոր պըսակեալ՝ զզ տեսս իւր. եւ ի
դա՛՛մ՝ մեաս լուսեղէնըս վերա՛՛ցոյց օրհնեք

Զ՝ յսօր յիշատակ սրբոցս մարտիրոսաց.
մանկունքն՝ որ եկեղեցւոյ՝ ընդ զօրս երկ-
նից տուք օրհնութիւն ի գարձունքս՝ ոչ
երրորդութեան։ Զ՝ յսօր Ճըգնութիւք սրբ-
ոցն մարտիրոսացն՝ զուարճանայն բանակք
անմարմնոց

անմարմնոցն. եկեղեցիք ընտրելոց. տուք։
Լ։ յօր ընդ հեցան մեզ քարոզք և վրկայք.
ի խաւարէ կռապաշտութեն և յան ծածու
թեն ածեալ ի լոյս զ՝ամ արարածս. տուք։
Պայծառացեալ եկեղեցի՝ այդ ընդ ՀԸ՝գ
նուքիր՝ ն սբ՝ երբոց վրկայիցն. որք նա
հատակեցան ի յերուսաղեմ՝. և ի յերկինս պը
սակեցան։ Մարմնանան և հրեշտակք ի
յերկինս ընդ ՀԸ՝գնուքիր՝ ն սբ՝ երբոց
վրկայից։ Համանձայն եալ ընդ նոցին այսօր
և մեք տօնեմք զ՝ յիշատակ՝ ն սբ՝ երբոց։

Ինուորութիւնք հրեշտակաց օրհ գկ
նեն զ՝ քեզ. ի մանալի՝ ձայնիւն Հ
զ՝ քեզ փառաւորեն. ՀՀՀ հար
ցն մերոց։ Իշխանութիւնք և պետութիւնք՝ ՀԾ
սերոբէք և քերոբէք փառաւորեն՝ ն զ՝ ան
ունդ քո. ՀՀՀ։ Զ՝գ մարդկան հողեղի
նաց դասուց մարտիրոսաց՝ երկրպագեն
տերութեանդ քոյ. ՀՀՀ։ Զ՝ զ՝ որ օրհնեն գ
ցէք՝ ն զ՝ քարձր արարէք զ՝ նայս՝ խոեան։
Որ փառաբանեն ի քարձունս ի ժա
նալի զ՝ օրութիւնքն. ժողովուրդք օրհ։
Ամուսն երկրպագեն գովելով գասք
սրբոց մարտիրոսացն. քանհանայք օրհ։

ՈՒ Այրեցաք ի մեզ և հաղորդեցաք մեզ Քրիստոսի
ունայն բանիւն գլխաւորեալ։ Որ հայրդ ես
որբոց. և դատաւորը այրեցաք Քրիստոս որ ունիս։
Որ պաշտպանիչդ ես սրբոց լուր և մեզ
աղօթիւք սոցա Քրիստոս որ ունիս։

ՍՈՒ Այսօր հրեշտակաց դասքն ի յերկինս ու
րախանան՝ ի վերայ Ամենայնի Ճշգնութեան
սրբոցն։ Այսօր Ճշգնաւորաց սրբոց
դասքն ի յերկրի պրսակեցան երկնային ծա
եղէն փառաւոքն։ Այսօր անմարմնոց զինուոր
ութիւնքն մեծապէս տօնեն. քանզի երկրա
ւոր զինուորաց բազմութիւնքն ընծայեցան
ի խորան Ամենայնի սրբութեան երկնից։

ՍՈՒ Որուրբ ամբ հայր անբասկիզբն. որ փառա
ւորեալդ ես ի մէջ սրբոց քոց. օրհնեմք զ
քեզ ընդ զբաւարութունս երկնից։ Որուրբ
ամբ որդի միածին. որ պահեցեր՝ յաղ
թող զ Ճշգնութիւն սրբոց քոց. գովեմք
զքեզ։ Որուրբ ամբ հոգի դ Ճշմարիտ.
որ նորոգեցեր՝ զ տիեզերս Ճշմարիտ ե
կեղեցապատութեամբ՝ ն՝ զ երրորդութեդ՝. բա
բեանեմք զ քեզ անլռելի ձայնիւ։

Ճշգնաւորական աշխատութեց համբեմ
բեցին զ մարտիրոսքն. և զ պատերազմն
զարեն

զարի՛ն վանեցին ժուժկալութիւն. բարեխօ
սութիւ՛ն սոցա՝ քի՛ս խընայեա ի մեզ։ Որք հե՛ռ
ին զարիւնս իւրեանց փոխանակ արեանն
քոյ՝ որ և ըզ բըռնութի՛ն հրապուրողի՛ն վա
նեցին ժուժկալութիւն. բա՛։ Ո՛ւ ըզ պըսակ
անապական՝ ընկալան՝ իքե՛ն քս. և դասա
ւորեցան ի դասս վերի՛ն զբարութենոցն՝ բա՛։

Այսհանդերձ յաղթողք քաջք ի մարտի ՝ տ
երանելի՝ ՝ մարտիրոսք. որք վա՛նեալ ըզ
թըշնամի՛ն խորտակեցի՛ք։ Երեշտակացըն
դասքըն տօնակից ե՛ն մեզ. և՝ ի՛ր կ՝ աթո
ռոցըն զուարճացեալ բերկրին. ընդ վարդ
դագրոյն ձեր՝ հեղումն արեան՝. որք վա՛ն։
Ընթանամ պըսակըն ձեզ աւանդեալ
մընայ. քան զանկանըս պատուականըս
գերեանգոյն հրաշիւք՝. որք վա՛ն։

Այսօր մարտիրոսաց դասքն՝ ցընծացեալ ՝ տ
բերկրի՛ն ընդ առաջ տեսա՛ռն քի՛ն որդ
ւոյն սո՛։ Զայն երկնից վըկայեալ՝ ասէ.
եկայք օրհնեալքք հօր իմո՛՝ ժառանգ
գորդք երկնից խորանացն։ Ըցէ՛ք ըզ տեղի
անկելոցն՝ ապըստամբողական թըշնամա
՝՝ յն. որ երկնից վայր անկեալ։

Ըզդնաւորքք ճըշմարիտք և՝ վըկայք քրիստ. ՝ ՝ ՝

ի՞ր ոչ զչարչարանս եւ զոչ մահ յանձն առէք
վասնորի՞ն ան. զի ձեզ ուսիմք գարեխօս
առ ՅԻՍ վասն անձանց մերոց։ Բայց զի հեղ
մամբ արեան ձերով պայծառացան ո՛ր ե՞
կեղեցիք. և զլստուերամած խաւար կոա
պանչտուԹեանցն գահ՞րձիք. զի ձեզ։ Նրկ
նայի՛ն զ՚ոչ ի՛ զՅԻՍ ի՛ պատիւ պատարագի
մահ հուան ձեր՞ոյ. և զի պընակս անապա
կանս առ գերեր՞ վի՞ հօրեր՞ուոյ. զի ձեզ։

մկ Ի՛նդ զլուարԹուն սերկնից օրհնեցէ՞ք զՅԻՍ
Թանգաւորն։ Ի՛նդ դասս երանելի
սրբոցն գովեցէ՞ք զՅՕՐՀՆՈՒԹԻՆ ինո՛ր
զՅԻՍ։ Պըրբոյ հոգւոյն զՅՍ ՔՐԻՍՏՈՍ
Թանգաւորն գուարեցէ՞ք. զի ո՛ղորմ
մեսցի՛ գարեխօսուԹեամբ սրբոցն։

գձ Յ Յուսացեալքն յանուն քո՛ ո՛ր պատե՛
ր՚ազմեա՛ք զՔՅՍՈՒԹԵՑԻՆ Թըշնամւոյն
սոցի՛ն աղաչանօք խընայեա ի մեզ
ՀԱՅՐԸ մեր։ Որք կամաւն ի
ըեանց անցին՝ ընդ հուր և ընդ սուր. և
դասակի՛ցք եղեն վերին զլուարԹնոցն
սոցի՛ն։ Որոց խընդրեմք ի քեզ Թանգաւոր
փառաց. աղաչանո՛ք սրբոց վրկայիցն խընայեա՛ ի մեզ ասէ։ Ացեք՝ ի վերնակաւն զոր
ուԹեն

ուԹէ՞ քուամէ՝ պատերազմեա՛լք յաղԹեցին
Թըշնամեաւն. և դա՛տակ ցեալք վե՛ր ի զօրացն
օրհնե՛ն ըզքե՛զ գովե՛ն և փառաւորե՛ն զքա՛ջաւ
Թքե՛ արիաբար Հըզնեալ՝. որ Համարհե՛լով
զչարտանջանս և ըզ մահ. և՛ Ճա՛յնակ ցեալ ե՛
ըՀց մանկանցն՝. օրՀ։ Ա՛ւատն և մե՛ք Հաւատա՛
ցեալքս ի քեզ՝ կա՛տարեսցո՛ւք զյիշատակ սրբո
ւոց վըկայի՛ցն. և ընդ նոսին՝ Հա՛մաձայնեա՛լք
օրՀնե՛մք ըզքե՛զ գովե՛մք և փառաւորե՛մք։

Ա՛ռք ըզ բաժա՛կ մահո՛ւ ընդ քե՛զ արբին՝ ռ
և՛ մըկըրտո՛ւԹքե՛ արեան ընդ քե՛զ մը՛կըր
տե՛ցա՛ն. սո՛ք օ՛ք աղաչե՛մք ո՛ղորմեա՛։

Ա՛ռք և ը՛զ խաչս իւրեանց բարձին ըզ կնի՛
քո՛. և՛ անմեկնելի՛ սիրով ընդ քե՛զ խաչա՛կ
ցե՛ցա՛ն. սո՛ք օ՛ք։ Ա՛ռք ի սկա՛զբ՝ս շինՉուցի՛ն ըզ
ստորա՛նկեալ փայլակն՝. և՛ Հրեշտակա՛ցեա՛լք
ի դա՛սս նո՛ր ո՛ւն վերակա՛ցուցե՛ցա՛ն. սո՛ք օ՛ք։

Ա՛յսօր յիշատակ՝ սրբո՛ւոցն. և փա՛յլի՛ն ՆՐՇ ռ
խա՛ՐՐք սոցա ի մէ՛ջ եկե՛ղեցւոյ աղաչեսցո՛ւք
ըզ՝ն՝ր սո՛ք օ՛ք խընա՛յեսա՛ ի մե՛զ։ Հե՛ղմամբ ար
եան՝ սո՛ցա մե՛ծարի՛ մայրն սոցա՝ ի մա՛նալի սիօն
աղա՛։ Ցա՛ՃԱ՛Ր են ա՛ք Հո՛գւո՛ն. կենդանի՛
ոսկե՛ՐՐք սոցա՝ Հի՛ւանդաց բըժի՛շկք. աղա՛։

Պա՛ւՐՐք ՆՈ ՍՈ՝Ր զՐՐՈ՛ՐԹԵ՛Ց. ՈՐ ՅԱՆՄԱ՛Ր Հ
մնակա՛ն

մեանակն զօրացը դ գովի՞ սը՝ բարեանաց ձայ
նիւ։ ըզ քեզ օրհնեմք ամենայն հարցըն մերոց։
Որ ետուր զ՝ երուն մարդասէրը քոց ճըգ
նաւորացըն՝ յաղթել չարին ընդ դիմամար
տութեան։ ըզ քեզ։ Զ՝ նկաղ այսօր ըզ բա
ղեխօսութեան քաջ նահատակաց քոց վը
կայիցն։ ողորմելով տօնողացս ըզ յիշա
տակ սոցա։ ըզ քեզ։ Զ՝ զ ամ՝ ր օրհնեցէք։
և գանձը արարէք ըզ նա յաւիտեան։
Զ՝ նուէր երկնային զօրսըն միաձայնելով։ ըզ
պըսակիչըն սըրբոց գարեբանելով։ օրհ։
Զ՝ բերկրեալն ապսըր ի յիշատակի՝ քաջ
և յաղթող նը բ երանելեանցն։ օրհ։
Զ՝ զ քեզ սիրողա՝ ց ոդի՝ ամ ապատուելոյ
ըզ յիշատակս արժանի արա։ և աղօթիւք
տոցա ողորմեա մեզ։ Զ՝ ըզ փորձեցան՝ ի փորձ
սրոյ և հրոյ։ և ի քո՞ պատուիրանաց երբեք
ոչ խոտորեցան։ աղօ։ Զ՝ զեն տաճարը սըր
բութեան՝ անմահ գանիդ։ և ըզ գանձը
հոգևորա աստանօր պատրաստեցին։ աղօ։
Զ՝ այսօր ճըգնութեամբ սըրբոցն ըզուարճա
նայ եկեղեցի ուրախութեամբ մեծաւ։ հան
դերձ որդւովք իւրովք ածնելով զյիշա
տակ սոցա։ Զ՝ քա են դեղ կենաց՝ պար
գևեալք

գ

ո

տ

գնեաւ զքեզ մեզ ի քէն ի բըժըշկութիւն պա-
տուական նը արեամբն իւրեան։ Ուշիսա-
նութիւն օգնի ն ի հոգւոյն սրբոյ։ սուաջ
նորդեալ մեզ յեղէմն վերին։ ի քաղաքք
կենդանեաց ի մեծն սիօն։

Որք հաղորդեցան զարքանանց քոց քրս
նը հայրապետքն։ և վերաբերեալ պայծա- 5
ռացան ընդ անմարմին զանմարմին զանմահ-
սոցին աղաչանօք խընայեա ի մեզ ամ-
հաւրցըն մերոց։ Որք ի սկըզբանէ պա-
տուեալ եղեն ի սէր բարոյից հօրն։ և ըզ
տիեզերս հրաւիրեցին յորդիգրութեան
ընդ հս։ սոցին։ Որք զընթացս իւրեանց
կատարեցին հաճոյիւք քոյ քրս։ և ըզ պը-
սակս անապական ի քէն ընկալան։ սոցին։
Զ՝զ ամ՝ր ծրհնեցէք։ բարձրարարէք ըզ
նա յաւիտեան։ Օգնականքն հօր և հոգ- գ
ւոյն։ որ բնակեալ է ի լոյս անմատոյց և
բարեբանի սրբոցանց ձայնիւ։ բարձր։
Երկրպագեալն ի սրբոց՝ հայրապե-
տաց։ որք հեղմամբ արեանն իւրեանց ն
մանօղք եղեն փրկողին զինքեան։ բարձ
Աղերմեաց մեզ ամ՝ր ամ՝ն մեր ի յիշատա- ռ
կի նը հայրապետացն։ Որք յանուն քո
նը

ՆԵՐ դարձուցին զաշխարհս կռոցն իպանչ
առելութէ. աղօթիւք սոցա ծողովմանց մեզ
Նա՛ւ արժանի եղեն ընդունիլ ի քէն զանն
թառամ փառաց պըսակն. աղօթ։

ա Որք զառ ի քէ՝ ս զչարչարանըս յանձն առ
եալ հանգերեցիք. ով ամենասէր հայրապետք
և արժանի եղէք զերկնայինն առնուլ պը
սակ։ Որք փորձեցայք շինչանուտ հրով.
ժառանգեցիք պատրաստեալ ձեզ զարքայ
ութիւնն. համարձակութի՞ ունիք քարեխօ
սել՝ առ տէ՛ր վասն ձանց մերոց։ Որք զանձ
քարըշտութեանցն վանեցիք զկռապաշտու
թիւն ով ամենասէր հանդրապետք. հաստատուի՞
ի քէ հայցեցէք անդադա՛ր ՝ն՝ զ եկեղեցւոյ
ընծ՝ութիւն է այսօր հրեշտակաց և
մարդկան. զի՞ զխորհրդոյ ոչ թըշնա
մի՞ն վանեալ խորտակեցին ՝ն՝ զ վրկայքն.
և եղե՛՝ն յաղթող ի պատերազմի. Որ՝
ՄՈՎ և արեամբ մնրատեան ընդդէմ զինուս
վի՛րաւորեալք ի մարմնի վիրաւորեցին ի
մա՛հ ոչ զ քեզի՞ ար. և ստացա՛՝ն պարծանքք
յաւիտենական։ Ո՛ր ոչ ամաչեցեալք ի հո
գեղէն զրաւ՝ թնոցն. և քա՛՝ր՝ քա՛՝նեալք
ի դանա՛՝ց մարմնաւորաց ՝ն՝ զ վրկայքն.

անեղին

անեղին՝ զի ամենայն ապրեալք եղեն։
Զի գնութեան քո սրբոց քոց քո հաստատեա զշ
ցին զոր հեմուն նոքա ճակեղեցւոյ. կանգնե
լով ի սմա զոր նշանն յաղթութեան։ Եւ հեղ
մամբ նոքա արեանն իւրեանց ազատեցին զոր
տիեզերս ի դիցապաշտ մոլորութենց. և եղ
են յաղթողք ի պատերազմի։ Ընդ որս և
մեք աղաչեմք քեզ ընկալ և զոր մեզ յերկնային
խորանս ի լուսեղէն առաքելատին. քարե
խօսութեամբ և աղօթիւք նոքա զի գնաւորացն։
Յիշատակ է այսր քանզնահատակաց քոց զ
սրբոց վրկայիցն. եկայք ժողովուրդք
ցընծութեամբ տօնեսցուք։ Զանազն տուօղք
ի տաճարս և յաղթողք ի մարտս և զբա
կեալք ի հօրէ. եկայք։ Ուսաւորեալք
ի յերկրի. պայծառացեալք ի յերկինս. և
դասակցեալք ընդ հրեշտակս. եկայք։
Զ զ քեզ կարդային յօգնութեան նոքա մար
տիրոսքն և սատանին. որ ի քարձունս քան
կեալդ ես խընայեա ի մեզ։ Ունիս զոհաւոր
լուսոյ. զոհ պրսակ պարծանաց ի քեզ
յուսացելոց. որ ի քար։ Երկնեալ զոհ
վեալ և ի սրբոյս հանգուցեալ. և զոհ ես
ընդունող հոգւոց մերոց. որ ի քարձունս

բնակեսցէք ես միշտ և յաւիտեան։

ամկ Եվ եթե գերերդ պարծանք ազգն մարդ
կան. հրաշալի՛ ճըգնութի՛ իւրերկրի՛ նա
հատակեալ. և յերկի՛նըս պըսակեալ ընդ ան
մարմնոցըն դասս։ Թանզի դու վառեցար
զի՛նու եթե հոգւոյն և յաղթեցեր արիա
բար անմարմին թշնամւոյ։ Որ դադարեր
բարեխօսել վասն մեր. առ հայր և որդի և
ն՛ եթե հոգի. զի՛ յաղթեսցո՛ք հաւատով
անմարմին թշնամւոյ։

դկ Ա՛ռ քեզ ամենայն հարցըն մերոց՝ խոնարհ
հեա՛լ անձամբըք պաղատ՚ տի՛ մեզ
մի՛ ատեսաներ ամենեքեան. որ փառա
ւորեալդ եա՛ յաւիտեան։ Յիշեա՛ զո՛ւ խտն
աբրահամու ըզ սահակա՛ և զյակոբայ՝. և
զնեղելոց անձանց պաղատ՚ տա՛ նս. մի՛ ատ
Ընդ հա՛ ամենայն խընդրողացս ի քեզ՝ ընդ թո
ղութի՛ մեղաց. ի տաճարի՛ քում սրբոյ՚ և
թե՛՝. բարեխօսութի՛ սրբոցդ. քոց. որ փա՛
գ Ըզ ամենայն ՝երհնեցէք ըզ ամենայն երկի՛նք և երկ
նային զօրութի՛ն. սերովբէ՛ք և քերովբէ՛ք
զանարանս աստուծոյ. բարձր ա՛րարէք՝ ըզ
նա՛ յաւիտեան։ Ըզ ամենայն ՝երհնեցէք ըզ
ամենայն՝ երկի՛ր և որ ի սմա են կենդանի՛ք. հաւ

բառնալով

բանանալով իվերը զայն։ Եւ երդօք հո
գևորօք։ բայ։ Զ՝ որ ()՝ ոչ հնեցէք զայն։
դամբ հրեշտակաց և մարդկան։ զարանրիչն
արարածոց միանգամանութեամբ երդով։ բայր։
() ողորմութեամբ քոյ զդուռն բացց մեզ որ։ ո
և արժանի արա զմեզ լուսեղէն յարկաց
քոց ընդ սրբոց քոց։ Զ՝ պատրաստեալ քո
օթեւան նոցա սրբոց քոց։ ընկալ և զմեզ
փոքրիկս յերդէգրութեամբ իդրախրութեամբ կեր
նաց։ Զ՝ ընտրեալ քո յատենի դատաւորդ
ահեղ խնայեա յարդարածս քոյ։ բարեխօ
սութեամբ և աղաչիւք սրբ Հրեշտակացն։
Զ՝ յիշատակս վրկայից քոց քս պարգևեա ա
մեզ օրհնեալդ զարժանապէս։ Զամն մ
մատուցին զանձինս իւրեանց քեզ պատա
ղաց արեամբն իւրեանց և ակնունէին զբ
սակիլ ինքեն տրս։ Զոցա զ՝ աղօթիւք փրկ
կիչ խնայեա ի նոսա եկեղեցի քոյ։ զոր ընտրա
ցեր պատուական արեամբդ քոյ սրբոյ։
Զ՝ որ ըզ հրաշափառ քոյ զօրութիւնդ ծա Հ
նուցեր աշխարհ մարդկան։ ցուցանելով յաղ
թօղ ոչ զվրկայն ի պատերազմի։ վասն ո
ւանքոյ տր՝ տիրոջ հայրցն մերոց։ Զ՝ որք ի մարդ
մի անմարմնացան գեր ի վերոյ քան զբնու
թիւն։

թիւս. արհամարհելով անարգեցին զ՝զ Յայր
տանջանս և զ՝զ մահ. և զեղեն վրէ՛կայք քո՛
կամաւորք մահուանն. որ՝ Յանդիսացեալ
այսօր և մեք՝ տօնեմք զ՝զ յիշատակ ՅՔ վրկայ
ցըն. խաղաղացո՛ զ՝զ կեանս մեր սաղմոսեալք
սոցա՛. և փրկեա՛ զմեզ ի՝նչ զ՝զ ի՝նչ դժոխոց մերոց. որ՝
զ՝զ տեր օրհնեցէ՛ք ամ՛ և գայրանք արարէ՛ք
զ՝զ նա՝ յաւիտեան. Որ փառաւորեցն ի՝ սրբոց տեսա
ծոց ՅՔ զվրկայն արժանեալ արար. և ՅՔ զա
կից անմարմնականն զօրացն. օրհ։ Որ սոքաք
լուսաւորեցան զաստուածս որդւոց մարդկան ի
գիտութի՝ Ճշմարտութեան. և հրաւիրեցան
յերկնից արքայութի՝ն. օրհ։

Զ՝զ յիշատակս վրկայից քոց տօնեմք
այսօր ՅՔ՝ս թանգաւոր անուշանօք սոցա
ՆՀՐՄԵԱ։ Որք յաղթեցին անօրէն բըրդ
նաւորաց հեղմամբ՝ արեանն իւրեանց՝.
և դասակից եղեն վերի՝ն զըւարթնոցն։
Նա՝ ընկալցի՝ն զ՝զ պընակս անապական անըս
յանընտուեր լուսոյն. և միշտ ուրախա
նան ընդ հրեշտակս երկի՝նս։

Այսօր յիշատակ սրբոց քոց՝. որք
տանջանաց անօրինացըն համբերեցի՝ն. և
դասակից եղեն վերի՝ն զըւարթնոցն։

Յիսուսը և հրեշտակք ուրախան նան
ընդ կամաւորը ջարբարանքս ճրագնաւորացն.
որք յաղթեցին անօրէն բշնաւորացն։
Սուրբ են թագաւորը յաւիտենից. որ
նշանեալս իվերայ ջրոցք կերպեան կենդան
նեաց. և իսրբոց քոց փառաբանեան։

Յիսուսը եկեղեցի քի պայծառանայ յիշան ՃԷ
տակաւ սրբոց վրկայիցն. որք բարեխօ
սեն առ տէր վասն մեր։ Յիսուսը ի հե
ղումն արեան սոցա դա՛սք հրեշտակաց
խոնարհեալ մի աբանութիւն տօնեն ընդ
մարդկան. Ո՛կայք և մեք քի հաւատա՛
ցեալք. կատարեսցո՛ք զյիշատակ սբր
բոց վրկայիցն. որք բարեխօսեն առ տէր։
Փառք քեզ հայր երկնաւոր. որ նոս տ
տիս ի քրօքէս. և բարեբանիս ի դասուց
սերբէիցս։ Ո՛զ քեզ գովեմք թագաւորը
փառաց՝ քիս. հաստատեա՛լ ընդ սբրս
քո յերկեղեցիս արդարոց։ Սբրեա զան
ձինս մեր և տա՛ճարացո՛ սա՛ սերբոր
թեա՛դ՝ կենդանարարը սբ հոգի։

Պարծեսցին սբքն փառօքք. և ցընծա ՃԷ
ցեն ի հանգիստս իւրեանց. քանզի ընդ
հոսը և ընդ սոսա անցուցին զմարմինս իւ

րեանց

բեան՝ նց։ Եւ զարիւն նա իւրեանց հեղին։
ջուրջարանացքն համբերեցին։ Եւ ըզսպանուն
լին՝ բըռնաւորքան՝ անարգեցին յաշխար
հի։ Որդ եկայք հաւատացեալք կատար
եցուք ըզյիշատակ սոցա։ քանզի սոքա են
մեզ բարեխօս յարքայութեան աստուծոյ։

Զի՞ն ինչ երայ սըրբոց ի՞ երոց՝ և փա՛ռք
իւր հանգուցեալ է յոսկերըն սոցա։ Եւ հո
գին՝ սոցա՝ դասաւորեալք ընդ հրեշ
տակս իյերկին։ Դանակք հրեշտակաց
են շուրջ են զնոքօք։ Եւ երգակիցք են մի
մեանց յօրհնութեան։ Որք հայցեն մեզ
բան՝ զխաղաղութեան՝ մեր աշխարհի։
Դանզում հաւարձակութեան՝ առ տէր բարե
խօսութեա՛ սոցա։ Եւ թողութեան մեղանաց։

Որք կատարեն ըզյիշատակս սոցա։

Աստուած բարձրեալ՝ և ի՛ն բըս հանգու
ցեալ՝ և ի սրբոց վերս օրհնեալ։ մաղթե
ցո՛ւ հայցեմք ի քէն՝ տըւօղ բարեաց։ բա
րեխօսութեա՝ սրբոց մարտիրոսացն հաշ
տեաց՝ ընդ մեզ ՅԻՍ։ Որք կործանեցին
զանօրինացն ըզ պատկերս։ Եւ յիշատակ
քաջութեա թողին յաշխարհի։ բարեխ։
Պատարագ անուշահոտ մատուցին քեզ

ընչ մարմին և զարիւն. Համբերելով
քարքարանաց վայրն անուանելոյ քուամ
սլրբոյ. բարեխօսութիւն։

Լ՝ուրոյրդութեանն սիրող անձինք յաղ ԽԹ
թող վրկայիցն. արժանաւորք ընդունեալ
լոյս ի յանուանգայատին լուսոյ։
Օ՜ի զանուաջին մեղացն ըղ բոց արեամբն
իւրեանց շինեցին. և ըղ տիեզերս հրա
վիրեցեր՝ն յօրհնաբանութիւն։
Հրեղմամբ արեանն իւրեանց մեզ Ճանա
պարհ հորդեցին. և առ՝ քի՛ մեզ դուռն
կենաց բացին ի յերկին։

Մ՝ոբք եկեալ եմք ի պատուել զյիշատակ ՄԿ
նբ վրկայիցն. առցուք ըստ կիզբն ըզ գօ
նութեն. աղաղակելով առ քն՝ որ փրկեալ
քեզ փայլայլաձ՝՝ռըք քեզ տէր ասէ։
Ո՝հաւոր եւ հրեշտակաց. անտեսս ի սեմ
ոբեէց. եկիր երևեցար մարմնով. ու
սուցեր մեզ ասել տէր փայլայլաձ՝՝ռըք։
Յանմանրմնոց եւ վեր ծրհնեալ. ի մարդ
կանէ երկրպագեալ. քեզ փառք վայել
է պատիւ. յամենայն ժամ ասել տէր
փառք քեզ փայլայլաձ՝՝ռըք քեզ տէր
ասատուած։

Եւ լուսայ զձայն յե երկնից. որ ասէր ցիս գրեա
ե բանի մեռեալքն. որք ի Տէրն մեռանիցին՝ այժմիկ
վաղվաղակի. զայս ասէ Հոգին. զի հանգեան
յաշխատութեանէ իւրեանց։ Տ եսայեան 14. 13

Կանոն հաւատքին Նիկիացւոյ եւ Տրիտոնա.

ՈՐՊԵՍԶԱՅ ԱՍՈՒԱԾ ԵՍ ԳՈՒ-
քս. որ յանրեարդ իմեռեալոց ողորմ-
մամբ եւ կոխեցեալ ընդ մահ. տէր իբր
ամ՝ եւ հաւրցն մերոց։ Որ մահկանացուացս
կեանքդ եմ. զհ՝ գիս նընջեցեալոց մեր ընդ
կամ. տէր իբր ամ՝ եւ հաւր։ Օ՝ որս փոխեցեալ
յաշխարհն կենդանեաց հանդերձատեան
արժանաւորեա. տէր իբր ամ՝ եւ հաւ։ Ո՝զ ամ՝ եր
ծրհնեա՛ ցեք. եւ քաւրձր արարէ՛ք զզ նա յա
ւիտեան։ Ա՛ցեք Որ գանձն է զօրու թիւն
քաւզման. աղդմամբ ձմ՝նի կենարգործ է
զզ նընջեցեալն. զզ ամ՝ ծրհ։ Ա՛սցէ՛ Ի զաս
ջեմք ընդ քեզ քաւրեարար. հանդերձ զհ՝ոգիսն
ծառայից քոց ընդ ամ՝ ամ՝ քոյ։ ծրհնեսցո՛ւք
եւ քաւրձր արարցո՛ւք զանուն քոյ յաւիտ։
Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի քոյ ամ՝ ամ՝ ստուեցեալը

տուեցեր ըզ մեզ. ընկալ և այժմ ըզ նըն
ջեցեալսն ի քեզ ուղիղ հաւատով. ըստ
մեծի՛ քում ողորմութեանդ։ Որ չնորհօք նո
հոգւոյդ լուսաւորեցեր. յիշատակի՛ իւր
եւանց զհոգիս նոցն ընկալ մարդասէր. ըստ։
Որք հաղորդեցան մարմնոյ և արեան քոյ
տր. հանգո զհոգիս նոցն ընդ նմա քո քա
նզի գի՛նք ես արեան քոյ եւ։

Բեզ վայելէ փառք օրհնութի՛ւն. որ յար
ութիւնդ ես Հայնիւ յանի՛տեանից նընջե
ցելոց. Թագաւոր և իշխան վերս օրհնեմք
ըզ քեզ։ Ի միւսանգամ գալըստեանդ
քոյ քա՛ս փառաց Թագաւոր. ի Հայն փո
ղոյ նորոգի՛ն հոգի՛ք նընջեցելոցն. և յան
նե՛ն ի մեռելոց անապակա՛ն մարմնո՛վ։
Ամն որոյ՝ և մեք ըզ քեզ աղաչե՛մք
հայր երկնաւոր. դասաւորեա՛ ըզ նընջե
ցեալսն մեր ի վերի՛նըդ քո եղէ՛մ. ի ժո
ղովս անդրանկաց գրելոց՝ ի՛յ երկի՛նս։

Հայնարկեալ կենարարին փա՛ռս ի՛ն բար
բառումն. ասէ եկայք օրհնեալքք հօր
իմոյ. ժառանգեցէք պատրաստեալ ձեզ
ըզ կեանսն ի հանդերձեալ երկրի՛ն։
Ընդ առաջ երանելի քեզ հաւատո՛վ էյ՞դ ը
վերնա

վերինս. ամենազգեաց լուսով պայծառաց
ցեալ ի դասս անմարմնոցն. ի լրութիւն ըզ
ձայն երանաւէտ կոչմանն։ Ընդ այլմէ
քումմէ կացո՛ ընդ ի մասանէն ամ քա կո՛ռ
ամանն. ի լուսեղէն ահաւոր գաստին պայծա
ռացեալ ի դասս անմարմնոցն. ի ժողովս
անդրանկաց գրեալոց ի յերկինս։

Օ հոգիս ծառայից քոց քո՛ ընկալ ի տ
դասս անդրանկաց գրեալոց՝ ի յերկինս։
Ընկալ վասն սոցա ըզ բանաւոր պատա՛
ռաս ի մէնջ. և շնորհեա նոցա ըզ թո՛
ղութիւն գտանել յաւուրն յետնումն։
Դաշտեաց ի ձեռն ամ քա մարմնոյ և արեան
քոյ ահ։ և պարգևեա նոցա դասել յա
ջանկողմանն քոմմ։

Որ անձամբ տնօրէն նուիրեալ՝ ի փրկութ
թեան ազգի մարդկան խոնարհեցար բանդ
ամբծ. այսօր հանգոյն և ըզ մեր ըզ ինքն
ջնջեցեալն ընդ ամ քա՝ որ միայնդ եմ
մարդասէր։ Որ անչարչարելի մարմնով
եկիր կամաւ ի չարչարանս և ի խաչի՝ ն
բաւեցաք՝ հեղեր զարիւնդ ի փրկութ
թեան. այսօր։ Որ թաղման մարմ եր ի բերեր՝ ըզ
բրդանութեան մահու լուծեր։ և կոխեցեր ըզ

զին շխաչ նն մահու՝ և վերածեր զ զ նզ
ջնցեալն՝. այսօր։ Ոչ հրաւիրեցեր յան
մահուն թե՝ զաղգըս մարդկան՝. անմահու
թենց դաշխոզ քն՝. աղաչանք այսուհա
ծանծնին՝. այսօր։

ակ
հ

ուհաբանեմք զզ քեզ յաղթանակն
երգով թագաւորը փառաց՝. որ կա
մաւոր խոնարհութիւնդ քո ինքեր ի
գ փրկիչ զզ պատրեալն ի ճաշակմանէ.
օրհնեմք զզ քեզ ամենայն հայրցընն մերոց.
Ոչ լուծեր զզ մահ. և վերածեր զզ նընչեց
ցեալն ի դրժոխոց. անշընչութիւնդ քո
ի վրայ խանգին. և ինչաներ զզ քո ի գերեզման
թագաւորը այնմահ. օրհ։ Ոչ նընտանր ընդ
ոչիմ հօր. և հրաւիրեցեր առ քեզ զդա
ւանողս քո. արժանաւորեա և զզ մեր զզ
նընչեցեալ առսն գանանակից լինի իշխարհաց քոց.
գ օրհ։ Ոչ առ զ օրհնեցեք. զա՛ ի ՝ ՝ ՝ ՝
ընդ զ նայ յաւիտեան։ Ոչ փառք հօր հայ
գերիցեալ գայլ ի գառն զերկիր. և բիւրք
ուր զանանակքդ վերին զարթնողքն կա
ղանակքդ լինի զ գայլատեան նորա. զայ
Ոչ ահագին ի գողգոթայ զարհուրեցուցանի
զարարածս ի գայլատեան նորա։ և քաջալ
հընչող

հընչող ձայնիւ և փողոցն համահաւանքեամ զոր
ընդՀեցեալսն որ յանդամսն. զարս։ Աղաչեա
ցուք զոր կենարարսն մեր. որ դատաւորն ի
կենդանեաց և մեռելոց. զի արժանի արա
ցէ զոր ընդՀեցեալսն մեր մրտանեալ ի յաւուրս
գաստ ընդ ի մանատուն կրուսանսն. զարս։
Արարիչ աւրդ և ստեղծիչ՝ ազգի մարդ
կահիւրն. մի անտես առներ զոր ընդՀեցեալ
սն մեր՝. այլ հանգոյ զՀոգիս նոցա ընդ
ալ քոյ։ Որդիդ միածին յարութիւն
տիեզերահիցս. մի անտես առներ զոր ընդ
Հոգիդ ճշմարիտ մխիթարիչ սրգաւոր
ս։ մի անտես առներ զոր ընդ։
Զեռագործ քոյ արարին. և ստեղծին զի՞ս ի
Հողոյ։ յիրօրՀնել զոր քեզ աւրհնեալ յաւիտ
եան։ Ուսկ պատրանօք քանասարկուին՝ խա
փանեցայ՝ յանձնառ լուսոյ։ և դարձայ
անդրէն ի Հող յորմէ ստեղծայ։ Մխիթա
ր՝ զմեզ ընդՀեցեալ զՀոգիս ընդ ալ քոյ։
ոյր անոխակալ և բարեգութ. մաղթեմ
լով Հայցեմք ի քէն վասն մեր ընդՀեցեալ՝
արժանի առարել Հանդիստեան օթեւանի
սրբոցն։ Ընդառ ծ ընտանեդ Հօր որդի։ որ
մահկանա

մահկանացուացս կեանքդ եւ. զհոգեւորն
ջեցելոց մեր ընկալ. եւ արժանի նաւորեա.
Եւ նորոգօղ ես զ հոգի յորժամ նորոգես
զանպատկառելոյն յայնժամ շնորհեա եւ մեր
նընջեցելոցն արժանի նաւորիլ։

ՅՈՐԺԱՄ յերկնից գոչէ փոքրն ազդեցու-
թեամբ. յանուանելոյ զ տիրեալս՝ ի դատաս-
տան ահ հաւոր. յայնմ ամենայն ահեղին յի-
շեա տէր զ մեր ընդ մեր ընջեցեալսն.
եւ հանգոյ ընդ սրբոս քո։ ՅՈՐԺԱՄ ճառա-
գայթք ածուեալք ի լեռանէ ի յարևելից.
եւ դ ըպրուեալք հրաշալի ցոլն բան նին յայնմ
աւուր ահեղին յիշեա։ Զարհուրեալ
գողան արարածք ի ձայնէ սրօրէ գոչ
փոքրոյն. յորժամ հարկանէ հրեշտակապ
ետն՝ եւ կոչէ ի դատաստան զամենայն որդւոց
մարդկան. յայնմ ամենայն ահեղին։

Ը թանգաւորդ են թանգաւորացս. եւ
բաշխօղ կենդանութեան զարդի
մարդկան. այսօր մարդ ասիրն թէ դ
ՀԱՅԵ քո զ ընջեցեալսն մեր ընկալ եւ
եւ հանգոյ ընդ սրբոս քո սանտրեալ հայ
ցոն ը մերոց։ ՈՒ ը յաշխարհ եւ յանմպա
ղայ գայ գայրաստեան քոյ։ ՈՒ զարթուցանես

զզ ՆԸՆԶՔՆԵՑԵԱԼԱՆ Ի ԲԱՐԲԱՌ ՓՈՐՁՈՒՆ.
յայնժամ Երանաւէտ կոչմամբ զզ Նընջե-
ցեալսըն մեր ընկա՛ռ հ՚ա՛ռ. և հանգո՛ւ.
Ո՛վ յանհաւատ ճանչէ՞ գոչմանըն զա՞ր
հոգ՚ուրի՞ն գերեզմանք ուանայնացեալք.
յայնժամ ասծ այ՚ին լուսով պանծառացո՞
զՆընջեցեալսըն ը մեռ՚ հ՚ա՛ռ. և հանգո՛ւ.
Ոզ տէր օրհնեցէք զ՚Ա՚Ի՚Ր՚ և բարձր
արարէք զ՚զնա՚ յաւիտեան։ Օ՚ առաք
եալն ի հօրէ. զմընչեալքն հոգւոց
հանգուցելոցն ծրհնեցէք։ Ո՛վ իբրեւ
ուր բանակըս հրեշտակաց՝ միաւորէ զհա՚
ւատացեալս անուանն իւրոյ. դասաւորեալ
ըստ յաջակողմանն դասուն. զ՚Ա՚Ի՚Ր։
Ո՛ր կոչեցեր առ քեզ տէր զոր տիեզերս
ամ. ընկալ զոգիս մեր՝ զ՚զնընջեցեալսն՝ ի գոհ
հայրապետին՝ աբրահամու՝. ողորմա՛ծ տէր
փրկիչ և բարերար։ Ո՛ր թողութեամբ ես
տրեալ ամ. թող զ՚զմեղս մեր Նընջեցե-
լոցն կարօղ ամի և հրզօր՝. ողորմա՛ծ։
Ո՛ր լուսաւորես տիեզերաց՝ քո՞ս ամ. լու-
սաւորեա՛ և զզ մեր՝ զ՚զ Նընջեցեալսն լու-
սով երանաւէտ զբաւորթիւնոցն. ողոր։
ղրեշտակայն ձայնիւ ծրհնեցուք զա՚
մենայնքս

գրեանք զերերորդութիւն. փառաւորելով
զաստուած, որ վերակոչեաց զամենասեան ի
մահուանէ յանմահութիւն։ Արդեցէք ան
երգ նոր եկեղեցիք սրբոցելոց. քի երկ
երպագելով. որ վերակոչեաց։ Սրբոյն
ձայնիւ օրհնեցուք. հոգևորականն հրամ
մամբ գովեսցուք. ոչ զհոգին փառաւոր
ելով. որ վերահանգոյց զամենս։

Ի ձայն փողոյ գաւլատեան քոյ տիրամայր հո
գիք զարթեցեն կաւլ ի գտաստանի քումք
աչք մեր։ Որժամ հրաշք բարբառն անհա
գին. և հարկանի փող յաջաւթեն մերոյ. և մեք
դոշելով ասեմք. փառք գաւլատեան քոյ
տիր։ Որժամ առնես զհատուցումն տիր
և տգրքք քո պարծեցին ի քեզ. և մեզ շնորհ
եսցես փրկիչ կաւլ ի յաջմէ քումմէ։

Ամենազաւորդ անմահ. արարիչ յաւիտենից
մարդասիրութեամբ քո ինայեա յանձինքս
մեր։ ստեղծիչ կենդանեաց՝ և հանգուցիչ
ընչեցելոց։ Խնայեցին բաւեռեցար.
զմահու լուծեր զնիշխանութիւն. յաւիտե
նից ընչեցեալսն վերածեր յանմահ ի
կեանս. ստեղծ։ Որժամանաւորաց քոց աղօ
թիւք յիշեա զմեր զընչեցեալսն. որ
ժամ

ժամ գայցեմ անձամբ փառօք՝ հաստատեալ
նել մարդկան ըզ գործս. և մեր ներքին
ցեղացն շնորհեա՛ դասիլ ընդ սբս քո։

Երանելի և մարդասէր տո՛ր ի՛ր վասըն մեր ըզ մահ ճաշակեցեր. տո՛ր ամենայն հաղորդացն մերոց։ Որ խոստացար հաւատացեալոց ներքին ցեղոց յանուն ՀԺՁ քո ըզ կեանս՝ տո՛ր ամենայն։ Որդ խընդրեմք ի քէն մարդասէր տոր. զհոգիս ներքին ցեղացդ դասեա՛ ընդ սրբոս քո. տո՛ր ամենայն։ Ո՛զ տո՛ր օրհնեցէք զարքայն արքա՞ի՛ ք՝ զ ներքնատեսն ի յաթոռս փառաց՝. անդադար հոգևոր երգով։ Որ գայլոցն է ընդ ամպս երկնից ինորոգել զերեսս երկրի. բարձ։ Ի գոչել ածայն փողոյն. զար թուցանէ զներքին ցեղսն հանդերձ կեն դանեօք՝. բարձր։

Որ ուրդիդ ես և զանդ ամենայն. հաւասա՛ ռակից ընդ հօր յերուսաղեմ. առ քեզ կաց զամբ մարդասէր՝. հանգո՛ զհոգիս՝ ներքին ցեղացս մեր՝ ընդ սբոս քո։ Որ իջեր յերկնից վասն մեր զառաջինն առեր զյանցանս ադամայ. մերով ընուաթեր զարքայութիւն էվ խանջին անարատ ձեռօք. հանգո՛։

Որ

Որ լուծեր զնշխանութիւնսն հոգւոյ կամաւորսն
կան մահուամբ քո Քրիստոս. զանաւուրցաց զաղա
ջանս առանջին քո հեղեալ մարդութեամբ. հանս

ոգ Թեզ վայելէ փառք օրհնութիւն. որ յան
մատոյց՝ աթոռս անմահիցս վերաբերանիս ի
բարձունս. զնոսա ջնջեալսն յանուն քո ընկ
կալ յերկնայինն քո նոր առաքեալս. որ միա
միաբանեալ ընդ ներս մարդասէրս։ Որ ունիս ի
խանութիւն մանուն և կենաց. յիշեա՛ զհո
գիս նընջեցելոցս մերոց. և հանգո՛ ընդ
նոսս քո ի խորանս քումս սիրելոցդ՝. որ միա
Որ յամի՛ ես օրհնեալ՝ ամ. արժանի՛ նի՛
արա զոգ ծառայս քոյ վերընտրեալս նորոգման
ի լնսել զձայն փառացն փրկչին. ընդ
առաջ ելանել քոց փեսայացդ՝. որ միա

ոգ ամգաւոր խաղաղութիւն. որ քաղցրութ
թեամբ խնամեաս զքո զարարածս. յիշեա՛ ամ՛ զ
զհոգիս նընջեցելոցն ընդ նոսս քոյ. և
դասաւորեա՛ ի յաւուրն այցելութեան։
Որ կոչեցեր ի դրանց մահու զ՛զ սիրելին
քո զղայզարոս. և ծանուցեր զանուն ընդ
ընդ հանուր տիեզերացդ՝. լուսաւորեա
ամ՛ զ զհոգիս։ Ամենաշնորհ քումս ընդունել
մատուցանեմք քեզ զպաղատանս արտասու
զալից

լալի։ պայծառացո զմեզ զհոգիս ընկնելոյ։
Զի գիշերացս կանխեալ սաղմոսիւք և զոր
տասուօքն հայցեմք ի քէն։ Քո՞ս յիշեա՞ զ
ընկնելոյցդ եանլսն ի՞նչ անուանեալդ քոյ։ և հանգո՞
զհոգիս նոցա՞ ընդ ս՛ուրբս քո։ Զոր յանմարդ
ենց վերս օրհնիս։ առ քեզ կարդամք և պա
ղատիմք։ Քո՞ս յիշ։ Զոր մարմնացար վանելն
մեր։ աղաչանօք ոչ ածանին։ Քո՞ս յիշ։
Զոր հայրդ ես բարեխնամ։ գլ՝թա՛ ի մեր
ընկնելոյցդ եանլսն։ և պարգևեա մեզ փառս
տալ անուանիդ քոյում սրբոյ։ Զոր հրաւէր
ծողդ ես կոչելոց։ ընդ աջմէ դասելոցն
կարգեա՛ և զմեզ մեր ընկնելոյցդ եանլսն։ և պարգ։
Զոր նորոգողդ ես սիզգի մարդկան։ արա՛
արժանի և զմեզ մեր զմեզ ընկնելոյցդ ընդ
բանզմելոցն աբրահամու։ փառս տալ։
Դանլոց ի միածինն փրկով և փառօք
հօրն և զմեզ հաղորդէն բնութեանն հրեղէն
նորոգեալ։ Ոսկաւորը են Ճանապարհք
արդարոց և ի բնութիւրանալոր բանակս հրեշ
տակաց անապոկք ընթանան։
Զվերին եղիր թլուչին անապոք ընդ
առաջ տեսանելն յօրդս։ և այնպէս յանմ
նայն ժամ ընդ առն լինի։

Պատրաստ եմ արանքեմ առաջի իմ ըզ սե-
ղան. ամբն յանդիման նեղչացց իմոց։

Պաղոս ասէր հովուեացէ ղէս։

Օծեա զայր իւղովն ըզ գլուխս իմ։ բա-
ժակ քո ոսպ անապակ արբեցոյց ղիս։

Պաղոս օծէր ի-ր-վ ղէլ-ս։

Ողջոյն քեզ ո՞ր եկեղեցի։ ողջոյն
քեզ սեղան սրբութեան։ ողջոյն ձեզ
դասք քահանայութեան։ ես Ճանապարհորդ
դեցի առ արարչին իմ։

Պաղոս առաքեալ էղէ ես ոչ առէին։

Ողջոյն ձեզ մանկունք եկեղեցւոյ։
ողջոյն ձեզ հնազանդացեալ եղբարք
իմ ի Քրիստոս։ ողջոյն ձեզ հայրերդ ժողո-
վրդական։ ես Ճանապարհորդեցի առ
քրիստոս յոյսն ամենեցուն։

Պաղոս հիմանէ հոգոս էլ ընտանն սաբէ հոգոս։

Գնա՛ հրաժարիմ ի քէն։ ո՞ր եկեղեցի
գնա՛ մեկնիմ ի ձէնջ սիրելիս եղբարք
ի կոչումն վերանորոգումն քրիստոսի։
անատուծոյ մերոյ։

Պաղոս ոչէր փուչեցէր ղէս։

Ո՛ղջ՝ թաս արարէք վա՛ ի մի հայրք իմ։ եղ
բարք։ և որդիք։ և օրհնեսցէ զձեզ քն
փրկիչ

վերկիրէ մեր. պանհեսցէ հանատուն ի հանատս իւր մինչև ի սահմանեալ կէտ կոչմանս այսորիկ. և խաղաղութիւն առն եղիցի ընդ ձեզ յաւիտեան ամէն։

Աղօթս զանգոչս էր փեսին ոչ փա.

Զնութիւն է մեզ յանուանէ առ. այն. որ արար զերկին և զերկիրս։

Աղօթս երեք ոչ պէր էր տա մեզ.

Տրանն այզգէր. որոմ առ ծ յանկոբաց օգնական է նմա։

Աղօթս օրհնէտ ունչն էր զարէր. օրհնէցէր.

Ընդ այնտրանատեաց առ զօրհնութիւն. և զի զկեանսն յաւիտենից։

Աղօթս չէ քարէ հոտ չէ վայելուչ.

Օրհնեսցէ զձեզ առ ի սիոնէ. այն որ ընակեալն է յերուսաղէմ։

Աղօթս տարտ օրհնէցէք առ ծառայք.

Երձեցաւ անձն իմ ի հան ի զ յորմէ ստեղծան ի յ. քանզի այսուհետև մեղայ. և Հաշտեցի զզ դառնութիւն մա հու. տէր յոյս իմ օգնեա ինձ։

Աղօթս մերձեցաս ունչն էր է հոզ. զէր.

Հանապարհս քո ետս ոչ պահեցի. քանզի զի ոչ ժամանեցի ապաշխարել. այլ հեղգ ա

ցայ.

ցանՀամ յ. այլ ամուր քիչ միայն ապաղաւորիմ
Հայրը երկնաւորը. որ յոյս իմ. ծգնեա՛ իմ.

Սաղմոս չՃանաչողութիւնը Ռեղոց ԺԷ.

Երանելի գիտասա՛ զքո՛ որ ի Ճանապարհն
Հիմ՝ քում. քանզի խնդրեցի զամենայն քեզ.
զանուանալ անդրէն ի Հո՛ զյոյսիս ստեղ
ծանՀամ յ. այլ ամուր քիչ միայն ապաղաւորիմ.
Հայրը երկնաւորը. որ յոյս իմ. ծգնեա՛ իմ.

Սաղմոս օրՀնելոյ ԳէՄ ոՀ. ԼՀ ոՀ Ռէ.

* Դաւաստ ունելով Հոգի խաղաղութեամ.
* երթ առ արարչէնդն Հայցելով. ամ ծ իմ
Հանգո՛. Որ ետուր Հոգի յոյ. ընդսա պա
Հեա. զի քոյ խաչի՝ և յարութեանդ Հաւա
տացցՀ թագաւորը երկնաւորը. Հանգո
զՀոգի սուրա. յիշելով սուրա զՀաւատս.
Ի՞քաղաք ունն զօրութեանց՝ և ի՞քաղաք թա
գաւորին մեծի. ուր ժողովք սընդարձն
են ի խաղաղութեան. գնասցես յուսով. և
Հանգիցես ընդ Հրեշտակաց դասս. ուր
սանեալ ըզլոյսն յանիտենից.

* Սերձեցաւ անձն իմ ի Հո՛ զյոյսիս ստեղ
ծեր զին. և Հոգեւոյս մեկնեալ ինչ ն. ուր
զապաւինեալս յիշեա՛ ի քո՛ում գալըստեանն.
Սոեղծուած եմ անարատ ձեռաց քոց մի

ամենուս առնելը. այլ խնայեսայ յոս յահագին
աւուրն. տէր։ Յորժամ գան փառաւոր հօր
դատել զամենեսին. և հարկանիցէ
փոխ հընչմանն յարութեան. տէր։

Զ գանլըստեան տեսաւրն գրոնք երկնից * * *
բանիւ. և ճառագայթիւք անճառ լու
սով աբ խաչն երևիր։ Յերեսաց ամենայն լեռ
ինքք հալիւ. և ի յահէ փառաց նորա
շարժին զօրութինք։ Զ։ ետեսօք տեսաւրն
մեռեալքք յառնեսի. և նոքք ամ անճառ
փառաւք՝ զարդարին։

Զ։ այ զօրութենց թագաւորն՝ ի նորոգել * * *
զարարածս. ի ձայն ահեղ բանրբանաւոյ զար
թուցանէ զնընջեցեալսն։ Զ։ ողջոյն երկինք
և երկիր՝ յահէ փառաց քի. հուք բորբո
քեալ՝ ընթանայ. բոցայ գինզ զմեղաւորսն։
Զ։ որ փեր տուր զարդարին՝ դամբք սրբոց
կուսանացն. ուրախութեամբ մնասցեն ի յառա
գաստ՝ փեսային։ Զ։ քեզ եմք՝ ապաւինեալ
ամէն օրհնեալ սրբուհի. լեր բարեխօս
անդադար վասն մերոյ՝ փրկութեան։

Զարսա փեր. որոտմամբ՝ և ահ հագին զօրու * * *
թիւն. գալոց է փրկիչն յաշխարհս յարու
ցանել զզամենայն։ Զ։ հեղ և մեծ բան
բա

քանառնվ հրեշտակապետքն գոչէր. ամրէք
ամէն միանձնք. ահա՛ եկա՛ն ձեր փրկիչն։
Բոտմամբ սրբութիւնք յարուցեալ և ընթա-
նամք ամենայն։ և աճառանեմք զի փրկիչն
ճկեա՛լ փառաւք ի յաշխարհս։ Զաղաղանի
գործոցքն ծածուկք. յայտնի՛ն ի մեծ
հրապարակին։ և դողալով ընթանան ի
յա՛ն նվաստանան ի տանջանս։ Ի՛յր թեվանա
հօրն ի՛ւրոյ կոչէ զի դասաս ամրդարոցն։ և
յանպատո՛ւմ ի բարին՝ զոր խոստացեալ ի
նոցա։ Սի՛րոյ անմահ փեսային եղբ՛ր դո՛ւ
մնայր մանրիանմ. բարեխօսեա վասն մեր ի
յայնմ ամենայն։

Զ
Հ

Ի՛ՐՀՆեմք ընդքեզ հայր ամենասիրելոյն
ստեղծիչ ամ եղելոյ. զխո՛ստո
վանօղս նոր ամենուանելոյդ քո ընդ
ՀԺԷՆընչեցեալսն հանդո՛ յարքայութիւն քո՛ւմ.
ամ ի ՀԺ Հայրցէն մերոյց։ Զոտվեմք ընդքեզ
ամենահա ծնունդ հօր ամենասիրելոյն անսկիզբ որ
դի՝. որ մանիւ խաչի համբերեցեր՝ վասն
մեր. ընդ ընչեցեալսն ի քեզ ուղիղ հաստա
տի՛վ պայծառացո ընդ նոսա քո. ամ ծ։
Բարեխնամ նոցա հոգի փառակից հօրև որդ
ւոյ. հայցեմք ի քէն՝ ընդ ընչեցեալսն Հրշ
մարիտ

մարիտ հանապատի՝ զի եբրորդութեամբ ի միա
սանգամ նորոգմանն դասեա իդաս ըստ
ըմբոց քոց. ամբ. Զ՝ զտիր Ինքնանկանն գ
ձայնիւ. ժողովուրդք առաւել քարձր արա
րէք ըզ նա յաւիտեան։ Որ գանոցն է փա
ռք հօր միածին որդին՝ ձայնիւ ածայրն
փողոյն. առնէ ամամ ՅԷյն ութի որդւոց
մարդկան. միածք։ Որ առնէ հանուցումն
ըստ իւրաքանչիւր գործոց՝ դատաւորըն
կենդանեաց՝ և մեռելոց. և փառաւորէ ըզ
սիրելին իւր. պայծառացեալ ի կամարն
լուսեղէնս. քահանամամ ՅՔ առաւել
յայր բարեգութ. որ գըթացար ի յազգս գ
որդւոց մարդկան. առաքեցեր ըզ միա
ծին ի փրկութեն. յիշեա՞ զհոգիս նոցն
ջեցելոց մերոց. և հանգոյ ընդ ն՝ բարս քո։
Որդիդ միածին ն. որ յարեարդ ի մեռելոց.
ի միւսանգամ գալ ըստ նանըն քոյ յարութեն
մեզ խոստացար՝ յիշ։ հոգիդ ճըշմարիտ
մը՝ խիթարիչ սրգաւորաց. աղաչանօք նը
ածաածնին և ամենայն քոց սրբոց՝ յիշ։
Ձայն մեծի զուարթնոյն. և ի հրեշտակն գ
հրաշալի փողոյն՝ ուր հողացեալ մարմինքդ
մարդկան նորոգ գին. յայնմ աւուր ահե
ղին

զին՝ յիշեա՛ տէ՛ր Յիսուսդ՝ զ՝ի՛զ մեր ըզ նի՛մ
ջեցեա՛լսն. և՝ հանգո՛ ընդ ա՛ջըս քո։
Յորժամ ելիցն տէրութեանն Ճառագայ
թիւք փայլի. և թագաւորքդ թագաւո
ցաց փառաւք՝ տեսանի՝. յայնմ ա՛ւուր ահեւ
Յորժամ ատեան դատաստանի դըլ նի՝.
և դ՝ըպրո՛ւթիւնքդ հրաշիցքն բանին՝. յայնմ։

ստ Ո՛ր երկայնամիտդ ես տ՛ր. քա՛ղցր և ա՛նո
խակալ. հանգո՛ զհոգիս քոց ծա՛ռայից. զի՛
մի՛ դարձցի՛ տնա՛նկ ամա՛ջեալ՝ յա՛ւուր
ահեղ՝ ատենի՛ն։ Օ՝ յիշատակ հրաժա՛ռե
լոցն ի՛ հաճոյս քեզ ընկալցիս. և՝ զո՛ւխտիս
մեր ընկալ՝ ո՛ւղղ զաբելին՝ զնո՛ր՝ն և զաբրա
համ. զի՛ մի՛։ Ի՛ խո՛ր ան քում սիրողացդ
հանգուսցես ըզ ծա՛ռայս քո՛. և՝ զհոգի՛ս
նոցա՛ դա՛սեսցես ընդ ա՛ջըս քո՛. մի՛։

ստ Ո՛ր խոնարհեցար՝ յերկնից՝ դա՛ն դ ա՛ջ
և առեր մարմի՛ն ի սըրբոյ կո՛ւսէն՝. յիշեա
ըզ նը՛ նջի՛ ցեա՛ղսըն ը մեր յորժա՛մ գայցես
ա՛ նճառ փառաւք. զի՛ դո՛ւ ես տէ՛ր Յիսուս
ա՛ մենայն երկրի։ Ո՛ր ո՛ւնիս իշխանութի՛ն
մահո՛ւ և կենաց՝. և՝ խա՛ղ՝ ընդ քո լու
ծեր զերկո՛ւնսն մահու. յիշեա՛ ըզ նը՛ նջի
Ի՛ նչատի՛ զ քո յատենի՛ դատաւորդ ա՛հեղ.

անդամանօք նա թէ անծանեալն յիշեա՝ զոր նոքա
ջնջեցեալսն զմեր. յորժամ գայցես ահն
Աստուծոյ. քանզի քո են փա՛ռք
յաւիտեանս ամէն։

Գ՚ՐԱՐՔԱԳՈՒՐԾ ԱՆՐԾ. զարանրանցս քո՛
մի՝ անտես առներ. այլ գերթա ի նոր՝ն
ջնջեցեալսն մեր. և հանգո՛ ընդ նա թէ
քո՝ ի խորան քումմ սիրո՛ւողացդ։ Գ՚ՐԱՐՔԱ
կի՛ց հօր որդի. ի միւսանգամ քոյ գա՛լ
ըստեւանն՝ անդատապարտ պահեա՛ զ՚նոսա։
Կենդանարարի՛ր նա՛ թէ հոգի. յորժամ նո՛
ցոգես զերեսս երկրի. նորափեւտուր
զարդարեա զ՚նոսա։

Գ՚ՐԱՐՔԱԳՈՒՐԾ ԱՆՐԾ. որ յոչընչէ՝ գոյա
ցուցեր զերկինս և՝ զերկիրս՝. օրհնեա՛մք
ք՚զքեզ. որ հանգուցիչդ ես նընջեցելո
ցն հա՛յր ամենանա՛կալ։ Ամենդ անծ և հանա
գոյ փառաց հօ՝ր պատկեր՝. գովե՛մք ք՚զ
քեզ. որ յարութի՛ւնդ ես նընջեցելոց. որ
դի՛դ միածի՛ն։ Ո՚ղբիւր անըսպառ
յորմէ՝ բաշխի տիեզերաւկա՛ն շընորհ. բա
ղեալանե՛մք ք՚զ քեզ. որ նորոգո՛ղդ ես
նընջեցելոց հոգի՛դ Աստուծոյ։

Յանհաւորք քոյ գա՛լ ըստեւանն՝ յորժամ
գայ

գայ՝ որ երկնից աճեալին. քո զօրութեամբդ.
և նըշան ես՝ թէ խաչին պայծառանայ ի մէջ
երկրի։ Սորոգին տարերքք երկրի ի ձայնէ
հընչմանն փողոցն. որ գոչէր զկենդանութեն.
ասէ արիք. եկըն՝ որ կենդանեաց և մե
ռելոց։ Նորհեա մեզ՝ որ ողորմութեն ի
ծագել սըրբոյ խաչին. որով եղև մեզ փրկ
կութեն. զի նովաւ ելցուք ընդ առաջ աճ
ողդեալդ՝ որ երկնից։

Զ Բրիստոս՝ մեր Ծ. յիշեա՝ զընչնչեցեալսն
Բ ի՝նք անուանըդ քոյ։ Ոչ զգինեա արեան
Գ քոյ՝ որ յիշեա՝ զ՝ և հանգոյ ընդ՝ ս՝ բըլս քոյ։
Դ Նա՝ և զ՝ մի՝ սանգամ քոյ գաղըստեանն՝ զնչն
ջեցեալըսն մեր յիշեա՝։

Երեգա՝ կն արդարութեա՝ քս. և անպա՝ էն
յուսաց՝ կ՝ ցս. որ և ըզ մեղք մեռեալ վար
մինն կենդանացուցեր փրկիչ. ընկալ՝ զ
մեր՝ նընչեցեալսն. և հանգո ընդ՝ ս՝ բըլս քոյ։
Որ քեզ կարդա՝ մք անձամբըք բեկելովք.
և արտասուաբ՝ ց հաստատեա՝ նոք. որ ի գե
ր՝ զմանն զտպարոն արտասուեցեր փրկիչ։
Քեզ հայցե՝ մըք ըզ խուսն ողորմութեն
և զանրգեալ կենդանութեն։ որ աւազակ
կ՝ ն ըզդրախտն ժառանգեցուցեր փրկիչ։

Դանդ

Գ.Կ
Հ

Բանդ ահ որ իծ ոց հօր. վասըն
մերոյ փրրկութեան իյերկնից խո
նարհեցար. զի ըզ մեզ նորոգես
ցես իկեանս. ահըծ հարցըն մերոց։ Որ հան ՀԺԸ
գերձեալես գալ փառօք հօր. զարթուցան
նել ըզ նընջեցեալսն ի նոր անուընդ քո.
նորոգեա և ըզ մեր նընջեցեալսն. ահըծ։
Ընմահութեան տուող քոս և պարգևիչ
կենդանութեան. ի միւսանգամ գալըստ
եանն և յաշխարհակա ն սատենին. թողու
թիւն շնորհեա մեր նընջեցելոցն ահըծ։
Ի զոր օրհնեցէք զարձր սրբարէք ըզ նա
յաւիտեան։ Որ նըստի ընդ աջմէ հօր ծը
նողի իւրոյ. և մարդասիրապէս խընամէ
զանարատըն զարձ։ Որ ըզ հոգեացեալ բնութ
թիւն մարդկան նորոգէ իւր ահծութեանն.
և կենարարծէ ի կեանս անմահ. զարձր։
Անընակըզբնական ծոցոյ հօր խոնարհ
եալ զանընդ մարմնացաւր ի կուսէն և վասըն
փրրկութեան մերոյ. ամբարշտեմք ըզ քեզ զնընդ
ջեցեալսըն մեր ի քեզ ուղիղ հաւատով
յիշեա. տէր զոր յոր ժամ գաս թագաւո
րութեանդ քո։ Ի խաչալ քանդարարութեամբ
ոգդի ես հաճեցար բանալ ըզ մեղաց
խուրհեն

խանրհի քո խանջելութենէն։ աղաչեմք
համաւորակաւն մահուամբ քո լուծեր զեր
կոնեաց մահու։ և արժանի արարեր թո
ղութեան յանցանաց քաւիչ քո արեամբ։ աղ
Որ փոխանակ մեղաւորաց ըզ մեռանիլ
յանձն առեր։ ի ջանելոյ ի դըժոխոյս փրկ
կեցեր ի մեղս ասէր բանտէն ըզ գերեալսն։
աղ։ Խնդրեմք զանէջափ քո զմարդասի
րութիւդ։ որ երեքօրեայ յարուցեալ։ զկեն
դանութիւն պարգևեցեր աշխարհի։ աղ։
Որ ի լուսոյ զմեզ լուսաւորեա։ որ փա
ռաք հօր հանդերձեալ ես գալ ի դատել
զերկիր։ արժանաւորեա և զմեր ընդ ն
ջեցեալսն անձառ խոստմանց քոց ընդ
սբոյս քոյ։ Որ և հոգւոյ համագոյակից
ի տիեզերական ահեղ ատենին։ արժան։
Երկնի և երկրի արդարդ դատաւոր։ յոր
ժամ հատուցանես ըստ գործոց իւրա
քանչիւրոց։ արժան։

Որ արարիչդ ես հրեշտեանց և հեղեղ
նաց։ և մըշտընջենաւոր փառաբանիս ի բա
նաւոր պաշտօնէից։ ի քէն հայցեմ զամբ
թողութիւն շնորհեա ընդունելոց մերոց։
Որ ի յերկրի երևեցար և ընդ մարդկան
բընակեր

քանակեցցարս. և զանմահութիւն պարգևեսցեր մեզ մահացելոցս. իբրև։ Յորժամ
նըստիս յաթոռ փառաց դատողական ի շշ
խանութեանդ. և փառաւորեսցես առ իբրեն փա
ռաք ըզ գիր նս արեան քոյ սուրբ. իբրև։
Ոչ անբաւ քո մարդասիրութեանդ զըմ
թացարս յաչգըս մարդկան. ծանիցես զի
կուսէն. ըզ ծանեալսն նա զաւազանաւն
ըզ նընջեցեալսըն ըմբոստ նոքա ընդ նոսա քո
հանգոյ թագաւորս յաւիտենից. Ոչ ի
վերայ խաչին զենանցս որպէս գառն և
զմարմին և զարիւնդ քո բաշխեցեր ի
փրկութիւն աշխարհի. զհաղորդեալսն
մարմնոյ քոյ և արեան. ըզ նընջեցեալսըն.
Ոչ ըստ նըմանութեանդ մահու քոյ տրնկան
կին ցս սրարքս. և երկնից արքայութեանդ
ժառանգորդս լինին ի խոստացարս. զհաւան
տացեալսն գայլըստեան քոյ սուրբ. ըզ նընջեցեալսն.
Փառաբաք քեզ ամենայն փառաւորեալ յաւիտեան.
որ կենանարարդ ես մարմնոց. և
գոյացուցիչ հոգւոց մեր նընջեցելոցն.
Ոչ բարձրացար ի խաչին վասն ագամայ նոր
ոգմանն. և իջանելով քո ի դժոխս խա
ւարս առեր ըզ գերեալսն. Ի զգինա
արբեանն

ամբեան քոյ լինելու կենդանագործող աշխարհ
հի. և հանգչատեանն արժանաւորեալ
յերանութեանն վերի ն։

ա Բնդ զանարթուն երկնից սրհնեցէք զ
նշխատեանն ի յարթուռ փառաց. զի հանգուս
ցէ զոչ ընկնելոյ ծառայս իւր յան խոնեից.
ի միւսանգամ փառաց իւրոյ գալստեան։
Բնդ սերովբէիցն սրբրաւագաց ձայնիւ գո
վեցէք զարդին միածին. զի հանգուս
Բնդ քերովբէիցն փառաբանութեամբ գան
ցեցէք զհոգին Աստուծոյ. զի հան
բ Գանուն վիմածին ն՝ աղբիւր յորդառատ
բարուն ակ ծաղկեալ՝ այդքիւ վայելուչ սրբ
բէ հողեղէն. բարձունաց բանին տունկ
տնօրէնութեամբ. տարաւաւոր հոգւոյն. ար
ծընեալն ի քէն միշտ բարեխօսեա անդ ա
գաւ հայցմամբ. շնորհք զթութիւն
մեր ընդ ելեալ։ փանիկութեամբ գրեալ ն
բանցող բանալի. քի բարձող ընդմանող
երկնից. սանիոր ոսկեղէն ն լի մանանայիւ
գաւազան ծաղկեալ յանրմատ ն յեսայ.
տաճար լուսոյ մայր. աւր։ ՀՅՕՂ բաղցրա
ծաւալ ցանկալի զուարթնոցն. Եւ թե
զէն սրբբբէ գեղ մարգարտափայլ հիմն
6 18 եկեղեցւոյ

եկեղեցւոյ։ մանաւանդ աղաչենք զամ՝ հանել
նաւտրը ն՝ը կոյս մանրնամ։ ամա։

Ո՛ր փառօք հօր հանդերձեալ ես գան՝
ի դատել զերկիրս արդարն ամրդա՛ դ ձ
ռուրթեն։ զի՝ ըզ հողեղէն ըզ բընութ՝ հ
թիւն մեր վերաառեալ նորոգեսցես ի կեանս ճ ժ
ընդ անմահ քո։ որ ամ՝ ամ՝ ։
Ո՛ր ածայինն բարկութիւն ըդատես ըզ հր՝
նացեալս մեղք լուսատու տիեզերաց։
լուսանուրեա՛ և՝ զմեր ըզ ներնջեցեալն ան
ձառելի՝ ա՛ծային լուսովդ։ ընդ անմահ։
Ո՛ր ներստին ի վերայ բանզմաջեալ քերրոբէից
թանգաւորը խաղաղութեան։ հանդոր և՝ զմեր
ըզ ներնջեցեալն ի վերին դ քո՝ երուսաղեմ։
ընդ անմահ։ Ո՛զ տեր ծրհընեալ՝ ցեկ՝ք
և բարձր արարեալ ի՝ քո՝ ըզ նա յաւիտեան։ գ
Ո՛ր յանհեղակերպ հայրենի՝ կառս։ ընդ
հօր փառակից կենդանին յաւիտենից։
և իշխանութիւն դատել զամ՝ արարածս։
օրհ։ Ո՝ինաբան հայցեմք ի քէն ն՝ը հո՝
դիդ կենդանարար։ աղաչանս՝ք ն՝ը
անտուաժ ածենին արանարժանի և ըզ մեր
ըզ ներնջեցեալսն մըտանել ի յերկնային
քո ն՝ը առանգաստ։ և՝ ընդ վերին գօրան

օրհ

Զիրհնեարաւ՝ լսաւրդ զերրորդութիւնդ։

Յորժամ հարկանիս փոր՝ ղ գայլըստեան
քոյ տոր. յայնըժամ զարհուրեալ դողան
ուրարաձք ի յահէ քումմէ. աղաչեմք զ ըզ
քեզ փրրկիչ. հանգոյ եւ ըզ մեր ըզ ներնջեալ
ցեանսն ընդ ներսս քո. որ միայնդ ես
բանիւդ ողորմ։ Յանհաւեկ լուսոյ ծագ
մանն քոյ տոր. ցընծայն դայսք սաւանքին
եանցն ի վերայ լուսեղէն ամպոյն. աղաչ։
Ընդխանակալ բանիւդ ողորմած տոր.
մի ամենեսն առներ ըզ մեղուցեալքս
յայ հանգիստն աւուրն. որ։

Նանզի զքեզ օրհնեն իշխանութիւնք եր
կնից թանգաւորը փառաց. ամենակալ ամե
նակարող թագաւոր ըզ մեղս մեր ներնջեցե լոցն.
և հանգոյ ի խորանի քում՝ ի յանբաժակա՛ն
ի հանգըստեան։ Որ ի նախնումն ըզ մայր
գայրէն մօսէս լուսաւորեցեր ձեռամբն
փառաւոր՝ տեսլեամբ ածութեանդ քոյ. լու
սաւորեա և ըզ մեր ըզ ներնջեցեալսն. և հան
գարարեա՛ զքեզ մեր ամենայն քոյ տէր.
և դասաւորեա յերանաւետ յանթառամ
և յանտըրտում ի կեանսդ. ի յայր քոյ։

Գրաբար քեզ հայր՝. որ կենարարդ ես մեր ստ
ծոց և գոյացուցիչ հոգւոց. ընկալ զօրհ
նաբանող հոգիս յանմահական քո հանգիստ
Պարդասիրի՝ հօր որդի. որ պատկերանկիր
եղեր հողեղինացս. և խաչեցար. ընկալ զ
Լեռնազօր՝ ած հոգի՝. որ անդորրիչ ես
նեղելոց՝ և մխիթարիչ հոգւոց՝. ընկալ
հանգիստ քո՝ որ ուր ամ ած քեզ
հանդչին՝. հանգո զհոգիս ծառայիցդ քոց
ընդ ած սրբոց քոց հանգո մարդասի՛ սէր.
Հոգւոյ՝ զի ծ. որ իջեր ի դրժոխս՝. զեր կոչ
նոց մահուանէ լուծեր զի կապեալսն արձակեցեր. և զհոգիս ծառայ։ Ընդ հոգւոցն՝ որ
դասս ուց կատարելոց և զհոգիս ծառայիցդ
քոց՝ հանգո մարդասի։ Ընդ
Ամանակ դարձի իմոյ էհաս ի յերկիր. ըստ քո
ած՝ որ ընկալ զծառայս քո՝. և հոգի՝ ստ
քո բարի առաջնորդեսցէ ի նձ ի յերկիր
ուղիղ։ Խոստովանող հոգիս. որ էլիցդ զու
նայնութեամբ՝ ընթացս ախարհի. արդ որ։
Ի վերջնումն աւուր մեծի յորժամ առնես
զայցելութիւն քոյոց սիրողաց. յոյժ ամ
խնայեա ի ծառայս քո. և հոգի՝։
Գրեթա տէր ի հոգիս մերոնընջեցելոցն ստ
և

Լիյնշեան հողորմութիւնքդ. քանզի գիտնաքդ զի
անբաւական քոյ է. Իսկ զմարմնոյ հրամայելոյն
ձայնիւն պիտոյն յանուանէն մեռեալքն. Զի
գիա՞ն անուանիցի անդ քոյ բեր՝ մինչ։
Օ ընկալ զմեռելոսն յանդգիտն մեռցեալ ծոմ
ոնէս. ամենեցուն իսկ զեր հանեալն ընդ գանանեցեալն
զի բերեր հոգոյ։ Իսկ զմարմնոյ։ Օ լուսոյ
հոգեալոցն ծընընդեան մեր զի աւանդանին.
մինչ բանարկուիցէ խորհուրդն. և մի սըրտիդ
տուիցէ՝ ընդ քո յանդգիտանեալ. Իսկ զմարմնոյ։
Բարձրեալ թանգաւորն յանուրանէն հաւատն
անընկիզելն. որ զմիածինդ առաքեցեր ի
փրկութիւն աշխարհի մարդկան. աղաչեմք զքեզ
քեզ. յիշեա զհոգին՝ ընծայեցեալն մեր
ոգոց. և հանդերձ ի քոսմ յարքայութիւնդ։
Բանդ ամ ի երկնաւոր մարմնոյ յերկրի քան
հանապատեալ՝ առ ճշմարիտ. որ ի վերոյ խա
չին պատարագեալ զարձաւոր մեղաց գանն
անանդամ. աղաչ։ Բանդանգամն ընծայեցեալ
քանղիսաւոր ի հոգեւոր ճշմարիտ. որ վերը
ստին ծնընդեամբ աւանդանին կոչեցեալը
յորդեգրութիւն ըզ տիեզերս. գթութիւ
թիւնդ քոյ նորոգեա զհոգին ընծայ.
Գայրը անընկիզելն արանրին յաւիտենից.

ամա քեզ կամ ոդ ամ՝ և պաղատիս՝ հանդերձ
զնընջեցեալսն մեր ի մեզ անուանեալդ քոյ։
Որդիդ մի՞ ածի՞ն եակից հօր և հոգւոյ.
ի միւսանգամ՝ քոյ գաղտուն հանդերձ
հոգիդ Ճըշմարիտ փառակից հօր և որդ-
ւոյ. աղաչանօք ածածնին՝ հանդերձ

Որ հայրական իշխանութեամբ և փառօք
գայ՝ ոց ես մեր. նընջեցելոց ես դատաւորը
հանդերձ քո առաքելովք և առնես զզ
հատոր ցուսմն քոց այրա՛ ՝րածոց։ Որ լու
սափայլ Ճառագայթիւք նըշանաւ սըրբ
ոց լեր՝ ի յանհատոր լեռն՝ ի բազմիս.
և ընտրեա՛ զոդիս յայծեամց. և առնես
ըզ հատու։ Որդ աղաչեմք զզ քեզ քրիս
տոս որդեակ ամենակալ. հանդերձ զմեր նըն
ջեցեալսն ի վերուստ՝ ներուսա՛ղէմ. զի
մի դարձցի՝ տընանկ ամենեցեալ ի յա՛
ւուր՝ ՝ որ ամ հեղ ամ՝ տեսնիս։

Դոր՝ զերկեալքս ի տանջանս փառաց սըրբոց
թե. խոնարհեալ անձամբ պաղատիմք.
դատաւոր՝ ՝ ոց կենդանեաց և մեռելոց քրիս
տոս որդեակ ամենակալ. յայսմ աւուր՝ որ ամ
հեղին՝ լուսազարդեալ պայծառացո զհո
գիս մեր նընջեցելոցն. ի վերուստ եղեմ ի

յան Ջայ կոչիցին դատեսցեն։ Սրբոց Լ։ աղեղ
ն օր գանլըստեան ն քոյ առ յորժամ շաբ
ժի ն զօրութենէ երկնից. անդամ
կերպ ճառագայթիւք փայլեսցի յարևմ ելից
յայնմ։ Յորժամ հարկանիցի փոր ղ գանլըս
տեան ն քոյ առ. ի յայնըմ ժամ և երկիրըս
դողդոջեալ վերասաղարկէ զ ընչեցեալսն
ոսկեաց յանդամոյ. յայնմ։

Ա։ ամենայն հանգերձեալ գանլըստեան ն քոյ առ
զ մըտանս ամենեցեան. զաբհուրիմք ի յերբ
կիւղէ ի սպառնալեաց գեհենին. անդամ
ք մեր զքեզ փրկիչ. հանգոյն և զ մեր զ
նընչեցեալսն ընդ ն բնաքո. որ միայն ընդ ես
դամբուն ոսկոյն։ Յորժամ գաբրիէլ հաբկա
նէ զ տիեզերալուր զ բարբառ փոսոցին
և նորոգին հոսանքեն ընկատեն զի ուր
քանի նչուր տեղի ն. անդամ։ Ա։ տեանցն
դնի և դըպրուիցի ի ք հրաշիցն ն դանին.
և դատաւորն ամենեղ յակնարկեն իւր յա
ղարաց՝ հատուցանէ վարձս ըստ գործ
ոց իւրաքանչիւրոցն. անդամ։

Ա։ հագին է օրն դատաստանին. և դո
ղումն առաջի դեմ մին. սարսափին հրեշ
տակք սաստանի երկիր. զ ընչեցեալսն

մեր մի անտես առներ. յանհագին ամենայնի
գատաստանին. քարեխնամութիւն՝ ոչ թ. ամ
ուսա ծածնին։ Թանին դրուն երկնից
քարբառի ն հրեշտակք. քանին գերեզ
մանք բարբոքի գեհեան. ըզ նոքա ի ցեալս։
Դանալուին երկինք ոչ մագաղաթ. գերան
գոյն գոչէ փոխ գաբրիելեան. գերապանծ
լուսաւ վ զարդարի ն արդարքն. ըզ ինքնիս։
Սերձեցայ, ես իդրունեալն գերեզմանին՝ և ա
ի հան իւնձ ժամ նամ կ մըտանել ի յայր
գանտ երկրի. յորմէ ստեղծեալ եմք ամենեքեան. բըժ իշկ իմաստուն և ճարտարապետ
բըժ ըշկեան զհոգւոյ իմ զհիւանդութիւն.
ապրողեայր յս փրկութիւն մերոյ։ Ի՛ղիցի
ձեռն քո պանհայպան ա՛նձիր ն իմոյ. և ա՛յլ
քո բարի անուանիրդեսցի՞ ի նձ ի յարդարո
ւթիւն. բըժ իշկ։ Ի՛ղեսցես առեալ ըզ
գութ մարդասիրութեամբ. և յաղբերէդ
կենաց ըմբուսցես զմեղս անձիր ն իմոյ. բըժ։
Կեցցէ՞ անձն իմ օրհնեսցէ՞ ըզ քեզ. զանմ
ահութիւնս կենաց իմոց. և ա՛ն քեզ ապա՛ի
ենիմ հոգիս՝ և բանաւորս հօտի. դանրձոյ
զմարդեանս ի հօտ քո՛ քո՛ն. բըժ։
Ընդսկիզբն ա՛ծ սկիզբն արարութեա՛ն։ ** **

հոգոյ ստեղծելոյ ըստ մարդոյն առաջին. զոր
ծել և ապահել յանապատում ի Եդեմն. ինակ ի
ստուգութեանն հրամանին քոյ ամբ. ըստ վերնոյ
մահու ինչպէս եղեալ. հոգի էիր ամենայնի
հողդ արձցիս. և այժմ մարդաբնակ զստեղծողդ
ամենից. ընկալ և հանդերձ զհրաժարեալ հո
գին. յեռնեն ամենայն ստեղծեալն ընտանեաց
ուր ժողովքն են սրբոցդ ի ինամարարութեանդ.
հոգւով հնարութեամբ յերկնից բանարութեան.
Ո՞սկի եղեալս ամենայնացդ. զեղեցկայսդ
մեր շինուածոյս քակտուին. թժատուն
յիմարեցոյ ի յաղերաց՝ մեղացյոր ընկերեցայ
և այժմ. կոչօղն ի հայր վերին կոչողն. կոչ
նատիրն ամենեղ կոչօղն ահաւոր. դատաւորն
ամենաբարձրեալ դատաստանն արդար. հրեշտակք
ամենայն ողորմ դատեն զմեզ աւուրս. և այժմ.
Ա՞ զմերայմքդ զերհամբարձութիւնդ հոգեքդն յոգ
նախուտ՝ ամբաստանեն՝ զանազան՝ կերին՝ երգս ասելոյ
մատուցանեն զերաժշտաշունչացդ զերանելոյ
ի՞նչ հոգ՝ զեղի՞ն հընչմունք. քեռ՝ զ
ի՞մանուն՝ որ ծնարար տրշայաբանդ և վերա
ծեր զաղդ ամարդկանի՞ն հոգ՝ ոյ՝ յորդի՞
դրութեն. ազաչանեք հայցեմք ի քեն ընդ զնդն
ջեցեալսն մեր՝ ընդ ն՝ զքեզ քո՞ հանդերձ.

Պատեղծեալ

զ.ենղեղեղեալ զոսկեն զքեզ զեռանպայծեալ՝ զո՛ւնդք հոգեղինացն՝ հեզանձաւոր թեւեաւ
ապրեալ պարոնանկեալ ծանծկեն ըզդէմս
յա՛հէ փա՛ռաց.քոց՝.քեմ. Օ նոյն և մեք եր
գեմբ.քեզ ըրաբո՛ւնական ձայնի՛ և զե՛ ըզա
հո՛ զևորս.ա՛ռ զեերեր՛ լսվ.քեզ պանտարագ ոա
կի կընդրոհ՛ և զբ՛ մուռաս և՛ զհաղուէս.քեմ։
Ա՛նծ և՛ ահեղէ օրբ՝ն զատա՛ստանին և զոսի
ղուն առաջի՛ զեմ մի՛ն. ի լընեալ ըզ ձա՛յն փո
ղոյն և՛ ըզ հընչեմ՛ և՛ հագի՛ն հըրոյն։
Պարսաւփմամբ սասանի՛ երկի՛ր՝ և զողանե
արարածք՝ և զանբրի՛ն հընչեցուցանէ ըզ
տի՛եզերաբ՛ր.ս՛ ըզ զաարքառ փո՛ղոյն. և հն
գի՛ն ըզ գեանո՛ւն զանա՛ պակա՛ն մար
մի՛ն։ Այ՛ն ընդ փանդի՛ յարևելից եօթն ըն պա
տի՛կ պայծառ.քան զարեգակն. պայծառանա՛
նան ամ՛ բոգարքն. և մեղաւորքն ծանծկի՛ն
յանրատուեր բռնաւոյն. և՛ Ճանապարհ ա՛ զ
ինանի՛ն առաջի՛ քոյ գայ՝ մաքրեա՛ զտեղի՛
քեզ ի՛ջեվանի. ի յայնմ ամսոյ ա՛հեղի՛ն
ողորմեաց հոգւոյ՛ց մեր՝ ընդ՝ցեղոցն։

Ամենեանից՝ ա՛ծ՝ և արարչի՛ զամենայնի
որ մանկանացուցաց՝ կենանք՝ ե՛ւ և
ամենահուրն։ ըզ.քեզ զարեգնանի՛մբ Ճի

ՊԸԾ

ամենայն՝ հայրցն մեր։ Որ սպասաւորեսցուք ես
իսերծելոց. զգեցայր զծառայի՝ կերպարան
նսն. եւ խոստացար հնազանդել նընջեցեալ
ից յանուն՝ քոյ զկեանս. զի՛ զքեզ։ Որդ
խընդրեսցես մեք իքեն՝ քոյ արարչակից հօր և՝ նոր
հոգւոյն. որ դատաւորդ ես կենդանեաց
և մեռելոց. զհոգիս նընջեցելոց դասեա
ցն ընդ սրբոյս քո. զի՛ զքեզ։ Զ՝զոր սիրս հնեցեալք
Հաւատամք զարձիր արարեալք զնայուն
տեան։ Որ գալոցն է ընդ ամպս երկնից ի
նորոգել զերեսս երկրի. եւ զարթուցանել
զնընջեցեալսն հանդերձ ամենայն մարդոյ
անաւաւ։ Նոր աշխարհ աղաչեսցուք զի թագա
ւորեսցի մեր քոյ. զի՝ արժանի՝ արասցէ զնընջեցեալսն մեր։ մի՛ տանել ի յաւարագաստ
ընդ ի մատաստուն կուսանսն՝. ամաւ։

Որ թագաւորդ ես յաւիտենից քոյ ամենայն
ընկալ զնզ ծառայս քո ի քարի՝. եւ զ՝
շնորհեա ի յաջակողմանն քում դասել։
Որ ունիս իշխանութեամբ մահու և կենաց
հանգոյ զհոգիս քոց ծառայի՝. եւ զ՝
Յորժամ կարգի՝ աթոռս տերութեանդ
քոյ. և հաստատի՝ ատեան դատաստանին.
յայնժամ խնայեա՝ ի ծառայս քոյ. եւ զ՝

Աղաղմաս

Զորմուութեան աղաւոր Քրիստոս իմիւսանգամ զոր գալըստեանն. Շնորհեա՛ և մեր նոր նոր ցեղոցըն կա՛ր իւրաքանչիւր քո՛ւմմէ՝ որ ողորմա՛ծդ ես՝ ամի՛ն. Յորժամ զանմահութի՛ւն կենաց, շնորհե՛ս. և ի կեանսըս հրաւերես՝ ընդ կամարարս անուանըդ քոյ ըզ նըն՛ջեցեալսըն մեր դասաւորեա՛. որ ողորմ։ Ընդ սբ. քոյ դասեա՛. և ընդ արդարսըն պըսակեա. ի տեղի՛ անկելոց հրեշտակաց ըզ նը՛ն՛ջեցեալ սըն մեր կարգաւորեա՛. որ ողորմ։

Այրանըսկենդանըն բարեխնամ մարդասէր. որ ստեղծիչդ ես հոգւոց և մարմնոց՝ յիշեա զնընջեցեալսըն մեր. և հանգո՛ ընդ սբ. քոյ Երդիդ միածին. որ գըլխ ածդ ես՝ առ աջ մեռեալսեան և խաչեալ և ապեամբ գնեցեր ըզ քո՛ ժողովուրդս. յիշեա՛ ըզ գինս՝ սրեան քոյ սուր. և հանգո՛ ընդ սբ. քոյ։ Հոգիդ Հրեշտակիս. որ աղբիւրդ ես անըսպառելի. և ըզ ցուցիչ ամենայն բարութեաց. յիշեա՛։

Ընդրեալք իքեն թագաւոր փառաց՝ փառաւորեալդ ի զուարթնոց. ըզ նընջեցեալ սըն մեր ընկալ մարդասէրս սո՛ր. և հանգո՛ ընդ սբ. քոյ։ Յորժամ գան փառաւոր հօր դատել զերկիրս արդարութեամբ՝ արեգակն.

ըզ

ըզ նոսա։ Զի՞ նոսատնչ քո յամենի դատաւորն
անհեղ քս փրկիչ մեր և՝ յոյս. ըզ նոսա։

ա Որ արարիչդ ես արարածոց հանգուցեալ
ի հրեղէն կաւս. յիշեա՛ զհոգիս նոցա
ցերկոց մերոց. և հանգո՛ ընդ սրբոս քո։
Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան՝ և.
և ներծող յանցանաց մերոց՝. յիշեա՛ զհո։
Որ միւսանգամ գալոց ես հայրենի փառաւք
նորոգելոյ զնախնատեղծին ծրնունդս. յիշ։

ա Դատաւորդ փառաց քոյ ամենայն հուրեց
բաշխող՝. ի փառաւորեալդ գանչեստեանցն
քոյ. արժանաւորեա՛ ըզ նոսանցեցեալսն
մեր՝. դասակից լինել սրբոցդ քոց. մար
դասիրա՛ պէս՝ որ ես միշտ ի յաթոռս փա
ռաց։ Որ հանապարեցեր ընդ սրբոս քո.
հանդերձել մարմնոյ և արեան քոյ տեր. այսօր
ընկալեա՛ զհոգիս նոցա՝. կենա
դարձելով ի կեանսըդ յաւիտենից մարդ։
Հարժամ առնես զհանուցուածսն տեր և
սրբոցք քոյ այարձեսցին ի քեզ. յայնժամ
խնայեա՛ ի գանանձողս քոյ. դասաւորելով
ըստ յաջոյ կողմանն դասուն. մարդ։

Դատաւորդ փառաց քոյ այրոյս ամենի մարդ
կան՝. անհասանելի քո զօրութիւնդ՝ ի՞նչ ի
յերկնից

յերկնից կենաց գործելով զանազան՝ ձեռաց
քոց ստեղծուած ես. զապաւինեալսն ի քեզ՝
զհոգիսանելոցդ ցոց մեր ընկալ յանաքնատուա
ի կեանսդ՝. որ օրհնիս՝ երդով ի հրեշտակ ն զբ
ազթնորցն։ Ի յերկնի հրաշեցն արփիա հրաշ
փայլմամբ՝. ի քաղաքակերպեան ընչանի քոյ
սր. և զօրք երկնից՝ ի յերկիր ծաւալեն.
զապա։ Ի հանրկանել փառոյ հրեշտակապե
տին մեծի. ի բանալ գերեզմանցն կանգնի
ցեն մեռելքն անապական մարմնով՝. զանը
դարձն ընդ՝ առաջ քոյ սր. զապա։

Որ ի հօրէ առաքեցեալ մարդասէր կարող փրկիչ. և՝ զոր մեզուցեալ զոր մարդն զբաժ
զշկեցեր. ողորմեա՝ սր հրաժարանքոյս. զոր
հրաւիրեալսդ քեզ կոչեցեր։ Որ ի խաչին
բևեռեցեալ մարդասէր կարող փրկիչ. և՝
ի զոր անապական արեանդ ցօղեցեր տին
զերաց՝. ողբ։ Որ զոր դիժոխս աւերեցեր.
և զոր գերեալսն փրկեցեր՝. և զարգելեալ
սն վերածեր ի յոյս կանանցն յաւետենից. ողբ։
Ցոյս անսաց՝ սր ողորմեա՝ հոգւոյ իմոյ զանազ
մանեղն՝. որ բնակեալդ ես ի յերկինս և՝ յան
մարմնոց փառաբանիս. յիս մարդասիրեա՝
բանզմանգուեթ փրկիչ՝ և փարատեցո զ ցանս
անհնեն

ամենեքին իմոյ։ Պանկանեցայ յաղագս տոհմիս. լե-
քեալ թողի զկեանս ամենայն հարկեն. և մարմին
ունայնութեան դարձաւ ի հող ուստի ստեղ-
ծաւ. յիս մարս։ Յանուր՝ յայնմիկ մանանե-
ցայ՝ ի ձեռս ահեղ հրապարակին՝. և առ-
քեզ ապաւինիմ ստեղծող ընաւից՝ զի զողո-
ւիցս. յիս մարս։ Հայեցայ ի զարձուանս՝ առ-
քեզ կարծող լաւին. ընկալ՝ զես յարկս ամրդ-
ոց ամրաձայ ածուկ աջովդ քո. յիս մարս։
Ողորմա՛ ի խաղաղութիւն դարձայ ի հող յոր-
ստեղծայ. Ներող Հարտարապետ պարդ-
եատուս ողորմութեամբ. յիս մարս։ Յոյս կենդա-
նի՛քս օրհնեմք զքեզ՝ քրիստոս թագաւոր
յաւիտենից. որ փրկեալ փառաւորիս ի յերկրակ
նայնոց և ի երկրայնոցս. յիս մարս։

Փառաբանութի՛ առաքեմք քեզ հայր երկ-
նեղ նաւորդ. յիշեա՛ զնընջեցեալսն մեր՝ և հանգո՛
ՀՀ ընդ սրբոսքո։ Որ եկիցես դ ես հոր և հոգ-
դՀ աւոյ՝ որդի՛դ միածին. յիշ։ Որ փառակիցդ ե-
ս հօրն և որդւոյ՝ հոգի՛դ Հրշմարիտ. յիշ։
ՀՀ Որ անընկեր զբանյեութեամբ՝ եկեր յաշխարհ.
դշ. մարմնացար ի կուսէն յաղագս մեր՝ պար-
տեալ՝. հանգո՛ զնընջեցեալսն մեր։
Որ ի հօրէ լուսոյ՝ լոյս ծագեցար մեզ և
կեանք։

կեանք՝ միածին որդի հօր համագոյակից՝
հանգոյ։ Որ ի վերջ դ ես քան զմիս և
զխորհուրդս։ Եւ խաչի համբերութիւն փրկեցեր
զմեզ տիեզերաց։ հանգոյ։
Որ յանէից ստեղծող գոյ աստուծոյ ամենայն
էակից հօր զանազան ածիւ։ Թագաւորեալ շնորհ
հաստատելոց քոց ծառայից։ յորժամ
գայ ի ս դատ աստուծոյ։ զոր ամենայն ազգք
ոչք ստեղծեր։ Որ ի հօրէ ածաւ աստուծոյ
ցոյր և ժամանակաց ի սկզբանէ։ Թագաւոր։
Որ ի խաչի ն ածեալ նշան աստուծոյ։ զմահ
հոգ լուծեր զի շխանհաւթի։ Թագաւոր։
Որ ազնուական էիր ես քոց սրբոց։ և
անվախճան զաւրութեամբ զաշխատող։ Թագաւոր։

Տեառն Նէրսէսի Հոռոմկլայեցոյ աղաչեալ։ վասն
առ Իսրայելացոյ Նոնլեցելոց։

Սանեղ անժամանակ՝ հայր անբաս կնոջն և անքանակ։ որդւոյ պատ
Հատ ծնընդեամբ անՀատ՝ հոգ
ւոյն բարկամամբ անքննաբաւ։ աղաչեմք Հիա
ր զքեզ գրթաած՝ երկնայնամիտ և ողորմած։
ողորմեա քոյ ստեղծուածոյս ի քեզ յուսով
նընջեցելոցս։ Զանդ որ ի ծոց հօր միածին

և կերպարանն սկզբնաստեղծին՝ որով եղ
կինըք գոյացան՝ աշխարհս լցին հաստա
տեցաւ։ Հայցեմք ի քէն Տէր և փրկիչ՝ ամէն
ոգորմ և կեցուցիչ։ ոգորս։ Երանի՜ քրիստոնէ՛ դ
հաց՝ բաշխող՝ երկնաւորաց և երկրայնոց։
կեանք և կենաց տուչ՝ հոգի՝ հօր և որդ
ւոյ արարչակից՝։ խնդրեմք ի քէն աղ
ի՛ւր՝ բարեաց արքունացանող՝ ծարաւեաց՝։
ոգորս։ Ազատեսցեմք ընդ սրբոյ՝ զկնդա
նարտրդ համայնից՝։ երկնք սրբեան մի
տիրութեն հայր և որդի և սուրբ հոգի՝։ յոր
հանգուցեալքս մերկրարեալ՝ և հաւատով
խոստովանեալ։ ոգորս։ Ամրակի՜ թիւ կա
տարեալ՝ յերկին՝ անձինս բաժանեալ։ ան
ուրթք միաւորեալ՝ մի ով բնութիւնք հաւաս
տեալ՝։ յորմէ կապեալք և արձակիմք՝ և
վերստին անլոյծ կապիմք՝։ ոգորս։ Օ՜ի
կի՜ ցոդ հօր՝ զորդի՝ փառաւորեմք անլը
ռեալ՝։ որ քիչեր յարգանաց կուսին՝ զադա
մայն առեր զմարմին՝ աղաչանօք ծնանի
նին՝ անանպական քուսմ ծընողին՝։ ոգորս։
Երևեցար մարմնով երկրի։ որ ի հօրէ ան
մեկնելի՝։ ընդ հոգեղենս՝ բնակեցար՝ ի
հրեշտէ՛նացն երկրապագեալդ՝։ պաղատանօք

երկնաւո

երկնաւորաց՝ փառաւորանիչ քոց հրեշտա-
կաց. ողորմ։ Որ օրհնացըն մեծաչափ ընծայե-
ցար ի տաճարին. զի զոչ բանութիւնս՝ մարդ-
կայինս ընծայեցուս հօր ի յերկինս. խընդրելոյ
ուսանիցուք զի ծերունւոյն՝ քան ի կապից ար-
ձակելոյն. ողորմ։ Ամգաւորելոյդ հրեղէ-
նաց որ ընդ մարդկան հոգեղինաց՝. շրջեցար
տնօրինաբար կրեցեր զոչ կերպս մարդ-
կաբար՝. որ վասն մեր զայս արար իյանձն
արեր խոնարհութիւն՝. ողորմ։ ✠

Ողորմեալքս ի հրաժարումն ծանուցիր
քոյ յաշխարհէ. հայցեմք ի քէն արտասու
ելով՝ և պանդատիմք զայս ասելով. Ճանա-
պարհ ընդ քեզ՝ ելից՝ հանգուցեալս լեր ու-
ղեկից. ի յոթեվանս հօր՝ քոյ լուսոյ՝ ընդ զնոսա
ջեցեալս՝ մեր հանգո։ Փրկութեան մե-
լոյ՝ սիրելեան՝ մկրտեցար ի յորդանան.
զոր շնորհեցեր նոր աւազան՝ ի մաքրութիւն
մեղաց մարդկան՝. հայցմամբ կերկին կա-
ղապետին՝ մեծին ի ծնունդս մկրտչին՝.
ի յոթ։ Ուսաւոր ճանիւ յերկնից՝ զքեզ
դաւանեաց հայր երկից՝. աղաւնակերպ հն-
գին ի քեզ՝ առ հանմագոյնդ իւր հանգուա-
ցեալ՝. ընդ մկրտեալս նովին՝ հոգւով՝ յոր

գեղեցիկ

գենգրութեն հօր հաւատով։ իյօթ։ Յայաւոր
մեղաց հալածեցաւ։ լոյս գիտութեամբ քան ծա
գեցաւ։ խայթաւած օձին բըժըշկեցաւ։
հնազանդութեն մեր ողջացաւ։ կենդանա
լաւորդ մեռելոց՝ և լուսատու խաւարելոց։
իյօթ։ Դանգումն անուն առ ի հօրէն որ
ընտրեցեր իյաշխարհէն լուսաւորիչ տիեզե
լոց՝ զոր դասս ընտրեալ աշակերտացն։ աղա
ջանք առաքելոցն փոխ յանդրութեն մեր եղե
լոց՝։ իյօթ։ Կեանք ի կենաց լոյս ի լուսոյ։
որ ընտեղծեր զմեզ ի հողոյ։ Ներոգեցեր
դարձեալ կըրկին ծնընդեամբ՝ սրբոյ աւա
զանին։ զոր կեցուցեր շնորհիւ՝ քոյին իմն
հուանէն այն առաջն։ իյօթ։ Հոգւով
լեցեր զմարդն առաջին։ զոր կորուսեալ
խաբմամբ չարին։ զոր նոյն հոգի բանիւ
քոյին հեղեր յոգիս մեր վերընտին։ Նովին
հոգւովնք և բարի առաջնորդեա հոգւոյ
սորին։ իյօթ։ Ամենեցն ի առ զանազան
որոով ետուր մեռելոց յոյս։ կենդանութիւն
ջորեքօրեայն կենդանացան որք յադամայ։
կենանց ձայնիւ վերջին փոխոյ կոչեա զմ
ա յայսըմ հողոյ։ իյօթ։ Ոչ ծղեալ սարսեաց
պահակ մահու՝ ի կենաւրարն՝ ձայնիդ լըսոյ։

ամրագապէս զոյգ ընդ բանին՝ եւ ըզ մեռ
եալն ըստ հրամանին։ Իշխանք օդոյս այս
սուրսեցին զՀոգի՝ սորա մի արգելցեն։ Իյօթ
Դանապարհ մոլորելոց՝ և Ճանռապագայթ խա
ւարելոց։ Հրաւիրեցեր զորդիս լուսոյ իյերկ
նային հարսանիս քո։ ընդ զուարճալից
անդ ժողովոյ՝ արժանացո ըզ սա դասուց՝։
Լի՛ լապտերօք մոյծ յառագաստ՝ ընդ իմաս
տուն սբ կուսանացն։ Որ՝ երով բնութիւն զոր
ը՝զ գերեցաւ՝ ի փոյտ խաչին՝ բևեռեցաւ։ լու
ծանելով զմեզ ի մեղաց՝ ինանխահօրըն կա
պանաց՝։ լոյծ և ըզ սա ի յանցանաց՝ վնքոյ սբ
ջարչարանաց՝։ Լի՛ լապ։ Եւ տկամաւոր մա
հուս խաչի՝ եդաւ ինոր գերեզմանի։ Երեքօ
րեայ թաղմամբ յերկրի։ Նոր ընտեղծեր
զմեզ կենդանի։ զի՞ չեալս ընդ քեզ ի հող
մահուս՝ վերանկոչեա ձայնիւ՝ փողոյ։ Լի՛ լապ։
Ընտեալ կանանցն իւղաբերելոց՝ և ողբային
արտասուալից։ Լիբր ըզ մեռեալն յուսա
լից՝ ըզ կենդանիդ յաւիտենից։ վնոցին
սբ արտասուաց՝ մաքրեա՝ ըզ սա ի յանցանաց՝։
Լի՛ լապ։ Ամրեալ հիմանցըն դ ընժոխոց՝
ի տեսանել ըզ քեզ ներքնոց։ Հաներ զՀո
հեան՝ որք ի՛ բանտին՝ կապեալ զի՞ շնանրն

մահաձին։ ընդ հանգուցեալ հոգիս՝ սրբոց՝ հանգոյ զհոգիս ի ընջեցելոց։ լի՛ լապ։
Պարախուեալք զորք երկնայինք՝ յերկնից յոր
կիր իջանէին։ յորժամ յարեալ ի մեռելոց՝
ոյս ծագեցար արարածոց։ ե՛ք յարուեալ
քո կենաւրեալ՝ յարո զմա ի կեանս անմահ։
լի՛ լապ։ Ընդհանրական պատանպանն՝
ի յերկիւղէ երկնաւորացն։ որք զաւետիս
առին ի կանանց՝ թէ մա՛հ լուծաւ մահկանա
ցուանց։ ա՛ւ որ մահու քոյ տընկանակից՝ լեցի՝
կեանաց հաղորդակից։ լի՛ լապ։ Ոգեւորակցեալ
անմանրմնանկանքն՝ առ կենանա՛ռու եր զերեզ
մանն՝ տան զաւետիս անզգի մարդկան՝ վա՛կե
նացն յաւէժական։ դա՛ստաւորեա պարուցնո
ցին զընընջեցեալս յօրրն վերջին։ լի՛ լապ։
Ո՛ մահաւորեալ ընշան խաչին՝ յարեալ ի մեռելոց փայլ
եալ ծագի։ հաւատացեալքն ի քեզ զերկրին
և ուրացողքն կոծեսցին։ զերկրպագումս սրբոց
քոյ՝ խաչին՝ պայծառացո լուսաւորին։ լի՛
Ամ գ Ամ գ Ի՛ գործեալ երկնաւորացդ գան առա
ջի քո նախընթացք։ զընտրեալսդ՝ քո ժողո
վեալսդ քեզ ընդ առաջ գերեն ամպովք՝
ընդ սաղաւնեանցդ օդանպաստիցդ՝ խառնեա՛ զ
սա ա՛ր երկամիցդ։ դ՝ստաւորեա զմա զմա՛ վերոցն
երդեալ

երգել քեզ փառս ընդ զքաւթենոցն։
Սարսափին տարերք երկրի՝ յորժամ փա-
ռաք գաս Հայրենի՝։ արեգական լոյս խաւա-
րի՝ լուսինն անտեղքքն նըւաղին՝։ ըզ սա-
յաւուրն աներեկի՝ լուսաւորեա լուսով
քոյին՝։ դ։սաա։ ¶ Երնակեան զօրացըն պեռ
փողէ զբաւրբառ աւետաբերն՝ արիք մեռ-
եալք որք յաղդամայ՝ քանզի ահա երկրն
փեսայ՝։ ընդ հարսնացեալ մաքուր՝ հոգւոց՝
կարգեա՝ ըզ սա իթիւ որրբոց՝։ դ։սաա։
Ցերակեան սթոռ նըստեա՝ յարարածոց երկ-
ըրպագեա՝։ արդարութեամբ զանշխարհ դատես։
վարձս ըստ գործոց հատուցանես՝։ յայնժամ
ընդհեռ ողորմութեամբ նընջեցեալ լոյս մեր զթո-
ղութիւն՝։ դ։սաա։ ¶ Ամենալ մարդկեան ազգ
ժողովին որք յանդամայ ծընեալք լինին՝։ և
հրեշտակացդ դասք երկնային համանգամայն
վայրաբերին՝։ ի յայնմ ահեղ հրապարակին
յիշեա ըզ սա յօրն ահագին՝։ դ։սաա։ Հուցա-
նին գաղտնիք՝ մարդկան իւրաքանչիւրք
որք գործեցան։ բարեաց գործողքն պըսակ-
կին՝ չարացն՝ ի հուրն անշէջ մատնին՝։ յայն-
ժամ յիշեա զարարածն գործըք մեղացըն
ջընջեցին։ դ։սաա։ ¶ Ի սին պըսակք զանա-
զանեալ։

պանեալ. և պատմուճանք լուսափայլեալ.
ած վրկայեցն իդէմ խեղեալ և արդարոցըն
զարդարեալ. հաղորդս արա հայցմամբ
նոցին զլաս լուսոյ փառաց նոցին. դասա
փառաց ի փառս քո բարձրանան աջակող
մանքըն վերանան. յորժամ լսեն զերաստա
կան ձայն օրհնութեան ի քէն կոչման. ընդ
ջեցելոցս մեր լքաւցո զանծայն բարբառն
քո. դասա։ Դաշհանաց և ժողովուրդք
հայցեմք ի քէն առ բարեգութ. ընդ նըն ջե
ցեալըս հաւատով ընկալ զմեզ նովին
յուսով. յեղէմ քաղաք զերին յորում ամ
դարքըն ժողովին. փառս երդեալ միշտ ընդ
նոսին երրորդութեան երրեակ անձին։

դ Հ Արարիչ և ամ՝ ըդանեցիր անսխալակայ
և բարեգութ. որ գովի՝ սդ խորհ՝ քեզ ի՛՛ց
առ՝ դատաւորը արդա՝ ըուեցեալ ընդ սը
քոյ՝ ց առա՝ քեզ ի՛՛ց առ ազգասակեան ըզ
մեր նի՝ նջեցեաւն. ողորմա՝ծ առ ճ՝ղ
որմեա՛՛ հոգւոցըն մեր նի՝ նջե՝ցեալց։
Յորժամ գրեա՝ լքքըն կա՝տարի՛՛ն որ
զայն աւուր մեզ ապա՝տմեցին. մաքրգարէ
ի՝՛ց քանքը՝ն յարգի՛՛ն ա՝ռաքեալցըն
վը՝ ձարին ողորմա՝ծ։ Ի վերի՝ եներո՝ւ

ասղէ՞ի՞ զ ի՞ թնակարան՝ նրա հրե՞շտակաց։
ուր են՞ վք և ե՞ղեալ՞ սկա՞ն ծերացեալք։
ասղա՞ էնակերպ ի՞ դրախտի՞ն ։ դե՞մ ա
կա՞ի՞ պա՞յծառացեալ արժա՞նապէ։
ողորմ։ Թագաւո՞ր փառա՞ց ք՞ի՞ս։ որ
ժամանեալ գա՞ս ի՞ յերկինից։ ի՞վերա՞յ
թեւո՞ց հողմո՞ի՞ց քո՞ հայրենի՞ կերպա՞
րանաք։ և՞ առնե՞ս հրապո՞ւ ճաւթք՞ի՞
զքնընաւթի՞ որդւո՞ց մարդկա՞ն։ ողորմ։
Ի՞ դնել բեմի՞ն բազմի՞ փեսա՞ի՞ն և
առագաստն զա՞ երդարի։ գաւբրիէլեա՞ն
փողը՞ն գոչէ՞ի՞ ա՞ք ա՞ մ ա՞ն դ հա՞ւա
քին։ արդարո՞ց դասքն բերկրի՞ի՞ն։
ի՞սկ մեղաւորքն թա՞խանձին։ ողորմ։
Յորժամ հընչի՞ն փողո՞ն լինի՞ և զե
ռակա՞ն գիրքն յայտնի։ Ճառագա՞յթ
սբրբո՞ յ խաչի՞ ն յարևելից՝ փա՞ռօ՞ք ծա
գի։ հրեշտակա՞ց գունդք ծա՞ւալի՞ն
հրեշտակապետք պարո՞ւնակեն։ ողորմ։
Ի՞ հեղ խորհո՞ւրդ քահա՞նայի՞ն
բաշկատարաւծ կայր ի՞ բեմին ։ առաջի՞ նբ
սե՞ղանի՞ն։ հո՞ւր շինչանի՞ խաւա՞ր
մերժի՞ տրըտմեալ հոգի՞ քն ուրա՞խա
նա՞ն։ զի՞ թողութի՞ մեղա՞ց լինի՞։ ողոր

Պօսէ՛ս որ ծախօ՛ւն և՝ տիարտ՝ ն քիշե՛ն
տացին. մանգարէ՛քն իսրա՛յելի՛ւն և՝
քահանայ՛քն հրե՛ն օ՛րինին. յանառաջադր՛ն
մեզ ծանո՛ւցի՛ւն ըզ գարտուստ ինչ
մի՛ ասծնին. ի՛ փրկուսթի՛ մեզ յայ՛տնե
ցի՛ւն յանապատի՛ն կերա՛ կրեին.
ոՀղորդ։ Ցիրտմահադր՛ ըդ ջարդայ՛ ըանօ՛ւք
իյանձն առեր ըզ մա՛հ խաչին. և փայ
տի՛ն գարձօ՛ղ երդի՛ւ վա՛ ադամայ
նախան՝ ստեղծին. ոՀղորդ։ Ո՛ այրհուրեցայ՛ն
զօրք երկնայի՛ւնքն յորժամ տեսի՛ն
զտերդ ի՛ խաչին. ամրեզանկայ՛ն լոյս
քօ՛ զարկանի՛ւ. և՝ լոյս լուանի՛ն ի՛ նրա՛յ
զերցաւ. յանհեղ փառա՛ց ա՛ծ որդւո՛ւն
իսանաւոր երդև՛ ընդ տի՛ երդերա. ոՀղորդ։
Ո՛ւրախացայ՛ն ազգա՛ք մարդկանի՛ն
յորժամ լուան զքո՛ յայ՛տուԹիւնդ. նորոգ
փնատ՛ւր զարդա՛ ըեցանի՛ն ի՛ յարուԹի՛ն
նո՛ք մի՛ ծնիդ. ոՀղորդ։ Ո՛զարդ
ՀՕ՛ք սրտրգո՛ ի խաչի՛ն և՝ անդ բարբառ
բարի՛ խօսին. և՝ սրբրբո՛ ի՝ ա՛ծ ծանի՛ն
և՝ յանհանո՛ւ կարա՛ պերտին. և՝ սրբրբո՛ ի՝ն
ստեփա՛ն նոսի՛ և՝ առաջի՛ն մարտի՛
ղոսի՛. և՝ սրբրբո՛ ի՝ լուսա՛ն հորջի՛ն

Հայաստանեայց Հայրապետն։ և զոր
զոր ցառաջ քեզնի՛ց։ Եվ համօրէն մեր
տի՛ր ողորմած ։ Զողորմած ։

Ես ամացի՛ Քրիստոս ի վերանալ յինէն աւուրց *
իմոց։ յո՛ Քրիստոս վերթայցեա՛ մեզ այսօր։ յամ
ուաջին օթեվանին զոր ոչ գիտէին։ օգն
եա՛ Քրիստոս։ և ինձ ՝ի՛ս այսօր։ յամուաջին ՝ճանա՛
պարհին։ և ի միւսանգամ գալ ըստեանն ըզ-
քոյ՝ օգնեա՛ հայր ինձ։ Ա՛ն էր Քրիստոս
յօր վախճանի՛ իմոյ՝ ըլլի՛ Քրիստոս ծոզքուա
մն և աշխարհուամն։ տի՛ Քրիստոս ոտ իմ խառնվեա՛
ցաւ յիս։ և ոսկերք իմ ցամաքեցան։ օգն։
Ամարհի՛ Քրիստոս ՝ի՛ս իմ զարթուցի՛ն զինա՝ պա՛
հանջ Քրիստոս ղք հնգեւոյ իմոյ։ տանէ՛ Քրիստոս։ ե
զի՛ս ՝ճանապարհ հեռագոյն։ զոր ոչ գի՛
տէ՛ր։ օգն։ Սա՛ծ ցա՛ Քրիստոս յա՛ծ փրկուա
թե՛ իմոյ՝ ցընծասցէ՛ Քրիստոս հոգի իմ յաղ
քա՛ւթե՛ քոս։ օգն։ Ղ՝ըրեցա՛ Քրիստոս ես
ի գիր կենդանութե՛։ և մե՛կնեցա Քրիստոս
երթալ առ արարիչն՝ երկնի՝ և երկրի։
օգն։ Հանգստուե՛ Քրիստոս և յանե՛ղ լուսոյն
հեռացա՛ Քրիստոս։ խաղաղամբ խաւարայն
՝ճանչեցի՛ Քրիստոս ըզ մահ աւրի՛թ պատուոյն։
հոգանա՛ Քրիստոս պատկերը բարերարը ստեղ
ծողին։

ծողիդ։ օգն։ Յանկամտամ քեզ հոգ
աւոյս՝ ի մարմնոյս։ ի քաւկտի քեզ գեղեցիկ
շինուածոյս։ զարհուրի քեզ իսպառնա
լեաց թագաւորին։ թէ զանձանջէ քեզ
յինէն զտաղանդ պատուիրանին։ օգն։
Կոուսածի քեզ մարդանցեաւլ ամ իմ յի
սուս։ յայնմ աւուր ահեղ ատենին։
զգիւնս արեան քոյ մի դատապարտ
ուր։ օգն։ Սուսկալի քեզ է օր վախճանին։
և ահեղ քեզ է օր քոյ դատաստանին։
յայնմ աւուր ահեղ ատենին զգիւնս
արեան քոյ մի անտես անառներ։ զի
զանտեսեալ քեզ եմ բարերարը ստեղծողիդ։
օգն։ Ով ահաւոր քեզ դատաստան դատ
աւորին տեսն։ և զարհուրեցար քեզ։ զի ան
զգաստրանատ եգիտ զիս։ ի հրամանաց քեզ
քոց թագաւորս յաւիտենից։ օգնեա քեզ։
Ի ծածի քեզ անանրատ մայր ամ։ և կոյս
ն։ բ բարեխօսեա քեզ առ որդիդ քո մի
ածին զի փրկեսցէ քեզ զմեզ իսպառ
հանէրաց գեհենոյն։ և զարգեսցէ քեզ
մեզ զերկնից զարքայութին։ և հանգուս
ցէ քեզ զհոգիս մեր ընդ ընտրեալսն։ օգն
եա հիմ ի ինձ։

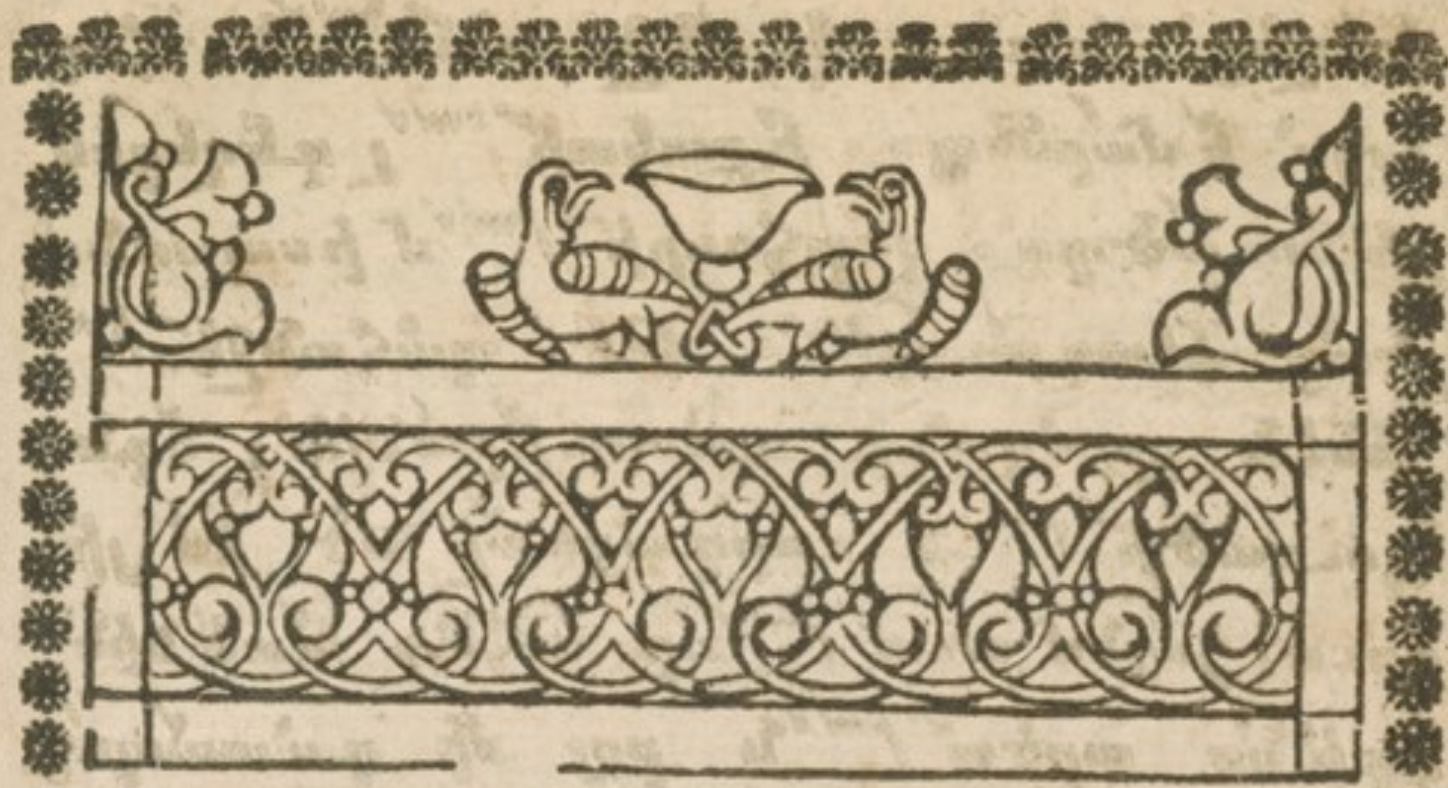

Կարդասցուք նոր

Նոր այ փըրկչին մերոյ. որ փըր-
կեաց զմեզ ի թըշնամւոյն ծառայու-
թէ՛ ըզ մեզ. հըզօրն իւր կարողութբ.
և ապրեցոյց փառաւորեալըն փառօք։
Զոր յանձն առեալ այր ծ եղանեալ ի խաչ
վասըն մեր. և ընդ նըմին բևեռեալ ըզ
հընութէ մեղաց՝ մերոց. վասն որոյ երկըր-
պագեմք. և վերր օրհնեմք ըզ քո զանձնա-
խոնարհութիւդ։ Որ ընտրեաց՝ այր ծ
յայմ ազգաց երկրի ծընանիլ ի նմանէ.
ապրեցուցանել ըզ մեզ կռոցն ի պաշտե-
լութէ՛. ոչ՝ զայծ ծին մի՛շտ փառաւորը
եսցուք։

Եւ օրհնէին զերգս նորա՝ և ասէին. արժան
է ես առնուլ զգիրսդ՝ և բանալ զկնիքս դո
րա. զի զեռնար և գնեցեր ցոյ արեամբքովք.
Տես. ե. գլխ. 9։

«Այրեցայ՝ եւ յամենանգիր ի քոյ տրնիրէն նայ
նուիրեալ. Եւ երկիւղի՛ւ փառաւորեցից՝
ընդ քեզ Քրիստոս։ Ի՞խաղի՛ ընդ քո մեռուցեալ
ընդ մահ. Եւ յանդերձեալ կոչի՛ քոյ տիեզերս անդր
բուսցես զանմահութիւն։ Ի՞նչ՞ ոչ՞ ծիւն անան
ցանոտ կոյս առ քեզ անապատինիմք. բանիւ հաւ
սեալ առ Քրիստոս վասն անձանց մերոց։

Երով ածուեալ՝ ի՞դ քոյ Քրիստոս այրեցեալ ընդ զինչ
դրունքս գերժոխոց եւ լուծեալ՝ ընդ մահ.
Եւ զանմահութիւն պարգեւեցեր՝ ազգի մարդ
կան։ Յայդ՝ ամ մահուանէ Ճանչակեցան
ցանք եւ տեսանք. զի քանզի եւ ուղիղ ես առ.
Եվ՝ ան ամենեցուն փրկութեամբ՝ ինքդ յաշ
խարհս։ Սերբուհոյ՝ ածածնին բանիւ հաւ
սեալ՝ պարգեւեա՛ երկրպագուացս անմե
նաւոր երրորդութեանդ՝ զյարութիւն յուսոյ
կենացն յաւիտենից։

Անեալք ընդ քեզ Քրիստոս թաղանաւոր յաւ ծան
տենից. Եւ տեսանք ընդ քեզ իշխանն մահու եւ
կենաց. զի դու ես առ Եւ՝ զինքդ այլոյ քան՝ ց
ի՞ քեզ։ Ի՞նչ՞ քո բարձրելոյ առցես ընդ
վերէժս իթընչանմանն. Եւ ենոտեալք քո արբ
ցեն զանարինն նոր. զի։ Որ յանդերձեալդ ի մեռեալ
ոց։ Նորոգեցեր զանգրոս մարդեան. սրբ

քանզի՝ զարդարեալ ամենայն զհիմունս
նս եկեղեցւոյ սրբոյ քոյ. զի։

Հաս Հաստատուն թէ՝ իմ լեր ահր. որ յաղթող
խաչիս քո ըզ դիւժոխս աւերեցեր. քանզի՝
յարեալ երեքօրեայ. զանկեալսն կանգնե
ցեր զամբարս։ Գնեա՝ փրկիչդ՝ ամբ՝ ծ.
պարծեալոցս ի խաչ քո յուսողացս ի քեզ
ահր. և՝ փրկեա՝ միայն բարարար իվերան
կէ զանձինս մեր։ Որ՝ ոչ՝ այն օրհնեալդ
ի կա՛ նայս. մայր՝ և՝ մի՛ շտ կոյս և՝ իմանա
լի՝ լոյս. ծընօղ արարչի՛ն մերոյ անդա
դար բարեբանեսցո՛ւք։

Գիշ Գ՝գիշերացս կանխեալ՝ վեր օրհնեմք ըզ
քեզ քա՛ն ամ. որ վա՛ մեր խոնարհեցար.
յանձն առեր զամ և խաչի՝ հանմբերեցեր։
Լուսաւորեցայք. ի հրամանաց քոց թագա
ւոր թագաւորացս ամ. որ ըզ մահու լու
ծեր՝ զի՝ շխանուեմ՝. յանձն։ Գ՝ երրորդեա
կան՝ թեւոք պարսամ ծածկեցար. սրբութի՛
ամ ծածկի՛ն. կոյս և՝ մայր և քնանկարան ամ
ուեմ՝. վասն՝ օրհնեալ՝ յամ մ ամ աստուածայական
քարոզութեանցս։

Եսա Եսայ և յարութեամ՝ ազգի՝ մարդեան քա՛
ամ. զհիւանդութեամ՝ հոգւոյ իմոյ կամ
դանացո։

դանացն. ուրպէս երբեմն զեզեկիայն։
Օ չարչարանս եւ զմահ յանձն առեր.
կենդանատու ամենեցուն. զհիւանդութիւն
թէ հոգւոյ իմոյ առողջացո. ոչ եր
բեմն։ Որ քեզ սպասի՞նիմք. խորհա՞ն
եւ տա՛ճար ը անատուծոյ բանի՞ն. մարիամ
մայրը եւ՞ կոյս. բարեխօսեա՛ առ քրս վանն
անձանց մերոց։

Օ փառաւորեալն յամ արարածոց. եւ օրհ
ի ծագաց մինչ ի ծագս երկրի զերկրորդ
գեալն. զմարմնացեալ բանն ի կուսէն ձայ
նիւ երգովք օրհնեսցուք։ Որ դիմեալ
գայ. յեղծմայ բարձրացեալ փառաւ. յաբրա
ցեալ ի պատերազմ ընկերմեալ զաներևոյթն
ամաղէկ. զի՞ չեալ բանն ի դըժոխս ձայնիւ։
Ելանգումն ի հօրէ փառակից սբ հոգւոյն
կենդանուութի՛ ազգի մարդկա՛ն. որ յան
ըեալն այսօր ի մեռելոց. զհամբարձեալ
բանն ի երկինս ձայնիւ։

Որ լուսոր ամբ գոչմանն յանանուս յոր ներ
վանէ կիտին. ապաքեցո՛ եւ զի՞ սրանեբեւ
թըշնամւոյն փըրկիչ գոլով. որ ներատի՞ս ի
քրիստէական ամենա։ Որ ընտրեցեր քեզ
վերատի՛ն քարոզող նենուէական։

ըշտակեալն ի կիտէն Աբրահամայ իջմամբ
ի դըժոխս. Եվ զինչ ըզ բազմամեղս ուրձան
կեան ի կապանաց մահու ի կենաստըդ յաւիտ
ենից։ Զ՝կեանըդ ի փրկութենի՝ ըստեղծո
ւածոց քոց. զաւակներանից եղեր հողեղէն
մարդոյն ըզ մեղս սպաներ. և զմահս
գերեալսն ազատեցեր ի մեղաց։

Զրկեալ էիր զբոլոր երկնից ընդ քո յանձն առ
նուլ ըզ ծառայի ըզ կերպ. և մարդանալն
զարհուրելայսեր. լնուայ ըզ լուր քո. և երբ
կեայ. նայեցայ ի գործս քո և զարհուրեցայ։
Զանազի դու. որ յառաջ քան զյաւիտեանս
որդի հօր և հոգւոյն փառակից. ես կեալ ի
մէջ երկուց կենդանեացն երևեալ. բարձրա
ցար ի խաչի՝ ն առնելովն զհեծելութենի՝ փրը
կութենի՝ քանզի լուծեալ զեղեն երկուանըք մա
հու։ Զ՝երևեցար ի փրկութենի՝ ըստեղծուա
ծոց քոց. ոչ մեկնելով ի հօրէ յանձն առեր
կամաւ զխաչն և զթաղումն. և յարութեամբ
ի մեռելոց՝ ի շխանութեամբ. զանազի՝ զ՝ծածկեն
անհարսնացեալ. սրբոցն ի՝ զ՝ քեզ աղա
ղակեմք անդադար ձայնիւ. որ զեակ բանին
հօր ի քեզ կրեցեր և ծընար անձանաւանպէս.
զանազանեալ մեզ ի շտ բարեխօսեա՝ լինել անձանց մերոց։

Նորոգեցէք

Երգեցէք առ Աստուած. և օրհնեցէք զանուն նորա։ յայտարարեցէք զամենայն օրհնութիւն նորա։ զի նա փրկութիւն է փառաց հրեշտակաց։ Որ սեաւ մթութեան ի Հրոյ և Համպոյ անդունդեանց ժողովրդեանն Լիւսին։ յայտնապատում։ և ընկղմեաց զփարաւոն զօրքն ի ծովակարմիր։ Երգ։ Զքեզ աղաչեմք Հանապազ ամենայն ծայ ծին։ քարոզեսցուք զքո զանուն։ զի մեր փրկիչ ըզ մեզ ի փորձութենէ։ և յամենայն վտանգէ մեր։

Լոյսեցարուք ժողովուրդք ի սքանչելի՛ սաստուծոյ մերոյ։ որ ընկղմեաց զերոք Հանապատացեալքն։ և ի միջոցս առեալ զարդարութեան ճշմարտութիւն։ զի նա է յոյս Հանապատացելոց։ Նոյնութեամբ անեղ անբաժանելի։ զանն սաստուած։ կամաւորութեամբ յանձն էառ ըզ մահ խաչի։ և թանգեցաւ ինքն ի գերեզման։ և յարութեամբն իւրով զնոր Հեռաց մեզ կենդանութիւն։ Որ խաչ եղ մայր անձաւ լուսոյ մարիամ։ նոր ծայ ծին։ քանզի ի քեզ կրեցեր ըզ Հրաբ աստուածութիւնն լուսեղէն տաճար սաստուածոյ քոյ նին։ որ նա միջոց բարեխօսեա վասն անձաւ նց մեր։

ԶԻՀ Հուր բորբոքեցաւ ի զօրութէն խաչի
քոյ Քրս. կիւզելով զզ թըշնամին իվե
րայ երկրի. որ հակառակեր ըստեղծուա
ծոց ձեռին քոյ. Իջանելով քո ի դը
ժոխս գերապանծ ի շնչանութիւն յաղթե
ցեր մահու հըզօր զօրութիւն. կենագործ
ծելով զըմբըռնեալսն աւա ի նմանէ։
Անուցեր տիեզերաց ամբծ և մարդ գո
լով. մարմնացեր ի սբ կուսէն ի փըրկու
թիւն ազգի մարդկան. միշտ փառաւորեալ
յանմարմնոց զինուորութեանց։

ԾԱՆ Ի՞նչ երրորդութիւն ծանեաք. որ յա
ռաջքան զյաւիտեանըս բան նն ամբծ.
ի հայրական ծոցոյ խոնարհեաւ վասն
մեր. և ոչ ոք էցէ այլ ամբծ բացի նմանէ։
Որ բարձրացեալ բազկաւ ի վերայ խաչին.
խորտակեաց զապըստամբ զզ թըշնամին.
իջանելով ի ստորինս անզատութիւն հնորհ
եաց ընտրելոցն ի խաւարին. և ոչ ոք էցէ։
Անարատ տաճար ամ բանին. որ զզ նա
խամօրն և այի զանէ ծսըն բարձեր անձա
ռելի ծընընդեամբն ի քէն. առնա միշտ
բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։

ՀԱՍ Սիրտ իմ հաստատեցաւ ի քեզ հաւատով
բերեսոս

քրիստոս ասաց. և բարձրացաւ յոյս իմ
ի փառս քո. որ յանձառելի ծոցոյ հօր
խոնարհեցար ի վերն մեր. և երևեցար
մարդ ճշմարտապէս։ Որ զկենդանարարն
մարմին և զանարիւնըդ քո բաշխեցեր ի քաղ
ցեալոց. և ի խաչի՝ ն բացեր ըզ կողահոս
աղբիւրդ՝ արքուցանելով տիեզերաց զան
մահութիւն. ի ճաշակմանէ մահաբեր պտղոյն։ Այր քեզ և բնակարան ն բանին
աստուծոյ. անհասութիւն խորհրդոյն ըս
պանաւորեցեր միջնորդ եղեր աստուծոյ
և մարդկան. առ նա միշտ բարեխօսեա
վասն անձաց մերոց։

Յոյս ճշմարիտ քեզ ասի. առ քեզ հոգի գՀՐ
իմ առաւօտէ ի յերկրի երևեցար ինձ զեր
ծեսս քո։ Որոյ պատուական խաչիւ
քեզ ասի. և հրաշափառ քո՝ առաւօտու՝.
յարութեամբդ երևեցար։ Նոգւոյն ըզքեզ հո
վանացեալ միայն սրբութիւն. ծընար ըզ
բանն ասի զանձառելոյ հօր ծընունդ՝.
և յայտնեցար միութեամբ երրորդութեան։

Գողաքեցի ըզ բազմամոլորմ ատրեաց. եաա
և լուսաւորեցի ի խընդրուածս ցիմոց. զինո
ւորեցան ոչք իմ ի տեսանելոց. և ականջք

միտրանաց ցոյց զցաւս անձին իմոյ։ Օ թա
գաւորիչ ընդ քո գարերգանեցէք. որ ի
յանձն էաւ զմահ խաչի և խափանեաց
զմահս թագաւորութեան. և յինքեն
փութացեալ զյուղութիւն ետ ածածին.
և աղաչեաց զաւր իքէն զմարմնացեալ
բանն ամբիծ. զի յահաւորս և ի միւսան
գամ գայլոստեանն իւրոյ. պսակեսցէ
մեզ զեկեանսն յաւիտենից։

օրհ Ի՞նչ երևեցան մարմնով. ապրեցուցանել
զայլս մարդկան կուռոցն ի պաշտելութէ.
Նըմա միայնոյ՝ երգեսցուք։ Ո՞ւ բևեռ
ցաւ ի խաչին. և ելոյծ զդատապարտու
թիւն ագամայ նախաստեղծին. Նըմա միա
Ո՞ւ յարեաւ ի մեռելոց. և յարոյց զնդ իւր
զադամ. զանկեալն ի պատրանաց. Նըմա։

ներզ Ի՞նչ զքեզ փառաւորեմք. որ ի յերկնից խո
նարհեցար՝. ծառայի աւուրս զկերպարան
և ընդ ոչխարս ապաստեցեր ի մեղաց։ Օ մար
գանէն ապրեցաս. ցերս ամբիծ ինկեալ ի ձեռս մարդա
սէր. որ ընդ շաւակերն զքո ի մեռելոց զերեսք
օրհնեալ լուսեալ։ Օ հայր փառաւորեսցուք
և որդւոյ երկրորդապատեսցուք. և սուրբ զհոգին
հաւատացեալքս ամենեքեան օրհնեսցուք։

Որ անքընդհատ եւ յեռութեամբ. ընդ հօր որդի
ան զամենայն զամ նդ ամբ. խոնարհեցեալ
ցանը ի լրումն օրինաց եւ մարդարէից. եւ ի
մէջ երկուց կենդանեացն զարգացեալ
եղեր ի վերայ խաչին. զոր յառաջն էր գեաց
մարգարէն ամբակում։ Որ ի կառուցս քեր
ոբէականս վերանըստեալ հանգչէիր
ի սկսակից հօր եւ սրբոյ հոգւոյն. հաճեցար
եւանեալ ի կառուցս հոգեղէնս. եւ հեծելու
թեամբ քո փրկիչդ՝ ըզ տէր երգեցս.
վերականգնելով զանկումն ադամայ։
Որ առաքեցեր զերիվարս քո սրբ ըզ մար
գարէսն. աւետարանել ըզ կենսաբերն
անօրինութեամբ քո ի սրբոյ կուսէն. եւ
երեւեցար մարդ հրաշալի պէս։

Որ հնեսցուք ըզ սր. որ օրհնեացն զի
զի։ եւ փրկեաց ըզ ժողովուրդն
ի ձեռաց փարաւոնի. ա՛մեն։ ճիր
զոր եւ ոչ ոք անչափ ի փառաւորն իւրոյ վ։ Ցէր խոր
տակէ զպատերազմունս սր ե յոյս անուն
նորա. որ փրկեաց զամենեսեան ի ձեռաց
նեղչաց իւրեանց. ա՛մեն։ Բարեխօսեա
վասն մեր սուրբ ածածին մարիամ. որ ծընար
զսր ամբ որ հովուեալն զիզ։ ա՛մեն։

Եայ Եւ՝ խօսեցաւ ի բարձանից. լուսաւորք
բնակիչք երկրի. որ ճշն և փրկչաց
զամենայն արարածս. զի զանոնն տն կար
դացուք. և տուք օրհնութիւն ի բաղձունս։
Որ իմ կոչեցաք ի քոս. եղիա՞ք բա
ժին տն և ժառանգակից քի զի զանոնս։
Եւ վի՛մն կենդանոնս թե ճաշակեցաք զի՞
քաղցր է տն. և յիւղ սրբութեամբ օծաք
հաւատով. զի զա։ Քանզի եմք ապաւինեալ
որ մայրդ ես և աղաչիմ քի. լեր բարեխօս
վասն մեր. զի չանոնն տն կարդացուք
և զքեզ մեծարեալ պատուեսցուք։

զիհ Քանչելի հուր տծուն թե քոյ որ տարա
ծեցաւ առ հասարակ ընդ տիեզերս. և հրը
դեհեալ բոցակիզեցաց ընդ պատրանս նախաս
տեղծին. զի զամենեսին վրա կոչեաց ի
մահուանէ յանմահու թիւն։ Այդուրոյդ ան
մահութե ճաշակեցին տչ առաքեալքն. և
լցին ընդ տիեզերս աւետեաց օրհնեալ թեան
զի ընդ նոսին վայելեսցուք յանվախճան
ուրախութեանն։ Որ ընդ հուրն ամ յորվանի
նի. քում ընկալաք. և ծ ընտիր անճառապէս
զկենարարծողն ամենեցուն. բարեխօս ընդ
քեզ ունիմք. որ երանեալդ ես ի կանայս։

Ծանեալք զի քեզ ՏԷր էանկիցս հօր և հոգ- Ծանն
ւոյն. որ վասըն մեր խոնարհեցար իյերկ
նէց. Ծանեա՞ք ոչ այլ ա՛ր ըմբ քաց իքէ՛ն.
Ծանեալք զի քեզ Քրիս. որ ի խաչին քաւեա
ռեցար. և հեղմամբ արեանըդ քոյ փրկեա
ցեր զմարդիս. Ծա՛. Որ զթագաւորն
ամենեցուն յորովայնի քում կրեցեր. սրբ
քուհին մայր և կոյս. և աղախի՛ն քո՝ բարե
խօսեա՞ առ տէր վասըն մերոյ փրկութեա՛ն.
Հանստատեցաւ սիրտ իմ ի տէր և բարձրա Հաստ
ցաւ յոյս իմ ի փառս քո. որ ընդարձակեցի իբրոյ
թշնամեանս անթոռ. Հանստա՞տ ուրեմն իմ
լեր ա՛ր քոյով յարութեա՛դ. Որ զանարատ
բազուկդ քո տարածեցեր ի վերայ խաչին.
Ժողովել զի հեռացեալսն ամենայն կանչող
զօրութեա՛դ. Հա՛ս. Զոյս մեր և ապա՛ւէն
մայր տո՛ն և կոյս սնբ. որ հոգ ածուեցեալ
ոչ քոյակիցեացդ զքո՝ ա՛ռ զորովայն. բարե
խօսեա՞ առ տէր վասըն մերոյ փրկութեա՛ն.
Գիշերացդ կանխեցից փառաւորել զի Գիշ
քանդ ա՛ռ. որ վասըն իմ խոնարհեցար ի
յերկնից. արարե՞ զխաղաղութի՛ն ի յեր
կի՛նս և ի յերկրի. Տնչեսցէ խաղաղութի՛ն
քո. որ զդատանսն ի քամահրուածեր ի վերայ

ան զ խանչին. և հաշտեցուցեր զմեզ հայր ընդ
աւրաւրայ ծս. արա. Փառաբանակից հօր և
ան զ հոգւոյն. որ լուսափայլ յարութիւնդ
քո կենագործեցեր զամենայն մարդկան.
տուր մեզ սի՛ սիրտ զքո զխանդաղութիւնդ.

տրտ ՇԷՐԿԻՍԱՅԻՆ քեռ՛ զ մաղթեմ հառանջ
մամբ սրտի իմոյ. որ վանն իմ խոնարհեցար
էյերկինից՝. յոյս կենդանութե՛ և փրկութե՛
իմոյ սիրտ. Որ ի խաչին զարձեր զ դատակնիք մահու. տարածեալ զ զաղուկս
քոն. արձակեա և զի՞ս ի կապանաց զանսարկուսին՝. յոյս կեն. Որ յամ ազգաց երանեցար սրբոցդ և կոյս մարիամ. անդաստեա
զառ ի՛քէն զ մարմնացեալն անբծ. ապրեցուցանե՛լ զ մեզ ի սպառնալեաց գեհենոյն.

եսա ՇԷԿԵԱՆԸ ի փրկութե՛ մեզ զ բանն
անբծ. խորհրդո՞վ տնօրէնութե՞ն նո՛ր
երգով օրհնեսցո՛ք զանուն նորա. զի՛ ի բան
ձուն ի փառաւորեալ յամենամարմնոցս. Օ խա
չեցեալն պատմեսցո՛ք զքաջութիւն. որ գոլ
ամ՞մբ ձայնի՛ զ պատերազմին զարի՞ն
վանեաց. ե՛ւ մահուամբ զ մահն
ցեալսն կենդանագործեաց՝. զի՞ չեչոցն իդէ
ժոխսն վերաձեաց զհոգիսն. Լուսաւորեալ զօրք

զօրք երկնից ի վերուստ. քանզի՝ ցօղն անա-
պական իւքն հեղեալ ի միւսանգամ կոյս. և
մայր գանին տընտեսութեան՝ լուսածին անապ-
ատ գերով ի մեզ զարդարութեան արեգակն։
Նեղութեամբ խմուսմ անդաղանկեցի առ տը Նեղ
ցօղն կենդանութեամբ. եւ զբաւ զրաւ
ճանի աղօթից իմոց. և էհան ըզ կեանս
իմ յապականութէ։ Հորժամ ընկալայ ես
ի խորս անդ ընդոց. ամբոխ ունեցայ ի ժա-
նիս վի՞ճակի՞ն. եւ զբերկեանց գիս զբե՞
կիչն աշխարհի. և էհան։ Սիրայն ծրհնեալ
սրբոյն հիդ ի՞կանայս. բընա՞կարան և
անուագանստ աշրարքին. բարեւ խօսեա առ
տր վա անձանց մերոց. զի՞ զբերկեացէ՞ ըզ
մեզ ի սպառնալեաց գեհենոյն։

Ընա՞յ ըզ սքանչելի՞ անօրէնութեա՞ քոյ ըզ տրզ
լուր. քանզի անձա՞ռ բանդ տած մարգեան
ցարն ի կուսէն. ը՞ վեր՞ բաժեր ըզ բերկուսին
աղամայ. և զարմացայ ընդ քո՞ ընդ անհա-
մարդասիրութեանդ։ Սարդարքէն ձայնեալ
ըզ քո՞ քաջութեանդ. ասէ եղե՞ր դու ի
կանգնա քո փրկութեանդ՝ եւ խաչի՞ւն ջան
խեալ ըզ դու ի վի՞ճակի՞ն. նա՞ յարու
թեանդ ըզ մեզ կենսագործեցեր։ Ուրախա՞

ցնոր սրբութիւնքի և միշտ կոչս. զանազի որ ի
քէ՞ն մարմնացաւ. զդ ըմբոխս աւետարանաց.
նա թ եւ ի՛՛՛ և անհամեմատդ ի կանայս. զա
ռեխսեան առ ուր վր անձանց մերոց։

զկ

ՀԻԵ

Արարածն հաւնդերձ կամաւքն ընկ
ղմեցաւ ի հոսա՞նս ջուրց. և որ
դ ինքն ի սրայէլի ի գնացին ընդ ցա
մաքն ի՛՛՛ մէջ ծովուն։ Յորժամ հերձեաց
մանէն խաչանիշ գաւազանն։ ապա տառե
ցան անդր ինք. և առաջնորդէր նոցա
անմեկնելի լոյսն։ Սա է զայն ամենայն
որ յառաջ քան զյաւիտեան։ անձառե
լի գալստեամբն իւրոյ ի յայտնեցաւ
տիեզերաց ծընեա՛՛՛լ ի կուսէն։

նայ

Յերկնից խոնարհեցաւ. և նայեցաւ ի
աքանչելիս օրինաց՝ քոց տէր։ կենդա
նութեանց տրուողա՛՛՛ զգի մարդկան։
Լոկ փայտ խաչի քոյ կենդանարարա գաւա
զան զօրութեամբ՝ յայտնեցաւ տիեզերայ։
եկեր կամաւ ի խաչ վր արարածո՛՛՛ց
փրկութեամբ։ Ուրախ լեր մարդեայ նորա
տունկ դրախտայն։ Երկնաբերձ աշտան
դակ՝ ձոյլ ոսկի և ճեմարան դանի՛՛՛ն
անտուածոյ։

հրով

Զրոով ածութիւնդ քոյ քս իջեր ի զին
ատուրին վայրին մահու. և ըզ նիգլս դրի
ժոխոցն այրեցուր հրզօրեղապէս. զքեզ
բարեբանեմք ընդ հրեղէն օրհնաբանն
Որ տընկուցար յերկրի ուրթ Հրշմարիտ
և Հրմրեցար ի խաչին ողկոյզդ անրսպառ
յուրախութեամ տրտմեցուլոց. զքեզ։
Որ ըզ հուրն ածծ յորովայնի քուսմ
կրեցեր անբռնցակեզ մորեանի. դառնա
Հայրակ պըտղոյն քաղցրացուցիչ. ըզ քեզ
ունիմք բարեխօս առ տէր վասն անն
Հանց մերոց։

Դառ ես անտրլաց՝ անՀաս ծանուցանը
մանդ դարձիր ինձ՝ և մի այնոր քեզ Հրշմարտի
և անմահի. մի՛ զտ երկրպագեն ամենայն
Հաւատացեալք։ Որ զօրութիւն բանզկի քոյ
խընդրեցեր ըզ վրէժ ժս յանտեսլեանց. և
Հանատաեցեր զՀաւատացեալս ի քեզ
նրշանաւ խաչիւդ ազատեցեր յաւերտենից
ի մահուանէն։ Որդ խընդրեմք ի քեզ
թանդաւորը փառաց քոյ. ամրշանեցք սրբ
զուարթութեամ անանրատրմօր քոյ և կոնսի. ապ
րեցո ըզ մեզ յաւիտեան։

Գանատանութեամ իմ լեր տէր և յոյս փրկութեան Հաս
թեն։

թեն. եր զանազանջին ադամին ազգատեսակացեր ի մեղաց. Նոյրոգեան և զին զապա կանեալքս մեղք։ Որ յանտեսի կացեր անպարտադ կոչին պատրանք. և անրբուեցեր մեզ ի կոչանոս աղբերէդ. Նոյ։ Զ՝ ամենին անարատ մայր տա՛ն. և կոյս մարիամ. եր ետեղեր ընդունող բանին այ. զանրեխօսեան առ տր վանքն մերոյ՝ փրկիր։

գլխ. Զ՝ գիշերացս կանխեալ վեր օրհնեմք զան
ամենա տնօրէնութեանդ քոյ խորհուրդ. եր
վանքն մեր խոնարհեցար ի յերկնից. խաղա
ղացն ըզ կեանքս մեր միայն մարդասէր։
Որ բանձրացար ի խաչին յաղագս դատա
պարտութեան ադամայ. և բանձեր ըզ վիշտ
քեր անիծադրութեի հեղմամբ արեան քոյ
սրբոյ. խաղ։ Որ ի վեր քան ըզ քերբէրեան
երևեցար տ՝ ծածին մարիամ. տանելով յո
րովայնի զան իմանալի զբընութեին բանի
խօսեան առ տր վանքն մերոյ փրկութեանդ։

գլխ. Նմանհ թագաւորդ եր կամիս ըզ կեան
ամ մարդկան. որք կամ ըզդան առ քեզ
ընդ ազգայնանց մերոց՝ և Նոյրոգեան հոգ
ան վ զգիտեն։ Որ զան ժամանակեայ.
ըզ ցանսն բանձեր ի մարմնոյն ոչ կրեալ.
մրջաբնջենանաւոր ցուցանելով նրման զհոգ

Հորական ամուսնութիւն. լուր զաղաչանաց։
Անուխակալ և բարեգութ. զարեւ խօսեա
թիւր սրբոցդ անանցրատ զմօր քոյ և
կուսէ. լուր զաղաչանաց։

Օրհ

() անբծն ամենեցուն օրհնեալն սրբոցդ
զանանակն և կենդանիք. յաղթանակն երդ
գոչ և մեք օրհնեսցուք զայնուն նորա։
Որ ի վերայ խաչին դատապարտեաց զ
զանարիւն զբռնութիւն. յաղթանակն։
Անարատ տաճար անվայրապիտ և զանին
ոյ. մարիամ ուրբ կոյս. զարեւ խօսեա առ
ո՛ր վասն մերոյ փրկութեան։

Նեղ

Գանապականութիւն աղբիւր և ի մահն
կեանք. զ՞զ քեզ՞ ծանեան հրանչութիւնքն
սուրբն և զանանակն կենդանիք. ո՛ր զ
յօնան ի կետէն կորզեալ արտաքսեցեր.
գովասանական ձայնիւ եղանակիւ զքեզ
զերգս օրհնութեան ներ մարդացեալ զա
նի դ աստուծոյ։ Յանապարթանքեր ար
ման փայտի ն մակադրեա՞ զ զքեզ անհրա
պեալն հրպմամբ և սնեռեալ զ զեր ե՛ռ օք.
ն՞ ի հրանցայտ կողի քոյ ի ձեռն զինոյ տի
գն հոսանրս զ ընտանի՞ ց գործեցեր. գովա։
Ամանալի զանանուր տաճարդ և անարատա
գրեալ

գրելի տառիցըն մօսիսական՝ն օրինացո՝ն
զանազան ամենեցուն իսկապէս մարմնով իգիր
կըս քո՝ բարձե՛ր մարիամ. ներբողական
ձայնիւ՝ եղանակեմըք քեզ՝ զերդս օրհնու-
թե՝ ամէն՝ օրհնեա՛լդ ի կանանայս։

Յոլ Գ՝նեղին եղեալ մարդ տեսեալ զարմա՝
նայր մարգարէն՝. և հեղուսեալ բևեռաք
զմարմինն ի խաչին՝ ներդօրծեալ՝ ի մէջ
երկուց՝ կենդանեաց։ Պատմեսցեն երկինք
ընդ վայելչութի՝ փառաց քո՝. և ընկալեալ
լուսաձեմ տարերցն ըզ գոյնս արեան անե-
ղին՝. և օրհնութեամբ խաչելոյն լըցան տիե-
զերք։ Ձի՝ աւուրեալ՝ ի մէնայն ի վերայ բուն
պաբերը արմատոյն՝. այլ քրիստոսական կա
ռոքն ըստոր ի՝ջեալ ի դըժոխս՝. կենդանի՝ դոր
ծեաց հրաշք զոր եղապէ՝ն զերանամն արդարոց։
Պ՝ղանդակեր ճծայինն բարբառովըն՝ հր
յինուս ի խաչին՝. և ընդդէմ անտեղաց
կընքեր հրաշեալ՝ ճ՝ծայինն՝ աբ ձեռօքն. և
բարկութեամբ զ՝ըթուցեալ ի վերայ խա
ռարասէր՝ իշխանի՝ն։ Տէրունական անարատ
վայրն՝ ն՝ և՝ կոյս մարիամ. քրիստոսական
ամենա՝ ըզ.քեզ տեսաք ի՝յերկրի. բարեխո
սեսա՝ առ՝ որ վասըն մերոյ՝ փրկութե՝ն։

Զ՝գնական ընդունելի՝ եղիր իմ տէր. զի ինձ իփրկուս՞ արթնի՛ր. սա
էլ իմաց. և փաղաւորեցի՛ց զսա։ Զ՝ի
Ի՝խաչին բևեռեցաւ՝ և զդիւժոխսո՛ցն
էլոյծ ըզ բանն՞ արթնի՛ր. սա։ Ի՝ր մահո
ւամբն էլոյծ ըզ մահ՝. և յարութեամբ՝ն
զնախնիսդ՝ որ ի՝ ջրոց ըզ մե՛ղս. սա։
Ի՝ծ՝ածին գո՛ւ ես յոյս և ապաւէ՛ն
խոստովանողացս ըզ քե՛զ. որդւոյ քոյ
և ա՛յ բարեխօսեա՝ կեցուցանել ըզ մե՛զ։
Այ՛ն՝ցարուք ե՛ր կի՛նք և խօսեցայց. և վե՛ր նայ
ծրկնցի՛ց զքե՛ս փաւաց թաւգաւորն։
Փառըք քե՛զ. որ յարեարդ ի մեռելոց քո՛.
պարգևեցեր ըմե՛զ զկեան նոսն յաւի՛տեանից
Բարեխօսեա անդադա՛ր առ որդի՛դ քո
և ա՛ղերս ըմե՛ր. ծընօ՛ղ և աղախի՛ն տ՛ն։
Ի՝ծ՝ին հո՛ւր կենդանի զօրութե՛ն ա՛ք
հո՛գւոյն աստեա՛ց զդրունս դըժոխոց.
և զարգելեալսն ինման կորղեաց ի կեանս՝ն
և պարգևեաց մե՛զ կենդանութի՛ւն։
Հանմանհանկա՛ն ի՝ յայգւոյն ճաշակեցին երբ
առաքեա՛լք. և ըզ հրաբաժա՛կ դառնա՛
թե այրմանն ընկալեա՛լ սոդո՛մ ի յաւուրս
ըզն տոչորման։ Ի՝բարեխօսութի՛ւն վերջ

թաղեալ

թագիր մեզ նոքա ամենայնին. այս ի փոքր
կենալ զոր ժողովուրդս իմաստից եւ յապա
կանութեան։

Յան | Նոքա երկրորդութեան յանեանք զոր տի
մերյան քոս զոր բան օնն այ. որ ի ծոցոյ
հօր յառաջք քան զյաւիտեանս որդի. փա
ռաւորեցաք մեք որ եկիր ի փրկել զարարա
ծոս քո։ Նոքա տնօրինութեամբ իմիշտ
կուսին զանիծիցն բարձեր զդատա
պարտութեն. եւ կամաւորի խաչելութեամբ
կեանսն չնորհեցեր անոխակալ փրկիչ
առաւեալ վերս ծրհնեմք. եւ երկրպա
գեմք. որ ուրախութեամբ ես երկնի եւ երկ
րի քոս աստ։ Պատրինիմք ի քո բարեխօ
սութեամբ այնմ Մարիամ. մայր տան
եկոյս սոր. հարան երկնից եւ դուռն կեն
քեալ. զոր մարգարէն ետես։

Հայս Սատանատեցաւ սիրտ իմ ի տոր. եւ բարձ
ցաւ եղջիւր իմ յաստ իմ. զի փառա
ւոր յարութեամբն իւրով աւետարանց զդ
ժոխս։ Ոնդ արձակեցաւ բերան իմ
տոր ի վերայ թշնամեացս իմոց. քանզի հա
ճեր զեր ես պատերազմ քոյ հրեշտակ զօրութեամբ։
Որ տայրաբ զեղ անանց յաստուծոյ քոյմ։ և

և ծընանար ըզ նա մարմնով ապրեցուցիչ
ածածին. զարեխնօսեա կեցուցանել ըզ մեզ
Հոգի իմ յա՛մ ժամ զքեզ փառաւորե գիշ
ար. վասն զի լոյս են հրամանքդ քո՝ իսկ երկ
րի։ Հոգի քո աբ և բարի. զի՞ն ինձ քա՞
եղիցի յա՛մ ժամ ընդդէմ թըշնամւոյն հա
կառակողի։ Հոգւոյն սրբոյ հովանաց
ել զքեզ ածածին. մարմնացեալ հօր հա
ճութեամբ որդին միածին մեզ ի փրկութի։
գանգրեալ զանգրեալ ի զանգրեալ ըզ հեծութենան առ եւա
զարեզուն թեն ար ծ. և ի ըստ ինձ ի քեռանէ
սրբոյ իւրմէ. և է հա՛ն ըզ կեանս ի մյա՛պա
կանութեան։ Ո՛ւերեա՛ց ի՛ զմահու կարօ
ղութեն. որ խաչեցաւ վա՛սն մեր. և յար
եաւ ի մեռելոց ո՛ւպ յա՛մի կարօղ. փրկիչ
լով ըզ։ Ո՛ՅԷ՛. որ ծընաւ ի միշտ կու
սէն՝ ի փրկութեն ազգի մարդկան լուսա
ւորեալ ըզ տիեզերս ի գիտութեն Հըշմարի
տութեն. և բարեբանեա՛ մեք ըզ նր զարեզթի
ութեն։ Ո՛ ամենայրա՛ն օրհնեա՛ցուք զածա
ծին. որ կոչս մընաց յետ ծընընդեանն. և
տանրաւ յորժ վայնի զանտանենելին ամենեցուս
Հանմանընակիցն Հոր և ոմեանաւք Հոգւոյն
օրհնութեն նոր օրհնեա՛ցուք ըզ նր. որ օրհ

ի վերայ քերծոյ ելիցն հանգչի՞։ և ի զ
ոսոց երկնաւորացս փառաւորեսցի՞ սրբոյ
Հայրն։ Որ կամաւոր խաչելութեամբն ի
ոտ վաւերեալ զոչ զծրաւթիւն մահու։ և
երանքն՝ յարութեամբն ի ոտ վարդեալ
մեզ կենդանութիւն։ Թարեխութեամբ ն՝ բ
ծածանին։ պահեսցէ զեկեղեցի իւր
սո՛։ և զրբ։ և ի մեւանգամ գովելոստեան
ի՛ւրոյ նորոգեսցէ ի փառս։

Ներ. Օ հրաշալի խորհուրդ տնօրէնութեան
քոյ ո՞ր ցուցանելով մարգարէ՞։ ի
փոր կուտին լինել զերեսս տիւս և զերին
գիշեր։ պահելով ի խաղաղութեան։
Համագոյից հաստիչ գոլով խոնարհեցաւ
յերկնից՝ և խաչեցաւ կամաւ հօր վասն
մեր։ թանելով ի սիրտ երկրի զերիս տիւս
Այլ մեք Հայնիւ վերնոց փառաւորեսցուք
զքեզ քս։ որ համագոյդ ես հօր և ն՝ բ
հոգւոյն։ զի միաբանեսցես զեկեղեցի
քո ն՝ բ պահելով ի խաղաղութեան։

Ամբ. Ն զ լրեալ քո լուայ ես։ և զարհուրեալ
դողացայ յոյժ։ նայեցայ ի գործս քո։ և
փառաւորեցից զքեզ քս։ ոչ վարդասէր։
Օ՛ զաղքերեալն կենաց քս անանպակա՛
վարձա

մարմնացան։ Իքէն կոյս. ըզ Աղբս մեր բոցա
կիզեալ ջիջոյց. վասն որոյ ըզ մեզ անդադար
բարեբանեսցո՛ք։ Օ՛ի՛ իքան ցընծութեն
ծրնաւ տիեզերաց նախայաւ տեան բանն
փառաւանկից հօր և սրբ հոգւոյս. ըզ նա ան
դադար՝ աղաչեա՛ վասն անձանց մերոց։

Երգեցէք առն՝ երգնոյ ձայնիւ ցընն գկ
ծութեաւ. որ խոնարհեցաւ ի հայրա
կան ծոցոյ փրկել զարարածս. Ճնչ
օրհնութիւնք նըմա յաղթական երգով։
Որ բաժանեաց ըզ ծով աշխարհի խաչին
խորհրդով. և ազատեաց յանմարմին փա
րաւօնէ ըզնորս իւր. օրհ. Ընդ ածին ասեն
լուսոյ ամպ հովանաւորը. և բնակարան
բանին. որ բանիւ հովուէր զիսրայէլ.
բարեխօսեա նըմա վասն անձանց մերոց։

Սայեցարուք՝ ժողովուրդք ի սքանչելիս նայ
փրկութեանն մերոյ. որ մարդասիրապէս
բանն ի հօրէ ոչ ցոր խոնարհեալ յեր
կիր. տուաք սրհնութեան առն այ մերոյ։
Որ զանարատ բաշխուկս իւր մի ածինքն
տանրածեաց ի վերայ խաչին. և ըզ բաժա
նեալ որդիսն ադամայ ժողովեաց ընդ
թեւօքն իւրովք. տուաք։ Օ անանպատակ։

կոյսըն մարիամ աստուածածին խոստովանի
եկեղեցի. ուստի տրեսաւ հայցն անմահ
թեան. և բաժակ մեզ ուրախարար. տոնք
օրհնութեան նշեալ հոգևոր երգով։

գլխ. Որ ըզ հաւր աստուածքոյ քս բարբառեցեր
ընդ տիեզերս աստ մ. բոցայակիզեալ ըզ բար
նութեան թանձրամարմնոյն։ Լոյս գաւոն անմահու
թեան եդեալ հաշակեցին դասք առաքե
լոց. զբաց ժամակ կենաց. քոց որ և մեզ ար
բուցին։ Զ տամ հար անանգաղակեան բանին
հօր բարեբանեն դասք հոգեղինա՛ցն.
գոհ վեմք և մեք հայնա կցեալով երկնայնոցն։

ծան. Որ յանըսկիզբն նախկին հօրէ ծընեալ նախ
քան զյաւիտեան ի որդի. և ծանուցեալ
մարգարէիւք աստ ընդ հօր գոհրով ըզքեզ
օրհնեմ՝ մեք զեղեալդ ի փրկութեան արարեալ
ծոց քոց որ։ Որ ի խաչին մարմնով ապատա
րանալ հեղեր զանձինս քո՝ աստ։ և արբուն
ցեր ըզ նեռ քոյ յանարեան խաղոյ ի խորոց
րոյ. ընդ քեզ։ Որ ըզ հուրն աստ ի քեզ կրեր
ցեր ժողովեալ անկիզելի. դարձ նա ճաշակ
ալ ստեղծոյն քաղցրանցուցեալ անճառելի քոյին
ծնեալ դեամբդ. քեզ ն հայցեմ՝ մեք մարդ
ասուածա փրկչեալ զմեզ ի հրոյն յաւիտեան։

Հայ

Յանստատեցան սիրտքդ մեր առ քեզ փա
ռաց՝ թագաւոր։ որ էր՝ յերկնից խոնարհեալ
էիջեր փրկել զարարած ծս։ Պահեաց զմեզ
նըշանաւ յաղթօղ խաչին՝ քոյ ՝ի ս։ յոր բա՛ր
ձեալ կամաւ հօր։ բարձեր զանէծսն ադա
մայ։ Որ զնախամօրըն զյանցանս լուծեր
ծնընդեամբ քո՝ նոր կոյս։ բարե՛ խօսեա
անդադար վասն մերոյ փրկութեան։

Դիշ

Յոյսդ որ ընդ հօրն նախ քան զյաւիտեանս։
եկեր լուսաւորել զխաւարս մեղաց աշխարհս
հի։ ծագեալ ի սմա զլոյս հրամանի։ առ քեզ
հոգի եմ աւաւօտեալ։ Դեա՛ նք ի կենաց՝ և
յոյս յարութեան։ որ արարեր խաչիւ քո զխաղաղ
ութիւն երկնից և երկրի։ տուր մեզ տո՛ր զքո
զխաղաղութիւնդ՝ ոչ՝ սրբոց քոց աւաղեր
լոց։ Օ մայրըդ լուսոյ քանի՞ն այ։ որ եղեր
արևելք արեգակն ի մեզ ծագողին։ բա՛
ր խօս ունիմք՝ փրկել զմեզ ի փորձութենէ։

Խսա

Օ ճշմարիտ՝ քեզ մաղթեմ փրկիչ։
որ կենարար բանիւ քո լուծեր զերկունքս
մահու։ փարատեա՛ և զի՛մ զհիւանդութիւս։
յոյս կենդանութե՛ մեր կեցո զմի՛զ։
Որ անմահարար քո մեռելութեն՝ աւետեր
լով զզրուանքս դժոխոց մեռա՛ցեր զ

մանչ. կամ նագործեա՞ և զի՞ա զմեղքն ըզ
մեռեալքս. յոյս։ Պ՝ազքուր և՝ անբի՛ծ
կոյս յե՞տ ծընընդեան՝. որ մարմնով ծընաւ
զանրձակն՝ի ի կապէց մահու՝. բարեխօս
լեր վա՞ անձանց մերոց փրկեալ ի սպառնա
լեաց գեհենոյն։

Երկ. Ո՝վ փառաւորեալ ի հրեշտակաց զամենա
սքբ զերրորդութիւն. երկնեցէք զ՝քրիստոս
քուրթեն՝ նորա դասք՝ հոգեղէն նաց յերկ
նուրթեն ի նոր։ Ո՝վ յաղթօղն ի մարտ պա
տերազմի դիմեալ կամաւ ի մահ խաչին.
գոհ վեցցէ՛ զ՝քրիստոս։ որ էտու աւաղ բաշխեաց
երդւոց մարդկան՝ բարձրացեալ փառաւ
Ո՝ւրախութեամբ երկնք և երկրի՝ ամպ թեթև
ցուղեալ ի մեզ զարդարութեն։ բարեբա
նեա՛ զ՝մեզ ըզ բաղխեալքն ի քէն մարմնով
յարմատոյն յե՛ սեռոյ գաւազանն ծաղկեալը

Ներզ Ի՝նդ ծնանուն՝ անձն իմ ծըփեալ յալեաց
մեղաց ծուվրս։ ազատեսցե՛ զ՝մեզ ի նեղութեն
ի մահ առ փրկօղդ և՝ յոյս լուր ձայնի
ի մեռեալս։ Որ փրկեցեր ըզ մարդարէն յորո
վայնէ կիտին։ ապ եցո՛ զ՝և զեմ բոնեալ
սքն ի ժանեաց քոր վերշապին կենարարը
խանջեաղ։ Դարձե խնամեան առ միածինքն

յանրուցեալ ի մեռելոց. մայր անտուծոյ
փրկել զանձինս մեր ի յաւիտենից ի՞
հնչոյն. աղաչեմք ըզ քեզ։

Ամ։ Որ յանքննի՛ն ծոցոյ հօր խոնարհեալ եկիր
որդի՝. երևեցար՝ ի մէջ երկուց կենդանեաց
եա՛ց. զոր նախագուշակ տեսլեամբ ծա
նոյց՝ մարգարէն։ Որ յանթոռոցս հրաշեալ
եանս զաղմէրիս ընդ հօր՝. զարձրանցս կա
մաւ ի կառնս խաչի՛ն. և հեծեալս թեղ
քով ազատեցեր՝ ըզ գերեալսն։ Որ կուսա
կան ծնընդեամբ ի փրկութի՛ յայտնեալ.
և առաքեցեր զերիվա՛ս քո. քարո՛զս.
աւետարանելոց կենսատուր յարութենդ։

++ ++ ++

Զ։ Երկնայո՛ւք ըզ տէր և զյաղթող
զօրութենն՝. փառաց երգեցո՛ւք
նրման. զի փրկիչ և ապաւէն և
օգնական մեր է։ Այ է՞ տէ՛ր մեր. որ յան
թոռ փառաց ընդ հօր՝ յերկրի երևեալ տե
սաք՝. սրման փառաց երգեցո՛ւք զի՝ փրկիչ
հաղթական օրհներգութեն. որ ապրե
ցոյցն կենդանի ձեռաց՝ փարաւոնի. քի՝ փրկ
քի՝ մերոյ ամենեքեան երգեցո՛ւք. զի՝ փա
ռաւորեալ է։ Որ մահու խաչին ի՛երոյ կեն
դանացոյց ըզ մահացեալսն. և մարմնոյն՝

իւր բնեռանամբ ըզ կապանըս մանչուն ելոյծ.
ամենեքեան։ Որ տարեր յորովայնի զանտա
նելին ամենեցուն. և ծընար անձառա
պէս՝ զքս յոյս ազգի մարդկան. առ նա
միշտ բարեխօսեա՝ կեցուցանել ըզ մեզ։
Ով կա՛ռըս փառաւորի՛. և ըզ զօրութիւն
նորա՝ որ ընկեց իծով կարմիր. այն որ
հըզօրն է կարողութիւն՝ նրման փառաւոր եր
գեսցուք. զի փառաւորեալ է՝ որ։

նայ Յայտեցա՛ն զինուորութի՛ւնք երկնայի՛նք
յաղթաւո՛ր տնօրէնութիւնք. քոյ խորհուրդ.
և փառաւորեցի՛ն զանպատում ըսքանչե
լի՛ս քոյ մարդասիրութիւնդ։ Որոցո՛վ սըրտ
մրտութիւն՝ քոյ քս. ի՛խաչեա՛ն կիզեր ըզ
բանսարկուին բըռնութիւն. և կենարարն
յաղթութի՛ւն՝ քո զնկեղեցի՝ քո փրկեալ փառըս
քեզ վերս առաքել ուսուցեր։ Տեսին
դ-ամսք իմանալի՝ զօրութեա՛ց զաւրժ մար
մնով առ ի քէն՝ ծընեալ. ի սկ եկեղեցի
որդւոյ՝ քոյ աճեալ ինչ ըզ քեզ խոստովանի
ր միա՛ն կուսութեան՝ նց եմ մա՛յր։

զի հ Ո՛ ծա՛յին քարկութի՛ւն՝ հրեշտ՝ քոյ քս կի՛
զեր ըզ դըժոխս՝. և ըզ ստորի՛նս արձա
կեցեր զըմբըռնեալսն առ ի նմանէ՝. ըզ
քեզ

քեզ ծրագրեցիր թանգաւոր յաւիտենից։
Որ փոխանակ դառնութեան՝ տընկոյն եղեւ
մայ ըզ խաչ քո եւ ուրուր մեզ Յիս. և արբուս
ցեր ի կողանցն աղբերէդ՝ զանբասաւ և
զանվախճան ուրախութեան։ Ոչ ծածին անպա
տէն մեր և յոյս բարեխօսեա առ որդի քո
միածին. զի փրկեսցէ զմեզ ի հրոյն
տանջանաց՝. և պարգևեսցէ մեզ զերկնից
արքայութեան։

Տեսեալ ըզքեզ մանկան՝ և լուեալ. և ծանեալ
զբժշկութիւնս սարսեալ դող՝ ղալեալ. որ ըզ
մանկ մանկոնքդ՝ ա՛ւ ծանուցեր մանկ։
Որ հոգւովդ քո՝ վ սրբոյ. ծանեաւ
ցար քո արար՝ ցանց. որ էնդ և եղեալ
խաչ մ սդ. և էդ ամատչեաւ ծ։ Ոչ ովանայ
ցեալ ոբ հոգւոյն ի վերայ քո՝ ոբ կոյս մն
ըլի՝ ամ. որ ծընանիր մայրամեղ խաչ մ վ
ըզ բանն ամատչեաւ ծ։

Գողերդն հրեզօրայ նուազեցան. և որք
ի նշանատուութենէն էին տկարքն զգեցան
զօրութեամբ. վասն այնորիկ հանատեցաւ
սիրտ իմ և խորհուրդ իմ ի նոնէ ի մեզ։
Օ էն ընդունելութեամբ՝ քոյ մեք ընկալաք
ամ ըզ խաչ քո՝ ընշան, անպարտութիւն զօրութ
եան

թե վասն այնորիկ հաւատացաք մեք իւրոց
նեղ ըզքո՞ ոք ըզ յարութիւնդ։

Գլ.ը Որ բանիւ հրամանիքդ հաստատեցեր
զերկինս և զերկիրս. այրարիչդ ամ եղա
նութեց՝. վասըն զի լոյս են հրամանքք
քո՞ իվերայ երկրի։ Որ ի ձեռն փըրկա
կան խաչի՝ քոյ. լուսաւորեցեր ոք զեկե
ղեցի։ և ետուր պարիսպ ամրութեամբ հաւա
տացելոց։ վասն զի։ Որ եկիր իկատարու
մըն կանխասաց՝ մարգարէիցն։ յանձն ա
ռեր մարմնանալ իսըրբոյ կուսէն մարդ
ձըշմարտապէս՝։ վասըն զի։

Գլ.ա Ոչինչ կենդանութեամ և փըրկու թեամբ իմոյ
ո՞ր անցք իմ։ ի՞շեա զնս ոգի երբեմն
զեզեկինն։ և դարձա զհոգեն իմ ի դրանց
դըժոխոց։ Որ կամաւոր մահուամբ քոյ մե
ռուցեր ըզ մահ քրիստո՛ս անցք։ և լու
սանփայլ յարութեամբ՝ քոյ կենդանագործեցեր զաշ
խարհս։ կենդանագործեա և զի՞ս զմեղսք ըզ
մեռեալս։ Ո՞ռ քեզ ապաւէն նիմըք ե՛ս անծա

ծին. քարոզեսցեա՞ անդ անդամը առ որդիդ
քո և աստ՞ծ մեր՝. փրկել ըզ մեզ ի փոր
ձութենէ և յա՞ռ վրանկէն մերոց։

Օ անձառելոյ քոյ՝ սփոփանաւորութիւնքդ ըզ մեր դանալոյ. ի գերլեռոց լերանց հրամարան կեցեալ ըզ քո՞ քաջութիւնդ. քանզի հարեր ըզ պատերազմ եկայլոյ ի փրկութիւն մեզ։

Օ յաղթողդ քո՝ քս գովեցեալ ըզ զօրութիւն. քանզի վանեցեր զընդդիմամարտ թշնամին. և դարձուցեր ըզ գերութիւն եկեալ։ Ընդ ղեսացէ երկիր զօղորմութիւն. և նորան ցուսցէ զօրհնութիւն. քանզի աստ ծընդեանդ դեամբ ի միշտ կուսէն ի փրկութիւն մեզ յայտնեցան. աւետեաց ըզ դրժոխս։

Որ լեռն՝ աստ մարգարէն ձանի գոչ մանն. և ասնոմին ձայնիւ գոչեմ. և զի՞ս մի անտես առներ. այլ պահեա՞ պատուական կան և աստ խաչիւ քո։ Որ քոյին հրամանաւդ ըզ մահու լուծեր զիշխանութիւն. և անիծեցն եղեր քակտումն. և զի՞ս։ Որ ի՞ ջեր ի յերկնից. և մարդեացար ի՞ սրբ կուսէն. անձառելի քոյին ծնընդեանդդ. և զի՞ս։

Տէր ըզ լուր քո՛ լուսոյ. վերս օրհնեալդ ի բազմաչեայս. և տեսանք ըզ քեզ մարմնով

ՅՈՒՂ

ՆԵՂ

ՅՈՒՂ

ի վերայ խաչին ի մէջ երկուց կենդանեաց ցանցն. զոր երգեա՛ց ամբակումն նախեմանց ա՛ռ հոգւո՛ւն։ Հեծելո՛ւթիւնդ քո քո՛ փըրկութիւն եղև ազանց. յերկանեալն քո ի՛կատարս զուարճանացան արարածք. և օրհնութի՛ւն որ երգով լեցան տիեզերք։ Նո՛ր ևերեցար ի փրկուն՝ նախահօրն ադամայ. և ա՛ռաւ՝ քեցեր զերիվարս քո՝ քան զոգս աշխարհի. աւետաւորս յարութեանն. որք ընդ հանո՛ւր պատմէին զոչ միւսանգամ քո գալուստդ։

գկ Յաղթանակն քեզ օրհնութիւնք. տի՛ր որ զոչ խորոց ծովուն հերձե՛ր զոչ ջուրն. զի՝ ի նման բառնաւորի՛ն զանխեցեալսն ըզ գլո՛ւխ. և զարգելեալսն ի ձեռն խաչի՝ քոյ վերացեալսն ի կեանս։ Լայնա՛ւոր մահուամբ ի քէն՝ տի՛ր արձակեցեալսն զհոգի՝ զօրութեա՛ն. ի մէջ մահո՛ւ զոչ մահ ա՛ւերեալ վանեցեալսն. և զարգեալ։ Տի՛ր նոյնոյ քեզ ի կանայս կոյս յե՛տ ծնընդեան՝ երգեցմք զօրհնութի՛ն՝ զի՝ լոյս ի լո՛ւսոյ քեզ՝ յայտնեցա՛ւ աշխարհի. և զնախանձն երբարձ զանէր ծա՝ անձա՛ն ծընընդեամբն ի՛ քէն։ Նայ Լայնեցա՛ցուք ի բարբառ մարգարէին և

և ի պանդամամբն կենդանիս. որ քարոզեաց
մեզ զոգ ցօղին կենաց ի յերկնից։ Օ՝ի՛ զո՛ւ
մին քո՝ Քրիստ գուշակեաց մեզ մարգարէն.
և զկամաւորն զարբարանքս խաչին՝ և գոչէր
ասելով. տարածեաց զթևս իւր ընկա՛
լաւ զոգ նան. և բարձեալ բերէ ի փրկութ
թի՝ աշխարհի։ Քեզ միայնոյ մարմնացեալ
լոյդ ի՛ աչս կուսէն. օրհնութի՛ ի բարձու
նն վերս երգեմք ասելով. փառք քեզ Քրիս.
որ եկիր կամաւ հօր կեցուցանել զմեզ։
Պատիս հաւատք ա՛մ հեթանոսք. և օրհ զի՛հ
նեցէք զանարծ. զի՝ հուրն ա՛նարծ՝ բանին
մարմնացաւ ի կուսէն. աւետարեաց զոգ դ
ժոխս և զգօրութիւն մահն՝ և երդ։
Ընկալեալք զոգ բաժակն ուրախութի՝
յայդուրն անմահութի՝ սրբոցս առաքե
լոցն. որք ընդ հանուր ընթացան ընդ
տիեզերս. լուսաւորեցին հրաւիրելով յերբ
կնից յարքայութի՝ն։ Յաւուր վրիժուց
հատուցման ամբարիշտաց՝. վերածիցես
զոգ մեզ ընդ հոգեղինաց դասն. ի տեղի՝
անկելոց հրեշտակաց. բարեխօսութի՛ սրբ
բուհոյ ես ծածնի՝ն.
Պանեսք զոգ քեզ Քրիս փառաւոր հօր ծան

և հոգւոյն. նախապատմող մարգարէից
զոր խոնարհելն քո յերկնից՝ ծանիցուք.
և տեսցէք. զի սքանչելի՞ սիրոյ սիրոյ։
Յարիւնէ՛ց մեր փոյլեաց արեգակն ի
դարուն. իշխանութեամբ բազմեալ տե
սաք զոր նա ի կառս խաչին. ծանիցուք.
և տեսցէք Որոյ երկինք և երկիր. ոչ բա
ւական տանիլ յուսոյն. քանակարան քնու
թեամբ բանին ընպաւորեցեր. աղաչեա՛
վասն մեր զոր միածին քո զուրդիդ։

Հաս Հայստանեցեան սիրտքդ մեր ամ քեզ
քեզ ասիր. և ուրախացիք մեք ի փրկու
թեամբդ. ընկա՛ զաղաչանս մեր
միայն մարդասէր։ Որ պատրաստեցեր
քո իմաստութեամբդ զի գիտութեամբ յարա
ցաս. և ծանուցեր քո յարութեամբդ զի
յարութեամբ մեր. ընկա՛ զաղաչանս
Խընդամ մարիամ. որ երեր մայր քեզ. և
աղաչեա՛ զամ ի քէն զի մարմնացեալ
բանդ ասիր. զի փրկեսցէ՞ զմեզ մեր զաղ
ի փորձութենէ։

զիր Գիրքերաց կանխեալ աղաղակեցեալք լուր
մեզ տէր. վասն զի զքեզ ի քէն զայլ ոչ
ոչ գիտեմք մարդասէր։ Որոյ մեր տէր

զքո՝ զխաղաղարարութիւդ. և փրկեսցի ի ձեռ
ացն անօրինաց՝ խլեսցայ անպատամբողաց։
վասն զի քոյ է։ Դարձեալ խօսութիւն ծընողի
քոյ և միշտ կուսի. հայցեմք ի քէն զ՚ա
փրկիչ աշխարհի. վասն զի։

Ի՛վերանալ յինէն աւուրց իմոց տ՚ Տ՚ Հր
օգնեա ինձ միայն վարդապետիս։ Օ՚ զարդան
ցանելոյ խաչի և մահուս յանձն առեալ.
տ՚ Տ՚ Հր օգնեա։ Դարձեալ խօսութիւն նո
ա՚ծածնի և միշտ կուսի. տ՚ Տ՚ ր օգնեա։

Մ՚ենանալ երրորդութեամբ երկրպագ օրհ
գեն զորք երկնային. և ստեղծուածք
անարատ ձեռացդ. փառաւորելոյ վ՚ ըզ
տէրութիւնդ քո հանապազ։ Մ՚ենազօր
խաչի քոյ տ՚ր երկրպագեսցուք. որով
բանձեր զ դատակնիք մահու քո արա
րածոց. փառաւորելոյ վ։ Մ՚ենօրհնեալ
ա՚ծամայրն մարիամ. քերովբէական աթոռ
արարչին՝ մերոյ տընծէնութեամբ. զոր երա
նելոյ ն ամ ազի՛նք հանապազ։

Ա՚ՐԳԱՐՔ ն ի փորոյ կիրտին՝ աղաղակ
կէր և ասէր՝. տ՚ ամ՚ ամ՚ մ՚ր նայեա՛ց նեղ
յիս և մի՛ տար զինս հրզորի՛ս այս։
Զայն բարձի՛ ի խորոց անդընդոց՝ առ
աքա

անտրէ՛ւանդ՝ ոգեղեղ՛ղմանդ։ Եվ նա՛ն՛ն՛ն՛ն՛
ձայն ա՛ղաղակէ՝ իմ՛ոյ հանցէ՛ ի լրտեսէն
քո՛՝ տէ՛՝ր։ Դ՛ուրեխօնա՛ւթիւ՛՝ ն՝ը անտո
ւանդ՝ այ՝ն՝ն՝ն՝ ե՛՛մ՛ի՛շտ կրո՛՝ւան՝ ա՛ղա՛ն՛ն՛ն։
տէ՛՝ն՛ն՛ն՛ ն՝ը փը՛ր՛կեա՛՝ զի՛՝ ի յորոգայ՝թէ՛
աներևոյթ թը՛ն՛ն՛ա՛ն՛ն՛։

Հոր. Ը՛նայ զ՝ը՛գ՛ա՛ն՛ն՛ն՛ն՛ տն՝ օ՛ր՛ն՛ն՛ուն՛թեան՝ ք՝ոյ
ը՛զ լ՛ուր։ Քա՛ն՛զի՛ յե՛ր՛կն՛ի՛ց խո՛ն՛ն՛ա՛ր՛հեա՛լ
մարմնացա՛ր ի ն՝ը կրո՛ւսէ՛ն։ և ի՛՝ա՛՝ն՛ն՛ն՛ցար
ը՛ն՛դ ա՛՛ւա՛՝զա՛կան։ և զա՛՝ր՛հ՝ուրեա՛՝լ հ՛ի՛՝ացայ
ը՛ն՛դ ք՝ո՛ ը՛ն՛դ ա՛ն՛հա՛՝ մարդա՛սի՛՝ր՛ուն՛թի՛՝դ։
Օ՛ի՛՝ շխա՛՝ն՛ն՛ա՛՝ն՛ն՛ զյա՛՝ր՛ուն՛թի՛՝ը՛դ գ՛ուշա
կեաց մ՛ե՛զ մարգարէ՛ն։ ա՛սէ՝ ե՛լե՛՛՝ր դ՛ուռ
ի կա՛՝ուլս ք՝ո։ հեծելն՛ուն՛թի՛՝ն՛ը դ՝ի՛՝ ք՝ի՛՝
տա՛՛՝ն փը՛ր՛կ՛ուն՛թի՛՝ ե՛ղե՛՛՝ւ յե՛՝ն՛ն՛ն՛ը՛դ
ք՝ո։ Ն՛՝ր՛ևե՛ն՛ցա՛՝ր ի փը՛ր՛կ՛ն՛ զա՛՝ր՛ա՛՝ր՛ա՛ծ ս ի՝
մահուանէ և՛ դ՛ը՛ժո՛՛՝ խ՝ք հ՛ի՛՝ացեա՛լ սասա՛
նե՛ցա՛՝ն ի՝յա՛՝հ՝ ամենա՛՝զ՝օ՛՝ մ՛ի՛՝ ի փա՛՝ռա՛՝ց ք՝ո՛՝ց։

Դկ Ն՛՝ր՛ևե՛ն՛ք գ՝ե՛՝ր՛ա՛՝ր՛փ՛ի՛՝ն և՛ ն՛՝թ՝ա՛՝ր՛ա՛՝ն լ՛ուս
սա՛՝ծ ի՛՝ն։ զա՛՝ն՛մ՛ա՛՝ր ծ՛ը՛ն՛ե՛ա՛՝ն՛ ա՛՝
ռա՛՝ջ՝ի՛՝ն ծ՛ը՛ն՛ա՛՝ր ա՛՝ն՛հ՝ա՛՝ր յե՛՝ր՛կ
Ձլ ր՛ո՛՝ր՛դ՝ի՛՝ն։ ը՛ա՛՝ր՛ե՛՝ խ՝ա՛՝օ՛ն՛ն՛ ա՛՝ մ՛ի՛՝ա՛՝ծ՝ն՛ի՛՝ն ա՛՝ծ՝ա՛՝ծ՝ի՛՝ն
մ՛ա՛՝ր ը՛ա՛՝ն՛ի՛՝ ն։ Ի՛՝ա՛՝ն՛ի՛՝ն հ՝օ՛՝ր մ՛ա՛՝ր՛մ՛ն՛ա՛՝ր՛ա՛՝ն։ և՛

առաջնայնութեամբ։ որ կաթանեալքս կոս
սակն կերակրեցեալքն զէտ կեալ բան։ բարեւ։
Զ։ երանգոյն սրբութեամբ։ Եւ կոսսակն
մաքրութեամբ։ բարձեալ զանհայսն բնընոս
թեամբ։ ի գիրկսն քո սրնընեանմբ։ բարեխօս։
Զ։ ու։ ծաղիկ ի անթառամ տունկն ներ
մարդկութեան։ Եւ շառաւիղ օրհնութեան
նախնւոյ ծնողին մեր բնութեան։ բարե։
Ի։ երկնաւոր արքային։ եղեր տաճար ըստ
երգողին։ յանկարծակի վեսայն։ ի յան
ռանգնատ բազմաւալ քոյին։ բարեխօսեա։
Ը։ օրք երկնից անմարմնոց ի մանաւեացն
զբաղթնոց։ ի ջեալ յերկնից ի յերկիր
սպասաւորել մեծ արքային։ բարեխօսե։
Լ։ ոց էակ բանն հօր պարագրեցաւ ի
վարմնի։ լոյսն ծընաւնդ ծոցածին էաւ
զբնութեն նախատեղծին։ բարեխօսեա։
Ի։ ներեալ յաւաղ քան զհիմունս ի սկզբ
բանեն աշխարհի։ տօմար անշաւռ անքնն
նին։ և ամսոյ թեթեւ լուսածին։ բարեխօս։
Ի։ անդ հիւսեալ երկնային յեռեալ ականց
անմարմին։ բերեալ պըսակ եբ կուսին։ յոր
ժամ վիճեալ յաշխարհ վերին։ բարեխ։
Ի։ ոնդեալ ն։ բ գընդին։ երկուստասան դա

սուց

ասաց խրատեին. սլացեալք ոչ զարծրուիք
յեղէմ քաղաքք հասին. բարեխօսեա,
Ի՝սկ ճկեալ բաղմութեն աշակերտաց նո
ցոյ կտակին. ի փոխուումն ածածնին՝ մնր
գարտասիսալ սբ՛րբոյ կուսին՝. բարեխօսե,
Լոյս ի չոսոն հօր ծոցածնին՝ իջեր՝ յերկ
նից յաշխարհս ստորին. դա՛ք անմարմնոց
ընդ քեզ իջին՝ ի պատիւ մօր քոյ և կուսի.
նեղբոդեալ զայս ասէին. դու ես տանջար
անեղ բանին՝. Խորին՝ խորհուրդ ան
քննին ծածկեալ յազգաց յաւիտենին՝.
Յայտնեցար յամբս վերջին՝ ի փրկութեն
մարդկան՝ սեռին՝. զոր տեսանողքն ծա
նուցին՝ կուսին ծընօղ լինիլ բանին՝.
Ծածկեալ խորհուրդ յաւիտենին՝ լրեալ
ցերոյ՝ և անճառին. ի հանապազ ժամանակին
պարգևեցաւ մարդկան ազգին. էակա՛ն
քնութեն՝ բանին՝ խառնեալ անշփոթ ի մեր
քնութեն՝. Կատարեալ տնօրէնութեա՛՝ քո
քոյերկրի ներ մարդութեա՛. զոր ի վերջին
դարուցս վասն՝ կատարեցեր վասն
մարդկան. այսօր յերկնից ի՛ջեր հօր բան՝ ի
յօր կուսի՝ մօր քոյ ընդ մարդն. Հոյլք վերին
զօրացն ի՛ջեալ շուրջ ըզ կուսեաւն պարա
ռեալ.

ռեալ. զերգս օրհնութեան եղանակեալ.
քանզի՝ ձայնիւ ակամբ առեալ. զեռա
հիւսակն նուագեալ զմի տրութեան երգա
բանեալ։ Զայնակից նոցին եղեալ դանք եր
ջանիկ պատացն ընտրեալ՝ ի հոգւոյն վերա
բերեալք. որք յընդ հանուր աշխարհ ըսփ
ռեալք անմարմնոցն համաձայնեալ ըզ կոչ
սին սրբ երգաբանեալ։ Ամբարափայլ ջա
հիւք լուցեալ սբ կուսանացն գումար առ
եալ՝ զերգս օրհնութեան՝ նշաւագեալ ի պա
տիւ՝ մօրն ամէն օրհնեալ՝. բարեբանեալ
ես կոյս գովեալ. յորմէ ծագ քանչն ծընեալ։
Ներաւագայթ հօր ծոցածին՝ յորժամ ելն
առ հայր յերկինս՝. խոստանայիր քանի
քոյին ի կատարումն ածածնին՝. քեզ միոյ
նոյ զորս՝ քոյին գալ ի փոխումն միշտ կուս
սին։ Սարգարիտ լուսափայլ հնգեւոյն սբ
քոյ տուն եկատաճար՝. մայր գարեր ցքաղնա
խաճառ այսօր լրցան ի քեզ գումար. մօսէս
դատուքն իւրովք ի սպառ ի պատիւք որ անդ
զօրանայր։ Յարմարեալ ձայն ներբողի յուս
ուխութեան օր քոյ տօնի. հանդերձ նորոգ
ներբողի առաքելոց դասուց խըմբի. աւան
դեցեր զքո զսբ հոգի ի ձեռն որդւոյ քոյ
միածնի։

մինչեւ։ Որանաքանչ ամենայն հրաշից՝ ներսի
կերտեալ ի յերկրի։ Քանզի պայծառաւ քան
զարփին փայլեալ սըրբոյ կուսին հոգի։ զոր
զարհուրեալ պետրոսի ցաւը հարցանէր ըզ
խորհուրդն յայտնի։ Ի նորհազարդ փա
ռօք փայլեալ ոգի ըզ մայր քո միշտ գովեալ։
ի մարդկանէ ով քատակեալ հոգւով պայ
ծառ արփւոյ նմանեալ։ ոգի փայլակն զոր
բոքեալ յերկնաւորաց վերաբերեալ։ Ով
պետրէ լուր ձայնի՝ զոր հարցանես պատաս
խանի չոյն առաջի՝ ես հայր կոչի՝ և յետնորա
որ ի կարգի։ պայծառ զհոգիս՝ մարդկան
ստեղծի ոգի ըզ մօրս իմ զոր ցուցի։ Որեք
նիւթեալ քնութիւն խառնեալ՝ շաղկապ ըզ
շունչն իմեջ եդեալ։ զոր ես ի դրախտի՝ զայր
դարձեալ՝ փառօք եդի վայելել՝ և այժմ ըզ
նոյն՝ ձեզ շնորհեալ արարամք իմով՝ պայ
ծառ մաքրեալ։ Պարարեալ անմարմնոցն
շնորհագարդ զըսալ թանոցն։ սըլացեալ երկ
նայնոցն զլուսն բարձեալ յերկրայնոցս։
յոր վերակնեալ առաքելոցն զերգս օրհնու
թեան հընչեն երգոց։ Ի անհաշտեալ ն՝ ք
կուսիցն՝ հանդերձ դասուց՝ մաքուր խըմ
բից։ երկոտասան ն՝ ք զընդից և աշակերտք
նոցին

նոցին զանից. Ձայնակից եղեալ միմեանց
եղանակեն զերգս օրհնութեան։ Զանհ լուսոյ
սըրբութեան՝ հոլովեալ զօրաց անմարմնոց.
և զունդք հրեղէն զուարթնոց՝ յանուանջըն
թաց յաշխարհս վերնոց՝. հրշակաւորական
Ձայնիւ երգոց զովեն ըզ քեզ ՝ՁԲԸՂԴ սրբ
գոց։ Սերովբէից զունդք հիացեալ յոր
ժամ տեսին ըզ տէրն ի ջեալ. ի փոխումն
ծածանին անանպակին և միշտ կուսին՝ զայր
հուրեալ զայս ասէին՝ օրհնեալ ես ՝ՁԱԾԱ
ԾԻՆ։ Ա և հագոյն սերովբէից և զարձրա
գոյն քերովբէից. վերհամբարձաւ ի բար
ձունս յինքեանս անհրպեալին. փառաւո
րեալ ընդ՝ միածնին՝ հրշակաւորական Ձայ
նիւ երգոց։ Ցերութիւնք և զօրութիւնք իշխա
նութիւնք և պետութիւնք. հրեշտակապետք
և հրեշտանիք եղանակեն զերգս օրհնու
թեան՝. օրհնեալ ես կոյս տաճար մաքրեալ յո
րում ստեղծչին էիր զարմեալ։ Ի անբուն նա
ցին խորհրդոց աշակերտացին գասուց. զայր
ձեալ զմարմնոյն մաքուր ՝ՁԱԾԱՐԵԱԼ ՝ՁԲ
զանգիօք. Եդեն իդեր՝ հանգըստեան քաղց
րաձայնեալ սաղմոսիւք։ Ցընծայլիս զբերկ
րանօք՝ և յորդահան ուրտասուք՝. Եղանա
կեն

կեր՝ քաղցր երգոք երեքօրեայ խըմբեալ
պարուք։ բարդուղիմէ յետոյ եկեալ և
զտենչալն իւր ոչ տեսեալ ։ Ի՞նչ եալ ըս
մի՞ց դա՞ուց սըրբոց զը՝ղձո՛ւմն եղբարցն
վըճարեալ։ բաց եալ՝ զտապանն ամէն օրհ
նեալ և զբաղձալին իւր ոչ գըտեալ։ քա՞ն
զի եղև վերափոխեալ իփսաս անձառնախ
պատրաստեալ Փառըք հօրն է ականի՝ պա
տիւ որդւոյն իւր է ակնի։ ընդ հոգւոյն հա
մակզուակի։ որ զարդարեաց զկոյսն իյերկրի։
ժառանգել զանձառ բարին՝ զոր պատրաս
տեաց իւր միածին։ Դանզի՝ անձառ է
խորհուրդ փառաց կուսին անմարմնոց։
զոր ի դարուց սրբոց վերջնոց է հեղ մարդկան
ըստորայնոց։ զոր այժմ յուսով բերկրելոց
յայնժամ ջնորհէ յուսացելոցս։

Կերտող բոլոր եղելոց Ամենաբեաց և ստոր
նայնոց։ Աստուն բարի՝ անմարմնոց՝ Որոր
պատիւ յերկրայնոց։ Հրաման տանիւ՝
փրխմանս Արդեգրութեա՛ լեցուք արժանաւ
ան ներոյ աղաչեա՝ Ընծայեն մեր բանին
Ամեալ զհոգի և զմարմին։ Դարձեալ ի
աչեր փեսային՝ Արժանի՝ լեցուք՝։ Զըտղայ
գրա՛խատին՝ Երանաւէտ՝ կենաց Ընկի՛ն։

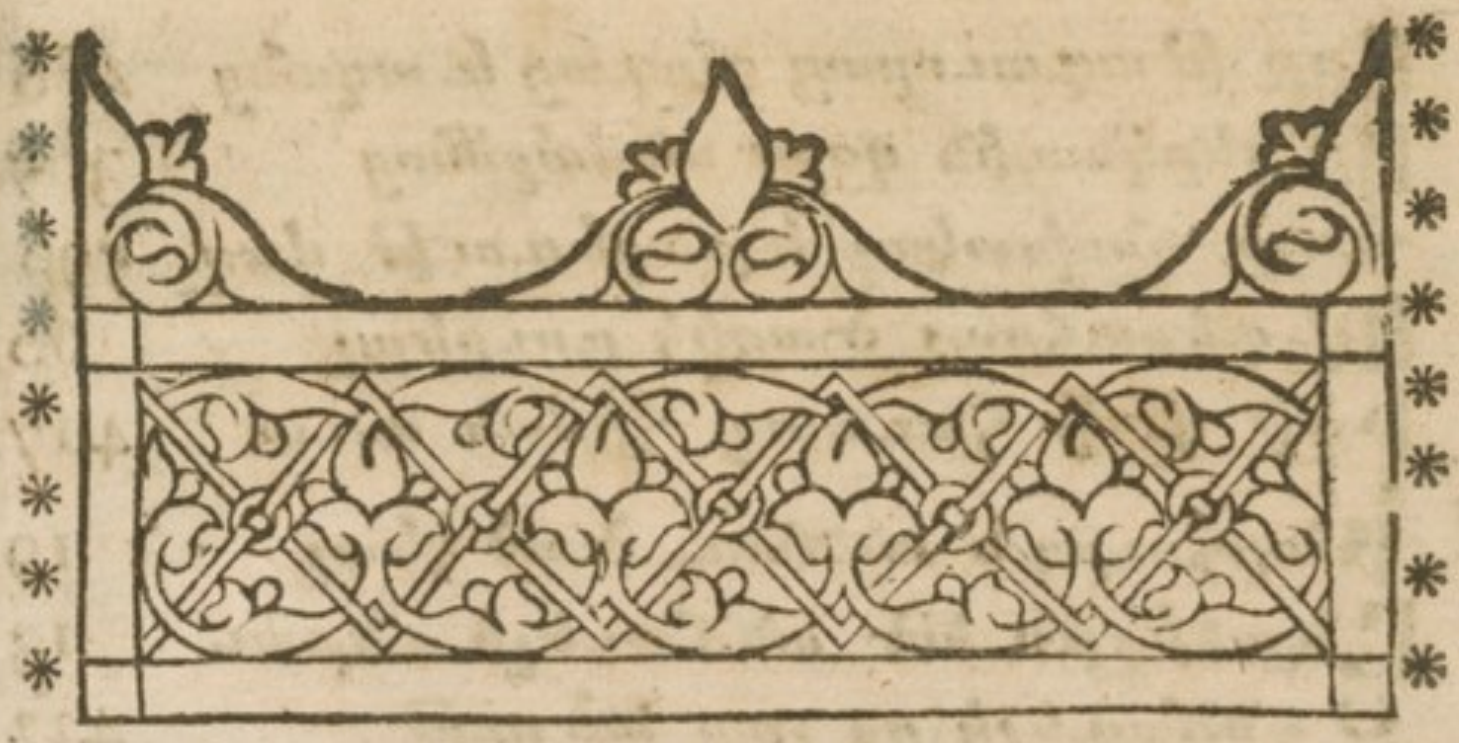

Պատուոյ օրհնութիւն. փառից փրկութեանն.
և մեր սրբոց ըստ իւրաքանչիւրոց պատշաճի.

Գիրդեցէք որդիք սիոնի երգ 5 դկ
Լակից հօր և հոգւոյն. ան 35
Հրաշափառ ծնունդ քո ի 47 ա
Որ ըզ մարմնացեալըն տիրաբ 35
Յսօր յայտնեցաւ մեզ զարձեալըն 47
Ծածին խորան լուսոյ անվայ 22
Ծածին սիւն լուսոյ ամպ հո 669
Անապական կոյսըն մարիամ ա ծ 670
Տաճար անապական զանին հօր. 670
Յսօր ցընծան դասք առաքե 372
Եառն վիմածին աղբիւր յորդ 618
Փառք հօր և որդւոյ։
Որ նախիմաց իմաստութիւն տնօրի 13 մկ
Ագաւորըն բոլորից պարածաց 383
Որ զծածային զօրութիւնդ քո 479
Յանաահման ծովէն հայր՝ գլթ 105 ք

Որք թագաւորաց ազգաց և ազանց 486
Որ յերկնային զօրս անմարմնոց 365
Հայր անօրհնակալ և քարեգութ մաղ 599
Ով գերահրաշ ծաղիկ բուրեալ 60
Իվեր վիմք հաւատոյ հիման առաս 417
ակ Որհուրդն անճառ ծածկեալ 19
Ընդակիզքն ուժ անճառելի անբաս 13
Ճ Օ անճառելի ըզ յոյս ուժ 422
Որ ըզ կեանքն անմահարար մահկա 133
Ըզ քեզ աղաչեմք հանապազ ուր 651
Երախ լեր մայր անճառ լուսոյ 651
Օ անուցար տիեզերաց ուժ և 652
Որ առաքեցար ի հօրէ հոգէդ ան 365
Հորժամ յերկնից գոչէ փողն ազգ 600
Որ իսկըզբանէ իմաստութիւն հաստ 419
բձ Երախացեր սրբբուհի գաբրիէլի 25
Խոնարհեցար իբարձանց. և մարմն 50
Ճ Օ քեզ հայր առաջքան զյաւիս 48
Ըզ քեզ կոյս և մայր. և բնակարան 41
Ան առաքեալ ի հօրէ. որ վիտ 49
Ըզ կուսութիւնդ քո ուժ ածին անա 50
Քեզ եմք ապաւինեալ. որ մայրդ 656
Որ զթագաւորն ամենեցուն յորո 657
Հոյս մեր և ապաւէն. մայր ան 657
Ոստ աւետեաց մարգարէին. որ 206
Էոյն և նման հօր և որդւոյ հոգի 363

Հրեշտակային Ձայնիւն օրհնեսցուք 601

Գ

Յորհուրդ մեծ և սքանչելի որ 29 դկ
Յ.յսօր քանն ի հօրէ անմեռնելի և 32 Ե
Յ.ծածին սբ կոյս. անապական 23
Յ.զքեզ ասծածին. աղբիւր անըսպ 39
Յ.սծածին և սրբբուհի. որ ըզ 43
Սիայնոյ քեզ ի կանայս կոյս յետ 678
Քեզ միայնոյ մարմնացելոյդ ի սբ 679
Խընդա մարիամ. որ եղեր մայր քի. 680
Յոգիք հրեղինաց այսօր տօնեն 371
Որ ի հօրէ առաքեցար մարդասէր 631

Գ

Յ.յսօր քանն ի հօրէ ամենեալի և 32 դկ
Քեզ ծընեալ այսօր ի բեթլեհեմ 37
Որ ի հրեղէն աթոռ ընդ հօր 40 Ղ
Որ անտես և անքընին. քառակերպ 44
Որ կերպարան հօր. և արարչակից 36
Որ երն ի սկըզբանէ առ ասծ. 43
Քարեխօսութիւն ծընողի քոյ և միշ 681
Յ.մէն օրհնեալ ասծամայր մարիամ. 681
Քարեխօսութիւն սբ ասծածնի. և 682
Յ.զբիւր կենաց. բաշխող շնորհաց 375
Որ արարիչ դեպ արարածոց հա 630

Յ.սկից հօր և հոգւոյն. անըսկիզբ 35 գկ
Հրաշափառ ծընունդ քո ի սբ կու 47
Ուռ կենաց ընկեալ յադին սբ 9 Ջ
Յ.ծածին խորան լուսոյ անվայ 22

Օ ահ ածածինն և զմիշտ կոյսն անդադ 62
Այր և կոյս աղաչին Քի. որ քա 63
Աղքիւր կենաց բըղխեալ յեդե 144
Ածածին սիւն լուսոյ ամպ հով 669
Օ անապական կոյսըն մարիամ ահ 670
Օ անըսկըզբնաբար բըղխումն ի 372
Եառըն վիմածին աղքիւր յորդա 618
գ՚ Յսօր գաբրիէլ ցընծութիւն երգե 38
Յսօր որ յաթոռ փառաց ընդ 41
ը Ընըսկըզբնական տեսիլ փառաց 45
Հաւատոյթ և կերպարան էութե 31
Դասք անմարմնականք երկնաւոր 34
Օ անՀաւելի լուսոյ մայր. և ըզ 27
Ինտանելւոյն տաղաւար բարձող 160
Որ վառեցար ի յարփւոյն և ոչ կիզ 161
Ածածին դու ես յոյս և ապաւէ 665
Արեգակն արդարութե քս ծագե 369
Որ խոնարհեցար յերկնից քանդ 612
գ՚ Յսօր որ յաթոռ փառաց ընդ 41
Որ յէութե դես հօր և նոր հոգւոյ 45
թ Ամէն իմաստ ամենից հայր բազմազ 30
Օ ահաւոր քարքառըս վերը 33
Ուրախ լեր ածածին յոյս և փրկիչ 30
Եք զածածինն օրհնութիւն մեծա 51
Բարեխօսեա անդադար որդիդ 665
Բարեխօսութեն փութացեր մեզ 666
Պաւէնիմք ի քո բարեխօսութենդ 666
Որ

Որ Հաւանագոյ դեռս Հօր և որդւոյ. 370
Բարբաջագործ աւրծ զարարածոց քո 613
Նիկոդեմական տեսիլ փառաց 45 գ
Զ ծնեալն իսրբոյ կուսէն 42
Օծածին երկնային դուռն. ածծ 62 ժ
Լոյս լուսոյ մայր. և կենարար քա 33
Նիկոդեմական քանին Հօր 37
Որ տարար զզ քանն ածծ յարգա 667
Յոգւոյն սրբոյ Հովանացեալ զքեզ 667
Անարատն օրՀնեսցուք զածծած 667
Խարեխօսութիւն աբ ածծածին պահ 668
Յլ մեք ձայնիւ վերնոցն փառա 668
Օ ի իքէն ցնծութիւն ծընաւ տիեզ 669
Յոգիդ Աբշմարիտ որ զածծայն 378
Բարբաջագործ աւրծ. որ յոչընչէ 613
Նեղանելի բընութիւն. որ յէոս 48 բգ
Օքեզ Հայր յառաջ քան զյաւիս 48
Ուրախացիր սրբուՀի գաբրիէլի 25 ժա
Նկան իմք առաջի քո ածածի 26
Աբ և ածածին մարիամ ցանկալի 61
Խարեխօսեա վՀ մեր ածածի 655
Քեզ եմք ապաւինեալ. ոչ մայր 656
Որ զզ Հուրն աբծ յորովայնի քում 656
Պարսաւիելի Հողմոյ նրման. ահեղա 363
Ձայն փողոյ գալըստեան քոյ ահր 602
Լոյս իլուսոյ ի Հօրէ առաքեցար. 53 գգ
693 Ինդեա ժբ

Յ.ապաշումն հրաշալի. որ անյայտ 27
Գ.ուսուցս խաղաղութեան և արուեստակ 15
Պարախ լեր մարիամ աստ ածածին. 21
Զ.քեզ օրհնութիւն ամենայն ազգացանեալք 63
Որ առարար յորովայնի զանուանելի 674
Տեսին դասք իմանալի զօրութեան 674
Ծածին ապաւէն մեր և յոյս 675
Գ.ուաքելոյ աղաւնւոյ ի ջանելով մեր 359
Ընտակիզբն աստ սկիզբն արարչու 626
Ամ Արմնացեալդ ի կուսէն նախայա 67
Գ.յոյր անընկալելիդ ծընունդ 67
Ոյս ի լուսոյ ի հօրէ առաքեցար և 53
Ժդ Որ ունիս իշխանութիւն մահու և կեր 439
Օ գալուստ քո ցայսոր յերուսաղ 230
Ուսաւորեաց երուսաղէմ զարդ 434
Ն.ուարաստ կոյս ածածին մարիամ 63
Ի ենդանարար աստ մարդասէր հո 359
Ռ.ազմերամբ վեհ հագուստիցն հոյ 626
Ամ Որ գերազանցեալ գլուար աստ 72
Ի արարեալ արքայութեան երկնից 284
Ժդ Որք իսկզբանէ պատուեալք եղեր 103
Յ.ոյժս առեալ մարգարէիցն հրա 484
Ռ.ազինասեր վարուք հաճոյացա 558

Հոգոյ գալչատեան. հանգստեան. անծանի.
Ներոյ. գառ.

Ամ Որ զերկնաւոր թագաւորաս 76
Ժբ 694

Պատաւորին բոլորից պարտած. Ճ. 383
Իմաքրապործ հոգւոյն անօթին. Ճ. 106
Պատաւորին երկնաւորի աբ զօրա. Ճ. 116
Ոտանաւորի հանգըտեան սըրբոց 565
Որ յերկնային զօրա անմարմնոց 365
Յորժամ յերկնից գոշէ փողն ազգե 600
Որ նախնոց իմաստութիւն տնօրինեց 13
Ի վերայ վիմի հաւատոյ հիման առա 417 ԺԷ
Յաղթող գըտաւ յօրհնաբանան 18
Մոլորեալ հաւատոյ այսօր փայլի 92 ԺԶ
Որ ի հրեղէն զօրաց երկնից փառա 498
Որ աւետաւոր քում գալ ըստեա 481
Որ ասացեր ողորմութիւն շինել զաշ 402
Որ ի վերայ բըղխեալ գաւազա 368
Պանդի զքեզ օրհնեն իշխանութիւն 620
Պատաւոր փառաց ածի հոգիդ կե 16
Պաւազան զօրութիւն ըզ խաչ քո 457
Պահատակ քարի քի եղեր այսօր 85 ԺԴ
Պաքեալ և նախավըկայ քի սբ 86 ԺԴ
Որ էն յէութեան որդի միշտ յէէ. 96
Իմաստութի երկնային ինքեալ ի 108 ԺԷ
Սրբորդութեանըն սիրող անձինք 593
Պղծիր կենաց բաշխող շնորհաց 371
Սս ասացի սր ողորմեաց հոգւոյ ի 632
Որ անտեան և անքընին քառակեռ 44
Խաչի քոյ ՅՍ երկրրպագեն արար 471

դՀ Զընծայ այսօր եկեղեցի այլ յիշա 91
Նմահ արքային անարուեստ 498
ԺԸ Օրհնեցէք զոր որ յօրհնութեն ի 83
Յ յսօր զընծան հրեշտակք իյեր 389
Հրաշափառ աբծ. և միշտ քարեխ 395
Ներդանարար աբծ. մարդասէր հո 359
Որ հայրական իշխանութեբ և փառ 623
Յ յսօր ժողովեալ սրբոցն ի միաս 436
Քն աբծ մեր շնորհեա մեզ ընդ- 423
դԿ Որ էն յէութեան որդի միշտ յէէ 96
ԺԹ Առաքեալ և նախալրկայ քի աբ 86
Որ զօրինակ երկոտասան առաքելոց 108
Յ յսօր ուրախացեալ աբ եկեղեցի 499
Յ յսօր զընծայ եկեղեցի ի հոգևոր 390
Հոգիք հրեղինաց այսօր տօնե 371
Այեցայ ի քարձունս առ քեզ կա 632
Լուսեալ լրամից դասուց սրբոց. գ 688
Որ յանըսկիզբն յէէն անյեղապէս 430
դՁ Արալն աբ առաքեալք հրաւէր 101
Առաքեալն յայ կարապետ մեծ 392
Ի Յ յսօր տօնէ եկեղեցի ուրախութեբ 204
Ժողովեալ աբ հայրապետքն հրաւ 500
Որ արժանաւորեցայք կոչիլ յաշակ 524

Հոգւոց փոլսոքեան. հանգստեան. ճոծնի. նախէ։ փոտ.

դԿ Խմաստութեն երկնային ի ջեալ ի վե 108
ՆԻ 696 Որ

Որ էն յԷուԹեան որդին միշտ յԷէ 96
Բ. ռաքեալ և նախավկայ քի սբ 86
Պարգարէից գերագոյն և մեծ է 389
Բ. յսօր զիմանալի լուսոյն ծագօղ 203
Ի հարաշարժ յաղբերէն անհատ 377
Թ. ագաւոր փառաց քս անմահուԹ 630
Բ. յսօր զանՀառելի ծնընդեան քոյ 440
Ի. ՀմիաԾինն ի հօրէ և լոյս փառաց 434
Բ. անն որ ընդ հօր յԷուԹեան և 119 դկ.
Որ ողորմուԹիւն զդեցար զմարմին 209
Ի որահրաշ տեսլեամբ յարուԹ 209 էիբ

Զոր սրբ եղիշէից տպագիրն է սաս. ՀԾանՀ. Ի խաչէ. փոտ.

Շ. ՀՀոմն զօրհնութիւն ի մարգարէական գրոց գրեցին սաս որդիս Ի յիսուս պէտք գրեալ է. գկ

Որ զօրէնքս արբութեան պահող 131 դձ
Ի թաքաւոր իլերին ՀևացուցԷր զգ 422
Պ. ա ՀՀրՀ մեր. շնորհեա մեզ 423 էգ
Բ. յսօր զգ խորհուրդ քո կրկին 423
Դ. ատաւոր արդար. որ հաստատեց 183
Որ փառաքանիս ի հրեշտակաց 184
Պ. եզ վայելէ օրհնութիւն ՀրՀ. 192

Ի ՀՀ. ՀՀ. խաչէ. Ի փոտ հօր։

Շ. ՀՀոմն զօրհնութիւն ի մարգարէական գրոց գրեցին սաս որդիս Ի յիսուս պէտք գրեալ է. գձ

Օրհնեմք զգ քեզ անընկիզեն 143 գկ
Շ. նորհեա մեզ ՀՀր ընդ աղքատաց 161 էդ

Որ ըզ լոյս ածային քոյ բանի. ծ.աղ. 163
Անընակիզքն աւրծ զհայրն ամե 171
Ընդակիզքն աւծ և թ.աղաւորք երկ 172
Ծ.ատուն խընկաբերք ծ.առ 162
Վ.քառաթև լուսածին գերապա 467

գ.Հ Տ.ոքոք ջրհեղեղին ի մարդէրսայ հրգէնոսա
ոգոյն եւ յերարամ փեղսոլ գրեալ է.

գ.Հ Որ արարեր զօրութիւն զիմանալի 160
Յաւր որ էն իյերկինս բան և ծը 428
Շեր Որ յանարուեսաս իյաթոռ բազմեալ 429

Ոգոյ ՝ի ՝ի երկնից ոգոշխարելն ասա. ՝ի ծանկ.
եւ ի ՝ի ՝ի փառ հօր.

գ.Կ Գ.յաւր ընդ անմարմնոցն գաս ապա 175
Վ երկանիկ Հաւաղայթ. առա 89
Շզ Յասասվանօղ ՝ի Հրշմարիտ վկայ. գ 195
Յաւր ցընծայ եկեղեցի ընդ անմար 404

Ոգոյ շարական մարգարէսայ ասա. ՝ի ծանկ.
եւ ի ՝ի ՝ի փառ.

գ.Կ Որ ապատուէրան Հրշմարտութեան 181
Ն.աւաղայթ փառաց Հօր որդեր 425
Շէ Որ գերագոյն փառաւք պայծառացոյ 426
Ընդ լուսափայլ զրուարթնոյն ըզյա 145

Ոգոյ ՝ի երկնից ոգոշխարելն ասա՝ ՝ի ծանկ.
եւ ի փառ.

գ.Կ Գ.յաւր զուարճացեալ ցընծայ եկե 193
Շը Ընդ

Յիսունդեկ. Եխուչի. փառք.

Որ ըզ խորհուրդ քոյ գալըստեան 206 բձ
Յածային ձայնէ գոչմանըն սարսեր 221
Ընեղն ի հօրէ ծընեալ որդի յանէի 232 ԻԹ

Զոր փչ երկնից սպասչարութիւն տաս. աշխարհս.

Եխուչի. փառք.

Յոր գոլով իբեթանիայ քո սամ 220 ամ
Յածային ձայնէ գոչմանըն սարսեր 221 բձ
Ի կայք որդիք մարդկան այսօր. տղ 232
Որ ըզ խորհուրդ քոյ գալըստեան 206 Ը
Որ իվերդ եւ քան զամ ըզ միտս և 147
Սարսափելի հող ոչ նըման. ահեղա 363

Հանգիստն. աշխատի. Եխուչի. փառք.

Որ վերը օրհնիս յաթոռըս քերոբէի 225 ամ
Յոր գոլով իբեթանիայ քո 220
Կենդանութեց բաշխող քս. 220 Ը
Որ իլերինն այլակերպեալ ցուցեր 421
Զ փառաւորեալըն յամ արարածոց 649
Որ իբրեանկան կառուցդ հանգչի 361
Զոյն արկեալ կենարարին աշխային 596
Արքացեալդ ի կուսէն նախա 67
Խորանի քում սրբութիւն. զոր 450
Ընեղն ի հօրէ ծընեալ որդի յա 232 բձ
Ապաւոր փառաց քեզ սպասես 236
Որ նըստիս ի քերոբէս աջդ բանդ. 237 ԺԲ
Հորհեա ձեզ որ արթնութիւն 237

Որ ի վերդ ես քան զամ զմիտս և 147
Յոյն ևնդման հօր և որդւոյ. հոգի 363
Հրեշտակային ձայնիւն օրհնեսցուք 601
Զքեզ կոյս և մայր և քնակարան ած 41
Անալի արքայութեանն տուաւ հող 465

Զձ Մաստան կուսանքըն պատրաստե 235
Առագաստ փառաց հօր որդեդ 425
Զգ Դրախտ լեր եկեղեցի սբ. ի գալըստ 227
Պատաւոր արդարութեանն հաստատ 181
Մի երկիր տուք փառս այնմ 154
Ինչ տր ողորմութիւնքդ յաշխարհս 374
Պատոց է միածինն փողով և փառաւք 605
Զքեզ ձածածին. որ վերս օրհնիս ի 61
Վերայ վիմի հաւատոյ շինեցեր զզ 449

Զձ Որ յաթոռ փառաց բազմեալ ընդ 238
Երաձգօղն երկնից մըշտընջենն 242
Զգ Երկօղդ զզ լոյս ոչ զօթոց. այս 245
Որ անըսկիզբն յէութենեդ ես աստուծ 246
Կեալդ ի փրկութեն ազգի մարդ 251
Բեգակն արդարութեան քս ծագ 369
Ձայն մեծի զուարթնոյն. և ի հր 611
Յսօր գաբրիէլ ցընծութեամբ երգե 38
Յսօր ցընծան դասք հրեշտակաց 464

Զձ Երաձգօղն երկնից մըշտընջենաւ 242
Որ համադոյդ ես հօր և որդւոյ 370
Զե Որ երկայնամիտդ ես տր. քաղցր և 612
Որ յէութենեդ ես ընդ հօր և սբ. հո 45
Յսօր ուրախացեալ ցընծան երկ 462

Յսօր ի կատարումն ածային ընթ 248 ՂԾ
Երծաթ սերուեթեանն մոլեալ յուդա 250 ԲԾ
Որ ներստես իքրօբէս աղջ բանդ. 237
Զքեզ օրհնեմք. որ բաշխողդ ես 233 ԷՂ
Պարսափեալի հողմոյ ներման. ահեղա 363
Թագաւոր անմահ արարիչ յաւի 602
Զքեզ կոյս և մայր և բնակարան. 41
Պաւինեցաք ի խաչքդ արարիչ յա 478
Պարգևատուն ամենեցուն այսօր. 267 ԲԾ
Որ թագաւորդ ես թագաւորաց 252
Երծաթ սերուեթեանն մոլեալ յուդա 250 ԷԷ
Որ ներստես իքրօբէս աղջ բանդ 237
Ոյն ևներման հօր ևորդւոյ հոգի 363
Ձայն փողոյ գալըստեան քո ահ 603
Զքեզ հայր յաւաղքան զյաւիտե 48
Հողացաւ թշնամին ընդ յայտնիլ 479
Յսօր յարեաւ ի մեռելոց փեսայն 273 ԱԾ
Ընդ լուսանալ միտշաբաթին 277
Պատրանօք նախատեղծին մերկա 278 ԷԸ
Ընդ կանայսն իւղաբերան առ քեզ 280
Որ անձառ էութեանդ հօր դես փառա 281

Հոգւոյ գոլոպէոն. հոնգարէոն. ածոնդի. և խուչի փառաց.

Հայոց շարականաց օրհնութեան ձեւոյ որ երգին ի տաղանդ. և ղին հոգւոյ գոլոպէոն. հոնգարէոն. ածոնդի. և խուչի. փառաց.

Աղոթական կարգիք առ ածն եկն 285 ԴԿ

Յսօր ԷԹ

Գ յսօր հրեշտակք ի յերկինս ուրա 276
Յորժամ եկին ի գերեզման իւղաբ 349
Լ հրեշտակն յերկնից աւետաւոր 350
Հրեշտակքո՝ որ զյարուցեալն 353
Ի հարաշարժ յաղբերէն անհատոտ 377
Որ արարիչդ ես արարածոց հանգոյ 630

Գ ծոծնի. և իւրոց փոխ.

դ Ամբարձաւ տէրն մեր յերկինս. 337
Գ հայր ձայնիւդ քո՝ քս ի վերոյ 332
Ի փառաւանակից հօր որդի. որ վաս 330
Ո անձաւրդ քո՝ քս փառաւորեմք 677
Գ նեղակից բանիդ հօր և հեղելոց պա 338
Գ ուաքելոյ աղաւնեւոյ ի՝ջանելոյ մեծ 359
Գ արձրեալ թագաւոր յաւիտենից. 622
Որ խոնարհեցար յերկնից. անմեկ 447
Բնծայ այսօր փառաք միածնին. 427

դ Ե ծառհրաշ ամոյ խորհուրդ աւան 344
Շնորհեցեք երկնից զարհուրեր 338
Հաստ Գ. յսօր հրեշտակք ի յերկինս ուրախ 276
Հրեշտակացն գաւաք. յերկնից ի յեր 351
Յարուցեալ է տէրն ի գերեզմանէն 354
Համբառնալ բանին յերկինս և ի 377
Որ ի հօրէ առաքեցար մարդասէր 631
Գ. յսօր բանն ի հօրէ ամենեցուն և ան 31
Գ. յսօր ընդշան յաղթող երևեալ ի 470

դ Գ ուաքելոյ աղաւնեւոյ. ի՝ջանելոյ մեծ 359
Գ նմահարար բաժակ հեղեալ 375
Հանդ Յոգին նոր էր միշտ. և է և հեղելոց. Գ 379

Համբարձաւ ձերին մեր Քս օրհնու 337
Համանակ դարձի իմոյ Հաս իյեր 621
Որ սիոն ծընեալ մանկունք աբ աւ 10
Զքեզ որ հոգաւոր և հրով մաքրեցեր 53
Ադաւոր փառաց ածի հոգիդ կենդ 16
Որ հաստատեցեր բանիւ զեկեղեցի 434
Յոյն և նման հօր և որդւոյ հոգիդ 363 բՀ
Այր անըսկիզբն. որ վեր օրհնեալ 303
Նեղն ի հօրէ ծընեալ որդի. յանէի 232 ԻԳ
Ստուն աւետեաց մարգարէին. որ առ 206
Նանն առաքեալ ի հօրէ. որ վասն 49
Օրհնեմք զքեզ անըսկիզբն հայր 148
Ընչանամբ փոդոյ սաղմոսարանաւ և 150
Որ շուակային Հայնիւն օրհնեցուք 601
Աւրախացիր սրբբուհի գաբրիէլի աւ 25
Յսօր երկնայինքն աւրախացան 366 բԿ
Յսօր աղբիւր դիտութեան քաղ 374
Օրհնեցէք մանկունք ընդ երկնա 428 ԷԴ
Քեր որ ողորմութիւն քո յաշխարհ 374
Որ օրհնիս ի հրեշտակաց անդադար 158
Օրհնեցէք մանկունք ընդ երկնայ 158
Որ յանէից ստեղծեր զ պարշան 496
Ադաւոր խաղաղութիւն. որ քաղ 604
Որ ողորմեցաք իմեղս ծնեալ մարդ 8
Երեգաին արդարութեան քո ծագեր 369 գՀ
Հոգիդ ճշմարիտ. որ զանծային 378
Որ իթևրս թեթևս անանիւթ աւ 379 ԷԵ
Որ զտերկանաս ստ իքէն կարգեալ 160

Զ հայրն երկնաւոր օրհնեցէք. 164
Ոգեւ իմ յամ ժամ զքեզ փառաւոր 667
Յսօր գաբրիէլ ցընծութեամբ երգեր 38
Ընկերզբնական քանին հօր բնա 37
Խաչանիշ փայտէն դողբրդեցան 318

գկ Անընկերզբնաբար բողխումն ի 372
Օրհնեմք զքեզ անընկերզբն 143
խզ Անընկերզբն ածք զհայրն ամենա 171
Ընկերզբն ածք և թագաւոր երկն 172
Զ զհուր ածութեամբ քոյ քս բորբո 670
Ծատուանկ խընկաբերը ծառ 162
Առ կենաց տընկեալ յադին աբ 9
Եառն վիմածին աղբիւր յորդա 618
Ածածին խորան լուսոյ անվայ 22

դձ Նմահարար բաժակ հեղեալ յեր 375
Ռաքելոյ աղաւնւոյ ինչանելով 359
խե Ինքն յինքեան նոյն միշտ ընդ որս 380
Ամբարձաւ տրրն մեր յերկինս 337
Ընդ երկնայնոց հոգեղինաց դասու 368
Ոյս ի լուսոյ ի հօրե առաքեցար. և 53
այր անընկերզբն. արարիչ յաւիտե 622
Ընկերզբն ածք. անհասանելի բնու 439
ուսաւորեա երուսաղէմ զարդա 434

դկ Հարաշարժ յաղբերէն անհատա 377
Ոգեւք հրեղինացն այսօր տօնեն 371
խը Զբիւր կենաց բաշխող շնորհաց 371
Ջեր յերկնից միածին. անմեկնելիդ 352
Օրհնեմք զքեզ աներդ անընկերզ 215

Որ ամենեցուն երրորդութեան անք 213
Այլ անընակիզաբար բարեխնամ 629
Որ անտես և անքընին քառակերպի 44
Զմիածինն ի հօրէ և լոյս փառ 434
Գրեգորեանն արդարութեան ծաղ 382 ակ

Յոգոյ գոլոպէոն. հոնգարէոն. ճծոնգնէ. և խուչէ փառք։ խթ

Օ մարգարէ բարձրելոյն և զթագ 390 գձ
Որ յորովայնէ ընտրեցար յաստու 391 դկ
Գ. յսօր ուրախացեալ սբ. եկեղեցի 499
Գ. յսօր ցնծայ զուարճացեալ եկեղ 482 ճ
Գ. յսօր զիմանալի լուսոյ ծագօղն ի 203
Գրանելի սբ մանկունքն ոգ քաջ 495

Յոգոյ գոլոպէոն. հոնգարէոն. ճծոնգնէ. և խուչէ փառք։

Ով երջանիկ ամ սբ գրիգոր սրբոն 393 բձ
Գ. ամատ Ճշմարիտ ճծոյին օրինա 393 դկ
Գ. ըեգաին արդարութեա ի հայաստա 530
Որ կոչեցեր զհեռացեալն ի հարա 203 ճա.
Գ. յսօր զիմանալի լուսոյն ծագօղն ի 203
Սնդրեամք ի քէն թագաւոր փառաց 630
Գ. ծածին սբ կոյս անապական տուաջ 23
Զմիածինն ի հօրէ և լոյս փառաց 434
Որ ըզ լոյս անձառ շնորհաց ծա 400 բկ
Գնդաղար յերկինս օրհնաբանօղք 497
Ով երանելիդ ամենեցուն տիպերա 78 ճբ
Որ զհուր սիրոյ քոյ քս բորբոքեցեր 509

Յիշեա զմեզ Աստուած փրկիչ մեր յորժամ 572
Յոգւոց գալստեան. հանգստեան. աճումնի. և խուսէն փոխ.
դկ Գնացինք նուիրեալքդ սիրոյն Քրիս. 405
ճգ Յոգւոց գալստեան. հանգստեան. աճումնի. և խուսէն փոխ.
ամկ Զքեզ քաղաք այլ և տաճար անա 416
Յսօր նոր ժողովուրդք ընդ երկ 288
ճդ Որ անմարմնոց հոգեղինաց դասակ 134
Ագաւորեաց ամ իվր հեթան 205
Որ նախիմաց իմաստութեամբ տնօրինեա 13
Որ յերկնային զորս անմարմնոցն նա 365
Յորժամ յերկնից գոչէ փողն ազդ 600
Որ խորանիդ արեգական արդար 287
Եղան քո ամ զօրութեց հաւատով 451
ամգ Որ ի լերինն այլակերպեալ ցուցեր 421
Տաճարի փառաց քոց Քրս 450
ճե Յսօր զանսրսկիզբն բանն. որ յոթ 229
Թագաւորն փառաց Քրս. որ վա 283
Փառաւորեալն յամ արարածոց 649
Երախ ընդ յոյժ դուստրդ սիօնի. 226
Որ ի քրիստոսական կառոյդ հանգչեա 361
Զայն արկեալ կենարարին ամ 596
Պարմնացեալդ ի կուսէն նախա 67
բկ Առագայթ փառաց հօր որդի 425
Որ պատուիրան ճշմարտութեա 181
ճզ Օրհնեցէք զզ ամ ընդ երկնային 158
Օրհ

Օրհնութիւն ի քարձունս տնօրէն 315
Աստատութիւն իմ լեր ար՝ և յոյս 661
Յ. յսօր երկնայինքն ուրախացան 366
Պ. ալոց է միածինն փողով և փառաւք 606
Ուրախ լեր մայր լուսոյ մարիամ. եր 145
Ի կայ.ք ժողովուրդք ի տաճարին փա 449
Յ. յսօր որ էին ի յերկինս քան և 428 գձ
Որ արարեր զօրութիւնք զիմանա 160
Որ զտիրականս առ ի քէն կարգեալ 160 ծէ
Օ թագաւորն քս օրհնութիւնք երդ 323
Յ. Օրհնութիւն նոր օրհնեսցուք 668
Յ. բեգական արդարութեանքս ծագ 399
Ձայն մեծի զուարթոյն և ի հընչո 611
Որ յէութեանդ ծս ընդ հօր և սրբ 45
Յ. յսօր ցընծան դասք հրեշտակաց 464
Ուրախ լեր սրբ եկեղեցի. քանզի 432 գձ
Յ. յսօր հրեշտակաց բազմութիւնք 298
Որ ք արժանաւորեցայ.ք ի կոչումն 299 ծբ
ուսաւորեաց երուսաղէմ զի հա 418
Յ. յսօր ամենութիւն զուարճանայ նոր 418
Որ արարեր զօրութիւնք զիմանալիսաց 160
Որ ի թեւս թեւեւս աննիւթ սաւառ 379

Յանգաստեան. ածանիկ. և փոքր.

Յ. յսօր ժողովեալ սրբոցն ի միասին 436 գձ
Յ. յսօր հրաշափառ կոչմամբ հո 444
Յ. յսօր ըզ նախամօրն երկանց բար 444 ծթ
Որ ի քարձրութիւն երկնից բարձր 16

Ուրախ լեր մարիամ՝ եբ ասծասծին. զի 21
Այր լուսոյ մարիամ՝ եբ կոյս որ 474
Ընարեաս կոյս ասծասծին մարիամ 63

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան. փառաց.

դկ Բայսօր զանձառելի ծնընդեան քոյ 440
Երևելք գերարփին. և օթարան 683

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան. փառաց.

դձ Բայսօր հրաշափառ կոչմամբ հոգ 444
Որ սիօն ծընեալ մանկունք՝ եբ 10
կա Ուրախ լեր մարիամ կոյս անապակա 22
Օրագումն հրաշալի. որ անյայտ 27
Բուսաւոտ խաղաղութեամբ. և արուսեակ 15
Ծասծին մայր լուսոյ՝ եբ կոյս 64
Ուրախացիր ասծասծին. որ կուսաւ 64

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան. փառաց.

զկ Վրայ վիմի հաւատոյ շինեցեր զզ 449
Խաչն կենարար. որ եղև ըմեզ 457
զբ Որ հանմագոյդ ես հօր և՝ եբ հոգւ 312
Նպատուումն կառք անքննելի խոր 463
Որ յաթոռ փառաց նըստիս քանդ 313
Ուրախ լեր եկեղեցի՝ եբ. ի գալս 227

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան. ասծասծնի. եւ փառաց

զձ Որ զանարատ քաղուկս քո ի խա 451
Յրաշակերտ և զօրեղ փայտ խաչի 476
զդ Ընձառելի երևումն երևեալ դըշ 476

Օ թագաւորն փառաց Քս. որ վա՜ 283
Դանդ որ ի հօրէ իջեալ մարմնացար 277
Դու յանձն առեր աշխ՝ եկանել ի 645
Խաչելն քո մեռուցեր զմահ. և 647
Յայգեւոյդ անմահութե՜ ճաշակեցա 647

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան. ճծոցնէ. եւ փոստ

Օ՝ զրութի՜ սբ խաչի քոյ Քս. որ 455 դ
Թագաւոր Քս էակից հօր և հոգ 343
Որ կամաւ հօր զարքարանս յան 330 կղ
Խաչ եղեր քանդ աշխ՝. մարմնաց 331
Որ երկնից ի հօրէ իջեր անընկիզ 332
Որ մահու խաչին իւրոյ կենդանաց 674
Ոգով սրբամտութե՜ քոյ Քս ի խա 674
Որ փոխանակ դառնութե՜ տընկոյն 675

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան.

Այր լուսոյ Արիամ սբ կոյս. 474
Խաչն կենարար. որ եղև ըմեզ 457 բկ
Սրբութի՜ սրբոց շնորհեցեր եկե 458
Զեզ քի կաթողիկէ եկեղեցւոյ 474 կե
Անուանեալ փայտ գիտութե՜ զզ 453

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան. ճծոցնէ. եւ փոստ

Ուրախ լեր սբ եկեղեցի. քանզի 432 գճ
Յաւր հրեշտակաց բազմութիւն 298
Որք արժանաւորեցայք ի կոչումն 299 կղ
Ուսաւորեա երուսաղէմ զի հաս 418
Յաւրք ճծութեն զուարճանայ նոր 418

Հրաշա

Հրաշափառ տեսութեան իկաթուղիկ 474

Հոգւոյ գոլոփէան. հանգոփէան. ճծոցնէ. և փոփ.

ԲԿ Նապատումն կառք անքննելի 463
Իվեր վէմի հաւատոյ շինեցեալ 449
ԿԷ Իկայք ժողովուրդք ի տաճարի 449
Որ էյերկնից էջեր քանդ ճրծ. և 308
Իջեր որ և մարմնացար ի կուսէն և 309
Ներին եղեալ մարդ տեսեալ զար 664

Հոգւոյ գոլոփէան. հանգոփէան: ճծոցնէ. և փոփ:

ԲՃ Նապատական ոբ ըզ խաչն օրհնեա 465
Յսօր խընդրի պատուական 478
ԿԸ Պաւինեցաք ի խաչ քո արարիչ 478
Իջեր յերկնից որդի ոյ. ազատեցե 297
Որ կամաւոր խաչելութեամբ քո որ 302
Անեաք ըզ քեզ Քս. որ ի խաչին 657
Որ զանարատ քաղուկս քո տարածե 657
Ցուսոյ խաղաղութեամբ Քս. որ զդատ 657

Հոգւոյ գոլոփէան. հանգոփէան. ճծոցնէ: փոփ:

ԳՃ Որ ծագեցեր մեզ լոյս մեծ ըզ 468
Փայտ կենաց որ փոխանակ մահա 453
ԿԹ Նուանեալ փայտ գիտութեամբ ըզ 453
Ակից հօր կամաւորութեամբ եկեր 315
Ոչ ոք քաղուամ ողորմ ոյ. նայե 317
Ոչ ոյ. որ տարածեցեր ըզ 318
Խաչանիշ փայտին դրեալ ուղեցան 318

Հոգւոյ

Հոգւոյ գոլոպէտն. հոնգապէտն. ՅԾԾՆԷ.
գոտի.

Ելեալ ամենայաղթ խաչիւրդ 472 ՅԿ
Եղան քո ՅՐ զօրութեաց հաւա 451
Ելեր յերկնից որդի այ և մարմնաց 291 ՀՆ
Ել խոնարհեցար յերկնից ի հայրա 293
Ադաւորեաց ՅԾ իվՐ հեթանո 295
Ել իսկ ըզքանէ իմաստութիւն հաս 419

Հոգւոյ գոլոպէտն. հոնգապէտն. ՅԾԾՆԷ.
գոտի:

Երաշակերտ և զօրեղ վիայտ խաչի 476 ԱՆ
Ել զանարատ բազուկըս քո ի խա 451
Եւ խաչն օգնական հաւատացելոց 452 ՀՆ
Ընծաւելոյ հօր էակից ի խաչ ելեր 279
Ել խոնարհեցար ի յերկնից և ի ՁԵՐ 281

Հոգւոյ գոլոպէտն. հոնգապէտն. ՅԾԾՆԷ.
գոտի:

Ել զՅԾային զօրութիւրդ քո Ծաա 479 ԱՆ
Երագ օրինացն մօսէսի լուսա. Ղ. 384
Յանսահման ԾՈՎԷՆ հօր գՐԹՈՒ. Ղ. 105 ՀՆ
Ել հրաւիրեցեր զորդիս մարդկան 398
Ընչատակ սրբոց մարտիրոսաց 563

Հոգւոյ գոլոպէտն. հոնգապէտն. ՅԾԾՆԷ.
գոտի:

ԻվՐ վերին հաւատոյ հիմանն աաա 417

Փառք հօր:

ՃԿ Որք զարդարեցին տնօրինաբար 485
Ի մաքրագործ Հոգւոյն անօթ. Ճ. 106
ՀԵ Գ. յսօր ընդ երկնային զբաւարթունս 399
Որ զարդարեալ գեղապանծ վայ 76
Գ. զաշեմք ըզքեզ որ քարեխօսաս 514

Հոգւոյ գալստեան. հոնգստեան. ՅԾՅԾՆԻ և խուչի. փոստ.

ԲԿ Որ յանէից ստեղծեր ըզ պաշտօ 496
Որ օրհնիս ի հրեշտակաց անդադ 158
ՀԷ Օրհնեցէք ըզ որ ընդ երկնայինսն 158
Յորժամ գայց ես բազում հրեշտ 152
Գ. յսօր ընդ հրակերպեան դասուցն 228
Գ. յսօր աղբիւր գնտուութեան բղխէ 374
Պարսափելի որոտմամբ և ահագի 609
Գ. յսօր ցընծան երկնայինքն և պարք 9
Գ. նպատումն կատարք անքննելի խորհ 463
ԳՁ Գ. յսօր սրբոց Հայրապետացն Յո 500
Գ. յսօր ածէ եկեղեցի ուրախ 204
ՀԶ Գ. յսօր զուարճացեալ ածեն երգ 402

Յայրապետ աբ. և անբիծ և ընտ 492
Անմարմնոցն ըզ մաքրութիւնն 576

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան. ածածնէ.
խուչէ փոտ.

Գ. յսօր ուրախացեալ ցընծան երկ 462
Փառք Հօր։

Որ յառաջագոյն սահմանեցեր ըզ 528 դ
Գ. յսօր ցընծան հրեշտակք իյեր 389
Հրաշափառ ածծ և միշտ բարեխնն 395 հե
Որ հրաւիրեցեր զյառաջագոյն 505
Գ. յսօր ժողովուրդք ոբք ի հեթա 482

Հոգւոյ գալստեան. հանգստեան. ածածնէ.

Որ հաստատեցեր բանիւ զերկեղեցի։ 434
Փառք Հօր։

Նոկ է մարգարէական պօնէց. Է շարական յառաջ
հոգնէն ասա զօրհնութիւն. Եւ ա շարական յառաջ
պատշանէն։

Նոկ է երկու շաբաթու էցէ հրեշտակաց
ասա։ Նոկ է երեք շաբաթու մարգարէից։
Նոկ հինգ շաբաթու առաքելոց։ Նոկ շա
բաթու ամ սրբոց. որոց և լինիցի. և զկնի
հոգւոյ գալստեան։ հանգստեան. ածածնէ
խաչի. փառք։ Նակ յորժամ յաւուր պատշա
ճոյն ոչ գտանիցի դու յանցելոյն և կամ յա
ռաջագոյ օրէն ասա. զոր և կամիս. բայց
զխորհրդաւորն համեմատեա ըստ պատ
շաճին և ըստ խորհրդոյն։ 713 Ա. ծ

Հ. տան Լուսաց շարժումնացն. ևնոցին հարցից. ըստ ֆոյնիցն.

շրկնք	աձ. ՀԺ.	104	հարց.ք.	ԼԲ.	22.
շրկնք	ակ. ՍԹ.	809	հարց.ք.	ԺԹ.	19.
շրկնք	բձ. ՃԸ.	88	հարց.ք.	Լ.	20.
շրկնք	բկ. ղԸ.	98	հարց.ք.	Ժ.	10.
շրկնք	գձ. ՀԺԹ.	119	հարց.ք.	ԼԶ.	26.
շրկնք	գկ. ՃՁ.	86	հարց.ք.	Ժ.	10.
շրկնք	դձ. ՀՀԵ.	175	հարց.ք.	ՇԵ.	35.
շրկնք	դկ. ՀԺԶ.	156	հարց.ք.	ՇԵ.	35.

Լինին քովանդակ շարականք ռոնԼԵ. 1625։ և հարցք ՀՀԷ 177։ իսկ հարցքն և շարականք միանգամայն Լինին ռանք։ 1802։

Ընտանի ֆոշէց շարժումնաց.

շեշտ	՝	թաշտ	՝	էկորձ	՝
փուշ	՝	ողորակ	՝	ճակորձ	՝
քութ	՝	խունձ	՝	խում	՝
պարոյկ	՝	վերնախաղ	՝	փոթուրթ	՝
երկար	՝	ներքնախաղ	՝	քարքաշ	՝
ստուգ	՝	բենկորձ	՝	հուհայ	՝
ստուք	՝	խոսրովական	՝	զարկ	՝
թուր	՝	ծնկներ	՝		
ծունկ	՝				

Ի Քրիստոսի ռոնԼԵ. ամի խոշորագոյն.

Սան անուանց յօրինողաց զշարականս.
որք սկսեալք եղեն 'ի թուոյն քի.
և այլք ի' մերում թուոյ։

	քի	հայոց
Սահակ հայրապետն	նՃԹ	
Երօսղ վարդապետն	նկը	
Յօհան մանդակունին	նՃԵ	
Մօսէս խորենացի և քրթօղ	նղգ	
Ընանեա շիրակացին	շԺդ	ա
Հոմիտաս յարագածոտնէ	ոիԹ	հզ
Գրիգոր մարգիստրոսն	ոլգ	նՃ
Սահակ հայրապետ Ճորոփորեցի	ոՃա	ՃԻը
Յօհան օՃնեցին	էԺը	ՃկԵ
Ստեփաննոս սիւնեցին		
Պետրոս գետադարձն	ռԺը	նկԵ
Մերսէս կլայեցին	ռՃկԹ	ոԺզ
Ներսէս լամբրօնացին		
Վարդան վարդապետն		
Գրիգոր վկայասէր փոքրն	ռՃղը	ոխԵ
Յակօբ կլայեցին	ռմհ	էԺէ
Յօհաննէս պլուզն։	ռյ	էխէ

Եւ զայս յայլուսատ գտաք զի զաւետեաց
պատկերն եւս մօսէս խորենացին է ասացեալ.
Եւ զաւագ տօնէրն եւս Ներսէս կլայեցին.
Եւ զհամբարձմանն Ներսէս լամբրօնացին։
միայն զմեղաք յամին օՃնեցին։

[illegible]

Եդաք ներ քաղուածում օրհնութենց
զնուրաքանչիւրոց շարակնոց զհամարաթիւս
հանդէպ միմեանց. եթէ քանում երե
ուսում գտանել պարտիցէ։ վասն ոչ դժու
արագիւռն լինելոյ և զհայոց գրով համա
րաթիւն առ ընթերց եդաք

Հայոց-ին հունական-ին ըստ հայոց և ըստ
հունական.

Ա	1	Ժ	10	Ճ	100	Ռ	1000
Բ	2	Ի	20	Մ	200	Ս	2000
Գ	3	Լ	30	Յ	300	Վ	3000
Դ	4	Խ	40	Ն	400	Տ	4000
Ե	5	Ծ	50	Շ	500	Ր	5000
Զ	6	Կ	60	Ո	600	Ց	6000
Է	7	Հ	70	Չ	700	Ւ	7000
Ը	8	Ձ	80	Պ	800	Փ	8000
Թ	9	Ղ	90	Ջ	900	Ք	9000

Ժա 11	Իա 21	Լա 31	Խա 41	Ծա 51	
Ժբ 12	Իբ 22	Լբ 32	Խբ 42	Ծբ 52	
Ժգ 13	Իգ 23	Լգ 33	Խգ 43	Ծգ 53	
Ժդ 14	Իդ 24	Լդ 34	Խդ 44	Ծդ 54	
Ժե 15	Իե 25	Լե 35	Խե 45	Ծե 55	
Ժզ 16	Իզ 26	Լզ 36	Խզ 46	Ծզ 56	
Ժէ 17	Իէ 27	Լէ 37	Խէ 47	Ծէ 57	
Ժը 18	Իը 28	Լը 38	Խը 48	Ծը 58	
Ժթ 19	Իթ 29	Լթ 39	Խթ 49	Ծթ 59	

ܠܐ	61	ܣܐ	71	ܥܐ	81	ܦܐ	91	ܨܐ	101
ܠܒ	62	ܣܒ	72	ܥܒ	82	ܦܒ	92	ܨܒ	102
ܠܓ	63	ܣܓ	73	ܥܓ	83	ܦܓ	93	ܨܓ	103
ܠܕ	64	ܣܕ	74	ܥܕ	84	ܦܕ	94	ܨܕ	104
ܠܗ	65	ܣܗ	75	ܥܗ	85	ܦܗ	95	ܨܗ	105
ܠܘ	66	ܣܘ	76	ܥܘ	86	ܦܘ	96	ܨܘ	106
ܠܙ	67	ܣܙ	77	ܥܙ	87	ܦܙ	97	ܨܙ	107
ܠܚ	68	ܣܚ	78	ܥܚ	88	ܦܚ	98	ܨܚ	108
ܠܛ	69	ܣܛ	79	ܥܛ	89	ܦܛ	99	ܨܛ	109

ܩܐ	110	ܪܐ	201	ܫܐ	601	ܬܐ	1001
ܩܒ	120	ܪܒ	202	ܫܒ	602	ܬܒ	1002
ܩܓ	130	ܫܐ	301	ܬܐ	701	ܬܓ	1003
ܩܕ	140	ܫܒ	302	ܬܒ	702	ܬܕ	1004
ܩܗ	150	ܬܐ	401	ܐܬ	801	ܬܗ	1005
ܩܘ	160	ܬܒ	402	ܐܬ	802	ܬܘ	1006
ܩܙ	170	ܐ	501	ܐ	901	ܬܙ	1007
ܩܚ	180	ܐ	502	ܐ	902	ܬܚ	1008
ܩܛ	190					ܬܛ	1009

ܐ	2001	ܐ	4001	ܐ	6001	ܐ	8001
ܐ	2002	ܐ	4002	ܐ	6002	ܐ	8002
ܐ	3001	ܐ	5001	ܐ	7001	ܐ	9001
ܐ	3002	ܐ	5002	ܐ	7002	ܐ	9002

ܐ	10000	ܩ	100000	ܬ	1000000
ܐ	20000	ܐ	200000	ܐ	2000000

ܩ	100000000	ܬ	1000000000

Յ՝ Հոգեւոր ոգեղէն ոգեղէն ոգեղէն։

Կալ ի զատկէն մինչ և ուր և իցես, և երթ ըլ. և որ մնայցէ, տուր ձայն իցդ ա ա. ակսեալ յառաջի ձայնէն. ուր թիւն դա դարեսցի յայնմ ձայնւոջ իցես. բայց զզատ կիւաքն ևս ի հետ կալ։

Ա՝ Հոգեւոր էն ոգեղէն։

Ի՝ առաջի ձայն	ա՜ձ	Ի՝ երրորդ ձայն	գ՜ձ
Ի՝ առաջի կողմն	ա՜կ	Ի՝ առ	գ՜կ
Ի՝ երկրորդ ձայն	բ՜ձ	Ի՝ որրորդ ձայն	դ՜ձ
Ի՝ հաղ կողմն	բ՜կ	Ի՝ երկ	դ՜կ

Ի՝ ոգեղէն ոգեղէն Հոգեղէն շարականոց։

ա՜ձ Ի՝ երկնեցուք ըզ տէր զի փառաւոր է փա՜ ռաւորեալ։

ա՜կ Ի՝ երկնեցուք ըզ տէր։ զի փառաւոր է փա՜ ռաւորեալ։

բ՜ձ Ի՝ երկնեցուք ըզ տէր։ զի փառաւոր է փա՜ ռաւորեալ։

բ՜կ Ի՝ երկնեցուք ըզ տէր զի՞ փառաւոր է փա՜ ռաւորեալ։

գ՜ձ Ի՝ երկնեցուք ըզ տէր զի փառաւոր է փա՜ ռաւորեալ։

գ՜կ Ի՝ երկնեցուք ըզ տէր զի՞ փառաւոր է փա՜ ռաւորեալ։

Օրհնեսցուք զմեզ. զի փառաւոր է փա-
ռաւորեալ։
Օրհնեսցուք զմեզ զի փառաւորեցեալ է։
Օրհնեցէք մանկունք զՏէր. զի է օրհնեալ
ցէք զանուն նորին։ Ի ռուսապայծաւ։

Շնորհօք են մերոյ Յեսու Քրիստոսի. և ողորմութեամբ նորին՝ յանկերեալ աւարտեցաւ գիրքս երգաշնական, որ և շարակնոց։ Ի տպարանի սրբոյ Հրոյ ածածնի։ Ի հայրապետութեան Ի. Ղեկոանդրի Ն՝ուղղեցոյ ամ հայոց Կաթուղիկոսի և յաջորդութեան առաքելոցն Թադէոսի և Բարդուղիմէոսի և սրբոյն Գրիգորի լուսաւորչին։ Ի հոյակապ նաւահան գիւղս յամատերդաւանք Ի. ոգ որք հանդիպեալք ածանոյ երգարանիս այսմիկ՝ ընթերցուլ, կամ հարևանցի զբօսանլուլ։ Ի՝ ոգորմեսցի միոյ յիշատակել մեխնայէք զի կարի աշխատեցաք ի սրբագրութեանդ դորա։ թէ ի հոլովս անուանց՝ և ինաղդրութիս ենց։ թէ ի ժամանակս քայից։ և ի կերպաւորութիս ենց, հեռեալ լուլ հռետորին արիստոտելէսի։ վասն որոյ եթէ ոք հմուտ է

քերթողութեան. և կ'արժանանիցես
կենաց. զոյգն և ոչ մինչ պակասեալ ի գրոցդ նո
ցին. քանզի եղեր քայլն զոր եթէ զքննես
ցէ ըստ խոնարհմանց քայլիցն, գոյգն զհաւաս
տին։ Այս և սակայն աներևութիցն այլակերպ
պուրթեն խնդրեմ մի վրդովիլ. այլ խոհեմ
մաքար քննել. և ընդ քային իւրոյ համա
մատել և զկերպաւորութիւն քային ներքներ
կայութեամբ սահմանականին խուզել. զի մի ան
հեթեթ լիցի և վարկպարագի։ Եթէ
այլ ինչ սխալութիւն գտցի, այն չէ ի կամաց
մերոց այլ ի մոռացմանէ. և կամ այլ ինն
կասկածանաց. վասն որոյ խնդրեմք ներել.
զպակասն լնուլ և զաւելորդն յոսպաւել.
զոր հմտութիւնք արհեստի և մակարութիւն.
և զմեզ պատել անմեղադրելի։ Իսկ որք
չէք ներ հմտացեալ արհեստից գրչու
թիւն և քերթողութեան. մի այլ ինչ քաղու
ցէք յանդգնաբար. այլ զանազարուք ու
սանել զգրեալն. և տեղեկանալ ներքարու
թեալ գիտութեան. և փառս վերս ընծայել
զայ ընդ հօր և սրբոյ հոգւոյ այժմ
և ամենայնաւ յաւիտեանս. ամէն

Ա. Ա Ր Ջ.

45 խե 720

2.12.2348+13

3

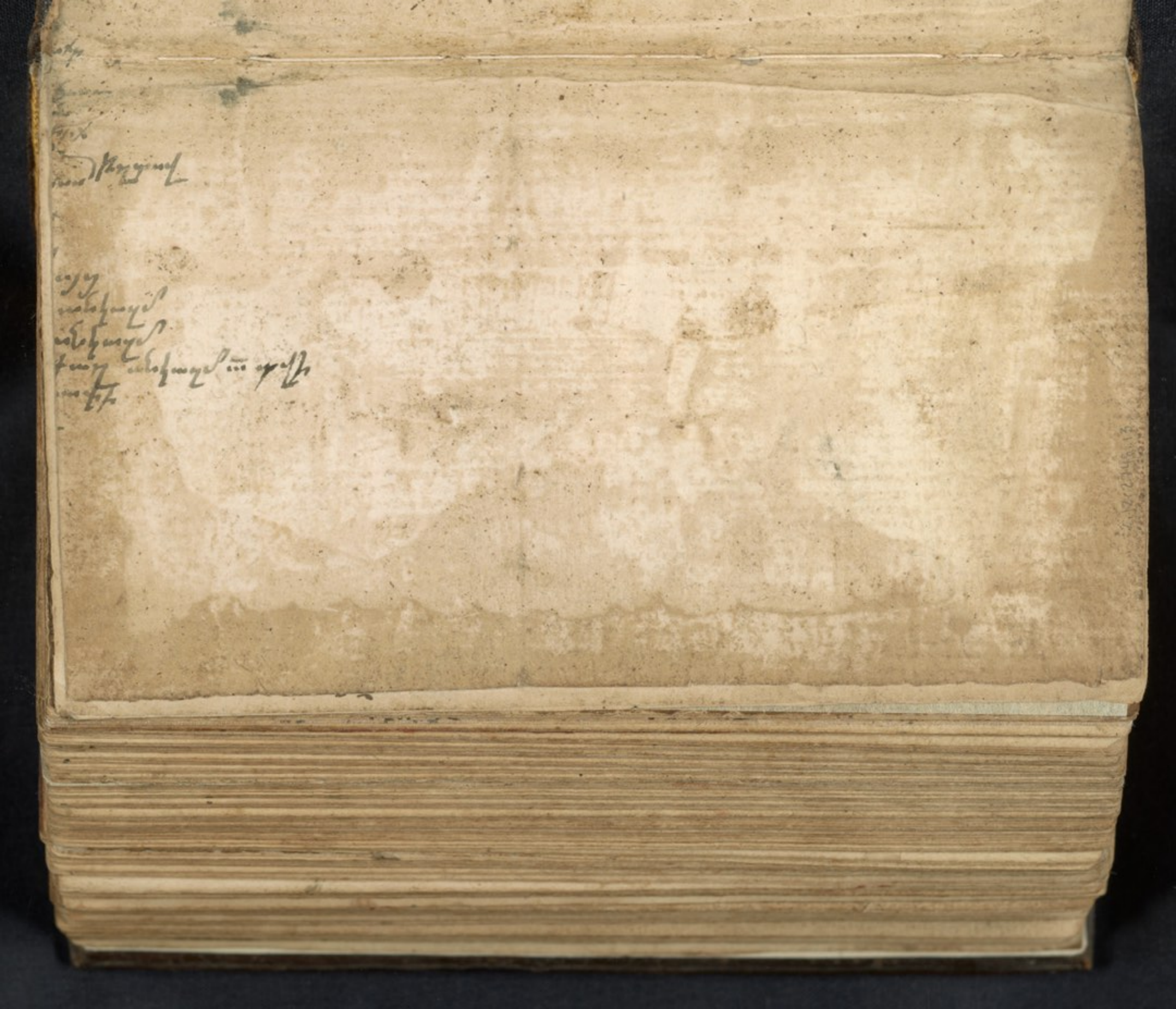
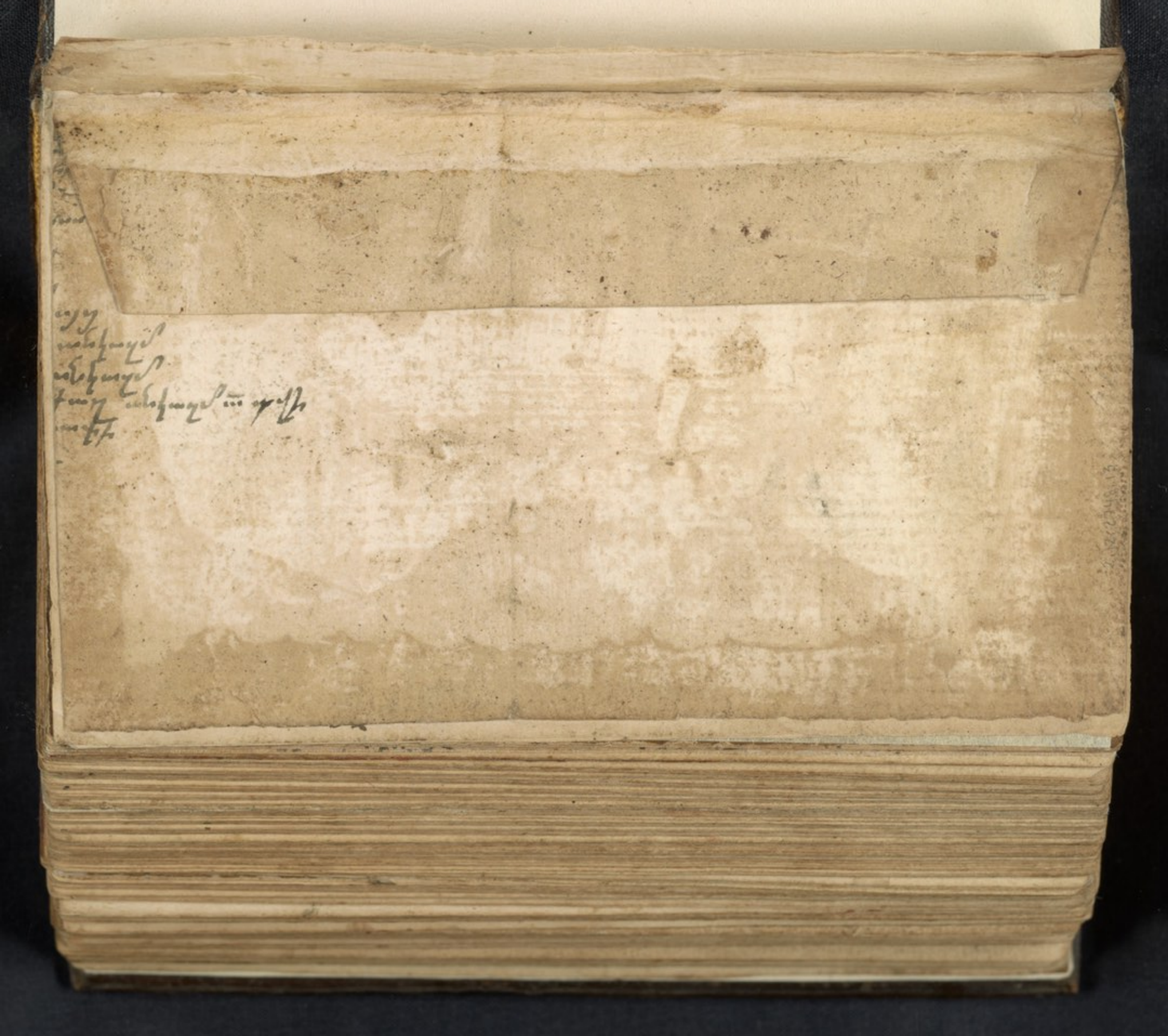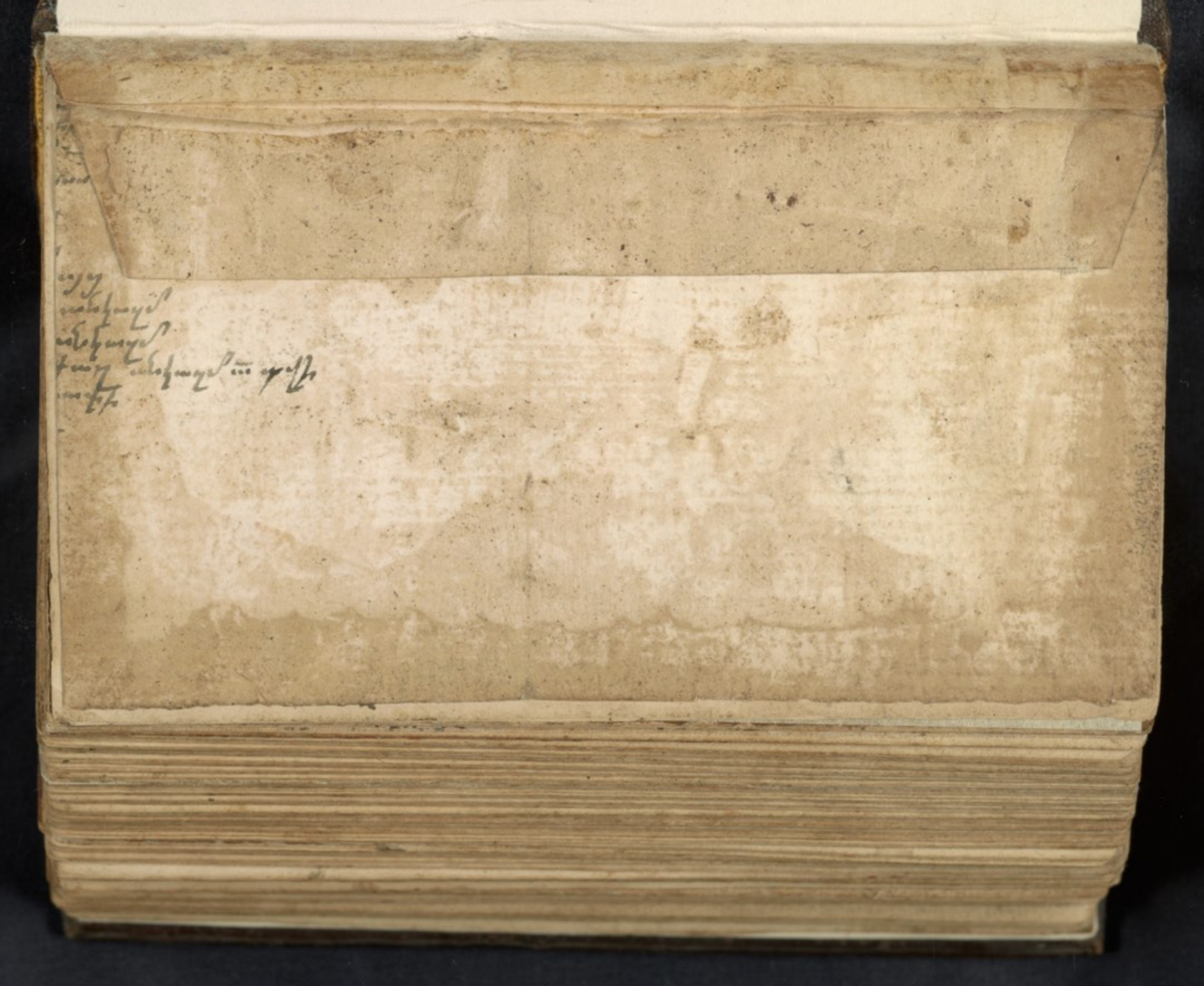
1809